

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

**ШЕКАРАЛЫҚ АУМАҚТАРДАҒЫ ШАҒЫН ЖИНАҚТЫ
МЕКТЕПТЕРДІҢ ОҚУ ПРОЦЕСІН ЖЕТІЛДІРУ
БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

Астана, 2023

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми-әдістемелік кеңесінің шешімімен баспаға ұсынылды (2023 жылғы 8 желтоқсандағы № 9 хаттама).

«Шекаралық аумақтардағы шағын жинақты мектептердің оқу процесін жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдар». – Астана қ.: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2023. – 399 б.

Әдістемелік ұсынымдама Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі депутаттарының 2023 жылғы 18-19-мамырда Солтүстік Қазақстан облысында өткен «Шағын жинақты мектептер: білім беру сапасы, педагог кадрлардың тапшылығын шешу және қолайлы білім беру ортасын қалыптастыру жөніндегі жобалар туралы» көшпелі отырысының тапсырмаларын басшылыққа алып әзірленді.

Әдістемелік ұсынымдарды Облыстық, аудандық білім басқармаларының әдіскерлері, тірек және шағын жинақты ауыл мектептерінің педагогтері, білім беру ұйымдарының басшылары қызмет барысында басшылыққа алуға ұсынылады.

© Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2023

КІРІСПЕ

«Ауылдық аумақтарды дамытудың 2023-2027 жылдарға арналған жаңа тұжырымдамасында шекара маңындағы аумақтарды дамытуға айрықша көңіл бөлінген [1].

Ұлттық экономика министрлігінің мәліметінше, Қазақстанның 14 облысы Ресей, Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан және Түрікменстанмен шектеседі. Шекара маңындағы аумақтарда халық саны 3,4 млн. адам болатын 65 аудан (1 283 ауылдық елді мекен) орналасқан.

Соңғы 3 жылда Қазақстанның шекаралас аудандарының халқы 3,35-тен 3, 36 млн. адамға дейін өскені байқалды.

Шекара маңындағы 65 ауданның 40 ауданында халық санының азаюы байқалады, бұл көші-қон ағынымен және халықтың табиғи кемуіне байланысты үрдіс. Халық негізінен Ақтөбе, Алматы, Атырау, Шығыс Қазақстан, Абай, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының шекаралас аудандарында азайып келеді», – делінген Ұлттық экономика министрлігінің хабарламасында [2].

Сарапшылардың сөзінде ел ішіндегі көші-қон – қалыпты құбылыс екені айтылады. Ал сол көші-қон салдарынан шекара бойындағы елдімекендердің жойыла бастауы мемлекеттің біртұтастығына қауіп төндіреді деп қабылданады. Мемлекеттік шекараның мықты болуы ел шебін күзететін ондағы әскеріміздің әлеуетіне ғана емес, шеп бұзбай отырған халықтың санына, әл-ауқаты және жұмыспен қамтылуына да байланысты. Шекаралық елдімекендердің келбеті кез келген мемлекеттің ішкі ахуалынан хабар береді.

Қазақстан батыста, солтүстік-батыста және солтүстікте 7591 шақырым Ресеймен шекараласады. Ал республиканың Алтайдан Тянь-Шаньға дейінгі 1782 шақырымға созылып жатқан шығыс шекарасын Қытай Халық Республикасымен арадағы ала бағандар бөліп тұр. Оңтүстігінде Түрікменстанмен – 426 шақырым, Өзбекстанмен – 2354 шақырым, Қырғызстанмен 1241 шақырым шектеседі.

Солтүстік Қазақстан облысында соңғы үш жылда 14 ауыл ел картасынан жойылды, яғни таратылды. Жалпы, соңғы 30 жылда оңтайландыру саясатымен жойылып кеткен ауылдардың ең көбі осы Ресеймен шекаралас жатқан солтүстік-шығыс аудандардың үлесінде екен.

Тікелей шекара маңындағы белдеуде мемлекеттік шекарадан 50 км дейінгі қашықтықта 1,7 млн адам тұратын 1283 шекара маңындағы ауылдық елдімекендер орналасқан.

Шекара маңы аумақтарын дамытудың негізгі қағидаттары:

- мемлекеттің аумақтық тұтастығын қамтамасыз ету;
- шекара маңындағы аумақтардың бәсекелестік артықшылықтарын ескере отырып, олардың әлеуетін арттыру;
- шекара маңындағы аумақтардың халқы үшін мемлекеттік қызметтер мен әлеуметтік игіліктерге тең қолжетімділікті қамтамасыз ету;

- мемлекет үшін стратегиялық маңызы бар шекара маңындағы аумақтар мен елдімекендерді дамыту.

Шекара маңындағы аумақтарға – Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан 50 км дейінгі қашықтықта орналасқан әкімшілік-аумақтық құрылымдар мен елді мекендердің аумақтары жатады. Ал стратегиялық ауылдық елдімекендерге Қазақстан Республикасының Мемлекеттік шекарасынан 25 км дейінгі қашықтықта орналасқан ауылдық елді мекендерді жатқызамыз.

Бүгінде шекара маңындағы ауылдарда 350 шағын жинақты мектеп орналасқан. Олар еліміздің: Ақтөбе, Алматы, Атырау, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Маңғыстау, Абай, Павлодар, Солтүстік Қазақстан және Түркістан облыстарындағы мектептер. Ендігі мәселе осы шекара маңындағы ауыл мектептерін дамытуға бағытталады. Яғни шекара маңындағы ауыл мектептерін дамытуда білім саласын цифрландыруға көшіру арқылы шекара маңындағы мектептерге сапалы білімді қолжетімді ете аламыз. Сондықтан әдістемелік ұсынымдаманың мақсаты берілген мәселелерді шешуге бағытталады.

1. ШЕКАРАЛЫҚ АУМАҚТАРДАҒЫ ШЖМ АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ

Қазақстанның жер көлемі – **2724,9** мың шаршы шақырым. Әлем бойынша Қазақстан жер көлемі жағынан Ресей, Канада, Қытай, АҚШ, Бразилия, Австралия, Үндістан және Аргентинадан кейін **9-шы** орында тұр. Қазақстанның территориясына **3** Түркия, **5** Франция немесе **7** Жапония сыйып кетері анық.

Еліміздің аумағы жер бетінің жалпы ауданының **2 %-ын**, Азияның **6,1 %-ын** құрайды.

Қазақстан Еуразия материгінің ортасында орналасқан. Шекарасының жалпы ұзындығы **14 594** шақырым, оның **13 994** шақырымы құрлықпен өтеді. Ал Каспий теңізі арқылы өтетін теңіздік шекараның ұзындығы **600** шақырымды құрайды.

Қазақстан **5** мемлекетпен шекараласады. Батыста, солтүстік батыста және солтүстікте Ресеймен, шығыста Қытаймен, оңтүстікте Өзбекстан, Қырғызстан, Түрікменстанмен шектеседі. Қазақстанның Ресеймен ең ұзын шекарасы **7591** шақырымды құрайды.

Қазақстанмен ең қысқа шекарасы өтетін мемлекет Түрікменстан. Түрікменстанмен шекарасының ұзындығы **380 (426)** шақырым.

Қазақстанның Қытай Халық Республикасымен шекарасының ұзындығы **1460 (1782)** шақырым. Ол Қазақстанның Алтай тауынан Хан тәңіріне дейінгі арасы Қытаймен шектесетін шығыс шекарасында.

Қазақстанмен Өзбекстан шекарасының ұзындығы **2300 (2354)** шақырым. Қазақстан Өзбекстанмен оңтүстікте шекараласады.

Қазақстан Республикасы – Шығыс Еуропа мен Орталық Азияда орналасқан мемлекет. Батысында Еділдің төменгі ағысынан, шығысында Алтай тауларына дейін **3 000 км.-ға**, солтүстіктегі Батыс Сібір жазығынан, оңтүстіктегі Қызылқұм шөлі мен Тянь-Шань тау жүйесіне **1 600 км.-ға** созылып жатыр. Қазақстан Каспий теңізі арқылы Әзірбайжан, Иран елдеріне, Еділ өзені және Еділ-Дон каналы арқылы Азов және Қара теңіздерге шыға алады. Мұхитқа тікелей шыға алмайтын мемлекеттердің ішінде Қазақстан – ең үлкені.

Қазақстан бес мемлекетпен шекаралас, соның ішінде әлемдегі құрлықтағы ең ұзақ шекара солтүстігінде және батысында Ресеймен – **6 467 км.**, Оңтүстігінде – Түрікменстан – **380 км.**, Өзбекстан – **2 300 км.** және Қырғызстан – **980 км.**, ал шығысында – Қытаймен – **1 460 км.** шектеседі. Жалпы құрлық шекарасының ұзындығы – **13 392,6 км.** Батыста Каспий теңізімен, оңтүстік батыста Арал теңізімен шайылады.

Бүгінде шекара маңындағы аумақтарды дамыту мәселелеріне ерекше назар аударылуда. Шекара маңындағы ауылдық аумақтардың ағымдағы жағдайында **14** шекаралық облыс және **55** шекаралық аудандар мен **1 283** шекаралық ауылдық елдімекендер орналасқан. Онда **1,9 млн.** тұрғын тұрады.

Сондай-ақ, шекара маңында: Жаркент, Зайсан, Сарыағаш, Шардара, Шемонаиха, Мамлютка, Булаев, Жетісай, Жітіқара секілді 9 шағын қала орналасқан.

Шекара маңындағы аумақтарға – Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасынан **50 км. дейінгі** қашықтықта орналасқан әкімшілік-аумақтық құрылымдардың және елдімекендердің аумақтары жатады.

Шекаралас аумақтардың проблемалық мәселелеріне елдің шекаралас аймақтары халықтың жан басына шаққандағы орташа табысы бойынша басқа мемлекеттердің бірқатар шекаралас (КХР, РФ) облыстарынан артта қалуы көрсетілген. СҚО, ШҚО шекаралас аудандарында халықтың тығыздығы орташа республикалық деңгейден төмен.

Жұмыс орындарының жоқтығы; табыстың аздығы; көлік қолжетімділігінің төмендігі; әлеуметтік және инженерлік-көліктік инфрақұрылымдардың тозуы; шекаралас аумақтардың экономикасына жергілікті кәсіпкерлердің қатысу үлесінің төмендігі; туристік маршруттардың және туристік инфрақұрылымының даму деңгейінің төмендігі; ұялы байланыс; интернет және пошта қызметтерінің сапасыздығы мен білікті кадрлардың тапшылығы; әлеуметтік нысандардың материалдық-техникалық базасының және көрсетілетін қызмет сапасының төмен деңгейі шекара аумағындағы ауылдардың тұрмысына әсер етері анық.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 270 қаулысымен бекітілген «Ауылдық аумақтарды дамытудың 2023-2027 жылдарға арналған тұжырымдамасында» Ауыл тұрғындарының өмір сүру сапасын және олардың табысын арттыру үшін жағдайлар қарастырылған.

Ауылдық аумақтарды дамытудың 2023-2027 жылдарға арналған тұжырымдамасында шекара маңындағы аумақтарды дамыту жөніндегі іс-шаралар көзделген. Онда:

- шекара маңы аумақтарында әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымды салу, реконструкциялау, жөндеу;
- шекара маңындағы ауылдық елдімекендерді цифрлы эфирлік телерадио хабарларын таратудың отандық телеарналарымен қамтамасыз ету;
- еңбек тапшылығы бар өңірлердің шекара маңындағы ауылдық округтер тұрғындарының жалақысына үстемеақы енгізу бойынша ұсыныстар енгізу;
- өткізу пункттерінің инфрақұрылымын дамыту және жайластыру;
- шекаралық аумақтарды дамыту бөлігінде ауылдық елдімекендерді дамыту туралы тұжырымдамасына түзетулер енгізу.

Мемлекет басшысының тапсырмасында: Іс-шараларды дамытудың әзірленген Тұжырымдамасы аясында шекаралық іс-шараларды дамытуды қамтамасыз ету көзделген.

Шекара маңы аумақтарын «Ауыл – Ел бесігі» аясында дамытуда Республика бойынша даму әлеуеті бар 3,5 мың ауылдық елдімекеннің, оның ішінде **915** шекара маңындағы ауылдар іріктелген.

Шекара маңындағы аумақтардың әкімшілік маңыздылығын арттыру мақсатында жаңа аудандар құрылды. Олар: Түркістан облысы, Мақтаарал ауданы – **2018** жылы Мақтаарал және Жетісай аудандары; Түркістан облысы, Сарыағаш ауданы – **2018** жылы Келес және Сарыағаш аудандары; Алматы облысы, Райымбек ауданы – **2018** жылы Кеген және Райымбек аудандары; Шығыс Қазақстан облысы, Тарбағатай ауданы – **2022** жылы Тарбағатай және Ақсуат аудандары; шекара маңындағы бұрынғы ауылдық аудандардың статусын қалпына келтіру мәселелері қарастырылуда (Қатонқарағай, Үлкен Нарын, Күршім, Марқакөл, Мақаншы және т.б.).

Еліміздегі шекара маңындағы ауылдарды дамытуда маңызды факторлардың бірі – ауыл мектептерін дамыту мәселесі. Шекара маңындағы ауыл мектептерін дамыту үшін ең алдымен сол ауылдағы мектеп жасындағы білім алушыларға жағдай жасаудан бастаған дұрыс.

Бүгінде Қазақстан Республикасы бойынша жалпы білім беру ұйымдарының саны – **7828**-ді құрап отыр. Өңірлер бөлінісіндегі білім беру ұйымдарының саны бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

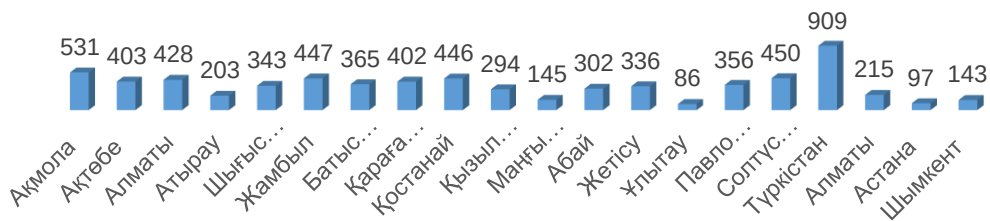
1-сурет. Республика бойынша білім беру ұйымдары бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, еліміздегі **7828** білім беру ұйымдарында Ақмола облысында – **555**, Ақтөбе облысында – **431**, Алматы облысында – **444**, Атырау облысында – **231**, Шығыс Қазақстан облысында – **364**, Алматы қаласында – **358**, Астана қаласында – **179**, Шымкент қаласында – **289**, Жамбыл облысында – **518**, Батыс Қазақстан облысында – **383**, Қарағанды облысында – **435**, Қостанай облысында – **469**, Қызылорда облысында – **337**, Маңғыстау облысында – **196**, Абай облысында – **319**, Жетісу облысында – **348**, Ұлытау облысында – **89**, Павлодар облысында – **373**, Солтүстік Қазақстан облысында – **464** және Түркістан облысында – **1046** білім беру ұйымдары бар. Келесі суретте республикадағы мемлекеттік білім беру ұйымдары бойынша мәлімет берілген.

2-сурет. Мемлекеттік білім беру ұйымдары бойынша мәлімет

Мемлекеттік білім беру ұйымдары - 6901

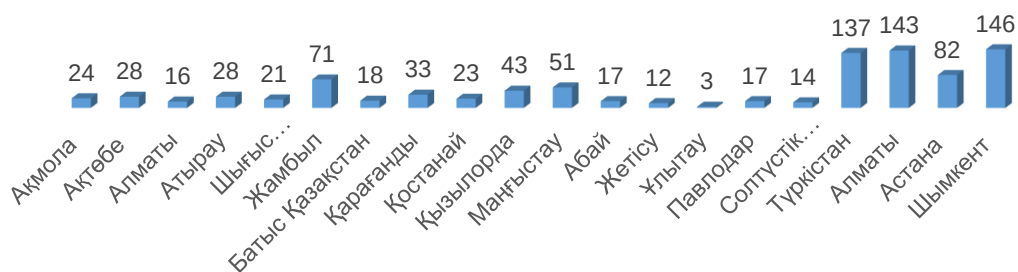

Суреттен көріп отырғанымыздай, елімізде жалпы – **7828** білім беру ұйымы болса, оның – **6901-і (88 %-ы)** мемлекеттік білім беру ұйымы болып саналады.

Екі суретті салыстырсақ, мемлекеттік емес білім беру ұйымдарының саны – **927 (12 %)** құрап тұр. Мемлекеттік емес білім беру ұйымдары бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

3-сурет. Мемлекеттік емес білім беру ұйымдары бойынша мәлімет

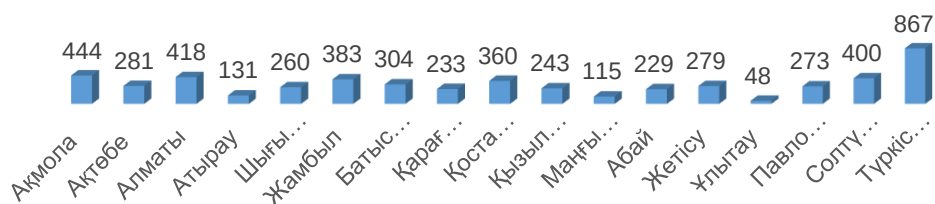
Мемлекеттік емес білім беру ұйымдары - 927

Мемлекеттік емес білім беру ұйымдарын сараласақ, Ақмола облысында – **24**, Ақтөбе облысында – **28**, Алматы облысында – **16**, Атырау облысында – **28**, Шығыс Қазақстан облысында – **21**, Алматы қаласында – **143**, Астана қаласында – **82**, Шымкент қаласында – **146**, Жамбыл облысында – **71**, Батыс Қазақстан облысында – **18**, Қарағанды облысында – **33**, Қостанай облысында – **23**, Қызылорда облысында – **43**, Маңғыстау облысында – **51**, Абай облысында – **17**, Жетісу облысында – **12**, Ұлытау облысында – **3**, Павлодар облысында – **17**, Солтүстік Қазақстан облысында – **14** және Түркістан облысында – **137** білім беру ұйымдары бар. Келесі суретте республика бойынша ауыл мектептері туралы мәлімет берілген.

4-сурет. Республика бойынша ауыл мектептері бойынша сандық мәлімет

Ауыл мектептері - 5268

Суреттен көріп отырғанымыздай, Республика бойынша – **5268 (76 %)** ауыл мектебі тіркелген. Ең көп ауыл мектебі Түркістан облысында (**867**), Ақмола облысында (**444**), Солтүстік Қазақстан (**400**), Алматы облысында (**418**), Жамбыл облысында (**383**) және Қостанай облысында (**360**) мектеп болса, ең аз ауыл мектептері Ұлытау облысында (**48**) орналасқан. Келесі суретте шағын жинақты мектептер бойынша мәліметтер берілген.

5-сурет. Республика бойынша шағын жинақты мектептер бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, ауыл мектептерінің **2681-і (51 %)** шағын жинақты мектеп болып есептеледі. **2022-2023** оқу жылында елімізде **2722** шағын жинақты мектеп болса, **2023-2024** оқу жылында **2681** мектеп шағын жинақты мектеп ретінде Ұлттық білім беру деректер базасына тіркелген. Бұдан біз **1** оқу жылының ішінде **41** шағын жинақты мектеп жабылғанын байқап отырмыз.

Ауыл мектептерінің жабылуының алдын алу мәселесімен қатар ендігі туындап отырған мәселе шекара маңындағы ауыл мектептерінің мәселесі.

Ауыл мектептерінің жабылуының алдын алу мәселесінде ауылды сақтап қалу алдыңғы орында тұрады. Ауылды сақтау, мектептердегі білім сапасын жақсартуда ең алдымен ауылдың жағдайы мен тұрғындардың әл-ауқатын жақсартқан маңызды. Осы ретте Республика бойынша өңірлердегі шекара маңындағы ауылдардың мектептеріне жеке тоқталып, саралау жұмыстарын жүргізген қажет.

Сондықтан 14 өңірдегі шекара маңындағы ауыл мектептері туралы мәліметтер келесіде ұсынылады.

1. Ақтөбе облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Ақтөбе облысы – Қазақстанның солтүстік-батысында территориясы бойынша ең үлкен облыс ретінде тіркелген. Солтүстігінде Ресей Федерациясының Орынбор облысымен, оңтүстігінде Өзбекстан Республикасының құрамындағы Қарақалпақстанмен, батысында Маңғыстау, Атырау және Батыс Қазақстан облыстарымен, шығысында Қостанай облысымен және оңтүстік-шығысында Ұлытау мен Қызылорда облыстарымен шектеседі.

Облыс солтүстіктен – оңтүстікке дейін **700** шақырым, шығыстан – батысқа дейін **800** шақырым жерге созылған **300** мың шаршы шақырым аумақта орналасқан. Облыс **12** әкімшілік аудандарға бөлінген. Аумағында **6** қала, **3** кент бар. Әкімшілік орталығы – Ақтөбе қаласы. Ақтөбе облысының аудандары: Алға, Әйтеке би,

Байғанин, Қарғалы, Қобда, Мәртөк, Мұғалжар, Ойыл, Темір, Хромтау, Ырғыз және Шалқар аудандары.

Ақтөбе облысы бойынша шекара маңындағы 5 ауданда 17 мектеп орналасқан. Олар: Әйтеке би, Қарғалы, Қобда, Мәртөк, Хромтау аудандарында орналасқан.

Ақтөбе облысындағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

1.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
17	1	16

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 1 және шағын жинақтысы – 16.

Ақтөбе облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

1.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	салынған жылы
1	Әйтеке би	КММ «Үшқатты ЖОББМ»	типті	1962 ж.
2	Қарғалы	«Әлімбет орта мектеп-балабақшасы» КММ (аралас)	типті	2016 ж.
3	Қобда	Жиренқопа ОМ (қазақ)	типті	2010 ж.
4	Қобда	Қызылжар ОМ (қазақ)	типті	1988 ж.
5	Қобда	Ақырап ОМ (аралас)	типті	1981 ж.
6	Қобда	Қобыланды НМ (қазақ)	типтік	1972 ж.
7	Қобда	Терісаққан ОМ (аралас)	типтік	1967 ж.
8	Қобда	Қаракемер НМ (аралас)	бейімделген	1961 ж.
9	Мәртөк	Веренка НОББМ, аралас, ШЖМ	типті	1960 ж.
10	Мәртөк	Қызылжар ЖОББМ, аралас, ШЖМ	типті	1976 ж.
11	Мәртөк	Хазрет ЖОББМ, аралас, ШЖМ	типті	1969 ж.
12	Мәртөк	Полтавка ЖОББМ, орыс тілінде, ШЖМ	типті	1967ж.
13	Мәртөк	Бөрте ЖОББМ, орыс тілінде, ШЖМ	типті	1986 ж.
14	Мәртөк	Вознесеновка ЖОББМ, аралас тілде, ШЖМ	типті	1983 ж.
15	Мәртөк	Байторысай ЖОББМ, орыс тілде, ШЖМ	типті	1960 ж.
16	Мәртөк	Жайсан ЖОББМ, Аралас, толық ЖМ	типті	1953 ж.
17	Хромтау	«Майтөбе орта мектебі» КММ (қазақ) ШЖМ	типті	1987 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, Ақтөбе облысының 5 ауданында (Әйтеке би, Қарғалы, Қобда, Мәртөк, Хромтау) **17** мектеп шекара маңында, оның **16-сы** типті ғимаратта және **1** мектеп бейімделген ғимаратта орналасқан. Көне ғимаратта орналасқан мектептер саны – **9**. Олар: **1953, 1960, 1961, 1962, 1967 жылдары** салынса, одан кейінгі жылдары **6** мектеп: **1972, 1981, 1983, 1986, 1987, 1988**

жылдары салынған. Одан беріде **2010** және **2016** жылы **2** мектеп салынған. Ақтөбе облысы бойынша шекара маңындағы орналасқан мектептердің жағдайы осылайша беріледі. Келесі кестеде мектептердің жобалық қуаты мен интернаттар бойынша мәлімет ұсынылады.

1.3-кесте. Мектептердің жобалық қуаты мен интернаттары бойынша мәлімет

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің ЖҚ	Білім алушы контингенті/профицит	интернат болуы
1	Әйтеке би	КММ «Үшқатты ЖОББМ» орыс тілінде	140	Континг – 59, проф – 81	
2	Қарғалы	«Әлімбет орта мектеп-балабақшасы» КММ (аралас)	100	Континг – 100	
3	Қобда	Жиренқопа ОМ (қазақ)	180	Континг – 73, проф – 107	
4	Қобда	Қызылжар ОМ (қазақ)	480	Континг – 330, проф – 150	
5	Қобда	Ақырап ОМ (аралас)	624	Континг – 544, проф – 80	
6	Қобда	Қобыланды НМ (қазақ)	120	Континг – 38, проф – 82	
7	Қобда	Терісаққан ОМ (аралас)	320	Континг – 224, проф – 96	
8	Қобда	Қаракемер НМ (аралас)	120	Континг – 96, проф – 24	
9	Мәртөк	Веренка НОББМ, аралас, ШЖМ	150	Континг – 88, проф – 62	
10	Мәртөк	Бөрте ЖОББМ, (орыс)	320	Континг – 45, проф – 275	
11	Мәртөк	Қызылжар ЖОББМ, аралас, ШЖМ	320	Континг – 246, проф – 74	
12	Мәртөк	Хазрет ЖОББМ, аралас, ШЖМ	320	Континг – 248, проф – 72	
13	Мәртөк	Полтавка ЖОББМ, орыс тілінде, ШЖМ	192	Континг – 149, проф – 43	
14	Мәртөк	Вознесеновка ЖОББМ (аралас)	464	Континг – 384, проф – 80	бар
15	Мәртөк	Байторысай ЖОББМ (орыс)	120	Континг – 64, проф – 56	
16	Мәртөк	Жайсан толық ЖОББМ (аралас)	420	Континг – 414, проф – 6	
17	Хромтау	«Майтөбе орта мектебі» (қазақ)	620	Континг – 64, проф – 556	

Кестеден көріп отырғанымыздай, **17** мектептің жобалық қуаты – **5010**. Ондағы білім алушы орнының контингенті – **3166 (63,2%)**, профицит – **1844 (36,8%)**. **1** мектептің жанында интернаты бар. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі білім алушылар туралы мәліметтер берілген.

1.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі ББД	орта жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
---	------------------------	--------------	-------------	---------------------	------------------------

1	Әйтеке би КММ «Үшқатты ЖОББМ»	1-сын. – 1 2-сын. – 3 3-сын. – 2 4-сын. – 0	5-сын. – 2 6-сын. – 1 7-сын. – 3 8-сын. – 1 9-сын. – 2	10-сын. – 5 11-сын. – 3	2-3-сын. – 5 5-6-сын. – 3 7-8-сын. – 4
	Барлығы – 23 оқушы	6 оқушы	9 оқушы	8 оқушы	12 оқушы
2	Қарғалы ауданы Әлімбет ауылы «Әлімбет орта мектеп – балабақшасы» КММ	1-сын. – 17 2-сын. – 18 3-сын. – 11 4-сын. – 13	5-сын. – 7 6-сын. – 15 7-сын. – 7 8-сын. – 7 9-сын. – 13	10-сын. – 9 11-сын. – 3	3/4-сын. – 4 5/6-сын. – 3 7/9-сын. – 4 5/7-орыс.сын.- 10
	Барлығы – 120 оқушы	59 оқушы	49 оқушы	12 оқушы	21 оқушы
3	Жиренқопа ОМ	1-сын. – 12 2-сын. – 8 3-сын. – 10 4-сын. – 10	5-сын. – 10 6-сын. – 5 7-сын. – 9 8-сын. – 10 9-сын. – 10	10-сын. – 13 11-сын. – 10	Біріктірілген сыныптар жоқ
	Барлығы – 107 оқушы	40 оқушы	44 оқушы	23 оқушы	
4	Қызылжар ОМ	1-сын. – 3 2-сын. – 4 3-сын. – 6 4-сын. – 5	5-сын. – 5 6-сын. – 4 7-сын. – 6 8-сын. – 5 9-сын. – 3	10-сын. – 4 11-сын. – 5	Біріктірілген сыныптар 2-3,5-6
	Барлығы – 50 оқушы	18 оқушы	23 оқушы	9 оқушы	
5	Ақырап ОМ	1-сын. – 4 2-сын. – 10 3-сын. – 11 4-сын. – 11	5-сын. – 5 6-сын. – 8 7-сын. – 8 8-сын. – 5 9-сын. – 4	10-сын. – 5 11-сын. – 7	3-4 орыс
	Барлығы – 78 оқушы	36 оқушы	30 оқушы	12 оқушы	
6	Қобыланды НМ	1-сын. – 4 2-сын. – 7 3-сын. – 3 4-сын. – 8	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 3 8-сын. – 1 9-сын. – 3		Біріктірілген сыныптар 2-3; 6-7; 8-9
	Барлығы – 35 оқушы	22 оқушы	13 оқушы		
7	Терісаққан ОМ	1-сын. – 3 2-сын. – 15 3-сын. – 4 4-сын. – 13	5-сын. – 10 6-сын. – 12 7-сын. – 12 8-сын. – 2 9-сын. – 17	10-сын. – 5 11-сын. – 3	1 а – 3 а; 2 б – 3 б – 4 б; 5 б – 6 б; 7 б – 9 б
	Барлығы – 96 оқушы	35 оқушы	53 оқушы	8 оқушы	
8	Қаракемер НМ	1 а-сын. – 1 2 б-сын. – 4 3 а-сын. – 2 4 а-сын. – 1	5 а,б-сын. – 5 6 б-сын. – 2 7 б-сын. – 2 8 а,б-сын. – 4		1-3 а 5-8 а 5-7 б 6-8 б

	Барлығы – 21 оқушы	8 оқушы	9-сын. – 0 13 оқушы		
9	Веренка ЖНББМ Барлығы – 70 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 10 3-сын. – 9 4-сын. – 9 35 оқушы	6-сын. – 9 7-сын. – 10 8-сын. – 9 9-сын. – 7 35 оқушы	жоқ	1-2 орыс 3-4 орыс 7-8 орыс
10	Қызылжар ЖОББМ Барлығы -70 оқушы	1-сынып – 2 2-сынып – 6 3-сынып – 8 4-сынып – 1 17 оқушы	5-сынып – 7 6-сынып – 8 7-сынып – 8 8-сынып – 8 9-сынып – 11 42 оқушы	10-сынып – 5 11-сынып – 6 11 оқушы	1-4 А, 2-3 Б, 5-6 А, 7-8А
11	Хазрет ЖОББМ Барлығы- 74 оқушы	1-сынып – 9 2-сынып – 7 3-сынып – 8 4-сынып – 10 34 оқушы	5-сынып – 10 6-сынып – 4 7-сынып – 5 8-сынып – 3 9-сынып – 8 30 оқушы	10-сынып – 3 11-сынып – 7 10 оқушы	1-3, 2-4, 5-7, 6-8, 5-6, 7-8.
12	Полтавка ЖОББМ Барлығы – 41 оқушы	1-сынып – 3 2-сынып – 2 3-сынып – 4 4 сынып – 1 10 оқушы	5-сынып – 2 6-сынып – 4 7-сынып – 6 8-сынып – 5 9-сынып – 2 19 оқушы	10-сынып – 5 11-сынып – 7 12 оқушы	1-3, 2-4, 7-8
13	Бөрте ЖОББМ Барлығы – 45 оқушы	1-сынып – 4 2-сынып – 2 3-сынып – 7 4-сынып – 7 20 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 2 7-сын. – 3 8-сын. – 5 9-сын. – 2 16 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 3 9 оқушы	1-2, 5-6, 7-8.
14	Вознесеновка ЖОББМ Барлығы – 80 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 11 27 оқушы	5-сын. – 13 6-сын. – 8 7-сын. – 6 8-сын. – 8 9-сын. – 7 42 оқушы	10-сын. – 8 11-сын. – 3 11 оқушы	3-4-сыныптар 1 комплект
15	Байторысай ЖОББМ Барлығы – 55 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 8 4-сын. – 7 26 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 3 8-сын. – 6 9-сын. – 5 23 оқушы	10-сын. – 4 11-сын. – 2 6 оқушы	5-6-сын.- 9
16	Жайсаң толық жалпы орта білім беретін мектебі	1-сын. – 45 2-сын. – 51 3-сын. – 37 4-сын. – 55	5-сын. – 50 6-сын. – 32 7-сын. – 30 8-сын. – 39	10-сын. – 24 11-сын. – 19	

	Барлығы – 414 оқушы	188 оқушы	9-сын. – 32 183 оқушы	43 оқушы	
17	«Майтөбе орта мектебі» КММ	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 6 4-сын. – 6	5-сын. – 8 6-сын. – 8 7-сын. – 12 8-сын. – 4 9-сын. – 3	10-сын. – 0 11-сын. – 6	8-9-сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 64 оқушы	23 оқушы	35 оқушы	6 оқушы	

Кестеден көріп отырғанымыздай, 17 мектепте – **1443** оқушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **572 (39,7%)**, негізгі білім беру деңгейінде – **659 (45,6%)** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **212 (14,7%)** білім алушы бар. **10 (77%)** мектепте бастауыш және негізгі орта білім беру деңгейлері бойынша біріктірілген сыныптары бар мектептер. Біріктірілген сыныптары көп мектептерде білім сапасының жақсы болуы мен білікті кадрлардың жеткілікті болуы да күмән тудыратын жағдай. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан ауыл мектептеріндегі білім сапасының көрсеткіштері берілген.

1.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Әйтеке би КММ «Үшқатты ЖОББМ» 81 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 50 4-сын. – 0 75 %	5-сын. – 100 6-сын. – 100 7-сын. – 100 8-сын. – 100 9-сын. – 100 100 %	10-сын. – 33 11-сын. – 100 67 %
2	Қарғалы ауданы, Әлімбет ауылы, «Әлімбет орта мектеп-балабақшасы» КММ 57 %	1-сын. – 0 2-сын. – 77 3-сын. – 69 4-сын. – 71 72 %	5-сын. – 53 6-сын. – 67 7-сын. – 50 8-сын. – 36 9-сын. – 54 52 %	10-сын. – 25 11-сын. – 71 48 %
3	Жиренқопа ОМ 58 %	1-сын. – 0 2-сын. – 60 3-сын. – 50 4-сын. – 60 57 %	5-сын. – 80 6-сын. – 33 7-сын. – 90 8-сын. – 50 9-сын. – 50 61 %	10-сын. – 60 11-сын. – 50 55 %
4	Қызылжар ОМ 85 %	1-сын. – 0 2-сын. – 83 3-сын. – 50 4-сын. – 60 64 %	5-сын. – 83 6-сын. – 83 7-сын. – 100 8-сын. – 83 9-сын. – 100 90 %	10-сын. – 100 11-сын. – 100 100 %

5	Ақырап ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 81 3-сын. – 71 4-сын. – 80 78 %	5-сын. – 62 6-сын. – 71 7-сын. – 100 8-сын. – 100 9-сын. – 100 87 %	10-сын. – 57 11-сын. – 83 70 %
6	Қобыланды НМ	1-сын. – 0 2-сын. – 71 3-сын. – 67 4-сын. – 88 78 %	5-сын. – 67 6-сын. – 100 7-сын. – 67 8-сын. – 100 9-сын. – 67 80 %	
7	Терісаққан ОМ	2а-сын. – 67 2б-сын. – 100 3а-сын. – 66 3б-сын. – 66 4а-сын. – 66 4б-сын. – 75 74 %	5а-сын. – 89 5б-сын. – 50 6а-сын. – 45 6б-сын. – 50 7а-сын. – 100 8а-сын. – 67 8б-сын. – 33 9а-сын. – 100 67 %	10 а-сын. – 100 11 а-сын. – 66 83 %
8	Қаракөмер НМ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 3-сын. – 100 4-сын. – 100 74 %	5-сын. – 75 6-сын. – 50 7-сын. – 50 8-сын. – 50 92 % 56 %	
9	Веренка ЖНББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 78 4-сын. – 60 59% 51%	6-сын. – 60 7-сын. – 55 8-сын. – 67 9-сын. – 67 66%	
10	Қызылжар ЖОББМ	(2022/23оқу жылдары 2-сын. – 87,5 4-сын. – 87,5 69,7%	5-сын. – 75 6-сын. – 62,5 7-сын. – 80 8-сын. – 66,7 9-сын. – 62,5 82,4% 68,9%	10-сын. – 66,7 11-сын. – 50 57,1%
11	Хазрет ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 83 3-сын. – 44,4 4-сын. – 60 51 %	5-сын. – 40 6-сын. – 20 7-сын. – 75 8-сын. – 25 9-сын. – 20 64 % 37 %	10-сын. – 86 11-сын. – 66,6 80 %
12	Полтавка ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 75 4-сын. – 100	5-сын. – 100 6-сын. – 75 7-сын. – 66 8-сын. – 50	10-сын. – 11-сын. – 42

		65%	91 %	9-сын. – 40 63%	42 %
13	Бөрте ЖОББМ		1-сын. – 0 2-сын. – 71 3-сын. – 71 4-сын. – 100	5-сын. – 100 6-сын. – 66 7-сын. – 60 8-сын. – 50 9-сын. – 50	10-сын. – 0 11-сын. – 100
		82 %	81 %	65 %	100 %
14	Вознесеновка ЖОББМ		1-сын. – 0 2-сын. – 63 3-сын. – 60 4-сын. – 54	5-сын. – 63 6-сын. – 67 7-сын. – 33 8-сын. – 57 9-сын. – 20	10-сын. – 50 11-сын. – 60
		54 %	59 %	48 %	55 %
15	Байторысай ЖОББМ		1-сын. – 0 2-сын. – 75 3-сын. – 100 4-сын. – 66	5-сын. – 33 7-сын. – 83 8-сын. – 33 9-сын. – 60	10-сын. – 50% 11-сын. – 25%
		57 %	80 %	52 %	38 %
16	Жайсаң толық жалпы орта білім беретін мектебі		1-сын. – 0 2-сын. – 51 3-сын. – 58 4-сын. – 63	5-сын. – 53 6-сын. – 50 7-сын. – 44 8-сын. – 42 9-сын. – 50	10-сын. – 63 11-сын. – 65
		56 %	57 %	48 %	64 %
17	«Майтөбе орта мектебі» КММ		1-сын. – 0 2-сын. – 60 3-сын. – 100 4-сын. – 63	5-сын. – 88 6-сын. – 75 7-сын. – 60 8-сын. – 67 9-сын. – 40	10-сын. – 50% 11-сын. – 0%
		55 %	74 %	66 %	25 %

Кестеден көріп отырғанымыздай, **17** мектептің орташа білім жетістігі – **66,6%**. Бастауыш білім беру деңгейінде – **67,9 %**, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **65,1 %** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **63,1 %**. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер туралы мәлімет берілген.

1.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	БС педагогтері
1	«Педагог-шебер»			1	География, АӘД физика Музыка Көркем еңбек	78
2	«Педагог-зерттеуші»	3	15	15		1
3	«Педагог-сарапшы»	9	39	60		5

4	«Педагог-модератор»	11	24	50	10
5	«Педагогтер»/санатсыздар	11	38	67	5
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер		3	6	2
	Барлығы:	34	119	199	101
Жалпы педагогтер саны – 352					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Ақтөбе облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **352** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **1 (0,3%)**, «педагог-зерттеуші» – **33 (9,4%)**, «педагог-сарапшы» – **108 (30,7%)**, «педагог-модератор» – **85 (24,1%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **116 (32,9%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **9 (2,5%)**.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі география, АӘЖТД, физика, музыка, көркем еңбек пәндерінен байқалады. Біріктірілген сыныптарда – **101** педагог сабақ өткізеді.

Ақтөбе облысы бойынша **32,9%** педагог санатсыз болып есептеліп отыр. Алдағы уақытта педагогтердің санаттарын жоғарылату мәселесі қарастырылуы қажет.

Шекара маңындағы **17** мектептің бір мектебі бейімделген ғимаратта орналасқан. Барлық мектептер ауызсумен қамтылса да, ыстық су мәселесі қарастырылмаған. Мектептерді жылыту мәселесінде **14** мектеп көмірмен жылытылса, **2** мектеп газбен және **1** мектеп электрмен жылытылады. Әжетхана жағдайында барлық мектептер ішкі әжетханамен қамтылған.

17 мектептің **6-ы** бейімделген кітапханаға орналастырылған. Барлық кітапханада кітап қоры жеткілікті. **4** мектепте бейімделген спортзал бар. Барлық мектеп бейнебақылаумен жабдықталған.

Мектептердің интернет жағдайы мен компьютерлік техникамен қамту мәселесінде мәселе туындамаған. Сыныптар да жабдықталған. Шекара маңындағы мектептерге Онлайн оқытуды ұйымдастыруда мәселелер туындауы мүмкін. Ол үшін нақты, әрі терең зерттеу жұмыстарын жүргізуге тура келеді.

Ауылдарды ауызсумен қамту мәселелері шешілген. Барлық ауылдың фельчерлік амбулаториялық пункті, дүкендері бар, балабақша мәселесі, тұрғындарды жұмыспен қамту мәселесі шешілген.

Қорыта келе, Ақтөбе облысындағы шекара маңында орналасқан **17** мектепте білім алу саласында айтарлықтай мәселе туындамағаны анықталды. Ақтөбе облысы **2023-2024** оқу жылында «Цифрлы технологияларды пайдаланып ауылдық тірек мектептердің әлеуетін дамыту» жобасына енгізіліп, шекара маңындағы мектептердің мәселелері шешіледі деген сенім бар. Келесі шекара маңындағы өңір – Алматы облысы.

2. Алматы облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Алматы облысы – Қазақстан Республикасының оңтүстік-шығысындағы әкімшілік бөлігі. Жерінің аумағы **105,3** мың км². Облыс аумағында **9** аудан және **1** облыстық бағыныстағы қала Қонаев бар. Тұрғындарының саны – **1 505 984** адам (2023 ж.).

Әкімшілік орталығы – Қонаев қаласы. Алматы облысы батысында Жамбыл, солтүстігінде Балқаш көлі арқылы Қарағанды, солтүстік-шығысында Жетісу облыстарымен, шығысында Қытай Халық Республикасымен, оңтүстігінде Қырғызстан Республикасымен шектеседі.

Алматы облысының аудандары: Балқаш ауданы – Бақанас; Еңбекшіқазақ ауданы – Есік; Жамбыл ауданы – Ұзынағаш; Кеген ауданы – Кеген; Қарасай ауданы – Қаскелең; Райымбек ауданы – Нарынқол; Талғар ауданы – Талғар; Ұйғыр ауданы – Шонжы. Іле ауданы – Өтеген батыр және облыстық бағынуға ие – Қонаев қаласы.

2018 жылғы **2** сәуірде Райымбек ауданы екіге бөлінді: оның құрамынан орталығы Кеген ауылы болып, Кеген ауданы бөлініп шықты. Райымбек ауданының орталығы Нарынқол ауылы болды. **2022** жылы **8** маусымда Алматы облысынан Жетісу облысы бөлініп шықты. Келесі кестеде Алматы облысының шекара маңында орналасқан мектептер бойынша мәліметтер берілген.

Алматы облысы бойынша шекара маңындағы 32 мектеп бар. Олар Жамбыл, Кеген, Райымбек, Ұйғыр аудандарында орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

2.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
32	22	10

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 22, ал шағын жинақтысы – 10.

Алматы облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

2.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ғимараты	жылы
1	Райымбек	Абай орта мектебі (қазақша)	типті	1974 ж.
2	Райымбек	К.Байшығанұлы ат о/м	типті	1979 ж.
3	Райымбек	Б.Соқпақбаев ат. ОМГ	типті	1985 ж.
4	Райымбек	Т. Жанұзақов ат ОМ	типті	1968 ж.
5	Райымбек	О. Жандосов ат.ОМ	типті	1977 ж.
6	Райымбек	С. Әшімбаева ат ОМ	типті	1983 ж.
7	Райымбек	Н. Өмірзақов ат ОМ	типті	1972 ж.

8	Райымбек	Қостөбе бастауыш	бейімделген	1987 ж.
9	Кеген	А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп-гимназиясы (қазақша)	типті	1974 ж.
10	Кеген	Қарабұлақ орта мектебі (қазақша)	типті	1993 ж.
11	Кеген	А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі (қазақша)	типті	1986 ж.
12	Кеген	Ә.Ниязбеков атындағы негізгі мектеп (қазақша)	типті	1992 ж.
13	Кеген	Қарқара орта мектебі (қазақша)	типті	1967 ж.
14	Кеген	Ереуіл бастауыш мектебі (қазақша)	бейімделген	1993 ж.
15	Жамбыл	Жамбыл атындағы орта мектеп (қазақ тілі)	типті	1976, 1996 жж.
16	Жамбыл	Қарғалы №3 орта мектебі (қазақша, орысша)	типті	1966 ж.
17	Жамбыл	«Қастек орта мектебі» КММ	типті	1993 ж.
18	Жамбыл	Жангелдин ОМ.Қазақ тілі	типті	2012 ж.
19	Жамбыл	Қараарша бастауыш мектебі.(қазақ тілі)	бейімделген	1986 ж.
20	Жамбыл	«С.Оспанов атындағы орта мектебі» КММ (қазақша)	типті	2006 ж.
21	Жамбыл	Шиен ОМ (қазақша)	типті	1981 ж.
22	Жамбыл	Қоғамшыл БМ	Бейімделген	1965 ж.
23	Жамбыл	Қарғалы №4 орта мектебі	типті	2017 ж.
24	Жамбыл	Қ. Әбсәметов ОМ (қазақша, орысша)	типті	1961 ж.
25	Жамбыл	«Әсет Бейсеуов атындағы орта мектеп» КММ. Аралас (мемлекеттік, орыс тілі)	типті	1984 ж.
26	Жамбыл	«Ә.Мәмиев ном» КММ	типті	2004 ж.
27	Жамбыл	Сүйінбай ОМ (қазақша)	типті	1962 ж.
28	Жамбыл	Бұрған БМ (қазақша)	типті	2014 ж.
29	Ұйғыр	Қалжат орта мектебі (аралас)	типті	1977 ж.
30	Ұйғыр	З.Батталханов ат. ОМ (аралас)	типті	2001 ж.
31	Ұйғыр	Н.Исахметов ОМ (қазақша)	типті	2011 ж.
32	Ұйғыр	«М.Таипов ат ОМ (аралас)	типті	1972 ж.

Алматы облысында 32 мектеп шекара маңында орналасқан. Оның 4-еуі бейімделген ғимаратта орналасқан мектеп.

2.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	оқушы контингенті/профициті
1	Райымбек	Абай орта мектебі	640	континг – 436, проф – 204
2	Райымбек	К.Байшығанұлы	640	континг – 242, проф – 398
3	Райымбек	Б.Соқпақбаев ат. ОМГ	640	континг – 529, проф – 111
4	Райымбек	Т. Жанұзақов ат. ОМ	640	континг – 405, проф – 235
5	Райымбек	О. Жандосов ат.ОМ	640	континг – 312, проф – 328

6	Райымбек	С. Әшімбаева ат. ОМ	640	континг – 242, проф – 398
7	Райымбек	Н. Өмірзақов ат. ОМ	320	континг – 200, проф – 120
8	Райымбек	Қостөбе бастауыш	30	континг – 6, проф – 24
9	Кеген	А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп-гимназиясы (қазақша)	640	континг – 229, проф – 411
10	Кеген	Қарабұлақ орта мектебі (қазақша)	180	континг – 90, проф – 90
11	Кеген	А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі (қазақша)	640	континг – 180, проф – 460
12	Кеген	Ә.Ниязбеков атындағы негізгі мектеп (қазақша)	120	континг – 42, проф – 78
13	Кеген ауданы	Қарқара орта мектебі (қазақша)	640	континг – 238, проф – 402
14	Кеген ауданы	Ереуіл бастауыш мектебі (қазақша)	40	континг – 5, проф – 35
15	Жамбыл ауданы	Жамбыл атындағы орта мектеп (қазақ тілі)	600 орын	континг – 836, проф – -236
16	Жамбыл ауданы	Қарғалы №3 орта мектебі (қазақша , орысша)	900	континг – 1015, проф – -115
17	Жамбыл ауданы	Қазақ «Қастек орта мектебі» КММ	360	континг – 150, проф – 210
18	Жамбыл ауданы	Жангелдин ОМ. (қазақ тілі)	180	континг – 239, проф – -59
19	Жамбыл ауданы	Қараарша бастауыш мектебі. (қазақша)	20	континг – 18, проф – 2
20	Жамбыл	«С.Оспанов атындағы орта мектебі» КММ (қазақша)	180	континг – 523, проф – -343
21	Жамбыл	Шиен ОМ (қазақша)	840	континг – 437, проф – 403
22	Жамбыл	Қоғамшыл БМ	20	континг – 25, проф – 5
23	Жамбыл	Қарғалы №4 (қазақша)	600	континг – 1043, проф – 443
24		Қ. Әбсәметов ОМ (қазақша, орысша)	520	континг – 1581, проф – -1061
25	Жамбыл	«Әсет Бейсеуов атындағы орта мектеп» КММ. Аралас (мемлекеттік, орыс тілі)	924	континг – 2031, проф – -1107
26	Жамбыл	Мами НОМ (қазақша)	120	континг – 83, проф – 37
27	Жамбыл	Сүйінбай ОМ (қазақша)	640	континг – 803, проф – -163
28	Жамбыл	Бұрған БМ (қазақша)	100	континг – 46, проф – 54
29	Ұйғыр	Қалжат орта мектебі, (аралас)	640	континг – 323, проф – 317
30	Ұйғыр	З.Батталханов ат. ОМ (аралас)	155	континг – 160, проф – -10
31	Ұйғыр	Н.Исахметов ОМ (қазақша)	180	континг – 87, проф – 93
32	Ұйғыр	М.Таипов ат ОМ (аралас)	640	континг – 312, проф – 328

Кестеден көріп отырғанымыздай, **32** мектептің жобалық қуаты – **13329**. Ондағы контингенті – **12868**, профициті – **461**. Мектептердің жанында интернат мәселесі қарастырылмаған. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәліметтер берілген.

2.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар туралы мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Райымбек ауданы, Н. Өмірзақов ат. ОМ	1-сын. – 21 2-сын. – 17 3-сын. – 15 4-сын. – 27 Барлығы – 201 оқушы	5-сын. – 12 6-сын. – 11 7-сын. – 20 8-сын. – 10 9-сын. – 33 86 оқушы	10-сын. – 17 11-сын. – 18 35 оқушы
2	Райымбек ауданы, Абай орта мектебі (қазақша)	1-сын. – 41 2-сын. – 59 3-сын. – 41 4-сын. – 38 Барлығы – 436 оқушы	5-сын. – 58 6-сын. – 55 7-сын. – 35 8-сын. – 31 9-сын. – 36 215 оқушы	10-сын. – 24 11-сын. – 18 42 оқушы
3	Райымбек ауданы, К. Байшығанұлы ат. ОМ	1-сын. – 21 2-сын. – 22 3-сын. – 35 4-сын. – 20 Барлығы – 211 оқушы	5-сын. – 20 6-сын. – 16 7-сын. – 16 8-сын. – 20 9-сын. – 16 88 оқушы	10-сын. – 12 11-сын. – 13 25 оқушы
4	Райымбек ауданы, Б. Соқпақбаев ат. ОМГ	1-сын. – 49 2-сын. – 57 3-сын. – 52 4-сын. – 51 Барлығы – 499 оқушы	5-сын. – 40 6-сын. – 63 7-сын. – 46 8-сын. – 60 9-сын. – 48 257 оқушы	10-сын. – 37 11-сын. – 26 33 оқушы
5	Райымбек ауданы, Т. Жанұзақов ат. ОМ	1-сын. – 39 2-сын. – 39 3-сын. – 43 4-сын. – 40 Барлығы – 405 оқушы	5-сын. – 37 6-сын. – 40 7-сын. – 46 8-сын. – 40 9-сын. – 37 200 оқушы	10-сын. – 20 11-сын. – 24 44 оқушы
6	Райымбек ауданы, О. Жандосов ат. ОМ	1-сын. – 39 2-сын. – 33 3-сын. – 23 4-сын. – 28 Барлығы – 312 оқушы	5-сын. – 35 6-сын. – 26 7-сын. – 35 8-сын. – 34 9-сын. – 27 157 оқушы	10-сын. – 20 11-сын. – 12 32 оқушы
7	Райымбек ауданы, С. Әшімбаева ат. ОМ	1-сын. – 21 2-сын. – 17 3-сын. – 15	5-сын. – 12 6-сын. – 11 7-сын. – 20	10-сын. – 17 11-сын. – 18

	Барлығы – 201 оқушы	4-сын. – 27 80 оқушы	8-сын. – 10 9-сын. – 33 86 оқушы	35 оқушы
8	Райымбек ауданы, Қостөбе бастауыш 9 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 2 9 оқушы		10-сын. – 0 11-сын. – 0
9	Кеген ауданы, Қарқара орта мектебі Барлығы – 238 оқушы	1-сынып - 29 2-сынып - 32 3-сынып - 15 4-сынып - 17 93 оқушы	5-сынып - 16 6-сынып - 29 7-сынып - 25 8-сынып - 24 9-сынып - 18 112 оқушы	10-сынып - 15 11-сынып – 20 35 оқушы
10	Кеген ауданы, Қарабұлақ орта мектебі Барлығы – 90 оқушы	1-сынып - 6 2-сынып - 6 3-сынып - 12 4-сынып – 9 33 оқушы	5-сынып - 6 6-сынып - 13 7-сынып - 10 8-сынып - 12 9-сынып – 5 46 оқушы	10-сынып - 5 11-сынып – 5 10 оқушы
11	Кеген ауданы, Ә.Ниязбеков атындағы мектебі Барлығы – 42 оқушы	1-сынып - 7 2-сынып - 5 3-сынып - 6 4-сынып – 5 23 оқушы	5-сынып - 6 6-сынып - 5 7-сынып - 2 8-сынып - 3 9-сынып – 4 20 оқушы	
12	Кеген ауданы, А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі Барлығы – 180 оқушы	1-сынып - 19 2-сынып - 34 3-сынып - 10 4-сынып – 10 73 оқушы	5-сынып - 28 6-сынып - 13 7-сынып - 9 8-сынып - 16 9-сынып – 15 81 оқушы	10-сынып - 11 11-сынып – 16 27 оқушы
13	Кеген ауданы, А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп-гимназиясы Барлығы – 219 оқушы	1-сынып - 24 2-сынып - 21 3-сынып - 15 4-сынып – 24 84 оқушы	5-сынып - 23 6-сынып - 27 7-сынып - 28 8-сынып - 16 9-сынып – 26 120 оқушы	10-сынып - 12 11-сынып – 13 15 оқушы
14	Кеген ауданы, Ереуіл бастауыш мектебі Барлығы – 4 оқушы	1-сынып - 0 2-сынып – 3 3-сынып – 0 4-сынып – 1 4 оқушы		
15	Жамбыл ауданы, Жамбыл атындағы орта мектебі	1-сынып - 85 2-сынып - 83 3-сынып - 80 4-сынып – 90	5-сынып - 79 6-сынып - 79 7-сынып - 99 8-сынып - 71 9-сынып – 92	10-сынып - 43 11-сынып – 35

	Барлығы – 836 оқушы	338 оқушы	420 оқушы	78 оқушы
16	Жамбыл ауданы, Қарғалы №3 орта мектебі Барлығы – 1015 оқушы	1-сынып – 165 2-сынып – 173 3-сынып – 165 4-сынып – 144 647 оқушы	5-сынып – 153 6-сынып – 161 7-сынып – 154 8-сынып – 152 9-сынып – 150 770 оқушы	10-сынып – 86 11-сынып – 50 136 оқушы
17	Жамбыл ауданы, Қастек орта мектебі Барлығы – 150 оқушы	1-сынып – 16 2-сынып – 14 3-сынып – 14 4-сынып – 15 59 оқушы	5-сынып – 15 6-сынып – 14 7-сынып – 9 8-сынып – 17 9-сынып – 22 77 оқушы	10-сынып – 9 11-сынып – 5 14 оқушы
18	Жамбыл ауданы, Жангелдин атындағы орта мектебі Барлығы – 239 оқушы	1-сынып – 11 2-сынып – 22 3-сынып – 22 4-сынып – 25 80 оқушы	5-сынып – 21 6-сынып – 30 7-сынып – 20 8-сынып – 28 9-сынып – 31 130 оқушы	10-сынып – 19 11-сынып – 20 39 оқушы
19	Жамбыл ауданы, Қараарша бастауыш мектебі Барлығы – 18 оқушы	1-сынып – 3 2-сынып – 5 3-сынып – 5 4-сынып – 5 18 оқушы		
20	Жамбыл ауданы, Сағындық Оспанов атындағы орта мектебі КММ Барлығы – 523 оқушы	1-сынып – 45 2-сынып – 60 3-сынып – 45 4-сынып – 45 195 оқушы	5-сынып – 60 6-сынып – 50 7-сынып – 45 8-сынып – 45 9-сынып – 55 255 оқушы	10-сынып – 43 11-сынып – 30 73 оқушы
21	Жамбыл ауданы, Шиен орта мектебі Барлығы – 435 оқушы	1-сынып – 39 2-сынып – 41 3-сынып – 36 4-сынып – 43 159 оқушы	5-сынып – 51 6-сынып – 41 7-сынып – 53 8-сынып – 49 9-сынып – 45 139 оқушы	10-сынып – 26 11-сынып – 13 39 оқушы
22	Жамбыл ауданы, Қоғамшыл бастауыш мектебі Барлығы – 25 оқушы	1-сынып -10 2-сынып – 5 3-сынып – 5 4-сынып – 5 25 оқушы		
23	Жамбыл ауданы, Қарғалы №4 орта мектебі Барлығы – 1043 оқушы	1-сынып -130 2-сынып -126 3-сынып – 90 4-сынып -98	5-сынып -123 6-сынып -100 7-сынып -98 8-сынып – 98 9-сынып – 95	10-сынып – 50 11-сынып – 40

		444 оқушы	514 оқушы	90 оқушы
24	Жамбыл ауданы, Қ. Әбсәметов ат. орта мектебі Барлығы – 1581 оқушы	1-сынып – 167 2-сынып – 202 3-сынып – 190 4-сынып – 132 691 оқушы	5-сынып – 141 6-сынып – 165 7-сынып – 123 8-сынып – 161 9-сынып – 157 747 оқушы	10-сынып – 83 11-сынып – 59 142 оқушы
25	Жамбыл ауданы, Қарғалы ауылы, «Әсет Бейсеуов атындағы орта мектебі» КММ Барлығы – 2031 оқушы	1-сынып – 223 2-сынып – 264 3-сынып – 233 4-сынып – 234 954 оқушы	5-сынып – 200 6-сынып – 260 7-сынып – 202 8-сынып – 227 9-сынып – 206 1095 оқушы	10-сынып – 157 11-сынып – 95 252 оқушы
26	Жамбыл ауданы, «Ә.Мәмиев НОМ» КММ Барлығы – 83 оқушы	1-сынып – 9 2-сынып – 13 3-сынып – 5 4-сынып – 10 37 оқушы	5-сынып – 8 6-сынып – 12 7-сынып – 7 8-сынып – 8 9-сынып – 11 46 оқушы	
27	Жамбыл ауданы, Сүйінбай атындағы орта мектеп Үшбұлақ бастауыш мектебімен КММ Барлығы – 803 оқушы	1-сынып – 67 2-сынып – 65 3-сынып – 70 4-сынып – 87 289 оқушы	5-сынып – 84 6-сынып – 75 7-сынып – 105 8-сынып – 81 9-сынып – 83 428 оқушы	10-сынып – 46 11-сынып – 42 88 оқушы
28	Жамбыл ауданы, «Сәдуақас Бигельдиев атындағы мектеп-бөбекжай» кешені Барлығы – 46 оқушы	1-сынып -12 2-сынып – 15 3-сынып – 12 4-сынып – 7 46 оқушы	0	0
29	Ұйғыр ауданы, Қалжат орта мектебі Барлығы – 323 оқушы	1-сынып - 30 2-сынып - 27 3-сынып - 28 4-сынып - 34 119 оқушы	5-сынып - 21 6-сынып - 27 7-сынып - 19 8-сынып - 43 9-сынып – 46 156 оқушы	10-сынып - 13 11-сынып – 35 48 оқушы
30	Ұйғыр ауданы, 3.Батталханов атындағы орта мектебі Барлығы – 160 оқушы	1-сынып - 21 2-сынып -16 3-сынып - 9 4-сынып – 16 62 оқушы	5-сынып - 10 6-сынып - 19 7-сынып - 15 8-сынып - 15 9-сынып – 21 80 оқушы	10-сынып - 10 11-сынып – 8 18 оқушы
31	Ұйғыр ауданы, Н.Исахметов атындағы орта мектебі Барлығы – 87 оқушы	1-сынып - 12 2-сынып -9 3-сынып - 5 4-сынып – 10 36 оқушы	5-сынып - 9 6-сынып -6 7-сынып - 7 8-сынып - 8 9-сынып – 9 39 оқушы	10-сынып - 6 11-сынып – 6 12 оқушы

32	Ұйғыр ауданы, «М.Таипов атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	1-сынып - 29 2-сынып - 21 3-сынып - 24 4-сынып - 26	Оқыту қазақ тілінде 5-сынып - 20 6-сынып - 30 7-сынып - 34 8-сынып - 35 9-сынып - 40	Оқыту қазақ тілінде 10-сынып - 24 11-сынып - 20
	Барлығы – 303 оқушы	100 оқушы	159 оқушы	44 оқушы

Кестеден көріп отырғанымыздай, 32 мектепте барлығы – **12868** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **5548**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **5914** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **1406** білім алушы білім алады. Шағын жинақты мектептерде біріктірілген сыныптар қарастырылмаған. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтер берілген.

2.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Райымбек ауданы Н. Өмірзақов ат. ОМ	2-сын. – 69 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 80 %	5-сын. – 47 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 39 % 8-сын. – 59 % 9-сын. – 62 %	10-сын. – 70 % 11-сын. – 60 %
	56%	51%	53 %	65 %
2	Райымбек ауданы Абай орта мектебі (қазақша)	2-сын. – 77 % 3-сын. – 76 % 4-сын. – 69%	5-сын. – 70 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 56 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 85 % 11-сын. – 70 %
	70 %	74 %	58 %	78 %
3	Райымбек ауданы К. Байшығанұлы ат ОМ	2-сын. – 72 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 65 %	5-сын. – 78 % 6-сын. – 74 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 52 %	10-сын. – 69 % 11-сын. – 83 %
	71 %	69 %	67 %	76 %
4	Райымбек ауданы Б. Соқпақбаев ат. ОМГ	2-сын. – 69 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 82 %	5-сын. – 63 % 6-сын. – 61 % 7-сын. – 68 % 8-сын. – 62 % 9-сын. – 69 %	10-сын. – 71 % 11-сын. – 85 %
	72 %	74 %	65%	78 %
5	Райымбек ауданы Т. Жанұзақов ат ОМ	2-сын. – 69 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 76 %	5-сын. – 74 % 6-сын. – 71 % 7-сын. – 64 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 92 %

	73 %	72 %	8-сын. – 62 % 9-сын. – 74 % 69 %	78 %
6	Райымбек ауданы О. Жандосов ат. ОМ 79 %	2-сын. – 74 % 3-сын. – 78 % 4-сын. – 80 % 77 %	5-сын. – 77 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 72 % 8-сын. – 62 % 9-сын. – 72 % 69 %	10-сын. – 83 % 11-сын. – 100 % 92 %
7	Райымбек ауданы С. Әшімбаева ат. ОМ 65 %	2-сын. – 70% 3-сын. – 68% 4-сын. – 60% 66 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 67% 7-сын. – 68% 8-сын. – 59% 9-сын. – 75% 66 %	1-сын. – 55 % 2-сын. – 70 % 3-сын. – 68 % 4-сын. – 60 % 63%
8	Райымбек ауданы Қостөбе бастауыш 67 %	2-сын. – 62 % 3-сын. – 68 % 4-сын. – 71 % 67 %		
9	Кеген ауданы, Қарқара орта мектебі 63 %	2-сын. – 55 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 65% 62 %	5-сын. – 41 % 6-сын. – 54 % 7-сын. – 52 % 8-сын. – 39 % 9-сын. – 61 % 49 %	10-сын. – 85 % 11-сын. – 70 % 78 %
10	Кеген ауданы, Қарабұлақ орта мектебі 69 %	2-сын. – 57 % 3-сын. – 69 % 4-сын. – 66% 64 %	5-сын. – 57 % 6-сын. – 53 % 7-сын. – 60 % 8-сын. – 58 % 9-сын. – 40 % 54 %	10-сын. – 75 % 11-сын. – 100 % 88 %
11	Кеген ауданы, Ә.Ниязбеков атындағы мектебі 67 %	2-сын. – 66 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 75% 67 %	5-сын. – 40 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 75 % 9-сын. – 50 % 66 %	жоқ
12	Кеген ауданы, А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі 61%	2-сын. – 83 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 77% 77 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 58 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 44 % 9-сын. – 33 % 50 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 47 % 56 %
13	Кеген ауданы, А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп-гимназиясы	2-сын. – 72 % 3-сын. – 59 % 4-сын. – 65%	5-сын. – 43 % 6-сын. – 56 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 88 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 59 % 11-сын. – 78 %

	64 %	65 %	58 %	69 %
14	Кеген ауданы, Ереуіл бастауыш мектебі 100%	2-сын. – 100 % 4-сын. – 100% 100 %		
15	Жамбыл ауданы, Жамбыл атындағы орта мектебі 59 %	2-сын. – 70 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 61% 66 %	5-сын. – 57 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 53 % 8-сын. – 56 % 9-сын. – 53 % 57 %	10-сын. – 48 % 11-сын. – 60 % 54 %
16	Жамбыл ауданы, Қарғалы №3 орта мектебі 64 %	2-сын. – 72 % 3-сын. – 59 % 4-сын. – 65% 65 %	5-сын. – 43 % 6-сын. – 56 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 88 % 9-сын. – 50 % 58 %	10-сын. – 59 % 11-сын. – 78 % 69 %
17	Жамбыл ауданы, Қастек орта мектебі 61 %	2-сын. – 83 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 77% 77 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 58 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 44 % 9-сын. – 33 % 50 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 47 % 56 %
18	Жамбыл ауданы, Жангелдин атындағы орта мектебі 61 %	2-сын. – 83 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 77% 77 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 58 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 44 % 9-сын. – 33 % 50 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 47 % 56 %
19	Жамбыл ауданы, Қараарша бастауыш мектебі 71 %	2-сынып – 72% 3-сынып – 73% 4-сынып – 69% 71 %		
20	Жамбыл ауданы, Сағындық Оспанов атындағы орта мектебі КММ 67 %	2-сынып – 65 3-сынып – 67 4-сынып – 67	5-сынып – 63 6-сынып – 58 7-сынып – 59 8-сынып – 65 9-сынып – 70	10-сынып – 64 11-сынып – 68
21	Жамбыл ауданы, Шиен орта мектебі 68 %	2-сынып – 72% 3-сынып – 73% 4-сынып – 69%	5-сынып – 60% 6-сынып – 65% 7-сынып – 55% 8-сынып – 65% 9-сынып – 67%	10-сынып – 78% 11-сынып – 74%
22	Жамбыл ауданы, Қоғамшыл бастауыш мектебі 89 %	2-сынып – 100% 3-сынып – 100% 4-сынып – 67%		
23	Жамбыл ауданы, Қарғалы №4 орта мектебі	2-сынып – 68 3-сынып - 64	5-сынып – 64 6-сынып – 64	10-сынып – 64 11-сынып – 60

		4-сынып – 62	7-сынып – 64 8-сынып – 63 9-сынып – 63	
	64 %			
24	Жамбыл ауданы, Қ. Әбсәметов ат. орта мектебі	2-сынып – 67 3-сынып – 75 4-сынып – 65	5-сынып – 60 6-сынып – 66 7-сынып – 58 8-сынып – 53 9-сынып – 49	10-сынып – 55 11-сынып – 60
	61%			
25	Жамбыл ауданы, Қарғалы ауылы, «Әсет Бейсеуов атындағы орта мектебі» КММ	2-сынып – 60% 3-сынып – 65% 4-сынып – 64%	5-сынып – 62% 6-сынып – 63% 7-сынып – 62% 8-сынып – 61% 9-сынып – 61%	10-сынып – 59% 11-сынып – 62%
	62 %			
26	Жамбыл ауданы «Ә.Мәмиев НОМ» КММ	2-сынып – 80% 3-сынып – 78% 4-сынып – 60%	5-сынып – 60% 6-сынып – 50% 7-сынып – 75% 8-сынып – 40% 9-сынып – 75%	
	65 %			
27	Жамбыл ауданы, Сүйінбай атындағы орта мектеп Үшбұлақ бастауыш мектебімен КММ	1-сынып – 70% 2-сынып – 75% 3-сынып – 71% 4-сынып – 70%	5-сынып – 65% 6-сынып – 63% 7-сынып – 67% 8-сынып – 68% 9-сынып – 70%	10-сынып – 67% 11-сынып – 69%
	68 %			
28	«Сәдуақас Бигельдиев атындағы мектеп-бөбекжай» кешені	2-сынып – 67 3-сынып – 75 4-сынып – 65		
	69 %			
29	Жамбыл ауданы, Қалжат орта мектебі	2-сын. – 70 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 62%	5-сын. – 57 % 6-сын. – 62 % 7-сын. – 63 % 8-сын. – 60 % 9-сын. – 54 %	10-сын. – 45 % 11-сын. – 54 %
	58 %	65 %	59 %	50 %
30	Ұйғыр ауданы, 3.Батталханов атындағы орта мектебі	2-сын. – 56 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 61%	5-сын. – 67 % 6-сын. – 74 % 7-сын. – 60 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 62 %	10-сын. – 70 % 11-сын. – 63 %
	64 %	61 %	65 %	67 %
31	Ұйғыр ауданы, Н.Исахметов атындағы орта мектебі	2-сын. – 60 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 61%	5-сын. – 47 % 6-сын. – 58 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 54 % 9-сын. – 51 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 68 %
	60 %	62 %	53 %	64 %

32	Ұйғыр ауданы, «М.Таипов атндағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	2-сын. – 70 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 61%	5-сын. – 57 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 53 % 8-сын. – 56 % 9-сын. – 53 %	10-сын. – 48 % 11-сын. – 60 %
	59 %	66 %	57 %	54 %

Кестеден көріп отырғанымыздай, Алматы облысындағы шекара маңындағы мектептердегі білім сапасы **67 %**-ды көрсетіп отыр. Бастауыш білім беру деңгейінде – **73 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **59 %** және жалпы білім беру деңгейінде – **69 %**-ды құрайды. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі педагогтер бойынша мәліметтер берілген.

2.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	Негізгі және жалпы орта ББД
1	«Педагог-шебер»		8
2	«Педагог-зерттеуші»		93
3	«Педагог-сарапшы»	1	258
4	«Педагог-модератор»	2	465
5	«Педагогтер»/санатсыздар	5	712
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер		171
	Барлығы:	8	366
	Жалпы педагогтер саны – 1715		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Алматы облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **1715** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **8 (0,5%)**, «педагог-зерттеуші» – **93 (5,4%)**, «педагог-сарапшы» – **258 (15,5%)**, «педагог-модератор» – **83 (27,1%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **144 (41,5%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **171 (10%)**. Шекара маңында орналасқан ендігі өңір – Атырау облысы. Атырау облысы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

3. Атырау облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Атырау облысы – Батыс Қазақстанда орналасқан облыс, аграрлы-өнеркәсіптік инвестициялық аумақ, **1938** жылы **Гурьев облысы** деген атпен құрылған. **1992** жылы қазіргі атауына ие болды. Солтүстігінде Батыс Қазақстан облысымен, шығысында Ақтөбе облысымен, оңтүстік-шығысында Маңғыстау облысымен және батысында Ресейдің Астрахан облысымен шектеседі. Сондай-ақ оңтүстік шекарасы Каспий теңізіне келіп тіреледі.

Облыс орталығы – Атырау қаласы. Облыста **2** қала (облыстық маңызы бар – Атырау, аудандық маңызы бар – Құлсары), **4** кент (Индербор, Мақат, Доссор, Жаңа Қаратон), **63** ауылдық округ, **149** ауыл орналасқан. Облыс құрамына **7** аудан кіреді.

Атырау облысы аудандарының орналасуы: Жылыой ауданы; Индер ауданы; Исатай ауданы; Қызылқоға ауданы; Құрманғазы ауданы; Мақат ауданы; Махамбет ауданы.

Атырау облысы бойынша Құрманғазы ауданындағы Ресей шекара аумағында орналасқан мектептері бар өңірлердегі ауыл және шағын жинақты мектептер туралы мәліметтер

Шекара аумағында орналасқан 12 мектеп, оның 7 шағын жинақты мектеп, ал 5-і жалпы орта мектеп.

Шекара маңындағы 5 мектеп Құрманғазы ауданында орналасқан мектептер.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

3.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
12	5	7

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 5 және шағын жинақтысы – 7

Атырау облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

3.2-кесте. Шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінің тізімі

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	Мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	Салынған жылы
1	Құрманғазы	Қадыр Мырза Әли атындағы жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	типті	2010 ж.
2	Құрманғазы	Ғ. Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі (аралас)	типті	2009 ж.
3	Құрманғазы	Ф. Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп КММ (аралас)	типті	1980 ж.
4	Құрманғазы	С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі (аралас)	типті	1989 ж.
5	Құрманғазы	Балқұдық жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	типті	1980 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, мектептердің ең көнесі **1980 жылы** салынса, одан бері **1980, 1989 жылы 2** мектеп және **2008, 2010 жылдары 2** мектеп шекаралық аумақта салынған. Барлық мектептер типті ғимаратта орналасқан. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы көрсетілген.

3.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	Контингент/ профицит	Интернат
1	Құрманғазы	Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	624	континг – 205, проф – 419	
2	Құрманғазы	Ғ. Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі (аралас)	600	континг – 152, проф – 448	
3	Құрманғазы	Ф. Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп (аралас)	320	континг – 121, проф - 199	
4	Құрманғазы	С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі (аралас)	624	континг – 227, проф – 397	
5	Құрманғазы	Балқұдық жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	320	континг – 46, проф – 274	Бар

Кестеден көріп отырғанымыздай, 5 мектептің жобалық қуаты – **2488** орын. контингенті – **630 (25%)** және профициті – **121 (4,8)** орын. Аудандағы Ф. Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектепте бала саны – **121** балаға артық, яғни, **2** ауысымда оқытылады. Шекара маңында орналасқан Балқұдық мектебінің жанында интернат орналасқан. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде оқитын білім алушылар бойынша мәлімет берілген.

3.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	Жалпы орта ББД
1	Құрманғазы ауданы Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі КММ <i>Барлығы – 349</i>	1-сынып – 27 2-сынып – 35 3-сынып – 40 4-сынып – 39 <i>141 оқушы</i>	5-сынып – 32 6-сынып – 35 7-сынып – 37 8-сынып – 31 9-сынып – 31 <i>166 оқушы</i>	10-сынып – 19 11-сынып – 23 <i>42 оқушы</i>
2	Құрманғазы ауданы Ғ. Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі <i>Барлығы – 397</i>	1-сынып – 57 2-сынып – 46 3-сынып – 44 4-сынып – 32 <i>179 оқушы</i>	5-сынып – 43 6-сынып – 39 7-сынып – 33 8-сынып – 25 9-сынып – 35 <i>175 оқушы</i>	10-сынып – 23 11-сынып – 20 <i>43 оқушы</i>
3	Құрманғазы ауданы Ф. Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп КММ <i>Барлығы – 369</i>	1-сынып – 30 2-сынып – 34 3-сынып – 52 4-сынып – 39 <i>155 оқушы</i>	5-сынып – 34 6-сынып – 38 7-сынып – 34 8-сынып – 37 9-сынып – 36 <i>179 оқушы</i>	10-сынып – 22 11-сынып – 13 <i>35 оқушы</i>
4	Құрманғазы ауданы	1-сынып – 38 2-сынып – 29	5-сынып – 29	10-сынып – 20 11-сынып – 19

	С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі	3-сынып – 27 4-сынып – 30 124 оқушы	6-сынып – 44 7-сынып – 30 8-сынып – 45 9-сынып – 31 179 оқушы	39 оқушы
	Барлығы – 342			
5	Құрманғазы ауданы Балқұдық жалпы орта мектебі КММ	1-сынып – 20 2-сынып – 24 3-сынып – 14 4-сынып – 18 76 оқушы	5-сынып – 26 6-сынып – 28 7-сынып – 26 8-сынып – 29 9-сынып – 22 131 оқушы	10-сынып – 18 11-сынып – 17 35 оқушы
	Барлығы – 242			

Атырау облысы бойынша шекара маңында орналасқан 5 мектепте **1699** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **675**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **830** және жалпы білім беру деңгейінде – **194** білім алушы оқып жатыр. Мектептердің біріктірілген сыныптары жоқ. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі берілген.

3.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	Бастауыш ББД	Негізгі орта ББД	Жалпы орта ББД
1	Құрманғазы ауданы Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі 46 %	1-сынып – 0 2-сынып – 56 3-сынып – 61,5 4-сынып – 60 45 %	5-сынып – 60 6-сынып – 55,5 7-сынып – 58 8-сынып – 33,3 9-сынып – 50 51%	10-сынып – 33,3 11-сынып – 50 41 %
2	Құрманғазы ауданы Ғ. Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі 49 %	1-сынып - 0 2-сынып - 53,3 3-сынып - 51,5 4-сынып - 53,3 40 %	5-сынып - 57,1 6-сынып - 50 7-сынып - 44 8-сынып - 45,7 9-сынып - 57,1 51 %	10-сынып - 50 11-сынып - 62,5 57 %
3	Құрманғазы ауданы Ф. Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп КММ 57 %	1-сынып - 50 2-сынып - 60,1 3-сынып – 59,2 4-сынып – 59,1 57 %	5-сынып – 52 6-сынып – 52 7-сынып – 54 8-сынып – 54 9-сынып - 53,1 53 %	10-сынып – 61 11-сынып – 61 61 %
4	Құрманғазы ауданы С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі 56 %	1-сынып – 0 2-сынып – 50 3-сынып – 66,7 4-сынып – 60 44 %	5-сынып – 50 6-сынып – 56,7 7-сынып – 40,9 8-сынып – 48,6 9-сынып – 51,9 50 %	11-сынып – 81 10-сынып – 66,7 74 %

5	Құрманғазы ауданы Балқұдық жалпы орта мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 75,5 3-сынып – 52,7 4-сынып – 54,5	5-сынып – 48,4 6-сынып – 53,6 7-сынып – 56,2 8-сынып – 52 9-сынып – 49,6	10-сынып – 50 11-сынып – 46,1
	49 %	46 %	52 %	48 %

Шекара маңындағы 5 мектептің орташа білім сапасы – **51%**-ды құрап отыр. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **46 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **51 %** және жалпы білім беру деңгейінде – **56 %-ды** құрады. Атырау облысы бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасын арттыруға ұсыныстар беріледі. Шекара маңында орналасқан педагогтер бойынша мәлімет келесі кестеде берілген.

3.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	«Педагог-шебер»	0	0	1
2	«Педагог-зерттеуші»	5	5	15
3	«Педагог-сарапшы»	18	23	37
4	«Педагог-модератор»	15	25	17
5	«Педагогтер»/санатсыздар	12	53	5
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	0	0
	Барлығы:	50	106	75
	Жалпы педагогтер саны – 231			

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы 231 педагог қызмет атқарады. Оның «педагог – шебер» – 0,86 (%), «педагог-зерттеуші» – **10,3 (%)**, «педагог-сарапшы» – 33,7 (%), «педагог-модератор» – **24,6 (%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **30,3 (%)** және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер жоқ.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі жалпы саны – 8, математика (7), музыка (2), химия-биология (1), физика (1), көркем еңбек (1) пәндерден байқалады. Біріктірілген сыныптарда педагогтер сабақ өткізбейді.

«Білім беруді тұрақты дамыту қоры» Қоғамдық қорының «Ауылдық жердегі тірек мектептерінің әлеуетін дамыту» жобасы аясында Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі 2022 жылы инновациялық оқыту ресурстарымен, жиһаздармен және әдістемелік құралдармен жабдықталды.

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ қолдауымен мектеп мұғалімдері оқушылардың оқу, математикалық, жаратылыстану ғылымдарынан сауаттылығын қалыптастыру, зертханалық жұмыстар арқылы оқушылардың жаратылыстану-математика, қоғамдық және гуманитарлық бағыттағы пәндерден зерттеу дағдыларын дамыту бойынша семинарларға қатысты. Оқыту, практикалық жұмыстарды орындау, жаратылыстану бағыттағы есептерді шешу, мектепті

басқару, тәрбие жұмысын және қосымша білім беруді ұйымдастыру, кітапхана жұмысын ұйымдастыру бағыттарында Назарбаев Зияткерлік мектептерде педагогтер тағлымдамадан өтіп, мектеп тәжірибесінде қолдауда. Аудан бойынша Қадыр Мырза Әлі мектебі тірек мектебі ретінде магнитті мектептермен жұмыс жасауда. Магнитті мектептер қатарында Ф. Оңғарсынова, Ғ. Мүсірепов, А. Иманов, С. Мұқанов, С. Имашев, Ш. Уәлиханов мектептері қамтылды. Қадыр Мырза Әлі атындағы мектеп педагогтерінің 50% (25 мұғалім) және Балқұдық жалпы орта мектебінен 19, Ғ. Мүсірепов атындағы мектептен 34 педагог біліктілік арттыру курстарынан өтті.

Сонымен қатар С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі мен Балқұдық жалпы орта мектебінде педагог кадрлар жетіспеушілігіне байланысты пәндерді онлайн форматта оқытуды ұйымдастыру ұсынылады. Мектептерде біріктірілген сыныптар қарастырылмаған. Келесі кестеде Атырау облысы бойынша шекара маңында орналасқан шағын жинақты мектептер бойынша мәліметтер берілген.

3.7-кесте. Шекара маңында орналасқан ШЖМ-лар тізімі

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	Мектеп ғимараты	Салынған жылы
1	Құрманғазы	Лабай жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	типті	2019 ж.
2	Құрманғазы	Ш. Уәлиханов атындағы жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	типті	2019 ж.
3	Құрманғазы	Азғыр негізгі орта мектебі (қазақ тілінде)	бейімдел	1986 ж.
4	Құрманғазы	С. Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	типті	1988 ж.
5	Құрманғазы	Қоңыртерек бастауыш мектебі (қазақ тілінде)	бейімдел	1986 ж.
6	Құрманғазы	А. Иманов атындағы негізгі орта мектебі (қазақ тілінде)	бейімдел	1961-1962 ж.
7	Құрманғазы	Қиғаш жалпы орта мектебі (аралас)	типті	1996 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау облысы бойынша шекара маңындағы шағын жинақты мектептердің **7-уі** Құрманғазы ауданында орналасқан. Мектептердің салыну жылында ең көнесі – **1961-62** жылдары тұрғызылған мектептер. Одан бері **1986-1988 жылдары 3** мектеп салынған. **1996 жылы 1** мектеп және **2019 жылы 2** мектеп ғимараты салынған. **1986 жылға** дейінгі **3** мектеп бейімделген ғимаратта орналастырылса, **4** мектеп типті ғимаратта салынған мектептер. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан шағын жинақты мектептердің жағдайы бойынша мәліметтер берілген.

3.8-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	Контингент/ Профицит
---	--------	----------------------	----	-------------------------

1	Құрманғазы	Лабай жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	80	Континг – 6, проф – 74
2	Құрманғазы	Ш. Уәлиханов атындағы жалпы орта мектебі (қазақ тілінде)	80	Континг – 5, проф – 75
3	Құрманғазы	Азғыр негізгі орта мектебі (қазақ тілінде)	80	Континг – 22, проф – 58
4	Құрманғазы	С. Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі бар (қазақ тілінде)	624	Континг 469 проф 155
5	Құрманғазы	Қоңыртерек бастауыш мектебі (қазақ тілінде)	40	Континг – 29, проф – 11
6	Құрманғазы	А. Иманов атындағы негізгі орта мектебі (қазақ тілінде)	70	Континг – 14, проф – 56
7	Құрманғазы	Қиғаш жалпы орта мектебі (аралас)	160	Континг – 12 проф – 148

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы **7** шағын жинақты мектептің жалпы жобалық қуаты – **1134**. Ондағы оқушы саны – **557** (49 %) және орын профициті – 577 (51 %), яғни мектептердің 51 %-ында оқушы орындары бос тұрғаны белгілі болды. **6 мектепте** қазақ тілінде білім берілсе, **1 мектеп** аралас тілде оқытылады. Шекара маңындағы мектептер жанынан интернат қарастырылмаған. Атырау облысы бойынша шағын жинақты мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет келесі кестелерде берілген.

3.9-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар туралы мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Атырау облысы Құрманғазы ауданы Лабай жалпы орта мектебі <i>Барлығы – 86</i>	1-сынып – 6 2-сынып – 10 3-сынып – 6 4-сынып – 4 <i>26 оқушы</i>	5-сынып – 8 6-сынып – 10 7-сынып – 5 8-сынып – 9 9-сынып – 8 <i>40 оқушы</i>	10-сынып – 12 11-сынып – 8 <i>20 оқушы</i>
2	Атырау облысы Құрманғазы ауданы Ш. Уәлиханов атындағы жалпы орта мектебі <i>Барлығы – 94</i>	1-сынып – 10 2-сынып – 8 3-сынып – 9 4-сынып – 10 <i>37 оқушы</i>	5-сынып – 9 6-сынып – 5 7-сынып – 6 8-сынып – 6 9-сынып – 10 <i>36 оқушы</i>	10-сынып – 5 11-сынып – 0 <i>21 оқушы</i>
3	Атырау облысы, Құрманғазы ауданы, Азғыр негізгі орта мектебі <i>Барлығы – 58</i>	1-сынып – 4 2-сынып – 7 3-сынып – 8 4-сынып – 9 <i>28 оқушы</i>	5-сынып – 11 6-сынып – 7 7-сынып – 5 8-сынып – 4 9-сынып – 3 <i>30 оқушы</i>	
4	Атырау облысы Құрманғазы ауданы, С. Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі КММ	1-сынып – 14 2-сынып – 16 3-сынып – 17	5-сынып – 17 6-сынып – 12 7-сынып – 10	10-сынып – 3 11-сынып – 14

	Барлығы - 138	4-сынып – 11 58 оқушы	8-сынып – 11 9-сынып – 13 63 оқушы	17 оқушы
5	Атырау облысы Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебі Барлығы – 11	1-сынып – 2 2-сынып – 3 3-сынып – 3 4-сынып – 3 11 оқушы	-	-
6	Атырау облысы Құрманғазы ауданы А. Иманов атындағы негізгі орта мектебі Барлығы - 71	1-сынып – 5 2-сынып – 3 3-сынып – 9 4-сынып – 10 27 оқушы	5-сынып – 7 6-сынып – 13 7-сынып – 7 8-сынып – 8 9-сынып – 9 44 оқушы	
7	Атырау облысы Құрманғазы ауданы Қиғаш жалпы орта мектебі Барлығы – 161	1-сынып – 14 2-сынып – 13 3-сынып – 18 4-сынып – 21 66 оқушы	5-сынып – 11 6-сынып – 19 7-сынып – 14 8-сынып – 21 9-сынып – 22 87 оқушы	10-сынып – 2 11-сынып – 6 8 оқушы

Атырау облысы бойынша шекара маңындағы 7 шағын жинақты мектепте **619** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **253**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **300** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **66** білім алушы білім алады. Шекара маңындағы мектептерде біріктірілген сыныптарда сабақ өткізетін педагогтер жоқ. Келесі кестеде мектептердің білім сапасының көрсеткіштері берілген.

3.10-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	Бастауыш ББД	Негізгі орта ББД	Жалпы орта ББД
1	Құрманғазы ауданы Лабай жалпы орта мектебі 56 %	1-сынып – 0 2-сынып – 60 3-сынып – 71,4 4-сынып – 75 69 %	5-сынып – 62,5 6-сынып – 63,6 7-сынып – 60 8-сынып – 55,5 9-сынып – 42,8 57 %	10-сынып – 33,3 11-сынып – 50 42 %
2	Құрманғазы ауданы, Азғыр негізгі орта мектебі 58 %	1-сынып – 0 2-сынып – 40 3-сынып – 77,8 4-сынып – 54,5 58 %	5-сынып – 37,5 6-сынып – 60 7-сынып – 60 8-сынып – 33,3 9-сынып – 100 58 %	

3	Құрманғазы ауданы С. Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 60 3-сынып – 61,5 4-сынып – 64,7	5-сынып – 41,7 6-сынып – 80 7-сынып – 45,5 8-сынып – 46,2 9-сынып – 50	10-сынып – 53,8 11-сынып – 50
	56 %	62 %	53 %	52 %
4	Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 50 3- сынып – 66,7 4-сынып – 60		
	59 %	59 %		
5	Құрманғазы ауданы А. Иманов атындағы негізгі орта мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 50 3-сынып – 54,5 4-сынып – 54,5	5-сынып – 70 6-сынып – 71,4 7-сынып – 55,5 8-сынып – 75,5 9-сынып – 55,5	
	60 %	53 %	66 %	
6	Құрманғазы ауданы Қиғаш жалпы орта мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 56,2 3-сынып – 50 4-сынып – 46,1	5-сынып – 44,4 6-сынып – 68 7-сынып – 54,5 8-сынып – 40 9-сынып – 63,6	10-сынып – 50 11-сынып – 62,5
	54 %	51 %	54 %	57 %
7	Құрманғазы ауданы Ш. Уәлиханов атындағы жалпы орта мектебі	1-сынып – 0 2-сынып – 66,6 3-сынып – 50 4-сынып – 55,5	5-сынып – 80 6-сынып – 66,6 7-сынып – 83,3 8-сынып – 54,5 9-сынып – 60	11-сынып – 66,6 10-сынып – 0
	65 %	58 %	69	67 %

Кестеден көріп отырғанымыздай, 7 мектептің орташа білім сапасы – **58 %**. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **59 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейінде – **51 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейі – **55 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің педагогтері бойынша мәлімет берілген.

3.11-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	«Педагог-шебер»			1
2	«Педагог-зерттеуші»	3		7
3	«Педагог-сарапшы»	12	8	26
4	«Педагог-модератор»	4	6	14
5	«Педагогтер»/ Санатсыздар	14	10	23
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	0	0
	Барлығы:	35	24	71

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **130** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» жоқ, «педагог-зерттеуші» – **10 (%)**, «педагог-сарапшы» – **35,8 (%)**, «педагог-модератор» – **18,4 (%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **36,1 (%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер жоқ.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі барлығы 1, физика пәнінен байқалады. Біріктірілген сыныптарда педагогтер сабақ өткізбейді.

Құрманғазы ауданы Азғыр негізгі орта мектебінен 11 педагог, А. Иманов атындағы орта мектебінен 16, Лабай мектебінен 25, Қиғаш жалпы орта мектебінен 23, Қоңыртерек бастауыш мектебінен 2, Ш. Уәлихановтан 12 педагог біліктілік арттыру курстарынан өтті. Келесі шекара маңындағы өңір Шығыс Қазақстан облысы. Шығыс Қазақстан облысы бойынша мәліметтер төменде берілген.

4. Шығыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Шығыс Қазақстан – Қазақстанның шығысында, солтүстігінде Ресеймен, оңтүстік-шығысында Қытай елімен шекаралас аймақта орналасқан өңір. Батысында Сарыарқа, оңтүстігінде Балқаш-Алакөл ойысымен шектесіп жатыр. Абай облысы және Шығыс Қазақстан облысы аумағын қамтиды. Ірі қалалары: Семей, Өскемен.

Шығыс Қазақстан облысы – Қазақстан Республикасының солтүстік-шығысындағы әкімшілік-аумақтық бөлігі. **1932** жылы **10** наурызда құрылған. **1997** жылғы 23 мамырдағы № 3528 Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен облыс құрамына таратылған Семей облысының территориясы қосылып, **2022** жылы 8 маусымда Абай облысы болып қайта бөлінді. Ауылдық аудан – **9**. Қала – **6**. Аудандық маңыздылығы бар қала – **4**. Облыстық маңыздылығы бар қала – **2**. Кент – **24**. Ауыл – **826** тіркелген.

Облыс құрамында **9** аудан бар. Олар: Алтай ауданы; Глубокое; Зайсан; Катонқарағай; Күршім; Самар; Тарбағатай; Ұлан және дары. 2 облыстық маңызы бар қала: Риддер және Өскемен қалалары тіркелген.

Шығыс Қазақстан облысы бойынша 75 шағын жинақты ауыл мектебі бар. Ол мектептерде 4401 білім алушы білім алады.

Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептер: Катонқарағай, Күршім, Зайсан, Тарбағатай, Риддер қ., Шемонаиха аудандарында орналасқан.

Облыстағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәлімет келесі кестелерде берілген.

4.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
90	15	75

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 15 және шағын жинақтысы – 75

Шығыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

4.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептер бойынша мәлімет

№	Ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімд)	салынған жылы
1	Қатонқарағай	«Барлық орта мектебі» КММ; (қазақша, орысша)	бейімделген	1978 ж.
2	Қатонқарағай	«Рыков атындағы орта мектебі» КММ (қазақша)	типті	1971 ж.
3	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Жамбыл орта мектебі» (қазақша)	типті	1987 ж.
4	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Сенновская неізгі орта мектебі» КММ (орысша)	бейімделген	1987 ж. 2014 ж.
5	Қатонқарағай	«Берел ора мектебі» КММ (қазақша)	типті	1989 ж.
6	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Ақсу орта мектебі» (қазақша)	типті	1997 ж.
7	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы «Жазаба бастауыш мектебі» КММ (қазақша/орысша)	бейімделген	1978 ж.
8	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Қайыңды негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	бейімделген	1964 ж.
9	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Қабырға негізгі орта мектебі» (қазақша)	бейімделген	1927 ж.
10	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Қызыл Жұлдыз негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	бейімделген	1970 ж.
11	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Новополяковская орта мектебі» КММ аралас (орыс, қазақ)	типті	1986 ж.
12	Қатонқарағай	«Аршаты орта мектебі» КММ (қазақша)	бейімделген	1972 ж.
13	Қатонқарағай	«Садық Түкібаев атындағы Еңбек орта мектебі» КММ (қазақша)	бейімделген	1970 ж.
14	Қатонқарағай	«Жаңа Үлгі негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	типті	2008 ж.
15	Қатонқарағай	«Коробиха орта мектебі» КММ	типті	1986 ж.
16	Қатонқарағай	Шығыс Қазақстан облысы Майемер ауылы «Майемер орта мектебі» КММ (қазақша)	2 қабатты	1969 ж.
17	Қатонқарағай	Топқайың орта мектебі (қазақша)	бейімделген	2000 ж.
18	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Өрел аралас орта мектебі» КММ	типті	2010 ж.
19	Қатонқарағай	«Солоновка орта мектебі» КММ (қаз. орысша)	типті	1964 ж.
20	Қатонқарағай	«Үшбұлақ бастауыш мектебі» КММ (қазақша)	бейімделген	1972 ж.
21	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Әбдікерім атындағы Шыңғыстай орта мектебі» КММ (қазақша)	типтік	1991 ж.

22	Қатонқарағай	«Аққайнар орта мектебі» КММ (қазақша)	типті	2012 ж.
23	Қатонқарағай	«Солдатово орта мектебі» КММ (аралас)	типті	1966 ж.
24	Қатонқарағай	«Оралхан Бөкей атындағы Белқарағай орта мектебі» КММ	типті	1980 ж.
25	Күршім	«Шанағаты бастауыш мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1965 ж.
26	Күршім	«Ұрунхай негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – аралас)	типті	2022 ж.
27	Күршім	«Ақжайлау негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	2015 ж.
28	Күршім	«Қарашілік негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	2013 ж.
29	Күршім	«Жаңаауыл негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	2014 ж.
30	Күршім	«Төсқайың орта мектебі» КММ (оқыту тілі – аралас)	типті	2003 ж.
31	Күршім	«Қарой негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1991 ж.
32	Күршім	«Қайнарлы негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1970 ж.
33	Күршім	«Қазақстан негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1991 ж.
34	Күршім	«Жиделі бастауыш мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1975 ж.
35	Күршім	«Оң жақ Қалжыр бастауыш мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	типті	1991 ж.
36	Күршім	«Тақыр негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі қазақша)	типті	1993 ж.
37	Зайсан	Жаңатұрмыс шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1990 ж.
38	Зайсан	«С. Биқадамов атындағы шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1991 ж.
39	Зайсан	«Көгедай орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1992 ж.
40	Зайсан	«Қазақстан орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	2000 ж.
41	Зайсан	«Саржыра шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1980 ж.
42	Зайсан	«Жамбыл атындағы негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1993 ж.
43	Зайсан	«Мұжықсу негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	2003 ж.
44	Зайсан	«Тасбастау шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	2007 ж.
45	Зайсан	«Шекарашы орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	2002 ж.

46	Зайсан	«Қарасай шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ (қазақ мектебі)	бейімделген	1966 ж.
47	Зайсан	«А. Орманбетов атындағы шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1990 ж.
48	Зайсан	«Амангелді атындағы орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	типті	1988 ж.
49	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген мұғалімі - Қабден Ақынов атындағы орта мектебі» КММ	типтік	1986 ж.
50	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Дінмұхамед Қонаев атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ	бейімделген	1994 ж.
51	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жаңаталап орта мектебі» КММ	бейімделген	2004 ж.
52	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Б. Момышұлы атындағы» негізгі орта мектебі» КММ	бейімделген	1991 ж.
53	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жетіарал мектеп-балабақша» кешені» КММ	типтік	2016 ж.
54	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Асусай мектеп-балабақша кешені» КММ	типтік	1990 ж.
55	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жаңғызтал бастауыш мектебі» КММ	бейімделген	1999 ж.
56	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «С. Торайғыров атындағы негізгі орта мектебі» КММ	бейімделген	2001 ж.
57	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Құйған орта мектебі» КММ	типтік	1975 ж.
58	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «С. Көбеев атындағы мектеп-балабақшасы кешені» КММ	бейімделген	1992 ж.
59	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жамбыл атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ	типтік	2014 ж.
60	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «А. Байтұрсынов атындағы орта мектебі» КММ	типтік	1971 ж.
61	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Дәулетбай атындағы мектеп-балабақша» кешені» КММ	типтік	2014 ж.
62	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Сәкен Сейфуллин атындағы Жаңалық орта мектебі» КММ	типтік	2003 ж.
63	Риддер қ. Поперечное ауылы	«Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» КММ (орыс тілі)	типтік	1965 ж.
64	Шемонаиха	«Жаңа-Ильин негізгі орта мектебі» КММ	типтік	1964 ж.
65	Шемонаиха	«М. Әуезов атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» КММ	типтік	1986 ж.
66	Шемонаиха	«Большереченка орта мектебі» КММ	типтік	2003 ж.
67	Шемонаиха	«Уба жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	типтік	1985 ж.
68	Шемонаиха	«Жалпы білім беретін Камышенка орта мектеп-балабақша кешені» КММ	типтік	1990 ж.

69	Шемонаиха	Шемонаиха ауданы «Сугатовка жалпы білім беретін орта мектеп-балабақша кешені» КММ	типтік	1967 ж.
70	Шемонаиха	«Пруггеров негізгі орта мектебі» КММ	типтік	2014 ж.
71	Шемонаиха	Шоқан Уәлиханов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі КММ	типтік	1967 ж.
72	Шемонаиха	«Рулиха жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	типтік	1971 ж.
73	Шемонаиха	«Жалпы білім беретін Октябрь орта мектеп-балабақша-кешені» КММ	типтік	2014 ж.
74	Шемонаиха	«Октябрь негізгі орта мектебі» КММ	типтік	1967 ж.
75	Шемонаиха	«Жаңа-Жизнск негізгі орта мектебі» КММ	типтік	2014 ж.

1. Қатонқарағай ауданы бойынша ең көне мектеп **1** мектеп **1927 жылы** құрылған мектеп.

1970-1975 жылдары 5 мектеп, **1964-1969 жылдары – 4** мектеп, **1978 жылы 2** мектеп, **1980-1990 жылдары – 6** мектеп, **1991-2000 жылдары – 2** мектеп, **2001-2012 жылдары 2** мектеп шекара маңындағы ауылдарда салынған. Қатонқарағай ауданында барлығы **22 мектеп** шекара маңында орналасқан. Оның **10-ы** бейімделген ғимаратта болса, **12-сі** типті ғимаратта орналасқан мектептер.

2. Күршім ауданы бойынша 12 мектеп шекара аумағында орналасқан. **1965 жылы** салынған мектеп – **1**. **1970-1975 жылдары** салынған мектеп – **2** мектеп. **1991-1993 жылдары** салынған мектептер – **4** мектеп. **2003 жылғы – 1** мектеп. **2013-2015 жылдары – 3** мектеп және **2022 жылы** шекара маңынан **1** мектеп салынған. Мектептердің барлығы типті ғимаратта орналасқан.

3. Зайсан ауданы бойынша 12 мектеп шекара маңында орналасқан ауыл мектептері. Оның ең көнесі **1** мектеп **1966 жылы** салынған. **1980-1988 жылдары** салынған мектеп – **2**, **1990-1993 жылдары 5** мектеп, **2000 – 2007 жылдары 4** мектеп шекара маңынан салынған.

4. Тарбағатай ауданы бойынша 14 мектеп шекара маңында орналасқан. Оның ертеректе салынған мектебі **1971-1975 жылдар** аралығында **2** мектеп, **1986 жылғы 1** мектеп. **1990-1994 жылғы 5** мектеп, **2001-2004 жылғы 3** мектеп және **2014-2016 жылғы 3** мектеп тіркелген. Оның **6** мектебі бейімделген ғимаратта болса, **8-і** типтік ғимаратта орналасқан мектептер.

5. Риддер қаласында шекара маңында орналасқан Поперечное ауылындағы **1** мектеп **1965 жылы** салынған типтік ғимаратта орналасқан.

6. Шемонаиха ауданы бойынша 12 мектеп тіркелген. Оның **1964-1967 жылдары** салынған **4** мектеп, **1971 жылы** салынған **1** мектеп, **1985-1986 жылдары** салынған **2** мектеп, **1990 жылы** салынған **1** мектеп, **2003 жылы 1** мектеп, **2014 жылы 3** мектеп шекара маңынан салынған. Мектептердің барлығы типтік ғимаратта орналасқан.

Шығыс Қазақстан облысы бойынша барлық **75** мектептің **54-і** типтік ғимаратта орналастырылса, **21-і** бейімделген ғимаратта орналастырылған. Шығыс

Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы бойынша мәліметтер келесі кестеде берілген.

4.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	контингент профициті	интернат
1	Қатонқарағай	«Барлық орта мектебі» КММ; (қазақша, орысша)	80	Континг – 36, проф – 44	
2	Қатонқарағай	«Рыков атындағы орта мектебі» КММ (қазақша)	506	Континг – 350, проф – 156	
3	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Жамбыл орта мектебі» (қазақша)	424	Континг – 381, проф – 43	бар
4	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Сенновская негізгі орта мектебі» КМУ (орысша)	91	Континг – 61, проф – 30	
5	Қатонқарағай	«Берел орта мектебі» КММ (қазақша)	194	Континг – 126, проф – 68	
6	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Ақсу орта мектебі» (қазақша)	240	Континг – 156, проф – 84	бар
7	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы «Жазаба бастауыш мектебі» КММ (орысша/қазақша)	99	Континг – 89, проф – 10	
8	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Қайыңды негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	120	Континг – 86, проф – 34	
9	Қатонқарағай	Қатонқарағай ауданы, «Қабырға негізгі орта мектебі» (қазақша)	40	Континг – 18, проф – 22	
10	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Қызыл Жұлдыз негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	80	Континг – 47, проф – 33	
11	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Новополяковская орта мектебі» (аралас)	420	Континг – 351, проф – 69	
12	Қатонқарағай	«Аршаты орта мектебі» КММ (қазақша)	130	Континг – 85, проф – 45	
13	Қатонқарағай	«Садық Түкібаев атындағы Еңбек орта мектебі» КММ (қазақша)	121	Континг – 94, проф – 27	
14	Қатонқарағай	«Жаңа Үлгі негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	80	Континг – 39, проф – 41	
15	Қатонқарағай	«Коробиха орта мектебі» КММ (орысша)	2509	Континг – 182, проф – 2327	
16	Қатонқарағай	Майемер ауылы «Майемер орта мектебі» КММ (қазақша)	253	Континг – 190, проф – 63	
17	Қатонқарағай	«Топқайың орта мектебі» КММ (қазақша)	198	Континг – 135, проф – 63	
18	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Өрел аралас орта мектебі» КММ	320	Континг – 195, проф – 125	
19	Қатонқарағай	«Солоновка орта мектебі» КММ	360	Континг – 281, проф – 79	

20	Қатонқарағай	«Үшбұлақ бастауыш мектебі» КММ (қазақша)	60	Континг – 54, проф – 6	
21	Қатонқарағай	Қатонқарағай «Әбдікерім атындағы Шыңғыстай орта мектебі» КММ (қазақша)	504	Континг – 163, проф – 341	
22	Қатонқарағай	«Аққайнар орта мектебі» КММ (қазақша)	180	Континг – 93, проф – 87	
23	Қатонқарағай	«Солдатово орта мектебі» КММ (аралас)	220	Континг – 164, проф – 56	
24	Қатонқарағай	«Оралхан Бөкей атындағы Белқарағай орта мектебі» КММ (қазақша)	180	Континг – 108, проф – 72	
25	Күршім	«Шанағаты бастауыш мектебі» КММ (қазақша)	60	Континг – 55, проф – 5	
26	Күршім	«Ұрунхай негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – аралас)	100	Континг – 62, проф – 38	
27	Күршім	«Ақжайлау негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	80	Континг – 56, проф – 24	
28	Күршім	«Қарашілік негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	80	Континг – 52, проф – 28	
29	Күршім	«Жаңаауыл негізгі орта мектебі» КММ (қазақша)	100	Континг – 66, проф – 34	
30	Күршім	«Төсқайың орта мектебі» КММ (оқыту тілі – аралас)	220	Континг – 167, проф – 53	бар
31	Күршім	«Қарой негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	239	Континг – 205, проф – 34	
32	Күршім	«Қайнарлы негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	80	Континг – 50, проф – 30	
33	Күршім	«Қазақстан негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	108	Континг – 85, проф – 23	
34	Күршім	«Жиделі бастауыш мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	50	Континг – 48, проф – 2	
35	Күршім	«Оң жақ Қалжыр бастауыш мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	40	Континг – 29, проф – 11	
36	Күршім	«Тақыр негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі – қазақша)	80	Континг – 51, проф – 29	
37	Зайсан	«Жаңатұрмыс шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	60	Континг – 21, проф – 39	
38	Зайсан	«С. Биқадамов атындағы шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі	40	Континг – 19, проф – 21	
39	Зайсан	«Көгедай орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	165	Континг – 54, проф – 111	
40	Зайсан	«Қазақстан орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	126	Континг – 39, проф – 87	

41	Зайсан	«Саржыра шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	55	Континг – 5, проф – 50	
42	Зайсан	«Жамбыл атындағы негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	96	Континг – 27, проф – 69	
43	Зайсан	«Мұжықсу негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	84	Континг – 73, проф – 11	
44	Зайсан	«Тасбастау шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	96	Континг – 59, проф – 37	
45	Зайсан	«Шекарашы орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	143	Континг – 88, проф – 55	
46	Зайсан	«Қарасай шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ (қазақ мектебі)	40	Континг – 33, проф – 7	
47	Зайсан	«А. Орманбетов атындағы шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	96	Континг – 40, проф – 56	
48	Зайсан	«Амангелді атындағы орта мектебі» (КММ қазақ мектебі)	220	Континг – 40, проф – 180	
49	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген мұғалімі – Қабден Ақынов атындағы орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	380	Континг – 270, проф – 110	
50	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Дінмұхамед Қонаев атындағы мектеп – балабақша кешені» КММ қазақ мектебі	81	Континг – 62, проф – 19	
51	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жаңаталап орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	84	Континг – 45, проф – 39	
52	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Б.Момышұлы атындағы» негізгі орта мектебі КММ (қазақ мектебі)	44	Континг – 26, проф – 18	
53	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жетіарал мектеп-балабақша» кешені» КММ (қазақ мектебі)	300	Континг – 186, проф – 114	
54	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Асусай мектеп- балабақша кешені» КММ (қазақ мектебі)	84	Континг – 27, проф – 57	
55	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жаңғызтал бастауыш мектебі» КММ (қазақ мектебі)	18	Континг – 11, проф – 7	
56	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «С. Торайғыров атындағы негізгі орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	72	Континг – 49, проф – 23	

57	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Құйған орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	320	Континг – 199, проф – 121	
58	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «С. Көбеев атындағы мектеп-балабақшасы кешені» КММ (қазақ мектебі)	44	Континг – 7, проф – 37	
59	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Жамбыл атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ (қазақ мектебі)	80	Континг – 29, проф – 51	
60	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «А. Байтұрсынов атындағы орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	228	Континг – 77, проф – 151	
61	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Дәулетбай атындағы мектеп-балабақша» кешені» КММ (қазақ мектебі)	80	Континг – 17, проф – 63	
62	Тарбағатай	Тарбағатай ауданы, «Қабиен Жарылғасынов атындағы Жаңалық орта мектебі» КММ (қазақ мектебі)	260	Континг – 182, проф – 78	
63	Риддер қ	«Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» КММ (орыс тілі)	102	Континг – 131, проф – 0	
64	Шемонаиха	«Жаңа-Ильин негізгі орта мектебі» КММ	113	Континг – 69, проф – 44	
65	Шемонаиха	«М. Әуезов атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» КММ	471	Континг – 354, проф – 117	бар
66	Шемонаиха	«Большереченка орта мектебі» КММ	100	Континг – 60, проф – 40	
67	Шемонаиха	«Уба жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	375	Континг – 297, проф – 78	
68	Шемонаиха	«Жалпы білім беретін Камышенка орта мектеп-балабақша кешені» КММ	387	Континг – 195, проф – 192	
69	Шемонаиха	Шемонаиха ауданы «Сугатовка жалпы білім беретін орта мектеп-балабақша кешені» КММ	80	Континг – 251, проф – 0 (171)	
70	Шемонаиха	«Пруггеров негізгі орта мектебі» КММ	415	Континг – 4, проф – 411	
71	Шемонаиха	Шоқан Уәлиханов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі КММ	368	Континг – 190, проф – 178	
72	Шемонаиха	«Рулиха жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	180	Континг – 256, проф – 0 (76)	
73	Шемонаиха	«Жалпы білім беретін Октябрь орта мектеп-балабақша-кешені» КММ	111	Континг – 73, проф – 38	
74	Шемонаиха	«Октябрь негізгі орта мектебі» КММ	120	Континг – 86, проф – 34	
75	Шемонаиха	«Ново-Жизнск негізгі орта мектебі» КММ	360	Континг – 94, проф – 266	

Шығыс Қазақстан облысының шекара маңындағы мектептердің жобалық қуаты – **15 124**. Мектептердегі білім алушы саны – **8155 (53%)** оқушы орнының профициті – **7245 (47 %)**. 3 мектепте **276** білім алушы жобалық қуаттан жоғары болып тұр. Келесі кестеде шекара маңындағы білім алушылар бойынша мәлімет берілген.

4.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Қатонқарағай ауданы, «Барлық орта мектебі» КММ Барлығы – 44 оқушы	1-сын. – 1 2-сын. – 4 3-сын. – 5 4-сын. – 11 21 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 0 8-сын. – 8 9-сын. – 2 16 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 7 7 оқушы	
2	Қатонқарағай ауданы, «Рыков атындағы орта мектебі» КММ Барлығы – 147 оқушы	1-сын. – 11 2-сын. – 8 3-сын. – 14 4-сын. – 17 50 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 11 7-сын. – 15 8-сын. – 17 9-сын. – 18 72 оқушы	10-сын. – 13 11-сын. – 22 25 оқушы	
3	Қатонқарағай ауданы, «Жамбыл орта мектебі» Барлығы – 40 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 4 3-сын. – 1 4-сын. – 5 14 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 4 7-сын. – 2 8-сын. – 3 9-сын. – 8 21 оқушы	10-сын. – 4 11-сын. – 1 5 оқушы	2-3-сыныптар 7-8-сыныптар
4	Қатонқарағай «Сенновка негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 30 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 5 4-сын. – 0 11 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 6 7-сын. – 6 8-сын. – 0 9-сын. – 3 19 оқушы		
5	Қатонқарағай ауданы Берел ауылы «Берел орта мектебі» КММ Барлығы – 69 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 3 3-сын. – 9 4-сын. – 5 23 оқушы	5-сын. – 7 6-сын. – 3 7-сын. – 10 8-сын. – 9 9-сын. – 7 36 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 7 10 оқушы	
6	Қатонқарағай ауданы, «Ақсу орта мектебі» Барлығы – 85 оқушы	1-сын. – 9 2-сын. – 5 3-сын. – 5 4-сын. – 10 30 оқушы	5-сын. – 7 6-сын. – 9 7-сын. – 13 8-сын. – 4 9-сын. – 9 42 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 6 13 оқушы	

7	Катонқарағай ауданы «Жазаба бастауыш мектебі» КММ	1-сын. қаз – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 0 4-сын. қаз – 2 1-сын. орыс – 3 2-сын. – 0 3-сын. – 0 4-сын. орыс – 3 Барлығы – 10 оқушы	10 оқушы		
8	Катонқарағай «Қайыңды негізгі орта мектебі» КММ	Даярлық – 3 1-сын. – 4 2-сын. – 6 3-сын. – 4 4-сын. – 5 Барлығы – 37 оқушы	22 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 0 7-сын. – 3 8-сын. – 6 9-сын. – 3 15 оқушы	
9	Катонқарағай ауданы, «Қабырға негізгі орта мектебі»	1-сын. – 2 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 0 Барлығы – 22 оқушы	6 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 4 7-сын. – 0 8-сын. – 4 9-сын. – 5 16 оқушы	2-3-сыныптар
10	Катонқарағай «Қызыл Жұлдыз негізгі орта мектебі» КММ	даярлық – 3 1-сын. – 3 2-сын. – 5 3-сын. – 3 4-сын. – 3 Барлығы – 36 оқушы	17 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 3 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 5 19 оқушы	
11	Катонқарағай «Новополяковка орта мектебі» КММ	қазақ сыныптары даярлық – 3 1-сын. – 5 2-сын. – 0 3-сын. – 3 4-сын. – 5 Барлығы – 19 оқушы	16 оқушы	қазақ сын 5-сын. – 0 6-сын. – 1 7-сын. – 0 8-сын. – 1 9-сын. – 1 3 оқушы	
		орыс сыныптары даярлық – 5 1-сын. – 3 2-сын. – 4 3-сын. – 5 4-сын. – 7 Барлығы – 56 оқушы	24 оқушы	орыс сыныптары 5-сын. – 7 6-сын. – 1 7-сын. – 11 8-сын. – 4 9-сын. – 6 29 оқушы	орыс сыныптары 10-сын. – 1 11-сын. – 2 3 оқушы
12	Катонқарағай ауданы, Аршаты ауылы «Аршаты орта мектебі» КММ	1-сын. – 3 2-сын. – 7 3-сын. – 6 4-сын. – 5 21 оқушы	18 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 3 7-сын. – 2 8-сын. – 4 9-сын. – 4 5 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 2

	Барлығы – 44 оқушы				
13	Шығыс Қазақстан облысы, Катонқарағай ауданы, «Садық Түкібаев атындағы Еңбек орта мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 4	5-сын. – 0 6-сын. – 2 7-сын. – 0 8-сын. – 5 9-сын. – 0	10-сын. – 4 11-сын. – 2	
	Барлығы – 27 оқушы	14 оқушы	7 оқушы	6 оқушы	
14	Катонқарағай ауданы, «Жаңа Үлгі негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 5 3-сын. – 6 4-сын. – 5	5-сын. – 0 6-сын. – 6 7-сын. – 3 8-сын. – 7 9-сын. – 5		
	Барлығы – 41 оқушы	20 оқушы	21 оқушы		
15	Катонқарағай ауданы Коробиха ауылы «Коробиха орта мектебі»	1-сын. – 4 2-сын. – 3 3-сын. – 5 4-сын. – 3	5-сын. – 3 6-сын. – 5 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 0	10-сын. – 2 11-сын. – 6	
	Барлығы – 37 оқушы	15 оқушы	14 оқушы	8 оқушы	
16	Майемер ауылы «Майемер орта мектебі» КММ	1-сын. – 8 2-сын. – 5 3-сын. – 4 4-сын. – 9	5-сын. – 5 6-сын. – 5 7-сын. – 6 8-сын. – 7 9-сын. – 4	10-сын. – 7 11-сын. – 3	
	Барлығы – 63 оқушы	26 оқушы	27 оқушы	10 оқушы	
17	Катонқарағай ауданы, «Топқайың орта мектебі» КММ	1-сын. – 11 2-сын. – 3 3-сын. – 5 4-сын. – 6	5-сын. – 3 6-сын. – 7 7-сын. – 5 8-сын. – 6 9-сын. – 5	10-сын. – 5 11-сын. – 8	
	Барлығы – 64 оқушы	25 оқушы	26 оқушы	13 оқушы	
18	Катонқарағай «Өрел орта мектебі» КММ	мектепалды – 13 1-сын. – 11 2-сын. – 15 3-сын. – 10 4-сын. – 9	5-сын. – 8 6-сын. – 6 7-сын. – 7 8-сын. – 14 9-сын. – 7	10-сын. – 8 11-сын. – 6	
	Барлығы – 114 оқушы	58 оқушы	42 оқушы	14 оқушы	
		мектепалды – 4 1-сын. – 0 2-сын. – 4 3-сын. – 3 4-сын. – 4	5-сын. – 0 6-сын. – 0 7-сын. – 0 8-сын. – 5 9-сын. – 2		
	Барлығы – 22 оқушы	15 оқушы	7 оқушы		
19	Катонқарағай ауданы; «Солоновка орта мектебі» КММ	1-сын. – 2 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 1	5-сын. – 2 6-сын. – 1 7-сын. – 2 8-сын. – 2	10-сын. – 2 11-сын. – 2	76-106

	Барлығы – 19 оқушы	7 оқушы	9-сын. – 1 8 оқушы	4 оқушы	
20	Қатонқарағай ауданы «Үшбұлақ бастауыш мектебі» КММ Барлығы – 6 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 2 3-сын. – 1 4-сын. – 3 6 оқушы			2,3 сынып
21	Қатонқарағай ауданы «Әбдікерім атындағы Шыңғыстай орта мектебі» КММ Барлығы – 97 оқушы	1-сын. – 11 2-сын. – 9 3-сын. – 6 4-сын. – 5 31 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 9 7-сын. – 10 8-сын. – 14 9-сын. – 14 53 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 6 13 оқушы	
22	Қатонқарағай ауданы «Аққайнар орта мектебі» Барлығы – 87 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 12 3-сын. – 7 4-сын. – 8 34 оқушы	5-сын. – 12 6-сын. – 5 7-сын. – 9 8-сын. – 11 9-сын. – 5 42 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 4 11 оқушы	
23	Қатонқарағай, «Солдатово орта мектебі» КММ Барлығы – 56 оқушы	1-сын. – 8 2-сын. – 6 3-сын. – 7 4-сын. – 6 27 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 6 7-сын. – 10 8-сын. – 2 9-сын. – 2 25 оқушы	10-сын. – 4 11-сын. – 0 4 оқушы	3А мен 4А, 5Б мен 7Б, 6Б мен 8Б.
24	Қатонқарағай ауданы Белқарағай ауылы «Оралхан Бөкей атындағы Белқарағай орта мектебі» КММ Барлығы – 79 оқушы	1-сын. – 9 2-сын. – 8 3-сын. – 9 4-сын. – 9 35 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 5 7-сын. – 7 8-сын. – 8 9-сын. – 9 35 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 4 9 оқушы	
25	Күршім ауданы, «Шанағаты бастауыш мектебі» КММ Барлығы – 4 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 1 3-сын. – 1 4-сын. – 2 4 оқушы			2-3-4- сыныптар
26	Күршім ауданы, «Ұрунхай негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 38 оқушы	1-сын. – 1 2-сын. – 4 3-сын. – 4 4-сын. – 3 12 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 3 7-сын. – 7 8-сын. – 6 9-сын. – 6 26 оқушы		1-3, 2-4, 5-7, 6- 8 қазақ сыныптары, 2- 3, 5-7, 6-8 орыс сыныптары
27	Күршім ауданы, «Ақжайлау негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 24 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 1 3-сын. – 2 4-сын. – 3 11 оқушы	5-сын. – 2 6-сын. – 1 7-сын. – 2 8-сын. – 5 9-сын. – 3 13 оқушы		2-3, 5-7, 6-8 сыныптар

28	Күршім ауданы, «Қарашілік негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 28 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 7 3-сын. – 2 4-сын. – 3 15 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 2 7-сын. – 2 8-сын. – 3 9-сын. – 3 13 оқушы		3-4, 5-7, 6-8 сыныптар
29	ШҚО Күршім ауданы, «Жаңаауыл негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 34 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 5 3-сын. – 2 4-сын. – 5 15 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 4 8-сын. – 4 9-сын. – 5 19 оқушы		2-3, 5-7, 6-8 сыныптар
30	Күршім ауданы, «Төсқайын орта мектебі» КММ Барлығы – 53 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 4 3-сын. – 6 4-сын. – 5 22 оқушы	5-сын. – 7 6-сын. – 7 7-сын. – 5 8-сын. – 3 9-сын. – 6 28 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 3 3 оқушы	2-3-4, 6-8 қазақ сыныптары, 2- 3-4, 5-6 орыс сыныптары
31	Күршім ауданы, «Қарой негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 34 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 2 3-сын. – 8 4-сын. – 4 18 оқушы	5-сын. – 0 6-сын. – 4 7-сын. – 6 8-сын. – 3 9-сын. – 3 16 оқушы		2-3, 6-8 сыныптар
32	Күршім ауданы, «Қайнарлы негізгі орта мектебі» Барлығы – 30 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 5 4-сын. – 7 18 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 2 7-сын. – 2 8-сын. – 2 9-сын. – 3 12 оқушы		2-3, 5-7, 6-8- сыныптар
33	Күршім ауданы, «Қазақстан негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 23 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 0 3-сын. – 2 4-сын. – 2 8 оқушы	5-сын. – 0 6-сын. – 2 7-сын. – 6 8-сын. – 3 9-сын. – 4 15 оқушы		3-4, 6-8- сыныптар
34	Күршім ауданы, «Жиделі бастауыш мектебі» КММ Барлығы – 2 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 1 3-сын. – 0 4-сын. – 1 2 оқушы			2-4-сыныптар
35	Күршім ауданы, «Оңжақ Қалжыр бастауыш мектебі» КММ Барлығы – 11 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 0 3-сын. – 3 4-сын. – 5 11 оқушы			3-4 сыныптар

36	Күршім ауданы, «Тақыр негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 29 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 1 3-сын. – 4 4-сын. – 3 10 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 6 7-сын. – 5 8-сын. – 0 9-сын. – 4 19 оқушы		1-2, 3-4, 5-7- сыныптар
37	Зайсан ауданы, «Жаңатұрмыс шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 34 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 2 3-сын. – 8 4-сын. – 1 14 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 3 7-сын. – 4 8-сын. – 7 9-сын. – 2 20 оқушы		2,4
38	Зайсан ауданы, «С. Бикадамов атындағы шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 21 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 5 3-сын. – 7 4-сын. – 3 21 оқушы			
39	Зайсан ауданы, «Көгедай орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 104 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 8 3-сын. – 7 4-сын. – 10 32 оқушы	5-сын. – 9 6-сын. – 10 7-сын. – 11 8-сын. – 12 9-сын. – 9 51 оқушы	10 сын – 9 11 сын – 12 21 оқушы	
40	Зайсан ауданы, «Қазақстан орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 145 оқушы	1-сын. – 13 2-сын. – 15 3-сын. – 12 4-сын. – 12 52 оқушы	5-сын. – 9 6-сын. – 11 7-сын. – 20 8-сын. – 15 9-сын. – 14 69 оқушы	10-сын. – 10 11-сын. – 14 24 оқушы	
41	Зайсан ауданы, «Саржыра шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 68 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 4 22 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 3 7-сын. – 4 8-сын. – 6 9-сын. – 5 46 оқушы		
42	Зайсан ауданы, «Жамбыл атындағы негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 64 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 9 3-сын. – 8 4-сын. – 8 32 оқушы	5-сын. – 8 6-сын. – 7 7-сын. – 5 8-сын. – 6 9-сын. – 6 32 оқушы		
43	Зайсан ауданы, «Мұжықсу негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	1-сын. – 11 2-сын. – 5 3-сын. – 6 4-сын. – 13	5-сын. – 8 6-сын. – 10 7-сын. – 7 8-сын. – 5 9-сын. – 8		

	Барлығы – 73 оқушы	35 оқушы	38 оқушы		
44	Зайсан ауданы, «Тасбастау шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 31 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 3 3-сын. – 4 4-сын. – 5 19 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 4 7-сын. – 2 8-сын. – 0 9-сын. – 3 12 оқушы		2,3
45	Зайсан ауданы, «Шекарашы орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 45 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 3 3-сын. – 6 4-сын. – 4 20 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 4 7-сын. – 5 8-сын. – 6 9-сын. – 6 24 оқушы	10-сын – 0 11-сын – 1 1 оқушы	
46	Зайсан ауданы, «Қарасай шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 3 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 2 4-сын. – 1 3 оқушы			3,4
47	Зайсан ауданы, «А. Орманбетов атындағы шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 82 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 7 3-сын. – 6 4-сын. – 6 23 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 4 7-сын. – 1 8-сын. – 7 9-сын. – 8 59 оқушы		7,8
48	Зайсан ауданы, «Амангелді атындағы орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 148 оқушы	1-сын. – 13 2-сын. – 11 3-сын. – 16 4-сын. – 8 48 оқушы	5-сын. – 18 6-сын. – 14 7-сын. – 16 8-сын. – 14 9-сын. – 20 82 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 13 18 оқушы	
49	Тарбағатай ауданы, «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген мұғалімі – Қабден Ақынов атындағы орта мектебі» КММ Барлығы – 110 оқушы	1-сын. – 13 2-сын. – 20 3-сын. – 7 4-сын. – 8 48 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 6 7-сын. – 9 8-сын. – 11 9-сын. – 13 50 оқушы	10-сын. – 8 11-сын. – 4 12 оқушы	
50	Тарбағатай ауданы, «Дінмұхамед Қонаев атындағы мектеп- балабақша кешені» КММ Барлығы – 19 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 5 3-сын. – 3 4-сын. – 1 9 оқушы	5-сын. – 0 6-сын. – 4 7-сын. – 2 8-сын. – 2 9-сын. – 2 10 оқушы		3-4, 7-8- сыныптар біріктірілген

51	Тарбағатай ауданы, «Жаңаталап орта мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 5 3-сын. – 5 4-сын. – 3	5-сын. – 2 6-сын. – 4 7-сын. – 5 8-сын. – 2 9-сын. – 2	10-сын. – 2 11-сын. – 5	3-4, 5-7, 6-8- сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 39 оқушы	17 оқушы	15 оқушы	7 оқушы	
52	Тарбағатай ауданы, «Б. Момышұлы атындағы» негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 5 2-сын. – 3 3-сын. – 5 4-сын. – 1	5-сын. – 1 6-сын. – 3 7-сын. – 1 8-сын. – 1 9-сын. – 2		1-3, 2-4, 5-7, 6-8-сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 22 оқушы	14 оқушы	8 оқушы		
53	Тарбағатай ауданы, «Жетіарал мектеп- балабақша» кешені» КММ	1-сын. – 8 2-сын. – 12 3-сын. – 7 4-сын. – 15	5-сын. – 16 6-сын. – 15 7-сын. – 12 8-сын. – 11 9-сын. – 6	10-сын. – 6 11-сын. – 6	
	Барлығы – 94 оқушы	22 оқушы	60 оқушы	12 оқушы	
54	Тарбағатай ауданы, «Асусай мектеп- балабақша кешені» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 3 3-сын. – 2 4-сын. – 2			3-4-сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 7 оқушы	7 оқушы			
55	Тарбағатай ауданы, «Жаңғызтал бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 3 3-сын. – 2 4-сын. – 2			3-4-сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 7 оқушы	7 оқушы			
56	Тарбағатай ауданы, «С. Торайғыров атындағы негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 4	5-сын. – 0 6-сын. – 2 7-сын. – 3 8-сын. – 1 9-сын. – 3		2-3, 6-8- сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 23 оқушы	14 оқушы	9 оқушы		
57	Тарбағатай ауданы, «Күйған орта мектебі» КММ	1-сын. – 12 2-сын. – 14 3-сын. – 12 4-сын. – 8	5-сын. – 10 6-сын. – 13 7-сын. – 9 8-сын. – 5 9-сын. – 9	10-сын. – 3 11-сын. – 6	
	Барлығы – 92 оқушы	46 оқушы	37 оқушы	9 оқушы	
58	Тарбағатай ауданы, «С. Көбеев атындағы мектеп-балабақшасы кешені» КММ	1-сын. – 7 2-сын. – 1 3-сын. – 6 4-сын. – 1	5-сын. – 8 6-сын. – 4 7-сын. – 0 8-сын. – 0 9-сын. – 6	10-сын. – 2 11-сын. – 0	1-2, 3-4- сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 35 оқушы	15 оқушы	18 оқушы	2 оқушы	

59	Тарбағатай ауданы, «Жамбыл атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ Барлығы – 46 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 3 4-сын. – 6 20 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 6 7-сын. – 4 8-сын. – 5 9-сын. – 6 26 оқушы		3-4, 6-7- сыныптар біріктірілген
60	Тарбағатай ауданы, «А. Байтұрсынов атындағы орта мектебі» КММ Барлығы – 150 оқушы	1-сын. – 20 2-сын. – 13 3-сын. – 11 4-сын. – 25 68 оқушы	5-сын. – 12 6-сын. – 16 7-сын. – 13 8-сын. – 15 9-сын. – 12 68 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 11 14 оқушы	
61	Тарбағатай ауданы, «Дәулетбай атындағы мектеп-балабақша» кешені» КММ Барлығы – 63 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 7 3-сын. – 5 4-сын. – 6 25 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 7 7-сын. – 6 8-сын. – 6 9-сын. – 9 33 оқушы	10-сын. – 1 11-сын. – 4 5 оқушы	
62	Тарбағатай ауданы, «Қабиен Жарылғасынов атындағы Жаңалық орта мектебі» КММ қазақ мектебі Барлығы – 78 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 7 3-сын. – 10 4-сын. – 8 35 оқушы	5-сын. – 8 6-сын. – 7 7-сын. – 3 8-сын. – 6 9-сын. – 9 33 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 3 10 оқушы	
63	Риддер қаласы, Поперечное ауылы «Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» КММ (орыс тілі) Барлығы – 22 оқушы	1-4-сыныптар -11 11 оқушы	5-9-сыныптар - 11 11 оқушы	0	2-3, 6-7- сыныптар біріктірілген
64	Шемонаиха ауданы, «Жаңа-Ильин негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 44 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 5 3-сын. – 0 4-сын. – 6 17 оқушы	5-сын. – 7 6-сын. – 5 7-сын. – 6 8-сын. – 5 9-сын. – 4 27 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 0	
65	Шемонаиха ауданы, «М. Әуезов атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» КММ Барлығы – 117 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 10 3-сын. – 16 4-сын. – 13 49 оқушы	5-сын. – 13 6-сын. – 9 7-сын. – 12 8-сын. – 10 9-сын. – 11 55 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 10 13 оқушы	
66	Шемонаиха ауданы, «Большереженка орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 1	5-сын. – 7 6-сын. – 6 7-сын. – 6 8-сын. – 3 9-сын. – 2	10-сын. – 4 11-сын. – 5	3-4

	Барлығы – 40 оқушы	7 оқушы	24 оқушы	9 оқушы	
67	Шемонаиха ауданы, «Уба жалпы білім беретін орта мектебі» КММ Барлығы – 78 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 6 3-сын. – 9 4-сын. – 4 23 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 5 7-сын. – 12 8-сын. – 12 9-сын. – 9 43 оқушы	10-сын. – 8 11-сын. – 4 12 оқушы	
68	Шемонаиха ауданы, «Жалпы білім беретін Камышенка орта мектеп-балабақша кешені» КММ Барлығы – 165 оқушы	1-сын. – 16 2-сын. – 12 3-сын. – 21 4-сын. – 23 72 оқушы	5-сын. – 22 6-сын. – 15 7-сын. – 11 8-сын. – 14 9-сын. – 18 80 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 8 13 оқушы	
69	Шемонаиха ауданы «Сугатовка жалпы білім беретін орта мектеп-балабақша кешені» КММ Барлығы – 126 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 13 3-сын. – 14 4-сын. – 10 47 оқушы	5-сын. – 16 6-сын. – 13 7-сын. – 10 8-сын. – 23 9-сын. – 17 79 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 10	
70	Шемонаиха ауданы, «Пруггеров негізгі орта мектебі» КММ Барлығы – 76 оқушы	1-сын. – 9 2-сын. – 12 3-сын. – 7 4-сын. – 11 39 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 12 7-сын. – 6 8-сын. – 9 9-сын. – 4 37 оқушы		
71	Шемонаиха ауданы, «Шоқан Уәлиханов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі» КММ Барлығы – 131 оқушы	1-сын. – 8 2-сын. – 18 3-сын. – 10 4-сын. – 10 46 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 14 7-сын. – 17 8-сын. – 14 9-сын. – 14 70 оқушы	10-сын. – 8 11-сын. – 7 15 оқушы	
72	Шемонаиха ауданы, «Рулиха жалпы білім беретін орта мектебі» КММ Барлығы – 112 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 8 3-сын. – 10 4-сын. – 12 36 оқушы	5-сын. – 13 6-сын. – 16 7-сын. – 10 8-сын. – 12 9-сын. – 16 67 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 6 9 оқушы	
73	Шемонаиха ауданы, «Жалпы білім беретін Октябрь орта мектеп-балабақша-кешені» КММ Барлығы – 107 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 12 3-сын. – 9 4-сын. – 14 42 оқушы	5-сын. – 10 6-сын. – 16 7-сын. – 8 8-сын. – 14 9-сын. – 10 58 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 4 7 оқушы	
74	Шемонаиха ауданы, «Октябрь негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 2 2-сын. – 1 3-сын. – 4 4-сын. – 2	5-сын. – 2 6-сын. – 5 7-сын. – 3 8-сын. – 4		3-4, 5-6,7-8

	Барлығы – 25 оқушы	9 оқушы	9-сын. – 2 16 оқушы		
75	Шемонаиха ауданы, «Ново-Жизнск негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 5 2-сын. – 5 3-сын. – 0 4-сын. – 1	5-сын. – 4 6-сын. – 3 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 3		2-4, 6-7, 7-8
	Барлығы – 27 оқушы	11 оқушы	16 оқушы		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Шығыс Қазақстан облысындағы шекара маңында орналасқан 75 мектептегі білім алушылар саны – **4331**. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **1798 (42%)**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **2158 (50 %)** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **375 (8 %)** білім алушы білім алады. Келесі кестеден шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

4.5-кесте. Шекара маңында орналасқан Қатонқарағай ауданындағы ауыл мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1.1	Қатонқарағай ауданы, «Барлық орта мектебі» КММ 82 %	1-сын. – 0 2-сын. – 83,3% 3-сын. – 80% 4-сын. – 66,6% 70 %	5-сын. – 100% 6-сын. – 0 7-сын. – 87,5% 8-сын. – 100% 9-сын. – 0 98 %	10-сын. – 71,4% 11-сын. – 0 71 %
1.2	Қатонқарағай ауданы, «Рыков атындағы орта мектебі» КММ 75 %	1-сын. – 0 2-сын. – 83,3 3-сын. – 84,2 4-сын. – 83,3 83 %	5-сын. – 80 6-сын. – 76,5 7-сын. – 64,7 8-сын. – 61,1 9-сын. – 68,7 70 %	10-сын. – 70 11-сын. – 73,7 72 %
1.3	Қатонқарағай ауданы, «Жамбыл орта мектебі» 87 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 100 4-сын. – 84 95 %	5-сын. – 75 6-сын. – 75 7-сын. – 100 8-сын. – 66 9-сын. – 75 78 %	10-сын. – 75 11-сын. – 100 88 %
1.4	Қатонқарағай «Сенновка негізгі орта мектебі» КММ 70%	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 0 4-сын. – 75 78%	5-сын. – 71 6-сын. – 67 7-сын. – 0 8-сын. – 67 9-сын. – 43 62%	
1.5	Шығыс Қазақстан облысы, Қатонқарағай ауданы	1-сын. – 0 2-сын. – 90% 3-сын. – 71% 4-сын. – 67%	5-сын. – 100% 6-сын. – 50% 7-сын. – 75% 8-сын. – 71 % 9-сын. – 83%	10-сын. – 57% 11-сын. – 67%

	78%	76 %	76%	62%
1.6	Қатонқарағай ауданы, «Ақсу орта мектебі» 80 %	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 80 4-сын. – 70 77 %	5-сын. – 85 6-сын. – 77 7-сын. – 69 8-сын. – 75 9-сын. – 77 77 %	10-сын. – 85 11-сын. – 85 85%
1.7	Қатонқарағай ауданы «Жазаба бастауыш мектебі» КММ 100%	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 0 4-сын. – 100 100 %		
1.8	Қатонқарағай «Қайыңды негізгі орта мектебі» КММ 85 %	1-сын. – 0 2-сын. – 75 3-сын. – 83 4-сын. – 0 79 %	5-сын. – 0 6-сын. – 100 7-сын. – 83 8-сын. – 100 9-сын. – 75 90%	
1.9	Қатонқарағай ауданы, «Қабырға негізгі орта мектебі» 87%	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 100 4-сын. – 0 100 %	5-сын. – 66 6-сын. – 75 7-сын. – 0 8-сын. – 75 9-сын. – 80 74 %	
1.10	Қатонқарағай «Қызыл Жұлдыз негізгі орта мектебі» КММ 92%	қазақ сыныптары 1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 67 4-сын. – 100 89 %	қазақ сыныптары 5-сын. – 75 6-сын. – 100 7-сын. – 100 8-сын. – 100 9-сын. – 100 95%	
1.11	Қатонқарағай «Новополяковка орта мектебі» КММ 87 %	қазақ сыныптары даярлық – 3 1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 66 4-сын. – 80 73 %	қазақ сыныптары 5-сын. – 0 6-сын. – 100 7-сын. – 0 8-сын. – 100 9-сын. – 100 100%	
	88 %	орыс сыныптары даярлық – 5 1-сын. – 0 2-сын. – 75 3-сын. – 80 4-сын. – 85 80 %	орыс сыныптары 5-сын. – 85 6-сын. – 100 7-сын. – 81 8-сын. – 75 9-сын. – 85 80 %	орыс сыныптары 10-сын. – 100 11-сын. – 100 100 %

1.12	Қатонқарағай ауданы, Аршаты ауылы «Аршаты орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 100 4-сын. – 85	5-сын. – 100 6-сын. – 100 7-сын. – 100 8-сын. – 25 9-сын. – 50	10-сын. – 100 11-сын. – 67
	82%	88 %	75 %	84 %
1.13	Қатонқарағай ауданы, «Садық Түкібаев атындағы Еңбек орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 83 % 4-сын. – 0	5-сын. – 50 % 6-сын. – 0 7-сын. – 83 % 8-сын. – 0 9-сын. – 100 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 100
	73 %	67 %	77 %	75 %
1.14	Қатонқарағай ауданы, «Жаңа Үлгі негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 80% 4-сын. – 0	5-сын. – 83% 6-сын. – 100% 7-сын. – 75% 8-сын. – 60% 9-сын. – 80%	
	53 %	78 %	80 %	
1.15	Қатонқарағай ауданы Коробиха ауылы «Коробиха орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 67 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 0	10-сын. – 50 % 11-сын. – 50 %
	71 %	79 %	84 %	50 %
1.16	Майемер ауылы «Майемер орта мектебі» КММ Білім сапасы	1-сын. – 100% 2-сын. -100% 3-сын. – 100% 4-сын. – 80%	5-сын. – 100% 6-сын. – 67% 7-сын. – 57% 8-сын. – 80% 9-сын. – 75%	10-сын. – 33% 11-сын. – 100%
	79%	95%	76%	67 %
1.17	Қатонқарағай ауданы, «Топқайың орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 80 4-сын. – 85	5-сын. – 100 6-сын. – 85 7-сын. – 80 8-сын. – 685 9-сын. – 86	10-сын. – 60 11-сын. – 75
	81%	88 %	87 %	68%
1.18	Қатонқарағай «Өрел орта мектебі» КММ	қазақ сыныптары 1-сын. – 0 2-сын. – 70 3-сын. – 90 4-сын. – 70	қазақ сыныптары 5-сын. – 75 6-сын. – 80 7-сын. – 73 8-сын. – 70 9-сын. – 90	қазақ сыныптары 10-сын. – 67 11-сын. – 100
	80 %	77%	78 %	84 %
		орыс сыныптары 2-сын. – 67 3-сын. – 67	орыс сыныптары 7-сын. – 75 8-сын. – 80	орыс сыныптары 10-11-сын.– 50
	65 %	67 %	78 %	50 %

1.19	Қатонқарағай ауданы; «Солоновка орта мектебі» КММ	1-сын. - 0 2-а сын. – 100% 2-б - 80% 3-сын. – 66.6% 4-сын. – 87.5% 4-б- 80%	5-б сын. – 100% 6-а сын. – 100% 6-б - 50% 7-а сын. – 43% 7 б-сын- 67% 8-сын. – 100% 9-а - 80% 9-б сын. – 50%	10-а сын. – 100% 10-б сын. - 40% 11-а сын. – 100%
	82 %	84 %	83 %	80 %
1.20	«Үшбұлақ бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 100 4-сын. – 75		
	88 %	88 %		
1.21	Қатонқарағай ауданы; «Әбдікерім атындағы Шыңғыстай орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 80% 3-сын. - 100 4-сын. – 50	5-сын. – 67% 6-сын. – 70 7-сын. – 70 8-сын. – 67 9-сын. – 64	10-сын. – 67% 11-сын. – 83
	73 %	77 %	68%	75 %
1.22	Қатонқарағай ауданы Аққайнар ауылы «Аққайнар орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 63,5 % 3-сын. – 64,5% 4-сын. – 59,3 %	5-сын. – 80 % 6-сын. – 73,7 % 7-сын. – 55 % 8-сын. – 77,6 % 9-сын. – 70 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 80 %
	75 %	63 %	71 %	90 %
1.23	Қатонқарағай, «Солдатово орта мектебі» КММ	2-сын. – 80 3-сын. – 80 4-сын. – 78	5-сын. – 75 6-сын. – 67 7-сын. – 64 8-сын. – 67 9-сын. – 80	11-сын. – 75
	75%	78 %	71 %	75 %
1.24	Қатонқарағай ауданы Белқарағай ауылы «Оралхан Бөкей атындағы Белқарағай орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 88 % 3-сын. – 67% 4-сын. – 78 %	5-сын. – 50% 6-сын. – 60 % 7-сын. – 57 % 8-сын. – 62 % 9-сын. – 77 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 100 %
	80 %	77 %	62 %	100 %

Қатонқарағай ауданы бойынша **24** шекара маңындағы мектептің білім сапасы – **87 %** оның ішінде бастауыш білім беру деңгейінде – **88 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **79 %** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **52 %-ды** құрап отыр. Келесі кестеде Күршім ауданы бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

4.5.1-кесте. Шекара маңында орналасқан Күршім ауданындағы ауыл мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

1.25	Күршім ауданы, «Шанағаты бастауыш мектебі» КММ 88 %	1-сын. - 100% 2-сын. – 100% 3-сын. – 100% 4-сын. – 50% 88 %		
2.26	Күршім ауданы, «Ұрунхай негізгі орта мектебі» КММ 88 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 100% 3-сын. – 100% 4-сын. – 50% 88 %		
3.27	Күршім ауданы, «Ақжайлау негізгі орта мектебі» КММ 82 %	1-сын. – 0% 2-сын. – 100% 3-сын. – 50% 4-сын. – 100% 88 %	5-сын. – 50% 6-сын. – 0% 7-сын. – 86% 8-сын. – 66% 9-сын. – 100% 76%	
4.28	Күршім ауданы, «Қарашілік негізгі орта мектебі» КММ 60 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 100% 3-сын. – 66% 4-сын. – 66% 66 %	5-сын. – 50% 6-сын. – 50% 7-сын. – 66% 8-сын. – 66% 9-сын. – 33% 53 %	
5.29	Күршім ауданы, «Жаңаауыл негізгі орта мектебі» КММ 78 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 0% 3-сын. – 60% 4-сын. – 100% 87 %	5-сын. – 67% 6-сын. – 100% 7-сын. – 50% 8-сын. – 60% 9-сын. – 67% 69 %	
6.30	Күршім ауданы, Күршім ауданы, «Төсқайың орта мектебі» КММ 84 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 83% 3-сын. – 100% 4-сын. – 66,6% 88 %	5-сын. – 67% 6-сын. – 60% 7-сын. – 100% 8-сын. – 66,6% 9-сын. – 100% 79 %	
7.31	Күршім ауданы, «Қарой негізгі орта мектебі» КММ 75 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 70% 3-сын. – 70% 4-сын. – 0% 70 %	5-сын. – 100% 6-сын. – 73% 7-сын. – 100% 8-сын. – 75% 9-сын. – 50% 80 %	
8.32	Күршім ауданы, «Қайнарлы негізгі орта мектебі» 83 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 100% 3-сын. – 83% 4-сын. – 75% 86 %	5-сын. – 100% 6-сын. – 50% 7-сын. – 100% 8-сын. – 67% 9-сын. – 100% 84 %	

9.33	Күршім ауданы, «Қазақстан негізгі орта мектебі» КММ (оқыту тілі - қазақша) 72 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 100% 3-сын. – 50% 4-сын. – 100% 83 %	5-сын. – 50% 6-сын. – 0% 7-сын. – 86% 8-сын. – 66% 9-сын. – 100% 60 %	
10.34	Күршім ауданы, «Жиделі бастауыш мектебі» КММ 61 %	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 57% 4-сын. – 65% 61 %		
11.35	Күршім ауданы, «Оңжақ Қалжыр бастауыш мектебі» КММ 88 %	1-сын. – 100% 3-сын. – 75% 4-сын. – 100% 88 %		
12.36	Күршім ауданы, «Тақыр негізгі орта мектебі» КММ 73 %	1-сын. – 100% 2-сын. – 75% 3-сын. – 72% 4-сын. – 75% 74 %	5-сын. – 75% 6-сын. – 78% 7-сын. – 0 8-сын. – 65,5% 9-сын. – 68% 72 %	

Күршім ауданы бойынша **12** шекара маңындағы мектептің білім сапасы – **70 %** оның ішінде бастауыш білім беру деңгейінде – **73 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **48 %** және осы өңірде жалпы орта білім беру деңгейінде мектептері жоқ. Келесі кестеде Зайсан ауданы бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

4.5.2-кесте. Шекара маңында орналасқан Зайсан ауданындағы ауыл мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

1.37	Зайсан ауданы, «Жаңатұрмыс шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 55,6 3-сын. – 100 4-сын. – 50 69 %	5-сын. – 100 6-сын. – 50 7-сын. – 42,8 8-сын. – 0 9-сын. – 0 64 %	
2.38	Зайсан ауданы, «С.Биқадамов атындағы шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі 72 %	1-сын. – 0 2-сын. – 75 3-сын. – 66 4-сын. – 75 72 %		
3.39	Зайсан ауданы, «Көгедай орта мектебі» КММ қазақ мектебі 61 %	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 60 4-сын. – 60 57 %	5-сын. – 60 6-сын. – 58 7-сын. – 66 8-сын. – 55 9-сын. – 61,5 61%	10-сын – 58,3 11-сын – 70 65%

4.40	Зайсан ауданы, «Қазақстан орта мектебі» КММ қазақ мектебі 66 %	1-сын. – 0 2-сын. – 69,2 3-сын. – 69,2 4-сын. – 88,8 76 %	5-сын. – 69,2 6-сын. – 60 7-сын. – 50 8-сын. – 53,3 9-сын. – 66,6 60 %	10 сын – 57,1 11 сын – 69,2 63 %
5.41	Зайсан ауданы, «Саржыра шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі 69%	1-сын. – 0 2-сын. – 60 3-сын. – 75 4-сын. – 71,4 69%	5-сын. – 100 6-сын. – 60 7-сын. – 50 8-сын. – 50 9-сын. – 80 68%	
6.42	Зайсан ауданы, «Жамбыл атындағы негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі 52%	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 50 4-сын. – 55 52%	5-сын. – 71,4 6-сын. – 40 7-сын. – 50 8-сын. – 50 9-сын. – 42,8 51 %	
7.43	Зайсан ауданы, «Мұжықсу негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 66,7 3-сын. – 46,1 4-сын. – 55,5 56 %	5-сын. – 50 6-сын. – 71,4 7-сын. – 100 8-сын. – 71,4 9-сын. – 88,8 76 %	
8.44	Зайсан ауданы, «Тасбастау шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі 81 %	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 71 4-сын. – 83,3 78 %	5-сын. – 100 6-сын. – 66 7-сын. – 100 8-сын. – 0 9-сын. – 66 83 %	
9.45	Зайсан ауданы, «Шекарашы орта мектебі» КММ қазақ мектебі 76 %	1-сын. – 0 2-сын. – 66,7 3-сын. – 85,7 4-сын. – 100 84 %	5-сын. – 80 6-сын. – 66,6 7-сын. – 71,4 8-сын. – 71,4 9-сын. – 57,1 69 %	10 сын – 0 11 сын – 80 80 %
10.46	Зайсан ауданы, «Қарасай шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі 100 %	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 100 4-сын. – 100 100 %		
11.47	Зайсан ауданы, «А.Орманбетов атындағы шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 71,4 3-сын. – 83,3 4-сын. – 66,6	5-сын. – 50 6-сын. – 75 7-сын. – 42,8 8-сын. – 62,5 9-сын. – 62,5	

	67 %	74 %	59 %	
12.48	Зайсан ауданы, «Амангелді атындағы орта мектебі» КММ қазақ мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 68,8 3-сын. – 75 4-сын. – 68,4	5-сын. – 50 6-сын. – 58,8 7-сын. – 57,1 8-сын. – 42,1 9-сын. – 66,6	10 сын – 66,6 11 сын – 50
	63 %	71 %	55 %	

Зайсан ауданы бойынша **12** шекара маңындағы мектептің білім сапасы – **70 %** оның ішінде бастауыш білім беру деңгейінде – **72 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **65 %** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **69 %-ды** құрап отыр. Келесі кестеде Күршім ауданы бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

4.5.3-кесте. Шекара маңында орналасқан Тарбағатай ауданындағы ауыл мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

1.49	Тарбағатай ауданы, «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген мұғалімі- Қабден Ақынов атындағы орта мектебі» КММ	2-сын. – 71 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 45%	5-сын. – 71 % 6-сын. – 45 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 35 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 75 % 11-сын. – 100 %
	64 %	55%	50%	88%
2.50	Тарбағатай ауданы, «Дінмұхамед Қонаев атындағы мектеп – балабақша кешені» КММ	2-сын. – 75 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 66,67% 6-сын. – 60 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 0 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 100 %
	74 %	92 %	57 %	75 %
3.51	Тарбағатай ауданы, «Жаңаталап орта мектебі» КММ	2-сын. – 100 % 3-сын. – 66,67 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 57 % 7-сын. – 0 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 33 %	10-сын. – 80 % 11-сын. – 0 %
	72 %	89 %	48 %	80 %
4.52	Тарбағатай ауданы, «Б.Момышұлы атындағы» негізгі орта мектебі» КММ	2-сын. – 75 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 100 %	
	96 %	92 %	100 %	
5.53	Тарбағатай ауданы, «Жетіарал мектеп- балабақша» кешені» КММ	2-сын. – 71,43 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 63 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 76,92% 7-сын. – 46 % 8-сын. – 75 % 9-сын. – 30,77%	10-сын. – 100 % 11-сын. – 66,67%
	68 %	64 %	56 %	84 %

6.54	Тарбағатай ауданы, «Асусай мектеп- балабақша кешені» КММ 64 %	2-сын. – 50 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 100 % 70 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 83,33 % 7-сын. – 66,67 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 20 % 68 %	10-сын. – 66,67% 11-сын. – 40 % 54 %
7.55	Тарбағатай ауданы, «Жаңғызтал бастауыш мектебі» КММ 83 %	2-сын. – 50 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 % 83 %		
8.56	«С. Торайғыров атындағы негізгі орта мектебі» КММ 69 %	2-сын. – 75% 3-сын. – 50 % 4-сын. – 50 % 58%	5-сын. – 100 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 80 % 79 %	
9.57	Тарбағатай ауданы, «Құйған орта мектебі» КММ 69%	2-сын. – 50 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 83,33% 68%	5-сын. – 69,23% 6-сын. – 63,3% 7-сын. – 66,67% 8-сын. – 50 % 9-сын. – 50 % 60 %	10-сын. – 67 % 11-сын. – 91% 79 %
10.58	Тарбағатай ауданы, «С. Көбеев атындағы мектеп-балабақшасы кешені» КММ 63%	2-сын. – 66,67% 3-сын. – 100 % 4-сын. – 77,78 % 82 %	5-сын. – 75 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 0 % 56 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 0 % 50 %
11.59	Тарбағатай ауданы, «Жамбыл атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ 74%	2-сын. – 66 % 3-сын. – 85,7% 4-сын. – 75 % 76%	5-сын. – 57 % 6-сын. – 80 % 7-сын. – 75 % 8-сын. – 83 % 9-сын. – 62,5% 72 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 100 % 75 %
12.60	Тарбағатай ауданы, «А.Байтұрсынов атындағы орта мектебі» КММ 54 %	2-сын. – 61 % 3-сын. – 57 % 4-сын. – 58 % 59 %	5-сын. – 42 % 6-сын. – 47 % 7-сын. – 43 % 8-сын. – 42 % 9-сын. – 50 % 45 %	10-сын. – 63 % 11-сын. – 50 % 57 %
13.61	Тарбағатай ауданы, «Дәулетбай атындағы мектеп-балабақша» кешені» КММ 69 %	2-сын. – 80 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 % 93 %	5-сын. – 57,14 % 6-сын. – 43,6 % 7-сын. - 42,86 % 8-сын. - 66,67 % 9-сын. – 50 % 52 %	10-сын. – 25 % 11-сын. – 100 % 63 %
14.62	Тарбағатай ауданы, «Сәкен Сейфуллин	2-сын. – 64 % 3-сын. – 71,4 %	5-сын. – 77,7 % 6-сын. – 75 %	10-сын. – 33,3% 11-сын. – 100%

атындағы Жаңалық орта мектебі» КММ	4-сын. – 90 %	7-сын. – 71,4 % 8-сын. – 44,4 % 9-сын. – 45 %	
68 %	75 %	63 %	67 %

Тарбағатай ауданы бойынша **12** шекара маңындағы мектептің білім сапасы – **70 %** оның ішінде бастауыш білім беру деңгейінде – **72 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **65 %** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **69 %-ды** құрап отыр. Келесі кестеде Күршім ауданы бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

4.5.4-кесте. Шекара маңында орналасқан Риддер қаласының мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

1.63	Риддер қаласы, «Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» КММ			
	54,8 %	66,7%	42,9%	0

Кестеден көріп отырғанымыздай, Риддер қаласы, «Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің білім сапасының көрсеткіші **54,8 %-** ды құрап отыр. Оның бастауыш білім біреу деңгейі бойынша – **66,7 %** және негізгі орта білім беру деңгейі бойынша **42,9%-**ды құрап отыр. Келесі кестеде Шемонайха ауданы бойынша білім сапасының көрсеткіштері бойынша мәліметтер берілген.

4.4.5-кесте. Шекара маңында орналасқан Шемонайха ауданындағы ауыл мектептерінің білім сапасы бойынша мәлімет

1.64	Шемонайха ауданы, «Жаңа-Ильин негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 50% 4-сын. – 71%	5-сын. – 75 6-сын. – 67 7-сын. – 60 8-сын. – 50 9-сын. – 67	
	63 %	61 %	64 %	
2.65	Шемонайха ауданы «М. Әуезов атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 63 3-сын. – 57% 4-сын. – 62%	5-сын. – 60 6-сын. – 38 7-сын. – 50 8-сын. – 45 9-сын. – 50	10-сын. – 60 11-сын. – 67
	58 %	60 %	50 %	64 %
3.66	Шемонайха ауданы «Большереченка орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 67 3-сын. – 100 % 4-сын. – 50 %	5-сын. – 57 6-сын. – 50 7-сын. – 100 8-сын. – 100 9-сын. – 83	10-сын. – 60 11-сын. – 80
	73 %	72 %	78 %	70 %

4.67	Шемонаиха ауданы «Уба жалпы білім беретін орта мектебі» КММ 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 73 3-сын. – 67% 4-сын. – 75% 72 %	5-сын. – 57 6-сын. – 83 7-сын. – 45 8-сын. – 45 9-сын. – 60 58 %	10-сын. – 60 11-сын. – 83 72 %
5.68	Шемонаиха ауданы «Жалпы білім беретін Камышенка орта мектеп-балабақша кешені» КММ 77 %	1-сын. – 0 2-сын. – 70 3-сын. – 83 % 4-сын. – 87 % 80 %	5-сын. – 43 6-сын. – 73 7-сын. – 60 8-сын. – 60 9-сын. – 43 56 %	10-сын. – 89 11-сын. – 100 95 %
6.69	Шемонаиха ауданы «Сугатовка жалпы білім беретін орта мектеп-балабақша кешені» КММ 69 %	1-сын. – 0 2-сын. – 69 3-сын. – 60% 4-сын. – 60% 63 %	5-сын. – 77 6-сын. – 67 7-сын. – 64 8-сын. – 53 9-сын. – 50 62 %	10-сын. – 64 11-сын. – 100 82 %
7.70	Шемонаиха ауданы «Пруггеров негізгі орта мектебі» КММ 60 %	1-сын. – 0 2-сын. – 86 3-сын. – 56 % 4-сын. – 43 % 62 %	5-сын. – 55 6-сын. – 56 7-сын. – 43 8-сын. – 75 9-сын. – 57 57 %	
8.71	Шемонаиха ауданы Шоқан Уәлиханов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі КММ 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 42 3-сын. – 56 % 4-сын. – 55 % 51 %	5-сын. – 57 6-сын. – 63 7-сын. – 64 8-сын. – 56 9-сын. – 41 56 %	10-сын. – 86 11-сын. – 100 93 %
9.72	Шемонаиха ауданы «Рулиха жалпы білім беретін орта мектебі» КММ 54 %	1-сын. – 0 2-сын. – 40 3-сын. – 55% 4-сын. – 69% 55 %	5-сын. – 63 6-сын. – 42 7-сын. – 42 8-сын. – 47 9-сын. – 46 48 %	10-сын. – 80 11-сын. – 67 59 %
10.73	Шемонаиха ауданы «Жалпы білім беретін Октябрь орта мектеп-балабақша-кешені» КММ 62 %	1-сын. – 0 2-сын. – 73 3-сын. – 38% 4-сын. – 44% 52 %	5-сын. – 44 6-сын. – 37 7-сын. – 79 8-сын. – 40 9-сын. – 38 48 %	10-сын. – 100 11-сын. – 70 85 %
11.74	Шемонаиха ауданы «Октябрь негізгі орта мектебі» КММ 90 %	1-сын. – 0 2-сын. – 60 3-сын. – 50% 4-сын. – 66,6% 59 %	5-сын. – 40 6-сын. – 45 7-сын. – 80 8-сын. – 100 9-сын. – 40 61 %	

12.75	Шемонайха ауданы «Жаңа-Жизнск негізгі орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 0% 4-сын. – 66,6%	5-сын. – 50 6-сын. – 66,6 7-сын. – 66,6 8-сын. – 46 9-сын. – 100	
	67 %	67 %	66 %	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Шемонайха ауданы бойынша **12** шекара маңындағы мектептің білім сапасы – **67 %** оның ішінде бастауыш білім беру деңгейінде – **63 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **59 %** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **78 %-ды** құрап отыр. Келесі суретте Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептердің жағдайы берілген.

6-сурет. Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептер бойынша мәлімет

Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептер саны – **75**. Олар: Қатонқарағай ауданында – **24**, Күршім ауданында – **12**, Зайсан ауданында – **12**, Тарбағатай ауданында – **14**, Риддер қаласында – **1**, Шемонайха ауданында – **12** мектеп орналасқан. Облыс бойынша шекара маңындағы мектептердің білім сапасының көрсеткіші – **70 %**. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **73 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **60 %-ды** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **67 %-ды** құрап отыр. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі педагогтер бойынша мәліметтер берілген.

4.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеуі	БС педагогтері
1	«Педагог-шебер»	0	0	2	психолог, орыс тілі, ағылшын, информатика, технология пәні, музыка, химия, мектеп алды даярлық, тарих, орыс тілі, математика	
2	«Педагог-зерттеуші»	75	68	89		
3	«Педагог-сарапшы»	87	149	160		
4	«Педагог-модератор»	105	125	185		
5	«Педагогтер»/санатсыздар	94	167	88		
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	30	50	51		
	Барлығы:	391	559	575		31
Жалпы педагогтер саны – 1525						

Кестеден көріп отырғанымыздай, Шығыс Қазақстан облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **1525** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **2 (0,2%)**, «педагог-зерттеуші» – **232 (15,2%)**, «педагог-сарапшы» – **396 (26%)**, «педагог-модератор» – **415(27,1%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **349 (23%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **131 (8,5%)**.

Шекара маңындағы мектептерде 10 пәннен кадр жетіспеушілігі анықталған және шешілген. Біріктірілген сыныптарда – **762** педагог сабақ өткізеді.

Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы **75** мектептің педагогтеріне біліктіліктерін арттыру ұсынылады. **31** мектептің біріктірілген сыныптары бар және олар шағын жинақты мектептер болып саналады. Мектептерде жетіспейтін кадрлар: психолог, орыс тілі, ағылшын, информатика, технология пәні мұғалімі, музыка, химия, мектеп алды даярлық, тарих, орыс тілі, математика және т.б. пәндердің мамандары. Шекара маңындағы келесі өңір – Жамбыл облысы. Жамбыл облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәлімет келесіде ұсынылады.

5. Жамбыл облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Жамбыл облысы – Қазақстан Республикасының оңтүстігінде орналасқан облыс. Шығысында Алматы, батысында Түркістан, солтүстігінде Ұлытау және Қарағанды облыстарымен және оңтүстігінде Қырғызстанның Талас пен Шу облыстарымен көршілес. Облыстың атауы қазақ және кеңес ақыны Жамбыл Жабайұлының құрметіне қойылған. Жамбыл облысының территориясы

Бетпақдаладан Тәңір тауына, Шудан Қаратауға дейін созылып жатыр. Жер аумағы – 144,2 мың км².

Облыстың орталығы, әрі ең үлкен қаласы – Тараз. Облыста барлығы **10** аудан, **4** қала, **153** кенттік және ауылдық округтерде **379** ауыл бар. Облыста **10** аудан, облыстық мәндегі Тараз қаласы және аудандық мәндегі Қаратау, Жаңатас, Шу сияқты үш қала, **367** елдімекен бар.

Облыстың аудандары: Байзақ ауданы – Сарыкемер ауылы; Жамбыл ауданы – Аса ауылы; Жуалы ауданы – Момышұлы ауылы; Қордай ауданы – Қордай ауылы; Меркі ауданы – Меркі ауылы; Мойынқұм ауданы – Мойынқұм ауылы; Тұрар Рысқұлов ауданы – Құлан ауылы; Сарысу ауданы – Жаңатас қаласы; Талас ауданы – Қаратау қаласы; Шу ауданы – Төле би ауылы.

Жамбыл облысындағы шекара маңындағы 9 мектеп: Жамбыл, Жуалы, Меркі, Қордай аудандарында орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

5.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара мектептер	маңындағы толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
9	5	4

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 5 және шағын жинақтысы – 4.

Жамбыл облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

5.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	салынған жылы
1	Жамбыл	Т. Рысқұлов атындағы орта мектеп (қазақша)	типті	2013 ж.
2	Жамбыл	№ 5 бастауыш мектебі (қазақша)	бейімделген	1956 ж.
3	Жамбыл	№ 4 бастауыш мектебі (қазақша)	бейімделген	1964 ж.
4	Жуалы	№ 23 Алатау орта мектебі (қазақша)	типті	2022 ж.
5	Меркі	№ 25 бастауыш мектебі (қазақша)	типті	2017 ж.
6	Меркі	№ 38 бастауыш мектебі (қазақша)	бейімделген	1971 ж.
7	Қордай	№ 8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі (қазақша)	бейімделген	1968 ж.
8	Қордай	Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі (орысша)	типті	1972 ж.
9	Қордай	Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебі (қазақша)	типті	1964 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысындағы **9** шекара маңындағы мектептің ең көнесі **1956 жылы** салынған. **1964-1968 жылдары 3** мектеп, **1971-1972**

жылдары 2 мектеп, *2017-2022 жылдары 2* мектеп және *2013 жылы 1* мектеп салынған. Мектептердің *5-і* типті ғимаратта салынса, *4-і* бейімделген ғимаратта орналастырылған. Келесі кестеде мектептердің жобалық қуаты мен білім алушылар профициті және оқушы орындарының дефициті берілген.

5.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	Контингент/ профицит
1	Жамбыл	Г. Рысқұлов атындағы орта мектеп (қазақ)	120	Континг – 178, проф – 58
2	Жамбыл	№5 бастауыш мектебі (қазақ)	20	Континг – 7, проф – 13
3	Жамбыл	№4 бастауыш мектебі (қазақ)	36	Континг – 24, проф – 12
4	Жуалы	№23 Алатау о/м (қазақ)	100	Континг – 89, проф - 11
5	Қордай	№8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі (қазақ)	940	Континг – 169, проф – 771
6	Қордай	Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі (орыс)	640	Континг – 142, проф – 782
7	Қордай	Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебі (қазақ)	161	Континг – 152, проф – 9
8	Меркі	№ 25 бастауыш мектебі (қазақ)	50	Континг – 32, проф – 18
9	Меркі	№ 38 бастауыш мектебі (қазақ)	40	Континг – 29, проф – 11

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысындағы шекара маңында орналасқан **9** мектептің жобалық қуаты – **2107** орын. Ондағы оқушылар саны – **822** болса, профициті – **1685** орын. Шекара маңындағы мектептердің жанында интернаттары жоқ. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет берілген.

5.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта білім беру деңгейі	жалпы орта білім беру деңгейі
1	Жамбыл ауданы Тұрар Рысқұлов атындағы орта мектебі Барлығы – 178 оқушы	1-сын. – 21 2-сын. – 11 3-сын. – 17 4-сын. – 17 66 оқушы	5-сын. – 18 6-сын. – 13 7-сын. – 18 8-сын. – 18 9-сын. – 18 85 оқушы	10-сын. – 17 11-сын. – 10 27 оқушы
2	Жамбыл ауданы № 5 бастауыш мектебі Барлығы – 7 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 5 4-сын. – 0 7 оқушы		
3	Жамбыл ауданы № 4 бастауыш мектебі	1-сын. – 4 2-сын. – 6 3-сын. – 0		

	Барлығы – 24 оқушы	4-сын. – 14 24 оқушы		
4	Жамбыл облысы, Жуалы ауданы, № 23 Алатау орта мектебі	1-сын. – 8 2-сын. – 7 3-сын. – 6 4-сын. – 5	5-сын. – 7 6-сын. – 7 7-сын. – 9 8-сын. – 8 9-сын. – 16	10-сын. – 8 11-сын. – 8
	Барлығы – 89 оқушы	26 оқушы	47 оқушы	16 оқушы
5	Қордай ауданы № 8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі	1-сын. – 13 2-сын. – 15 3-сын. – 13 4-сын. – 13	5-сын. – 12 6-сын. – 16 7-сын. – 21 8-сын. – 17 9-сын. – 26	10-сын. – 19 11-сын. – 4
	Барлығы – 169 оқушы	54 оқушы	92 оқушы	23 оқушы
6	Қордай ауданы Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі	1-сын. – 13 2-сын. – 10 3-сын. – 16 4-сын. – 17	5-сын. – 10 6-сын. – 15 7-сын. – 15 8-сын. – 9 9-сын. – 15	10-сын. – 18 11-сын. – 4
	Барлығы – 125 оқушы	39 оқушы	64 оқушы	22 оқушы
7	Қордай ауданы Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебі	1-сын. – 16 2-сын. – 19 3-сын. – 16 4-сын. – 8	5-сын. – 17 6-сын. – 13 7-сын. – 17 8-сын. – 18 9-сын. – 12	10-сын. – 16 11-сын. – 0
	Барлығы – 152 оқушы	59 оқушы	77 оқушы	16 оқушы
8	Меркі ауданы №25 бастауыш мектебі-қазақ	1-сын. – 8 2-сын. – 9 3-сын. – 7 4-сын. – 8		
	Барлығы – 32 оқушы	32 оқушы		
9	Меркі ауданы №38 бастауыш мектебі-қазақ	1-сын. – 10 2-сын. – 6 3-сын. – 6 4-сын. – 7		
	Барлығы – 29 оқушы	29 оқушы		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысындағы шекара маңындағы 9 мектептегі білім алушылар саны – **805** білім алушы. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **336 (42 %)**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **365 (45%)** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **104 (13%)** білім алады. Келесі кестеде мектептердің білім сапасы берілген.

5.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
---	---------------------------------------	--------------	------------------	----------------

1	Жамбыл ауданы, Тұрар Рысқұлов атындағы орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 65% 3-сын. – 100% 4-сын. – 69%	5-сын. – 77% 6-сын. – 66% 7-сын. – 62% 8-сын. – 72% 9-сын. – 60%	10-сын. – 67% 11-сын. – 80%
	73 %	78 %	67 %	74 %
2	Жамбыл ауданы №5 бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 67 % 3-сын. – 0 4-сын. – 100 %		
	84 %	84 %		
3	Жамбыл ауданы №4 бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 72 3-сын. – 66,6 4-сын. – 100		
	80 %	80 %		
4	Жуалы ауданы, №23 Алатау орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 83% 3-сын. – 100% 4-сын. – 71%	5-сын. – 62% 6-сын. – 77% 7-сын. – 66% 8-сын. – 56% 9-сын. – 55%	10-сын. – 62% 11-сын. – 75%
	72 %	85 %	63 %	69 %
5	Меркі ауданы №25 бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 68 % 3-сын. – 81 % 4-сын. – 71 %		
	73 %	73 %		
6	Меркі ауданы №38 бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 100% 3-сын. – 67 % 4-сын. – 100 %		
	89 %	89 %		
7	Қордай ауданы №8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 60,0 3-сын. – 69,2 4-сын. – 61,5	5-сын. – 64,7% 6-сын. – 54,5% 7-сын. – 66,7% 8-сын. – 57,7% 9-сын. – 80,6%	10-сын. – 66,7 11-сын. – 44,4
	62 %	64 %	65 %	56 %
8	Қордай ауданы Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 68,8 3-сын. – 61,1 4-сын. – 75,0	5-сын. – 80,0% 6-сын. – 62,5% 7-сын. – 55,6% 8-сын. – 57,1% 9-сын. – 38,9%	10-сын. – 69,4 11-сын. – 66,7
	61 %	68 %	59 %	56 %
9	Қордай ауданы Илияс Жансүгіров атындағы орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 66,0 3-сын. – 62,5 4-сын. – 64,7	5-сын. – 66,7% 6-сын. – 56,3% 7-сын. – 55,6% 8-сын. – 61,5%	10-сын. – 0 11-сын. – 60,0

	62 %	65 %	9-сын. – 58,3% 60 %	60 %
--	------	------	------------------------	------

Кестеде берілген мәліметтерді саралай келе, Жамбыл облысындағы 9 шекара маңындағы мектепте орташа білім сапасы – **77 %** - ды құрайтындығы анықталды. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **70 %**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **60 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейінде – **63 %**-ды құрап отыр. Жамбыл облысы бойынша білім сапасын көтеруге ұсыныс беріледі.

Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің педагогтері бойынша мәліметтер берілген.

5.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі
1	«Педагог-шебер»	0	1	1	1 (математика пәні мұғалімі)
2	«Педагог-зерттеуші»	6	5	12	
3	«Педагог-сарапшы»	12	12	35	
4	«Педагог-модератор»	12	12	25	
5	«Педагогтер»/санатсыздар	2	9	27	
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	0	2	
	Барлығы:	32	39	102	1
	Жалпы педагогтер саны – 173				

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **173** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **2 (1,1%)**, «педагог-зерттеуші» – **23 (13,3%)**, «педагог-сарапшы» – **59 (34,1%)**, «педагог-модератор» – **49 (28,3%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **38 (22%)** және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **2 (1,1%)**. Біріктірілген сыныптарға сабақ өткізетін педагогтер жоқ. Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі «математика» пәнінен анықталды және шешілді.

Шекара маңында орналасқан мектептерде біріктірілген сыныптары жоқ. **9** мектепте барлығы **173** педагог қызмет атқарады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде **32**, негізгі орта білім беру деңгейінде **39** және жалпы орта білім беру деңгейінде **102** педагог білім беруде. Жамбыл ауданы, Тұрар Рысқұлов атындағы орта мектепте **2** педагог шебер бар.

Жуалы ауданы, №23 Алатау орта мектебі, Қордай ауданы, №8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі, Қордай ауданы, Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі

және Қордай ауданы, Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебінің педагогтерінің санаттарын жоғарылату, біліктіліктерін арттыру бойынша ұсыныстар беріледі. Сонымен қатар, өңірдегі шекара маңындағы Қордай ауданы Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебіне математика пәнінің мұғалімі жетіспейтіндігі анықталып отыр. Келесі шекара маңындағы өңір – Батыс Қазақстан облысы. Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесіде берілген.

6. Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Батыс Қазақстан облысы – Қазақстан Республикасының солтүстік-батысындағы облысы. Шығысында Ақтөбе, оңтүстігінде Атырау облыстарымен, батысында Ресейдің Астрахан, Волгоград, солтүстік-батысында Саратов, Самара, солтүстігінде Орынбор облыстарымен шектеседі.

Облыс 1932 жылы 10 наурызда **Батыс Қазақстан облысы** болып құрылған және 1962 жылы **Орал облысы** болып өзгертілген. 1992 жылдан Батыс Қазақстан облысы болып аталады. Жерінің аумағы 151,3 мың км², тұрғындары 646 828 адам (2018). Әкімшілік жағынан Батыс Қазақстан облысы 12 ауылдық әкімшілік ауданға, олар 4 кенттік және 155 ауылдық әкімшілік округтерге бөлінген.

Орталығы – Орал қаласы. Облыстағы 539 елдімекеннің тұрғындары біркелкі орналаспаған. Халықтың орташа тығыздығы 1 км²-ге 4,0 адамнан келеді (1999). Солтүстік аудандарда және Жайық өзенінің аңғарында халық жиі қоныстанған (1 км²-ге 9-12 адам). Қала халқы бүкіл халықтың 49,1%-ын құрайды. Облыстағы қалалар: Орал, Ақсай; ірі кенттері: Бөрлі, Деркөл, Зашаған, Круглоозёрное, Чапаев, Тасқала, Шыңғырлау.

Облыс аудандары: Ақжайық ауданы – Чапаев ауылы; Бәйтерек ауданы – Перемётное ауылы; Бөкей ордасы ауданы – Сайқын ауылы; Бөрлі ауданы – Ақсай қаласы; Жаңақала ауданы – Жаңақала ауылы; Жәнібек ауданы – Жәнібек ауылы; Казталов ауданы – Казталовка ауылы; Қаратөбе ауданы – Қаратөбе ауылы; Сырым ауданы – Жымпиты ауылы; Тасқала ауданы – Тасқала (Каменка) ауылы; Теректі ауданы – Теректі (Фёдоровка) ауылы; Шыңғырлау ауданы – Шыңғырлау ауылы.

Батыс Қазақстан облысында шекара маңындағы 85 мектеп: Бөкей ордасы, Бөрлі, Бәйтерек, Жәнібек, Казталов, Тасқала және Шыңғырлау аудандарында орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

6.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
85	28	57

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 28 және шағын жинақтысы – 57.

Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген. Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі «математика», «физика», «химия», «география», «орыс тілі мен әдебиеті» пәндерінен байқалады. Біріктірілген сыныптарда – 27 педагог сабақ өткізеді.

Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептер туралы мәлімет (2023-2024 оқу жылы)

6.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты	салынған жылы
1	Бөкей ордасы	М-С.Бабажанов атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	2009 ж.
2	Бөкей ордасы	М. Маметова атындағы ЖОББМ (аралас тілде)	типті	1976 ж.
3	Бөкей ордасы	(ШЖМ) А. Құсайынов атындағы МББК (қазақ тілінде)	типті	1989 ж.
4	Бөкей ордасы	(ШЖМ) Жәрмеңке БМ (қазақ тілінде)	бейімделген	1963 ж.
5	Бөрлі	«Бөрлі №1 жалпы орта білім беретін мектебі» КММ (қазақ тілінде)	типті	1966 ж.
6	Бөрлі	«Бөрлі ЖОББМ» КММ (орыс тілінде)	типті	1972 ж.
7	Бөрлі	«Қанай» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (аралас тілде)	типті	1969 ж.
8	Бөрлі	«Приурал» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (аралас тілде)	типті	1985 ж.
9	Бөрлі	(ШЖМ) «Облав» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (орыс тілінде)	типті	1962 ж.
10	Бөрлі	(ШЖМ) «Жарсуат жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас тілде)	типті	1964 ж.
11	Бөрлі	(ШЖМ) «Бумақөл» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	типті	1981 ж.
12	Бөрлі	(ШЖМ) «Успен» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (орыс тілінде)	типті	1960 ж.
13	Бөрлі	(ШЖМ) «Қарасу» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	бейімделген	1982 ж.
14	Бәйтерек	Январцев МББК (аралас)	типтік	1983 ж.
15	Бәйтерек	Рубежин МББК (аралас)	типті	1971 ж.
16	Бәйтерек	Дариян кешкі мектебі (орыс тілінде)	бейімделген	1954 ж.
17	Бәйтерек	Абай МГИ (қазақ тілінде)	типті	2018 ж.
18	Бәйтерек	Трекин ЖОББМ №1 (орыс тілінде)	бейімделген	1987 ж.
19	Бәйтерек	Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ (қазақ тілінде)	типті	2007 ж.
20	Бәйтерек	Дарьинск ЖОББМ (орыс тілінде)	типті	1962 ж.
21	Бәйтерек	(ШЖМ) Озерный ЖОББМ (аралас)	типті	1961 ж.
22	Бәйтерек	(ШЖМ) Чеботарев МББК (аралас)	типті	1977 ж.
23	Бәйтерек	(ШЖМ) Махамбет ЖОББМ (аралас)	типті	1974 ж.
24	Бәйтерек	(ШЖМ) І. Есенберлин атындағы ЖББОМ (аралас)	типті	1964 ж.
25	Бәйтерек	(ШЖМ) Павлов БМ (аралас)	бейімделген	1977 ж.

26	Бәйтерек	(ШЖМ) Егіндібұлақ МББК (аралас тілде)	типті	1979 ж.
27	Бәйтерек	(ШЖМ) Қ. Ахмиров атындағы ЖОББМ (аралас тілде)	типтік	1968 ж.
28	Бәйтерек	(ШЖМ) Краснов № 3 БМ (орыс тілінде)	бейімделген	1978 ж.
29	Бәйтерек	(ШЖМ) Чинарев БМ (қазақ тілінде)	типті	1984 ж.
30	Бәйтерек	(ШЖМ) Раздольный ЖОББМ (аралас тілде)	типті	1962 ж.
31	Бәйтерек	(ШЖМ) Чиров НМ (орыс тілінде)	типті	1969 ж.
32	Бәйтерек	(ШЖМ) Чувашка ЖОББМ (аралас тілінде)	типті	1969 ж.
33	Бәйтерек	(ШЖМ) Сұлу көл МББК (аралас тілде)	типті	1976 ж.
34	Бәйтерек	(ШЖМ) Шоқан Уәлиханов атындағы ЖББОМ (орыс тілінде)	типті	1963 ж.
35	Бәйтерек	(ШЖМ) Кирсанов НМ (аралас тілде)	типті	1968 ж.
36	Жәнібек	Т. Жароков атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	1983 ж.
37	Жәнібек	№1 мектеп-лицейі (аралас тілде)	типті	1967 ж.
38	Жәнібек	А. Оразбаева атындағы НОМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1985 ж.
39	Жәнібек	М. Ықсанов атындағы МББК (қазақ тілінде)	типті	1981 ж.
40	Жәнібек	(ШЖМ) Ұзынкөл ЖОББМ (қазақ тілінде)	бейімделген	1980 ж.
41	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Абдуллин атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	1992 ж.
42	Жәнібек	(ШЖМ) Е. Ниеткалиев атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	2013 ж.
43	Жәнібек	(ШЖМ) Тегісшіл НОМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1978 ж.
44	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Қараш атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1985 ж.
45	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Сарбаев атындағы МББК (аралас тілде)	типті	1981 ж.
46	Жәнібек	(ШЖМ) И. Жұмаев атындағы БМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1970 ж.
47	Казталов	Казталов мектеп-лицейі (қазақ тілінде)	типті	1989 ж.
48	Казталов	Ғ. Қараш атындағы мектеп-гимназиясы (қазақ тілінде)	типтік	1991 ж.
49	Казталов	Г. Бегалиев атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	1984 ж.
50	Казталов	Бірік ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	2004 ж.
51	Казталов	А. Оразбаева атындағы ЖОББМ (аралас тілде)	типті	1980 ж.
52	Казталов	(ШЖМ) Тереңкөл МБК (қазақ тілінде)	типті	1964 ж.
53	Казталов	(ШЖМ) Жаңатаң НОМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1970 ж.
54	Казталов	(ШЖМ) Еңбек БМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1973 ж.
55	Казталов	(ШЖМ) Беспішен БМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1971 ж.
56	Казталов	(ШЖМ) Қайыңды ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	1966 ж.
57	Казталов	(ШЖМ) Көпкүтір НОМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1989 ж.
58	Казталов	(ШЖМ) Ордабай БМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1975 ж.
59	Казталов	(ШЖМ) Қоныс ЖОББМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1976 ж.
60	Казталов	(ШЖМ) «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «мектеп-бөбекжай» кешені» (қазақ тілінде)	типті	1988 ж.
61	Тасқала	«Ы. Алтынсарин атындағы ЖОББМ» (аралас)	типті	1968 ж.
62	Тасқала	Қ. Сәтбаев атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	типті	1988 ж.
63	Тасқала	«Сәулет» МЛ (қазақ тілінде)	типті	2011 ж.
64	Тасқала	С. Жаксығұлов атындағы ЖОББМ (аралас)	типті	1963 ж.
65	Тасқала	(ШЖМ) Бірінші Шежін БМ (қазақ тілінде)	бейімдел	1988 ж.

66	Тасқала	(ШЖМ) Айнабұлақ НОМ (қазақ тілінде)	типті	1966 ж.
67	Тасқала	(ШЖМ) Атамекен МББК (қазақ тілінде)	бейімдел	1956 ж.
68	Тасқала	(ШЖМ) «Амангелді «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	типті	1982 ж.
69	Тасқала	(ШЖМ) Ақтау МББК (қазақ тілінде)	типті	1986 ж.
70	Тасқала	(ШЖМ) Мереке МББК (қазақ тілінде)	типті	1980 ж.
71	Тасқала	(ШЖМ) Бірлік НОМ (қазақ тілінде)	типті	1972 ж.
72	Тасқала	(ШЖМ) Мерей ЖОББ (қазақ тілінде)	типті	1977 ж.
73	Тасқала	(ШЖМ) Достық МББК (қазақ тілінде)	типті	1985 ж.
74	Тасқала	(ШЖМ) Шежін МББК (қазақ тілінде)	типті	1983 ж.
75	Тасқала	(ШЖМ) Бастау БМ (қазақ тілінде)	типті	1980 ж.
76	Тасқала	(ШЖМ) Ынтымақ БМ (қазақ тілінде)	типті	1960 ж.
77	Шыңғырлау	«Л. Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас тілде)	типті	1983 ж.
78	Шыңғырлау	«Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас тілде)	типті	1936 ж.
79	Шыңғырлау	«А. Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас тілде)	типті	1971 ж.
80	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Жаңақүш бастауыш мектебі» (қазақ тілінде) Ескерту: Батыс Қазақстан облысының әкімдігі 06.10.2023 жылғы № 237 қаулысымен таратылды	бейімдел	1975 ж.
81	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі» (қазақ тілінде)	бейімдел	1970 ж.
82	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Тасмола жалпы орта білім беретін мектебі» (қазақ тілінде)	типті	1962 ж.
83	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Ащысай «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	типті	1967 ж.
84	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Амангелді негізгі орта мектебі» (қазақ тілінде)	типті	1978 ж.
85	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Ардақ ауылының негізгі білім беретін орта мектеп-балабақшасы» (аралас тілде)	типті	1971 ж.

Бөкей ордасы ауданы бойынша **4** мектеп шекара маңында орналасқан. Оның көнесі **1963** жылы тұрғызылған. **1976 жылы 1** мектеп, **1986 жылы 1 мектеп** және **2009 жылы 1 мектеп** салынған. **1 мектеп** (**1963** жылы салынған) бейімделген. **3 мектеп** типті ғимаратта орналастырылған. **3 мектепте** оқыту қазақ тілінде жүргізілсе, **1 мектеп** аралас тілде оқытылады. **2 мектеп** шағын жинақты болса, **2 мектеп** толық жинақты мектептер.

Бөрлі ауданында шекара маңында **9 мектеп** орналасқан. Оның көне ғимараты **1960 жылы** салынған мектеп. **1962-1969 жылдары** салынған мектеп саны – **4**, **1972 жылы** салынған мектеп – **1**. **1981-1985 жылдары** салынған мектептер саны – **3**. **1 мектеп** бейімделген ғимаратта орналастырылса, қалғандары типтік ғимаратта оқытылуда. **9 мектептің 5-уі** шағын жинақты мектептер. **3 мектепте** оқыту қазақ тілінде жүргізілсе, **3 мектепте** орыс тілінде және **3 мектепте** оқыту аралас тілде жүргізіледі.

Бәйтерек ауданында 22 мектеп шекара маңында орналасқан. Ең көне мектеп **1954 жылы** салынған. **1961-1969 жылдар** аралығында салынған мектептер саны – **9**. **1971-1978 жылдары** – **7 мектеп** салынған. **1983-1984 жылдары 3 мектеп**, **2007 жылы 1 мектеп** және **2018 жылы 1 мектеп** салынған. **4 мектеп** бейімделген ғимаратта болса, **18 мектеп** типті ғимаратта орналасқан. Шекара маңындағы мектептердің **15-і** шағын жинақты мектептер. **3 мектеп** қазақ тілінде оқытылса, **6 мектеп** орыс тілінде және **12 мектеп** аралас тілде оқытылады.

Жәнібек ауданында 11 мектеп шекара маңында орналасқан. Ең көне мектеп ғимараты **1967 жылы** салынған. **1970-1978 жылдары 2 мектеп**, **1980-1985 жылдары 6 мектеп**, **1992 жылы 1 мектеп** және **2013 жылы 1 мектеп** салынған. **5 мектеп** бейімделген ғимаратта және **6 мектеп** типті ғимаратта жұмыс жасайды. **7 мектеп** шағын жинақты мектеп болып есептеледі. **9 мектеп** қазақ тілінде оқытылса, **2 мектеп** аралас тілде оқытылады.

Казталов ауданында 14 мектеп шекара маңында орналасқан. Аудандағы шекара маңында орналасқан ең көне мектеп **1964-1966 жылдары 2 мектеп** салынған. **1970-1976 жылдары 6 мектеп**, **1980-1989 жылдары 4 мектеп**, **1991 жылы 1 мектеп** және **2004 жылы 1 мектеп** шекара маңындағы ауылдарда салынған. **6 мектеп** бейімделген ғимаратта болса, **8 мектеп** типті ғимаратта жұмыс жасайды. **13 мектепте** оқыту қазақ тілінде жүргізілсе, **1 мектепте** аралас тілде оқытылады. **9 мектеп** шағын жинақты мектеп болып есептеледі.

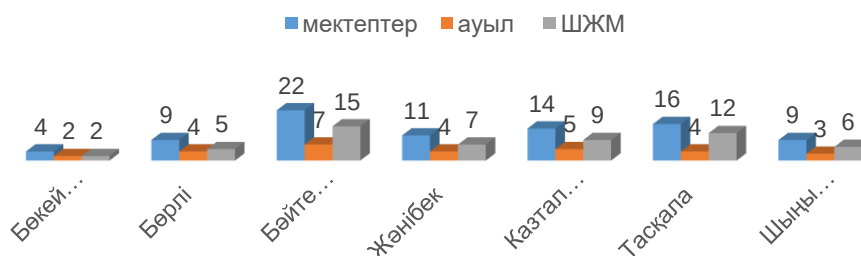
Тасқала ауданында 16 мектеп шекара маңында орналасқан. Ертеректе салынған мектептерге **1956 жылға 1 мектеп**, **1960-1968 жылдары салынған 4 мектеп** жатады. Одан беріректе **1972-1977 жылдары 2 мектеп**, **1980-1988 жылдары 8 мектеп** және **2011 жылы 1 мектеп** салынған. **2 мектеп** бейімделген ғимаратта орналасса, **14 мектеп** типті ғимаратта. **14 мектепте** оқыту қазақ тілінде жүргізілсе, **2 мектепте** аралас тілде жүргізіледі. Шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінің **12-сі** шағын жинақты мектеп болып саналады.

Шыңғырлау ауданында 9 мектеп шекара маңында орналасқан. Ең көне мектеп **1936 жылы** салынған. **1962-1967 жылдары 2 мектеп**, **1970-1978 жылдары – 5 мектеп** және **1983 жылы 1 мектеп** шекара маңынан салынған. **2 мектеп** бейімделген ғимаратта болса, **7 мектеп** типтік ғимаратта орналастырылған. **5 мектеп** қазақ тілінде оқытылса, **4 мектеп** аралас тілде оқытылады. **6 мектеп** шағын жинақты мектеп болып есептеледі.

Қорыта келгенде Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы **85** мектептің жағдайы суреттермен берілген.

7-сурет. Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметі

БҚО-ның шекара маңындағы мектептері

Суреттен көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңында орналасқан **85** мектептің **29-ы** толық жинақты ауыл мектебі болса, **56** мектеп шағын жинақты мектеп болып есептеледі. Шекара маңында орналасқан мектептердің көбі Бәйтерек (**22** мектеп) және Тасқала (**16** мектеп) пен Қазталов аудандарында орналасқан. Шекара маңындағы аз мектептер Бөкей ордасы ауданында (**4** мектеп). Келесі суретте шекара маңында орналасқан мектептердің мектеп ғимараттары бойынша мәліметтері берілген.

8-сурет. Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептердің ғимараттары бойынша мәліметтер

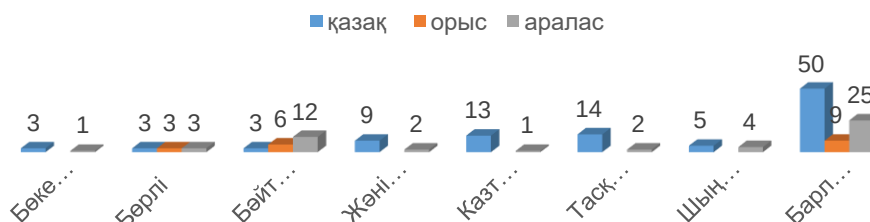
Мектеп ғимараттары

Суреттен көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңында орналасқан **85** мектептің **64-і** типтік ғимаратта болса, **21** мектеп бейімделген ғимаратта оқытылуда. Бейімделген ғимараттар шекара маңындағы Қазталов және Жәнібек аудандарында көбірек. Келесі суретте шекара маңындағы мектептердегі оқыту тілі бойынша мәлімет берілген.

9-сурет. Шекара маңындағы мектептердегі оқыту тілі бойынша мәліметтер

Оқыту тілі бойынша мәліметтер

Суреттен көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысындағы **85** мектептің оқыту тілі бойынша мәліметте қазақ тілінде оқытатын мектептер саны – **50**, орыс тілінде – **9** және оқыту тілі аралас мектептерге – **25** мектеп жататындығы көрініп отыр. Келесі кестеде Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы мен жобалық қуаты мен интернаттары бойынша мәліметтер берілген.

6.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	контингенті/пр официт	интернат
1	Бөкей ордасы	М-С. Бабажанов ат ЖОББМ (қазақ тілінде)	640	континг – 437, проф – 203	жоқ
2	Бөкей ордасы	М.Маметова атындағы ЖОББМ (аралас)	540	континг – 472, проф – 68	бар
3	Бөкей ордасы	(ШЖМ) А. Құсайынов атындағы МББК (қазақ тілінде)	464	континг – 141, проф – 323	бар
4	Бөкей ордасы	(ШЖМ) Жәрменке БМ (қазақ тілінде)	30	континг – 8/ проф – 22	жоқ
5	Бөрлі	«Бөрлі №1 жалпы орта білім беретін мектебі» (қазақ тілінде)	208	континг – 274/ проф – 0	жоқ
6	Бөрлі	«Бөрлі ЖОББМ» (орыс тілінде)	540	континг – 320, проф – 220	жоқ
7	Бөрлі	«Қанай» мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» (аралас)	60	континг – 89, проф – 0	жоқ
8	Бөрлі	«Приурал» мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» (аралас)	464	континг – 192, проф – 272	жоқ
9	Бөрлі	(ШЖМ) «Бумакөл» мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	540	континг – 86, проф – 454	жоқ
10	Бөрлі	(ШЖМ) «Жарсуат жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас)	240	континг – 166, проф – 74	25 орындық
11	Бөрлі	(ШЖМ) «Қарасу» мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	145	континг – 35, проф – 110	жоқ
12	Бөрлі	(ШЖМ) «Облав» мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» (орыс тілінде)	80	континг – 44/ проф – 36	жоқ
13	Бөрлі	(ШЖМ) «Успен» мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» (қазақ тілінде)	260	континг – 46, проф – 214	жоқ
14	Бәйтерек	Январцев МББК (аралас)	624	континг – 196, проф – 428	бар
15	Бәйтерек	Рубежин МББК (аралас)	500	континг – 173, проф – 327	жоқ
16	Бәйтерек	Дариян ЖОББМ (орыс тілінде)	700	континг – 466, проф – 234	жоқ
17	Бәйтерек	Абай МГИ (қазақ тілінде)	300	континг – 351, проф – 0	бар
18	Бәйтерек	Трекин ЖОББМ №1 (орыс тілінде)	230	континг – 233, проф – 0	жоқ

19	Бәйтерек	Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ (қазақ тілінде)	264	континг – 531, проф – 0	жоқ
20	Бәйтерек	Дариян кешкі мектебі (орыс тілінде)	30	континг – 74, проф – 0	жоқ
21	Бәйтерек	(ШЖМ) Егіндібұлақ МББК (аралас)	150	континг – 86, проф – 64	жоқ
22	Бәйтерек	(ШЖМ) Қ. Ахмиров атындағы ЖОББМ (аралас)	350	континг – 131, проф – 219	бар
23	Бәйтерек	(ШЖМ) Краснов №3 БМ (орыс)	36	континг – 7, проф – 29	жоқ
24	Бәйтерек	(ШЖМ) Чинарев БМ (қазақ)	40	континг – 5, проф – 35	жоқ
25	Бәйтерек	(ШЖМ) Раздольный ЖОББМ (аралас)	150	континг – 81, проф – 69	жоқ
26	Бәйтерек	(ШЖМ) Чиров НМ (орыс тілінде)	180	континг – 17, проф – 163	жоқ
27	Бәйтерек	(ШЖМ) Чувашка ЖОББМ (аралас)	200	континг – 92, проф – 108	жоқ
28	Бәйтерек	(ШЖМ) Сұлу көл МББК (аралас)	280	континг – 39, проф – 0	жоқ
29	Бәйтерек	(ШЖМ) Ш. Уәлиханов атындағы ЖББОМ (орыс тілінде)	200	континг – 91, проф – 109	жоқ
30	Бәйтерек	(ШЖМ) Кирсанов НМ (аралас)	368	континг – 25, проф – 343	жоқ
31	Бәйтерек	(ШЖМ) Павлов БМ (аралас)	100	континг – 7, проф – 93	жоқ
32	Бәйтерек	(ШЖМ) І. Есенберлин атындағы ЖББОМ (аралас)	336	континг – 122, проф – 214	жоқ
33	Бәйтерек ауданы	(ШЖМ) Чеботарев МББК (аралас)	150	континг – 45, проф – 105	жоқ
34	Бәйтерек	(ШЖМ) Махамбет ЖОББМ (аралас)	300	континг – 452, проф – 0	жоқ
35	Бәйтерек	(ШЖМ) Озерный ЖОББМ (аралас)	120	континг – 87, проф – 33	жоқ
36	Жәнібек	Т. Жароков атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	1178	континг – 821, проф – 357	бар
37	Жәнібек	№ 1 мектеп-лицейі (аралас)	540	континг – 405, проф – 135	жоқ
38	Жәнібек	А. Оразбаева атындағы НОМ (қазақ тілінде)	215	континг – 115, проф – 100	жоқ
39	Жәнібек	М. Ықсанов атындағы МББК (қазақ тілінде)	464	континг – 198, проф – 266	жоқ
40	Жәнібек	(ШЖМ) Ұзынкөл ЖОББМ (қазақ тілінде)	110	континг – 95, проф – 15	жоқ
41	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Абдуллин атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	420	континг – 142, проф – 278	бар

42	Жәнібек	(ШЖМ) Е. Ниеткалиев атындағы ЖОББМ (қазақ)	300	континг – 165, проф – 135	жоқ
43	Жәнібек	(ШЖМ) Тегісшіл НОМ (қазақ тілінде)	120	континг – 52, проф – 68	жоқ
44	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Қараш атындағы ЖОББМ (қазақ тілінде)	120	континг – 76, проф – 44	жоқ
45	Жәнібек	(ШЖМ) Ғ. Сарбаев атындағы МББК (аралас)	624	континг – 67, проф – 557	жоқ
46	Жәнібек	(ШЖМ) И. Жұмаев атындағы БМ (қазақ)	15	континг – 5, проф – 10	жоқ
47	Казталов	Казталов мектеп-лицейі (қазақ)	640	континг – 529, проф – 111	бар
48	Казталов	А. Оразбаева атындағы ЖОББМ (аралас)	624	континг – 540, проф – 84	жоқ
49	Казталов	Ғ. Қараш атындағы МГ (қазақ)	392	континг – 5, проф – 387	бар
50	Казталов	Г. Бегалиев атындағы ЖОББМ (қазақ)	464	континг – 245, проф – 219	бар
51	Казталов	Бірік ЖОББМ (қазақ)	345	континг – 206, проф – 139	бар
52	Казталов	(ШЖМ) Көпкүтір НОМ (қазақ)	80	континг – 43, проф – 37	жоқ
53	Казталов	(ШЖМ) Ордабай БМ (қазақ тілі)	20	континг – 10, проф – 10	жоқ
54	Казталов	(ШЖМ) Қоныс ЖОББМ КММ (қазақ)	70	континг – 81, проф – 0	жоқ
55	Казталов	(ШЖМ) А. Байтұрсынов ЖОББМ (қазақ)	464	континг – 139, проф – 325	бар
56	Казталов	(ШЖМ) Тереңкөл МБК (қазақ)	464	континг – 121, проф – 343	жоқ
57	Казталов	(ШЖМ) Жаңатаң НОМ (қазақ)	120	континг – 42, проф – 78	жоқ
58	Казталов	(ШЖМ) Еңбек бастауыш мектебі (қазақ)	20	континг – 10, проф – 10	жоқ
59	Казталов	(ШЖМ) Беспішен бастауыш мектебі (қазақ)	40	континг – 11, проф – 29	жоқ
60	Казталов	(ШЖМ) Қайыңды ЖОББМ (қазақ)	464	континг – 112, проф – 352	жоқ
61	Тасқала	«Ы. Алтынсарин атындағы ЖОББМ» (аралас)	350	континг – 258, проф – 92	бар
62	Тасқала	Қ. Сәтбаев атындағы ЖОББМ (қазақ)	778	континг – 542, проф – 236	жоқ
63	Тасқала	«Сәулет» МЛ (қазақ)	300	континг – 255, проф – 45	бар
64	Тасқала	С. Жақсығұлов атындағы ЖОББМ (аралас)	320	континг – 354, проф – 0	жоқ

65	Тасқала	(ШЖМ) Достық МББК (қазақ)	180	континг – 64, проф – 116	жоқ
66	Тасқала	(ШЖМ) Шежін МББК (қазақ)	624	континг – 94, проф – 530	жоқ
67	Тасқала	(ШЖМ) Бастау БМ (қазақ)	30	континг – 5, проф – 25	жоқ
68	Тасқала	(ШЖМ) Ынтымақ БМ (қазақ)	70	континг – 4, проф – 66	жоқ
69	Тасқала	(ШЖМ) Мерей ЖОББ (қазақ)	624	континг – 135, проф – 489	бар
70	Тасқала	(ШЖМ) Бірлік НОМ (қазақ)	120	континг – 42, проф – 78	жоқ
71	Тасқала	(ШЖМ) Амангелді МББК (қазақ тілінде)	624	континг – 157, проф – 467	жоқ
72	Тасқала	(ШЖМ) Бірінші Шежін БМ (қазақ)	40	континг – 6, проф – 34	Жоқ
73	Тасқала	(ШЖМ) Ақтау МББК (қазақ тілінде)	624	континг – 122, проф – 502	жоқ
74	Тасқала	(ШЖМ) Мереке МББК (қазақ)	680	континг – 102, проф – 578	жоқ
75	Тасқала	(ШЖМ) Айнабұлақ НОМ (қазақ)	50	континг – 40, проф – 10	жоқ
76	Тасқала	(ШЖМ) Атамекен МББК (қазақ тілінде)	360	континг – 103, проф – 257	жоқ
77	Шыңғырлау	«Л. Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас)	1176	континг – 821, проф – 355	бар
78	Шыңғырлау	«Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас)	320	континг – 489, проф – 0	жоқ
79	Шыңғырлау	«А. Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» (аралас)	830	континг – 189, проф – 641	жоқ
80	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Жаңақүш бастауыш мектебі» (қазақ)	200	континг – 5, проф – 195	жоқ
81	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі» (қазақ)	250	континг – 33, проф – 217	жоқ
82	Шыңғырлау	(ШЖМ) «Тасмола жалпы орта білім беретін мектебі» (қазақ)	360	континг – 81, проф – 279	жоқ
83	Шыңғырлау	(ШЖМ) Ащысай МББК (қазақ)	480	континг – 81, проф – 399	жоқ
84	Шыңғырлау ауданы	(ШЖМ) «Амангелді негізгі орта мектебі» (қазақ)	100	континг – 42, проф – 58	жоқ
85	Шыңғырлау ауданы	(ШЖМ) «Ардақ ауылының негізгі білім беретін орта мектеп- балабақшасы» (қазақ)	250	континг – 41, проф – 209	жоқ

Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептердің жобалық қуаты – **27 872** орын. Оқушы саны – **13 921 (50 %)**, профициті – **14 777 (53 %)** орын. **10** мектепте оқушы орнының жетіспеушілігі **790 орынды** құрап отыр. **17** мектептің қасында интернаты бар және бір интернат **25** орындық болса, **68** мектептің жанында

интернаты жоқ. Келесі кестеде Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептердегі білім алушылар бойынша мәліметтер берілген.

6.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Бөкей ордасы ауданы, М-С. Бабажанов атындағы ЖОББМ	1-сын. – 56 2-сын. – 51 3-сын. – 39 4-сын. – 50	5-сын. – 41 6-сын. – 45 7-сын. – 32 8-сын. – 32 9-сын. – 31	10-сын. – 27 11-сын. – 30	
	Барлығы – 434 оқушы	196 оқушы	181 оқушы	57 оқушы	
2	Бөкей ордасы ауданы, М. Маметова атындағы ЖОББМ	1-сын. – 37 2-сын. – 68 3-сын. – 43 4-сын. – 39	5-сын. – 57 6-сын. – 49 7-сын. – 31 8-сын. – 41 9-сын. – 50	10-сын. – 32 11-сын. – 22	
	Барлығы – 469 оқушы	187 оқушы	228 оқушы	54 оқушы	
3	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, А. Құсайынов атындағы МБК	1-сын. – 15 2-сын. – 13 3-сын. – 8 4-сын. – 11	5-сын. – 12 6-сын. – 15 7-сын. – 7 8-сын. – 10 9-сын. – 19	10-сын. – 16 11-сын. – 13	
	Барлығы – 138 оқушы	46 оқушы	63 оқушы	29 оқушы	
4	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, Жәрмеңке БМ	1-сын. – 2 2-сын. – 1 3-сын. – 2 4-сын. – 3			2-3 сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 8 оқушы	8 оқушы			
5	БҚО, Бөрлі ауданы, Бөрлі №1 ЖОББМ	1-сын. – 26 2-сын. – 35 3-сын. – 29 4-сын. – 26	5-сын. – 26 6-сын. – 27 7-сын. – 30 8-сын. – 18 9-сын. – 32	10-сын. – 6 11-сын. – 10	
	Барлығы – 265 оқушы	116 оқушы	133 оқушы	16 оқушы	
6	БҚО, Бөрлі ауданы, Бөрлі ЖОББМ	1-сын. – 43 2-сын. – 34 3-сын. – 34 4-сын. – 38	5-сын. – 43 6-сын. – 27 7-сын. – 24 8-сын. – 27 9-сын. – 28	10-сын. – 8 11-сын. – 9	
	Барлығы – 315 оқушы	149 оқушы	149 оқушы	17 оқушы	
7	БҚО, Бөрлі ауданы, Қанай МББК	1 сын – 11 2- сын – 19 3 сын – 9 4 сын – 10	5 сын – 7 6 сын – 13 7 сын – 5 8 сын – 4 9 сын – 9		5-7 қазақ сыныптар біріктірілген

	Барлығы – 87 оқушы	49 оқушы	38 оқушы		
8	БҚО, Бөрлі ауданы, Приурал МББК	1-сын. – 24 2-сын. – 18 3-сын. – 18 4-сын. – 21	5-сын. – 16 6-сын. – 22 7-сын. – 20 8-сын. – 27 9-сын. – 14	10-сын. – 13 11-сын. – 8	7-8 қазақ сыныптар біріктірілген
	Барлығы – 201 оқушы	81 оқушы	99 оқушы	21 оқушы	
9	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Бумақөл МББК	1-сын. – 7 2-сын. – 9 3-сын. – 10 4-сын. – 5	5-сын. – 8 6-сын. – 10 7-сын. – 7 8-сын. – 9 9-сын. – 7	10-сын. – 8 11-сын. – 4	
	Барлығы – 84 оқушы	31 оқушы	41 оқушы	12 оқушы	
10	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, «Жарсуат ЖОББМ» КММ	1-сын. – 15 2-сын. – 22 3-сын. – 14 4-сын. – 20	5-сын. – 9 6-сын. – 5 7-сын. – 20 8-сын. – 16 9-сын. – 25	10-сын. – 4 11-сын. – 15	
	Барлығы – 165 оқушы	71 оқушы	75 оқушы	19 оқушы	
11	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Қарасу МББК	1-сын. – 4 2-сын. – 0 3-сын. – 5 4-сын. – 7	5-сын. – 3 6-сын. – 5 7-сын. – 5 8-сын. – 8 9-сын. – 5		5-6-сыныптар біріктірілген сынып
	Барлығы – 42 оқушы	16 оқушы	26 оқушы		
12	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Облав МББК	1-сын. – 4 2-сын. – 6 3-сын. – 4 4-сын. – 5	5-сын. – 5 6-сын. – 4 7-сын. – 5 8-сын. – 4 9-сын. – 9		
	Барлығы – 46 оқушы	19 оқушы	27 оқушы		
13	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Успен МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 8 3-сын. – 4 4-сын. – 5	5-сын. – 8 6-сын. – 6 7-сын. – 3 8-сын. – 7 9-сын. – 7		
	Барлығы – 48 оқушы	17 оқушы	31 оқушы		
14	Бәйтерек ауданы, Январцев МББК	1-сын. – 19 2-сын. – 22 3-сын. – 17 4-сын. – 18	5-сын. – 22 6-сын. – 20 7-сын. – 17 8-сын. – 23 9-сын. – 25	10-сын. – 12 11-сын. – 13	
	Барлығы – 208 оқушы	76 оқушы	107 оқушы	25 оқушы	
15	Бәйтерек ауданы, Рубежин МББК	1-сын. – 26 2-сын. – 21 3-сын. – 16 4-сын. – 25	5-сын. – 27 6-сын. – 16 7-сын. – 23 8-сын. – 23 9-сын. – 23	10-сын. – 12 11-сын. – 0	

	Барлығы – 212 оқушы	88 оқушы	112 оқушы	12 оқушы	
16	Бәйтерек ауданы, Дариян кешкі мектебі Барлығы – 64 оқушы			10-сын. – 25 11-сын. – 39 64 оқушы	
17	Бәйтерек ауданы Трекин ЖОББМ №1 Барлығы – 276 оқушы	1-сын. – 25 2-сын. – 24 3-сын. – 30 4-сын. – 31 110 оқушы	5-сын. – 22 6-сын. – 34 7-сын. – 22 8-сын. – 34 9-сын. – 22 134 оқушы	10-сын. – 24 11-сын. – 8 32 оқушы	
18	Бәйтерек ауданы, Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ Барлығы – 569 оқушы	1-сын. – 45 2-сын. – 74 3-сын. – 49 4-сын. – 58 226 оқушы	5-сын. – 54 6-сын. – 58 7-сын. – 58 8-сын. – 52 9-сын. – 53 275 оқушы	10-сын. – 39 11-сын. – 29 68 оқушы	
19	Бәйтерек ауданы, Дарынск ЖОББМ Барлығы – 553 оқушы	1-сын. – 50 2-сын. – 56 3-сын. – 59 4-сын. – 63 228 оқушы	5-сын. – 59 6-сын. – 53 7-сын. – 41 8-сын. – 60 9-сын. – 48 261 оқушы	10-сын. – 37 11-сын. – 28 64 оқушы	
20	Бәйтерек ауданы, Абай МГИ Барлығы – 383 оқушы	1-сын. – 34 2-сын. – 36 3-сын. – 35 4-сын. – 32 137 оқушы	5-сын. – 35 6-сын. – 35 7-сын. – 28 8-сын. – 40 9-сын. – 32 170 оқушы	10-сын. – 36 11-сын. – 40 76 оқушы	
21	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Краснов №3 БМ Барлығы – 5 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 3 4-сын. – 2 5 оқушы			3,4-сыныптар - 5
22	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чинарев БМ Барлығы – 5 оқушы	1-сын. – 1 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 0 5 оқушы			2-3-сыныптар - 4
23	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Раздольный ЖОББМ Барлығы – 72 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 7 3-сын. – 8 4-сын. – 16 37 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 12 7-сын. – 5 8-сын. – 9 9-сын. – 4 22 оқушы	10-сын. – 9 11-сын. – 4 13 оқушы	2а-4а-сыныптар - 5 5а-6а-сыныптар - 6 5б-6б-сыныптар - 9
24	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чиров НМ Барлығы – 72 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 1 3 оқушы	5-сын. – 0 6-сын. – 1 7-сын. – 4 5 оқушы		3-4-сыныптар - 6 оқушы

		4-сын. – 5	8-сын. – 4 9-сын. – 0		6-7-сыныптар - 5 оқушы
	Барлығы – 17 оқушы	8 оқушы	9 оқушы		
25	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чувашка ЖОББМ	1-сын. – 8 2-сын. – 16 3-сын. – 9 4-сын. – 11	5-сын. – 11 6-сын. – 10 7-сын. – 9 8-сын. – 1 9-сын. – 6	10-сын. – 8 11-сын. – 5	
	Барлығы – 94 оқушы	44 оқушы	37 оқушы	13 оқушы	
26	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Сұлу көл МББК	1-сын. – 6 2-сын. – 0 3а-сын. – 3 3б-сын. – 5 4-сын. – 5	5-сын. – 4 6-сын. – 0 7-сын. – 7 8-сын. – 6 9-сын. – 0		
	Барлығы – 36 оқушы	19 оқушы	17 оқушы		
27	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Ш.Уәлиханов атындағы ЖББОМ	1-сын. – 10 2-сын. – 12 3-сын. – 8 4-сын. – 5	5-сын. – 9 6-сын. – 9 7-сын. – 8 8-сын. – 8 9-сын. – 7	10-сын. – 8 11-сын. – 6	
	Барлығы – 90 оқушы	35 оқушы	41 оқушы	14 оқушы	
28	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Кирсанов НОМ	1-сын. – 4 2-сын. – 5 3-сын. – 4 4-сын. – 3	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 2 8-сын. – 3 9-сын. – 2		2,3,4- сыныптар 7-8-сыныптар 8-9-сыныптар
	Барлығы – 29 оқушы	16 оқушы	13 оқушы		
29	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Павлов БМ	2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 3			2,3,4 сын (қаз) 2,3,4-сын (орыс)
	Барлығы – 7 оқушы	7 оқушы			
30	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы І.Есенберлин атындағы ЖББОМ	1-сын. – 18 2-сын. – 9 3-сын. – 13 4-сын. – 17	5-сын. – 11 6-сын. – 9 7-сын. – 14 8-сын. – 7 9-сын. – 13	10-сын. – 7 11-сын. – 3	2а-3а- сыныптар
	Барлығы – 121 оқушы	57 оқушы	54 оқушы	10 оқушы	
31	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чеботарев МББК	1-сын. – 4 2-сын. – 4 3-сын. – 5 4-сын. – 6	5-сын. – 5 6-сын. – 5 7-сын. – 3 8-сын. – 7 9-сын. – 6		2,3-сыныптар
	Барлығы – 45 оқушы	19 оқушы	26 оқушы		
32	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Махамбет ЖОББМ	1-сын. – 48 2-сын. – 38 3-сын. – 43 4-сын. – 38	5-сын. – 51 6-сын. – 29 7-сын. – 43 8-сын. – 41 9-сын. – 54	10-сын. – 32 11-сын. – 29	
	Барлығы – 446 оқушы				

		167 оқушы	218 оқушы	61 оқушы	
33	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Озерный ЖОББМ	1-сын. – 6 2-сын. – 10 3-сын. – 11 4-сын. – 15	5-сын. – 5 6-сын. – 10 7-сын. – 10 8-сын. – 10 9-сын. – 10	10-сын. – 4 11-сын. – 0	2-3 біріктірілген, 5-6 біріктірілген
	Барлығы – 91 оқушы	42 оқушы	45 оқушы	4 оқушы	
34	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Егіндібұлақ МББК	1-сын. – 3 2-сын. – 10 3-сын. – 10 4-сын. – 11	5-сын. – 9 6-сын. – 7 7-сын. – 14 8-сын. – 7 9-сын. – 10	10-сын. – 3 11-сын. – 3	2а-3а- сыныптары - 6 оқушы
	Барлығы – 87 оқушы	34 оқушы	47 оқушы	6 оқушы	
35	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Қ. Ахмиров атындағы МББКММ	1-сын. – 8 2-сын. – 14 3-сын. – 9 4-сын. – 13	5-сын. – 16 6-сын. – 14 7-сын. – 13 8-сын. – 15 9-сын. – 9	10-сын. – 11 11-сын. – 4	2а ,4а - сыныптар - 5 оқушы 5а,6а- сыныптар - 4 оқушы
	Барлығы – 126 оқушы	44 оқушы	67 оқушы	15 оқушы	
36	Жәнібек ауданы, Т. Жароков атындағы ЖОББМ	1-сын. – 87 2-сын. – 111 3-сын. – 85 4-сын. – 72	5-сын. – 100 6-сын. – 100 7-сын. – 69 8-сын. – 65 9-сын. – 79	10-сын. – 48 11-сын. – 39	
	Барлығы – 855 оқушы	355 оқушы	413 оқушы	87 оқушы	
37	Жәнібек ауданы, №1 мектеп-лицейі	1-сын. – 85 2-сын. – 37 3-сын. – 44 4-сын. – 45	5-сын. – 56 6-сын. – 39 7-сын. – 27 8-сын. – 30 9-сын. – 34	10-сын. – 15 11-сын. – 16	
	Барлығы – 428 оқушы	211 оқушы	186 оқушы	31 оқушы	
38	Жәнібек ауданы, А. Оразбаева атындағы НОМ	1-сын. – 16 2-сын. – 18 3-сын. – 8 4-сын. – 13	5-сын. – 15 6-сын. – 26 7-сын. – 5 8-сын. – 11 9-сын. – 16		
	Барлығы – 128 оқушы	55 оқушы	73 оқушы		
39	Жәнібек ауданы, М. Ықсанов атындағы МББК	1-сын. – 13 2-сын. – 13 3-сын. – 25 4-сын. – 19	5-сын. – 26 6-сын. – 19 7-сын. – 15 8-сын. – 18 9-сын. – 21	10-сын. – 17 11-сын. – 12	
	Барлығы – 198 оқушы	70 оқушы	99 оқушы	29 оқушы	
40	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ұзынкөл ЖОББМ	1-сын. – 12 2-сын. – 9 3-сын. – 5 4-сын. – 6	5-сын. – 14 6-сын. – 9 7-сын. – 12 8-сын. – 5	10-сын. – 7 11-сын. – 2	

	Барлығы – 93 оқушы	32 оқушы	9-сын. – 12 52 оқушы	9 оқушы	
41	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Абдуллин атындағы ЖОББМ	1-сын. – 15 2-сын. – 11 3-сын. – 11 4-сын. – 20	5-сын. – 21 6-сын. – 15 7-сын. – 12 8-сын. – 12 9-сын. – 10	10-сын. – 16 11-сын. – 2	
	Барлығы – 145 оқушы	57 оқушы	70 оқушы	18 оқушы	
42	(ШЖМ) Жәнібек ауданы Е.Нияткалиев атындағы ЖОББМ	1-сын. – 14 2-сын. – 18 3-сын. – 17 4-сын. – 14	5-сын. – 16 6-сын. – 17 7-сын. – 18 8-сын. – 17 9-сын. – 21	10-сын. – 11 11-сын. – 8	
	Барлығы – 171 оқушы	63 оқушы	89 оқушы	19 оқушы	
43	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Тегісшіл НОМ	1-сын. – 8 2-сын. – 8 3-сын. – 4 4-сын. – 5	5-сын. – 4 6-сын. – 6 7-сын. – 8 8-сын. – 0 9-сын. – 8		
	Барлығы – 51 оқушы	25 оқушы	26 оқушы		
44	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ. Қараш атындағы ЖОББМ	1-сын. – 7 2-сын. – 8 3-сын. – 4 4-сын. – 3	5-сын. – 10 6-сын. – 10 7-сын. – 7 8-сын. – 3 9-сын. – 13	10-сын. – 6 11-сын. – 3	
	Барлығы – 74 оқушы	22 оқушы	43 оқушы	9 оқушы	
45	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Сарбаев атындағы МББК	1-сын. – 8 2-сын. – 4 3-сын. – 9 4-сын. – 9	5-сын. – 3 6-сын. – 5 7-сын. – 10 8-сын. – 5 9-сын. – 4	10-сын. – 8 11-сын. – 7	
	Барлығы – 72 оқушы	30 оқушы	27 оқушы	15 оқушы	
46	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, И. Жұмаев атындағы БМ	1-сын. – 2 2-сын. – 2 3-сын. – 1 4-сын. – 2			2,3,4 класс
	Барлығы – 7 оқушы	7 оқушы			
47	Казталов ауданы, Қошанкөл ауылы Г.Бегалиев атындағы ЖОББМ	1-сын. – 13 2-сын. – 23 3-сын. – 24 4-сын. – 25	5а сын. – 15 5ә сын. – 15 6-сын. – 16 7-сын. – 16 8-сын. – 21 9-сын. – 19	10 қг. – 7 10 жм – 9 11а – 8 11ә – 8	
	Барлығы – 219 оқушы	85 оқушы	102 оқушы	32 оқушы	
48	Казталов ауданы, Ғ.Қараш атындағы МГ	1-сын. – 26 2-сын. – 14 3-сын. – 26 4-сын. – 27	5-сын. – 27 6-сын. – 21 7-сын. – 25 8-сын. – 34	10-сын. – 18 11-сын. – 12	

	Барлығы – 262 оқушы	93 оқушы	9-сын. – 32 139 оқушы	30 оқушы	
49	Казталов ауданы, Бірік ЖОББМ	1-сын. – 18 2-сын. – 21 3-сын. – 20 4-сын. – 23	5-сын. – 24 6-сын. – 21 7-сын. – 18 8-сын. – 16 9-сын. – 21	10-сын. – 10 11-сын. – 13	
	Барлығы – 205 оқушы	82 оқушы	100 оқушы	23 оқушы	
50	Казталов ауданы, Казталов ауылы, Казталов мектеп-лицейі	1-сын. – 75 2-сын. – 62 3-сын. – 58 4-сын. – 76	5-сын. – 72 6-сын. – 36 7-сын. – 37 8-сын. – 33 9-сын. – 58	10-сын. – 33 11-сын. – 25	
	Барлығы – 565 оқушы	271 оқушы	236 оқушы	58 оқушы	
51	Казталов ауданы, А. Оразбаева атындағы ЖОББМ	1-сын. – 47 2-сын. – 57 3-сын. – 71 4-сын. – 53	5-сын. – 57 6-сын. – 54 7-сын. – 50 8-сын. – 54 9-сын. – 45	10-сын. – 33 11-сын. – 25	
	Барлығы – 546 оқушы	228 оқушы	260 оқушы	58 оқушы	
52	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қайыңды ЖОББМ	1-сын. – 21 2-сын. – 16 3-сын. – 14 4-сын. – 7	5-сын. – 15 6-сын. – 13 7-сын. – 11 8-сын. – 11 9-сын. – 14	10-сын. – 9 11-сын. – 6	
	Барлығы – 137 оқушы	58 оқушы	64 оқушы	15 оқушы	
53	(ШЖМ) Казталов ауданы, Көпкүтір НОМ	1-сын. – 6 2-сын. – 2 3-сын. – 4 4-сын. – 6	5-сын. – 3 6-сын. – 9 7-сын. – 5 8-сын. – 3 9-сын. – 4		2-3-сыныптар/ 2 сыныпта бала саны толмай отыр.
	Барлығы – 42 оқушы	18 оқушы	24 оқушы		
54	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ордабай БМ	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 4			
	Барлығы – 13 оқушы	13 оқушы			
55	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қоныс ЖОББМ	1-сын. – 5 2-сын. – 9 3-сын. – 9 4-сын. – 6	5-сын. – 10 6-сын. – 7 7-сын. – 9 8-сын. – 8 9-сын. – 7	10-сын. – 6 11-сын. – 6	
	Барлығы – 82 оқушы	29 оқушы	41 оқушы	12 оқушы	
56	(ШЖМ) Казталов ауданы Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «мектеп-бөбекжай» кешені»	1-сын. – 11 2-сын. – 15 3-сын. – 7 4-сын. – 10	5-сын. – 15 6-сын. – 10 7-сын. – 13 8-сын. – 18 9-сын. – 14	10-сын. – 13 11-сын. – 10	

	Барлығы – 136 оқушы	43 оқушы	70 оқушы	23 оқушы	
57	(ШЖМ) Казталов ауданы, Нұрсай ауылы, Тереңкөл МБК	1-сын. – 17 2-сын. – 6 3-сын. – 13 4-сын. – 13	5-сын. – 10 6-сын. – 12 7-сын. – 16 8-сын. – 5 9-сын. – 13	10-сын. – 6 11-сын. – 4	
	Барлығы – 115 оқушы	49 оқушы	56 оқушы	10 оқушы	
58	(ШЖМ) Казталов ауданы, Жаңатаң НОМ	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 9 4-сын. – 4	5-сын. – 6 6-сын. – 4 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 3		
	Барлығы – 43 оқушы	24 оқушы	19 оқушы		
59	(ШЖМ) Казталов ауданы, Еңбек бастауыш мектебі	1-сын. – 2 2-сын. – 3 3-сын. – 1 4-сын. – 5			2-3-сыныптар
	Барлығы – 11 оқушы	11 оқушы			
60	(ШЖМ) Казталов ауданы, Беспішен БМ	1 сын – 1 2 сын – 3 3-сын – 3 4-сын – 5			
	Барлығы – 12 оқушы	12 оқушы			
61	Тасқала ауданы, С.Жақсығұлов атындағы ЖОББМ	1-сын. – 48 2-сын. – 67 3-сын. – 33 4-сын. – 43	5-сын. – 48 6-сын. – 40 7-сын. – 29 8-сын. – 28 9-сын. – 26	10-сын. – 16 11-сын. – 19	
	Барлығы – 397 оқушы	191 оқушы	171 оқушы	35 оқушы	
62	Тасқала ауданы, «Ы.Алтынсарин атындағы ЖОББМ» КММ	1- сын – 33 2 сын – 26 3 сын – 29 4 сын – 29	5-сын – 39 6-сын – 30 7-сын – 31 8-сын – 34 9-сын – 29	10 сын – 21 11 сын – 8	
	Барлығы – 309 оқушы	117 оқушы	163 оқушы	29 оқушы	
63	Тасқала ауданы, «Қ.Сәтбаев ат. ЖОББМ» КММ	1- сын – 81 2- сын – 80 3- сын – 76 4 -сын – 64	5-сын – 50 6-сын – 49 7-сын – 33 8-сын – 42 9-сын – 45	10 сын – 36 11 сын – 31	
	Барлығы – 587 оқушы	301 оқушы	219 оқушы	67 оқушы	
64	Тасқала ауданы, «Сәулет» МЛ	жоқ	5-сын. – 51 6-сын. – 56 7-сын. – 40 8-сын. – 49 9-сын. – 38	10-сын. – 29 11-сын. – 25	
	Барлығы – 288 оқушы		234 оқушы	54 оқушы	

65	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Достық МББК	1-сын. – 9 2-сын. – 7 3-сын. – 3 4-сын. – 7	5-сын. – 7 6-сын. – 13 7-сын. – 8 8-сын. – 11 9-сын. – 6	10-сын. – 5 11-сын. – 4	
	Барлығы – 80 оқушы	26 оқушы	45 оқушы	9 оқушы	
66	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Шежін МББК КММ	1-сын. – 14 2-сын. – 12 3-сын. – 3 4-сын. – 15	5-сын. – 14 6-сын. – 13 7-сын. – 3 8-сын. – 14 9-сын. – 12	10-сын. – 18 11-сын. – 4	
	Барлығы – 122 оқушы	44 оқушы	56 оқушы	22 оқушы	
67	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бастау БМ	1-сын. - 1 2-сын. - 1 3-сын. - 2 4-сын. – 1			Біріктірілген 2-3
	Барлығы – 5 оқушы	5 оқушы			
68	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ынтымақ БМ	1-сын. – 3 2-сын. – 1 3-сын. – 1 4-сын. – 0			Біріктірілген 2-3
	Барлығы – 5 оқушы	5 оқушы			
69	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мерей ЖОББМ	1-сын. – 20 2-сын. – 10 3-сын. – 9 4-сын. – 20	5-сын. – 8 6-сын. – 14 7-сын. – 18 8-сын. – 8 9-сын. – 10	10-сын. – 14 11-сын. – 12	
	Барлығы – 143 оқушы	59 оқушы	58 оқушы	26 оқушы	
70	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірлік НОМ	1 сын – 5 2 сын – 2 3 сын – 8 4 сын – 4	5 сын – 2 6 сын – 8 7 сын – 3 8 сын – 2 9 сын – 7		Біріктірілген 2-3, 5-6, 7-8 сыныптар
	Барлығы – 41 оқушы	19 оқушы	22 оқушы		
71	(ШЖМ) Тасқала ауданы, «Амангелді мектеп – бөбекжай – балабақша – кешені»	1-сын. – 10 2-сын. – 27 3-сын. – 8 4-сын. – 21	5-сын. – 17 6-сын. – 12 7-сын. – 12 8-сын. – 28 9-сын. – 13	10-сын. – 13 11-сын. – 6	
	Барлығы – 167 оқушы	66 оқушы	82 оқушы	19 оқушы	
72	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірінші Шежін БМ	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 4 4-сын. – 1			Біріктірілген 3-4
	Барлығы – 7 оқушы	7 оқушы			
73	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ақтау МББК	1 сын. – 15 2 сын. – 18 3 сын. – 9	5 сын – 10 6 сын – 9 7 сын – 14	10 сын. – 11 11 сын – 11	

	Барлығы – 123 оқушы	4 сын. – 11 53 оқушы	8 сын – 15 48 оқушы	22 оқушы	
74	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мереке МББК	1-сын. – 12 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 5	5-сын. – 18 6-сын. – 8 7-сын. – 8 8-сын. – 8 9-сын. – 9	10-сын. – 7 11-сын. – 14	
	Барлығы – 100 оқушы	28 оқушы	51 оқушы	21 оқушы	
75	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Айнабұлақ НОМ	1-сын. – 5 2-сын. – 5 3-сын. – 6 4-сын. – 1	5-сын. – 6 6-сын. – 4 7-сын. – 5 8-сын. – 6 9-сын. – 3		3/4-сынып біріктірілген
	Барлығы – 41 оқушы	17 оқушы	24 оқушы		
76	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Атамекен МББК	1 сын. – 9 2 сын. – 18 3 сын. – 13 4сын. – 9	5 сын – 13 6 сын – 14 7 сын – 6 8 сын – 9 9-сын – 9	10 сын. – 10 11 сын. – 3	
	Барлығы – 107 оқушы	49 оқушы	45 оқушы	13 оқушы	
77	Шыңғырлау ауданы, «Л.Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	1-сын. – 96 2-сын. – 78 3-сын. – 84 4-сын. – 93	5-сын. – 79 6-сын. – 90 7-сын. – 82 8-сын. – 76 9-сын. – 57	10-сын. – 40 11-сын. – 45	
	Барлығы – 820 оқушы	351 оқушы	384 оқушы	85 оқушы	
78	Шыңғырлау ауданы, «Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі»	1-сын. – 58 2-сын. – 46 3-сын. – 45 4-сын. – 57	5-сын. – 52 6-сын. – 42 7-сын. – 39 8-сын. – 42 9-сын. – 44	10-сын. – 41 11-сын. – 30	
	Барлығы – 496 оқушы	206 оқушы	219 оқушы	71 оқушы	
79	БҚО, Шыңғырлау ауданы, «А.Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	1-сын. – 26 2-сын. – 15 3-сын. – 17 4-сын. – 22	5-сын. – 21 6-сын. – 27 7-сын. – 27 8-сын. – 27 9-сын. – 15	10-сын. – 12 11-сын. – 28	бар
	Барлығы – 237 оқушы	80 оқушы	117 оқушы	40 оқушы	
80	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңакүш бастауыш мектебі»	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 3 4-сын. – 0			
	Барлығы – 5 оқушы	5 оқушы			
81	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі»	1-сын. – 6 2-сын. – 5 3-сын. – 3 4-сын. – 7	5-сын. – 5 6-сын. – 4 7-сын. – 3 9-сын. – 3		
	Барлығы – 38 оқушы	21 оқушы	17 оқушы		

82	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Тасмола жалпы орта білім беретін мектебі» Барлығы – 79 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 7 3-сын. – 10 4-сын. – 10 29 оқушы	5-сын. – 14 6-сын. – 9 7-сын. – 6 8-сын. – 6 9-сын. – 2 37 оқушы	10-сын. – 10 11-сын. – 3 13 оқушы	
83	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ащысай «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені» Барлығы – 81 оқушы	1-сын. – 9 2-сын. – 10 3-сын. – 6 4-сын. – 10 35 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 10 7-сын. – 9 8-сын. – 8 9-сын. – 8 41 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 5 5 оқушы	
84	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Амангелді негізгі орта мектебі» Барлығы – 41 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 5 21 оқушы	5-сын. – 8 6-сын. – 3 7-сын. – 4 8-сын. – 4 9-сын. – 1 20 оқушы		
85	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ардақ ауылының негізгі білім беретін орта мектеп – балабақшасы» Барлығы – 41 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 5 3-сын. – 8 4-сын. – 3 20 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 5 7-сын. – 6 8-сын. – 3 9-сын. – 4 21 оқушы		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысының шекара маңында орналасқан **85** мектебіндегі жалпы білім алушы саны – **14 808**-ді құрап отыр. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша – **6088**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **7009** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **1711** оқушы бар екені анықталып отыр. Келесі кестеде мектептердің білім сапасы көрсетілген.

6.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Бөкей ордасы ауданы, М-С.Бабажанов атындағы ЖОББМ 55 %	1-сын. – 0 2-сын. – 70,8 % 3-сын. – 68,6 % 4-сын. – 58,3 % 65 %	5-сын. – 64,5 % 6-сын. – 55,5 % 7-сын. – 55,8 % 8-сын. – 46,8 % 9-сын. – 52,9 % 55 %	10-сын. – 40 % 11-сын. – 51 % 46 %
2	Бөкей ордасы ауданы, М.Маметова атындағы ЖОББМ 71 %	1-сын. – 0 2-сын. – 81,5 % 3-сын. – 73,3 % 4-сын. – 78 % 78 %	5-сын. – 76,3 % 6-сын. – 68 % 7-сын. – 63,2 % 8-сын. – 39,6 % 9-сын. – 54 % 60 %	10-сын. – 80, % 11-сын. – 67 % 75 %

3	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, А.Құсайынов атындағы МБК	1-сын. – 0 2-сын. – 88 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 75 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 57 % 7-сын. – 80 % 8-сын. – 54 % 9-сын. – 58,5 %	10-сын. – 51 % 11-сын. – 89 %
	69 %	76 %	62 %	70 %
4	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, Жәрмеңке БМ	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 66 % 4-сын. – 100 %		
	73 %	73 %		
5	Бөрлі ауданы, Бөрлі №1 ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 58% 3-сын. – 66 % 4-сын. – 60 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 64 % 7-сын. – 50 % 8-сын – 55 % 9-сын. – 71 %	10-сын. – 66% 11-сын. – 54%
	61 %	61 %	61 %	60 %
6	Бөрлі ауданы, Бөрлі ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 76,4 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 58 %	5-сын. – 51 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 58,33 % 8-сын – 48,15% 9-сын. – 32,14%	10-сын. – 63 % 11-сын. – 56%
	68 %	68 %	50 %	60 %
7	Бөрлі ауданы, Қанай МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 84 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 70 %	5-сын. – 65 % 6-сын. – 86 % 7-сын. – 56 % 8-сын – 54 % 9-сын. – 46 %	
	63 %	75 %	61 %	
8	Бөрлі ауданы, Приурал МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 96% 3-сын. – 71% 4-сын. – 80%	5-сын. – 55 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 61 % 8-сын – 52% 9-сын. – 50%	10-сын. – 50% 11-сын. – 67%
	66 %	82 %	57 %	59 %
9	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Бумакөл МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 70% 3-сын. – 100% 4-сын. – 100%	5-сын. – 77 % 6-сын. – 50% 7-сын. – 100 % 8-сын – 71% 9-сын. – 30%	10-сын. – 80% 11-сын. – 66%
	76 %	90 %	66 %	73 %
10	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, «Жарсуат ЖОББМ» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 62 % 3-сын. – 76 % 4-сын. – 70 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 30 % 7-сын. – 43 % 8-сын. – 40 % 9-сын. – 27 %	10-сын. – 66% 11-сын. – 71%
	52 %	69 %	40 %	46 %

11	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Қарасу МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 25 % 59 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 86 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 60 % 65 %	
12	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Облав МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 33 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 100 % 65 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 80 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 33,3% 9-сын. – 0 43 %	
13	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Успен МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 80 % 4-сын. – 57 % 50 %	5-сын. – 40 % 6-сын. – 33 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 0 38 %	
14	Бәйтерек ауданы, Трекин ЖОББМ №1	1-сын. – 0 2-сын. – 87 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 73 % 47 %	5-сын. – 57 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 45 % 8-сын. – 46 % 9-сын. – 56 % 54 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 33 % 42 %
15	Бәйтерек ауданы, Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ	1-сын. – 0 % 2-сын. – 81 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 72 % 70 %	5-сын. – 56 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 52 % 9-сын. – 53 % 57 %	10-сын. – 71 % 11-сын. – 89 % 80 %
16	Бәйтерек ауданы, Дарьинск ЖОББМ	1 сынып – 0 2 класс – 76 % 3 класс – 75 % 4 класс – 78 % 55 %	5 класс – 55 % 6 класс – 63 % 7 класс – 49 % 8 класс – 60 % 9 класс – 53 % 56 %	10 класс – 37 % 11 класс – 28 % 65 %
17	Бәйтерек ауданы, Январцев МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 59 % 3-сын. – 61 % 4-сын. – 71 % 53 %	5-сын. – 59 % 6-сын. – 48 % 7-сын. – 38 % 8-сын. – 44 % 9-сын. – 50 % 48 %	10-сын. – 71 % 11-сын. – 27 % 49 %
18	Бәйтерек ауданы, Рубежин МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 83 % 3-сын. – 59 % 4-сын. – 72 % 55 %	5-сын. – 46 % 6-сын. – 47 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 53 % 9-сын. – 26 % 45 %	10-сын. – 0 11-сын. – 100 % 50 %

19	Бәйтерек ауданы, Дариян кешкі мектебі 21 %			10-сын. – 21 % 11-сын. – 21 % 21 %
20	Бәйтерек ауданы, Абай МГИ 63 %	2-сын. – 76 % 3-сын. – 87 % 4-сын. – 71 % 78 %	5-сын. – 61 % 6-сын. – 52 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 65 % 9-сын. – 50 % 56 %	10-сын. – 50% 11-сын. – 58% 54 %
21	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Қасым Ахмиров атындағы МББКММ 57 %	1-сын. – 0 2-сын. – 46 % 3-сын. – 53 % 4-сын. – 53 % 51 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 43 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 65 % 58 %	10-сын. – 100% 11-сын. – 25 % 63 %
22	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Краснов №3 БМ 80 %	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 80 % 4-сын. – 80 % 80 %		
23	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чинарев БМ 100 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 0 4-сын. – 100 % 100 %		
24	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Раздольный ЖОББМ 53 %	1-сын. – 0 2-сын. – 40 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 50 % 52 %	5-сын. – 78 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 68 % 9-сын. – 78 % 68 %	10-сын. – 25 % 11-сын. – 50 % 38 %
25	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чиров НМ 83 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 80 % 4-сын. – 0 90 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 0 9-сын. – 100 % 75 %	
26	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чувашка ауылы 66 %	1-сын. – 0 2-сын. – 78 % 3-сын. – 78 % 4-сын. – 87 % 81 %	5-сын. – 75 % 6-сын. – 33 % 7-сын. – 78 % 8-сын. – 75 % 9-сын. – 80 % 67 %	10-сын. – 40 % 11-сын. – 62 % 51 %
27	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Сұлу көл МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 70 % 3-сын. – 68 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 0 % 7-сын. – 48 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 0	

	75 %	79 %	70 %	
28	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Шоқан Уәлиханов атындағы ЖББОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 54 % 3-сын. – 55 % 4-сын. – 54 %	5-сын. – 34 % 6-сын. – 34 % 7-сын. – 88 % 8-сын. – 71 % 9-сын. – 89 %	10-сын. – 71% 11-сын. – 57% 64 %
	60 %	54 %	63 %	
29	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Кирсанов негізгі орта мектебі	2 сынып – 60 % 3 сынып – 33 % 4 сынып – 33 %	5 сынып – 100 % 6 сынып – 50 % 7 сынып – 100 % 8 сынып – 100 %	
	65 %	42 %	88 %	
30	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Павлов БМ	2-сын. – 50 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 67 %		
	72 %	72 %		
32	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, І.Есенберлин атындағы ЖББОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 54 % 4-сын. – 53 %	5-сын – 100 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 64 % 8-сын. – 71 % 9-сын. – 54 %	10-сын. – 43 % 11-сын. – 67 % 55 %
	65 %	69 %	71 %	
32	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чеботарев МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 67 %	
	67 %	70 %	64 %	
33	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Махамбет ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 68 % 3-сын. – 69 % 4-сын. – 62 %	5-сын. – 80 % 6-сын. – 65 % 7-сын. – 41 % 8-сын. – 53 % 9-сын. – 66 %	10-сын. – 42 % 11-сын. – 69 % 56 %
	61 %	66 %	61 %	
34	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Озерный ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 60% 3-сын. – 75% 4-сын. – 60%	5-сын. – 50% 6-сын. – 80% 7-сын. – 100% 8-сын. – 60% 9-сын. – 60%	10-сын. – 25% 11-сын. – 0 25 %
	53 %	65 %	70 %	
35	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Егіндібұлақ МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 58 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 77 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 42 % 8-сын. – 70 % 9-сын. – 40 %	10-сын. – 33 % 33 %
	53 %	69 %	56 %	

36	Жәнібек ауданы, Т.Жароков атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 69 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 58 %	5-сын. – 53 % 6-сын. – 54 % 7-сын. – 33 % 8-сын. – 32 % 9-сын. – 37 %	10-сын. – 40 % 11-сын. – 27 %
	47 %	66 %	42 %	34 %
37	Жәнібек ауданы, №1 мектеп-лицейі	1-сын. – 0 2-сын. – 71 % 3-сын. – 80 % 4-сын. – 53 %	5-сын. – 52 % 6-сын. – 30 % 7-сын. – 44 % 8-сын. – 45 % 9-сын. – 34 %	10-сын. – 81 % 11-сын. – 63 %
	60 %	68 %	41 %	72 %
38	Жәнібек ауданы, А.Оразбаева атындағы НОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 71 % 3-сын. – 54 % 4-сын. – 53 %	5-сын. – 63 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 64 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 36 %	
	56 %	59 %	53 %	
39	Жәнібек ауданы, М.Ықсанов атындағы МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 72 % 3-сын. – 56 % 4-сын. – 65 %	5-сын. – 58 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 38 % 9-сын. – 53 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 54 %
	57 %	64 %	56 %	52 %
40	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ұзынкөл ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 57 % 4-сын. – 53 %	5-сын. – 77 % 6-сын. – 61 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 87 %	10-сын. – 100% 11-сын. – 66 %
	69 %	57 %	68 %	83 %
41	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Абдуллин атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 64% 3-сын. – 70% 4-сын. – 67%	5-сын. – 50 % 6-сын. – 75 % 7-сын. – 64 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 44 %	10-сын. – 100% 11-сын. – 58 %
	68 %	67 %	57 %	79 %
42	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Е.Ниеткалиев атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 52 % 3-сын. – 66 % 4-сын. – 68 %	5-сын. – 70 % 6-сын. – 44 % 7-сын. – 55 % 8-сын. – 54 % 9-сын. – 68 %	10-сын. – 70 % 11-сын. – 88 %
	66 %	62 %	58 %	79 %
43	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Тегісшіл НОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 83% 4-сын. – 75%	5-сын. – 67% 6-сын. – 88% 7-сын. – 0 8-сын. – 63% 9-сын. – 100%	
	79 %	78 %	80 %	

44	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Қараш атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 66% 4-сын. – 56%	5-сын. – 50% 6-сын. – 57% 7-сын. – 67% 8-сын. – 23% 9-сын. – 43%	10-сын. – 33 % 11-сын. – 50 %
	52 %	66 %	48 %	42 %
45	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Сарбаев атындағы МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 75% 4-сын. – 50%	5-сын. – 43% 6-сын. – 44% 7-сын. – 60% 8-сын. – 40% 9-сын. – 63%	10-сын. – 50 % 11-сын. – 50 %
	56 %	67 %	50 %	50 %
46	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, И.Жұмаев атындағы БМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100% 3-сын. – 100% 4-сын. – 0		
	100 %	100 %		
47	Казталов ауданы, Г.Бегалиев атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 73% 3-сын. – 76% 4-сын. – 79%	5-сын. – 73% 6-сын. – 67% 7-сын. – 65% 8-сын. – 65% 9-сын. – 68%	10-сын. – 76% 11-сын. – 81%
	74 %	76 %	68 %	79 %
48	Казталов ауданы, Бірік ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 71 % 3-сын. – 74 % 4-сын. – 61 %	5-сын. – 76 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 53 % 8-сын. – 55 % 9-сын. – 60 %	10-сын. – 69 % 11-сын. – 75 %
	67 %	69 %	61 %	72 %
49	Казталов ауданы, Ғ. Қараш МГ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 66 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 68 % 7-сын. – 59 % 8-сын. – 61 % 9-сын. – 67 %	10-сын. – 82 % 11-сын. – 90 %
	73 %	70 %	63 %	86 %
50	Казталов ауданы, Казталов мектеп-лицейі	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 74% 4-сын. – 78%	5-сын. – 72 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 47 % 9-сын. – 51 %	10-сын. – 52 % 11-сын. – 67 %
	66 %	76 %	61 %	60 %
51	Казталов ауданы, А.Оразбаева атындағы ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 76% 4-сын. – 75%	5-сын. – 63 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 57 % 8-сын. – 55 % 9-сын. – 53 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 88 %
	69 %	75 %	59 %	74 %

52	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қайыңды ЖОББМ	1-сын. - 0 2-сын. - 71 % 3-сын. - 71 % 4-сын. - 67 % 73 %	5-сын. - 69 % 6-сын. - 67 % 7-сын. - 58 % 8-сын. - 60 % 9-сын. - 59 % 63 %	10-сын. - 69 % 11-сын. - 100 % 85 %
53	(ШЖМ) Казталов ауданы, Көпкүтір НОМ	1-сын. - 0 % 2-сын. - 67 % 3-сын. - 60 % 4-сын. - 100 % 52 %	5-сын. - 86 % 6-сын. - 75 % 7-сын. - 100 % 8-сын. - 60 % 9-сын. - 75 % 79 %	
54	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ордабай БМ	1-сын. - 0 2-сын. - 0 3-сын. - 66 % 4-сын. - 100 % 83 %		
55	(ШЖМ), Казталов ауданы, Қоныс ЖОББМ	1-сын. - 0 2-сын. - 86 % 3-сын. - 67 % 4-сын. - 67 % 63 %	5-сын. - 50 % 6-сын. - 63 % 7-сын. - 63 % 8-сын. - 100 % 9-сын. - 56 % 66 %	10-сын. - 50 % 11-сын. - 70 % 60 %
56	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «мектеп- бөбекжай» кешені»	1-сын. - 0 2-сын. - 75 % 3-сын. - 80 % 4-сын. - 76 % 70 %	5-сын. - 86 % 6-сын. - 73 % 7-сын. - 56 % 8-сын. - 62 % 9-сын. - 58 % 67 %	10-сын. - 60 % 11-сын. - 71% 66 %
57	(ШЖМ) Казталов ауданы, Тереңкөл МББК	1-сын. - 0 2-сын. - 62 % 3-сын. - 69 % 4-сын. - 67 % 66 %	5-сын. - 69 % 6-сын. - 74 % 7-сын. - 50 % 8-сын. - 62 % 9-сын. - 67 % 64 %	10-сын. - 71 % 11-сын. - 67 % 69 %
58	(ШЖМ) Казталов ауданы, Жаңатаң НОМ	1-сын. - 0 2-сын. - 100 % 3-сын. - 80 % 4-сын. - 57% 85 %	5-сын. - 66 % 6-сын. - 100 % 7-сын. - 100 % 8-сын. - 100 % 9-сын. - 83 % 90 %	
59	(ШЖМ) Казталов ауданы, Еңбек БМ	1-сын. - 0 2-сын. - 100 % 3-сын. - 100 % 4-сын. - 0 100 %		
60	(ШЖМ) Казталов ауданы, Беспішен БМ	2-сын. - 100 % 3-сын. - 100 %		

	100 %	4-сын. – 100 % 100 %		
61	Тасқала ауданы, «Ы. Алтынсарин атындағы ЖОББМ» 58 %	1-сын. – 0 2-сын. – 57 % 3-сын. – 66 % 4-сын. – 75 % 66 %	5-сын. – 40 % 6-сын. – 41 % 7-сын. – 56 % 8-сын. – 43 9-сын. – 47 % 45 %	10-сын. – 71 % 11-сын. – 53 % 62 %
62	Тасқала ауданы, Қ. Сәтбаев атындағы ЖОББМ 63 %	1-сын. – 0 2-сын. – 81 % 3-сын. – 77 % 4-сын. – 84 % 81 %	5-сын. – 68 % 6-сын. – 51 % 7-сын. – 39 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 48 % 51 %	10-сын. – 66 % 11-сын. – 45 % 56 %
63	Тасқала ауданы, «Сәулет» МЛ 98 %	-	5-сын. – 98 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 94 % 8-сын. – 89 % 9-сын. – 97 % 96 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 100 % 100 %
64	Тасқала ауданы, С. Жақсығұлов атындағы ЖОББМ 55 %	1-сын. – 0 2-сын. – 77 % 3-сын. – 82 % 4-сын. – 70% 76 %	5-сын. – 81 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 42 % 8-сын. – 39 % 9-сын. – 31 % 51 %	10-сын. – 38 % 11-сын. – 36 % 37 %
65	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Достық МББК 73 %	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 75 % 75 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 75 % 7-сын. – 70 % 8-сын. – 29 9-сын. – 75 % 62 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 60 % 80 %
66	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Шежін МББК 69 %	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 71 % 73 %	5-сын. – 64 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 64 % 9-сын. – 50 % 58 %	10-сын. – 75 % 11-сын. – 79 % 77 %
67	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бастау БМ 93 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 80% 93 %		
68	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ынтымақ БМ 75 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 0 75 %		

69	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мерей ЖОББ	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 62 % 4-сын. – 70 % 53 %	5-сын. – 56 % 6-сын. – 44 % 7-сын. – 37 % 8-сын. – 22 % 9-сын. – 41 % 40 %	10-сын. – 58 % 11-сын. – 37 % 47 %
70	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірлік НОМ	1 сын – 0 2 сын – 57 % 3 сын – 50 % 4 сын – 0 64 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 71 % 9-сын. – 83 % 74 %	
71	(ШЖМ) Тасқала ауданы «Амангелді мектеп – бөбекжай – балабақша – кешені»	1-сын. – 0 2-сын. – 89 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 65 % 73 %	5-сын. – 54% 6-сын. – 66% 7сын. – 78 % 8-сын. – 50% 9-сын. – 56% 61 %	10-сын. – 67 % 11-сын. – 100% 84 %
72	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірінші Шежін БМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 % 100 %		
73	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ақтау МББК	1 сынып – 0 2 сынып – 67 % 3 сынып – 80 % 4 сынып – 56 % 55 %	5-сын. – 56 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 32 % 8-сын. – 89 % 9-сын. – 46 % 58 %	10-сын. – 54 % 11-сын. – 21 % 38 %
74	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мереке МББК	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 68 % 4-сын. – 77 % 74 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 73 % 7-сын. – 70 % 8-сын. – 65 9-сын. – 55 % 66 %	10-сын. – 78 % 11-сын. – 85 % 82 %
75	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Айнабұлақ НОМ	1-сын. - 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 0 4-сын. – 71 % 59 %	5-сын. – 25 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 50 % 52 %	
76	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Атамекен МББК	1 сын – 0 2 сын – 76 % 3 сын – 70 % 4 сын – 71 % 52 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 29 % 7-сын. – 83 % 8-сын. – 38 % 9-сын. – 45 % 51 %	10-сын. – 25 % 11-сын. – 40 % 33 %

77	Шыңғырлау ауданы, «Л.Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 73 % 3-сын. – 76 % 4-сын. – 70 % 73 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 64 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 45 % 9-сын. – 27 % 51 %	10-сын. – 70 % 11-сын. – 82 % 76 %
78	Шыңғырлау ауданы, «Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі» 69 %	1-сын. – 0 2-сын. – 71 % 3-сын. – 88 % 4-сын. – 71 % 77 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 64 % 7-сын. – 48 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 72 % 60 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 75 % 70 %
79	Шыңғырлау ауданы, «А.Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі» 65%	1-сын. – 0 2-сын. – 68 3-сын. – 67 4-сын. – 63 66 %	5-сын. – 80 6-сын. – 65 7-сын. – 64 8-сын. – 57 9-сын. – 63 66 %	10-сын. – 56 11-сын. – 70 63 %
80	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңакүш бастауыш мектебі» 100 %	1-сын.- 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 % 100 %		
81	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі» 61 %	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 50 % 50 %	5-сын. – 25 % 6-сын. – 100 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 62 % 72 %	
82	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Тасмола жалпы орта білім беретін мектебі» 57 %	1-сын. – 0 2-сын. – 66 % 3-сын. – 55 % 4-сын. – 45 % 55 %	5-сын. – 71 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 60 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 60 % 78 %	10-сын. – 33 % 11-сын. – 43 % 38 %
83	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ащысай «мектеп-бөбекжай- балабақша» кешені» 64 %	1-сын. – 0 2-сын. – 83 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 71 % 75 %	5-сын. – 60 % 6-сын. – 55 % 7-сын. – 62 % 8-сын. – 62 % 9-сын. – 66 % 61 %	10-сын. – 80 % 11-сын. – 33 % 57 %
84	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Амангелді негізгі орта мектебі» 65 %	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 71 % 82 %	5-сын. – 33 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 75 % 8-сын. – 33 % 9-сын. – 40 % 48 %	
85	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ардақ ауылының	1-сын. – 0 2-сын. – 67 %	5-сын. – 75 % 6-сын. – 67 %	

негізгі білім беретін орта мектеп-балабақшасы»	3-сын. – 50 % 4-сын. – 100 %	7-сын. – 67 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 0 %	
69 %	72 %	65 %	

Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептердегі жалпы білім сапасы – **67 %**, оның ішінде бастауыш білім беру деңгейі бойынша – **72 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейінде – **60 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейінде – **60 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде шекара маңындағы педагогтер бойынша мәлімет берілген.

6.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	БС педагогтері
1	«Педагог-шебер»	0	0	10		
2	«Педагог-зерттеуші»	3	9	334		
3	«Педагог-сарапшы»	14	73	665		
4	«Педагог-модератор»	4	63	648		
5	«Педагогтер»/санатсыздар	13	131	577		
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	9	79		
	Барлығы:	34	285	2323	41	27
	Жалпы педагогтер саны – 2642					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **2642** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **10 (0,4%)**, «педагог-зерттеуші» – **346 (13,1%)**, «педагог-сарапшы» – **752 (28,5%)**, «педагог-модератор» – **715 (27,1%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **721 (27,3%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **88 (3,3%)**.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі «математика», «физика», «химия», «география», «орыс тілі мен әдебиеті» пәндерден байқалады және біріктірілген сыныптарда – **27** педагог сабақ өткізеді.

Берілген кестеде Батыс Қазақстан облысы бойынша **7** ауданда педагог-кадрлардың сапалық құрамы көрсетілген. Аудандар бойынша жеке тоқталатын болсақ, **Бөкей ордасы бойынша** шекара маңындағы ауылда орналасқан **4** мектептегі педагогтердің біліктіліктерін арттыру ұсынылады. М. Мәметова атындағы жалпы орта мектеп пен М-С. Бабажанов атындағы жалпы орта мектепте

педагогтердің сапалық құрамы жақсы (**1** «педагог – шебер» және т.б.) болғанмен, ескі (жоғары, бірінші, екінші) санатта жүрген педагогтер де бары анықталып отыр. Аталған аудандағы Жәрмеңке бастауыш мектебі педагогтерінің біліктіліктерін арттыру ұсынылады. Сонымен қатар шекара маңында орналасқан аудан мектептерінде **1** біріктірілген сыныбы бар (**2-3-сыныптар**) шағын жинақты мектеп анықталып отыр. Ол – Жәрмеңке бастауыш мектебі. Мектептерде информатика, биология, география, математика пәндері бойынша педагогтер мен психолог маман жетіспейтіндігі анықталды. **2** мектеп шағын жинақты мектеп болса, **2** мектеп толық жинақты ауыл мектебі.

Бөрілі ауданы бойынша 9 мектеп шекара маңында орналасқан. Оның **3-і** толық жинақты ауыл мектебі болса, **6-уы** шағын жинақты мектептер. Аудан мектептері бойынша санаты жоқ немесе бұрынғы санатта жүрген педагогтер де кездеседі. Бұл мектептерде біліктілік арттыру жұмыстарын жүргізу ұсынылады. **3** шағын жинақты мектепте біріктірілген сыныптары бар болып есептеледі. Мектептерде: химия, география, математика, орыс тілі мен әдебиеті, бастауыш сынып мұғалімі, физика, информатика пәні мұғалімдерімен қоса педагог-психолог, тәрбиешілер де жетіспейтіндігі анықталып отыр.

Бәйтерек ауданы бойынша шекара маңында орналасқан **22** мектептің **15-і** шағын жинақты мектептер болып саналады. **11** мектепте біріктірілген сыныптары бар. Жетіспейтін пән мамандары: кітапханашы, физика, информатика, орыс тілі мен әдебиеті, ағылшын тілі, бастауыш сынып мұғалімі, математика, химия және т.б. пәндерінің педагогтері. Санаты төмен немесе санаты жоқ педагогтерге санаттарын жоғарылату бойынша ұсыныстар беріледі.

Жәнібек ауданы бойынша 11 мектептің **7-уі** шағын жинақты мектептер. Жәнібек ауданы бойынша біріктірілген сыныптары бар шағын жинақты мектептері жоқ. **2** мектепте педагог кадр жетіспеушілік мәселесі анықталып отыр. Олар: М. Ысқақов атындағы мектепте математика пәнінің мұғалімі жетіспесе, Ғ. Сарбаев атындағы мектепте тарих пәнінің мұғаліміне сұраныс туындап отыр. Аудан бойынша шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтердің біліктіліктерін арттыру ұсынылады.

Казталов ауданы бойынша 14 мектептің **6-уы** толық жинақты мектептер болса, **8-і** шағын жинақты мектептер. **2** мектепте біріктірілген сыныптары бар. Олар: Көпкүтір негізгі орта мектебі мен Еңбек бастауыш мектептері. **1** мектепте, яғни, Жаңатаң негізгі орта мектебінде физика және математика пәндері бойынша педагог жетіспеу мәселесі анықталып отыр. Педагогтердің біліктілік арттырулары бойынша жұмыстар жүргізу ұсынылады.

Тасқала ауданы бойынша шекара маңында орналасқан **16** мектептің **12-сі** шағын жинақты мектептер болып саналады. **5** мектептің біріктірілген сыныптары бар. Олар: Бастау бастауыш мектебі, Ынтымақ бастауыш мектебі, Бірлік негізгі орта мектебі, Бірінші Шежін бастауыш мектебі және Айнабұлақ негізгі орта мектептерінде біріктірілген сыныптары бар мектептер. Шекара аумағында

орналасқан аудан педагогтерінің біліктіліктерін арттыруға ұсыныстар беріледі. Кадр жетіспеушілік мәселесі туындамаған.

Шыңғырлау ауданы бойынша шекара маңында орналасқан **9** мектептің **6**-уы шағын жинақты мектептері болса, **3**-уі толық жинақты мектептер. **1** мектептің біріктірілген сыныптары бар болса, **3** мектептің біріктірілген сыныптары жоқ. Оқыту пәндері бойынша дефектолог маманы, физика, информатика, химия, биология, география, математика пәндері бойынша педагогтер қажеттілігі туындап отыр. Аудан бойынша педагогтердің біліктілігін арттыру жұмыстарын жүргізу ұсынылады. Келесі шекара маңында орналасқан өңір – Қостанай облысы. Қостанай облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесіде берілген.

7. Қостанай облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Қостанай облысы – Қазақстан Республикасының солтүстігіндегі әкімшілік-аумақтық бірлігі. 1936 жылы 29 шілдеде бұрынғы Қостанай мен Торғай губернияларының негізінде құрылған. Облыс орталығы – Қостанай қаласы. Жер аумағы 196 мың км². Қостанай облысы солтүстік-батысы мен солтүстігінде Ресейдің Орынбор, Челябин, Қорған облыстарымен, шығысында және оңтүстік-шығысында Қазақстанның Солтүстік Қазақстан, Ақмола, Қарағанды және Ұлытау облыстарымен, оңтүстік-батысында Ақтөбе облысымен шектеседі.

Қостанай облысы бойынша: Денисов, Жітіқара, Қамысты, Қарабалық, Меңдіқара, Федоров, Ұзынкөл секілді 7 ауданда 14 мектеп шекара маңындағы ауылдарда орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

7.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
14	0	14

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің барлығы шағын жинақты. Қостанай облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

7.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	Мектеп ғимараты	жылы
1.	Денисов	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Денисов ауданы білім бөлімінің Комаров бастауыш мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі- Комаров БМ)	бейімдел	1990 ж.
2.	Жітіқара	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Жітіқара ауданы білім бөлімінің Чайковск жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Чайковск ЖББМ)	типтік	1982 ж.

3.	Қамысты	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қамысты ауданы білім бөлімінің Жайылма негізгі жалпы білім беретін мектебі» Коммуналдық мемлекеттік мекемесі (орысша) (Бұдан әрі - Жайылма НОМ)	типті	1975 ж.
4.	Қарабалық	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қарабалық ауданы білім бөлімінің Примағынай бастауыш мектебі» КММ (қазақша) (Бұдан әрі-Примағынай БМ)	типті	1930 ж.
5.	Қарабалық	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қарабалық ауданы білім бөлімінің Приречен негізгі орта мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Приречен НОМ)	типті	1983 ж.
6.	Қарабалық	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қарабалық ауданы білім бөлімінің Михайлов жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Михайлов ЖББМ)	типті	1981 ж.
7.	Қарабалық	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Қарабалық ауданы білім бөлімінің Ново-Троицк жалпы білім беретін мектебі» КММ) қазақша/ орысша) (Бұдан әрі – Ново-Троицк ЖББМ)	типті	1982 ж.
8.	Меңдіқара	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Меңдіқара ауданы білім бөлімінің О. Қозыбаев атындағы Қаратал жалпы білім беретін мектебі» КММ (қазақша) (Бұдан әрі – О. Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ)	типті	1972 ж.
9.	Федоров	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Федоров ауданы білім бөлімінің Костряков жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі-Костряков ЖББМ)	типті	1973 ж.
10.	Федоров	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Федоров ауданы білім бөлімінің Кеңарал жалпы білім беретін мектебі» КММ (қаз/ орысша) (Бұдан әрі - Кеңарал ЖББМ)	типті	1971 ж.
11.	Ұзынкөл	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Пресногорьков жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі – Пресногорьков ЖББМ)	типті	1983 ж.
12.	Ұзынкөл	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Обаған жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Обаған ЖББМ)	типті	1987 ж.
13.	Ұзынкөл	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Соколов жалпы білім беретін мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Соколов ЖББМ)	типті	1974 ж.
14.	Ұзынкөл	Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының «Ұзынкөл ауданы білім бөлімінің Белоглин негізгі	типті	1972 ж.

		орта мектебі» КММ (орысша) (Бұдан әрі - Белоглин НОМ)		
--	--	---	--	--

Қостанай облысындағы шекара маңында орналасқан **14 мектептің** ең көнесі **1930 жылы** салынған оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Қарабалық ауданы білім бөлімінің Примағынай бастауыш мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

1971-1975 жылдары 6 мектеп салынса, **1981-1987 жылдары 6 мектеп** салынған. **1990 жылы 1 мектеп** салынған. **1 мектеп** қана бейімделген ғимаратта орналасса, **13 мектеп** типті ғимаратта орналасқан.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердің жағдайы туралы мәлімет берілген.

7.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	контингент/профицит	Интернат
1.	Денисов	Комаров БМ (орысша)	10	Контин. – 3, проф. – 7	
2.	Жітіқара	Чайковск ЖББМ (орысша)	237	Контин. – 57, проф. – 180	
3.	Қамысты	Жайылма НОМ (орысша)	345	Контин. – 23, проф. – 322	бар
4.	Қарабалық	Примағынай БМ (қазақша)	107	Контин. – 7, проф. – 100	
5.	Қарабалық	Приречен НОМ (орысша)	448	Контин. – 50, проф. – 398	
6.	Қарабалық	Михайлов ЖББМ (орысша)	323	Контин. – 86, проф. – 237	
7.	Қарабалық	Ново-Троицк ЖББМ (қазақша/орысша)	448	Контин. – 104, проф. – 344	
8.	Мендіқара	О. Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ (қазақша)	400	Контин. – 50, проф. – 350	
9.	Федоров	Костряков ЖББМ (орысша)	345	Контин. – 154, проф. – 191	бар
10.	Федоров	Кенарал ЖББМ (каз/орысша)	225	Контин. – 96, проф. – 129	
11.	Ұзынкөл	Пресногорьков ЖББМ (орысша)	270	Контин. – 157, проф. – 113	
12.	Ұзынкөл	Обаған ЖББМ (орысша)	138	Контин. – 73, проф. – 65	
13.	Ұзынкөл	Соколов ЖББМ (орысша)	330	Контин. – 72, проф. – 258	
14.	Ұзынкөл	Белоглин НОМ (орысша)	301	Контин. – 29, проф. – 272	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қостанай облысы бойынша шекара маңындағы ауылдардағы **14** мектептің жобалық қуаты – **3927** орын. Білім алушылардың контингенті – **961** білім алушы, оқушы орнының профициті – **2966** орын, орын дефициті жоқ. **14** мектептің **10**-ының оқыту тілі орыс тілінде жүрсе, **2** мектеп қазақ тілінде білім береді және **2** мектеп аралас тілде оқытылады. **2** мектептің жанында интернаты бар.

Келесі кестеде Қостанай облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәліметтер берілген.

7.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылары бойынша мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	Бастауыш білім беру деңгейі	Негізгі орта ББД	Жалпы орта ББД	Біріктірілген сыныптар
1.	Қостанай облысы, Денисов ауданы, Комаров БМ Барлығы – 3 оқушы	1-сынып – 1 2-сынып – 0 3-сынып – 2 4-сынып – 0 3 оқушы			
2.	Қостанай облысы, Жітіқара ауданы, Чайковск ЖББМ Барлығы – 57 оқушы	1-сынып – 5 2-сынып – 5 3-сынып – 5 4-сынып – 5 20 оқушы	5-сынып – 10 6-сынып – 6 7-сынып – 6 8-сынып – 4 9-сынып – 5 31 оқушы	10-сын – 3 11-сын – 3 6 оқушы	2, 3 сыныптар
3.	Қостанай облысы, Қамысты ауданы, Жайылма НОМ Барлығы – 33 оқушы	1-сынып – 5 2-сынып – 2 3-сынып – 5 4-сынып – 3 15 оқушы	5-сынып – 3 6-сынып – 6 7-сынып – 6 8-сынып – 2 9-сынып – 1 18 оқушы		1,3 сыныптар 2,4 сыныптар 5-7 сыныптар 8,9 сыныптар
4.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Примағынай БМ Барлығы – 7 оқушы	1-сынып – 2 2-сынып – 1 3-сынып – 3 4-сынып – 1 7 оқушы			2, 3,4 сыныптар
5.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Приречен НОМ Барлығы – 50 оқушы	1-сынып – 5 2-сынып – 6 3-сынып. – 7 4-сынып – 7 25 оқушы	5-сынып – 7 6-сынып – 5 7-сынып – 6 8-сынып – 2 9-сынып – 5 25 оқушы		
6.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Михайлов ЖББМ Барлығы – 86 оқушы	1-сынып – 9 2-сынып – 10 3-сынып – 11 4-сынып – 10 40 оқушы	5-сынып – 9 6-сынып – 8 7-сынып – 7 8-сынып – 10 9-сынып – 9 43 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 0 3 оқушы	
7.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Ново-Троицк ЖББМ Барлығы – 104 оқушы	1-сынып – 5 2-сынып – 8 3-сынып – 8 4-сынып – 20 41 оқушы	5-сынып – 16 6-сынып – 9 7-сынып – 14 8-сынып – 8 9-сынып – 60 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 0 3 оқушы	
8.	Қостанай облысы, Меңдіқара ауданы, 3-сынып – 5	1-сынып – 4 2-сынып – 6 3-сынып – 5	5-сынып – 6 6-сынып – 4 7-сынып – 3	10-сын. – 3 11-сын. – 2	

	О.Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ	4-сынып – 4 19 оқушы	8-сынып – 5 9-сынып – 8 26 оқушы	41 оқушы	
	Барлығы – 86 оқушы				
9.	Қостанай облысы, Федоров ауданы, Костряков ЖББМ	1-сынып – 10 2-сынып – 20 3-сынып – 18 4-сынып – 12 60 оқушы	5-сынып – 18 6-сынып – 16 7-сынып – 17 8-сынып – 19 9-сынып – 11 81 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 8 13 оқушы	
	Барлығы – 154 оқушы				
10.	Қостанай облысы, Федоров ауданы, Кеңарал ЖББМ	1 сынып – 10 2 сынып – 11 3 сынып – 7 4 сынып – 16 44 оқушы	5 сынып – 11 6 сынып – 6 7 сынып – 11 8 сынып – 7 9 сынып – 8 43 оқушы	10 сын – 3 11 сын – 6 9 оқушы	3-4 сыныптар 6-8 сыныптар
	Барлығы – 96 оқушы				
11.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Пресногорьков ЖББМ	1 сынып – 17 2 сынып – 15 3 сынып – 14 4 сынып – 14 60 оқушы	5 сынып – 20 6 сынып – 11 7 сынып – 16 8 сынып – 27 9 сынып – 13 87 оқушы	10 сын – 4 11 сын – 6 10 оқушы	
	Барлығы – 157 оқушы				
12.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Обаған ЖББМ	1 сынып – 11 2 сынып – 3 3 сынып – 9 4 сынып – 9 32 оқушы	5 сынып – 13 6 сынып – 6 7 сынып – 4 8 сынып – 7 9 сынып – 7 37 оқушы	10 сын – 2 11 сын – 2 4 оқушы	
	Барлығы – 73 оқушы				
13.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Соколов ЖББМ	1 сынып – 9 2 сынып – 8 3 сынып – 11 4 сынып – 5 33 оқушы	5 сынып – 7 6 сынып – 6 7 сынып – 6 8 сынып – 4 9 сынып – 6 29 оқушы	10 сын – 5 11 сын – 5 10 оқушы	
	Барлығы – 72 оқушы				
14.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Белоглин НОМ	1 сынып – 1 2 сынып – 4 3 сынып – 1 4 сынып – 5 11 оқушы	5 сынып – 2 6- сынып – 4 7 сынып – 2 8 сынып – 5 9 сынып – 5 18 оқушы		
	Барлығы – 29 оқушы				

Қостанай облысы бойынша шекара маңында орналасқан **14 мектепте 1007** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім бері деңгейінде – **410**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **498** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **99** білім алушы бар. Келесі кестеде мектептердің білім сапасының көрсеткіші бойынша мәлімет берілген.

7.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта білім беру деңгейі	жалпы орта білім беру деңгейі
1.	Қостанай облысы, Денисов ауданы, Комаров БМ 100 %	1-сынып – 0 2-сынып – 0 3-сынып – 100 % 4-сынып – 0 100 %		
2.	Қостанай облысы, Жітіқара ауданы, Чайковск ЖББМ 64 %	1-сынып – 0 2-сынып – 60 % 3-сынып – 80 % 4-сынып – 55 % 65 %	5-сынып – 63 % 6-сынып – 68 % 7-сынып – 75 % 8-сынып – 60 % 9-сынып – 60 % 65 %	10-сынып – 50 % 11-сынып – 75 % 63 %
3.	Қостанай облысы, Қамысты ауданы Жайылма НОМ 63 %	1-сынып – 0 2-сынып – 74 % 3-сынып – 63 % 4-сынып – 61 % 66 %	5-сынып – 64 % 6-сынып – 52 % 7-сынып – 54 % 8-сынып – 64 % 9-сынып – 63 % 59 %	
4.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Примағынай БМ 100 %	1-сынып – 0 2-сынып – 100 % 3-сынып – 0 4-сынып – 100 % 100 %		
5.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Приречен НОМ 65 %	1-сынып – 0 2-сынып – 67 % 3-сынып – 86 % 4-сынып – 86 % 80 %	5-сынып – 67 % 6-сынып – 34 % 7-сынып – 50 % 8-сынып – 60 % 9-сынып – 38 % 50 %	
6.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Михайлов ЖББМ 57 %	1-сынып – 0 2-сынып – 81 % 3-сынып – 50 % 4-сынып – 60 % 63 %	5-сынып – 38 % 6-сынып – 56 % 7-сынып – 64 % 8-сынып – 67 % 9-сынып – 56 % 56 %	
7.	Қостанай облысы, Қарабалық ауданы, Ново- Троицк ЖББМ 47 %	1-сынып – 0 2-сынып – 50 % 3-сынып – 60 % 4-сынып – 60 % 57 %	5-сынып – 63 % 6-сынып – 42 % 7-сынып – 50 % 8-сынып – 50 % 9-сынып – 50 % 51 %	10-сынып – 33 % 33 %
8.	Қостанай облысы, Меңдіқара ауданы, 47 %	1-сынып – 0 2-сынып – 83 % 3-сынып – 33 % 57 %	5-сынып – 75 % 6-сынып – 33 % 7-сынып – 80 % 51 %	10-сынып – 50 % 11-сынып – 50 % 33 %

	О.Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ - 59%	4-сынып – 60 % 59 %	8-сынып – 50 % 9-сынып – 33 % 54 %	50 %
9.	Қостанай облысы, Федоров ауданы, Қостанай Костряков ЖББМ- 53,7%	1-сынып – 0 2-сынып – 55 % 3-сынып – 62 % 4-сынып – 78 % 65 %	5-сынып – 63 % 6-сынып – 56 % 7-сынып – 48 % 8-сынып – 17 % 9-сынып – 33 % 43 %	10-сынып – 75% 11-сынып – 67% 71 %
10.	Қостанай облысы, Федоров ауданы, Кеңарал ЖББМ- 67,1%	1-сынып – 0 2-сынып – 43 % 3-сынып – 50 % 4-сынып – 67 % 53 %	5-сынып – 100 % 6-сынып – 75 % 7-сынып – 71 % 8-сынып – 88 % 9-сынып – 67 % 80 %	10-сынып – 50% 11-сынып – 80% 65 %
11.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Пресногорьков ЖББМ - 49,6%	1-сынып – 0 2-сынып – 71 % 3-сынып – 56 % 4-сынып – 50 % 59 %	5-сынып – 62 % 6-сынып – 45 % 7-сынып – 44 % 8-сынып – 85 % 9-сынып – 29 % 53 %	10-сынып – 33,3% 11-сынып – 60% 65 %
12.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Обаған ЖББМ - 52,2%	1-сынып – 0 2-сынып – 50 % 3-сынып – 40 % 4-сынып – 58 % 49 %	5-сынып – 83 % 6-сынып. – 25 % 7-сынып – 57 % 8-сынып – 43 % 9-сынып – 43 % 50 %	10-сынып – 67 % 11-сынып – 67 % 67 %
13.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Соколов ЖББМ - 61,3%	1-сынып – 0 2-сынып – 60 % 3-сынып – 75 % 4-сынып – 57 % 64 %	5-сынып – 80 % 6-сынып – 50 % 7-сынып – 100 % 8-сынып – 67 % 9-сынып – 46 % 69 %	10-сынып – 40 % 11-сынып – 67 % 54 %
14.	Қостанай облысы, Ұзынкөл ауданы, Белоглин НОМ - 52%	1-сынып – 0 2-сынып – 100 % 3-сынып – 50 % 4-сынып – 100 % 83 %	5-сынып – 50 % 6-сынып – 50 % 7-сынып – 40 % 8-сынып – 40 % 9-сынып – 50 % 46 %	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қостанай облысындағы шекара маңындағы **14** мектептің орташа білім сапасы – **66 %**-ды құрап отыр. Бастауыш білім беру деңгейі бойынша білім сапасы – **69 %**, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **56,3 %** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша білім сапасының көрсеткіші – **59 %**-ды құрайды. Келесі кестеде Қостанай облысы бойынша шекара маңындағы мектептердегі педагогтері бойынша мәліметтер берілген.

7.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі білім беру деңгейі	орта жалпы орта білім беру деңгейі	кадр жетіспеу мәселесі	біріктірілген сыныптарға педагогтер
1	«Педагог-шебер»	0	0	1	информатика, физика, музыка, көркем еңбек, ағылшын тілі, бейнелеу, еңбек, математика	34
2	«Педагог-зерттеуші»	4	6	2		
3	«Педагог-сарапшы»	21	33	14		
4	«Педагог-модератор»	15	36	17		
5	«Педагогтер»/санатсыздар	17	56	18		
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	3	3		
	Барлығы:	57	134	55	8	34
	Жалпы педагогтер саны – ?					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қостанай облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы – **246** педагог қызмет атқаратындығы анықталып отыр. Оның «педагог-шебер» – **1 (0,4%)**, «педагог-зерттеуші» – **12 (5%)**, «педагог-сарапшы» – **68 (28%)**, «педагог-модератор» – **68 (28%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **91 (37%)** және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **6 (2,4%)**.

Шекара маңындағы мектептердегі кадр жетіспеушілігі: «математика», «информатика», «физика», «музыка», «көркем еңбек», «ағылшын тілі», «бейнелеу өнері», «еңбек» пәндерінен байқалады. Біріктірілген сыныптарда – **34** педагог сабақ жүргізеді.

Қостанай облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектеп педагогтерінің сапалық құрамы кестеде берілген. **14** мектептің **4-де** біріктірілген сыныптары бар. Жетіспейтін пән мамандары: информатика, физика, музыка, көркем еңбек, ағылшын тілі, бейнелеу, еңбек, математика пәндерінен педагог жетіспеу мәселесі анықталып отыр.

Алдағы уақытта педагогтердің біліктіліктерін арттыру жұмыстарын жүргізу ұсынылады. Шекара маңында орналасқан келесі өңір – Қызылорда облысы. Қызылорда облысы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

8. Қызылорда облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Қызылорда облысы – Қазақстанның оңтүстігінде орналасқан облыс. Облыс 1938 жылдың 15 қаңтар күні құрылған. Жер аумағы 226 мың км² (Қазақстан жерінің 8,3% -ы). Тұрғыны 783 099 адам, орташа тығыздығы 1 км²-ге шаққанда 3,4 адамнан

келеді. (2018). Облыс орталығы – Қызылорда қаласы. 1997 жылдың 17 маусымында Қазақстан Республикасы Президентінің жарлығымен қаланың орысша транскрипциясы Кзыл-Ордадан Кызылордаға, ал облыс аты Кзыл-Орда облысынан Кызылорда облысына өзгертілді.

Қызылорда облысы Арал теңізінің шығысында, Сырдария өзенінің төменгі ағысында және Тұран ойпатында орналасқан. Қазақстан Республикасының бірнеше облыстарымен, оның ішінде шығыс және оңтүстік-шығысында Түркістан облысымен, солтүстігінде – Ұлытау облысымен, солтүстік-батысында Ақтөбе облысымен және оңтүстік-батысында Қарақалпақстан Республикасымен, оңтүстігінде Өзбекстанның Науаи облысымен шектеседі. Жер көлемі жөнінен республика бойынша 3-ші орында.

Солтүстігінде Қарағанды, солтүстік-батысында Ақтөбе облыстарымен, оңтүстік-батысы мен оңтүстігінде Өзбекстан, шығысында Түркістан облысымен шектеседі. Облыс құрамында 7 әкімшілік аудан, 1 қала облыс орталығы – Қызылорда, 1 республикалық маңызы бар қала – Байқоңыр қаласы бар. Қызылорда қаласының аудандары: Арал ауданы, орталығы – Арал қаласы; Қазалы ауданы, орталығы – Әйтеке би кенті; Қармақшы ауданы, орталығы – Жосалы; Жалағаш ауданы, орталығы – Жалағаш кенті; Сырдария ауданы, орталығы – Тереңөзек; Шиелі ауданы, орталығы – Шиелі; Жаңақорған ауданы, орталығы – Жаңақорған кенті және 2 қала: Қызылорда қаласы мен Байқоңыр қаласы бар.

Қызылорда облысы бойынша Қазалы ауданында шекара маңында орналасқан мектеп саны – 1.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

8.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
1	0	1

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы жоқ, ал шағын жинақтысы – 1.

Қызылорда облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

8.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	өңірі	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	салынған жылы
1	Қызылорда	Қазалы	№146 негізгі мектеп, қазақ	Бейімделген	1988 ж

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қызылорда облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектеп Қазалы ауданы, Ажар ауылында орналасқан №146

негізгі мектеп. Мектеп **1988** жылы салынған, бейімделген ғимаратта орналасқан қазақ тілінде білім беретін мектеп.

Мектеп жағдайы бойынша мәлімет келесі кестеде беріледі.

8.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	өңірі	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің жобалық қуаты	оқушы профициті/дефициті
1	Қызылорда облысы	Қазалы	№146 негізгі орта мектебі оқыту тілі – қазақ	50	14 оқушы

Кестеде берілгендей, Қазалы ауданындағы №146 негізгі орта мектебінің жобалық қуаты – **50** орындық. Ондағы білім алушы саны – **14** және **36** білім алушы орнының профициті бар. Мектеп жаныда интернат қарастырылмаған. Келесі кестеде мектептің білім алушылары бойынша мәліметі берілген.

8.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптары
	Қазалы ауданы №146 негізгі орта мектебі	1-сын. – 1 оқушы 2-сын. - оқушы жоқ 3-сын. – 100% (1 оқушы) 4-сын. - 100% (2 оқушы)	5-сын. – 50 % (2 оқушы) 6-сын. – 100 % (1 оқушы) 7-сын.- 66,67 % (3 оқушы) 8-сын. – 0 % (1 оқушы) 9-сын- 66,67 % (3 оқушы)	жоқ	3,4-сыныптар біріктірілді. 5-6-сыныптар біріктірілді. 7-8 біріктірілді.
	64,2 %	100 %	60 %		

Кестеден көріп отырғанымыздай, мектепте барлығы – **14** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **4** және негізгі орта білім беру деңгейінде **10** білім алушы бар. Мектептің бастауыш білім беру деңгейінде **3** және **4** сыныптары біріктіріліп оқытылса, негізгі орта білім беру деңгейінде **5-6** және **7-8**-сыныптар біріктіріліп оқытылады. Келесі кестеде мектептің білім сапасы берілген.

8.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
	Қызылорда облысы, Қазалы ауданы	1-сын. – 0 2-сын. – жоқ 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 66,67 % 8-сын. – 0 %	Жоқ

			9-сын. – 66,67%	
--	--	--	-----------------	--

Мектептің білім сапасы – **64,2%**-ды құраса, бастауыш білім беру деңгейінде – **100 %**-ды және негізгі орта білім беру деңгейінде **60 %**-ды құрап отыр. Мектеп негізгі орта білім беретін мектеп. Келесі кестеде мектеп педагогтері бойынша мәлімет берілген.

8.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	біріктірілген сыныптарға сабақ өткізетін педагогтер
1	«Педагог-шебер»			
2	«Педагог-зерттеуші»			
3	«Педагог-сарапшы»		3	3
4	«Педагог-модератор»	1	1	2
5	«Педагогтер»/ санатсыздар	1	3	4
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер			
	Барлығы:	2	7	9
Жалпы педагогтер саны – 9				

Кестеден көріп отырғанымыздай, мектептің бастауыш білім беру деңгейінде **2** педагог қызмет атқарады. Оның **1**-уі «педагог-модератор» және **2**-сі «педагог». Негізгі орта білім беру деңгейі бойынша **7** педагог қызмет атқарады. Оның **3**-уі – «педагог-сарапшы», **1**-уі-«педагог-модератор», **3**-уі- «педагог» болып қызмет атқарады.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі шешілген. Біріктірілген сыныптарда – **9** педагог сабақ өткізеді. Келесі шекара маңында орналасқан өңір – Маңғыстау облысы. Маңғыстау облысы бойынша мәлімет келесіде берілген.

9. Маңғыстау облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Маңғыстау облысы – Қазақстан Республикасының қиыр оңтүстік-батысында орналасқан әкімшілік бірлігі. Маңғыстау облысы Атырау облысымен және Түрікменстан мен Өзбекстан Республикалары және Каспий теңізі арқылы Өзірбайжан, Иран елдерімен шектеседі. Облыс **1973** жылы **20** наурызда құрылған. **1988** жылдың **2** маусымында таратылып **1990** жылдың **17** тамызында тарихи «Маңғыстау» деген атпен қайта облыс болып құрылды. Облыс орталығы – Ақтау қаласы. Қазақстанның теңізбен байланыстыратын жалғыз су бекеті Ақтау халықаралық теңіз сауда порты бар. Маңғыстау жерінің тумасы жазушы Әбіш Кекілбайұлы Маңғыстауды «Ұйқыдағы аруға» теңеген. Сонымен қатар ғарыштан түсірілген суреттерде Маңғыстау түбегінің контуры жас келіншектің профиліне ұқсайды.

Маңғыстау аймағы ежелгі кезеңдерден бері мал шаруашылығымен айналысады. Топырағы сортаң, өсімдігі бұталы, ащылы, қысы ұзақ емес, бірақ желді, қара суық ызғырықты, ылғалы аз, көктемі созылмалы, континентті шөл далаға жатады.

Маңғыстау облысы бойынша шекара маңында 2 аудан орналасқан. Олар: Қарақия және Бейнеу аудандары.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

9.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
2	0	2

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – жоқ, шағын жинақтысы – 2. Маңғыстау облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

9.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	салынған жылы
1.	Қарақия	КГУ СОШ №10	Типті	2013
2.	Бейнеу	«Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ	Типті	2015

Кестеден көріп отырғанымыздай, Маңғыстау облысы бойынша шекара маңындағы ауылдағы 2 мектеп екі ауданда орналасқан. Екеуі де типті және ертеректе салынған мектептер емес. Мектептердің жағдайы бойынша мәлімет келесі кестеде берілген.

9.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің ЖҚ	оқушы орнының профициті/дефицит
1	Қарақия	Болашақ №10 ЖББМ КММ-сі	80	Контингент – 72, проф - 8
2	Бейнеу	«Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ	150	Контингент – 179, проф – 0

Кестеде берілген 2 мектептің жобалық қуаты – **230** орындық. Екі мектептің профициті Болашақ №10 жалпы білім беретін орта мектебінде **72** білім алушы оқыса, оқушы орнының профициті – 72 болса, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемеде білім алушы саны 29 оқушыға артық болып отыр.

9.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Маңғыстау облысы, Қаракия ауданы. №10 ЖББМ Барлығы – 179 оқушы	0-сын. – 20 1-сын. – 21 2-сын. – 25 3-сын. – 24 4-сын. – 21 111 оқушы	5-сын. – 21 6-сын. – 12 7-сын. – 17 8-сын. – 8 9-сын. – 7 65 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 0 3 оқушы
2	Маңғыстау облысы, Бейнеу ауданы, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ Барлығы – 72 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 9 3-сын. – 5 4-сын. – 7 мад тобы – 12 43 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 5 7-сын. – 4 8-сын. – 6 9-сын. – 8 29 оқушы	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Маңғыстау облысы бойынша шекара маңында орналасқан 2 мектепте **251** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **154** білім алушы білім алса, негізгі білім беру деңгейінде – **94** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **3** білім алушы білім алады. Келесі кестеде мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі берілген.

9.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Маңғыстау облысы, Қаракия ауданы. №10 ЖББМ 71 %	1-сын. – 0 2-сын. – 79 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 67 % 73 %	5-сын. – 83 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 78 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 82 % 74 %	10-сын. – 0 11-сын. – 67 % 67 %
2	Маңғыстау облысы, Бейнеу ауданы, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ 80 %	1-сын. – 100 2-сын. – 60 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 50 % 94 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 75 % 7-сын. – 67 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 75 % 66 %	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Маңғыстау облысы бойынша шекара маңында орналасқан 2 мектептің білім сапасы – **76 %**-ды құрап отыр. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **84 %**-ды құраса, негізгі орта білім беру деңгейінде – **70 %** және жалпы орта білім беру деңгейінде – **67 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде мектептердің педагогтері бойынша мәлімет берілген.

9.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	«Педагог-шебер»	0	0	0
2	«Педагог-зерттеуші»	0	0	1
3	«Педагог-сарапшы»	1	2	6
4	«Педагог-модератор»	4	5	10
5	«Педагогтер»/ санатсыздар	8	12	7
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	1	1	2
	Барлығы:	14	20	26
	Жалпы педагогтер саны – 60			

Кестеден көріп отырғанымыздай, Маңғыстау облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **60** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **0 (%)**, «педагог-зерттеуші» – **1 (1,6%)**, «педагог-сарапшы» – **9 (15%)**, «педагог-модератор» – **19 (31,6%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **27 (45%)** және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **4 (6,7%)**. Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі 3 (физика, көркем еңбек, дефектолог) пәннен байқалады және ол мәселе шешілген. Біріктірілген сыныптар жоқ.

Маңғыстау облысы бойынша шекара маңында орналасқан **2** аудандағы мектепте барлығы – **60** педагог қызмет атқарады. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша – **14** педагог, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **20** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **26** педагог қызмет атқарады.

Мектептердің біріктірілген сыныптары жоқ. Екі мектепте де санаты жоқ педагогтер бар. Сондықтан да алдағы уақытта санаты жоқ педагогтердің біліктілігін арттыру бойынша жұмыстар жүргізу ұсынылады. Шекара маңындағы келесі өңір – Абай облысы. Абай облысы бойынша мәліметтер келесіде беріледі.

10. Абай облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Абай облысы – 2022 жылы құрылған Қазақстанның шығысындағы облыс. Әкімшілік орталығы – Семей қаласы. Абай облысы оңтүстігінде Жетісу, солтүстік-батысында Павлодар, батысында Қарағанды, солтүстік-шығысында Шығыс Қазақстан облыстарымен, оңтүстік-шығысында Қытай Халық Республикасымен, солтүстігінде Ресей Федерациясымен шектеседі.

Облыс құрамына енген аудандар мен қалалар: Абай ауданы, Ақсуат ауданы, Аягөз ауданы, Бесқарағай ауданы, Бородулиха ауданы, Жарма ауданы, Көкпекті ауданы, Үржар ауданы, Курчатов қаласы және Семей қаласы.

Абай облысының құрылу барысында Шығыс Қазақстан облысы құрамындағы екі аудан шағындалып, облыстар құрамдарына бөлінді: **Тарбағатай ауданы:** әкімшілік орталығы Ақжар ауылы болып Тарбағатай ауданы Шығыс Қазақстан

облысының құрамында қалдырылады; әкімшілік орталығы Ақсуат ауылы болып Ақсуат ауданы құрылып Абай облысы құрамына енді. **Көкпекті ауданы:** Шығыс Қазақстан облысы құрамына Самар ауылы орталығы болып Самар ауданы, орталығы Көкпекті ауылы болған Көкпекті ауданы Абай облысы құрамына енді.

Абай облысы бойынша шекара маңындағы 22 ауыл мектептері Үржар және Бородулиха аудандарында орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

10.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
22	10	12

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 10 және шағын жинақтысы – 12.

Абай облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

10.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты (типті/бейімделген)	салынған жылы
1	Үржар	«Бейсембай Сахариєв атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақ)	Типті	2016 ж.
2	Үржар	«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ (Қазақ)	Типті	2010 ж.
3	Үржар	«Жарбұлақ орта мектебі» КММ (қазақ тілінде)	Типті	2015 ж.
4	Үржар	«Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақ тілі)	Типті	2012 ж.
5	Үржар	«Көктерек орта мектеп-бақшасы» (Қазақ тілі)	Типті	1984 ж.
6	Үржар	«Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақша)	Типті	2013 ж.
7	Үржар	«Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақша)	Типті	1985 ж.
8	Үржар	«Қарабұта орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақша)	Типті	2014 ж.
9	Үржар	«Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақ)	Типті	1989 ж.
10	Үржар	«Қаратұма орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақша)	Типті	2012 ж.
11	Үржар	«Қызылбұлақ орта мектебі» КММ (Қазақша)	бейімдел	1960 ж.
12	Үржар	«Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақ тілі)	Типті	1969 ж.
13	Үржар	«Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ (Қазақ тілі)	Типті	2018 ж.
14	Үржар	«Найманбай атындағы орта мектебі» (аралас)	Типті	1978 ж.
15	Үржар	«Сейфуллин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	Типті	1996 ж.

16	Үржар	«Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	Типті	1987 ж.
17	Үржар	«Бұғыбай негізгі мектебі» КММ (қазақша)	бейімдел	1970 ж.
18	Үржар	«Габдуллин атындағы негізгі мектебі» КММ (қазақ)	Типті	1990 ж.
19	Бородулиха	«Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ аралас	Типті	1977 ж.
20	Бородулиха	«Жезкент ОМ» КММ аралас	Типті	1985 ж.
21	Бородулиха	«Буркотовка ОМ» орысша	бейімдел	1962 ж.
22	Бородулиха	«Орловка бастауыш мектебі» КММ аралас	типті	1960 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, **22** мектепті жылдар бойынша сараптасақ, **1960-1969 жылдары 5** мектеп, **1970-1978 жылдары 3** мектеп, **1980-1987 жылдары 5** мектеп, **1990 жылы 1** мектеп, **2010-2016 жылдары 8** мектеп салынған. **3** мектеп бейімделген ғимаратта орналасса, **19** мектеп типтік ғимаратта жұмыс жасайды. Келесіде шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы берілген.

10.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің ЖҚ	контингенті профициті/	интернат болуы
1	Үржар	«Бейсембай Сахариев атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	320	континг – 369, проф – 0	
2	Үржар	«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ (қазақша)	320	континг – 184, проф – 136	
3	Үржар	«Жарбұлақ орта мектебі» КММ (қазақша)	320	континг – 435	
4	Үржар	«Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	130	континг – 121, проф – 9	
5	Үржар	«Көктерек орта мектеп-бақшасы» (қазақша)	286	континг – 173, проф – 113	
6	Үржар	«Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	80	континг – 68, проф – 12	
7	Үржар	«Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	252	континг – 251, проф – 1	
8	Үржар	«Қарабұта орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	180	континг – 127, проф – 53	
9	Үржар	«Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	298	континг – 113, проф – 185	
10	Үржар	«Қаратұма орта мектеп – балабақшасы» КММ (қазақша)	320	континг – 171, проф – 149	
11	Үржар	«Қызылбұлақ орта мектебі» КММ (қазақша)	53	континг – 33, проф – 20	+
12	Үржар	«Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасы» (қазақша)	228	континг – 320	+
13	Үржар	«Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	320	континг – 362	
14	Үржар	«Найманбай атындағы орта мектебі» (аралас)	602	континг – 1096	

15	Үржар	«Сейфуллин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	883	континг – 780, проф – 103	+
16	Үржар	«Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ (қазақша)	246	континг – 170, деф – 76	
17	Үржар	«Бұғыбай негізгі мектебі» КММ (қазақша)	23	континг – 25	
18	Үржар	«Габдуллин атындағы негізгі мектебі» КММ (қазақша)	87	континг – 26, проф – 61	+
19	Бородулиха	«Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ (аралас)	254	континг – 373	
20	Бородулиха	«Жезкент ОМ» КММ (аралас)	823	0	
21	Бородулиха	«Буркотовка ОМ» (орысша)	73	континг – 49, проф – 24	
22	Бородулиха	«Орловка бастауыш мектебі» КММ (аралас)	45	континг – 0	

Абай облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жобалық қуаты – **6143**. Оқушы саны – **5246**, оқушы орнының профициті – **942**. Жобалық қуаттан жоғары **7** мектепте – **913** білім алушы білім алып отыр. Олар: оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Бейсембай Сахариев атындағы Бақты орта мектеп-бақшасының» жобалық қуаты – **320** орындық болса, онда **369** білім алушы білім алады. Яғни, жобалық қуат **49** орынға артық. Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Жарбұлақ орта мектебінің» жобалық қуаты – **320** болса, онда **435** білім алушы білім алады. Жобалық қуат – **115**-ке артық. Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасының» жобалық қуаты – **228** болса, онда **320** білім алады, жобалық қуат **92**-ге артық. «Мақаншы орта мектеп-бақшасының» жобалық қуаты – **320** болса, онда **362** білім алушы білім алады, жобалық қуаты **42**-ге жоғары. Аралас тілде оқытатын «Найманбай атындағы орта мектебінің» жобалық қуаты – **602** болса, онда **1096** білім алушы білім алады. Жобалық қуаттан **494** білім алушыға артық екені анықталды. Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Бұғыбай негізгі мектебінің» жобалық қуаты – **23** болса, онда **25** білім алушы білім алады. Жобалық қуаттан **2** білім алушыға артық және аралас тілде оқытатын «Жезкент кентінің мектеп-лицейінің» жобалық қуаты **254** болса, онда **373** білім алып отыр, яғни мектеп **119** білім алушыға толыққан. Келесі кестеде білім алушылар бойынша мәліметтер берілген.

10.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Абай облысы, Үржар ауданы, «Бейсембай Сахариев атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 37 2-сын. – 35 3-сын. – 42 4-сын. – 33	5-сын. – 32 6-сын. – 31 7-сын. – 33 8-сын. – 30	10-сын. – 35 11-сын. – 24	

	Барлығы – 369 оқушы		9-сын. – 37		
		147 оқушы	163 оқушы	59 оқушы	
2	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ	1-сын. – 15 2-сын. – 16 3-сын. – 14 4-сын. – 16	5-сын. – 14 6-сын. – 18 7-сын. – 16 8-сын. – 29 9-сын. – 16	10-сын. – 17 11-сын. – 13	
	Барлығы - 184 оқушы	61 оқушы	93 оқушы	30 оқушы	
3	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Жарбұлақ орта мектебі» КММ	1-сын. – 41 2-сын. – 44 3-сын. – 46 4-сын. – 45	5-сын. – 43 6-сын. – 47 7-сын. – 37 8-сын. – 37 9-сын. – 32	10-сын. – 32 11-сын. – 31	
	Барлығы – 435 оқушы	176 оқушы	196 оқушы	63 оқушы	
4	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 12 2-сын. – 10 3-сын. – 15 4-сын. – 8	5-сын. – 10 6-сын. – 7 7-сын. – 15 8-сын. – 13 9-сын. – 14	10-сын. – 9 11-сын. – 8	
	Барлығы – 111 оқушы	45 оқушы	49 оқушы	17 оқушы	
5	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Көктерек орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 22 2-сын. – 15 3-сын. – 15 4-сын. – 18	5-сын. – 16 6-сын. – 20 7-сын. – 21 8-сын. – 19 9-сын. – 14	10-сын. – 8 11-сын. – 5	
	Барлығы – 173 оқушы	70 оқушы	90 оқушы	13 оқушы	
6	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 6 2-сын. – 6 3-сын. – 4 4-сын. – 4	5-сын. – 5 6-сын. – 8 7-сын. – 5 8-сын. – 9 9-сын. – 10	10-сын. – 4 11-сын. – 7	3,4
	Барлығы – 68 оқушы	20 оқушы	37 оқушы	11 оқушы	
7	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 21 2-сын. – 20 3-сын. – 21 4-сын. – 20	5-сын. – 20 6-сын. – 22 7-сын. – 30 8-сын. – 32 9-сын. – 33	10-сын. – 10 11-сын. – 22	
	Барлығы – 251 оқушы	82 оқушы	137 оқушы	32 оқушы	
8	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Қарабұта орта мектебі» КММ	1-сын. – 14 2-сын. – 13 3-сын. – 16 4-сын. – 9	5-сын. – 14 6-сын. – 10 7-сын. – 11 8-сын. – 15 9-сын. – 14	10-сын. – 11	
	Барлығы – 127 оқушы	52 оқушы	64 оқушы	11 оқушы	
9	Абай облысы, Ұржар ауданы, «Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 9 2-сын. – 14 3-сын. – 8	5-сын. – 10 6-сын. – 13 7-сын. – 11	10-сын. – 8 11-сын. – 8	

		4-сын. – 8	8-сын. – 15 9-сын. – 9		
	Барлығы – 113 оқушы	39 оқушы	58 оқушы	16 оқушы	
10	Абай облысы, Үржар ауданы, «Қаратұма орта мектеп- балабақшасы» КММ	1-сын. – 18 2-сын. – 24 3-сын. – 10 4-сын. – 13	5-сын. – 11 6-сын. – 10 7-сын. – 22 8-сын. – 21 9-сын. – 15	10-сын. – 16 11-сын. – 11	
	Барлығы – 171 оқушы	65 оқушы	79 оқушы	27 оқушы	
11	Абай облысы, Үржар ауданы, «Қызылбұлақ орта мектебі» КММ	1-сын. – 1 2-сын. – 4 3-сын. – 3 4-сын. – 5	5-сын. – 3 6-сын. – 2 7-сын. – 4 8-сын. – 3 9-сын. – 4	10-сын. – 3 11-сын. – 1	1-3-сын 2-4-сын 5-7-сын 6-8-сын 10-11-сын
	Барлығы – 33 оқушы	13 оқушы	16 оқушы	4 оқушы	
12	Абай облысы, Үржар ауданы, «Б.Майлин атындағы орта мектеп- бақшасы» КММ	1-сын. – 36 2-сын. – 31 3-сын. – 31 4-сын. – 30	5-сын. – 31 6-сын. – 24 7-сын. – 31 8-сын. – 33 9-сын. – 32	10-сын. – 16 11-сын. – 25	
	Барлығы – 292 оқушы	128 оқушы	151 оқушы	13 оқушы	
13	Абай облысы, Үржар ауданы, «Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 43 2-сын. – 39 3-сын. – 36 4-сын. – 31	5-сын. – 32 6-сын. – 32 7-сын. – 31 8-сын. – 33 9-сын. – 32	10-сын. – 22 11-сын. – 31	
	Барлығы - 362 оқушы	149 оқушы	160 оқушы	53 оқушы	
14	Абай облысы, Үржар ауданы, «Найманбай атындағы орта мектебі» КММ	1-сын. – 124 2-сын. – 116 3-сын. – 119 4-сын. – 88	5-сын. – 103 6-сын. – 90 7-сын. – 122 8-сын. – 98 9-сын. – 107	10-сын. – 69 11-сын. – 60	
	Барлығы – 1096 оқушы	447 оқушы	520 оқушы	129 оқушы	
15	Абай облысы, Үржар ауданы, «Сейфуллин атындағы орта мектеп- бақшасы» КММ	1-сын. – 62 2-сын. – 71 3-сын. – 80 4-сын. – 71	5-сын. – 70 6-сын. – 86 7-сын. – 67 8-сын. – 83 9-сын. – 78	10-сын. – 49 11-сын. – 63	
	Барлығы - 780 оқушы	284 оқушы	384 оқушы	112 оқушы	
16	Абай облысы, Үржар ауданы, «Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 15 2-сын. – 19 3-сын. – 16 4-сын. – 22	5-сын. – 22 6-сын. – 15 7-сын. – 14 8-сын. – 17 9-сын. – 12	10-сын. – 6 11-сын. – 12	
	Барлығы – 170 оқушы	72 оқушы	80 оқушы	18 оқушы	
17	Абай облысы, Үржар ауданы, «Бұғыбай негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 5 2-сын. – 1	5-сын. – 2 6-сын. – 1		1,3; 2,4;

		3-сын. – 4 4-сын. – 4	7-сын. – 1 8-сын. – 2 9-сын. – 5		5,6; 7,8;
	Барлығы –25 оқушы	14 оқушы	11 оқушы		
18	Абай облысы, Үржар ауданы, «Габдуллин атындағы негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 2 3-сын. – 1 4-сын. – 3	5-сын. – 1 6-сын. – 5 7-сын. – 0 8-сын. – 7 9-сын. – 3		1,3 2,4 5,6
	Барлығы - 26 оқушы	10 оқушы	16 оқушы		
19	Абай облысы, Бородулиха ауданы, «Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ	1-сын. – 56 2-сын. – 44 3-сын. – 57 4-сын. – 62	5-сын. – 84 6-сын. – 47 7-сын. – 59 8-сын. – 73 9-сын. – 65	10-сын. – 19 11-сын. – 29	
	Барлығы –595 оқушы	219 оқушы	328 оқушы	48 оқушы	
20	Абай облысы, Бородулиха ауданы, «Жезкент ОМ» КММ	1-сын. – 76 2-сын. – 77 3-сын. – 60 4-сын. – 67	5-сын. – 89 6-сын. – 67 7-сын. – 58 8-сын. – 64 9-сын. – 58	10-сын. – 31 11-сын. – 26	
	Барлығы – 673 оқушы	280 оқушы	336 оқушы	57 оқушы	
21	Абай облысы, Бородулиха ауданы, «Буркотовка ОМ»	1-сын. – 2 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 3	5-сын. – 0 6-сын. – 1 7-сын. – 4 8-сын. – 3 9-сын. – 2	10-сын. – 2 11-сын. – 2	1,4 2,3 6,9 10,11
	Барлығы –23 оқушы	9 оқушы	10 оқушы	4 оқушы	
22	Абай облысы, Бородулиха ауданы, «Орловка бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 11 2-сын. – 8 3-сын. – 8 4-сын. – 12			
	Барлығы – 39 оқушы	39 оқушы			

Кестеден көріп отырғанымыздай, білім алушы саны – **6116**, бастауыш білім беру деңгейі бойынша – **2421**, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **2978** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **717**. Келесі кестеде Абай облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы берілген.

10.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Үржар ауданы, «Бейсембай Сахариев атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 69 % 4-сын. – 64 %	5-сын. – 68 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 62 % 8-сын. – 62 %	10-сын. – 64 % 11-сын. – 60 %

		65 %	69 %	9-сын. – 62 % 64 %	62 %
2	Үржар ауданы, «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 64 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 73 % 66 %	1-сын. – 0 2-сын. – 64 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 73 % 70 %	5-сын. – 52 % 6-сын. – 56 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 55 % 9-сын. – 56 % 57 %	10-сын. – 61 % 11-сын. – 80 % 71 %
3	Үржар ауданы, «Жарбұлақ орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 77 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 72 % 63 %	1-сын. – 0 2-сын. – 77 % 3-сын. – 73 % 4-сын. – 72 % 74 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 65 % 7-сын. – 51 % 8-сын. – 44 % 9-сын. – 55 % 56 %	10-сын. – 59 % 11-сын. – 59 % 59 %
4	Үржар ауданы, «Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 73 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 63 % 66 %	1-сын. – 0 2-сын. – 73 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 63 % 70 %	5-сын. – 78 % 6-сын. – 60 % 7-сын. – 61 % 8-сын. – 86 % 9-сын. – 54 % 68 %	10-сын. – 67 % 11-сын. – 100 % 59 %
5	Үржар ауданы, «Көктерек орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 73 % 3-сын. – 66 % 4-сын. – 66 % 65 %	1-сын. – 0 2-сын. – 73 % 3-сын. – 66 % 4-сын. – 66 % 68 %	5-сын. – 65 % 6-сын. – 63 % 7-сын. – 61 % 8-сын. – 66 % 9-сын. – 50 % 61 %	10-сын. – 57 % 11-сын. – 77 % 67 %
6	Үржар ауданы, «Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 65 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 69 % 59 %	1-сын. – 0 2-сын. – 65 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 69 % 69 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 61 % 7-сын. – 59 % 8-сын. – 53 % 9-сын. – 50 % 58 %	10-сын. – 49 % 11-сын. – 52 % 51 %
7	Үржар ауданы, «Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 65 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 70 % 68 %	1-сын. – 0 2-сын. – 65 % 3-сын. – 70 % 4-сын. – 70 % 68 %	5-сын. – 68 % 6-сын. – 72 % 7-сын. – 69 % 8-сын. – 63 % 9-сын. – 59 % 66 %	10-сын. – 70 % 11-сын. – 67 % 69 %
8	Үржар ауданы, «Қарабұта орта мектебі» КММ, 60,5%	1-сын. – 0 2-сын. – 70 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 71 % 68 %	1-сын. – 0 2-сын. – 70 % 3-сын. – 72 % 4-сын. – 71 % 71 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 59 % 9-сын. – 63 % 64 %	10-сын. – 0 11-сын. – 71 % 69 %
9	Үржар ауданы, «Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ,	1-сын. – 0 2-сын. – 77 % 3-сын. – 78 %	1-сын. – 0 2-сын. – 77 % 3-сын. – 78 %	5-сын. – 58 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 71 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 78 %

		4-сын. – 79 %	8-сын. – 66 % 9-сын. – 74 %	
	71 %	78 %	67 %	69 %
10	Үржар ауданы, «Қаратұма орта мектеп – балабақшасы» КММ	2-4-сыныптар-	5-9-сыныптар-	10-11-сыныптар
	72 %	76,4 %	65,5 %	72,7 %
11	Үржар ауданы, «Қызылбұлақ орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 66 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 100 %
	80 %	100 %	66 %	75 %
12	Үржар ауданы, «Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 84 % 3-сын. – 68 % 4-сын. – 68 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 53 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 40 % 9-сын. – 58 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 53 %
	61 %	73 %	59 %	52 %
13	Үржар ауданы, «Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 87 % 3-сын. – 67 % 4-сын. – 75 %	5-сын. – 54 % 6-сын. – 70 % 7-сын. – 54 % 8-сын. – 41 % 9-сын. – 46 %	10-сын. – 37 % 11-сын. – 73 %
	61 %	76 %	53 %	55 %
14	Үржар ауданы, «Найманбай атындағы орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 76 % 3-сын. – 78 % 4-сын. – 79 %	5-сын. – 59 % 6-сын. – 57 % 7-сын. – 57 % 8-сын. – 47 % 9-сын. – 58 %	10-сын. – 56 % 11-сын. – 65 %
	65 %	78 %	56 %	61 %
15	Үржар ауданы, «Сейфуллин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 76 % 3-сын. – 77 % 4-сын. – 72 %	5-сын. – 59 % 6-сын. – 51 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 49 % 9-сын. – 51 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 48 %
	59 %	75 %	52 %	49 %
16	Үржар ауданы, «Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 94 % 3-сын. – 78 % 4-сын. – 82 %	5-сын. – 56 % 6-сын. – 71 % 7-сын. – 47 % 8-сын. – 58 % 9-сын. – 78 %	10-сын. – 58 % 11-сын. – 82 %
	72 %	85 %	62 %	70 %
17	Үржар ауданы, Бұғыбай ауылы «Бұғыбай негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 100 %	

	87 %	83 %	90 %	
18	Үржар ауданы, «Габдуллин атындағы негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 90 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 88 % 6-сын. – 0 7-сын. – 100 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 100 %	
	88 %	97%	78 %	
19	Бородулиха ауданы, «Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 66 % 3-сын. – 69 % 4-сын. – 68 %	5-сын. – 54 % 6-сын. – 52 % 7-сын. – 36 % 8-сын. – 42 % 9-сын. – 55 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 50 %
	57 %	68 %	48 %	55 %
20	Бородулиха ауданы, «Жезкент ОМ» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 69 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 67 %	5-сын. – 65 % 6-сын. – 42 % 7-сын. – 47 % 8-сын. – 49 % 9-сын. – 52 %	10-сын. – 61% 11-сын. – 42%
	56 %	65 %	51 %	52 %
21	Бородулиха ауданы, «Буркотовка ОМ» КММ, 71,8%	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 25 % 4-сын. – 0	5-сын. – 100 % 6-сын. – 25 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 75 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 100 %
	65%	25%	70 %	100 %
22	Бородулиха ауданы, «Орловка бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 78 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 33 %		
	58 %	58 %		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Абай облысы бойынша шекара маңындағы 22 мектептің білім сапасының орташа көрсеткіші – **68 %**. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша білім сапасы – **73 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **62 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **68 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде Абай облысы бойынша педагогтердің сапалық құрамы бойынша мәліметі берілген.

10.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД
1	«Педагог-шебер»	-	1
2	«Педагог-зерттеуші»	67	150
3	«Педагог-сарапшы»	50	147
4	«Педагог-модератор»	58	111
5	«Педагогтер»/санатсыздар	27	171

7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	2	78
	Барлығы:	204	658
	Жалпы педагогтер саны – 862		

Кестеден көріп отырғанымыздай, Абай облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **862** педагог қызмет атқарады. Оның ішінде: «педагог-шебер» – **1 (0,1%)**, «педагог-зерттеуші» – **217 (25,1%)**, «педагог-сарапшы» – **197 (22,8%)**, «педагог-модератор» – **169 (19,6%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **198 (22,9%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **80 (9,2%)**.

Шекара маңындағы 2 мектепте математика, ағылшын тілі, физика, информатика пәндерінен кадр жетіспеушілігі мәселесі бар. Бұл мектептерде көрші мектептің пән мұғалімдерінен қоса атқарушыларды қабылдау арқылы шешілген.

Абай облысы бойынша шекара маңындағы **22** мектептің **4**-інде біріктірілген сыныптары бар. Біріктірілген сыныптарда – **27** педагог сабақ өткізеді. Келесі шекара маңындағы өңір – Жетісу облысы. Жетісу облысы бойынша мәліметтер төменде берілген.

11. Жетісу облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Жетісу облысы – 2022 жылдың 8 маусымында құрылған Қазақстанның оңтүстік-шығысындағы облысы. Әкімшілік орталығы – Талдықорған қаласы. Жетісу облысы оңтүстігінде Алматы, солтүстік-батысында Балқаш көлі арқылы Қарағанды, солтүстігінде Абай облыстарымен, шығысында Қытай Халық Республикасымен шектеседі. Облыс 8 аудан мен 2 облыстық бағыныстағы қаладан тұрады. Олар: Ақсу ауданы – Жансүгіров ауылы; Алакөл ауданы – Үшарал қаласы; Ескелді ауданы – Қарабұлақ ауылы; Қаратал ауданы – Үштөбе қаласы; Кербұлақ ауданы – Сарыөзек ауылы; Көксу ауданы – Балпық би ауылы; Панфилов ауданы – Жаркент қаласы; Сарқан ауданы – Сарқан қаласы; Талдықорған қаласы және Текелі қалалары.

Жетісу облысында 8 ауылдық мектеп және 8 ШЖМ орналасқан. Ол мектептерде 5172 білім алушы білім алады.

Шекара маңындағы орналасқан 4 ауданда 16 мектеп бар. Олар: Ақсу, Алакөл, Панфилов және Сарқан аудандары орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

11.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
16	8	8

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 8 және шағын жинақтысы – 8. Жетісу

облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

11.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ғимараты	жылы
1	Ақсу	(ШЖМ) Қызылжар бастауыш мектебі қазақ тілі	бейімдел	1966 ж.
2	Ақсу	(ШЖМ) «М.Маметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ (қазақ тілі)	бейімдел	2009 ж.
3	Ақсу	(ШЖМ) «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ қазақ тілі	бейімдел	1988 ж.
4	Ақсу	(Ауыл мектебі) «Б.Сырттанов ат ОМ, МДШО» КММ Қазақша	типті	1977 ж.
5	Алакөл	(ШЖМ) Безродных атындағы орта мектебі (аралас)	типті	1971 ж.
6	Алакөл	(ШЖМ) «Көкжар негізгі орта мектебі» КММ оқыту тілі қазақша	бейімдел	1932 ж.
7	Алакөл ауданы	(Ауыл мектебі) «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ Оқыту тілі: аралас	бейімдел	1960 ж.
8	Алакөл	(Ауыл мектебі) Достық орта мектебі, қазақша	типті	2008 ж.
9	Алакөл	(Ауыл мектебі) Лепсі орта мектебі, аралас	типті	1981 ж.
10	Панфилов	(ШЖМ) Ақкент БМ /қазақ/ ұйғыр/	бейімдел	1992 ж.
11	Панфилов	(ШЖМ) Шежін ОМ /қазақ/	типтік	2023 ж.
12	Панфилов	(Ауыл мектебі) Сүптай ОМ /қазақ/	бейімдел	1984 ж.
13	Панфилов	(Ауыл мектебі) Қорғас ОМ /қазақ/орыс/	бейімдел	2000 ж.
14	Панфилов	(Ауыл мектебі) Елтінді батыр атындағы ОМ /қазақ/	типті	1982 ж.
15	Панфилов	(Ауыл мектебі) Крылов ОМ /қазақ/	типті	2022 ж.
16	Сарқан	(ШЖМ) Теректі ОМ /орыс/	типті	2023 ж.

Жетісу облысы бойынша шекара маңындағы **16** мектептің ертеректе салынғаны – **1932 жылғы 1** мектеп. **1960-1966 жылдары** салынған **2** мектеп, **1971-1977 жылдары 2** мектеп, **1981-1988 жылдары** салынғаны **4** мектеп, **1992 жылы** салынған **1** мектеп, **2000-2009 жылдары** – **3** мектеп және **2022-2023 жылдары** салынған **3** мектеп бар. **8** мектеп бейімделген ғимаратта орналасса, **8** мектеп типтік ғимаратта орналасқан. **9** мектеп шағын жинақты мектеп болса, **7** мектеп толық жинақты ауыл мектебі ретінде тіркелген. Келесі кестеде мектептердің жағдайлары туралы мәліметтер берілген.

11.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің ЖҚ	Контингент /профициті	интернаттың болуы
1	Ақсу	(ШЖМ) Қызылжар бастауыш мектебі қазақ тілі	30	Континг – 5, проф – 25	

2	Ақсу	(ШЖМ) «М.Маметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ (қазақ тілі)	180	Континг – 80, проф – 100	
3	Ақсу	(ШЖМ) «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ қазақ тілі	604	Континг – 213, проф – 391	
4	Ақсу, Арасан ауылы	(Ауыл мектебі) «Б.Сырттанов ат ОМ, МДШО»КММ Қазақша	640	Континг – 265, проф – 375	
5	Алакөл	(ШЖМ) Безродных атындағы орта мектебі (аралас)	640	Континг – 113, проф – 527	
6	Алакөл	(ШЖМ) «Көкжар негізгі орта мектебі» КММ оқыту тілі қазақша	32	Континг – 40	
7	Алакөл	(Ауыл мектебі) «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ Оқыту тілі: аралас	300	Континг – 629, проф –	
8	Алакөл	(Ауыл мектебі) Достық орта мектебі, қазақша	600	Континг – 400, проф – 200	
9	Алакөл	(Ауыл мектебі) Лепсі орта мектебі, аралас	640	Континг – 1989, проф –	Лепсі ауылындағы спортта дарынды балаларға арналған облыстық мамандандырылған мектеп интернаты
10	Панфилов	(ШЖМ) Ақкент БМ /қазақ/ ұйғыр/	50	Континг – 30, проф – 20	
11	Панфилов	(ШЖМ) Шежін ОМ /қазақ/	100	Континг – 85, проф – 15	
12	Панфилов	(ШЖМ) Сүптай ОМ /қазақ/	120	Континг – 181, проф – 0	
13	Панфилов	(Ауыл мектебі) Қорғас ОМ /қазақ/орыс/	320	Континг – 234, проф – 86	
14	Панфилов	(Ауыл мектебі) Елтінді батыр атындағы ОМ /қазақ/	624	Континг – 699, проф – 0	
15	Панфилов	(Ауыл мектебі) Крылов ОМ /қазақ/	300	Континг – 388, проф – 0	
16	Сарқан	(ШЖМ) Теректі ОМ /орыс/	80	Континг – 64, проф – 16	

Жетісу облысы бойынша шекара маңында орналасқан **16** мектептің жобалық қуаты – **5260**, білім алушылар саны – **5415**, оқушы орнының профициті – **1755**. 1 ауыл мектебінің жанында (Алакөл ауданы Лепсі ауылындағы спортта дарынды балаларға арналған облыстық мамандандырылған мектеп) интернаты бар.

Келесі кестеде Жетісу облысы бойынша шекара маңындағы мектептердегі білім алушылар саны бойынша мәлімет берілген.

11.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі Барлығы – 5 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 2 4-сын. – 1 5 оқушы			1-3-4 сыныптар 1 сынып комплектісін құрап отыр.
2	Ақсу ауданы, Ащыбұлақ ауылы, «М.Маметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ Барлығы – 80 оқушы	1-сын. – 11 2-сын. – 8 3-сын. – 0 4-сын. – 11 30 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 7 7-сын. – 9 8-сын. – 9 9-сын. – 5 36 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 7 14 оқушы	Жоқ
3	Ақсу ауданы «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ Барлығы – 213 оқушы	1-сын. – 11 2-сын. – 22 3-сын. – 15 4-сын. – 15 60 оқушы	5-сын. – 21 6-сын. – 21 7-сын. – 25 8-сын. – 26 9-сын. – 29 122 оқушы	10-сын. – 17 11-сын. – 14 31 оқушы	жоқ
4	Арасан аулы Б.Сырттанов атындағы орта мектебі Барлығы – 265 оқушы	1-сын. – 18 2-сын. – 20 3-сын. – 24 4-сын. – 24 86 оқушы	5-сын. – 26 6-сын. – 28 7-сын. – 24 8-сын. – 31 9-сын. – 33 142 оқушы	10-сын. – 27 11-сын. – 10 37 оқушы	
5	Алакөл ауданы Безродных атындағы орта мектебі Барлығы – 84 оқушы	Қазақ бөлімі 1-сын. – 7 2-сын. – 8 3-сын. – 15 4-сын. – 6 36 оқушы	5-сын. – 8 6-сын. – 7 7-сын. – 8 8-сын. – 9 9-сын. – 11 43 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 0 5 оқушы	0
		Орыс бөлімі: 1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 7 4-сын. – 0 7 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 0 7-сын. – 5 8-сын. – 0 9-сын. – 4 14 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 3 8 оқушы	0
6	Алакөл ауданы, Көкжар НОМ	1-сын. – 2 2-сын. – 4 3-сын. – 6 4-сын. – 6	5-сын. – 5 6-сын. – 6 7-сын. – 4 8-сын. – 4 9-сын. – 3		0

	Барлығы – 40 оқушы	18 оқушы	22 оқушы		
7	Алакөл ауданы, «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ	1-сын. – 76 2-сын. – 77 3-сын. – 70 4-сын. – 91	5-сын. – 62 6-сын. – 57 7-сын. – 62 8-сын. – 45 9-сын. – 43	10-сын. – 19 11-сын. – 27	
	Барлығы – 629 оқушы	314 оқушы	269 оқушы	46 оқушы	
8	Алакөл ауданы Достық орта мектебі Жетісу облысы Алакөл ауданы Достық орта мектебі	1-сын. – 96 2-сын. – 77 3-сын. – 98 4-сын. – 117	5-сын. – 112 6-сын. – 97 7-сын. – 107 8-сын. – 113 9-сын. – 88	10-сын. – 55 11-сын. – 40	
	Барлығы – 1000 оқушы	388 оқушы	517 оқушы	95 оқушы	
		1-сын. – 93 2-сын. – 90 3-сын. – 74 4-сын. – 97	5-сын. – 113 6-сын. – 114 7-сын. – 95 8-сын. – 100 9-сын. – 110	10-сын. – 62 11-сын. – 51	Арнайы сынып бойынша 1-4 сынып біріктірілген
	Барлығы – 989 оқушы	354 оқушы	522 оқушы	113 оқушы	
9	Алакөл ауданы «Мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар Лепсі ОМ» КММ	1-сын. – 19 2-сын. – 19 3-сын. – 18 4-сын. – 20	5-сын. – 20 6-сын. – 19 7-сын. – 50 8-сын. – 63 9-сын. – 60	10-сын. – 44 11-сын. – 25	3 «А» сыныбы мен 4 «А» сыныбы
	Барлығы – 357 оқушы	76 оқушы	212 оқушы	69 оқушы	
10	Панфилов ауданы, Ақкент БМ	1-сын. – 4 2-сын. – 9 3-сын. – 9 4-сын. – 8			1 «а» – 3 «а» 1 «б» - 3 «б» 2 «а» – 4 «а»
	Барлығы – 30 оқушы	30 оқушы			
11	Панфилов ауданы, Шежін ОМ	1-сын. – 10 2-сын. – 8 3-сын. – 5 4-сын. – 8	5-сын. – 12 6-сын. – 7 7-сын. – 8 8-сын. – 5 9-сын. – 11	10-сын. – 5 11-сын. – 6	
	Барлығы – 85 оқушы	31 оқушы	43 оқушы	11 оқушы	
12	Панфилов ауданы, Сұптай ОМ	1-сын. – 31 2-сын. – 14 3-сын. – 15 4-сын. – 20	5-сын. – 18 6-сын. – 17 7-сын. – 18 8-сын. – 17 9-сын. – 17	10-сын. – 9 11-сын. – 5	
	Барлығы – 181 оқушы	80 оқушы	87 оқушы	14 оқушы	
13	Панфилов ауданы, Қорғас ОМ	1-сын. – 16 2-сын. – 25 3-сын. – 31 4-сын. – 28	5-сын. – 22 6-сын. – 24 7-сын. – 23 8-сын. – 20 9-сын. – 19	10-сын. – 21 11-сын. – 5	

	Барлығы – 234 оқушы	100 оқушы	108 оқушы	26 оқушы	
14	Панфилов ауданы, Елтіңді батыр атындағы ОМ	1-сын. – 78 2-сын. – 72 3-сын. – 91 4-сын. – 72	5-сын. – 69 6-сын. – 73 7-сын. – 68 8-сын. – 70 9-сын. – 65	10-сын. – 51 11-сын. – 36	Жоқ
	Барлығы – 699 оқушы	313 оқушы	299 оқушы	87 оқушы	
15	Панфилов ауданы, Крылов ОМ	1-сын. – 25 2-сын. – 54 3-сын. – 34 4-сын. – 36	5-сын. – 40 6-сын. – 30 7-сын. – 39 8-сын. – 44 9-сын. – 46	10-сын. – 28 11-сын. – 12	
	Барлығы – 388 оқушы	149 оқушы	199 оқушы	40 оқушы	
16	Сарқан ауданы, Теректі ОМ	1-сын. – 6 2-сын. – 5 3-сын. – 7 4-сын. – 5	5-сын. – 5 6-сын. – 5 7-сын. – 10 8-сын. – 5 9-сын. – 5	10-сын. – 5 11-сын. – 6	жоқ
	Барлығы – 64 оқушы	23 оқушы	30 оқушы	11 оқушы	

Жетісу облысы бойынша шекара маңында орналасқан **16** мектепте барлығы – **5172** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **2044**, негізгі орта білім бері деңгейінде – **2548** және орта білім беру деңгейінде – **580** білім алушы білім алады.

11.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі 100 %	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 2 4-сын. – 1 100 %		
2	Ақсу ауданы, Ащыбұлақ ауылы, «М.Маметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ 27 %	1-сын. – 11 2-сын. – 8 3-сын. – 0 4-сын. – 11 30%	5-сын. – 6 6-сын. – 7 7-сын. – 9 8-сын. – 9 9-сын. – 5 36%	10-сын. – 7 11-сын. – 7 14%
3	Ақсу ауданы «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ 64,4 %	1-сын. – 11 2-сын. – 22 3-сын. – 15 4-сын. – 15 64,0 %	5-сын. – 21 6-сын. – 21 7-сын. – 25 8-сын. – 26 9-сын. – 29 63,9 %	10-сын. – 17 11-сын. – 14 68,4%

4	Ақсу ауданы Арасан аулы Б.Сырттанов атындағы орта мектебі	2-сын. – 74 3-сын. – 76 4-сын. – 55	5-сын. – 50 6-сын. – 54 7-сын. – 55 8-сын. – 62 9-сын. – 57	10-сын. – 65 11-сын. – 70
	63 %	68 %	55 %	67 %
5	Алакөл ауданы Безродных атындағы орта мектебі	Қазақ бөлімі: 1-сын. – 0% 2-сын. – 60% 3-сын. – 66% 4-сын. – 55%	5-сын. – 71% 6-сын. – 66% 7-сын. – 66% 8-сын. – 71% 9-сын. – 66%	10-сын. – 0% 11-сын. – 57%
	62 %	60 %	68 %	57 %
		Орыс бөлімі 1-сын. – 0% 2-сын. – 71% 3-сын. – 0% 4-сын. – 66%	5-сын. – 0 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 0 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 75 %	10-сын. – 66 % 11-сын. – 0 %
	68 %	69 %	68 %	66 %
6	Алакөл ауданы, Көкжар НОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 67 4-сын. – 80	5-сын. – 50 6-сын. – 50 7-сын. – 50 8-сын. – 100 9-сын. – 100	
	68 %	66 %	70 %	
7	Алакөл ауданы, «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 83% 3-сын. – 68% 4-сын. – 73%	5-сын. – 58% 6-сын. – 56% 7-сын. – 55% 8-сын. – 54% 9-сын. – 57%	10-сын. – 50% 11-сын. – 52%
	61 %	75 %	56 %	51 %
8	Алакөл ауданы Достық орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 73 3-сын. – 72 4-сын. – 68	5-сын. – 61 6-сын. – 61 7-сын. – 63 8-сын. – 62 9-сын. – 64	10-сын. – 56 11-сын. – 53
	62 %	71 %	62 %	55 %
9	Алакөл ауданы «Мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар Лепсі ОМ» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 67 % 3-сын. – 77 % 4-сын. – 60 %	5-сын. – 68 % 6-сын. – 69 % 7-сын. – 61 % 8-сын. – 61 % 9-сын. – 65 %	10-сын. – 63 % 11-сын. – 53 %
	64 %	68 %	65 %	58 %
10	Панфилов ауданы, Ақкент БМ	1-сын. – 0 2-сын. – 64 3-сын. – 64 4-сын. – 63		
	64 %	64 %		

11	Панфилов ауданы, Шежір ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 65 3-сын. – 65 4-сын. – 66 65 %	5-сын. – 64 6-сын. – 62 7-сын. – 63 8-сын. – 65 9-сын. – 58 62 %	10-сын. – 62 11-сын. – 63 69 %
12	Панфилов ауданы, Сұптай ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 66 3-сын. – 65 4-сын. – 65 67 %	5-сын. – 64 6-сын. – 63 7-сын. – 66 8-сын. – 64 9-сын. – 66 65 %	10-сын. – 66 11-сын. – 75 71 %
13	Панфилов ауданы, Қорғас ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 62 3-сын. – 65 4-сын. – 59 65 %	5-сын. – 62 6-сын. – 52 7-сын. – 67 8-сын. – 77 9-сын. – 56 63 %	10-сын. – 60 11-сын. – 78 69 %
14	Панфилов ауданы, Елтіңді батыр атындағы ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 65 3-сын. – 64 4-сын. – 68 63 %	5-сын. – 65 6-сын. – 65 7-сын. – 55 8-сын. – 64 9-сын. – 64 63 %	10-сын. – 64 11-сын. – 56 60 %
15	Панфилов ауданы, Крылов ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 62 3-сын. – 66 4-сын. – 63 66 %	5-сын. – 63 6-сын. – 61 7-сын. – 60 8-сын. – 62 9-сын. – 61 61 %	10-сын. – 69 11-сын. – 77 73 %
16	Сарқан ауданы, Теректі ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 75 % 3-сын. – 71 % 4-сын. – 60 % 66 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 40 % 67 %	10-сын. – 75% 11-сын. – 50% 63 %

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жетісу облысы бойынша шекара маңындағы **16** мектептің білім сапасының орташа көрсеткіші – **64 %**. Бастауыш білім беру деңгейі бойынша білім сапасы – **66.3 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **61.2 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **59,9 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде Жетісу облысы бойынша педагогтердің сапалық құрамы бойынша мәліметі берілген.

11.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	біріктірілген сыныптар
1	«Педагог-шебер»					
2	«Педагог-зерттеуші»	4	9	47		
3	«Педагог-сарапшы»	6	11	109	1	
4	«Педагог-модератор»	12	22	136	1	2
5	«Педагогтер»/санатсыздар	10	36	160	1	1
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер			11		
	Барлығы:	32	78	463	3	3
	Жалпы педагогтер саны – 22					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жетісу облысының шекара маңындағы педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **579** педагог қызмет атқарады. Оның «педагог-шебер» – **0 (%)**, «педагог-зерттеуші» – **60 (10%)**, «педагог-сарапшы» – **127 (22%)**, «педагог-модератор» – **173 (30%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **208 (36%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **11 (0.04%)**.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі физика, математика, орыс тілі пәндерден байқалады. Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігі 2 математика қазақ сыныбына және физика орыс сыныбына пәндерінен байқалады. Біріктірілген сыныптарда – **2** педагог сабақ өткізеді.

Шекара маңындағы Ақсу ауданында 1 мектепте 1 біріктірілген сынып, Алакөл ауданында 2 мектепте 2 біріктірілген сынып, Панфилов ауданында 1 мектепте 3 біріктірілген сыныптар бар.

Келесі шекара маңындағы өңір – Павлодар облысы. Павлодар облысы бойынша мәліметтер төменде берілген.

12. Павлодар облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Павлодар облысы – Қазақстанның солтүстігіндегі облысы. Облыс орталығы – Павлодар қаласы, ол Қазақстанның аса ірі өзені Ертіс жағасында орналасқан. Облыс Қазақстан Республикасының солтүстік-шығысында орналасқан және солтүстікте – Ресей Федерациясының Омбы, солтүстік-шығыста – Жаңасібір облыстарымен, шығыста – Алтай өлкесімен, оңтүстікте – Қазақстан Республикасының Абай және Қарағанды облыстарымен, батыста – Ақмола және Солтүстік Қазақстан облыстарымен шектесіп жатыр.

Аудандары: Акқулы ауданы, Ақтоғай ауданы, Баянауыл ауданы, Ертіс ауданы, Железин ауданы, Май ауданы, Павлодар ауданы, Тереңкөл ауданы, Успен ауданы, Шарбақты ауданы мен Ақсу, Екібастұз және Павлодар қалалары бар.

Павлодар облысы бойынша Успен, Шарбақты, Тереңкөл, Ертіс, Железин секілді 5 ауданда 12 шекара маңындағы мектептер орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

12.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
12	0	12

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – 0 және шағын жинақтысы – 12.

Павлодар облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

12.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты	салынған жылы
1	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (қазақ тілінде)	Типті	1967 ж.
2	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	Типті	1964 ж.
3	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (аралас тілде)	Типті	1982 ж.
4	Шарбақты	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	Типті	1973 ж.
5	Шарбақты	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	Типті	1969 ж.
6	Тереңкөл	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ (аралас тілде)	Типті	1987 ж.
7	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ (қазақ тілінде)	Типті	1983 ж.

8	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі», (аралас тілде)	Типті	1986 ж.
9	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» (қазақ тілінде)	Типті	1981 ж.
10	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ (орыс тілінде)	Типті	1986 ж.
11	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру мектебі» (орыс тілінде)	Типті	1977 ж.
12	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ (аралас тілде)	Типті	1989 ж.

Павлодар облысы бойынша шекара маңындағы 12 мектептің барлығы типті ғимаратта орналасқан. Мектептердің салыну жылына қалай сараласақ, **1964-1967 жылы** салынған мектептер саны – **3**. **1973-1977 жылы** салынған **2** мектеп, **1981-1989 жылдары 7** мектеп салынған. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы берілген.

12.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	Ауданы	Мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	контингент/п рофицит	интернатт ың болуы
1	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (қазақ тілінде)	320	континг – 79, проф – 241	
2	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	250	континг – 54, проф – 196	
3	Успен	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (аралас тілде)	450	континг – 114, проф – 336	Бар
4	Шарбақты	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	460	континг – 30, проф – 430	
5	Шарбақты	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ, (орыс тілінде)	180	континг – 80, проф – 100	

6	Тереңкөл	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ (аралас тілде)	464	континг – 80, проф – 384	
7	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ (қазақ тілінде)	466	континг – 60, проф – 406	
8	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі», (аралас тілде)	464	континг – 38, проф – 426	
9	Ертіс	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» (қазақ тілінде)	464	континг – 58, проф – 406	
10	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ (орыс тілінде)	464	континг – 91, проф – 373	Бар
11	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы білім беру орта мектебі» КММ (орыс тілінде)	640	континг – 28, проф – 612	Бар
12	Железин	Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ (аралас тілде)	360	континг – 98, проф – 262	

Павлодар облысы бойынша шекара маңында орналасқан **12** мектептің жобалық қуаты – **4982** болса, білім алушы контингенті – **810 (16 %)** және оқушы орнының профициті – **4172 (84 %)** орынды құрап отыр. Шекара маңындағы 3 ауыл мектебінің жанында интернаты бар. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердің білім алушылары бойынша мәлімет берілген.

12.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ <i>Барлығы – 79 оқушы</i>	1-сын. – 8 2-сын. – 6 3-сын. – 4 4-сын. – 8 <i>26 оқушы</i>	5-сын. – 12 6-сын. – 6 7-сын. – 6 8-сын. – 6 9-сын. – 11 <i>41 оқушы</i>	10-сын. – 3 11-сын. – 9 <i>12 оқушы</i>	
2	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы,	1-сын. – 5 2-сын. – 3	5-сын. – 11 6-сын. – 10		

	Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ Барлығы – 50 оқушы	3-сын. – 4 4-сын. – 5 17 оқушы	7-сын. – 5 8-сын. – 3 9-сын. – 4 33 оқушы		
3	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 50 оқушы	Каз 1-сын. – 8 2-сын. – 8 3-сын. – 0 4-сын. – 4 20 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 0 7-сын. – 7 8-сын. – 6 9-сын. – 0 24 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 0 6 оқушы	
		орыс 1-сын. – 7 2-сын. – 5 3-сын. – 6 4-сын. – 6 24 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 5 7-сын. – 8 8-сын. – 11 9-сын. – 12 40 оқушы	10-сын. – 4 11-сын. – 8 12 оқушы	
4	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 80 оқушы	1-сын. – 6 2-сын. – 12 3-сын. – 4 4-сын. – 8 30 оқушы	5-сын. – 9 6-сын. – 11 7-сын. – 11 8-сын. – 4 9-сын. – 7 42 оқушы	10-сын. – 2 11-сын. – 6 8 оқушы	
5	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ Барлығы – 31 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 3 12 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 5 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 5 19 оқушы		1-3 сынып, 2-4 сынып, 5-7 сынып, 6-8 сынып
6	Тереңкөл ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ Барлығы – 46 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 2 3-сын. – 5 4-сын. – 4 18 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 4 8-сын. – 3 9-сын. – 6 22 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 0 6 оқушы	2-3«А»-сы 5-6«А»-сы 7-8«А»-сы 2-4 «Б»-сы 6- «Б»-сы 8-9 «Б»-сы 10-11 сын
7	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 60 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 7 3-сын. – 9 4-сын. – 9 30 оқушы	5-сын. – 10 6-сын. – 4 7-сын. – 1 8-сын. – 5 9-сын. – 4 24 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 0 6 оқушы	2-3 сынып, 5-6 сынып, 7-8 сынып
8	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 38 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 4 3-сын. – 6 4-сын. – 5 17 оқушы	5-сын. – 9 6-сын. – 0 7-сын. – 2 8-сын. – 1 9-сын. – 4 16 оқушы	10-сын. – 2 11-сын. – 3 5 оқушы	1-2 сынып, 3-4 сыны, 5-7 сынып, 8-9 сынып, 10 - 11 сынып

9	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 58 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 7 3-сын. – 4 4-сын. – 9 22 оқушы	5-сын. – 7 6-сын. – 2 7-сын. – 6 8-сын. – 9 9-сын. – 5 29 оқушы	10-сын. – 5 11-сын. – 2 7 оқушы	1-3 сынып, 5-7 сынып 6-8 сынып, 10-11 сынып
10	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 92 оқушы	1-сын. – 1 2-сын. – 8 3-сын. – 15 4-сын. – 7 31 оқушы	5-сын. – 16 6-сын. – 13 7-сын. – 6 8-сын. – 9 9-сын. – 10 54 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 1 7 оқушы	
11	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 28 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 1 3-сын. – 4 4-сын. – 2 10 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 2 7-сын. – 2 8-сын. – 5 9-сын. – 3 17 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 1 1 оқушы	1-3-сынып, 2-4-сынып, 6-7-сынып, 8-9 сынып
12	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ Барлығы – 103 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 8 3-сын. – 9 4-сын. – 14 41 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 9 7-сын. – 9 8-сын. – 10 9-сын. – 10 49 оқушы	10-сын. – 10 11-сын. – 3 13 оқушы	1-3-сынып, 6-8-сынып, 10-11 сынып

Кестеден көріп отырғанымыздай, Павлодар облысы бойынша шекара маңында орналасқан **12** мектептегі білім алушылар саны – **791**. Оның бастауыш білім беру деңгейінде білім алатыны – **298 (38%)**, негізгі орта білім беру деңгейінде білім алатыны – **410 (52 %)** және жалпы білім беру деңгейінде білім алатыны – **83 (10 %)** құрап отыр. Келесі кестеде Павлодар облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі көрсетілген.

12.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	НОББД	ЖОББД
1	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ 63 %	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 50 % 58 %	5-сын. – 58 % 6-сын. – 33 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 45 % 47 %	10-сын. – 100% 11-сын. – 66% 83 %
2	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 88 % 3-сын. – 87 % 4-сын. – 79 %	5-сын. – 87 % 6-сын. – 73 % 7-сын. – 69 % 8-сын. – 71 % 9-сын. – 73 %	Сынып жоқ

	82 %	85 %	78 %	
3	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ 60 %	Қаз 1-сын. – 0 2-сын. – 83% 3-сын. – 0 4-сын. – 33% 58 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 0 7-сын. – 67 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 0 72 %	10-сын. - 50 % 11-сын. – 0 50 %
	48 %	орыс 1-сын. – 0 2-сын. – 44% 3-сын. – 56% 4-сын. – 57% 52 %	5-сын. – 33% 6-сын. – 40% 7-сын. – 71% 8-сын. – 20% 9-сын. – 50% 43 %	10-сын. – 33 % 11-сын. – 67 % 50 %
4	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ 67 %	1-сын. – 0 2-сын. – 83 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 50 % 78 %	5-сын. – 77 % 6-сын. – 73 % 7-сын. – 55 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 14 % 64 %	10-сын. – 50 % 11-сын. - 67 % 59 %
5	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ 82 %	1-сын. – 0 2-сын. – 75% 3-сын. – 50% 4-сын. – 100% 75 %	5-сын. – 65% 6-сын. – 0 7-сын. – 100% 8-сын. – 0 9-сын. – 100% 88 %	
6	Тереңкөл ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ. 69 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 65% 4-сын. – 75% 80 %	5-сын. – 62 % 6-сын. – 70 % 7-сын. – 65 % 8-сын. – 68 % 9-сын. – 67 % 64 %	10-сын. – 63 % 11-сын. – 0 63 %
7	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ 53 %	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 20 % 4-сын. – 50 % 40 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – жоқ 7-сын. – 40 % 8-сын. – 75 % 9-сын. – 100 % 66 %	10-сын. – 0 11-сын. – 0
8	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі» КММ 73 %	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 50 % 4-сын. – 80 % 70 %	5-сын. – 0 6-сын. – 100 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 33 % 9-сын. – 100 % 83 %	10-сын. - 66% 11-сын. - 0 66 %
9	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 40 % 4-сын. – 71 %	5-сын. – 67 % 6-сын. – 80 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 60 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 43 %

	56 %	54 %	67 %	47 %
10	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ 52 %	1-сын. – 0 2-сын. – 67% 3-сын. – 57 % 4-сын. – 67 % 64 %	5-сын. – 54 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 30 % 8-сын. – 50 % 9-сын. – 38 % 44 %	10-сын. – жоқ 11-сын. – 100 100 %
11	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру мектебі» КММ 56 %	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 64 % 4-сын. – 69% 64 %	5-сын. – 63 % 6-сын. – 65 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 54 % 9-сын. – 52 % 57 %	10-сын. – 0 11-сын. – 55% 55 %
12	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ 55 %	1-сын. – 0 2-сын. – 46 % 3-сын. – 65 % 4-сын. – 63 % 58 %	5-сын. – 48 % 6-сын. – 76 % 7-сын. – 58 % 8-сын. – 72 % 9-сын. – 59 % 63 %	10-сын. – 52% 11-сын. – 36% 44 %

Павлодар облысы бойынша шекара маңындағы мектептердің орташа білім сапасы – **63 %**-ды құрап отыр. Өңірдегі шекара маңындағы мектептердің бастауыш білім беру деңгейі бойынша білім сапасы – **64 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **64 %**-ды және жалпы білім беру деңгейі бойынша – **62 %**-ды құрап отыр.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептер педагогтері бойынша мәліметі берілген.

12.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	ББББД	НОББД	ЖОББД	кадр	БС педагогі
1	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Педагог-зерттеуші – 2	Педагог - модератор - 2, педагог-сарапшы – 2, педагог-зерттеуші – 3.	Педагог-модератор-2, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-5	Жеткілікті	
2	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі	Педагог – 1, педагог – модератор – 1, педагог – сарапшы – 2.	Педагог-4, 2санатты-1, педагог-модератор-5, педагог-сарапшы-1,		Жеткілікті	

	жалпы білім беру мектебі» КММ		педагог-зерттеуші-1			
3	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Педагог – сарапшы – 2, педагог-модератор-3, педагог-3.	Педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-1, педагог-8	Педагог-модератор-2, педагог-сарапшы-3, педагог-зерттеуші-1, педагог-2.	Жеткілікті	
4	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Педагог-модератор-1; Педагог-зерттеуші-2; Педагог-1.	Санатсыз-1, педагог-2, педагог-модератор-5, педагог-сарапшы-5, педагог-зерттеуші-2	Санатсыз-1, педагог-4, педагог-модератор-3, педагог-сарапшы-6, педагог-зерттеу-2.	Жеткілікті	
5	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ	Педагог-2, педагог-сарапшы-1	Педагог-7, педагог-зерттеуші-1.		Жеткілікті	Химия, биология, музыка, физика, денешынықтыру, еңбекке баулу
6	Тереңкөл ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ	Педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-2.	Педагог-модератор-4, педагог-сарапшы-4.	Педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-4, педагог-зерттеуші-1.	Жеткілікті	Музыка, АӘТД, дене шынықтыру, көркем еңбек
7	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Санатсыз-2, педагог-1, педагог-модератор-1.	Санатсыз-6, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-3.	Санатсыз-6, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-3.	Жеткілікті	Биология, химия, география, физика, информатика, тарих, қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі, денешынықтыру

						ру, көркем еңбек.
8	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Санатсыз-2, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-1, педагог-зерттеуші-1.	Санатсыз-4, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-3, педагог-зерттеуші-1.	Санатсыз-4, педагог-сарапшы-3, педагог-зерттеуші-1.	Жеткілікті	Қазақ тілі, физика, информатика, биология, химия, ағылшын тілі, денешынықтыру
9	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Санатсыз-2, педагог-модератор-1, педагог-сарапшы-1.	Санатсыз-5, 2 санат-1, педагог-модератор-3, педагог-сарапшы-3.	Санатсыз-6, 2 санат-1, педагог-модератор-3, педагог-сарапшы-3.	Жеткілікті	Биология, химия, география, физика, информатика, тарих, қазақ тілі, орыс тілі, ағылшын тілі, дене шынықтыру, көркем еңбек.
10	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ (орыс тілінде)	Педагог-модератор-3, педагог-сарапшы-1	Педагог-модератор-8, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-4	Педагог-модератор-8, педагог-сарапшы-2, педагог-зерттеуші-4	Жеткілікті	
11	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Педагог-зерттеуші-2 Педагог-2	Педагог-зерттеуші-2 педагог-сарапшы-2 педагог-модератор-3, педагог-5	Педагог-сарапшы - 2 Педагог - 6	Жеткілікті	Денешынықтыру, көркем еңбек, музыка, дүниежүзі тарихы.
12	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы	Педагог-зерттеуші-1, Педагог-сарапшы-3,	Педагог-зерттеуші-1, Педагог-сарапшы-15,	Педагог-зерттеуші-1,	Жеткілікті	Дене шынықтыру, көркем еңбек, музыка,

	білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ	Педагог – модератор-1, Санатсыз-2	Педагог – модератор-2, Санатсыз-5	Педагог- сарапшы- 15, Педагог- модератор- 2, педагог -5		дүниежүзі тарихы
--	--	---	---	---	--	---------------------

Кестеден көріп отырғанымыздай, Павлодар облысында шекара маңында орналасқан 12 мектеп педагогтерінің біліктілігін арттыру ұсынылады. 7 мектепте біріктірілген сыныптар бар мектептер. Келесі кестеде Павлодар облысындағы шекара маңындағы мектеп педагогтері бойынша мәлімет берілген.

12.7-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	БС педагогтері
1	«Педагог-шебер»	0	0	0	Физика-3 Орыс тілі-1	Химия Биология
2	«Педагог-зерттеуші»	10	19	18	Педагог-психолог-1	Музыка Физика
3	«Педагог-сарапшы»	13	41	42	Математика-2 География-2	Дене шынықтыру
4	«Педагог-модератор»	13	35	22	Химия-2 Информатика-1	Көркем еңбек АӘТД
5	«Педагогтер»/ санатсыздар	18	47	34		Дүниежүзі тарихы Еңбекке баулу
7	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	0	2	1		
	Барлығы:	54	144	117		
	Жалпы педагогтер саны – 315					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Павлодар облысының шекара маңындағы ауыл мектебі педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **315** педагог қызмет атқаратынын анықтадық. Оның «педагог-шебері» – жоқ, «педагог-зерттеуші» – **47 (14,9%)**, «педагог-сарапшы» – **96 (30,4%)**, «педагог-модератор» – **70 (22,2%)**, «педагогтер» (санатсыздар) – **99 (31,4%)**, және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер саны – **3 (1,1%)**.

Шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінде кадр жетіспеушілігі мәселесінде: физика, орыс тілі, математика, география, химия және информатика пәндерінен педагог жетіспеушілігі анықталып отыр. Сол секілді мектептерге педагог-психолог мамандары да қажет. Біріктірілген сыныптарда – **73** педагог сабақ өткізеді.

Шекара маңында орналасқан келесі өңір – Солтүстік Қазақстан облысы. Солтүстік Қазақстан облысы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

13. Солтүстік Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Солтүстік Қазақстан облысы – Қазақстанның солтүстігіндегі облысы. Облыс **1936** жылдың **29** шілдесінде құрылды, бүгінгі шекарасы **1999** жылдың **8** сәуірінде бекітілді. Облыстың ауданы **97, 99** мың шаршы км. тең және республика аумағының **3, 6 %** құрайды. Солтүстік Қазақстан облысының әкімшілік орталығы – Петропавл қаласы, **1752** жылы негізі қаланды. Облыста **13** әкімшілік аудан бар; 5 қала – Петропавл, Булаев, Мамлют, Тайынша, Сергеев; 4 қала типтес кенттер – Смирново, Талшық, Еңбек, Кішкенекөл. Облыс аумағы Қазақстанның Қостанай және Ақмола облыстарымен және Ресей Федерациясының Қорған, Түмен, Омбы облыстарымен шекараласады.

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша **56** мектеп шекара маңында орналасқан. Оның **52-сі** шағын жинақты мектептер. Шағын жинақты мектептерде **2770** білім алушы білім алады.

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша: Ақжар, Жамбыл, М. Жұмабаев, Мамлют, Уәлиханов және Қызылжар секілді 6 аудандарында 52 шағын жинақты мектеп бар.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

13.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
56	4	52

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы – **4** және шағын жинақтысы – **52**.

Солтүстік Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

13.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты	салынған жылы
1	Ақжар	Байтуыс орталау мектебі, қазақ тілі	типті	1992 ж.
2	Ақжар	Бостандық орта мектебі, аралас	типті	1971 ж.
3	Ақжар	Восход негізгі мектебі, аралас	типті	1966 ж.
4	Ақжар	Горьковский орта мектебі, аралас	типті	1 ғимарат-1963, 2 ғимарат-1986
5	Ақжар	Кенащы негізгі мектебі, қазақ тілі	типті	1965 ж.
6	Ақжар	Киев орта мектебі, қазақ тілі	типті	1979 ж.

7	Ақжар	С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі, қазақ тілі	типті	1972 ж.
8	Ақжар	Май орта мектебі, қазақ тілі	типті	1971 ж.
9	Ақжар	Ақсары негізгі мектебі, қазақ тілі	типті	1973 ж.
10	Ақжар	Новосел бастауыш мектебі, аралас	типті	1971 ж.
11	Жамбыл	Пресноредут ЖОББМ	типтік	1970 ж.
12	Жамбыл	Буденный ЖОББМ	типтік	1987 ж.
13	Жамбыл	Казанка ЖОББМ	типтік	1991 ж.
14	Жамбыл	Железный ЖОББМ	типтік	1982 ж.
15	Жамбыл	Айымжан ЖОББМ	бейімдел	1984 ж.
16	Жамбыл	Узынколь БМ	бейімдел	1972 ж.
17	Жамбыл	Новорыбинка ЖОББМ	типтік	1987 ж.
18	М.Жұмабаев	«Александровка негізгі мектебі» КММ, орысша	типті	1990 ж.
19	М.Жұмабаев	«Конюхово негізгі мектебі» КММ, орысша	типті	1968 ж.
20	М.Жұмабаев	«Куломзин бастауыш мектебі» КММ, орысша	типті	1976 ж.
21	М.Жұмабаев	«Образец бастауыш мектебі» КММ, орысша	типті	1964 ж.
22	М.Жұмабаев	«Лебяжье негізгі мектебі» КММ, орысша	типті	1978 ж.
23	М.Жұмабаев	«Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ, қазақша	типті	1968 ж.
24	М.Жұмабаев	«Надежка орта мектебі» КММ, аралас	типті	1975 ж.
25	М.Жұмабаев	«Беняш орталау мектебі» КММ, қазақша	бейімдел	1972 ж.
26	М.Жұмабаев	«Еремеевка бастауыш мектебі» КММ, орысша	бейімдел	1970 ж.
27	М.Жұмабаев	«Қарағанды орта мектебі» КММ, орысша	типті	1965 ж.
28	М.Жұмабаев	«Октябрьское орта мектебі» КММ, аралас	типті	1965 ж.
29	М.Жұмабаев	«Хлебороб орталау мектебі» КММ, орысша	бейімдел	1985 ж.
30	Мамлют	«Афонькино рта мектебі» КММ (орыс)	типті	1978 ж.
31	Мамлют	Белое орта мектебі, орыс	типті	1976 ж.
32	Мамлют	«С.Г.Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі» КММ Орысша	типті	1965 ж.
33	Мамлют	Михайловка орта мектебі, орыс	типті	1987 ж.
34	Уәлиханов	Ақтүйесай ОМ Қазақ	типті	1974 ж.
35	Уәлиханов	«Озерный орта мектебі» (қазақша)	типті	1970 ж.
36	Уалиханов	Бидайық орта мектебі аралас (қазақ/орыс тілі)	типті	2011 ж.
37	Уалиханов	Жамбыл ОМ қазақ	типті	1988 ж.
38	Уәлиханов	Өндіріс орта мектебі оқыту тілі – қазақ тілі	типті	1985 ж.
39	Уалиханов	Елтай орта мектебі КММ	типті	1954 ж.
40	Уәлиханов	Қаратерек орта мектебі	типті	1967 ж.
41	Қызылжар	«Долматова негізгі мектебі» КММ. орыс	типті	1991 ж.
42	Қызылжар	«Налобино ОМ» КММ, орыс	типті	1965 ж.
43	Қызылжар	Красноярка негізгі мектебі (орысша)	типті	1975 ж.
44	Қызылжар	Сивково орта мектебі	типті	1981 ж.
45	Қызылжар	Большая Малышка орта мектебі	типті	1975 ж.
46	Қызылжар	Бугровое орта мектебі	типті	1969 ж.
47	Қызылжар	Вагулино орта мектебі	типті	1992 ж.
48	Қызылжар	Кустовое негізгі мектебі	бейімдел	1963 ж.
49	Қызылжар	Глубокое негізгі мектебі	бейімдел	1975 ж.

50	Қызылжар	Дубровное негізгі мектебі	типті	1974 ж.
51	Қызылжар	Пресновка орта мектебі	типті	1983 ж.
52	Қызылжар	Барневка бастауыш мектебі	типті	1967 ж.

Кестеден көріп отырғанымыздай, Солтүстік Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы **52** шағын жинақты мектептің Ақжар ауданы бойынша **10**, Жамбыл ауданы бойынша **7**, М. Жұмабаев ауданы бойынша **12**, Мамлют ауданы бойынша **4** және Уәлиханов ауданы бойынша **19** мектеп шекара маңында орналасқан. Мектептердің 7-уі бейімделген ғимараттарда орналасса, **45** мектеп типті ғимаратта жұмыс жасайды. Шағын жинақты мектептердің ең көнесі – Уәлиханов ауданында орналасқан Елтай орта мектебі – **1954 жылы** салынған. **1963-1969-жылдары** салынған мектептер саны – **14** мектеп, **1970-1976 жылдары** салынған мектептер – **21** мектеп, **1980-1988 жылдары** салынған мектептер саны – **10** мектеп, **1991-1992 жылдары** – **5** және **2011 жылы** – **1** мектеп салынған.

Келесі кестеде Солтүстік Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жобалық қуаты бойынша мәлімет берілген.

13.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	ЖҚ	Контингент/профи	Интернат
1	Ақжар	Байтуыс орталау мектебі, қазақ тілі	150	континг – 24, проф – 126	
2	Ақжар	Бостандық орта мектебі, аралас	250	континг – 67, проф – 183	
3	Ақжар	Восход негізгі мектебі, аралас	230	континг – 54, проф – 176	
4	Ақжар	Горьковский орта мектебі, аралас	320	континг – 107, проф – 213	
5	Ақжар	Кенащы негізгі мектебі, қазақ тілі	325	континг – 29, проф – 296	
6	Ақжар	Киев орта мектебі, қазақ тілі	430	континг – 63, проф – 367	
7	Ақжар	С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі, қазақ тілі	320	континг – 36, проф – 284	
8	Ақжар	Май орта мектебі, қазақ тілі	325	континг – 49, проф – 276	
9	Ақжар	Ақсары негізгі мектебі, қазақ тілі	150	континг – 18, проф – 132	
10	Ақжар	Новосел бастауыш мектебі, аралас	320	континг – 12, проф – 308	
11	Жамбыл	Пресноредут ЖОББМ (орыс)	536	континг – 81, проф – 455	
12	Жамбыл	Буденный ЖОББМ (орыс)	350	континг – 90, проф – 260	бар
13	Жамбыл	Казанка ЖОББМ (орыс)	430	континг – 86, проф – 344	

14	Жамбыл	Железный ЖОББМ (орыс)	220	континг – 46, проф – 174	
15	Жамбыл	Айымжан ЖОББМ (қазақ)	300	континг – 32, проф – 268	
16	Жамбыл	Узынколь БМ(орыс)	110	континг – 6, проф – 104	
17	Жамбыл	Новорыбинка ЖОББМ (орыс)	300	континг – 48, проф – 252	
18	М.Жұмабаев	«Александровка негізгі мектебі» КММ, орысша	360	континг – 36, проф – 324	
19	М.Жұмабаев	«Конюхово негізгі мектебі» КММ, орысша	464	континг – 36, проф – 428	
20	М.Жұмабаев	«Куломзин бастауыш мектебі» КММ, орысша	90	континг – 5, проф – 85	
21	М.Жұмабаев	«Образец бастауыш мектебі» КММ, орысша	40	континг – 9, проф – 31	
22	М.Жұмабаев	«Лебяжье негізгі мектебі» КММ, орысша	464	континг – 18, проф – 446	
23	М.Жұмабаев	«Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ, қазақша	192	континг – 23, проф – 169	
24	М.Жұмабаев	«Надежка орта мектебі» КММ, аралас	500	континг – 75, проф – 425	
25	М.Жұмабаев	«Беняш орталау мектебі» КММ, қазақша	50	континг – 27, проф – 23	
26	М.Жұмабаев	«Еремеевка бастауыш мектебі» КММ, орысша	50	континг – 8, проф – 42	
27	М.Жұмабаев	«Қарағанды орта мектебі» КММ, орысша	500	континг – 59, проф – 441	
28	М.Жұмабаев	«Октябрьское орта мектебі» КММ, аралас	520	континг – 79, проф – 441	
29	М.Жұмабаев	«Хлебобоб орталау мектебі» КММ, орысша	50	континг – 17, проф – 33	
30	Мамлют	«Афонькино орта мектебі» КММ (орыс)	464	континг – 70, проф – 394	
31	Мамлют	Белое орта мектебі, орыс	464	континг – 118, проф – 346	бар
32	Мамлют	«С.Г.Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі» КММ Орысша	200	континг – 98, проф – 102	бар
33	Мамлют	Михайловка орта мектебі, орыс	360	континг – 64, проф – 296	бар
34	Уәлиханов	Ақтүйесай ОМ Қазақ	460	континг – 100, д проф еф – 360	
35	Уәлиханов	«Озерный орта мектебі» (қазақша)	320	континг – 29, проф – 291	
36	Уәлиханов	Бидайық орта мектебі аралас (қазақ/орыс тілі)	320	континг – 112, проф – 208	

37	Уәлиханов	Жамбыл ОМ қазақ	80	континг – 56, проф – 24	
38	Уәлиханов	Өндіріс орта мектебі оқыту тілі – қазақ тілі	190	континг – 64, проф – 126	
39	Уәлиханов	Елтай орта мектебі	320	континг – 32, проф – 288	
40	Уәлиханов	Қаратерек орта мектебі	320	континг – 28, проф – 292	
41	Қызылжар	«Долматова негізгі мектебі» КММ. орысша	162	континг – 23, проф – 139	
42	Қызылжар	«Налобино ОМ» КММ, орысша	480	континг – 120, проф – 360	
43	Қызылжар	Красноярка негізгі мектебі (орысша)	350	континг – 33, проф – 317	
44	Қызылжар	Сивково орта мектебі (орысша)	646	континг – 74, проф – 572	
45	Қызылжар	Большая Малышка орта мектебі (орысша)	450	континг – 146, проф – 304	бар
46	Қызылжар	Бугровое орта мектебі (орысша)	350	континг – 86, проф – 264	
47	Қызылжар	Вагулино орта мектебі (орысша)	350	континг – 113, проф – 237	
48	Қызылжар	Кустовое негізгі мектебі (орысша)	70	континг – 17, проф – 53	
49	Қызылжар	Глубокое негізгі мектебі (орысша)	75	континг – 31, проф – 44	
50	Қызылжар	Дубровное негізгі мектебі (орысша)	75	континг – 12, проф – 63	
51	Қызылжар	Пресновка орта мектебі (орысша)	464	континг – 78, проф – 386	
52	Қызылжар	Барневка бастауыш мектебі (орысша)	40	континг – 9, проф – 31	

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан **52** шағын жинақты мектептің жобалық қуаты – **15 356** орын. Мектептердегі білім алушы оқушылар контингенті – **2753 (18%)**, білім алушы орнының профициті – **12603 (82 %)** құрап отыр. Берілген мәліметтерден көріп отырғанымыздай, Солтүстік Қазақстан облысындағы шекара маңында орналасқан мектептердің **82 %** мектептерінде бос орындар бар екені анықталып отыр. Солтүстік Қазақстан облысындағы шекара маңындағы 5 мектептің жанында интернаты бар.

Келесі кестеде шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет берілген.

13.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
---	------------------------	--------------	------------------	----------------	------------------------

1	Ақжар ауданы, Байтуыс орталау мектебі Барлығы – 24 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 4 3-сын. – 1 4-сын. – 4 14 оқушы	5-сын. – 0 6-сын. – 4 7-сын. – 3 8-сын. – 0 9-сын. – 3 10 оқушы		2-3 сынып
2	Ақжар ауданы, Бостандық орта мектебі Барлығы – 68 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 8 3-сын. – 11 4-сын. – 2 26 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 7 7-сын. – 7 8-сын. – 5 9-сын. – 7 31 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 5 11 оқушы	2-4 «Б» 5-6 «Б» 7-8 «Б»
3	Ақжар ауданы, Восход негізгі мектебі Барлығы – 52 оқушы	1-сын. – 4 2-сын. – 10 3-сын. – 5 4-сын. – 5 24 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 12 7-сын. – 3 8-сын. – 4 9-сын. – 6 28 оқушы		
4	Ақжар ауданы, Горьковский орта мектебі Барлығы – 106 оқушы	1-сын. – 7 2-сын. – 4 3-сын. – 7 4-сын. – 9 27 оқушы	5-сын. – 18 6-сын. – 13 7-сын. – 10 8-сын. – 9 9-сын. – 11 61 оқушы	10-сын. – 9 11-сын. – 9 18 оқушы	5-6 «а» 7-8 «а»
5	Ақжар ауданы, Кенащы негізгі мектебі Барлығы – 29 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 4 3-сын. – 2 4-сын. – 3 12 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 3 8-сын. – 4 9-сын. – 4 17 оқушы		1- 3 сынып
6	Ақжар ауданы, Киев орта мектебі Барлығы – 63 оқушы	1-сын. – 5 2-сын. – 4 3-сын. – 6 4-сын. – 6 21 оқушы	5-сын. – 6 6-сын. – 5 7-сын. – 7 8-сын. – 4 9-сын. – 9 31 оқушы	10-сын. – 8 11-сын. – 3 11 оқушы	
7	Ақжар ауданы, С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі Барлығы – 37 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 4 3-сын. – 3 4-сын. – 5 15 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 3 8-сын. – 4 9-сын. – 3 19 оқушы	10-сын. – 0 11-сын. – 3 3 оқушы	
8	Ақжар ауданы, Май орта мектебі Барлығы – 52 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 4 18 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 3 8-сын. – 5 9-сын. – 8 25 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 6 9 оқушы	

9	Ақжар ауданы, Ақсары негізгі мектебі Барлығы – 18 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 2 4-сын. – 3 11 оқушы	5-сын. – 3 6-сын. – 1 7-сын. – 0 8-сын. – 3 9-сын. – 0 7 оқушы		2-3 сынып 6-8 сынып
10	Ақжар ауданы, Новосел бастауыш мектебі Барлығы – 12 оқушы	1-сын. – 3 2-сын. – 5 3-сын. – 2 4-сын. – 2 12 оқушы			
11	Жамбыл ауданы Пресноредут ЖОББМ Барлығы – 81 оқушы	1-сын. – 9 2-сын. – 14 3-сын. – 8 4-сын. – 9 40 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 6 7-сын. – 7 8-сын. – 5 9-сын. – 11 34 оқушы	10-сын. – 4 11-сын. – 3 7 оқушы	
12	Жамбыл ауданы Буденный ЖОББМ (орыс) Барлығы – 175 оқушы	1-сын. – 2 2-сын. – 8 3-сын. – 6 4-сын. – 20 116 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 4 7-сын. – 11 8-сын. – 16 9-сын. – 4 46 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 7 13 оқушы	
13	Жамбыл ауданы Казанка ЖОББМ (орыс) Барлығы – 86 оқушы	1-сын. – 10 2-сын. – 11 3-сын. – 6 4-сын. – 13 40 оқушы	5-сын. – 10 6-сын. – 7 7-сын. – 3 8-сын. – 7 9-сын. – 7 34 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 5 12 оқушы	
14	Жамбыл ауданы Железный ЖОББМ (орыс) Барлығы – 43 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 5 3-сын. – 2 4-сын. – 3 10 оқушы	5-сын. – 4 6-сын. – 4 7-сын. – 4 8-сын. – 5 9-сын. – 3 20 оқушы	10-сын. – 7 11-сын. – 6 13 оқушы	2-3
15	Жамбыл ауданы Айымжан ЖОББМ (қазақ) Барлығы – 37 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 2 3-сын. – 1 4-сын. – 5 8 оқушы	5-сын. – 5 6-сын. – 4 7-сын. – 3 8-сын. – 5 9-сын. – 3 20 оқушы	10-сын. – 3 11-сын. – 6 9 оқушы	2-3
16	Жамбыл ауданы Узынкөл БМ (орыс) Барлығы – 6 оқушы	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 2 4-сын. – 4 6 оқушы			2-4

17	Жамбыл ауданы Новорыбинка ЖОББМ (орыс)	1-сын. – 5 2-сын. – 3 3-сын. – 7 4-сын. – 3	5-сын. – 3 6-сын. – 2 7-сын. – 4 8-сын. – 6 9-сын. – 5	10-сын. – 4 11-сын. – 5	5-6
	Барлығы – 47 оқушы	18 оқушы	20 оқушы	9 оқушы	
18	М.Жұмабаев ауданы, «Александровка негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 8 3-сын. – 1 4-сын. – 3	5-сын. – 2 6-сын. – 3 7-сын. – 7 8-сын. – 0 9-сын. – 5		
	Барлығы – 33 оқушы	16 оқушы	17 оқушы		
19	М.Жұмабаев ауданы, «Конюхово негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 8 2-сын. – 4 3-сын. – 5 4-сын. – 0	5-сын. – 5 6-сын. – 3 7-сын. – 6 8-сын. – 3 9-сын. – 2		
	Барлығы – 36 оқушы	17 оқушы	19 оқушы		
20	М.Жұмабаев ауданы, «Куломзин бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 3 2-сын. – 1 3-сын. – 0 4-сын. – 1			
	Барлығы – 5 оқушы	5 оқушы			
21	М.Жұмабаев ауданы, «Образец бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 2 2-сын. – 1 3-сын. – 6 4-сын. – 0			
	Барлығы – 9 оқушы	9 оқушы			
22	М.Жұмабаев ауданы, «Лебяжье негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 4 3-сын. – 0 4-сын. – 0	5-сын. – 1 6-сын. – 3 7-сын. – 1 8-сын. – 5 9-сын. – 4		
	Барлығы – 18 оқушы	4 оқушы	14 оқушы		
23	М.Жұмабаев ауданы, «Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ	1-сын. – 1 2-сын. – 2 3-сын. – 4 4-сын. – 1	5-сын. – 2 6-сын. – 2 7-сын. – 4 8-сын. – 3 9-сын. – 4		
	Барлығы – 23 оқушы	8 оқушы	15 оқушы		
24	М.Жұмабаев ауданы, «Надежка орта мектебі» КММ	1-сын. – 9 2-сын. – 6 3-сын. – 5 4-сын. – 3	5-сын. – 5 6-сын. – 7 7-сын. – 10 8-сын. – 9 9-сын. – 11	10-сын. – 6 11-сын. – 4	
	Барлығы – 75 оқушы	23 оқушы	42 оқушы	10 оқушы	

25	М.Жұмабаев ауданы, «Беняш орталау мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 4 3-сын. – 2 4-сын. – 4	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 1 8-сын. – 0 9-сын. – 3		
	Барлығы – 27 оқушы	14 оқушы	13 оқушы		
26	М.Жұмабаев ауданы, «Еремеевка бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 1 2-сын. – 2 3-сын. – 2 4-сын. – 3			
	Барлығы – 8 оқушы	8 оқушы			
27	М.Жұмабаев ауданы, «Қарағанды орта мектебі» КММ	1-сын. – 6 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 8	5-сын. – 3 6-сын. – 6 7-сын. – 5 8-сын. – 8 9-сын. – 8	10-сын. – 2 11-сын. – 7	
	Барлығы – 59 оқушы	20 оқушы	30 оқушы	9 оқушы	
28	М.Жұмабаев ауданы, «Октябрьское орта мектебі» КММ	1-сын. – 5 2-сын. – 10 3-сын. – 9 4-сын. – 11	5-сын. – 6 6-сын. – 9 7-сын. – 9 8-сын. – 7 9-сын. – 5	10-сын. – 4 11-сын. – 0	
	Барлығы – 75 оқушы	35 оқушы	36 оқушы	4 оқушы	
29	М.Жұмабаев ауданы, «Хлебоборб орталау мектебі» КММ	1-сын. – 3 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 3	5-сын. – 2 6-сын. – 1 7-сын. – 0 8-сын. – 0 9-сын. – 2		
	Барлығы – 17 оқушы	12 оқушы	5 оқушы		
30	Мамлют ауданы «Афонькино орта мектебі» КММ	1-сын. – 11 2-сын. – 7 3-сын. – 7 4-сын. – 8	5-сын. – 6 6-сын. – 6 7-сын. – 1 8-сын. – 3 9-сын. – 9	10-сын. – 7 11-сын. – 5	7 и 8 сынып
	Барлығы – 70 оқушы	33 оқушы	25 оқушы	12 оқушы	
31	Мамлют ауданы, Белое ауылы, Белое орта мектебі	1-сын. – 17 2-сын. – 10 3-сын. – 19 4-сын. – 15	5-сын. – 13 6-сын. – 16 7-сын. – 9 8-сын. – 8 9-сын. – 2	10-сын. – 6 11-сын. – 4	
	Барлығы – 119 оқушы	61 оқушы	48 оқушы	10 оқушы	
32	Мамлют ауданы, «С.Г.Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі» КММ	1-сын. – 7 2-сын. – 9 3-сын. – 8 4-сын. – 5	5-сын. – 7 6-сын. – 17 7-сын. – 6 8-сын. – 13 9-сын. – 9	10-сын. – 12 11-сын. – 5	
	Барлығы – 98 оқушы	29 оқушы	52 оқушы	17 оқушы	

33	Мамлют ауданы, Михайловка ауылы, Михайловка орта мектебі	1-сын. – 7 2-сын. – 3 3-сын. – 4 4-сын. – 8	5-сын. – 9 6-сын. – 6 7-сын. – 0 8-сын. – 7 9-сын. – 8	10-сын. – 7 11-сын. – 4	
	Барлығы – 63 оқушы	22 оқушы	30 оқушы	11 оқушы	
34	СҚО Уәлиханов Ақтүйесай ОМ	1-сын. – 10 2-сын. – 9 3-сын. – 7 4-сын. – 11	5-сын. – 14 6-сын. – 16 7-сын. – 9 8-сын. – 7 9-сын. – 11	10-сын. – 5 11-сын. – 4	
	Барлығы – 103 оқушы	37 оқушы	57 оқушы	9 оқушы	
35	Амангельды ауылдық округі, Уәлиханов ауданы, «Озерный орта мектебі»	1-сын. – 2 2-сын. – 5 3-сын. – 3 4-сын. – 2	5-сын. – 5 6-сын. – 6 7-сын. – 2 8-сын. – 1 9-сын. – 1	10-сын. – 0 11-сын. – 2	1,3 2,4 7, 9 8, 11
	Барлығы – 29 оқушы	12 оқушы	15 оқушы	2 оқушы	
36	Уәлиханов ауданы, Бидайық орта мектебі	1-сын. – 17 2-сын. – 10 3-сын. – 11 4-сын. – 16	5-сын. – 5 6-сын. – 12 7-сын. – 7 8-сын. – 9 9-сын. – 7	10-сын. – 11 11-сын. – 3	
	Барлығы – 108 оқушы	54 оқушы	40 оқушы	14 оқушы	
37	Уәлиханов, Жамбыл ОМ	1-сын. – 8 2-сын. – 4 3-сын. – 5 4-сын. – 4	5-сын. – 7 6-сын. – 6 7-сын. – 4 8-сын. – 6 9-сын. – 5	10-сын. – 4 11-сын. – 3	
	Барлығы – 56 оқушы	21 оқушы	28 оқушы	7 оқушы	
38	Уәлиханов Өндіріс орта мектебі	1-сын. – 6 2-сын. – 6 3-сын. – 4 4-сын. – 5	5-сын. – 9 6-сын. – 5 7-сын. – 7 8-сын. – 8 9-сын. – 9	10-сын. – 5 11-сын. – 3	
	Барлығы – 67 оқушы	21 оқушы	38 оқушы	8 оқушы	
39	Уәлиханов ауданы, Елтай орта мектебі	1-сын. – 4 2-сын. – 3 3-сын. – 1 4-сын. – 3	5-сын. – 3 6-сын. – 3 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 4	10-сын. – 4 11-сын. – 4	-
	Барлығы – 35 оқушы	11 оқушы	16 оқушы	8 оқушы	
40	Уәлиханов, Қаратерек ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 3	5-сын. – 3 6-сын. – 4 7-сын. – 2 8-сын. – 1 9-сын. – 4	10-сын. – 0 11-сын. – 5	3,2-4,5-7, 6- 8,9,11 сыныптар
	Барлығы – 28 оқушы	9 оқушы	14 оқушы	5 оқушы	

41	Қызылжар ауданы, «Долматова негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 1 2-сын. – 3 3-сын. – 3 4-сын. – 2	5-сын. – 5 6-сын. – 2 7-сын. – 4 8-сын. – 2 9-сын. – 3		1,4 кл, 6,8 кл
	Барлығы – 25 оқушы	9 оқушы	16 оқушы		
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ	1-сын. – 11 2-сын. – 17 3-сын. – 10 4-сын. – 13	5-сын. – 15 6-сын. – 11 7-сын. – 12 8-сын. – 12 9-сын. – 9	10-сын. – 7 11-сын. – 3	
	Барлығы – 120 оқушы	51 оқушы	59 оқушы	10 оқушы	
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 4 2-сын. – 5 3-сын. – 6 4-сын. – 2	5-сын. – 2 6-сын. – 4 7-сын. – 2 8-сын. – 5 9-сын. – 3		1-4- сынып 5-7 сынып
	Барлығы – 33 оқушы	17 оқушы	16 оқушы		
44	Қызылжар ауданы, Сивково орта мектебі	1-сын. – 7 2-сын. – 6 3-сын. – 6 4-сын. – 11	5-сын. – 12 6-сын. – 10 7-сын. – 7 8-сын. – 5 9-сын. – 7	10-сын. – 0 11-сын. – 2	
	Барлығы – 73 оқушы	30 оқушы	41 оқушы	2 оқушы	
45	Қызылжар ауданы, Большая Малышка орта мектебі	1-сын. – 16 2-сын. – 15 3-сын. – 11 4-сын. – 16	5-сын. – 26 6-сын. – 11 7-сын. – 16 8-сын. – 14 9-сын. – 12	10-сын. – 3 11-сын. – 6	
	Барлығы –146 оқушы	58 оқушы	79 оқушы	9 оқушы	
46	Қызылжар ауданы, Бугровое орта мектебі	1-сын. – 7 2-сын. – 9 3-сын. – 7 4-сын. – 11	5-сын. – 11 6-сын. – 9 7-сын. – 5 8-сын. – 12 9-сын. – 9	10-сын. – 4 11-сын. – 3	
	Барлығы – 87 оқушы	34 оқушы	46 оқушы	7 оқушы	
47	Қызылжар ауданы, Вагулино орта мектебі	1-сын. – 8 2-сын. – 10 3-сын. – 10 4-сын. – 10	5-сын. – 13 6-сын. – 10 7-сын. – 10 8-сын. – 15 9-сын. – 14	10-сын. – 7 11-сын. – 5	
	Барлығы – 112 оқушы	38 оқушы	62 оқушы	12 оқушы	
48	Қызылжар ауданы, Кустовое негізгі мектебі	1-сын. – 3 2-сын. – 1 3-сын. – 2 4-сын. – 1	5-сын. – 2 6-сын. – 2 7-сын. – 3 8-сын. – 3 9-сын. – 0		1-4, 2-3, 5-6
	Барлығы – 17 оқушы	7 оқушы	10 оқушы		

49	Қызылжар ауданы, Глубокое негізгі мектебі	1-сын. – 2 2-сын. – 5 3-сын. – 7 4-сын. – 5	5-сын. – 2 6-сын. – 1 7-сын. – 2 8-сын. – 4 9-сын. – 3		6-7 сынып
	Барлығы – 31 оқушы	19 оқушы	12 оқушы		
50	Қызылжар ауданы, Дубровное негізгі мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 1 4-сын. – 2	5-сын. – 0 6-сын. – 2 7-сын. – 0 8-сын. – 2 9-сын. – 4		3-4 - 3 5-8 -3 6-9 - 6
	Барлығы – 11 оқушы	3 оқушы	8 оқушы		
51	Қызылжар ауданы, Пресновка орта мектебі	1-сын. – 6 2-сын. – 5 3-сын. – 8 4-сын. – 7	5-сын. – 4 6-сын. – 14 7-сын. – 10 8-сын. – 7 9-сын. – 14	10-сын. – 0 11-сын. – 3	
	Барлығы – 78 оқушы	26 оқушы	49 оқушы	3 оқушы	
52	Қызылжар ауданы, Барневка бастауыш мектебі	1-сын. – 2 2-сын. – 2 3-сын. – 1 4-сын. – 4	5-сын. – 0 6-сын. – 0 7-сын. – 0 8-сын. – 0 9-сын. – 0		1-4 сынып 2-3 сынып
	Барлығы – 9 оқушы	9 оқушы			

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы мектептерде **2839** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша білім алатыны – **1200 (42 %)**, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша білім алатыны – **1355 (48 %)** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша білім алатыны – **284 (10%)** білім алушы. Білім алушыларды сыныптар бойынша саралау онлайн сабақтарды ұйымдастырып өткізу кезінде қажеттілігі бар. Келесі кестеде білім алушылардың білім сапасы бойынша мәліметтері берілген.

13.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД
1	Ақжар ауданы, Байтуыс орталау мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 100 4-сын. – 60	5-сын. – 0 6-сын. – 75 7-сын. – 50 8-сын. – 0 9-сын. – 100	
	72 %	87 %	56 %	
2	Ақжар ауданы, Бостандық орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 85 % 3-сын. – 88 % 4-сын. – 83 %	5-сын. – 57 % 6-сын. – 75 % 7-сын. – 85 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 55 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 88 %

	76 %	85 %	70 %	74 %
3	Ақжар ауданы, Восход негізгі мектебі 49 %	1-сын. – 0 2-сын. – 33 3-сын. – 25 4-сын. – 80 46 %	5-сын. – 36 6-сын. – 25 7-сын. – 50 8-сын. – 50 9-сын. – 100 52 %	
4	Ақжар ауданы, Горьковский орта мектебі 51 %	1-сын. – 0 2-сын. – 57 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 88 % 68 %	5-сын. – 33 % 6-сын. – 44 % 7-сын. – 36 % 8-сын. – 40 % 9-сын. – 24 % 35 %	10-сын. – 50 % 11-сын. – 50 % 50 %
5	Ақжар ауданы, Кенащы негізгі мектебі 77 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 67 4-сын. – 100 89 %	5-сын. – 100 6-сын. – 0 7-сын. – 50 8-сын. – 75 9-сын. – 100 65 %	
6	Ақжар ауданы, Киев орта мектебі 58 %	1-сын. – 0 2-сын. – 66 3-сын. – 100 4-сын. – 66 77 %	5-сын. – 80 6-сын. – 85 7-сын. – 40 8-сын. – 60 9-сын. – 60 65 %	10-сын. – 33 11-сын. – 28 31 %
7	Ақжар ауданы, С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі 55 %	1-сын. – 0 2-сын. – 66 3-сын. – 50 4-сын. – 66 61 %	5-сын. – 57 6-сын. – 60 7-сын. – 66 8-сын. – 50 9-сын. – 43 55 %	10-сын. – 33 11-сын. – 66 50 %
8	Ақжар ауданы, Май орта мектебі 66 %	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 50 % 70 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 66 % 8-сын. – 80 % 9-сын. – 25 % 61 %	10-сын. – 66 % 11-сын. – 66 % 66 %
9	Ақжар ауданы, Ақсары негізгі мектебі 54 %	1-сын. – 0 2-сын. – 57 % 3-сын. – 60 % 4-сын. – 88 % 68 %	5-сын. – 33 % 6-сын. – 44 % 7-сын. – 0 8-сын. – 40 % 9-сын. – 0 39 %	
10	Ақжар ауданы, Новосел бастауыш мектебі 100 %	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 100 4-сын. – 100 100 %		

11	Жамбыл ауданы Пресноредут ЖОББМ	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 33 %	5-сын. – 67 6-сын. – 50 7-сын. – 33 8-сын. – 40 9-сын. – 33	10-сын. – 67 11-сын. – 50
	52 %	53 %	45 %	59 %
12	Жамбыл ауданы Буденный ЖОББМ (орыс)	1-сын. – 0 2-сын. – 67 3-сын. – 56 4-сын. – 69	5-сын. – 100 6-сын. – 55 7-сын. – 69 8-сын. – 60 9-сын. – 33	10-сын. – 25 11-сын. – 30
	78 %	64 %	63 %	28 %
13	Жамбыл ауданы Казанка ЖОББМ (орыс)	1-сын. – 0 2-сын. – 67 3-сын. – 54 4-сын. – 70	5-сын. – 57 6-сын. – 100 7-сын. – 57 8-сын. – 17 9-сын. – 15	10-сын. – 60 11-сын. – 33
	54 %	64 %	50 %	47 %
14	Жамбыл ауданы Железный ЖОББМ (орыс)	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 33 4-сын. – 75	5-сын. – 67 6-сын. – 25 7-сын. – 100 8-сын. – 67 9-сын. – 40	10-сын. – 50 11-сын. – 60
	61 %	69 %	60 %	55 %
15	Жамбыл ауданы Айымжан ЖОББМ (қазақ)	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 60 4-сын. – 60	5-сын. – 60 6-сын. – 67 7-сын. – 40 8-сын. – 50 9-сын. – 50	10-сын. – 50 11-сын. – 67
	57 %	60 %	53 %	59 %
16	Жамбыл ауданы Ұзынкөл БМ (орыс)	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 50		
	75 %	75 %		
17	Жамбыл ауданы Новорыбинка ЖОББМ (орыс)	1-сын. – 0 2-сын. – 43 3-сын. – 75 4-сын. – 33	5-сын. – 33 6-сын. – 33 7-сын. – 67 8-сын. – 80 9-сын. – 37	10-сын. – 80 11-сын. – 75
	59 %	50 %	50 %	78 %
18	М.Жұмабаев ауданы, «Александровка негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 67 4-сын. – 50	5-сын. – 33 6-сын. – 43 7-сын. – 0 8-сын. – 40 9-сын. – 57	
	58 %	72 %	43 %	

19	М.Жұмабаев ауданы, «Конюхово негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 50 4-сын. – 0 72 %	5-сын. – 33 6-сын. – 33 7-сын. – 33 8-сын. – 100 9-сын. – 100 60 %	
	66 %			
20	М.Жұмабаев ауданы, «Куломзин бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 100 4-сын. – 100 100 %		
	100 %			
21	М.Жұмабаев ауданы, «Образец бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 83 3-сын. – 100 4-сын. – 0 92 %		
	92 %			
22	М.Жұмабаев ауданы, «Лебяжье негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 0 4-сын. – 100 100 %	5-сын. – 0 6-сын. – 100 7-сын. – 80 8-сын. – 80 9-сын. – 20 70 %	
	85 %			
23	М.Жұмабаев ауданы, «Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 0 4-сын. – 50 75 %	5-сын. – 75 6-сын. – 25 7-сын. – 33 8-сын. – 85 9-сын. – 100 64 %	
	70 %			
24	М.Жұмабаев ауданы, «Надежка орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 57 4-сын. – 100 79 %	5-сын. – 71 6-сын. – 50 7-сын. – 56 8-сын. – 33 9-сын. – 21 46 %	10-сын. – 75 11-сын. – 57 66 %
	64 %			
25	М.Жұмабаев ауданы, «Беняш орталау мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 57 3-сын. – 100 4-сын. – 75 77 %	5-сын. – 100 6-сын. – 0 7-сын. – 0 8-сын. – 0 9-сын. – 40 70 %	
	74 %			
26	М.Жұмабаев ауданы, «Еремеевка бастауыш мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 71 3-сын. – 76 4-сын. – 0 74 %		

	74 %			
27	М.Жұмабаев ауданы, «Қарағанды орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 53 4-сын. – 57	5-сын. – 57 6-сын. – 40 7-сын. – 38 8-сын. – 50 9-сын. – 50	10-сын. – 57 11-сын. – 43
	51 %	55 %	47 %	50 %
28	М.Жұмабаев ауданы, «Октябрьское орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 44 3-сын. – 83 4-сын. – 100	5-сын. – 53 6-сын. – 50 7-сын. – 75 8-сын. – 50 9-сын. – 50	10-сын. – 50 11-сын. – 50
	61 %	76 %	56 %	50 %
29	М.Жұмабаев ауданы, «Хлебобоб орталау мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 80 4-сын. – 67	5-сын. – 100 6-сын. – 0 7-сын. – 0 8-сын. – 0 9-сын. – 80	
	82 %	74 %	90 %	
30	Мамлют ауданы «Афонькино орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 83 % 3-сын. – 88 %; 4-сын. – 71 %	5-сын. – 43 % 6-сын. – 0 7-сын. – 67 % 8-сын. – 33 9-сын. – 43 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 100 %
	76 %	81 %	47 %	100 %
31	Мамлют ауданы, Белое ауылы, Белое орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 50 %; 4-сын. – 85 %	5-сын. – 47 % 6-сын. – 44 % 7-сын. – 78 % 8-сын. – 0 % 9-сын. – 56	10-сын. – 100 % 11-сын. – 75 %
	70 %	65 %	56 %	88 %
32	Мамлют ауданы, «С.Г.Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі» КММ	1-кл. – 0 2-кл. – 88 % 3-кл. – 83 % 4-кл. – 75 %	5-кл. – 47% 6-кл. – 83% 7-кл. – 76% 8-кл. – 33% 9-кл. – 50%	10-кл. – 33 % 11-кл. – 60 %
	62 %	82 %	58 %	47 %
33	Мамлют ауданы, Михайловка ауылы, Михайловка орта мектебі	1сынып – 0 2 сын. – 100 % 3 сын. – 75 % 4 сын. – 70 % 82 %	5 сын. – 100 % 7 сын. – 43 % 8 сын. – 50 % 9 сын. – 63 61 %	10 сын. – 0 % 11сын. – 57 % 57 %
	67 %			
34	Уәлиханов Ақтүйесай ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 70 % 3-сын. – 87 % 4-сын. – 83 %	5-сын. – 77% 6-сын. – 77% 7-сын. – 80% 8-сын. – 79% 9-сын. – 85%	10-сын. – 100 11-сын. – 100

	82 %	80 %	66 %	100 %
35	Амангельды ауылдық округі, Уәлиханов ауданы, «Озерный орта мектебі»	1-сын. – 0 2-сын. – 60 % 3-сын. – 33 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 66 % 6-сын. – 100 % 7-сын. – 100 % 8-сын. – 0 % 9-сын. – 100 %	10-сын. – 0 11-сын. – 100 %
	85 %	64 %	92 %	100 %
36	Уәлиханов ауданы, Бидайық орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 83 3-сын. – 88 4-сын. – 100	5-сын. – 66.7 6-сын. – 71 7-сын. – 78 8-сын. – 50 9-сын. – 50	10-сын. – 75 11-сын. – 72
	76 %	90 %	63 %	74 %
37	Уәлиханов ауданы, Жамбыл ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 75 % 4-сын. – 43 %	5-сын. – 80 % 6-сын. – 67 % 7-сын. – 25 % 8-сын. – 100 % 9-сын. – 50 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 40 %
	69 %	73 %	64 %	70 %
38	Уәлиханов	1-сын. – 0 2-сын. – 80 % 3-сын. – 80 4-сын. – 80 %	5-сын. – 68 6-сын. – 80 % 7-сын. – 75 % 8-сын. – 40 % 9-сын. – 67 %	10-сын. – 60 % 11-сын. – 80 %
	72 %	80 %	66 %	70 %
39	Уәлиханов ауданы, Елтай орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 60 4-сын. – 100	5-сын. – 100 6-сын. – 34 7-сын. – 100 8-сын. – 60 9-сын. – 75	10-сын. – 50 11-сын. – 50
	70 %	87 %	74 %	50 %
40	Уәлиханов, Қаратерек ОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 3-сын. – 100 4-сын. – 100	5-сын. – 100 6-сын. – 100 7-сын. – 100 8-сын. – 100 9-сын. – 100	10-сын. – 0 11-сын. – 100
	100 %	100 %	100 %	100 %
41	Қызылжар ауданы, «Долматова негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 100 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 100 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 75 % 9-сын. – 60 %	
	84 %	100 %	67 %	
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 82 % 3-сын. – 62 % 4-сын. – 57 %	5-сын. – 72 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 64 % 8-сын. – 67 % 9-сын. – 64 %	10 кл – 67 % 11 кл – 75 %
	67 %			

		67 %	63 %	71 %
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка негізгі мектебі» КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 80 3-сын. – 100 4-сын. – 100 80 %	5-сын. – 75 6-сын. – 100 7-сын. – 40 8-сын. – 68 9-сын. – 50 67 %	10-сын. – 0 11-сын. – 0
4	Қызылжар ауданы, Сивково орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 67 3-сын. – 73 4-сын. – 67 76 %	5-сын. – 70 6-сын. – 88 7-сын. – 40 8-сын. – 57 9-сын. – 33 58 %	10-сын. – 100 11-сын. – 0 100 %
45	Қызылжар ауданы, Большая Малышка орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 65 4-сын. – 65 62 %	5-сын. – 55 6-сын. – 53 7-сын. – 36 8-сын. – 46 9-сын. – 19 42 %	10-сын. – 86 11-сын. – 82 84 %
46	Қызылжар ауданы, Бугровое орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 81 % 4-сын. – 63 % 58 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 66 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 55 % 9-сын. – 50 % 54 %	10-сын. – 67 % 11-сын. – 40 % 54 %
47	Қызылжар ауданы, Вагулино орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 50 % 3-сын. – 80 % 4-сын. – 64 % 52 %	5-сын. – 80 % 6-сын. – 50 % 7-сын. – 27 % 8-сын. – 54 % 9-сын. – 50 % 52 %	10-сын. – 43 % 11-сын. – 33 % 38 %
48	Қызылжар ауданы, Кустовое негізгі мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 50 3-сын. – 100 4-сын. – 66 75 %	5-сын. – 100 6-сын. – 50 7-сын. – 0 8-сын. – 100 9-сын. – 60 78 %	
49	Қызылжар ауданы, Глубокое негізгі мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 60 3-сын. – 86 4-сын. – 60 75 %	5-сын. – 50 6-сын. – 100 7-сын. – 0 8-сын. – 75 9-сын. – 100 81 %	
50	Қызылжар ауданы, Дубровное негізгі мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 0 % 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %	5-сын. – 50 % 6-сын. – 0 7-сын. – 50 % 8-сын. – 25 % 9-сын. – 60 %	

	73 %	100 %	46 %	
51	Қызылжар ауданы, Пресновка орта мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 63 % 3-сын. – 57 % 4-сын. – 80 %	5-сын. – 44 % 6-сын. – 80 % 7-сын. – 50 % 8-сын. – 46 % 9-сын. – 67 %	10-сын. – 100 % 11-сын. – 100 %
	75 %	67 %	57 %	100 %
52	Қызылжар ауданы, Барневка бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 100 % 4-сын. – 100 %		
	100 %	100 %		

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша шекара маңындағы ауыл мектептерінің орташа білім сапасы – **71 %**-ды көрсетіп отыр. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша – **75 %**-ды, негізгі орта білім беру деңгейі бойынша – **57 %**-ды және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **67 %**-ды құрап отыр. Келесі кестеде Солтүстік Қазақстан облысының шекара маңындағы мектептерінің педагогтері бойынша мәлімет келесі кестеде берілген.

13.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	біріктірілген сыныптар
1	«Педагог-шебер»	0	1	0		
2	«Педагог-зерттеуші»	56	72	83		
3	«Педагог-сарапшы»	70	87	97		
4	«Педагог-модератор»	84	117	101		
5	«Педагогтер»/санатсыздар	42	142	138		
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	4	8	6		
	Барлығы:	256	427	425	27	115
	Жалпы педагогтер саны – 1108					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Солтүстік Қазақстан облысының шекара маңындағы ауыл мектебі педагогтері бойынша мәліметтен шекара маңында орналасқан мектептерде барлығы **1108** педагог қызмет атқаратындығы анықталды. Оның «педагог-шебері» – **1 (11,8%)**, «педагог-зерттеуші» – **211 (19%)**, «педагог-сарапшы» – **254 (23%)**, «педагог-модератор» – **302 (27,2%)**, «педагогтер»

(санатсыздар) – **322 (29%)** және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – **18 (1,6%)**.

Шекара маңындағы мектептерде кадр жетіспеушілігінде: қазақ тілі, қазақ әдебиеті, орыс тілі мен әдебиеті, шетел тілі, математика, жаратылыстану, тарих, көркем еңбек, химия, биология, информатика пәндерден **27** педагог жетіспейтіні анықталып мәселе шешілген. Шекара маңындағы шағын жинақты мектептердің біріктірілген сыныптарда – **115** педагог сабақ өткізеді.

Солтүстік Қазақстан облысының шекара маңындағы **5** аудандағы Ақжар ауданы бойынша **10** мектебінде, Жамбыл ауданы бойынша **7** мектебінде, М.Жұмабаев ауданы бойынша **12** мектебінде, Мамлют ауданы бойынша **4** мектепте және Уәлиханов ауданы бойынша **19** мектептегі педагогтердің біліктілігін арттыруға ұсыныстар беріледі. **22** мектептің біріктірілген сыныбы бар мектептер. Шекара маңында орналасқан келесі өңір – Түркістан облысы. Түркістан облысы бойынша мәлімет келесіде берілген.

14. Түркістан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер

Түркістан облысы (1992-2018 жылдары **Оңтүстік Қазақстан облысы** және 1962-1992 жылдары **Шымкент облысы** болған) – Қазақстанның оңтүстігіндегі облыс. 1932 жылы 10 наурызда құрылған. 2018 әкімшілік орталығы Шымкенттен Түркістанға ауыстырылды; Шымкент республикалық маңызы бар қала мәртебесін алып, Оңтүстік Қазақстан облысының құрамынан алынды.

Аумағы 117,3 мың км². Тұрғыны 2 000 000 адам (2018). Орталығы – Түркістан қаласы. Солтүстігінде – Ұлытау, шығысында – Жамбыл, батысында – Қызылорда облыстарымен, оңтүстігінде Өзбекстан Республикасымен шектеседі. Облыс құрамында 14 әкімшілік аудан, 4 қалалық әкімдік, 7 қала (Шымкенттен басқа), 13 кент, 171 ауылдық округ, 932 ауыл бар.

Түркістан облысында 7 ауылдық шағын жинақты мектеп бар. Ол мектептерде 992 білім алушы білім алады.

Түркістан облысы бойынша шекара маңында орналасқан Келес, Шардара, Мақтаарал, Жетісай секілді 4 ауданда 7 мектеп орналасқан.

Облыстағы шекара маңында орналасқан мектептер саны келесі кестеде берілген.

14.1-кесте. Шекара маңындағы мектептер

Шекара маңындағы мектептер	толық жинақты ауыл мектебі	шағын жинақты мектеп
7	-	7

Кестеден көріп отырғанымыздай, облыстағы шекара маңында орналасқан мектептердің толық жинақтысы жоқ және шағын жинақтысы – 7. Түркістан облысындағы шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

14.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің тізімі

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектеп ғимараты	салынған жылы
1	Келес	№ 42 Ақжар шағын жинақты жалпы орта мектебі, оқыту – қазақ тілінде	бейімдел	1973 ж.
2	Шардара	№ 7 Шардара бастауыш мектебі, оқыту – қазақ тілінде	ғимарат 1 қабаттық	2004 ж.
3	Мақтаарал	Х. Доспанова атындағы № 16 жалпы орта мектебі КММ, оқыту – қазақ тілінде	типті	2013 ж.
4	Мақтаарал	№ 21 Нұрлыжол жалпы орта мектебі КММ, оқыту – қазақ тілінде	бейімдел	1992 ж.
5	Мақтаарал	Н.Бекежанов атындағы №13 жалпы орта мектебі КММ, оқыту – қазақ тілінде	типті	2017 ж.
6	Мақтаарал	№ 32 жалпы орта мектебі КММ, оқыту – қазақ тілінде	бейімдел	1977 ж.
7	Жетісай	№ 36 негізгі орта мектебі, оқыту – қазақ тілінде	бейімдел	2003 ж.

Түркістан облысы бойынша шекара маңында орналасқан аудандардағы шағын жинақты мектептердің **4-уі** бейімделген ғимаратта орналасса, **3-уі** типті ғимаратта орналасқан. Мектеп ғимаратының салынуына тоқталсақ, **1977-1973 жылдары 2** мектеп салынса, **1992 жылы 1** мектеп ғимараты, **2003-2004 жылдары 2** мектеп, **2013-2017 жылдары 2** мектеп салынған. Мектептердің жағдайы бойынша мәліметтер келесі кестеде берілген.

14.3-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы

№	ауданы	мектебі (оқыту тілі)	мектептің ЖҚ	контингент/проф ицит	интернаты
1	Келес	№ 42 «Ақжар» шағын жинақты жалпы орта мектеп	100	Континг – 162, проф – 0	Бар
2	Шардара	№ 7 Шардара бастауыш мектебі	30	Континг – 7, проф – 23	
3	Мақтаарал	Х. Доспанова атындағы №16 жалпы орта мектебі КММ	200	Континг – 116, проф – 84	
4	Мақтаарал	№ 21 Нұрлыжол жалпы орта мектебі КММ	120	Континг – 166, Проф – 0	
5	Мақтаарал	Н.Бекежанов атындағы №13 жалпы орта мектебі КММ	200	Континг – 176, проф – 24	
6	Мақтаарал	№ 32 жалпы орта мектебі КММ	100	Континг – 159, проф – 0	
7	Жетісай	№ 36 негізгі орта мектебі Қазақ тілінде	50	Континг – 42, проф – 8	

Түркістан облысы бойынша шекара маңындағы **7** мектептің жобалық қуаты – **800** орын. Ондағы оқушы контингенті – **828**. Профицит – **139**. **3** мектепте **167** білім алушы орнының тапшылығы анықталып отыр. Олар: Келес ауданы бойынша қазақ

тілінде оқытатын №42 «Ақжар» шағын жинақты мектебінде **62** білім алушыға, Мақтаарал ауданында №21 Нұрлыжол жалпы орта мектебінде **46** орын және №32 жалпы орта мектебінде **59** білім алушы орнының жетіспеушілігі анықталып отыр. Шекара маңындағы Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердің білім алушылары бойынша мәліметі берілген.

14.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	біріктірілген сыныптар
1	Келес ауданы, №42 «Ақжар» ШЖЖОМ	1-сын. – 16 2-сын. – 15 3-сын. – 15 4-сын. – 15 Барлығы – 161 оқушы	5-сын. – 16 6-сын. – 17 7-сын. – 11 8-сын. – 18 9-сын. – 18 80 оқушы	10-сын. – 11 11-сын. – 9 20 оқушы	
2	Шардара ауданы Қуанқұдық ауылы	1-сын. – 2 2-сын. – 0 3-сын. – 3 4-сын. – 2 Барлығы – 7 оқушы			1 комплект сынып
3	Мақтаарал ауданы Х. Доспанова атындағы № 16 жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 13 2-сын. – 6 3-сын. – 10 4-сын. – 13 Барлығы – 109 оқушы	5-сын. – 16 6-сын. – 14 7-сын. – 9 8-сын. – 8 9-сын. – 9 56 оқушы	10-сын. – 6 11-сын. – 5 11 оқушы	
4	Мақтаарал ауданы №21 Нұрлыжол жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 13 2-сын. – 13 3-сын. – 23 4-сын. – 20 Барлығы – 153 оқушы	5-сын. – 11 6-сын. – 16 7-сын. – 17 8-сын. – 8 9-сын. – 13 65 оқушы	10-сын. – 11 11-сын. – 8 19 оқушы	
5	Н. Бекежанов атындағы №13 жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 28 2-сын. – 17 3-сын. – 16 4-сын. – 20 Барлығы – 178 оқушы	5-сын. – 16 6-сын. – 16 7-сын. – 10 8-сын. – 13 9-сын. – 16 71 оқушы	10-сын. – 12 11-сын. – 14 26 оқушы	
6	Мақтаарал ауданы №32 жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 9 2-сын. – 20 3-сын. – 7 4-сын. – 15 Барлығы – 155 оқушы	5-сын. – 14 6-сын. – 24 7-сын. – 19 8-сын. – 10 9-сын. – 10 77 оқушы	10-сын. – 11 11-сын. – 16 27 оқушы	

7	Жетісай ауданы, № 36 негізгі орта мектебі	1-сын. – 4 2-сын. – 4 3-сын. – 4 4-сын. – 9	5-сын. – 3 6-сын. – 7 7-сын. – 4 8-сын. – 1 9-сын. – 0	10-сын. – 0 11-сын. – 0	1-3, 2-4
	Барлығы – 36 оқушы	21 оқушы	15 оқушы		

Түркістан облысы бойынша шекара маңында орналасқан ауылдардағы мектептерде **799** білім алушы білім алады. Оның бастауыш білім беру деңгейінде – **332 (42%)**, негізгі орта білім беру деңгейінде – **364 (46%)** және жалпы орта білім беру деңгейінде **103 (12 %)** білім алушы білім алады. Біріктірілген сыныбы бар мектеп – біреу. Ол – Шардара ауданы Қуанқұдық ауылының бастауыш мектебі. Білім алушылар саны – 7. Келесі кестеде Түркістан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі берілген.

14.5-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі (білім сапасы)	бастауыш білім беру деңгейі	негізгі орта білім беру деңгейі	жалпы орта білім беру деңгейі
1	Келес ауданы, №42 «Ақжар» ШЖЖОМ	1-сын. – 0 2-сын. – 52 3-сын. – 53 4-сын. – 51 45 %	5-сын. – 41 6-сын. – 39 7-сын. – 38 8-сын. – 39 9-сын. – 35 38 %	10-сын. – 43 11-сын. – 45 44 %
2	№7 Шардара бастауыш мектебі	1-сын. – 0 2-сын. – 0 3-сын. – 54 4-сын. – 55 54,5%		
3	Мақтаарал ауданы Х.Доспанова атындағы №16 жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 45 3-сын. – 50 4-сын. – 44 46%	5-сын. – 31 6-сын. – 50 7-сын. – 50 8-сын. – 56 9-сын. – 40 45 %	10-сын. – 50 11-сын. – 45 48 %
4	Мақтаарал ауданы №21 Нұрлы жол жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 54 3-сын. – 62 4-сын. – 58 57%	5-сын. – 60 6-сын. – 67 7-сын. – 50 8-сын. – 46 9-сын. – 44 53 %	10-сын. – 50 11-сын. – 71 61 %
5	Н. Бекежанов атындағы №13 жалпы орта мектебі КММ	1-сын. – 0 2-сын. – 49 3-сын. – 47 4-сын. – 45	5-сын. – 43 6-сын. – 46 7-сын. – 45 8-сын. – 44 9-сын. – 42	10-сын. – 43 11-сын. – 47

	45,3%	47%	44%	45%
6	Түркістан облысы. Мақтаарал ауданы №32 жалпы орта мектебі KMM 53%	1-сын. – 0 2-сын. – 53 3-сын. – 47 4-сын. – 50 50%	5-сын. – 54 6-сын. – 53 7-сын. – 50 8-сын. – 52 9-сын. – 51 52%	10-сын. – 56 11-сын. – 60 58%
7	Түркістан облысы. Жетісай ауданы №36 негізгі орта мектебі 58 %	1-сын. – 0 2-сын. – 58 3-сын. – 57 4-сын. – 58 58 %	5-сын. – 59 6-сын. – 57 7-сын. – 59 8-сын. – 57 9-сын. – 0 58 %	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Түркістан облысы бойынша шекара маңындағы 7 мектептің орташа білім сапасы – **51,2%-**ды құрайды. Оның бастауыш білім беру деңгейі бойынша көрсеткіші – **52,2 %** және жалпы орта білім беру деңгейі бойынша – **51,2%-**ды көрсетіп отыр.

Келесі кестеде Түркістан облысындағы шекара маңындағы мектеп педагогтері бойынша мәлімет берілген.

14.6-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердегі педагогтер бойынша мәлімет

№	Педагог санаты	бастауыш ББД	негізгі орта ББД	жалпы орта ББД	кадр жетіспеу мәселесі	біріктірілген сыныптар
1	«Педагог-шебер»	-	-	0	-	-
2	«Педагог-зерттеуші»	-	-	40	-	-
3	«Педагог-сарапшы»	-	4	44	-	4
4	«Педагог-модератор»	-	2	33	-	2
5	«Педагогтер»/санатсыздар	-	2	41	-	2
6	Бұрынғы жүйедегі педагогтер	-	-	2	-	1
	Барлығы:	-	8	160	3	9
	Жалпы педагогтер саны – 177					

Кестеден көріп отырғанымыздай, Түркістан облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің педагогтері бойынша мәліметтен барлығы **177** педагог сол мектептерде қызмет атқаратыны анықталды. Оның «педагог-шебері» жоқ, «педагог-зерттеуші» – 40 (**23%**), «педагог-сарапшы» – 48 (**28%**), «педагог-

модератор» – 35 (20%), «педагогтер» (санатсыздар) – 43 (25%) және бұрынғы жүйемен жұмыс жасап жүрген педагогтер – 1 (4%).

Түркістан облысы бойынша шекара маңындағы мектептердегі кадр жетіспеушілігі: орыс тілі мен әдебиеті, химия, география пәндерінен анықталған. Біріктірілген сыныптарда – 9 педагог сабақ өткізеді. Түркістан облысының шекара маңында орналасқан ауыл мектептері педагогтерінің біліктіліктерін арттыру ұсынылады.

Тарауды қорытындылай келе, шекара маңындағы ауылдар ел іргесін шекарашылармен бірлесе қорғап тұрған тұрғандардан тұратынын айта кеткен жөн. Ал шекара маңындағы ауылдарды сақтау үшін ең алдымен оның жағдайын жасау керек. Соның ішінде тұрғындардың мектеп жасындағы балаларына сапалы білімді қолжетімді етудің жағдайын қарастырған дұрыс. Жүргізілген анализден Республикадағы шекара маңында орналасқан 14 облыстың жағдайы мен білім беру жүйесіне қатысты мәселелерді талқылауға тырыстық. Келесі кестеде шекара маңында орналасқан өңірлер мен елдер, аудандар саны мен олардың атаулары бойынша мәлімет берілген.

15-кесте. Шекара маңындағы өңірлер

№	Өңірлер	Шекаралас елдер	Аудан саны	Аудандар
1	Ақтөбе облысы	Ресей, Қарақалпақстан	5	Әйтеке би, Қарғалы, Қобда, Мәртөк, Хромтау
2	Алматы облысы	Қытай, Қырғызстан	1	Райымбек
3	Атырау облысы	Ресей	1	Құрманғазы
4	Шығыс Қазақстан облысы	Ресей, Қытай	6	Катонқарағай, Күршім, Зайсан, Тарбағатай, Риддер қ., Шемонаиха
5	Жамбыл облысы	Қырғызстан	4	Жамбыл, Жуалы, Меркі, Қордай
6	Батыс Қазақстан облысы	Ресей	7	Бөкей ордасы, Бөрлі, Бәйтерек, Жәнібек, Казталов, Тасқала, Шыңғырлау
7	Қостанай облысы	Ресей	7	Денисов, Жітіқара, Қамысты, Қарабалық, Меңдіқара, Федоров, Ұзынкөл
8	Қызылорда облысы	Қарақалпақстан, Өзбекстан	1	Қазалы
9	Маңғыстау облысы	Түркіменстан, Өзбекстан	2	Қаракия, Бейнеу
10	Абай облысы	Ресей, Қытай	2	Үржар, Бородулиха
11	Жетісу облысы	Қытай	4	Ақсу, Алакөл, Панфилов, Сарқан
12	Павлодар облысы	Ресей	5	Успен, Шарбақты, Тереңкөл, Ертіс, Железин

13	Солтүстік Қазақстан облысы	Ресей	6	Ақжар, Жамбыл, М. Жұмабаев, Мамлют, Уәлиханов, Қызылжар
14	Түркістан облысы	Өзбекстан	4	Келес, Шардара, Мақтаарал, Жетісай
	Барлығы – 14 облыс	5 мемлекет	55	

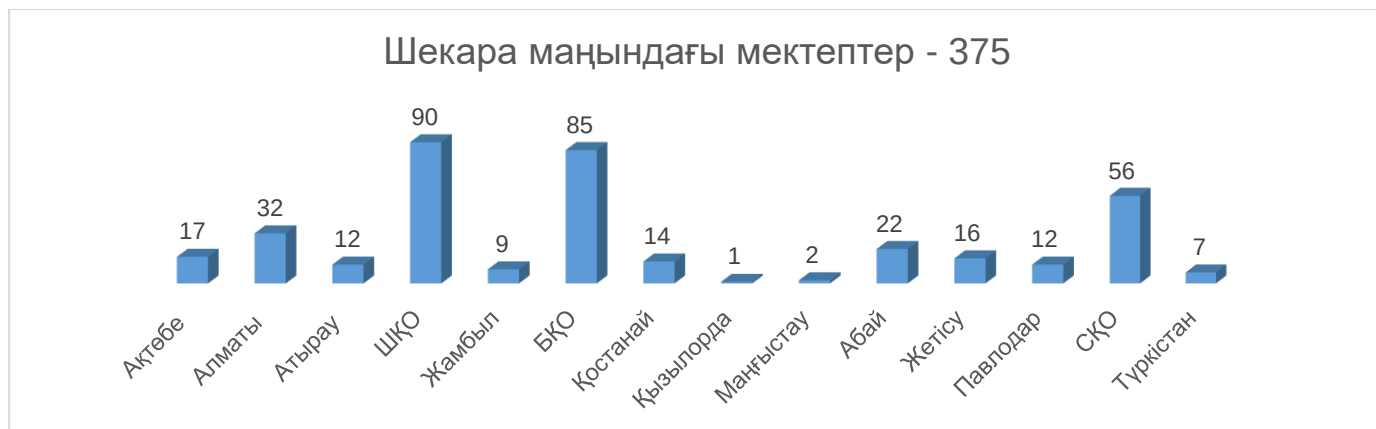
Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы 14 облыс 5 мемлекетпен шектесіп жатқанын байқадық. Олар: Ресей, (Қарақалпақстан), Қырғызстан, Өзбекстан, Қытай және Түркіменстан мемлекеттері. Шекара маңындағы аумақтарда 55 аудан орналасқан ол аудандарда 350 ауыл мектептері орналасқан. Келесі суретте шекарамен шекараласатын аудандар бойынша мәлімет берілген.

10-сурет. Шекара маңындағы орналасқан аудандар бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы ең көп аудан Батыс Қазақстан облысы мен Қостанай облысында 7-ден, Шығыс Қазақстан облысы мен Солтүстік Қазақстан облысында 6 ауданнан болса, ең азы 1 ауданнан Алматы, Атырау және Қызылорда облыстары көрсетілген. Шекара маңындағы аудандарда ауыл 350 мектебі орналасқан. Мектептер бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

11-сурет. Шекара маңындағы ауыл мектептері бойынша мәлімет

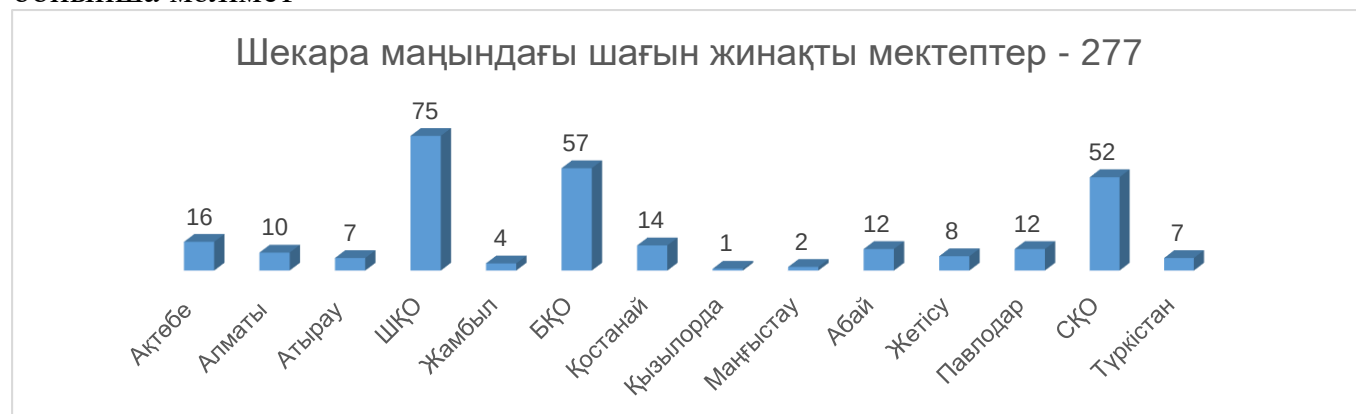
Шекара маңындағы ауылдарда **375** мектеп орналасқан. Оның көбі Шығыс Қазақстан облысында – **90**, Батыс Қазақстан облысында – **85** және Солтүстік Қазақстан облысында – **56** мектеп болса, азы Қызылорда облысында – **1** мектеп және Маңғыстау облысында **2** мектеп орналасқаны анықталып отыр. Шекара маңындағы ауыл мектептерінің статистикасы келесіде берілген.

12-сурет. Шекара маңындағы ауылдарда орналасқан ауыл мектептері бойынша мәлімет

Шекара маңындағы ауылдарда 98 толық жинақты мектеп орналасқан. Олардың көбі Батыс Қазақстан облысында – **28**, Шығыс Қазақстан облысында – **15**, Абай облысында – **10** және Алматы облысында **22** ауыл мектебі шекара маңында орналасқаны анықталып отыр. Шекара маңындағы шағын жинақты ауыл мектептерінің статистикасы келесіде берілген.

13-сурет. Шекара маңындағы ауылдардағы шағын жинақты мектептер бойынша мәлімет

Шекара маңындағы ауылдарда – **277** шағын жинақты мектеп орналасқан. Олардың көбі Шығыс Қазақстан облысында – **75**, Батыс Қазақстан облысында – **57** және Солтүстік Қазақстан облысында – **52** мектеп болса, ең азы Қызылорда облысында – **1**, Маңғыстау облысында **2** және Жамбыл облысында – **4**-еу болса,

Алматы облысында шекара маңындағы шағын жинақты мектептер жоқ. Келесі суретте шекара маңында орналасқан мектеп ғимараттары бойынша мәлімет берілген.

14-сурет. Шекара маңында орналасқан мектеп ғимараттары бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңында орналасқан мектептердің мәліметі бойынша Түркістан облысындағы 7 мектептің 2 типті болса, 5-і бейімделген; Солтүстік Қазақстан облысында 56 мектептің 49-ы типті және 7-і бейімделген; Павлодар облысында 12 мектептің 12-сі де типті; Жетісу облысында 16 мектептің 10-ы типті және 6-ы бейімделген; Абай облысында 22 мектептің 19 типті және 3 бейімделген; Маңғыстау облысында 2 мектеп те типті; Қызылорда облысындағы 1 мектеп бейімделген; Қостанай облысындағы 14 мектептің 13-і типті және 1-і бейімделген; Батыс Қазақстан облысы бойынша 85 мектептің 67-сі типті және 18-і бейімделген; Жамбыл облысы бойынша 9 мектептің 5-і типті және 4-і бейімделген; Шығыс Қазақстан облысындағы 90 мектептің 71-і типті және 19-ы бейімделген; Атырау облысы бойынша 12 мектептің 2-і типті және 10-ы бейімделген; Алматы облысы бойынша 8 мектептің 7-і типті және 1-і бейімделген; Ақтөбе облысы бойынша 16 мектептің 15-і типті және 1-і бейімделген ғимаратта орналасқан. Республика бойынша шекара маңындағы мектептердің 78 %-ы типті ғимаратта орналасса, 22 %-ы бейімделген ғимаратта білім алып жатыр. Келесі кестеде республика бойынша шекара маңындағы ауыл мектептерінің жобалық қуаты берілген.

15-сурет. Шекара маңындағы мектептердің жобалық қуаты

Суреттен көріп отырғанымыздай, Республика бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жобалық қуаты – **91 920**. Ең көп жобалық қуат сәйкесінше Батыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарында болса, ең азы Қызылорда облысында берілген. Келесі суретте шекара маңындағы мектептерде білім алып жатқан білім алушылар бойынша мәлімет беріледі.

16-сурет. Шекара маңындағы мектептердегі білім алушылар бойынша мәлімет

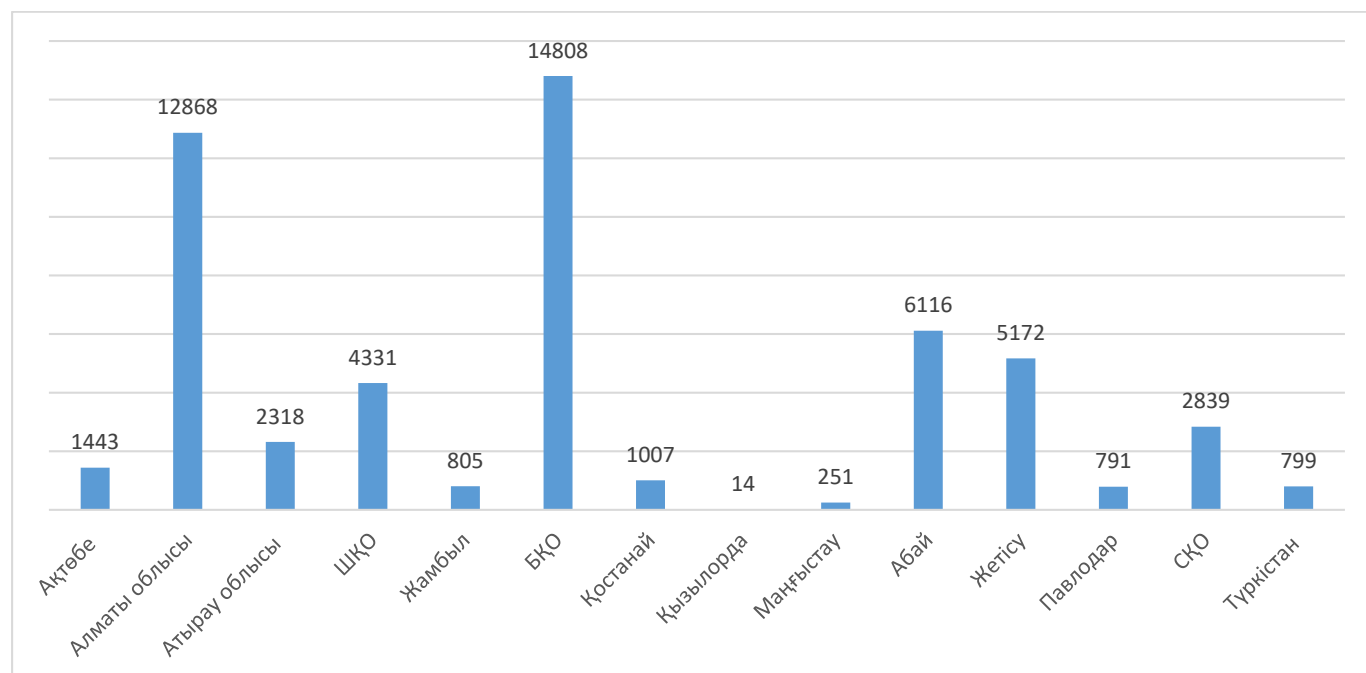
Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы мектептердегі контингенті санының көбі – Батыс Қазақстан облысында анықталып отыр. Ал Шығыс Қазақстан облысында шекара маңындағы мектеп саны көп болғанымен, білім алушы саны аздау екені анықталып отыр. Келесі суретте шекара маңындағы мектептердің жанындағы интернаттар бойынша мәлімет берілген.

17-кесте. Шағын жинақты мектептердің жанындағы интернаттар

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы мектептердің жанында **48** интернат бар екендігі анықталды. Оның **17-сі** Батыс Қазақстан облысында, **12-сі** Павлодар облысында. Келесі суретте шекара маңындағы ауыл мектептеріндегі білім алушылар бойынша мәлімет берілген.

18-кесте. Шекара маңындағы ауылдардағы білім алушылар бойынша мәлімет

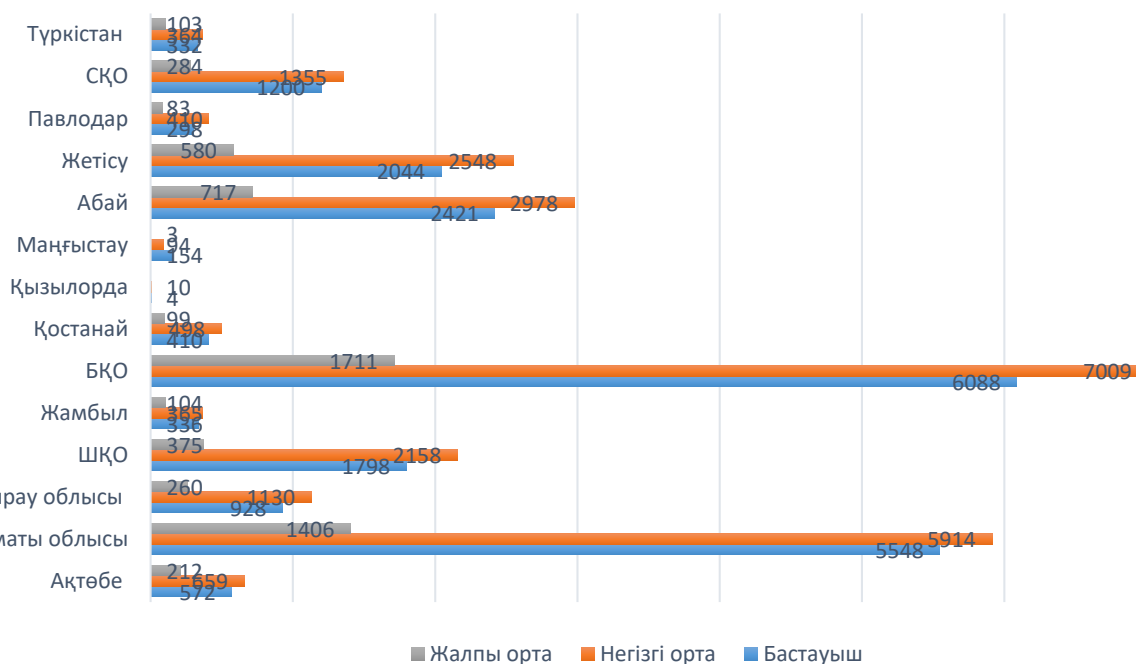

Суреттен көріп отырғанымыздай, республика бойынша шекара маңында орналасқан ауылдарда – **53 562** білім алушы білім алады. Білім алушылар бойынша мәлімет кестеде толықтай берілген.

Келесі суретте білім алушылар білім беру деңгейіне қарай сараланып берілген.

19-сурет. Шекара маңындағы ауыл мектептеріндегі білім алушылардың білім беру деңгейіне қарай саралауы

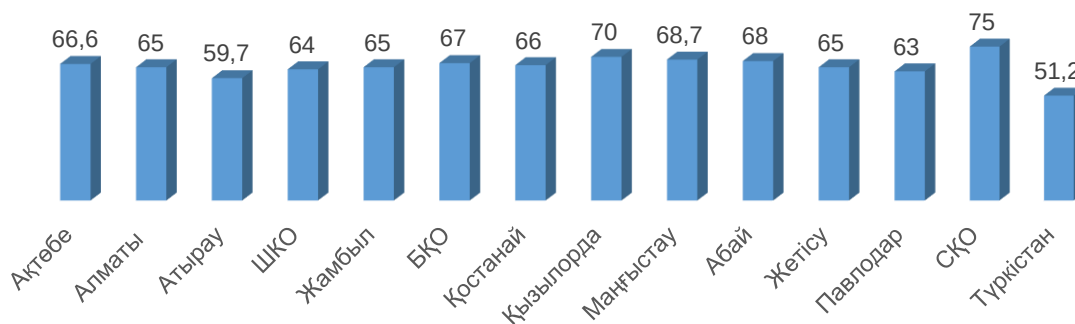
Білім алушылар бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, өңірлер арасында Республика бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы берілген. Жалпы шекара маңындағы мектептерде – **53 562** білім алушы білім алса, оның **22133-і** (41%) бастауыш білім беру деңгейінде, **25492-сі** (48 %) негізгі орта білім беру деңгейінде және **5937-сі** (11 %) жалпы орта білім беру деңгейінде білім алады. Келесі суретте шекара маңында орналасқан мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі берілген.

20-сурет. Шекара маңындағы мектептердің білім сапасы бойынша мәліметі

Шекара маңындағы мектептердің білім сапасы

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы мектептердің білім сапасының жоғары көрсеткіші – Солтүстік Қазақстан және Қызылорда облыстарында көрсетілсе, төменгі көрсеткіш Түркістан және Атырау облыстарында анықталып тұр. Екі өңірдегі білім сапасының төмен болуына әртүрлі факторлар әсер етеді. Солардың бірі – шекараға жақын аумақтарда аралас, өзге ұлт

мектептерінің болуы, халық санының көптігі мен әлеуметтік жағдай және т.б. мәселелер әсер етуі мүмкін.

Берілген тарауда Республика бойынша шекаралық аумақтардағы шағын жинақты мектептердің ағымдағы жағдайы берілген. Келесі тарауда шекаралық аумақтардағы шағын жинақты мектептің оқу процесін жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдар беріледі.

2. ШЕКАРАЛЫҚ АУМАҚТАРДАҒЫ ШЖМ ОҚУ ПРОЦЕСІН ЖЕТІЛДІРУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

Мемлекет басшысы Қ.К. Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты Қазақстан халқына жолдауының «ҮШІНШІ БАҒДАР. ЕЛ БОЛАШАҒЫНА АРНАЛҒАН СТРАТЕГИЯЛЫҚ ИНВЕСТИЦИЯ» тарауында білім саласын жақсартуға байланысты ойлар айтылды. Онда: «білім саласындағы маңызды мәселе – білім беру жүйесі» екенімен қоса, бұл сала ұлт сапасын жақсарту ісінде аса маңызды рөл атқаратындығы, сонымен қатар, Орта білімнің сапасы – табысты ұлт болудың тағы бір маңызды шарты. Әрбір оқушының білім алып, жан-жақты дамуы үшін қолайлы жағдай жасалуға тиіс», – делінген. Сондықтан білім сапасын жақсарту мәселесінде ең алдымен сапалы білімді қолжетімді ету маңызды.

Білім саласында ауыл мен қала, өңірлер арасындағы білімдегі алшақтықты қысқартуда цифрлық технологияларды пайдаланып ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру жоспарланып отыр. Бұл бағытта ауыл мектептерін дамыту мақсатында әртүрлі Жобалар әзірленіп, пилоттық режимде жүргізілуде.

Сапалы білім беру ісінде ең алдымен мектеп педагогтері терең білімді және қазіргі уақыттағы білім алушылар сұранысына сай шығармашылықпен жұмыс жасауы керек. Осы ретте Президент: «Әділетті Қазақстанды құру ісінде мұғалімдердің рөлі айрықша екені сөзсіз. Мемлекетімізде соңғы жылдары ұстаз мамандығының абырой-беделін арттыру үшін көп жұмыс жасалды. Дегенмен, бұл бағытта әлі де біршама өзгерістер жасау қажет», сонымен қатар: «Жаһандық ғылыми-техникалық даму барысын ескерсек, жоғары сыныптарда жаратылыстану-математика пәндерін және ағылшын тілін оқытуды барынша күшейту маңызды», – деді. Сондықтан ауыл мектептеріндегі білім сапасын дамыту мәселесінде «Математика», «Химия», «Биология», «Физика» және «Ағылшын тілі» пәндерін 5-11-сыныптар арасында онлайн оқыту жүргізіліп жатыр.

Цифрлық технологияларды пайдаланып, ауыл мектептерінің әлеуетін арттыруда ең алдымен білім алушыларға барынша сапалы білім алуға жағдайлар жасалуы қажет. Шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасын саралау, мектептердің жағдайын зерделеп, педагог жетіспейтін өңірлерге барынша онлайн қашықтан сабақтарды өткізуде ауыл балаларына сапалы білім берілгені дұрыс. Сондықтан келесіде 14 облыстың шекара маңында орналасқан мектептерінің жағдайларына тоқталып, ұсыныстар беріледі.

Заман талабына сай білім беру процесін цифрландыру мәселесінде ең алдымен, басшылыққа алынатын құжаттар мен нормативтік-құқықтық актілер:

✓ Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» № 636 Жарлығының 3-жалпыұлттық басымдық «Сапалы білім» тарауы;

✓ Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауының «Сапалы білім беру» тарауы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы «Білімді ұлт» сапалы білім беру» Ұлттық жобасын бекіту туралы № 726 қаулысының міндеттері;

✓ Мемлекет басшысы Қ.К. Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты 2022 жылғы 1-қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауының Үшінші бағдар. «Ел болашағына арналған стратегиялық инвестиция» тарауының талаптары;

✓ Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 26 қарашадағы № 2 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары;

✓ Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319 Заңы;

✓ Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі (бұдан әрі – Министрлік) 2022 жылғы 7 желтоқсандағы № 489 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің 2023-2025 жылдарға арналған білім беруді дамыту жөніндегі жол картасы;

✓ Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 15 наурызда бекіткен Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды «Әділ Қазақстан – Барлығы үшін және әрқайсысы үшін. Қазір және мәңгі» бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының «Пәндерді оқытудың инновациялық тәсілдерін енгізу, оқу материалдарын цифрлық форматқа көшіру» 81 тармағын іске асыру бойынша Жол картасы»;

✓ 2023 жылғы 3-мамырда «2023-2024 оқу жылында Ақмола, Қостанай, Солтүстік Қазақстан және Павлодар облыстарында пилоттық жобаларын іске асыру бойынша Жол картасы»

✓ 17-мамырда «Қазақстан халқына» қоғамдық қорының ұйымдастырумен өткен «Білімді ұрпақ – білімді ел» конференциясында шағын жинақты ауыл мектептерін қолдау мен жағдай жасауға бағытталған мәселелері;

✓ 19-мамырда «VIII сайланған Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі Әлеуметтік-мәдени даму комитетінің бірінші сессияға арналған іс-шаралар» жоспарына сәйкес «Шағын жинақталған мектептер: білім беру сапасы, педагог кадрлардың тапшылығы мәселесін шешу және қолайлы білім беру ортасын қалыптастыру жобалары туралы» Солтүстік Қазақстан облысында ұйымдастырылған көшпелі отырысында көтерілген мәселелері;

✓ Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» № 348 бұйрығы;

✓ «Тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу бойынша Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2021 жылғы 12 желтоқсандағы № 614 бұйрығы;

✓ Цифрлы ресурстарды пайдаланып шағын жинақты ауыл мектептеріндегі біріктірілген сыныптары оқушыларының білім сапасын арттыруда «Орта білім беру ұйымдарында интернет желісіне және жергілікті желі жылдамдығына ұсынылатын ең төменгі талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2023 жылғы 17 сәуірдегі № 153/НҚ және Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 4 сәуірдегі № 85 бірлескен бұйрығы мен Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «2023-2025 жылдарға арналған білім беруді дамыту жөніндегі жол картасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 7 желтоқсандағы № 489 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

Шекара маңындағы ауыл мектептеріне жағдай жасап, ауыл мектептерін жақсарту мәселесінде Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігімен бірлесе Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі; Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі; Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі; Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі; Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі; Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі; Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі; Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі; Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі; Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі; Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі және т.б. министрліктермен қатар Облыстар мен Астана, Алматы және Шымкент қалаларының әкімдіктері; «Аманат» партиясы; «Қазақстан халқына» Қоғамдық қоры мен т.б. қоғамдық қорлар ұйымдаса шекара іргесін нығайтуда және сол ауылдардағы мектептердің білім сапасын жақсарту бағытында жұмыс жүргізгені дұрыс.

Сондай-ақ, шекара маңындағы ауыл мектептерінің білім сапасын жақсартып, оқу процесін жетілдіруде:

➤ Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы мектептерге оқу-әдістемелік көмек пен ғылыми-әдістемелік қолдау көрсету;

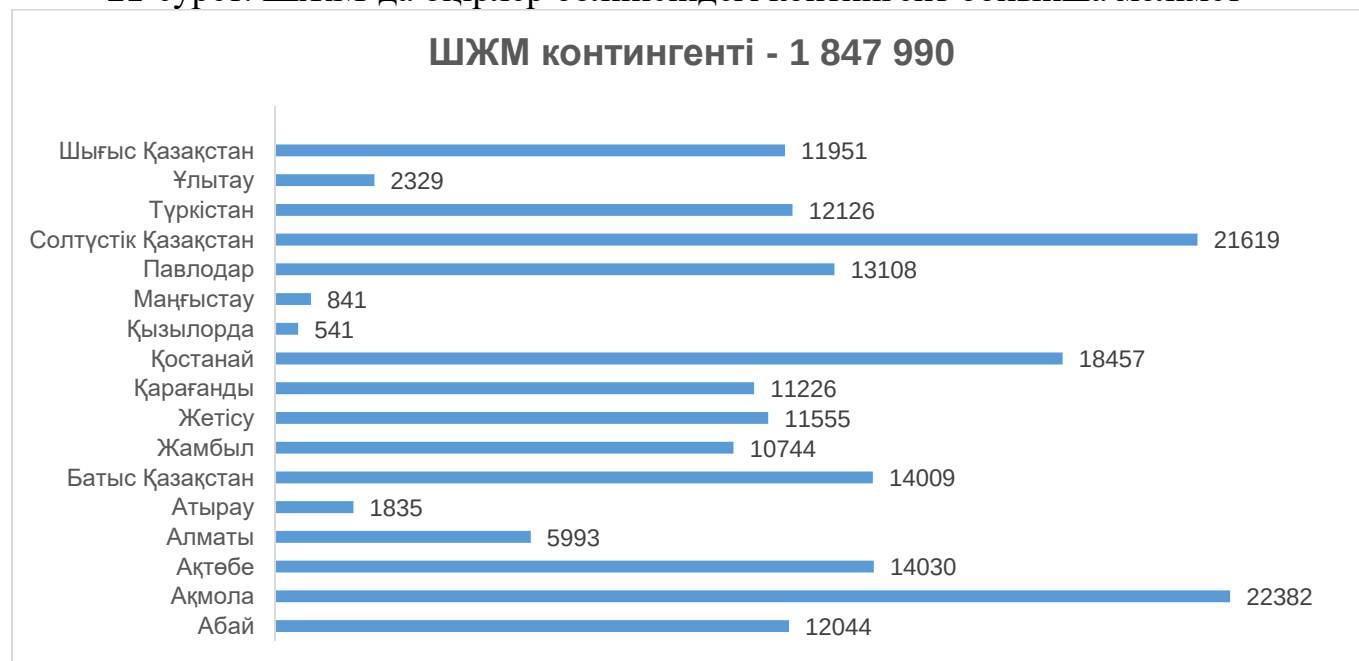
➤ «Өрлеу» біліктілікті арттыру Ұлттық орталығы педагогтердің біліктіліктерін арттырып, педагогтерге сүйемелдеу жасау;

➤ «Талдау» ақпараттық-талдау орталығы Республика бойынша шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық жағдайы мен Ұлттық деректер базасы қорына жеке топтама жасауға ұсынылады.

Республика бойынша шекара маңында орналасқан 14 облыстың 55 ауданындағы 350 мектебіне цифрлық технологияларды қолданып, онлайн сабақтарды ұйымдастыру үшін шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасының жағдайын саралаған дұрыс.

Бүгінгі таңда Республика бойынша **2681** шағын жинақты мектеп болса, сол мектептерде **1 847 990** білім алушы білім алады. Өңірлер бөлінісіндегі контингент бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

21-сурет. ШЖМ-да өңірлер бөлінісіндегі контингент бойынша мәлімет

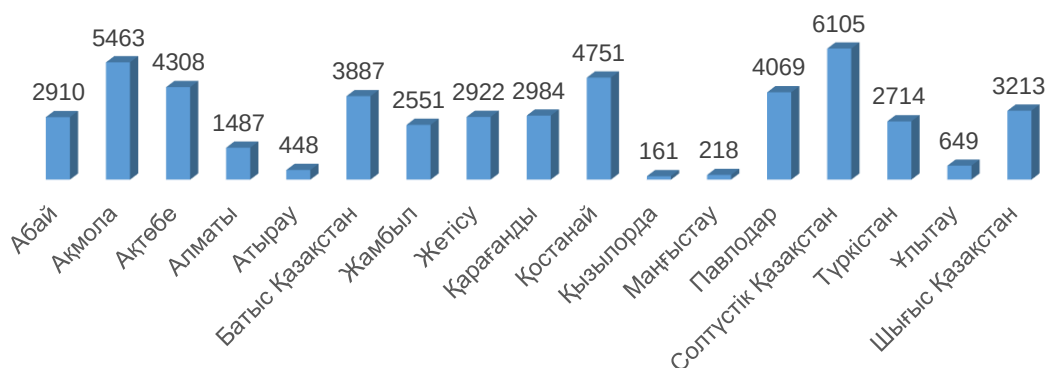

Республика бойынша шағын жинақты мектеп білім алушыларының контингентін сараласақ, Республикада барлығы – **1 847 990** білім алушы шағын жинақты мектептерде білім алады. Білім алушылар саны жағынан сараласақ, ең көп білім алушы Ақмола облысында – **22 382**, Солтүстік Қазақстан облысында – **21 619**, Қостанай облысында – **18 457**, Батыс Қазақстан облысында – **14 009**, Павлодар облысында – **13 108** және Шығыс Қазақстан облысында – **11 951** болса, ең азы білім алушы Маңғыстау облысында – **841** және Қостанай облысында – **541**-ді көрсетіп отыр.

Республика бойынша шағын жинақты мектептерде жұмыс жасайтын педагогтердің саны – **48 840**. Педагогтерді өңірлер бойынша сараласақ, келесідей көріністі көрсетеді.

22-сурет. Өңірлер бойынша шағын жинақты мектептердегі педагог-кадрлардың сандық көрсеткіштері

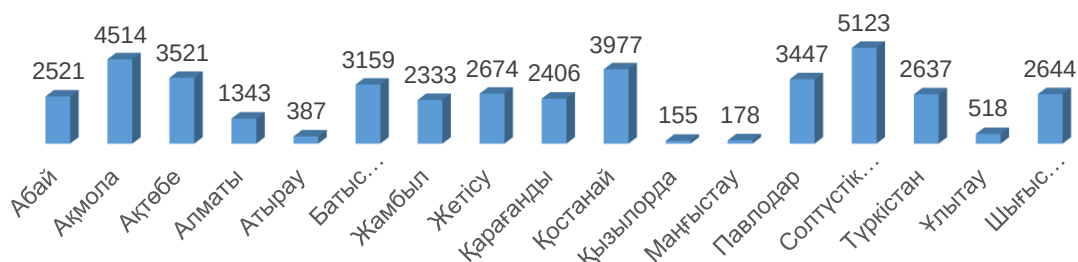
ШЖМ педагогтері - 48 840

Суреттен көріп отырғанымыздай, ең көп білім алушы саны Солтүстік Қазақстан облысында – **6105**, Ақмола облысында – **5463**, Ақтөбе облысында – **4308**, Павлодар облысында – **4069**, Батыс Қазақстан облысында – **3887** болса, ең аз білім алушы саны – Қызылорда облысында – **161**, Маңғыстау облысында – **218**, Атырау облысында – **448** және Ұлытау облысында – **649** педагог тіркелген. Педагогтердің білім деңгейі бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

23-сурет. Шағын жинақты мектептердегі жоғары білімді педагогтер бойынша мәлімет

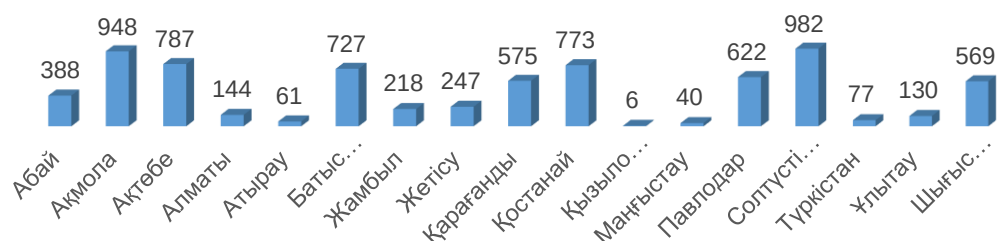
ШЖМ-дағы жоғары білімді педагогтер - 41 537

Суреттен көріп отырғанымыздай, Республика бойынша шағын жинақты мектеп педагогтерінің жоғары білімдісі – **41 537**. Ол **85 %**-ды құрап отыр. Солтүстік Қазақстан облысында – **5123**, Ақмола облысында – **4514**, Қостанай облысында – **3977**, Ақтөбе облысында – **3521**, Шығыс Қазақстан облысында – **2644** болса, Қызылорда облысында – **155**, Маңғыстау облысында – **178**, Атырау облысында – **387** және Ұлытау облысында – **518** педагог тіркелген. Келесі суретте шағын жинақты мектептердегі арнаулы білімі бар педагогтер бойынша мәліметтер берілген.

24-сурет. Шағын жинақты мектептердегі арнаулы білі бар педагогтер бойынша мәлімет

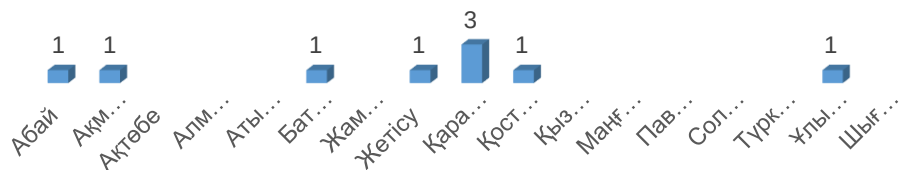
Арнаулы білімді - 7294

Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты мектептерде арнаулы білімі бар педагогтер саны – **7294**-ті құрап отыр. Ол жалпы шағын жинақты мектеп педагогтерінің **15 %**-ын қамтиды. Арнаулы білімі бар педагогтердің көбі Солтүстік Қазақстан облысында – **982**, Ақмола облысында – **948**, Ақтөбе облысында – **787**, Батыс Қазақстан облысында – **727**, Қостанай облысында – **773** тіркелсе, ең азы – Қызылорда облысында **6** педагог тіркелген. Келесі суретте шағын жинақты мектептерде жұмыс жасайтын орта білімді педагогтер бойынша мәлімет берілген.

25-сурет. Шағын жинақты мектептердегі орта білімді педагогтер бойынша мәлімет

Орта білімді педагогтер - 9

Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты ауыл мектептерінде **9** педагог орта біліммен жұмыс жасайды. Олар Қарағанды облысында – **3** және Абай, Ақмола, Батыс Қазақстан облысында, Жетісу, Қостанай облысында және Ұлытау облыстарында **1** педагогтер тіркелген. Келесі суретте педагогтердің сапалық құрамы бойынша мәліметтер берілген.

26-сурет. Шағын жинақты мектептердегі «педагог-шеберлер» бойынша мәлімет

Педагог-шебер - 79

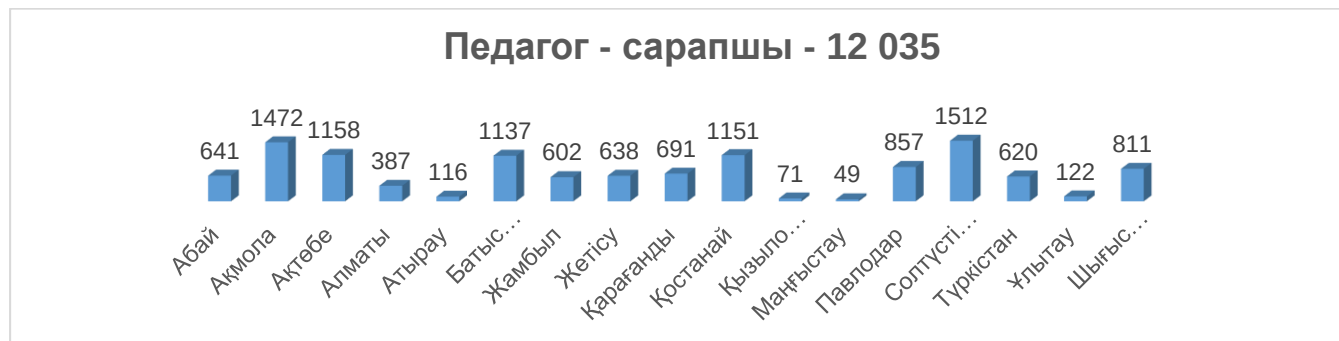
Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты ауыл мектептерінде **79** «педагог-шебер» – **1** %-ды құрайды. «Педагог-шеберлер» Қостанай облысында – **14**, Жамбыл, Түркістан, облыстарында – **10**-нан, Абай мен Ақмола облыстарында – **9**-дан, Ақтөбе облысында – **6**, Жетісу облысында – **4**, Павлодар облысында – **3**-ден болса, Алматы, Атырау, Батыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан облыстарында – **2**-ден және Қарағанды облысында – **1** педагог тіркелген. Ал Қызылорда, Маңғыстау, Ұлытау облыстарында шағын жинақты ауыл мектептерінде «педагог-шеберлер» тіркелмеген. Келесі суретте өңірлердегі шағын жинақты ауыл мектептеріндегі «педагог-зерттеушілер» бойынша мәлімет берілген.

27-сурет. Шағын жинақты мектептердегі «педагог-зерттеушілер» бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты ауыл мектептерінде «педагог-зерттеуші» санатындағы педагогтер саны – **5347** болып, ол **11** %-ды құрап отыр. Өңірлер бөлінісінде «педагог-зерттеушілерді» сараласақ, ең жоғары «педагог-зерттеуші» саны Солтүстік Қазақстан облысында – **650**, Павлодар облысында – **573**, Ақтөбе облысында **565**-ті көрсетсе, ең азы Қызылорда облысында **10** және Маңғыстау мен Ұлытау облыстарында – **28**-ден көрсетіп отыр. Келесі кестеде шағын жинақты мектеп педагогтерінің «педагог-сарапшы» деңгейіндегі санаттары бойынша мәлімет берілген.

28-сурет. Шағын жинақты мектептердегі «педагог-сарапшылар» бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты мектептерде – **12 035** педагог «педагог-сарапшы» біліктілік деңгейінде. Бұл шағын жинақты мектеп педагогтерінің **25** %-ын құрап отыр. Өңірлер бойынша сараласақ, ең көп «педагог-

сарапшылар» келесі облыстарда берілген: Солтүстік Қазақстан облысында – 1512, Ақмола облысында – 1472, Ақтөбе облысында – 1158 және Батыс Қазақстан облысында – 1137 педагог тіркелген. Ең аз «педагог-сарапшысы» бар өңір – Маңғыстау облысында – 49 және Қызылорда облысында – 71 «педагог-сарапшы» тіркелген. Келесі суретте шағын жинақты мектептердегі «педагог-сарапшылар» бойынша мәлімет берілген.

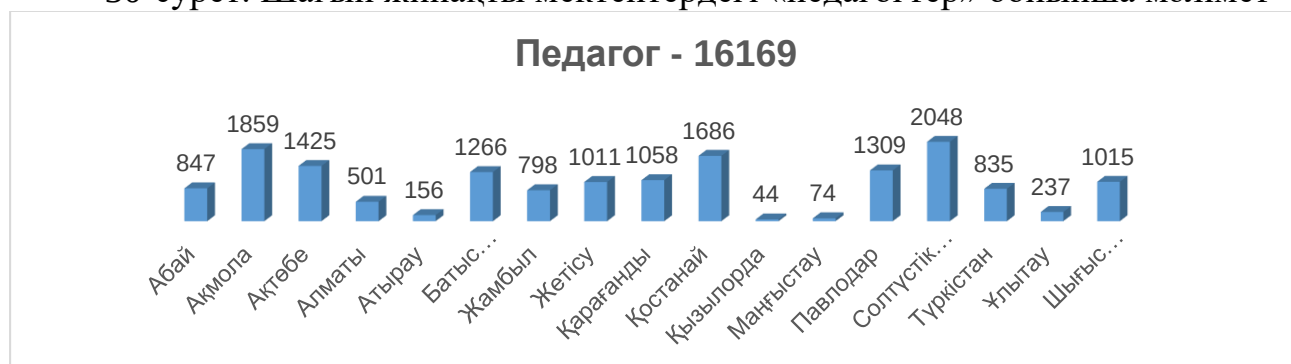
29-сурет. Шағын жинақты мектептердегі «педагог-сарапшылар» бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шағын жинақты мектеп педагогтерінің арасында «педагог-модераторлары» бойынша саралау жұмыстарын жүргізсек, өңірлердегі ең саны көбі Солтүстік Қазақстан облысында – 1506, Ақмола облысында – 1319 және Қостанай облысында – 1283 болса, ең азы Қызылорда облысында 28 және Маңғыстау облысында 56 «педагог-модератор» тіркелген.

Келесі суретте шағын жинақты мектеп педагогтерінің арасындағы «педагог» немесе «санатсыз» педагогтер бойынша мәлімет берілген.

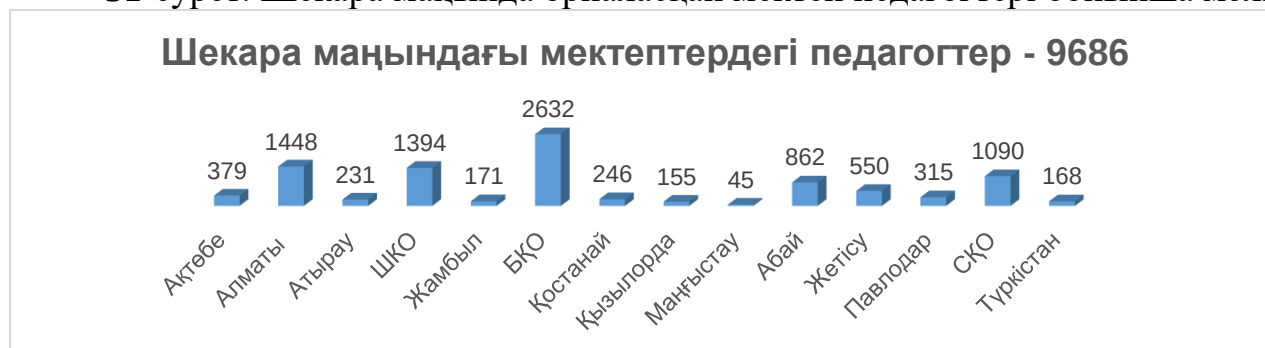
30-сурет. Шағын жинақты мектептердегі «педагогтер» бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, республика бойынша – 16169 педагогтің санаты жоқ екені анықталып отыр. Бұл шағын жинақты педагогтер санының – 33 %-ын құрап отыр. Өңірлер бойынша сараласақ, ең көп санатсыз педагогтер Солтүстік Қазақстан облысында – 2048 және Ақмола облысында – 1859 тіркелсе, ең азы Қызылорда облысында – 44 және Маңғыстау облысында – 74 педагог тіркелген.

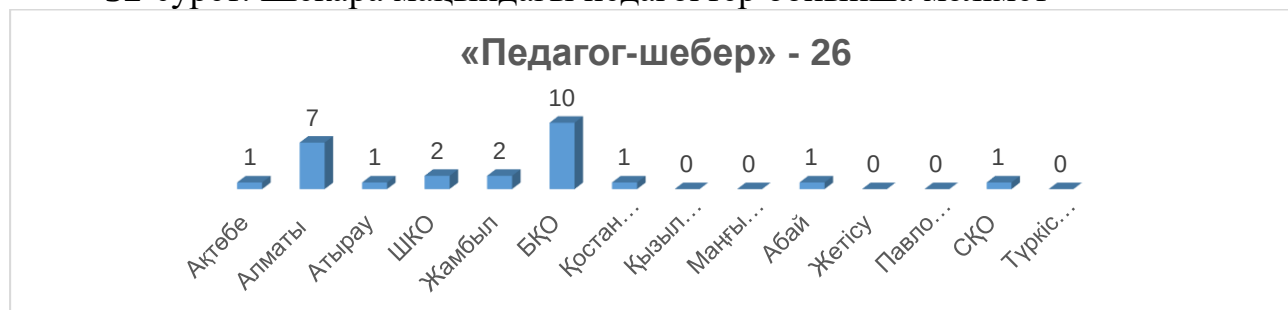
Шекара маңында орналасқан мектеп педагогтері бойынша мәлімет келесі суретте берілген.

31-сурет. Шекара маңында орналасқан мектеп педагогтері бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінде – **9686 педагог (23 %)** қызмет атқарады. Оның көбі Батыс Қазақстан, Алматы, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облысында болса, азы Маңғыстау облысында. Келесіде шекара маңындағы педагогтердің сапалық құрамы бойынша мәліметтер берілген.

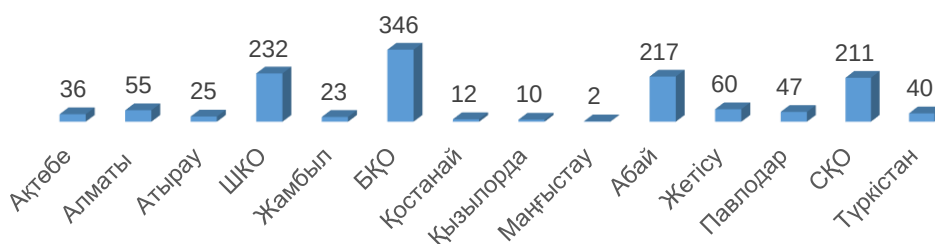
32-сурет. Шекара маңындағы педагогтер бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, **26 (33 %) «педагог-шебер»** шекара маңындағы ауыл мектептерінде қызмет атқарады. Оның көбі Батыс Қазақстан облысында – **10** және Алматы облысында – **7**. Ал Қызылорда, Маңғыстау, Жетісу, Павлодар және Түркістан облыстарының шекара маңындағы мектептерінде «педагог-шебер» жоқ. Келесі суретте шекара маңындағы мектептердегі «педагог-зерттеуші» біліктілік санаты бойынша мәлімет берілген.

33-сурет. Шекара маңындағы мектептердегі «педагог-зерттеушілер» бойынша мәлімет

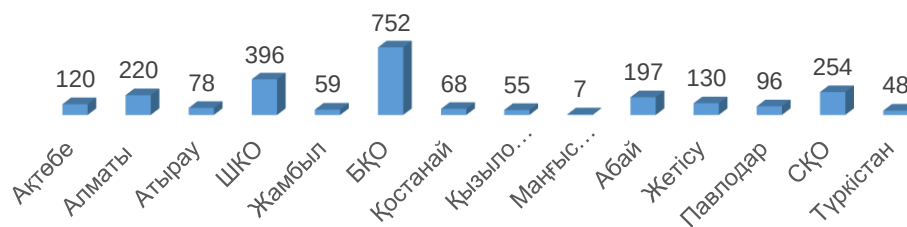
«Педагог-зерттеуші» - 1316

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінде **1316 (25 %)** «педагог-зерттеуші» қызмет атқарады. «Педагог-зерттеушілердің» көбі Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Абай және Солтүстік Қазақстан облыстарында бар. Ал ең азы Маңғыстау облысында. Шекара маңындағы «педагог-сарапшылар» бойынша мәлімет берілген.

34-сурет. Шекара маңындағы мектептердегі «педагог-сарапшылар» бойынша мәлімет

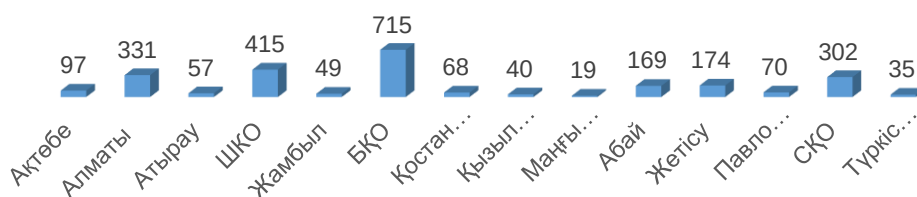
«Педагог-сарапшы» - 2480

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңында орналасқан ауылдардағы «педагог-сарапшы» саны – **2480**. Оның көбі Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарында. Ал ең азы Маңғыстау облысында берілген. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі «педагог-модераторлар» бойынша мәлімет берілген.

35-сурет. Шекара маңындағы мектептердегі «педагог-модераторлар» бойынша мәлімет

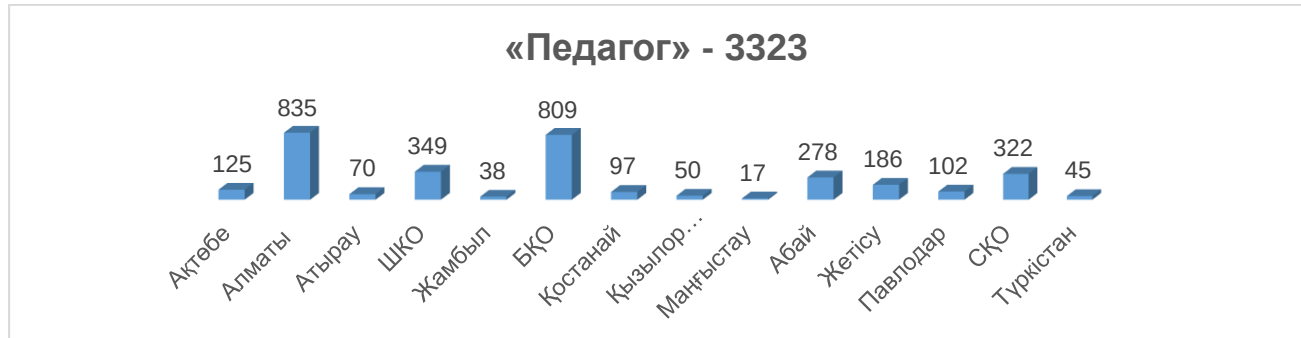
«Педагог-модератор» - 2541

Шекара маңындағы мектептерде **2541 (22 %)** «педагог-модератор» бар. Олардың көбі Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Алматы облысы және Солтүстік

Қазақстан облыстарында. Ең азы Маңғыстау облысында берілген. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептердегі «педагогтер» бойынша мәлімет берілген.

36-сурет. Шекара маңындағы мектептерде білім беретін «педагогтер» бойынша мәлімет

Суреттен көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы мектептерде – **3323 (21 %)** «педагог» санатындағы мұғалімдер қызмет атқарады. Оның көбі Алматы, Батыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан облыстарында болса, азы Маңғыстау облысында.

Жоғарыда берілген мәліметтерден байқайтынымыз, шекара маңындағы мектептердің 34 %-ы «педагог» санатындағы мұғалімдер. Алдағы уақытта осы педагогтердің біліктіліктерін арттыру бойынша жұмыстар жүргізу керек.

Келесіде шекара маңында орналасқан **14** облыстағы мектептер бойынша мәліметтер беріледі.

Шекара маңындағы шағын жинақты мектептердегі оқу процесін дамыту бойынша ұсыныстар.

1. Ақтөбе облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Ақтөбе облысы бойынша **17** мектеп шекара маңында орналасқан. Шекара маңындағы мектептердің жағдайын жақсартып, ауыл мектебінің білім сапасын арттыру үшін ең алдымен мектептердің материалдық-техникалық базасын сараптаған жөн. Сараптау, зерделеудің нәтижесінде білім сапасын арттыру мен мектептің материалдық-техникалық базасын жақсарту бойынша ұсыныстар беріледі. Шекара маңында орналасқан облыстардың бірі – Ақтөбе облысы. Ақтөбе облысының шекара маңында орналасқан мектептері бойынша мәліметтер келесіде берілген.

2.1.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	кітапхана,	кітап қоры	спортзал,	асхана	бейнебақылау (сырт/іште)
1	Әйтеке би КММ «Үшқатты ЖОББМ»	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта, іште
2	Қарғалы ауданы Әлімбет ауылы «Әлімбет орта	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	типті	Сыртта, іште

	мектеп-балабақшасы» КММ					
3	Жиренқопа ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-9 Іште-23
4	Қызылжар ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-3 Іште-7
5	Ақырап ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-4 Іште-12
6	Қобыланды НМ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	Сыртта-4 Іште-4
7	Терісаққан ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-4 Іште- 6
8	Қаракемер НМ	бейімдел	жеткілікті	жоқ	бейімдел	Сыртта-2 Іште-9
9	Веренка НОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-5 Іште-3
10	Қызылжар ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-5 Іште-5
11	Хазрет ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-3 Іште-3
12	Полтавка ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта-4 іште 4
13	Мәртөк ауданы Бөрте ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта/іште
14	Мәртөк ауданы Вознесенка ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сыртта, іште
15	Мәртөк ауданы Байторысай ЖОББМ,	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта-5 Іште-3
16	Жайсаң ауылы Мәртөк ауданы Жайсаң жалпы орта білім беретін мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	12 бейнежазба орналасқан Сыртта 6, іште 6
17	«Майтөбе орта мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Ішкі және сыртқы

Кестеден көріп отырғанымыздай, Ақтөбе облысындағы шекара маңында орналасқан **17** мектептің **7-інде** бейімделген кітапханасы бар. Барлық кітапханада кітап қоры жеткілікті. **4** мектепте бейімделген спортзалы бар. Барлық мектеп бейнебақылаумен жабдықталған. Білім алушылардың ыстық тамақпен қамту мәселесінде мектептерде асхана қарастырылған. **6** бейімделген асхана мен **11** типті асханасы бар. Кестеден байқағанымыздай, шекара маңындағы мектептердегі білім алушыларға толыққанды білім алуға мүмкіндіктер қарастырылған.

Келесі кестеде мектептердегі компьютерлік құралдардың жағдайы бойынша мәлімет берілген.

2.1.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	интернет жағдайы	компьютермен жабдыкталуы	компьютерлік сыныптар	ОС дайындығы
1	Әйтеке би КММ «Үшқатты ЖОББМ»	20 Мбит/сек	Компьютер – 8 Ноутбук – 5	Мультимедиялық кабинет	Онлайн сабаққа дайын емес
2	Қарғалы ауданы Әлімбет ауылы «Әлімбет орта мектеп-балабақшасы» КММ	50 Мбит/сек	Жабдықталған	2 каб	Дайын 1 каб
3	Жиренқопа ОМ	50 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 35	1	дайын
4	Қызылжар ОМ	50 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 37	1	дайын
5	Ақырап ОМ	50 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 76	1	дайын
6	Қобыланды НМ	20 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 23	1	дайын
7	Терісаққан ОМ	50 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 47	1	дайын
8	Қаракемер НМ	20 Мбит/сек	Компьютермен жабдықтал. 22	1	дайын
9	Веренка НОББМ	20 Мбит/сек	64комп.,ноутб.-20	1-каб.инф	дайын
10	Қызылжар ЖОББМ	20 Мбит/сек	74комп.,ноутб.-20	1-каб.инф	дайын
11	Полтавка ЖОББМ	20 Мбит/сек	60 комп.,ноутб.-20	1-каб.инф	дайын
12	Хазрет ЖОББМ	20 Мбит/сек	47комп.,ноутб.-20	1-каб.инф	дайын
13	Бөрте ЖОББМ	20 Мбит/сек	35	1	жоқ
14	Вознесеновка ЖОББМ	20 Мбит/сек	47	2	дайын
15	Байторысай ЖОББМ,	19 Мбит/сек	Жабдықталған, 39	1	дайын
16	Жайсаң толық жалпы орта білім беретін мектебі	29 Мбит/сек	218	1	4 кабинет
17	«Майтөбе орта мектебі» КММ	20 Мбит/сек	Компьютер – 24 Ноутбук – 27	Информатика кабинеті - 1	дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, мектептердегі интернет жылдамдығының жағдайы мен компьютерлік техникамен қамту мәселесінде қиындық туындамайды. Компьютермен және компьютерлік сыныптармен жабдықтау мәселесі шешілген, сыныптар жабдықталған.

Ақтөбе облысындағы шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінде **19-20** Мбит/секундпен интернет жылдамдығы бар мектеп – **11, 29** Мбит/секундпен – **1** және **50** Мбит/секундпен – **5** мектеп қарастырылған.

Ақтөбе облысындағы шекара маңындағы мектептерге Онлайн оқытуды ұйымдастыруда мәселелер туындамауы мүмкін. Себебі мектептердің интернет жылдамдығы қажетті Мбит/секундқа сай. Алайда нақты интернет жылдамдығын мектепке барып тексерген дұрыс.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.1.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	17
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	3 (17,7%)
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	14 (82,3%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	16 (94%)
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	15 (88%)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 17 мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан төмені – 3 мектепте (17,7%) (Әйтеке би, Мәртөк аудандарында), **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 14 (82,3%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 94% шешілген. Мектептер 15 компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Интернет жағдайы қалыпты болғанда цифрлық технологияларды пайдаланып шекара мектептерінің әлеуетін арттырып, педагогтерге онлайн пәнді оқыту бойынша қолдау көрсетуге болады. Жергілікті атқарушы органдар алдағы уақытта шекара маңындағы мектептердің жағдайына назар аударып, ел іргесі ауылдардан басталатындығын ескеріп, ауыл мектептерінің жағдайын жақсарту мақсатында жұмыстар жүргізуі тиіс. Шекара маңындағы келесі өңір – Алматы облысы. Алматы облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

2. Алматы облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Алматы облысы бойынша шекара маңында 32 мектеп орналасқан. Келесі кестеде мектептердегі кітапхана, спортзал, асхана және бейнебақылау жағдайы қарастырылады.

2.2.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау (сыртта/іште)
---	------------------------	-----------	------------	----------	--------	----------------------------

1	Райымбек ауданы Н. Өмірзақов ат ОМ	+	жеткілікті	+	+	+
2	Райымбек ауданы Абай орта мектебі (қазақша)	+	жеткілікті	+	+	+
3	Райымбек ауданы К.Байшығанұлы ат о/м	+	жеткілікті	+	+	Сыртта – 6, іште – 9, Барлығы – 15
4	Райымбек ауданы Б.Соқпақбаев ат. ОМГ	+	жеткілікті	+	типті	Сыртта – 6, іште - 9 Барлығы: 16
5	Райымбек ауданы Т. Жанұзақов ат ОМ	+	жеткілікті	+	+	Сыртта – 6, іште – 13, Барлығы – 19
6	Райымбек ауданы О. Жандосов ат. ОМ	+	жеткілікті	+	+ типті	Бейнебақылау – 15. Іште – 9 Сырта – 6
7	Райымбек ауданы С. Әшімбаева ат ОМ	+	Жеткілікті	+	+	Сыртта + Іште +
8	Райымбек ауданы Қостөбе бастауыш	жоқ	жеткілікті	жоқ	бейімделген	Сыртта – 5 Іште – 7
9	Кеген ауданы, Қарқара орта мектебі	Типті	жеткілікті	типті	типті	(сыртта/іште)
10	Кеген ауданы, Қарабұлақ орта мектебі	Типті	жеткілікті	типті	типті	(сыртта/іште)
11	Кеген ауданы, Ә.Ниязбеков атындағы мектебі	Типті	жеткілікті	типті	типті	(сыртта/іште)
12	Кеген ауданы, А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі	Типті	жеткілікті	типті	типті	(сыртта/іште)
13	Кеген ауданы, А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп-гимназиясы	Типті	жеткілікті	типті	типті	(сыртта/іште)

14	Кеген ауданы, Ереуіл бастауыш мектебі	бейімделген	жеткілікті	жоқ	бейімдел ген	(сыртта/іште)
15	Жамбыл ауданы Жамбыл атындағы орта мектеп	типті	жеткілікті	типті	типті	40
16	Қарғалы №3 ОМ	+	44 700 Жеткілікт і	+ 287,7	+	31 Сыртқы 8 Ішкі 23
17	Жамбыл ауданы Қастек орта мектебі	+	+	+	+	+
18	Жамбыл ауданы, Жангелдин атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	32 сырта, 20 іште
19	Қараарша бастауыш мектебі	жоқ	жоқ	жоқ	жоқ	2 іште, 2 сырта
20	Жамбыл ауданы, Сағындық Оспанов атындағы орта мектебі КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта Іште
21	Жамбыл ауданы, Шиен орта мектебі	+	Жеткілікт і	+	+	+
22	Жамбыл ауданы, Қоғамшыл бастауыш мектебі	-	-	-	-	+
23	Жамбыл ауданы, Қарғалы №4 орта мектебі	1 /бейімделген /	жеткілікті	2 спорт зал/бейімде лген/	1 асхана 140 орындық	Жалпы -72 Ішкі -56 Сыртқы-16
24	Жамбыл ауданы, Қ. Әбсәметов ат. орта мектебі	бейімделген	жеткілікті	типтік	типтік	Сыртта 12 Іште 12
25	Жамбыл ауданы, Қарғалы ауылы, «Әсет Бейсеуов атындағы орта мектебі» КММ	+	Жеткілікт і	+	+	+
26	Жамбыл ауданы, «Ә.Мәмиев ном»КММ	типтік	Жеткілікт і 2985	типтік	типтік	Ішкі 7, сыртқы 12

27	Жамбыл ауданы, Сүйінбай атындағы орта мектеп Үшбұлақ бастауыш мектебімен КММ	+ типтік	+ типтік	+ типтік	+ типтік	18 сыртта іште	8 10
28	Жамбыл ауданы, «Сәдуақас Бигельдиев атындағы мектеп- бөбекжай» кешені+	+/типті	жетілікті	-	+	Сыртта іште	
29	Ұйғыр ауданы, Қалжат	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта, іште	
30	Ұйғыр ауданы, З.Батталханов атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	- жоқ	-жоқ	Сыртта, іште	
31	Ұйғыр ауданы, Н.Исахметов атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта, іште	
	Ұйғыр ауданы, «М.Таипов атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта, іште	

Кестеден көріп отырғанымыздай, Райымбек ауданындағы 32 мектептің 30-нда кітапхана мен 26-да спортзал мәселесі шешілген және кітап қоры жеткілікті, спортзал бейімделген ғимаратта орналастырылған. 29 мектепте Асхана мәселесі шешілген. Мектептер бейнебақылаумен толықтай қамтылған.

Келесі кестеде мектептердегі компьютерлік сыныптар бойынша ақпараттар берілген.

2.2.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	Ауданы, мектебі	интернет жағдайы	жабдық	сыныптар	онлайн сабақтар
1	Райымбек ауданы, Н. Өмірзақов ат ОМ	80 Мбит/сек	+	1	+
2	Райымбек Абай орта мектебі (қазақша)	60 Мбит/сек	+	3	+

3	Райымбек К.Байшығанұлы ат ОМ	60 Мбит/сек	+	2	+
4	Райымбек Б.Соқпақбаев ат. ОМГ	10 Мбит/сек	+	4	+
5	Райымбек Т. Жанұзақов ат ОМ	80 Мбит/сек	+	7	+
6	Райымбек О. Жандосов ат.ОМ	10 Мбит/сек	+	1	+
7	Райымбек С. Әшімбаева ат ОМ	60 Мбит/сек	+	+	+
8	Райымбек Қостөбе бастауыш	50 Мбит/сек	+	1	+
9	Кеген ауданы, Қарқара орта мектебі	60 Мбит/сек	70	1	+
10	Кеген ауданы, Қарабұлақ орта мектебі	20 Мбит/сек	40	1	+
11	Кеген ауданы, Ә.Ниязбеков атындағы мектебі	4 Мбит/сек	16	1	+
12	Кеген ауданы, А.Түркебаев атындағы мектеп-лицейі	8 Мбит/сек	50	1	+
13	Кеген ауданы, А.Нүсіпбеков атындағы орта мектеп- гимназиясы	8 Мбит/сек	60	1	+
14	Кеген ауданы, Ереуіл бастауыш мектебі	4 Мбит/сек	3	Бейімделген	+
15	Жамбыл ауданы, Жамбыл атындағы орта мектебі	50 Мбит/сек	+	типті	дайын
16	Жамбыл ауданы, Қарғалы №3 ОМ	90 Мбит/сек	241	3	
17	Жамбыл ауданы Қастек орта мектебі	100 Мбит/сек	+	+	+
18	Жамбыл ауданы, Жангелдин атындағы орта мектебі	50 Мбит/сек	жабдықтал ған	типті	дайын
19	Жамбыл ауданы, Қараарша бастауыш мектебі	40 Мбит/сек	жабдықтал ған	бейімделген	дайын
20	Жамбыл ауданы, Сағындық Оспанов атындағы орта мектебі КММ	20 Мбит/сек	жабдықтал ған	Типті	дайын
21	Жамбыл ауданы, Шиен орта мектебі	80-90 Мбит/сек	+	+	+
22	Жамбыл ауданы, Қоғамшыл бастауыш мектебі	40-50 Мбит/сек	+	-	-
23	Жамбыл ауданы, Қарғалы №4 орта мектебі	80 Мбит/сек	363 компьютер, 18 планшет	4 информатик а кабинеті, 6 мультимеди	дайын

				ялық кабинет	
24	Жамбыл ауданы, Қ. Әбсәметов ат. орта мектебі	100 мбит	215	2	0
25	Жамбыл ауданы, Қарғалы ауылы, «Әсет Бейсеуов атындағы орта мектебі» КММ Әсет Бейсеуов ОМ	97 мбит/с	+	+	+
26	Жамбыл ауданы, «Ә.Мәмиев ном»КММ	100/70	жақсы	1 типтік	
27	Жамбыл ауданы, Сүйінбай атындағы орта мектеп Үшбұлақ бастауыш мектебімен КММ	1000 мб с	Компьютер мен жабдықтылған	Типтік +	Ноутбуктермен қамтылған
28	Жамбыл ауданы, «Сәдуақас Бигельдиев атындағы мектеп-бөбекжай» кешені	17,89 (Мбит/с)	Жабдықталған	-	дайын
29	Ұйғыр ауданы, Қалжат	60 (Мбит/с)	бар	2/тип	-
30	Ұйғыр ауданы, З.Батталханов атындағы орта мектебі	40 Мбит/сек	22	1/тип	-
31	Ұйғыр ауданы, Н.Исахметов атындағы орта мектебі	4 Мбит/сек	45	Тип	-
32	Ұйғыр ауданы, «М.Таипов атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	60 Мбит/сек	+	+	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара аумағындағы мектептер онлайн оқытуды жүзеге асыруға дайын. Райымбек ауданының О.Жандосов атындағы орта мектептің интернет жылдамдығын арттыру ұсынылады.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.2.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	32
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	0
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	32
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	100%
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	100%

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдегі шекара маңында орналасқан 32 мектепте интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 32 (%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 100 % шешілген. Мектептер 100 % компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Жергілікті атқарушы органдардан алынған мәліметтер бойынша шекара маңындағы мектептерде қашықтан оқытуды жүзеге асыруға болатындығы анықталып отыр. Келесі шекара аумағында орналасқан аумақ – Атырау облысы. Атырау облысы бойынша мектептердің жағдайы келесіде беріледі.

3. Атырау облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Атырау облысында шекара маңында 5 ауыл мектеп және 7 шағын жинақты мектеп орналасқан. Атырау облысында шекара маңындағы мектептердің жағдайы келесі кестеде берілген.

2.3.1 Шекара маңында орналасқан ауыл мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы	кітапхана	кітапхана қоры	спортзал	асхана жағдайы	бейнебақыл ау
1	Құрманғазы ауданы Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	44
2	Құрманғазы ауданы Ғ.Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	40
3	Құрманғазы ауданы Ф.Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп КММ	+	жеткілікті	+	жақсы	28
4	Құрманғазы ауданы С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі	+	жеткілікті жеткілікті	+	жақсы	30
5	Құрманғазы ауданы Балқұдық жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	30

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы 5 ауылдық мектептің кітапханасы бар, кітапханалар кітап қорымен жабдықталған. Асхана мәселесі шешілген және бейнебақылау камералары мектепте орнатылған, бейнебақылау камералары қалыпты жағдайда жұмыс жасайды. Келесі кестеде мектепті компьютермен жабдықтау мәселесі қарастырылған.

2.3.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	Өңірі, ауданы	интернет жағдайы	компьютер жабдық	Компьютерлік сыныптар	онлайн сабақтар
---	---------------	------------------	------------------	-----------------------	-----------------

1	Құрманғазы ауданы Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебі	4 Мбит/сек	112	3	дайын
2	Құрманғазы ауданы Ғ.Мүсірепов атындағы жалпы орта мектебі	10 Мбит/сек	156	8	дайын
3	Құрманғазы ауданы Ф.Оңғарсынова атындағы жалпы орта мектеп КММ	7 Мбит/сек	176	2	дайын
4	Құрманғазы ауданы С.Н. Имашев атындағы жалпы орта мектебі	40 Мбит/сек	176	1	дайын
5	Құрманғазы ауданы Балқұдық жалпы орта мектебі	60 Мбит/сек	67	1	дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау облысындағы шекара маңында орналасқан 5 ауыл мектебінің **2-інде** интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан төмен, яғни цифрлы технологияларды пайдаланып білім беру процесін іске асыруда мәселелер туындауы мүмкін. Құрманғазы ауданы Қадыр Мырза Әлі атындағы жалпы орта мектебінің интернет жылдамдығы **4** Мбит/секундтан жоғарылату мәселесін қарастырған жөн. Шекара маңындағы 5 мектеп те компьютерлік техникамен жабдықталған және онлайн сабақтарды жүргізуге мүмкіндіктері бар.

Келесі кестелерде Атырау облысы бойынша шекара маңында орналасқан шағын жинақты мектептердегі жағдай берілген. Шекара маңында орналасқан шағын жинақты мектептер бойынша алынған мәліметтерде шекара маңындағы ауылдарда 7 шағын жинақты мектеп орналасқаны белгілі болды. Мектептердегі кітапхана, спортзал, асхана және бейнебақылаулардың жағдайы бойынша мәлімет келесі кестеде көрсетілген.

2.3.3-кесте. Шекара маңында орналасқан шағын жинақты мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы,	кітапхана	кітап қоры	спорт зал	асхана	бейнебақылау
1	Құрманғазы ауданы Лабай жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	20
2	Құрманғазы ауданы Азғыр негізгі орта мектеп	+	жеткілікті	+	жақсы	20
3	Құрманғазы ауданы Ш.Уәлиханов атындағы жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	44
4	Құрманғазы ауданы С.Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	52
5	Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебі	-	жеткілікті	-	жақсы	12
6	Құрманғазы ауданы А.Иманов атындағы негізгі орта мектебі	+	жеткілікті	-	жақсы	+

7	Құрманғазы ауданы, Қиғаш жалпы орта мектебі	+	жеткілікті	+	жақсы	30
---	---	---	------------	---	-------	----

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңындағы 7 шағын жинақты мектептің барлығында да кітапхана, спортзал, асхана және бейнебақылау жағдайы қарастырылған. Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебінде кітапхана болмағанымен, білім алушыларға кітап қоры жеткілікті берілген. Осы мектепте спортзал мәселесі қарастырылғанымен, дене шынықтыру сабақтары өткізіледі. Мектеп кітапханалары кітап қорымен жабдықталған. Асхана мәселесі шешілген.

Келесі кестеде шекара маңындағы Атырау облысындағы мектептерде онлайн қашықтан оқыту барысында интернетпен жабдықтау, компьютерлік техникамен қамту және онлайн сабақтарды ұйымдастыру бойынша мектептердің жағдайлары қарастырылған.

2.3.4-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) туралы мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	интернеті	жабдықтауы	сыныптар	онлайн сабақтарды
1	Құрманғазы ауданы Лабай жалпы орта мектебі	20 Мбит/сек	139	2	дайын
2	Құрманғазы ауданы Ш.Уәлиханов атындағы жалпы орта	20 Мбит/сек	44	2	дайын
3	Құрманғазы ауданы, Азғыр негізгі орта мектебі	4 Мбит/сек	54	2	дайын
4	Құрманғазы ауданы С. Мұқанов атындағы жалпы орта мектебі	20 Мбит/сек	111	3	дайын
5	Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебі	2 Мбит/сек	32	-	дайын
6	Құрманғазы ауданы А.Иманов атындағы негізгі орта мектебі	20 Мбит/сек	40	1	дайын
7	Құрманғазы ауданы Қиғаш жалпы орта мектебі	12 Мбит/сек - ADSL 50 Мбит/сек - Оптика	121	1	дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, Атырау облысындағы шекара маңындағы 7 шағын жинақты мектептің жетеуінде де интернетке қосылу жылдамдығы қарастырылған. Мектептердің Құрманғазы ауданы, Азғыр негізгі орта мектебінің интернет жылдамдығы 4 Мбит/секунд болса, Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебінің интернет жылдамдығы 2 Мбит/секундты құрап отыр. Атырау облысы бойынша шекара маңындағы аталған мектептердің интернет жылдамдығын арттыру ұсынылады.

Атырау облысындағы шекара маңында орналасқан мектептер компьютермен жабдықталған, компьютерлік сыныптары бар. Тек Құрманғазы ауданы Қоңыртерек бастауыш мектебінде компьютерлік сынып қарастырылмаған. Келесі кестеде

шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.3.5-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	12
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	5
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	7
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	+
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	11 мектеп – 31 (20 ауыл/11 ШЖМ)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 12 мектептің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 7 (%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 100 % шешілген. Мектептер (11 ауыл мектебінде 1 шағын жинақты мектептен басқа) компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Шығыс Қазақстан облысы. Шығыс Қазақстан облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

4. Шығыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында **75** мектеп орналасқан. Келесі кестеде мектептердің материалдық-техникалық базасы, интернет жылдамдығы, компьютермен жабдықтау мәселесі мен онлайн оқытуды іске асыру бойынша мәселелер қарастырылады.

2.4.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	интернеті	жабдықталуы	сыныптар	ОС өткізу
1	Қатонқарағай ауданы, «Барлық орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	22-ноутбук	1	жоқ
2	«Рыков атындағы орта мектебі» КММ	6 Мбит/сек	55-компьютер	1	жоқ
3	Қатонқарағай ауданы, «Жамбыл орта мектебі»	4 Мбит/сек	32 компьютер	1	жоқ
4	Қатонқарағай «Сенновка негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	19 компьютер	1	жоқ
5	Қатонқарағай ауданы Берел ауылы	4 Мбит/сек	23 компьютер	1	жоқ
6	Қатонқарағай ауданы, «Ақсу орта мектебі»	4 Мбит/сек	47 компьютер	2	жоқ
7	Қатонқарағай ауданы «Жазаба бастауыш мектебі»	4 Мбит/сек	7 компьютер	1	жоқ

8	Қатонқарағай «Қайыңды негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	7-ноутбук 5- компьютер +5 планшет	1	жоқ
9	Қатонқарағай ауданы, «Қабырға негізгі орта мектебі»	4 Мбит/сек	8 ноутбук 5 компьютер	1	жоқ
10	Қатонқарағай «Қызыл Жұлдыз негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	5-ноутбук 4- компьютер +5 планшет	1	жоқ
11	Қатонқарағай ауданы, «Новополяковка орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	22 ноутбук, 44- компьютер	2	дайын
12	Қатонқарағай ауданы, Аршаты ауылы «Аршаты орта мектебі»КММ	4 Мбит/сек	31-компьютер	1	жоқ
13	Қатонқарағай ауданы, «Садық Түкібаев атындағы Еңбек орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	27 компьютер	1	дайын
14	Қатонқарағай ауданы, «Жаңа Үлгі негізгі орта мектебі» КММ	60 Мбит/сек	17 компьютер	1	дайын
15	Қатонқарағай ауданы Коробиха ауылы «Коробиха орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	15 компьютер	1	жоқ
16	Майемер ауылы «Майемер орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	11 ноутбук,5- компьютер	1	жоқ
17	Қатонқарағай ауданы, «Топқайың орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	24 компьютер	1	жоқ
18	Қатонқарағай «Өрел орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	27 ноутбук, 39- компьютер +5 планшет	2	дайын
19	Қатонқарағай ауданы; «Солоновка орта мектебі « КММ	10 Мбит/сек	23 компьютер	3	дайын
20	«Үшбұлақ бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	11-компьютер	1	жоқ
21	Қатонқарағай «Әбдікерім атындағы шыңғыстай орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	Ноутбук-19 Компьютер-15 Планшет-5	1	жоқ
22	Қатонқарағай ауданы Акқайнар ауылы «Аққайнар орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	11 компьютер 19 ноутбук	3	дайын
23	Қатонқарағай, «Солдатово орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	6 компьютер 6 ноутбук	1 сынып	дайын
24	Қатонқарағай ауданы «Белқарағай ауылы, «Оралхан Бөкей атындағы Белқарағай орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	3 компьютер 8 ноутбук	2	дайын
25	Күршім ауданы, Шанағаты ауылы, «Шанағаты бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	3 компьютер 10 ноутбук	0	жоқ
26	Күршім ауданы, Ұрунхай ауылы, «Ұрунхай негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	30 ноутбук	1	жоқ

27	Күршім ауданы, Ақжайлау ауылы, «Ақжайлау негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	25 ноутбук	1	жоқ
28	Күршім ауданы, Қарашілік ауылы, «Қарашілік негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	25 ноутбук	1	жоқ
29	Күршім ауданы, Жаңаауыл ауылы, «Жаңаауыл негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	31 ноутбук	1	жоқ
30	Күршім ауданы, Төсқайың ауылы, «Төсқайың орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	10 компьютер 50 ноутбук	2	жоқ
31	Күршім ауданы, Қарой ауылы, «Қарой негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	ноутбук	1	жоқ
32	Күршім ауданы, Қайнарлы ауылы, «Қайнарлы негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	20 ноутбук	2	жоқ
33	Күршім ауданы, Қазақстан ауылы, «Қазақстан негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	25 ноутбук	2	жоқ
34	Күршім ауданы, Жиделі ауылы, «Жиделі мектебі» КММ	4 Мбит/сек	5 ноутбук	0	Жоқ
35	Күршім ауданы, Оң жақ Қалжыр ауылы, «Оң жақ Қалжыр бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	5 ноутбук	0	жоқ
36	Күршім ауданы, Тақыр ауылы, «Тақыр негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	25 ноутбук	2	Жоқ
37	Зайсан ауданы, «Жаңатұрмыс шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	4 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ
38	Зайсан ауданы, «С.Бикадамов атындағы шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі	12 Мбит/сек	20 компьютер	1	дайын
39	Зайсан ауданы, «Көгедай орта мектебі» КММ қазақ мектебі	8 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ
40	Зайсан ауданы, Қазақстан орта мектебі» КММ қазақ мектебі	8 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ
41	Зайсан ауданы, «Саржыра шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	15 Мбит/сек	11 компьютер	1	дайын
42	Зайсан ауданы, «Жамбыл атындағы негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	4 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ
43	Зайсан ауданы, «Мұжықсу негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	8 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ
44	Зайсан ауданы, «Тасбастау шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	4 Мбит/сек	11 компьютер	1	жоқ

45	Зайсан ауданы, «Шекарашы орта мектебі» КММ қазақ мектебі	4 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
46	Зайсан ауданы, «Қарасай шағын жинақты бастауыш мектебі» КММ қазақ мектебі	8 Мбит/сек	7-компьютер	1	жоқ
47	Зайсан ауданы, «А.Орманбетов атындағы шағын жинақты негізгі орта мектебі» КММ қазақ мектебі	8 Мбит/сек	компьютер	1	жоқ
48	Зайсан ауданы, «Амангелді атындағы орта мектебі» КММ қазақ мектебі	40 Мбит/сек	25 компьютер	2	дайын
49	Тарбағатай ауданы, «Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген мұғалімі- Қабден Ақынов атындағы орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	11 компьютер 19 ноутбук	1	жоқ
50	Тарбағатай ауданы, «Дінмұхамед Қонаев атындағы мектеп – балабақша кешені» КММ	4 Мбит/сек	6 компьютер 6 ноутбук	1	жоқ
51	Тарбағатай ауданы, «Жаңаталап орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	3 компьютер 8 ноутбук	1	жоқ
52	Тарбағатай ауданы, «Б.Момышұлы атындағы» негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	3 компьютер 10 ноутбук	1	жоқ
53	Тарбағатай ауданы, «Жетіарал мектеп-балабақша» кешені» КММ	4 Мбит/сек	75 компьютер	1	жоқ
54	Тарбағатай ауданы, «Асусай мектеп-балабақша кешені» КММ	4 Мбит/сек	6 компьютер 15 ноутбук	1	жоқ
55	Тарбағатай ауданы, «Жаңғызтал бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	1 компьютер 6 ноутбук	1	жоқ
56	Тарбағатай ауданы, «С.Торайғыров атындағы негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	2 компьютер 13 ноутбук	1	жоқ
57	Тарбағатай ауданы, «Құйған орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	4 компьютер 35 ноутбук	1	жоқ
58	Тарбағатай ауданы, «С.Көбеев атындағы мектеп-балабақшасы кешені» КММ	4 Мбит/сек	1 компьютер 10 ноутбук	1	жоқ
59	Тарбағатай ауданы, «Жамбыл атындағы мектеп-балабақша кешені» КММ	4 Мбит/сек	19 компьютер 16 ноутбук	1	жоқ
60	Тарбағатай ауданы, «А.Байтұрсынов атындағы орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	21 компьютер 36 ноутбук	1	дайын
61	Тарбағатай ауданы, «Дәулетбай атындағы мектеп-балабақша» кешені» КММ	20 Мбит/сек	1 компьютер 14 ноутбук	1	дайын
62	Тарбағатай ауданы, «Қабиен Жарылғасынов атындағы Жаңалық орта мектебі» КММ қазақ мектебі	4 Мбит/сек	13 компьютер 21 ноутбук	1	жоқ
63	Риддер қаласы, «Поперечное ауылы негізгі орта мектебі» КММ (орыс тілі)	4 Мбит/сек	21 компьютер	1	жоқ

64	Шемонаиха ауданы, «Жаңа-Ильин негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
65	Шемонаиха ауданы «М. Әуезов атындағы жалпы білім беретін орта мектеп» КММ	10 Мбит/сек	16 компьютер	1	дайын
66	Шемонаиха ауданы «Большереченка орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
67	Шемонаиха ауданы «Уба жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
68	Шемонаиха ауданы «Жалпы білім беретін Камышенка орта мектеп-балабақша кешені» КММ	8 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
69	Шемонаиха ауданы «Сугатовка жалпы білім беретін орта мектеп-балабақша кешені» КММ	8 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
70	Шемонаиха ауданы «Пруггеров негізгі орта мектебі» КММ	80 Мбит/сек	16 компьютер	1	дайын
71	Шемонаиха ауданы Шоқан Уәлиханов атындағы жалпы білім беретін орта мектебі КММ	8 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ
72	Шемонаиха ауданы «Рулиха жалпы білім беретін орта мектебі» КММ	10 Мбит/сек	16 компьютер	1	дайын
73	Шемонаиха ауданы «Жалпы білім беретін Октябрь орта мектеп-балабақша-кешені» КММ	8 Мбит/сек	16 компьютер	1	Жоқ
74	Шемонаиха ауданы «Октябрь негізгі орта мектебі» КММ	8 Мбит/сек	16 компьютер	1	Жоқ
75	Шемонаиха ауданы «Жаңа-Жизнск негізгі орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	16 компьютер	1	жоқ

Шығыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан **75** мектептің **4-6** Мбит/секунд аралығындағы интернет жылдамдығы бары – **51** мектеп, **8** Мбит/секундпен жылдамдығы қарастырылғаны – 8 мектеп, **10** Мбит/секундтан – 9 мектеп, **12-20** Мбит/секундпен – 3 мектеп, **30-40** Мбит/сек – 2 мектеп, **60** Мбит/сек – **1** мектеп, және **80** Мбит/секундпен – **1** мектеп қарастырылған.

Мектептердің интернет жылдамдығына қарап **8-10** Мбит/секунд жылдамдықтан төмен **59** мектеп онлайн сабақтарды өткізуге дайын емес деуге болады. Себебі цифрлық технологияларды пайдаланып шекара маңындағы мектептердің білім сапасы мен жағдайын жақсарту үшін интернет жылдамдығын жақсартқан дұрыс. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.4.2-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	75
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	59
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	16
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	72

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 75 мектебінің интернет жылдамдығы 10 Мбит/секундтан жоғарысы – 16 (21,3%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі шешілген. Мектептер 72 компьютерлік сыныппен жабдықталған. Шекара маңындағы келесі өңір – Жамбыл облысы. Жамбыл облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

5. Жамбыл облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Жамбыл облысында шекара маңында 9 шағын жинақты мектебі бар ауылдар орналасқан. Мектептердің кітапханасы, кітаптар қоры, спортзалы, асханасы мен бейнебақылауы бойынша мәліметтер келесі кестеде беріледі.

2.5.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақыл ау
1	Жамбыл ауданы, Тұрар Рысқұлов атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	11/13
2	Жамбыл ауданы Әулиекөл ауылы №5 бастауыш мектебі	жоқ	жеткілікті	жоқ	бейімдел	1/1
3	Жамбыл ауданы Қызылдиқан ауылы №4 бастауыш мектебі	жоқ	жеткілікті	жоқ	бейімдел	2/1
4	Жуалы ауданы, №23 Алатау орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	5/9
5	Қордай ауданы №8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	3/5
6	Қордай ауданы Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	6/10
7	Қордай ауданы Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	9/7

8	Меркі ауданы № 25 бастауыш мектебі	жоқ	жоқ	бейімдел	бейімдел	2/3
9	Меркі ауданы № 38 бастауыш мектебі	жоқ	жоқ	жоқ	бейімдел	1/1

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысының шекара маңындағы мектептері: Жамбыл, Жуалы, Қордай, Меркі аудандарында орналасқан мектептер. 5 мектепте кітапхана болса, 4 мектептің кітапханасы жоқ. 3 кітапхана бейімделген ғимаратта. 2 мектепте кітап қоры жеткіліксіз. Спортзал мәселесінде 2 мектептің типті спортзалы бар, 3 мектептің спортзалы жоқ. 4 мектепте бейімделген спортзал қарастырылған. Асхана мәселесінде барлық мектепте асхана мәселесі шешілген. 2 мектепте типті асхана қарастырылса, 7 мектептің бейімделген асханасы бар. Барлық мектеп бейнебақылаумен жабдықталған. Келесі кестеде мектептің компьютерлік паркі бойынша мәліметі берілген.

2.5.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	жабдықты	сыныптар	ОС өткізу
1	Жамбыл ауданы, Тұрар Рысқұлов атындағы орта мектебі	30 Мбит/сек	24 компьютер	1	Қанағат-қ
2	Жамбыл ауданы №5 бастауыш мектебі	20 Мбит/сек	5 компьютер	0	Қанағат-қ
3	Жамбыл ауданы №4 бастауыш мектебі	20 Мбит/сек	21 компьютер	2	Қанағат-қ
4	Жуалы ауданы, №23 Алатау орта мектебі	10 Мбит/сек	20 компьютер	2	Қанағат-қ
5	Қордай ауданы №8 Өтеген батыр атындағы орта мектебі	20 Мбит/сек	28 компьютер	1	жақсы
6	Қордай ауданы Сәкен Сейфуллин атындағы орта мектебі	8 Мбит/сек	28 компьютер	1	жақсы
7	Қордай ауданы Ілияс Жансүгіров атындағы орта мектебі	8 Мбит/сек	20 компьютер	1	жақсы
8	Меркі ауданы № 25 бастауыш мектебі	20 Мбит/сек	10 компьютер	1	Қанағат-қ
9	Меркі ауданы № 38 бастауыш мектебі	10 Мбит/сек	10 компьютер	1	Қанағат-қ

Кестеден көріп отырғанымыздай, Жамбыл облысының шекара маңында орналасқан ауылдың 9 мектебінің барлығында да интернет мәселесі қарастырылған. Онда 10 Мбит/секундтен төмен 2 мектеп бар. 8 мектепте компьютерлік сынып қарастырылса, 1 мектепте компьютерлік сынып қарастырылмаған. Онлайн сабақтарды өткізуде 7 мектеп дайын.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.5.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	9 (2,02%)
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	2 (22,2%)
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	7(77,8%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	166 (75%)
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	10 (70%)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 9 мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 7 (77,8%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 166 (75%) шешілген. Мектептер **10 (70%)** компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңында орналасқан келесі өңір – Батыс Қазақстан облысы. Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде беріледі.

6. Батыс Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Батыс Қазақстан облысында шекара маңында орналасқан **85** мектеп бар. Мектептердің кітапхана жағдайы, кітап қоры, спортзал мәселесі, асхана мен бейнебақылаулары бойынша мәліметтер келесі кестеде беріледі.

2.6.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	кітапхана	Кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Бөкей ордасы ауданы, М-С.Бабажанов атындағы ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
2	Бөкей ордасы ауданы, М.Маметова атындағы ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
3	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, А.Құсайынов атындағы МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
4	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, Жәрмеңке БМ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	Сыртта және іште бар
5	Бөрлі ауданы, Бөрлі №1 ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
6	Бөрлі ауданы, Бөрлі ЖОББМ	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта және іште бар
7	Бөрлі ауданы, Қанай МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
8	Бөрлі ауданы, Приурал МББК.	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар

9	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Бумақөл МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
10	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Жарсуат ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
11	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Қарасу МББК	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімд ел	Сыртта және іште бар
12	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Облав МББК	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімд ел	Сыртта және іште бар
13	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Успен МББК	типті	жеткілікті	бейімдел	бейімд ел	Сыртта және іште бар
14	Бәйтерек ауданы, Трекин ЖОББМ №1	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	жоқ	Сыртта және іште бар
15	Бәйтерек ауданы, Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
16	Бәйтерек ауданы, Дарьинск ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
17	Бәйтерек ауданы, Январцев МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
18	Бәйтерек ауданы, Рубежин МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
19	Бәйтерек ауданы, Дариян кешкі мектебі	-	жеткіліксіз	-	-	Сыртта және іште бар
20	Бәйтерек ауданы, Абай МГИ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
21	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Егіндібұлақ МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
22	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Қасым Ахмиров ат МББҚКММ	типті	жеткілікті	типті	-	Сыртта және іште бар
23	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Краснов №3 БМ	-	-	-	-	Сыртта және іште бар
24	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чинарев БМ	-	-	типті	типті	Сыртта және іште бар
25	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Раздольный	типті	жеткілікті	типті	жоқ	Сыртта және іште бар
26	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чиров НМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
27	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чувашка ауылы	типті	жеткілікті	бейімдел	бейімд ел	Сыртта және іште бар
28	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Сұлу көл МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
29	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Шоқан Уәлиханов атындағы ББОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар

30	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Кирсанов негізгі орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта және іште бар
31	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Павлов БМ	-	-	бейімдел	-	Сыртта және іште бар
32	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, І. Есенберлин атындағы ЖББОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
33	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чеботарев МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
34	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Махамбет ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
35	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Озерный ЖОББМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
36	Жәнібек ауданы, М.Ықсанов атындағы МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
37	Жәнібек ауданы, Т.Жароков ат. ЖББОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
38	Жәнібек ауданы, № 1 Мектеп-лицей	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
39	Жәнібек ауданы, А.Оразбаева атындағы ЖББНМ	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта және іште бар
40	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ұзынкөл ЖББОМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел		Сыртта және іште бар
41	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Е.Нияткалиев атындағы ЖББОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
42	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Абдуллин атындағы ЖББОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
43	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Тегісшіл ЖББНМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
44	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Қараш атындағы ЖББОМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
45	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Сарбаев атындағы МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
46	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Жумаев атындағы БМ	бейімдел	жеткілікті	жоқ	бейімдел	Сыртта және іште бар

47	Казталов ауданы, А.Оразбаева атындағы ЖОББМ					Сыртта және іште бар
48	Казталов ауданы, Г.Бегалиев атындағы ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
49	Казталов ауданы, Бірік ЖОББМ	типті	+	типті	типті	Сыртта және іште бар
50	Казталов ауданы, Ғ.Қараш атындағы МГ	типті	+	+	типті	Сыртта және іште бар
51	Казталов ауданы, Казталов МЛ	типті	+	типті	типті	Сыртта және іште бар
52	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қайыңды ЖОББМ	бейімдел	жеткілікті	+	+	Сыртта және іште бар
53	(ШЖМ) Казталов ауданы, Көпкүтір НОМ	кітапхана бар, мектеп ішінде +	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
54	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ордабай БМ	-	жеткілікті	-	+	Сыртта және іште бар
55	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қоныс ЖОББМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	+ бейімдел	Сыртта және іште бар
56	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «мектеп- бөбекжай» кешені»	типті	жеткіліксіз	+	типті	Сыртта және іште бар
57	(ШЖМ) Казталов ауданы, Тереңкөл МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
58	(ШЖМ) Казталов ауданы, Жаңатаң НОМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
59	(ШЖМ) Казталов ауданы, Еңбек БМ	—	жеткіліксіз	—	+	Сыртта және іште бар
60	(ШЖМ) Казталов ауданы, Беспішен БМ	-	жеткілікті	-	+	Сыртта және іште бар
61	Тасқала ауданы, «Ы.Алтынсарин атындағы ЖОББМ»	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
62	Тасқала ауданы, Қ.Сәтбаев ат ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
63	Тасқала ауданы, С.Жақсығұлов атындағы ЖОББМ	бейімделген	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
64	Тасқала ауданы, «Сәулет» МЛ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
65	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Достық МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар

66	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Шежін МББК КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
67	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бастау БМ	-	жеткілікті	-	бейімдел	Сыртта және іште бар
68	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ынтымақ БМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
69	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мерей ЖОББ	типті	жеткілікті	типті	+типті	Сыртта және іште бар
70	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірлік НОМ	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
71	(ШЖМ) Тасқала ауданы, «Амангелді «мектеп – бөбекжай – балабақша – кешені»	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
72	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірінші Шежін БМ	-	жеткілікті	-	бейімдел	Сыртта және іште бар
73	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ақтау МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
74	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мереке МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
75	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Айнабұлақ НОМ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	Сыртта және іште бар
76	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Атамекен МББК	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
77	Шыңғырлау ауданы, «Л.Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
78	Шыңғырлау ауданы, «Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі»	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
79	Шыңғырлау ауданы, «А.Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар
80	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңакүш бастауыш мектебі»	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Сыртта және іште бар
81	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі»	бейімдел	жеткілікті	(-)	бейімдел	Сыртта және іште бар
82	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Тасмола	типті	жеткілікті	типті	(+), типті	Сыртта және іште бар

	жалпы орта білім беретін мектебі»					
83	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ащысай «мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені»	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта және іште бар
84	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Амангелді негізгі орта мектебі»	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	Сыртта және іште бар
85	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ардақ ауылының негізгі білім беретін орта мектеп – балабақшасы»	типті	жеткілікті	типті	типті	Сыртта және іште бар

Кестеден көріп отырғанымыздай Батыс Қазақстан облысы бойынша шекара маңында орналасқан ауыл мектептерінің жағдайында (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) мектеп кітапханалары жоқ мектептер саны – **10 (12 %)**, бейімделген мектеп кітапханасы бары – **25 (29 %)** және типті кітапханасы бар мектеп – **50 (59 %)**. Мектеп кітапханасының болуы шекара маңындағы мектеп білім алушысы үшін қажетті. Себебі кітап оқуға баулу арқылы білім алушылардың білім көкжиегі мен дүниетанымын кеңейтуге болады. Мектеп кітапханасына кітап қорының жеткіліктігі – **78 (92 %)** және жеткіліксіздігі – **7 (8 %)** мектептен көрініс тапты. Спортзал мәселесінде **85** шекара маңындағы ауыл мектептерінің **11-де (13 %)** спортзал мәселесі қарастырылмаған. **19 (22 %)** мектептің спортзалы бейімделген және **55 (65 %)** мектептің спортзалы типті. Барлық мектептер бейнебақылаумен жабдықталған.

Келесі кестеде мектептердегі компьютерлер мәселе, жабдыкталуы мен онлайн сабақтарды өткізу бойынша жағдай ұсынылады.

2.6.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	компьютермен жабдыкталуы	компьютерлік сыныптар	ОС өткізу
1	Бөкей ордасы ауданы, М-С.Бабажанов атындағы ЖОББМ	10 Мбит/сек	толық жабдыкталған	2 (роботехника сыныбы -1)	44 компьютер, 81 ноутбук, 46 планшет
2	Бөкей ордасы ауданы, М.Маметова атындағы ЖОББМ	10 Мбит/сек	толық жабдыкталған	2	140 компьютер, 55 ноутбук, 32 планшет, 2 моноблок
3	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, А.Құсайынов атындағы МББК	10 Мбит/сек	толық жабдыкталған	1	15компьютер, 20 ноутбук, 10 планшет

4	(ШЖМ) Бөкей ордасы ауданы, Жәрменке БМ	8 Мбит/сек	толық жабдықталған	1	2 компьютер, 3 ноутбук, 3 планшет
5	Бөрлі ауданы, Бөрлі №1 ЖОББМ.	20 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
6	Бөрлі ауданы, Бөрлі ЖОББМ.	17 Мбит/сек	жабдықталған	2	ОС өткізуге дайын
7	Бөрлі ауданы, Қанай МББК.	20 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
8	Бөрлі ауданы, Приурал МББК.	20 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
9	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Бумакөл МББК	20 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
10	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Жарсуат ЖОББМ	10 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
11	(ШЖМ), Бөрлі ауданы, Қарасу МББК	10 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
12	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Облав МББК	10 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
13	(ШЖМ) Бөрлі ауданы, Успен МББК	10 Мбит/сек	жабдықталған	1	ОС өткізуге дайын
14	Бәйтерек ауданы, Трекин ЖОББМ №1	35-40 Мбит/сек	60	2	ОС өткізуге дайын
15	Бәйтерек ауданы, Қадыр Мырза Әлі атындағы ЖББҚОМ	40 Мбит/сек	Компьютер-73 Ноутбук-46 Планшет-17	1	ОС өткізуге дайын
16	Бәйтерек ауданы, Дарьинск ЖОББМ	40 Мбит/сек	54	2	ОС өткізуге дайын
17	Бәйтерек ауданы, Дариян кешкі мектебі	40 Мбит/сек	9	-	ОС өткізуге дайын
18	Бәйтерек ауданы, Абай МГИ	40 Мбит/сек	182 ПК-85 Ноутбук-54 Планшет-13 Моноблок-30	2	ОС өткізуге дайын
19	Бәйтерек ауданы, Рубежин МББК	10 Мбит/сек	39	1	ОС өткізуге дайын
20	Бәйтерек ауданы, Январцев МББК	10 Мбит/сек	48	1	Интернет жылдамдығы төмен
21	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Егіндібұлақ МББК	40 Мбит/сек тартып тұрғаны 2 Мбит/сек	30	1	ОС өткізуге дайын

22	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Қасым Ахмиров атындағы МББКММ	21 Мбит/сек	26	1	ОС өткізуге дайын
23	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Краснов №3 БМ	40 Мбит/сек	3	0	ОС өткізуге дайын
24	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чинарев БМ	40 Мбит/сек	4	1	ОС өткізуге дайын
25	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Раздольный ЖОМ	40 Мбит/сек	15 ноутбук	1	ОС өткізуге дайын
26	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чиров БМ	40 Мбит/сек	24	1	ОС өткізуге дайын
27	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чувашка ЖОББМ	40 Мбит/сек	37	1	ОС өткізуге дайын
28	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Сұлу көл МББК	38 Мбит/сек	25	1	ОС өткізуге дайын
29	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Шоқан Уәлиханов атындағы ЖББОМ	20 Мбит/сек	21	1	ОС өткізуге дайын
30	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Кирсанов НОМ	40 Мбит/с	15	1	ОС өткізуге дайын
31	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Павлов БМ	40 Мбит/сек	6	-	ОС өткізуге дайын
32	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, І.Есенберлин атындағы ЖББОМ	10 Мбит/сек	12компьютер, 19 ноутбук	1	ОС өткізуге дайын
33	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Чеботарев МББК	8-12 Мбит/сек	32	1	ОС өткізуге дайын
34	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Махамбет ЖОББМ	40 Мбит/сек	36	1	ОС өткізуге дайын
35	(ШЖМ) Бәйтерек ауданы, Озерный ЖОББМ	40 Мбит/сек	Bilim book-2; компьютер-9; ноутбук-21	1	ОС өткізуге дайын
36	Жәнібек ауданы, М.Ықсанов атындағы МББК	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
37	Жәнібек ауданы, Т.Жароков атындағы ЖББОМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды

38	Жәнібек ауданы, №1 Мектеп-лицей	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
39	Жәнібек ауданы, А.Оразбаева атындағы ЖББНМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
40	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ұзынкөл ЖББОМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
41	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Е.Ниятқалиев атындағы ЖББОМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
42	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Абдуллин атындағы ЖББОМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
43	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Тегісшіл ЖББНМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
44	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Қараш атындағы ЖББОМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
45	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Ғ.Сарбаев атындағы МББК	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	1	жасақталды
46	(ШЖМ) Жәнібек ауданы, Жумаев атындағы БМ	10 Мбит/сек	компьютер саны жеткілікті	0	жасақталды
47	Қазталов ауданы, Г.Бегалиев атындағы ЖОББМ	10 Мбит/сек	Компьютер – 33 (РБ, 2017) Ноутбук – 60 (РБ, 2020)	Информатика - 1	ОС өткізуге дайын
48	Қазталов ауданы, Бірік ЖОББМ	+ 10 Мбит/сек	+	3	ОС өткізуге дайын
49	Қазталов ауданы, Ғ.Қараш атындағы МГ	Жаксы, 10 Мбит/сек	+	88	ОС өткізуге дайын
50	Қазталов ауданы, Қазталов МЛ	10 Мбит/сек	Компьютер – 33(РБ, 2017) Ноутбук – 60 (РБ, 2020)	Информатика - 1	ОС өткізуге дайын
51	Қазталов ауданы, А.Оразбаева атындағы ЖОББМ				
52	(ШЖМ) Қазталов ауданы, Қайыңды ЖОББМ	10 Мбит/сек		1	ОС өткізуге дайын
53	(ШЖМ) Қазталов ауданы, Көпкүтір НОМ	10 Мбит/сек	10	1	Онлайн мектеп

54	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ордабай БМ	8 Мбит/сек	жабдықталған	1	Интернет жылдамдығы орташа
55	(ШЖМ) Казталов ауданы, Қоныс ЖОББМ	10 Мбит/сек	49	2	Интернет жылдамдығы орташа
56	(ШЖМ) Казталов ауданы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «мектеп-бөбекжай»кешені»	Интернет жоқ	50 ноутбук, 5 компьютер	1 компьютерлік сынып	Интернет жылдамдығы орташа
57	(ШЖМ) Казталов ауданы, МББК Тереккөл	10 Мбит/сек	Компьютер – 26 (РБ, 2016) Ноутбук – 40 (РБ, 2020) Bilimbook – 3	Информатика - 1	ОС өткізуге дайын
58	(ШЖМ) Казталов ауданы, Жаңатаң НОМ	8 Мбит/сек	10 ноутбук 6 Компьютер	/1	Интернет жылдамдығы орташа
59	(ШЖМ) Казталов ауданы, Еңбек БМ	8 Мбит/сек	3 ноутбук 1 компьютер	+	Интернет жылдамдығы орташа
60	(ШЖМ) Казталов ауданы, Беспішен БМ	8 Мбит/сек	5 ноутбук 1 компьютер	+	Интернет жылдамдығы орташа
61	Тасқала ауданы, С.Жақсығұлов атындағы ЖОББМ	20 Мбит/сек	155	1	ОС өткізуге дайын
62	Тасқала ауданы, «Ы.Алтынсарин атындағы ЖОББМ»	15 Мбит/сек	164	1	ОС өткізуге дайын
63	Тасқала ауданы, Қ.Сәтбаев атындағы ЖОББМ	20 Мбит/сек	159	3	ОС өткізуге дайын
64	Тасқала ауданы, «Сәулет» МЛ	20 Мбит/сек	228	3	ОС өткізуге дайын
65	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Достық МББК	13,34 Мбит/сек	20	1	ОС өткізуге дайын
66	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Шежін МББК КММ	8 Мбит/сек	58	1	ОС өткізуге дайын
67	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бастау БМ	20 Мбит/сек	2	-	ОС өткізуге дайын
68	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ынтымақ БМ	20 Мбит/сек	3	-	ОС өткізуге дайын

69	(ШЖМ) Тасқала ауданы, ЖОББМ Мерей	10 Мбит/сек	57	1	ОС өткізуге дайын
70	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірлік НОМ	20 Мбит/сек	11	-	ОС өткізуге дайын
71	(ШЖМ) Тасқала ауданы, «Амангелді «мектеп – бөбекжай – балабақша – кешені»	20 Мбит/сек	59	1	ОС өткізуге дайын
72	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Бірінші Шежін БМ	20 Мбит/сек	3	-	ОС өткізуге дайын
73	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Ақтау МББК	14 Мбит/сек	30	1	ОС өткізуге дайын
74	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Мереке МББК	10 Мбит/сек	40	1	ОС өткізуге дайын
75	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Айнабұлақ НОМ	20 Мбит/сек	5	-	ОС өткізуге дайын
76	(ШЖМ) Тасқала ауданы, Атамекен МББК	10 Мбит/сек	71	1	ОС өткізуге дайын
77	Шыңғырлау ауданы, «Л.Қылышев атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	30 Мбит/сек	жабдықталған	2 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
78	Шыңғырлау ауданы, «Шыңғырлау жалпы орта білім беретін мектебі»	30 Мбит/сек	жабдықталған	2 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
79	Шыңғырлау ауданы, А.Тихоненко атындағы жалпы орта білім беретін мектебі»	10 Мбит/сек	жабдықталған	2 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
80	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңакүш БМ»	20 Мбит/сек	жабдықталған	(-)	ОС өткізуге дайын
81	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Жаңатұрмыс НОМ»	20 Мбит/сек	жабдықталған	1 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
82	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Тасмола жалпы орта білім беретін мектебі»	20 Мбит/сек	жабдықталған	1 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
83	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ащысай	8 Мбит/сек	жабдықталған	1 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын

	«мектеп-бөбекжай-балабақша» кешені»				
84	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Амангелді негізгі орта мектебі»	20 Мбит/сек	жабдықталған	1 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын
85	(ШЖМ) Шыңғырлау ауданы, «Ардақ ауылының негізгі білім беретін орта мектеп – балабақшасы»	20 Мбит/сек	жабдықталған	1 компьютерлік сынып	ОС өткізуге дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, Батыс Қазақстан облысындағы **85** мектептің интернет жылдамдығы, **8-10** Мбит/сек – **40** мектеп (**47 %**), **12-20** Мбит/сек – **20** мектеп (**24 %**), **21-38** Мбит/сек – **24** мектеп (**28%**), интернеті жоқ – **1** мектеп (**1%**). Көріп отырғанымыздай, **40** мектептің Мбит/секунд жылдамдығы **8-10**. Бұндай Мбит/секунд онлайн сабақтарды ұйымдастыруға жағдайы жетпейді.

Мектептердің компьютермен жабдыкталу мәселесі мен компьютерлік сыныптармен қамту мәселелері шешілген. Онлайн сабақтарды өткізу мәселесінде **40** мектептің интернет жылдамдығын жақсарту ұсынылады. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.6.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	85
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	11
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	74
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	5468
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	1772

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан **85** мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – **74** (**87%**), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – **100 %** шешілген. Мектептер **100 %** компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Қостанай облысы. Қостанай облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

7. Қостанай облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Қостанай облысында шекара маңында **14** мектеп орналасқан. Мектептердің кітапхана жағдайы, кітаптар қоры, спортзал, асхана мен бейнебақылауы бойынша мәліметтер келесі кестеде берілген.

2.7.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	Кітапхана	Кітап қоры	Спортзал	Асхана	Бейнебақылау
1.	Денисов ауданы, Комаров БМ	бейімдел	жеткілікті	-	-	сырт/іште
2.	Жітіқара ауданы, Чайковск ЖББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
3.	Қамысты ауданы Жайылма НОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
4.	Қарабалық ауданы, Примағынай БМ	бейімдел	жеткілікті	типті	бейімдел	сырт/іште
5.	Қарабалық ауданы, Приречен НОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
6.	Қарабалық ауданы, Михайлов ЖББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
7.	Қарабалық ауданы, Ново – Троицк ЖББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
8.	Меңдіқара ауданы, О.Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	сырт/іште
9.	Федоров ауданы, Костряков ЖББМ	типті	жеткілікті	типтік	типтік	сырт/іште
10.	Федоров ауданы, Кеңарал ЖББМ	типті	жеткілікті	типтік	типтік	сырт/іште
11.	Ұзынкөл ауданы, Пресногорьков ЖББМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	сырт/іште
12.	Ұзынкөл ауданы, Обаған ЖББМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	сырт/іште
13.	Ұзынкөл ауданы, Соколов ЖББМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	типті	сырт/іште
14.	Ұзынкөл ауданы, Белоглин НОМ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	сырт/іште

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қостанай облысы бойынша шекара маңындағы **14** мектептің **6** мектеп кітапханасы (**43 %**) бейімделген ғимаратта орналастырылса, **8** кітапхана (**57 %**) типтік оқу ғимаратында. Мектептерде кітапхана қоры жеткілікті. **1** мектепте спортзал жоқ, **4** мектепте бейімделген (**29 %**) спортзалы болса, **9** мектепте спортзал типтік (**64 %**). Асхана мәселесінде **1** мектептің асханасы жоқ. **9** мектептің асханасы типтік асхана болса, **4** мектептің асханасы бейімделген асхана. Барлық мектеп камералармен жабдықталған. Келесі кестеде Қостанай облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы қарастырылған.

2.7.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	Өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	жабдықталуы	сыныптар	ОС өткізу
1.	Денисов ауданы, Комаров БМ	8 Мбит/сек	3	-	дайын
2.	Жітіқара ауданы, Чайковск ЖББМ	9 Мбит/сек	30	1	дайын
3.	Қамысты ауданы, Жайылма НОМ	8 Мбит/сек	13	1	дайын
4.	Қарабалық ауданы, Примағынай БМ	10 Мбит/сек	7	-	дайын
5.	Қарабалық ауданы, Приречен НОМ	10 Мбит/сек	37	1	дайын
6.	Қарабалық ауданы, Михайлов ЖББМ	20 Мбит/сек	38	1	дайын
7.	Қарабалық ауданы, Ново – Троицк ЖББМ	20 Мбит/сек	50	1	дайын
8.	Меңдіқара ауданы, О.Қозыбаев ат. Қаратал ЖББМ	8 Мбит/сек	41	2	дайын
9.	Федоров ауданы, Костряков ЖББМ	20 Мбит/сек	62	1	орта
10.	Федоров ауданы, Кеңарал ЖББМ	10 Мбит/сек	66	1	орта
11.	Ұзынкөл ауданы, Пресногорьков ЖББМ	10 Мбит/сек	81	1	дайын
12.	Ұзынкөл ауданы, Обаған ЖББМ	10 Мбит/сек	21	1	-
13.	Ұзынкөл ауданы, Соколов ЖББМ	10 Мбит/сек	37	1	дайын
14.	Ұзынкөл ауданы, Белоглин НОМ	8 Мбит/сек	11	1	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, Қостанай облысындағы Денисов, Жітіқара, Қамысты, Қарабалық, Меңдіқара, Федоров, Ұзынкөл аудандарында орналасқан **14** шағын жинақты мектептің **5**-де интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтен төмен болса, **6** мектепте **10** Мбит/секунд және **3** мектепте **20** Мбит/секундпен берілген.

8-9 Мбит/секундпен жарақтанған мектеп – **5**, **10** Мбит/секундпен – **6** және **20** Мбит/секундпен **3** мектеп қарастырылған. **10** Мбит/секунд және одан Мбит/секунді төмен **11** мектепте онлайн оқытуды ұйымдастыру үшін интернет жылдамдығын жоғарылатуға ұсыныс беріледі.

Барлық мектептер компьютермен толықтай жабдықталған. **2** бастауыш мектепте компьютерлік сынып қарастырылмаған. Ұзынкөл ауданының **2** мектебінен (*Обаған ЖББМ және Белоглин НОМ*) басқасы онлайн сабақтарды ұйымдастырып өткізуге дайын. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.7.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	14 (4%)
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	5 (36%)
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	9 (64%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	497 (35,5%)
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	13 (93%)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан **14** мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – **9 (64%)**, мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – **35,5 %** шешілген. Мектептер **13** компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Қызылорда облысы. Қызылорда облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

8. Қызылорда облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Қызылорда облысында шекара маңында **1** мектеп орналасқан. Ол Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, №146 негізгі орта мектебі. Мектеп бойынша мәлімет келесі кестеде берілген.

2.8.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Қазалы ауданы, №146 негізгі орта мектебі	Бейімделген	жеткілікті	Жоқ	бейімделген	сырт/іште

Мектеп бейімделген ғимаратта орналасқан. Мектеп кітапханасы да бейімделген кітапхана. Кітапхана қоры жеткілікті. Мектептің спортзалы жоқ, асханасы бейімделген. Бейнебақылау камералары орнатылған. Келесі кестеде мектептің компьютерлік-техникалық паркі берілген.

2.8.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	жабдықтылығы	компьютерлік сыныптар	ОС өткізу
1	Қазалы ауданы, №146 негізгі орта мектебі	4 Мбит/сек	10 компьютер	+	Интернет жылдамдығы н көтерілсе

Мектептің интернет жылдамдығы **4 Мбит/секунд**. Бұл онлайн оқытуды ұйымдастырып өткізуде қиындықтар мен кедергілер туғызуы мүмкін. Сондықтан да мектептің интернет жылдамдығын арттыру ұсынылады.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.8.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	1
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	1
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	0
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	0
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	1

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан №146 негізгі орта мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан төмен. №146 негізгі орта мектепте компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі қаралмаған, бірақ компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Маңғыстау облысы. Маңғыстау облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

9. Маңғыстау облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Маңғыстау облысында шекара маңында 2 мектеп орналасқан. Олар Маңғыстау облысы Қарақия ауданы №10 ЖББМ және Маңғыстау облысы, Бейнеу ауданы, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ. Мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде көрініс табады.

2.9.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Қарақия ауданы №10 ЖББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	іште-15, сыртта-9
2	Бейнеу ауданы, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	іште-16, сыртта-16

Кестеден көріп отырғанымыздай, Маңғыстау облысы бойынша шекара маңында орналасқан Қарақия ауданындағы №10 жалпы білім беретін мектепте типті кітапхана бар және оқушыларға кітап қоры жеткілікті. Спортзал мен асхана да типті. Іште және сыртта бейнебақылау камералары орнатылған.

Ал Бейнеу ауданы «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің кітапханасы типті және кітап қоры жеткілікті. Білім алушылар үшін «Денешынықтыру» пәнін өткізу үшін спортзал қарастырылған. Асхана типі және білім алушылардың тамақтану мәселесі шешілген.

Келесі кестеде мектептердің компьютерлік паркі бойынша мәселелері қарастырылған.

2.9.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	интернет	жабдықталуы	сыныптар	ОС өткізу
1	Қарақия ауданы №10 ЖББМ	17-20 Мбит/сек	толықтай	1	дайын
2	Бейнеу ауданы, «Тәжен» мектеп-бөбекжай кешені» КММ	20 Мбит/сек	толықтай	1	дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, екі мектептің де интернет жылдамдығы онлайн қашықтан сабақтарды өткізуге дайын. Мектептерге цифрлық шешімдерді пайдаланып онлайн оқытуды ұйымдастыруды іске асыру ұсынылады. Мектептер компьютермен жабдықталған. Компьютерлік сыныптар қарастырылған. Онлайн сабақтар өткізуге дайын. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.9.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	2
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	-
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	2
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	100%
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	2

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 2 мектептің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – **2 (100%)**, мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – **100%** шешілген. Мектептер **100%** компьютерлік сыныппен жабдықталған. Шекара маңындағы келесі өңір – Абай облысы. Абай облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

10. Абай облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Абай облысында шекара маңындағы ауылдарда 22 мектеп орналасқан. Мектептер бойынша мәлімет келесі кестелерде берілген.

2.10.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Үржар ауданы, «Бейсембай Сахариєв атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ	+	+	+	+	Іште және сыртта бар
2	Үржар ауданы, «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ	+	+	+	+	Іште және сыртта бар
3	Үржар ауданы, «Жарбұлақ орта мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
4	Үржар ауданы, «Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ	+	жеткілікті	+	+	Іште және сыртта бар
5	Үржар ауданы, «Көктерек орта мектеп –бақшасы» КММ	+	жеткілті	+типті	+типті	Іште және сыртта бар
6	Үржар ауданы, «Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ	+ типті	Жеткілікті	+ типті	+типті	Іште және сыртта бар
7	Үржар ауданы, «Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ	+	+	+	+	Іште және сыртта бар
8	Үржар ауданы, «Қарабұта орта мектебі» КММ	+, типті	жеткілікті	+, типті	+, типті	Іште және сыртта бар
9	Үржар ауданы, «Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	+	+	+	+	Іште және сыртта бар
10	Үржар ауданы, «Қаратұма орта мектеп – балабақшасы» КММ	+ типті	жеткілікті	+ типті	+ типті	Іште және сыртта бар
11	Үржар ауданы, «Қызылбұлақ орта мектебі» КММ	бейімделген	жеткілікті	-	-	Іште және сыртта бар
12	Үржар ауданы, «Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	типті	жеткілікті	типті	Бейімделген	Іште және сыртта бар
13	Үржар ауданы, «Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
14	Үржар ауданы, «Найманбай атындағы орта мектебі» КММ	+	жеткілікті	+	+	Іште және сыртта бар

15	Үржар ауданы «Сейфуллин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	+	+	+	+	Іште және сыртта бар
16	Үржар ауданы, «Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	+, типті	жеткіліксіз	+, типті	+, типті	Іште және сыртта бар
17	Үржар ауданы, «Бұғыбай негізгі мектебі» КММ	Бар	Жеткілікті	-	-	Іште және сыртта бар
18	Үржар ауданы, Габдуллин атындағы негізгі мектебі КММ	-	Жеткіліксіз	+	-	
19	Бородулиха ауданы, «Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ	+, типтік	Жеткілікті	типтік	+, типтік	Іште және сыртта бар
20	Бородулиха ауданы, «Жезкент ОМ» КММ	типтік	Жеткілікті	типтік	+, типтік	Іште және сыртта бар
21	Бородулиха ауданы, «Буркотовка ОМ» КММ	бейімделген	Жеткілікті	-	+, бейімделген	Іште және сыртта бар
22	Бородулиха ауданы, «Орловка бастауыш мектебі» КММ	-	Жеткілікті	типтік	+, бейімделген	Іште және сыртта бар

Кестеден көріп отырғанымыздай, Абай облысындағы шекара маңында орналасқан ауылдардың 22 мектебі Үржар мен Бородулиха аудандарында орналасқан. Кітапханасы жоқ 2 мектеп анықталып отыр. Типтік кітапханасы бар мектептер саны – **20. 1** мектепте кітапхана қоры жеткіліксіз. Ол – Үржар ауданы, «Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесіндегі кітапхана, спортзал мәселесінде 22 мектептің 1 мектебінде, яғни Үржар ауданы, «Бұғыбай негізгі мектебі» коммуналдық білім беру мекемесінің спортзалы мен асханасы жоқ. **10** мектептің типті ғимаратта орналасқан спортзалы бар. Мектептердің барлығы камералармен жабдықталған.

Келесі кестеде мектептердің компьютерлік паркі бойынша мәлімет берілген.

2.10.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет	жабдықталуы	сыныптар	ОС өткізу
1	Үржар ауданы, «Бейсембай Сахариев атындағы Бақты орта мектеп-бақшасы» КММ	8 Мбит/сек	Жабдықталған Саны – 203	+/-сыныптар саны - 8	Дайын
2	Үржар ауданы, «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы орта мектебі» КММ	20 Мбит/сек	Жабдықталған Саны -164	+/-сыныптар саны- 10	Дайын
3	Үржар ауданы, «Жарбұлақ орта мектебі» КММ	4 Мбит/сек	273	+, 3	Дайын

4	Үржар ауданы, «Көктал орта мектеп-бақшасы» КММ	8 Мбит/сек	Компьютер – 65 Ноутбук – 58	2	Интернет желісі дұрыс емес
5	Үржар ауданы, «Көктерек орта мектеп –бақшасы» КММ	8 Мбит/сек	147 ноутбук 10 компьютер	+ 2	дайын
6	Үржар ауданы, «Қайыңды орта мектеп-бақшасы» КММ	2 нүкте, 8 Мбит/сек	Толық жабдықталған, саны – 80	+ 2 кабинет	Дайын
7	Үржар ауданы, «Қарабұлақ орта мектеп-бақшасы» КММ	20 Мбит/сек	Ноутбук – 125	+	дайын
8	Үржар ауданы, «Қарабұта орта мектебі» КММ	20 Мбит/сек	Жабылдықталған 95	+,2	Дайын
9	Үржар ауданы, «Бауыржан Жүнісов атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	20 Мбит/сек	Жабдықталған Саны -70	+ /сыныптар саны - 1	Дайын
10	Үржар ауданы, «Қаратұма орта мектеп-балабақшасы» КММ	20 Мбит/сек	Жабдықталған 202	4-кабинет	Дайын
11	Үржар ауданы, «Қызылбұлақ орта мектебі» КММ	8 Мбит/сек	Ноутбук – 31 Компьютер – 3	7	Дайын
12	Үржар ауданы, «Б.Майлин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	8 Мбит/сек	Жабдықталған 180	1	Дайын
13	Үржар ауданы, «Мақаншы орта мектеп-бақшасы» КММ	20 Мбит/сек	Толық жабдықталған 159	3 кабинет	Дайын
14	Үржар ауданы, «Найманбай атындағы орта мектебі» КММ	8 Мбит/сек	Жабдықталған 364	+	дайын
15	Үржар ауданы «Сейфуллин атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	20 Мбит/сек	370	+	
16	Үржар ауданы, «Тұрағұл Қоңыр атындағы орта мектеп-бақшасы» КММ	8 Мбит/сек	108 12 компьютер, 10 планшет, 86 ноутбук	+, 2 сынып	жоқ
17	Үржар ауданы, «Бұғыбай негізгі мектебі» КММ	8 Мбит/сек	Жабдықталған 16	1	Дайын
18	Үржар ауданы, Габдуллин атындағы негізгі мектебі КММ	8 Мбит/сек	20	1	Дайын
19	Бородулиха ауданы, «Жезкент кентінің мектеп-лицейі» КММ	4 Мбит/сек	Жабдықталған 47	+2	Дайын
20	Бородулиха ауданы, «Жезкент ОМ» КММ	8 Мбит/сек	Жабдықталған 50	+2	Дайын
21	Бородулиха ауданы, «Буркотовка ОМ» КММ	4 Мбит/сек	Жабдықталған 22	+1	Дайын
22	Бородулиха ауданы, «Орловка бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	Жабдықталған 13	+1	Дайын

Кестеден көріп отырғанымыздай, Абай облысындағы шекара маңында орналасқан **22** мектептің **15-де (68 %)** интернет жылдамдығы **4-8** Мбит/секунд. **20** Мбит/секундпен **7** мектеп **(32 %)** тіркелген. Бұл жерде **15** шекара маңындағы мектепте цифрлық технологияларды пайдаланып ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру мақсатында интернет жылдамдығын арттыруға ұсыныс беріледі. Шекара маңындағы мектептер компьютерлік жабдықтармен жабдықталған.

Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.10.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	22
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	15 (68,2%)
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	7 (31,8%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	2875 (100%)
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	58 кабинет (100%)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан **22** мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – **7** (31,8%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – **100 %** шешілген. Мектептер **100 %** компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Жетісу облысы. Жетісу облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

11. Жетісу облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Жетісу облысының шекара маңындағы ауылдарда **16** мектеп орналасқан. Өңір бойынша шекара маңындағы мектептері бойынша (кітапхана, спортзал, асхана мен бейнебақылау) мәліметтер келесі кестелерде берілген.

2.11.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі	-	жеткілікті	-	Асхана бұрышы	Іште және сыртта бар
2	Ақсу ауданы, Ащыбұлақ ауылы, «М.Мәметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
3	Ақсу ауданы «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	+	Асхана бұрышы	Іште және сыртта бар

4	Ақсу ауданы Арасан ауылы Б.Сырттанов атындағы орта мектебі	типтік	жеткілікті	типтік	бейімдел	Іште және сыртта бар
5	Алакөл ауданы Безродных атындағы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
6	Алакөл ауданы, Көкжар НОМ	бейімдел	жеткілікті	Жоқ	Жоқ Буфет	Іште және сыртта бар
7	Алакөл ауданы, «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
8	Алакөл ауданы Достық орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
9	Алакөл ауданы «Мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар Лепсі ОМ» КММ	типтік	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
10	Панфилов ауданы, Ақкент БМ	бейімдел	жеткілікті	-	-	Іште және сыртта бар
11	Панфилов ауданы, Шежін ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
12	Панфилов ауданы, Сұптай ОМ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	Іште және сыртта бар
13	Панфилов ауданы, Қорғас ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
14	Панфилов ауданы, Елтінді батыр атындағы ОМ	типті	жеткілікті	типті	типтік	Іште және сыртта бар
15	Панфилов ауданы, Крылов ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
16	Сарқан ауданы, Теректі ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар

Жетісу облысы бойынша шекара аумағында орналасқан аудандар Ақсу, Алакөл, Панфилов, Сарқан аудандары. 4 ауданда **16** мектеп шекара маңында орналасқан. **21** мектеп кітапханамен жабдықталған, **1** мектепте кітапхана қарастырылмаған. Ол – Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі. Мектептің кітапханасы жоқ, кітап қоры жеткілікті, спортзалы жоқ, асхана бұрышы қарастырылған. **8** камера іске қосылған.

6 мектепте бейімделген кітапхана бар. Кітапханасы бейімделген мектептерге: Ақсу ауданы, Ащыбұлақ ауылы, «М. Мәметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ, Ақсу ауданы «Ю. Гагарин атындағы орта мектебі» коммуналық мемлекеттік мекемесі, Алакөл ауданы, Көкжар негізгі орта мектебі, Алакөл ауданы, «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ, Панфилов ауданы, Ақкент БМ, Панфилов ауданы, Сұптай орта мектебі жатады.

Мектептердің кітап қоры жеткілікті. 4 мектепте спортзал жоқ. Олар: Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі, Алакөл ауданы, Көкжар негізгі орта мектебі, Панфилов ауданы, Ақкент бастауыш мектебі, Панфилов ауданы, Сұптай орта мектебі.

Асханасы жоқ немесе асхана бұрышы бар мектептерге 4 мектеп жатады. Олар: Ақсу ауданы Қызылжар бастауыш мектебі, Ақсу ауданы «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, Алакөл ауданы, Көкжар негізгі орта мектебі және Панфилов ауданы, Ақкент бастауыш мектебі.

Барлық мектептер бейнежазу камераларымен жабдықталған. Келесі кестеде мектептердің компьютерлік паркі бойынша мәліметтер берілген.

2.11.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет	жабдықталу	компьютерлік сыныптар	ОС өткізу
1	Ақсу ауданы, Қызылжар бастауыш мектебі	30 Мбит/сек келсімшарт бойынша. 12 Мбит/сек іс жүзінде	жабдықталған 4 компьютер	1	-
2	Ақсу ауданы, Ащыбұлақ ауылы, «М.Маметова атындағы орта мектебі, мектепке дейінгі шағын орталығымен» КММ	4 Мбит/сек	1	1	орта
3	Жетісу облысы, Ақсу ауданы «Ю.Гагарин атындағы орта мектебі» КММ	30 Мбит/сек келсімшарт бойынша	жабдықталған 43 компьютер	/1	+
4	Ақсу ауданы Арасан ауылы, Б.Сырттанов атындағы орта мектебі	20 Мбит/сек	бар	1	бар
5	Алакөл ауданы Безродных атындағы орта мектебі	38 Мбит/сек	жабдықталған	1	
6	Алакөл ауданы, Көкжар НОМ	4 Мбит/сек	жабдықталған	1	бар
7	Алакөл ауданы, «Достық кентінің №11 орта мектебі мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар» КММ	8 Мбит/сек	жабдықталған	+ /1	Орташа (қанағаттанарлық)
8	Алакөл ауданы Достық орта мектебі	8 Мбит/сек	255 компьютер	+ 2	Жартылай мүмкіндік бар
9	Алакөл ауданы Лепсі орта мектебі	78 Мбит/сек	105	+ 1	Мектеп дайын
10	Панфилов ауданы, Ақкент БМ	30 Мбит/сек	+	21	бар
11	Панфилов ауданы, Шежін ОМ	28 Мбит/сек	+	71	бар

12	Панфилов ауданы, Сұптай ОМ	10 Мбит/сек	+	бар	бар
13	Панфилов ауданы, Қорғас ОМ	12 Мбит/сек	+	+5	бар
14	Панфилов ауданы, Елтінді батыр атындағы ОМ	50 Мбит/сек	+	+ 2	бар
15	Панфилов ауданы, Крылов ОМ	35 Мбит/сек	+	2	бар
16	Сарқан ауданы, Теректі ОМ	35 Мбит/сек	+	1	дайын

Жетісу облысы бойынша Ақсу, Алакөл, Панфилов аудандарындағы мектептерде интернет жылдамдығы 10 Мбит/секундтан төмені **4** мектеп қарастырылған. Мектептердің барлығы компьютермен жабдықталған. **10** Мбит/секундқа дейінгі жылдамдықтағы мектептер саны – **8. 12-50** Мбит/секунд жылдамдықпен тіркелген мектеп – **10**. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.1.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	100%
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	15%
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	58%
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	100%
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	50%

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 58 (%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 100 % шешілген. Мектептер 50% компьютерлік сыныппен жабдықталған. Шекара маңындағы келесі өңір – Павлодар облысы. Павлодар облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

12. Павлодар облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Павлодар облысында 12 мектеп шекара маңында орналасқан. Олар Успен, Шарбақты, Тереңкөл, Ертіс, Железин аудандарында орналасқан мектептер. Келесі кестелерде шекара маңындағы ауыл мектептері бойынша мәліметтер берілген.

2.12.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	Кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы	бейімдел	жеткіліксіз	типті	бейімдел	Іште және

	білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ					сыртта бар
2	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
3	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	+типті	Іште және сыртта бар
4	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
5	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
6	Тереңкөл ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
7	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі»КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
8	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар

	«Ленин жалпы орта білім беру мектебі» КММ					
9	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
10	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
11	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру орта мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
12	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ	типті	жеткіліксіз	типті	типті	Іште және сыртта бар

Павлодар облысындағы шекара маңындағы ауыл мектептерінің барлығында кітапхана қарастырылған. Кітап қоры жеткілікті. Спортзал мәселесі де шешілген. Асхана мәселесінде **12** мектептің **1**-де бейімделген асхана, қалғандары типті асханамен жабдықталған. Келесі кестеде мектептердің компьютерлік базасы бойынша ақпараты берілген.

2.12.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	жабдықта луы	сыныпта р (саны)	ОС өткізу
1	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Қаратай жалпы орта білім беру мектебі» КММ	10 Мбит/сек	30	1	дайын
2	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы	20 Мбит/сек	15	1	дайын

	білім беру бөлімінің «Ковалев негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ				
3	Успен ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Успен ауданы білім беру бөлімінің «Шәкен Айманов атындағы жалпы орта білім беру мектебі» КММ	10 Мбит/сек	22	1	дайын
4	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Алексеевка жалпы орта білім беру мектебі» КММ	15 Мбит/сек	33	1	дайын
5	Шарбақты ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Шарбақты ауданы білім беру бөлімінің «Северный негізгі жалпы білім беру мектебі» КММ	10 Мбит/сек	7 ноутбук, 3 компьютер, 4 планшет	1	дайын
6	Тереңкөл ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Тереңкөл ауданы білім беру бөлімінің «Трофимовка жалпы білім беру мектебі» КММ	20 Мбит/сек	стационарлық компьютер -32, нэтбуктер - 34	1	дайын
7	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Амангелді жалпы орта білім беру мектебі» КММ	20 Мбит/сек	6	1	дайын
8	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Ленин жалпы орта білім беру мектебі» КММ	20 Мбит/сек	11	1	дайын
9	Ертіс ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Ертіс ауданы білім беру бөлімінің «Майқоңыр жалпы орта білім беру мектебі» КММ	20 Мбит/сек	27 (ноутбук)	1	дайын
10	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Т.П. Праслов атындағы Прииртышск жалпы орта білім беру мектебі» КММ	11 Мбит/сек	55 компьютер	1	дайын
11	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің «Лесной жалпы орта білім беру мектебі» КММ	10 Мбит/сек	6	1	дайын
12	Железин ауданы, Павлодар облысының білім беру басқармасы, Железин ауданы білім беру бөлімінің, «Алакөл жалпы орта білім беру мектебі» КММ	20 Мбит/сек	9	1	дайын

Павлодар облысындағы шекара маңындағы мектептердің барлығында интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғары. Компьютерлік техникалармен барлық мектептер жабдықталған. Барлық мектептерде компьютерлік сыныптар қарастырылған және онлайн қашықтан сабақтарды өткізуге дайын. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.12.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	12 (100%)
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	0
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	12 (100%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	294 (100%)
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	12 (100%)

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан **12** мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – **12** (100%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – **294** (100%) шешілген. Мектептер **12** компьютерлік сыныппен жабдықталған. Келесі шекара маңында орналасқан өңір – Солтүстік Қазақстан облысы. Солтүстік Қазақстан облысы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

13. Солтүстік Қазақстан облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Солтүстік Қазақстан облысында шекара маңында орналасқан мектептер саны – **52**. Олар: Ақжар, Жамбыл, Мамлют, М.Жұмабаев, Уәлиханов, Қызылжар аудандарында орналасқан мектептер. Мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

2.13.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақылау
1	Ақжар ауданы, Байтуыс орталау мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
2	Ақжар ауданы, Бостандық орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
3	Ақжар ауданы, Восход негізгі мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
4	Ақжар ауданы, Горьковский орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
5	Ақжар ауданы, Кенащы негізгі мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар

6	Ақжар ауданы, Киев орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
7	Ақжар ауданы, С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
8	Ақжар ауданы, Май орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
9	Ақжар ауданы, Ақсары негізгі мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
10	Ақжар ауданы, Новосел бастауыш мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
11	Жамбыл ауданы Пресноредут ЖОББМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
12	Жамбыл ауданы Буденный ЖОББМ (орыс)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
13	Жамбыл ауданы Казанка ЖОББМ (орыс)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
14	Жамбыл ауданы Железный ЖОББМ (орыс)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
15	Жамбыл ауданы Айымжан ЖОББМ (қазақ)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
16	Жамбыл ауданы Узынкөл БМ (орыс)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
17	Жамбыл ауданы Новорыбинка ЖОББМ (орыс)	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
18	Мамлют ауданы, Михайловка ауылы, Михайловка орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
19	Мамлют ауданы, «С.Г. Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі»	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
20	Мамлют ауданы, Белое ауылы, Белое орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
21	Мамлют ауданы «Афонькино орта мектебі» КММ	типті	кітапхана қоры жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
22	М.Жұмабаев ауданы, «Александровка негізгі мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
23	М.Жұмабаев ауданы, «Конюхово негізгі мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	бейімдел	Іште және сыртта бар
24	М.Жұмабаев ауданы, «Куломзин бастауыш мектебі» КММ	жоқ	жеткілікті	типті	бейімдел	Іште және сыртта бар
25	М.Жұмабаев ауданы, «Образец бастауыш мектебі» КММ	жоқ	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар

26	М.Жұмабаев ауданы, «Лебяжье негізгі мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
27	М.Жұмабаев ауданы, «Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
28	М.Жұмабаев ауданы, «Надежка орта мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
29	М.Жұмабаев ауданы, «Беняш орталау мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	жоқ	бейімдел	Іште және сыртта бар
30	М.Жұмабаев ауданы, «Еремеевка бастауыш мектебі» КММ	жоқ	жеткілікті	жоқ	бейімдел	Іште және сыртта бар
31	М.Жұмабаев ауданы, «Қарағанды орта мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
32	М.Жұмабаев ауданы, «Октябрьское орта мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	бейімдел	Іште және сыртта бар
33	М.Жұмабаев ауданы, «Хлебороб орталау мектебі» КММ	типті	жеткілікті	жоқ	бейімдел	Іште және сыртта бар
34	Уәлиханов Ақтүйесай ОМ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
35	Амангельды ауылдық округі, Уәлиханов ауданы, «Озерный орта мектебі»	типті	жеткілікті	типті	бейімдел	Іште және сыртта бар
36	Уалиханов ауданы, Бидайық орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
37	Уалиханов ауданы, Жамбыл ОМ	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
38	Уәлиханов Өндіріс орта мектебі	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
39	Уалиханов ауданы, Елтай орта мектебі	типті	жеткілікті	бейімдел	типті	Іште және сыртта бар
40	Уәлиханов, Қаратерек ОМ	типті	типті	типті	типті	Іште және сыртта бар
41	Қызылжар ауданы, «Долматова негізгі мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка негізгі мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар

41	Қызылжар ауданы, «Долматова негізгі мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка негізгі мектебі» КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
44	Қызылжар ауданы, Сивково орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
45	Қызылжар ауданы, Большая Малышка орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
46	Қызылжар ауданы, Бугровое орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
47	Қызылжар ауданы, Вагулино орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
48	Қызылжар ауданы, Кустовое негізгі мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
49	Қызылжар ауданы, Глубокое негізгі мектебі	бейімдел	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
50	Қызылжар ауданы, Дубровное негізгі мектебі	типті	жеткілікті	бейімдел	бейімдел	Іште және сыртта бар
51	Қызылжар ауданы, Пресновка орта мектебі	бейімдел	жеткілікті	типті	типті	Іште және сыртта бар
52	Қызылжар ауданы, Барневка бастауыш мектебі	жоқ	жеткілікті	бейімдел	типті	Іште және сыртта бар

Кестеден көріп отырғанымыздай, **52** мектептің **14**-де бейімделген болса да кітапханалары бар, **4** мектепте кітапхана қарастырылмаған. Барлық мектептерде кітап қоры жеткілікті. **3** мектепте спортзал қарастырылмаған. **49** мектепте спортзал мәселесі шешілген. **14** мектептің бейімделген спортзалы бар. **19** мектептің бейімделген асханасы бар және барлық мектеп бейнекамерамен жабдықталған. Келесі кестеде мектептердің компьютерлік паркі бойынша мәліметтері берілген.

2.13.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет жағдайы	компьютермен жабдыкталуы	сыныптар	ОС өткізу
1	Ақжар ауданы, Байтуыс орталау мектебі	30 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	дайын
2	Ақжар ауданы, Бостандық орта мектебі	20 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	дайын
3	Ақжар ауданы, Восход негізгі мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
4	Ақжар ауданы, Горьковский орта мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен

5	Ақжар ауданы, Кенащы негізгі мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
6	Ақжар ауданы, Киев орта мектебі	40 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	дайын
7	Ақжар ауданы, С.Сәдуақасов атындағы Ұялы орта мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
8	Ақжар ауданы, Май орта мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
9	Ақжар ауданы, Ақсары негізгі мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
10	Ақжар ауданы, Новосел бастауыш мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
11	Жамбыл ауданы Пресноредут ЖОББМ	20 Мбит/сек	29 жабдықтал	1 сынып	дайын
12	Жамбыл ауданы Буденный ЖОББМ (орыс)	20 Мбит/сек	67 жабдықтал	1 сынып	дайын
13	Жамбыл ауданы Казанка ЖОББМ (орыс)	20 Мбит/сек	63 жабдықтал	1 сынып	дайын
14	Жамбыл ауданы Железный ЖОББМ (орыс)	20 Мбит/сек	36 жабдықтал	1 сынып	дайын
15	Жамбыл ауданы Айымжан ЖОББМ (қазақ)	20 Мбит/сек	32 жабдықтал	1 сынып	дайын
16	Жамбыл ауданы Узынкөл БМ (орыс)	20 Мбит/сек	5 жабдықтал	1 сынып	дайын
17	Жамбыл ауданы Новорыбинка ЖОББМ (орыс)	8 Мбит/сек	16 жабдықтал	1 сынып	дайын
18	Мамлют ауданы, Михайловка ауылы, Михайловка орта мектебі	20 Мбит/сек	34 жабдықтал	1 сынып	дайын
19	Мамлют ауданы, «С.Г.Гуденко атындағы Дубровное орта мектебі» КММ	30 Мбит/сек	102 жабдықтал	2 сынып	дайын
20	Мамлют ауданы, Белое ауылы, Белое орта мектебі	20 Мбит/сек	34 жабдықтал	1 сынып	дайын
21	Мамлют ауданы «Афонькино орта мектебі» КММ	30 Мбит/сек	6 ноутбуктар және 7 компьютерлер	1 сынып	дайын
22	М.Жұмабаев ауданы, «Александровка негізгі мектебі» КММ	24 Мбит/сек	20 жабдықтал	1 сынып	дайын
23	М.Жұмабаев ауданы, «Конюхово негізгі мектебі» КММ	24 Мбит/сек	11 жабдықтал	1 сынып	дайын

24	М.Жұмабаев ауданы, «Куломзин бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	5 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
25	М.Жұмабаев ауданы, «Образец бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	2 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
26	М.Жұмабаев ауданы, «Лебяжье негізгі мектебі» КММ	20 Мбит/сек	15 жабдықтал	1 сынып	дайын
27	М.Жұмабаев ауданы, «Қызыл Қазақстан орталау мектебі» КММ	20 Мбит/сек	18 жабдықтал	1 сынып	дайын
28	М.Жұмабаев ауданы, «Надежка орта мектебі» КММ	20 Мбит/сек	43 жабдықтал	1 сынып	дайын
29	М.Жұмабаев ауданы, «Беняш орталау мектебі» КММ	4 Мбит/сек	12 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
30	М.Жұмабаев ауданы, «Еремеевка бастауыш мектебі» КММ	4 Мбит/сек	5 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
31	М.Жұмабаев ауданы, «Қарағанды орта мектебі» КММ	30 Мбит/сек	66 жабдықтал	1 сынып	дайын
32	М.Жұмабаев ауданы, «Октябрьское орта мектебі» КММ	8 Мбит/сек	34 жабдықтал	1 сынып	дайын
33	М.Жұмабаев ауданы, «Хлебороб орталау мектебі» КММ	20 Мбит/сек	20 жабдықтал	1 сынып	дайын
34	Уәлиханов Ақтүйесай ОМ	12 Мбит/сек	48 жабдықтал	1 сынып	дайын
35	Амангельды ауылдық округі, Уәлиханов ауданы, «Озерный орта мектебі»	20 Мбит/сек	13 компьютер жабдықталған	1 сынып	дайын
36	Уалиханов ауданы, Бидайық ауылы, Бидайық орта мектебі	12 Мбит/сек	жабдықтал	1 сынып	дайын
37	Уалиханов ауданы, Жамбыл ОМ	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
38	Уәлиханов ауданы, Өндіріс орта мектебі	20 Мбит/сек	30 жабдықтал	2 сынып	дайын
39	Уалиханов ауданы, Көктерек ауылы, Елтай орта мектебі	4 Мбит/сек	жабдықталған	1 сынып	интернеті төмен
40	Уәлиханов, Қаратерек ОМ	4 Мбит/сек	2 моноблок жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен

41	Қызылжар ауданы, «Долматова мектебі» КММ	негізгі	20 Мбит/сек	28 компьютер жабдықтал	1 сынып	дайын
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ		20 Мбит/сек	52 компьютер жабдықтал	1 сынып	дайын
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка мектебі» КММ	негізгі	20 Мбит/сек	25 компьютер жабдықтал	1 сынып	дайын
41	Қызылжар ауданы, «Долматова мектебі» КММ	негізгі	8 Мбит/сек	28 жабдықтал	1 сынып	дайын
42	Қызылжар ауданы, «Налобино орта мектебі» КММ		20/10 Мбит/сек	52 жабдықтал	1 сынып	дайын
43	Қызылжар ауданы, «Красноярка мектебі» КММ	негізгі	20 Мбит/сек	25 жабдықтал	1 сынып	дайын
44	Қызылжар ауданы, Сивково орта мектебі		20 Мбит/сек	54 жабдықтал	1 сынып	дайын
45	Қызылжар ауданы, Большая Малышка орта мектебі		80 Мбит/сек	99 жабдықтал	1 сынып	дайын
46	Қызылжар ауданы, Бугровое орта мектебі		20 Мбит/сек	44 жабдықтал	1 сынып	дайын
47	Қызылжар ауданы, Вагулино орта мектебі		20 Мбит/сек	56 жабдықтал	1 сынып	дайын
48	Қызылжар ауданы, Кустовое негізгі мектебі		10 Мбит/сек	21 жабдықтал	1 сынып	дайын
49	Қызылжар ауданы, Глубокое негізгі мектебі		4 Мбит/сек	25 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
50	Қызылжар ауданы, Дубровное негізгі мектебі		4 Мбит/сек	18 жабдықтал	1 сынып	интернеті төмен
51	Қызылжар ауданы, Пресновка орта мектебі		8 Мбит/сек	109 жабдықтал	1 сынып	дайын
52	Қызылжар ауданы, Барневка бастауыш мектебі		20 Мбит/сек	4 жабдықтал	-	дайын

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша **52** мектептің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан төмені – **20. 39** мектептің интернет жылдамдығы онлайн білім беру процесін іске асыруда жолға қойылған. Интернет жылдамдығы **4-10** Мбит/секунд аралығында – **21** мектеп, **12-20** Мбит/секунд жылдамдықпен – **24, 24-80** Мбит/секундпен – **7** мектеп тіркелген.

Барлық мектеп компьютерлік жабдықтармен жабдықталған және **39** мектептің барлығында онлайн сабақтарды қашықтан ұйымдастырып өткізуге жағдай қарастырылған. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.13.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	56
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	20
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	32
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	100 %
5	Компьютерлік сыныптардың болуы	100 %

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 52 мектебінің интернет жылдамдығы **10** Мбит/секундтан жоғарысы – 34 (65.3%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 100 % шешілген. Мектептер 100% компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Шекара маңындағы келесі өңір – Түркістан облысы. Түркістан облысының шекара маңындағы ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер келесіде берілген.

14. Түркістан облысындағы шекара маңындағы мектептердің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер

Түркістан облысында шекара маңында **7** мектеп орналасқан. Олар: Келес, Шардара, Мақтаарал және Жетісай аудандарындағы мектептер. Шекара маңындағы мектептер бойынша мәліметтер келесі кестелерде берілген.

2.14.1-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің жағдайы (кітапхана, спортзал, асхана, бейнебақылау) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	кітапхана	кітап қоры	спортзал	асхана	бейнебақыл ау
1	Келес ауданы, №42 «Ақжар» шжжом	бейімдел	жеткілікті	-	+	Сыртта 4 Іште 4
2	Шардара ауданы, Қуанқұдық ауылы, №7 Шардара бастауыш мектебі	жоқ	жеткілікті	-	-	Сыртта
3	Мақтаарал ауданы Х. Доспанова атындағы №16 жалпы орта мектебі КММ	типті	жеткілікті	типті	типті	сыртта/іште
4	Мақтаарал ауданы №21 Нұрлы жол жалпы орта мектебі КММ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	сыртта/іште
5	Н. Бекежанов атындағы №13 жалпы орта мектебі КММ	+ типті	жеткілікті	типті	типті	сыртта/іште
6	Мақтаарал ауданы №32 жалпы орта мектебі КММ	бейімдел	жеткілікті	-	бейімдел	сыртта/іште

7	Жетісай ауданы №36 негізгі орта мектебі	бейімдел	жеткіліксіз	бейімдел	бейімдел	сыртта, іште
---	---	----------	-------------	----------	----------	--------------

Кестеден көріп отырғанымыздай, шекара маңында орналасқан 7 мектептің 6-да кітапхана қарастырылған. 1 мектепте кітапхана мәселесі шешілмеген. Барлық мектепте кітап қоры жеткілікті. 4 мектептің спортзалы жоқ және 1 мектепте спортзал бейімделген. Шардара ауданы, Қуанқұдық ауылы, №7 Шардара бастауыш мектебінің жағдайы ойландырады. Себебі, мектепте кітапхана, спортзал және асхана қарастырылмаған. Бейнебақылау тек сыртта орналастырылған. Спортзал мен мектеп асханасының болмауы білім сапасының төмен болуына өзіндік әсері бар.

Келесі кестеде мектептердің компьютерлік базасы бойынша мәліметі берілген.

2.14.2-кесте. Шекара маңында орналасқан мектептердің МТБ-сы (компьютерлер, компьютерлік сыныптар) бойынша мәлімет

№	өңірі, ауданы, мектебі	интернет	жабдықталуы	сыныптаp	ОС өткізу
1	Келес ауданы, № 42 «Ақжар» ШЖЖОМ	2 Мбит/сек	жабдықталған	2	-
2	Шардара ауданы, Қуанқұдық ауылы, № 7 Шардара бастауыш мектебі	1,5 Мбит/сек	+	-	-
3	Мақтаарал ауданы Х. Доспанова атындағы № 16 жалпы орта мектебі КММ	20 Мбит/сек	103	1	ОС өткізуге дайын
4	Мақтаарал ауданы № 21 Нұрлы жол жалпы орта мектебі КММ	20 Мбит/сек	79	1	ОС өткізуге дайын
5	Н. Бекежанов атындағы № 13 жалпы орта мектебі КММ	10 Мбит/сек	60	2	ОС өткізуге дайын
6	Мақтаарал ауданы № 32 жалпы орта мектебі КММ	30 Мбит/сек	57	1	ОС өткізуге дайын
7	Жетісай ауданы № 36 негізгі орта мектебі	125 Кбит/с	10 ноутбук	-	Мүмкін емес

Кестеден көріп отырғанымыздай, 3 мектепте интернет жылдамдығы 10 Мбит/секундтан төмен. 7 мектеп компьютерлермен жабдықталған. Мектептерде компьютерлік сыныптар қарастырылған. Келесі кестеде шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы берілген.

2.14.3-кесте. Шекара маңындағы мектептерде онлайн сабақтарды ұйымдастыруға дайындық жағдайы

№	мүмкіндіктер	Сандық көрсеткіш
1	Шекара маңындағы мектеп саны	7 (0,69%)
2	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек төмен мектептер	3 (42%)
3	Интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек жоғары мектептер	4 (57%)
4	Компьютерлік паркпен қамту мәселесі	309 (65%)

5	Компьютерлік сыныптардың болуы	7 (90%)
---	--------------------------------	---------

Кестеден көріп отырғанымыздай, өңірдің шекара маңында орналасқан 7 мектебінің интернет жылдамдығы 10 Мбит/секундтан жоғарысы – 4 (57%), мектептердің компьютерлік-техникалық паркпен қамту мәселесі – 309 (65%) шешілген. Мектептер 7 компьютерлік сыныппен жабдықталған.

Берілген тарауда Республика бойынша 14 өңірдегі шекара маңымен шектескен аудандардағы 350 мектептің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметі берілген.

Шекара маңындағы ауылдардағы мектептердің жағдайын жақсарту және білім сапасын арттыру үшін және педагог кадрлардың жетіспеушілігін шешуде онлайн оқытуды ұйымдастырып іске асырған дұрыс. Ауыл мектептерінде онлайн оқытуды іске асыру 2022 жылы Ақтөбе облысында «Білім ал» өңірлік жобасы негізінде жүзеге асырылып, онлайн оқытуды іске асыруда 2023-2024-оқу жылында Ақтөбе облысының ауыл мектептерін дамыту мәселесінде республика бойынша іске асырылып жатқан «Цифрлық технологияларды пайдаланып ауыл мектептерінің әлеуетін артыру» жобасының негізінде шекара маңындағы шағын жинақты ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру жұмыстарын іске асыру ұсынылады.

Шекара маңындағы ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру жобасының мазмұндық-технологиялық қамтамасыз етілуі

Шекара маңындағы шағын жинақты ауыл мектептерін Тірек мектебіне біріктіру арқылы шағын жинақты мектептердің әлеуетін онлайн оқыту арқылы артыру ұсынылады. Жобада тірек мектебіне: МТБ жағдайы жақсы; педагогикалық кадрлармен толықтай жасақталған; қосымша білім берудің шарттары; КЖИ, интернет жылдамдығы кемінде 20 Мбит/секундтан жоғары; медициналық қызмет көрсету ұйымдастырылған; біріктірілген мектептер саны 2-ден 6-ға дейін: тірек мектебінен 3 км.-дан 60 км.-ға дейінгі мектептер және қажет болған жағдайда одан да алыс жатқан мектептер ескеріледі.

Онлайн оқытуды ұйымдастыру кезінде Онлайн сыныптағы білім алушы саны – 15/20 білім алушыдан қарастырылғаны дұрыс. Ол онлайн оқытуды ұйымдастыруда компьютердің экраны арқылы барлық білім алушылармен кері байланыс жасауда тиімді.

Онлайн сабақтарды ұйымдастыру кезеңінде онлайн сабаққа қосылуда кедергілерді алдын ала қарастыру мақсатында 5 минут уақытты онлайн педагогтің ассистентіне (бұлан әрі – Ассистент) берілгені дұрыс. Себебі, ассистент білім алушылардың сабаққа қосылуын қамтамасыз етеді.

Жаңа сабақты түсіндіру кезеңі. Өтілетін жаңа сабақты онлайн педагог (бұдан әрі – ОП) жүргізеді. Онлайн педагог санитарлық нормаларға сәйкес Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы № ҚР ДСМ-76 бұйрығына сәйкес мектепалды сыныптарда және мектептерде тікелей бейнетерминалмен, дербес

компьютермен, планшетті дербес компьютермен және ноутбуктермен сабақтардың үздіксіз ұзақтығы оқу сағаты ішінде: 1) мектепалды, мектепке дейінгі топтарда (сыныптарда) және 1 сыныптарда – 15 минуттан аспайды; 2) 2-3-сыныптарда – 20 минуттан аспайды; 3) 4-5-сыныптарда – 25 минуттан аспайды; 4) 6-8 сыныптарда – 25 минуттан аспайды; 5) 9-11 (12) сыныптарда – 30 минуттан аспайды.

Онлайн педагог әр сыныптың онлайн оқыту нормаларына сәйкес онлайн білім беру ресурстарын қолданып, жаңа тақырыпты түсіндіреді. Жаңа тақырыпты бекіту бойынша тапсырмаларды орындайды. Сабақта қашықтан оқытудың тиімді әдістері мен тәсілдерін қолданады. Ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасына жауап береді.

Сабақты бекіту кезеңі – 10 минут. Бұнда онлайн педагогтің ассистенті: жаңа материалды игерудегі проблемалық мәселелерді анықтауға бағытталған кері байланыс береді; білім алушылардың оқу жетістіктеріне формативті бағалау жүргізеді; үй тапсырмасын жүктеуді үйлестіреді; білім алушыларға білімін толықтыру бойынша жұмыстар жүргізеді; білім алушылардың білім сапасына жауапты болады.

«Математика», «Физика», «Химия», «Биология» және «Ағылшын тілі» (5-11-сыныптар) пәндері бойынша онлайн педагог пен онлайн педагогтің ассистенті: Қысқа мерзімді тақырыптық жоспарды, қысқа мерзімді сабақ жоспарын, бөлім бойынша және тоқсан бойынша жиынтық бағалауды, технологиялық карталарды әзірлейді. Цифрлы білім беру ресурстарын және қашықтан білім беру технологиялары негізінде оқу қызметін ұйымдастырады.

Қашықтан оқытуды ұйымдастыруда келесі оқу модельдерін қолдану ұсынылады. Бұл модельдер «тірек мектебі мен магнитті мектептерде» онлайн оқытуда тиімді.

Қашықтықтан оқыту моделі: 1. Синхронды оқыту – нақты (виртуалды) уақыт режимінде жүргізілетін оқыту моделі. **2. Асинхронды оқыту** – сабақтан тыс уақытта жүзеге асырылады. **3. Аралас/гибридті оқыту** – офлайн және онлайн форматта аралас оқытылады. **4. Кеңес берушілік модель** – педагогтің қолдауымен білім алушының жеке қажеттілігіне қарай жүзеге асырылады.

Онлайн оқытуды жүзеге асырудан күтілетін нәтижелер:

- магнитті мектеп білім алушылары үшін тірек мектебінде білім беру ресурстары қолжетімді болады;
- Қазақстанның өңірлері, қалалық және ауылдық мектептері арасындағы білімдегі алшақтық қысқарады (PISA нәтижелері бойынша);
- Тірек мектебінде сессиялық және сессияаралық жұмысты ұйымдастыру қамтамасыз етіледі;
- білім алушыларға бейіналды және бейіндік білім беру жүйесін дамыту үшін жағдайлар жасалады, ерте кәсіптік бағдарлау шеңберінде ҚБТ (қашықтан білім беру техникаларын) пайдаланады;

■ магнитті мектептерде бейіні бойынша педагогикалық кадрлармен қамтамасыз етіледі.

Шекара маңындағы мектептерді дамыту бойынша жобаларды оқу-әдістемелік сүйемелдеу және ғылыми-әдістемелік қолдау. «Цифрлы технологияларды пайдаланып Ақтөбе облысындағы ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру» жобасы – Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі, Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігімен, сонымен қатар «Қазақстан халқына» қоғамдық қорының, «Білім беру саласын тұрақты дамыту» қоғамдық қоры; Министрліктің құрылымдық бөлімшелері (Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, Білім мазмұнын сараптау орталығы; «Өрлеу» Ұлттық біліктілік арттыру орталығының, «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы «Талдау» Ұлттық зерттеулер және білімді бағалау орталығы» АҚ) және «Дарын», «Білімленд», «Аман-сұлтан», «Рокет» секілді білім беру платформаларының бірлескен жобасы.

Сондықтан шекара маңындағы мектептерді қашықтан оқытуға көшіруді ұйымдастыруда Ақтөбе облысының тәжірибесін басшылыққа алу ұсынылады. Ақтөбе облысындағы жүргізілген тәжірибе төменде беріледі.

«Цифрлы технологияларды пайдаланып Ақтөбе облысындағы ауыл мектептерінің әлеуетін арттыру» жобасына оқу-әдістемелік қолдау көрсету» жобасында пилоттық жобаның жұмысын оңтайландыру мақсатында Нормативтік-құқықтық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу бойынша ұсыныстар әзірленді.

Академия тарапынан өңірдің **134** мектеп басшысы мен **233** педагогіне арнайы оқыту семинарлары ұйымдастырылды. Пилоттық жоба бойынша «Өрлеу» ҰБАО тренерлеріне оқыту семинарлары ұйымдастырылып, онлайн оқытуды іске асыру бойынша ұсыныстар берілді.

Пилотқа кіретін мектептердің мәліметтері жинақталып, мәліметтер базасы құрылып, Онлайн педагогтер тізімі жасақталды.

Сонымен қатар 17-18-тамыз күндері Ақтөбе қаласында өткен семинарда пилоттық жобаға оқу-әдістемелік қолдау және ғылыми-әдістемелік көмек көрсетілді. Тамыз кеңесінде жоба бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Жобаны апробациядан өткізу әдіснамасы әзірленді.

Жобаның қызметінде: Ақтөбе облысындағы **204** ШЖМ-ның **134 (66%) (5304** білім алушы, **223** педагог) жобамен қамтылды. Оқыту бес пән (ағылшын тілі, физика, химия, математика, биология) бойынша жүргізілуде.

«Цифрлық технологияларды пайдаланып Ақтөбе облысындағы шағын жинақты ауыл мектептерінің әлеуетін дамыту» пилоттық жобасына критерийлер арқылы өңірдің шағын жинақты 134 мектебі іріктелініп, 3 модель бойынша іске асыру ұсынылды.

Олар: 1. «Стриминг» дәрістері негізінде өңірдегі 2022 жылдың қараша айында басталған «Білім ал» жобасының шеңберінде жүргізіледі. Модельде өңірдің 36 үздік педагогі шағын жинақты мектептерге онлайн сабақтар өткізуде.

Стриминг режимінде **89** мектептің **3491** білім алушысына (6-11 сыныптар) **36** онлайн педагог кестеге сәйкес дәрістер жүргізуде. Онлайн дәрістер нақты уақыт режимінде барлық мектептерді бір уақытта онлайн сабаққа қосумен жүзеге асырылуда (*бір тілде оқытатын бір сынып білім алушыларына*).

Онлайн педагог шағын жинақты мектеп білім алушылары мен педагогтеріне жаңа тақырыпты түсіндіріп, сабақтарды талапқа сай ұйымдастырып өткізеді.

Онлайн педагогтің ассистенті қалған сабақтарды Үлгілік оқыту бағдарламаларына сәйкес офлайн жүргізеді, зертханалық және практикалық жұмыстарды бағалап, ұйымдастырады.

2. «Тірек мектебі – магнитті мектеп» моделінде ауылдық тірек мектептердің педагогтері шағын жинақты мектептерде «Химия», «Биология», «Математика», «Физика» және «Ағылшын тілі» пәндерін онлайн оқытады. Оқыту синхронды, асинхронды, гибриді және кеңес берушілік түрінде жүзеге асырады.

Модельде **12** тірек мектебінен **5** пән бойынша жасақталған **129** онлайн педагогі **36** магнитті мектептің **1504** білім алушысына (СанЕмН нормаларына сәйкес – 20 минут) сабақ өткізеді.

Тірек мектептің онлайн педагогі сабақтың мазмұнына, білім сапасына жауапты болса, онлайн педагогтің ассистенті онлайн сабақты ұйымдастырушылықпен және жаңа материалдарды меңгеруде көмек көрсетеді.

Аталған модельді жүзеге асыру барысында онлайн оқыту тақырыптарын таңдау және негіздеу, бірлескен сабақты жоспарлаудың ұтымдылығы, оқытудың тиімді әдістерін таңдау және пайдалану, онлайн сабақта бағалауды жүзеге асыру тоқсан сайын зерттеліп, бақыланады.

3. **Интернеті жоқ немесе интернет жылдамдығы төмен 9** шағын жинақты мектепте цифрлық шешімдерді пайдаланып, офлайн сабақтарды ұйымдастыру.

Тұрақты интернеті жоқ немесе Интернет жылдамдығын арттырудың техникалық мүмкіндігі жоқ **9** мектепте **309** білім алушыға цифрлы шешімдерді пайдаланып **55** педагог офлайн сабақтарды ұйымдастыруда.

Мектептерге «BilimCenter», «Roqed Science», «DarynOnline» білім беру платформаларын орнатылуда.

Пилоттық жоба шеңберінде шағын жинақты мектеп педагогтерінің цифрлық құзыреттілігін арттыру және білім беруде әдістемелік сүйемелдеу жүргізілуде.

Өткізіліп жатқан онлайн сабақтарға Академия мамандары, Облыстық білім басқармасының, аудандық білім бөлімдерінің жауапты мамандары қатысып, апта қорытындысы бойынша жұма күндері сабақтарға талдау жүргізіліп, туындаған мәселелер анықталып, кері байланыстар беріліп отырады.

Пәндерді онлайн оқыту бойынша педагогтерге Республикалық физика-математика мектебі және «Білім-инновация» лицейлерінің педагогтері тарапынан

оқу-әдістемелік қолдау көрсету мақсатында пәндер бойынша жұмыс тобы жасақталды.

Сонымен қатар пилоттық жобаға кіретін мектеп педагогтері үшін «Өрлеу» ҰБАО-ның платформасынан форумдар ашылды. Форумда педагогтер мен мамандар пәндерді онлайн оқыту барысында инновациялық әдіс-тәсілдерді тиімді пайдалану бойынша ойларымен бөлісіп, пікірталастар ұйымдастыра алады.

3 модель қазіргі уақытта апробациядан өткізілуде, оқу жылының соңында мониторинг қорытындысы ұсынылып, көпшілікке таратылады.

Оқу жылының соңында Жобадан күтілетін нәтижелер:

- білім алушылардың «Математика», «Химия», «Биология», «Физика» және «Ағылшын тілі» пәндерінен білім сапасын арттыруға мүмкіндіктер туындайды;
- білім алушылардың цифрлық кеңістікте өздігінен жұмыс істеу құзыреттілігі дамып, цифрлық ортада қарым-қатынас жасау мәдениеті қалыптасады;
- ШЖМ-ларды жоғары жылдамдықты Интернетпен қамту мәселелері шешіледі;
- білім алушыларға, педагогтер мен мектеп әкімшілігіне цифрлық білім беру ресурстарын пайдалануға қолжетімділік қамтамасыз етіледі;
- шағын жинақты мектептерді дамытуда тірек мектептерінің әлеуеті артып, мектептер арасында пәндерді меңгертуде және білім сапасын арттыруға бағытталған әдістемелік орта қалыптасады;
- цифрлық технологияларды тиімді пайдалану біріктірілген сыныптарда сабақ жүргізетін педагогтерге қосымша көмек ретінде қаралып, оқу процесін оңтайландыруда оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік тұрғыдан қолдау ретінде жүзеге асырылады.
- педагогтердің цифрлық шешімдерді қолдануы бойынша біліктілігі мен құзыреттілігі артады;
- НҚА-ға қажетті өзгерістер мен толықтырулар енгізіліп педагогтерге қосымша жүктемесі үшін үстемақы төлеу мәселелері қарастырылады;
- пилоттық жобаны масштабтау бойынша ұсыныстар әзірленеді және т.б.

Сонымен қатар 2022-2023 оқу жылынан бастап Оқу-ағарту министрлігі мен «Майкрософт Қазақстан» компаниясы арасындағы Ынтымақтастық меморандумы негізінде Солтүстік Қазақстан облысындағы ауыл мектептерінде «Майкрософт» платформаларының мүмкіндіктерін қолданылып, оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану бойынша жобалары іске асырылып жатыр.

«Майкрософт» платформаларының мүмкіндіктерін қолданып, оқу процесінде цифрлық технологияларды пайдалана, білім беру сапсын жақсарту мақсатында 2022-2023 оқу жылында Солтүстік Қазақстан облысының 107 педагогі «Майкрософт» компаниясының платформасында біліктілік арттыру курсынан өтті.

Қазіргі уақытта Пилоттық жобамен Солтүстік Қазақстан облысының 40 ауылдық мектебі қамтылған. Оқу жылының соңында Жобалардың нәтижелері

шығарыла, мониторинг қортындысы ұсынылып, Жобаларды масштабтау жұмыстарын іске асыру жоспарланып отыр.

ЫІ. Алтынсарин атындағы ұлттық білім академиясы ауыл мектептері мен шағын жинақты мектептерді дамытуға бағытталған кез келген жобаға келесіде берілген бағыттарда қолдау білдіреді:

• **Ғылыми-әдістемелік бағытта:** халықаралық тәжірибені зерделейді; ғылыми-әдістемелік бағытта жұмыстар жүргізеді; білім сапасын арттыру бағытында жұмыстар жүргізеді.

Атқарылған жұмыстар: Жоба негізінде Ақтөбе облысының педагогтерімен бірлесе 2 әдістемелік ұсынымдама әзірленді, ауыл мектептерінің педагогтері үшін ғылыми-практикалық семинар ұйымдастырылды.

2. Оқу-әдістемелік бағыттар: жобаларды оқу-әдістемелік қамтамасыз етеді; озық тәжірибелерді зерттеп, талдап, сипаттап, таратады.

Атқарылған жұмыстар: «БІЛІМ ALL» жобасы негізінде педагогтердің онлайн сабақтарына қатысып, кері байланыстар берілді, әдістемелік ұсынымдамалар жазылды.

3. Ақпараттық-талдау және диагностикалық бағытта: деректер базасын, зерттеу, ақпараттық базалар құрылды; оқыту процесіне жүйелі мониторинг жүргізілді; оқу процесін жақсарту бойынша ұсыныстар берілді.

Атқарылған жұмыстар: педагогтермен бірлесе әдістемелік ұсынымдамалар жазылды.

4. Ұйымдастырушылық - әдістемелік бағытта: өңірлік әдістемелік кабинет мамандарымен бірлесе жобалардың жұмысын зерттеу, ұсыныстар беру.

Атқарылған жұмыстар: Ақтөбе, Солтүстік Қазақстан облыстарының педагогтерімен бірлесе ұйымдастырушылық жұмыстар жүргізілді. Келесіде пилоттық жобаларда өткізіліп жатқан сабақтардың қысқа мерзімді сабақ жоспарларының үлгілері берілген.

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру бойынша ұсыныстар
«Стриминг» лекцияларды өткізу бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарлары
«Алгебра» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар
Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: I тарау. Алғашқы функция және интеграл	Мектеп: АОМФМЛИ
Педагогтің аты-жөні:	Жолмағанбет А.Ә.
Күні:	
Сыныбы: 11	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Интегралдау тәсілдері: айнымалыны алмастыру әдісі
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	11.3.1.4 – айнымалыны алмастыру әдісімен интегралды есептеу;
Сабақтың мақсаты:	- Оқушыларды қисықсызықты трапеция ұғымымен таныстыру, қисықсызықты трапецияның ауданын табуды үйрету, берілген функция үшін алғашқы функцияны анықтау бойынша білімдерін жетілдіру. Оқушыларды ұйымшылдыққа, ұқыптылыққа, дәлдікке тәрбиелеу; Оқушылардың ойын жеткізу білуін және ой өрісін дамыту.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар						
Сабақтың басы	Өткен білімді еске түсіру үшін төменгі тапсырма ұсынылады. Тапсырма. Туындыны табыңыз: 1) $y = x^3$; 2) $y = x^3 + x^2 - 5x$; 3) $y = \sin x$; 4) $y = \lg x$ - Дифференциалдау ережелері қандай?	Сын тұрғысынан ойлау техникасы Сәйкестендіріңіз <table><tr><td>$\int (x^3 + \sin x) dx$</td><td>А. $F(x) = \sqrt{x} + \frac{x^4}{4} + C$</td></tr><tr><td>$2. \int (x^2 + \cos x) dx$</td><td>Ә. $F(x) = 2 \ln x - 3x + C$</td></tr><tr><td>$3. \int (x^9 + \lg x) dx$</td><td>Б. $F(x) = \frac{1}{70} (7 + 5x)^{14} + C$</td></tr></table>	$\int (x^3 + \sin x) dx$	А. $F(x) = \sqrt{x} + \frac{x^4}{4} + C$	$2. \int (x^2 + \cos x) dx$	Ә. $F(x) = 2 \ln x - 3x + C$	$3. \int (x^9 + \lg x) dx$	Б. $F(x) = \frac{1}{70} (7 + 5x)^{14} + C$	Мұғалім ұйымдас-тыру кезеңін-де белсенді-лік танытқа-н оқушыл-арды	Презентация Тақта Бор Кітап Дәптер http://zkoipk.kz/math-textbook-
$\int (x^3 + \sin x) dx$	А. $F(x) = \sqrt{x} + \frac{x^4}{4} + C$									
$2. \int (x^2 + \cos x) dx$	Ә. $F(x) = 2 \ln x - 3x + C$									
$3. \int (x^9 + \lg x) dx$	Б. $F(x) = \frac{1}{70} (7 + 5x)^{14} + C$									

Интегралдау - бұл дифференциалдауға кері үрдіс. Тапсырма. Интегралды табыңыз: 1) $\int 3x^2 dx$; 2) $\int (3x^2 + 2x - 5)dx$; 3) $\int \cos x dx$; 4) $\int \frac{1}{\cos x} dx$ Нені байқадыңыздар? <i>Теориялық материалды еске түсіріп қайталау</i> Интегралды есептеу қолайлы болу үшін, жиі айнымалы енгізу қолайлы болатындығын айтыңыз. Интегралдау айнымалы x тан жаңа айнымалы t ға көшу $x = \varphi(t)$ анықталмаған интегралда алмастыру (айнымалы енгізу) әдісі деп аталады және келесі түрде сипатталады: $\int f(y(x)) \cdot y'(x)dx = \int f(y(x)) dy$ Оқушыларға айнымалы енгізу әдісіне екі мысалдан келтіртіңіз. Сыныпты жұптарға біріктіріңіз, өзара тексеріс жасату арқылы тапсырмалар орындатыңыз. . 5. Жаңа тақырыпты бекіту.Есеп шығару барысында дағдыларын қалыптастыру. Сабақтағы дифференциация материалды қиындату арқылы жүзеге асады.	<table><tr><td>4. $\int \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} + x^3\right) dx$</td><td>В. $\frac{x^4}{4} - \cos x + C$</td></tr><tr><td>5. $\int \left(\frac{1}{x^2} + x^3\right) dx$</td><td>Г. $F(x) = \frac{x^{10}}{10} - \ln \cos x + C$</td></tr><tr><td>6. $\int (2 - 9x)^6 dx$</td><td>Г. $F(x) = x + C$</td></tr><tr><td>7. $\int (7 + 5x)^{13} dx$</td><td>Д. $F(x) = \frac{x^3}{3} + \sin x + C$</td></tr><tr><td>8. $\int (\sin^2 x + \cos^2 x) dx$</td><td>Е. $F(x) = -\frac{1}{63} (2 - 9x)^7 + C$</td></tr><tr><td>9. $\int \left(\frac{2}{x} - 3\right) dx$</td><td>Ж. $F(x) = \frac{1}{6} \sin 6x + C$</td></tr><tr><td>10. $\int (\cos^2 3x - \sin^2 3x) dx$</td><td>З. $F(x) = -\frac{1}{x} + \frac{x^4}{4} + C$</td></tr></table> Жауабы: 1-В; 2-Д; 3-Г; 4-А; 5-З; 6-Е; 7-Б; 8-Г; 9-Д; 10-Ж Анықталмаған интегралдың көптеген қолданбалы бағыттары бар. Оның көмегімен нүкте арқылы өтетін жолды, айнымалы тоқтың жұмысын, сұйық пен газдың қысымын, ауырлық центрінің координаталарын, стерженнің массасын. Сонымен интеграл пайда болуы мен дамуы қолданбалы есептерді шешумен байланысты математикалық ұғымдардың қатарына жатады. Есеп 1. Бірлік электр зарядының қозғалуы бойынша электростатикалық өріс күшінің жұмысын табыңыз. Егер қозғалыс траекториясы $f(x)$ функциясымен берілсе, онда жұмыс келесі түрде анықталады: $A = qE \int f(x) dx$ Есеп 2. Конденсатордағы кернеуді табыңыз, егер $i = C \frac{dU}{dt}$ болса. Кернеу келесі түрде анықталмаған интегралдың көмегімен табылады: $U = \frac{1}{C} \int i dt$.	4. $\int \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} + x^3\right) dx$	В. $\frac{x^4}{4} - \cos x + C$	5. $\int \left(\frac{1}{x^2} + x^3\right) dx$	Г. $F(x) = \frac{x^{10}}{10} - \ln \cos x + C$	6. $\int (2 - 9x)^6 dx$	Г. $F(x) = x + C$	7. $\int (7 + 5x)^{13} dx$	Д. $F(x) = \frac{x^3}{3} + \sin x + C$	8. $\int (\sin^2 x + \cos^2 x) dx$	Е. $F(x) = -\frac{1}{63} (2 - 9x)^7 + C$	9. $\int \left(\frac{2}{x} - 3\right) dx$	Ж. $F(x) = \frac{1}{6} \sin 6x + C$	10. $\int (\cos^2 3x - \sin^2 3x) dx$	З. $F(x) = -\frac{1}{x} + \frac{x^4}{4} + C$	«Мадақтау сөз» әдісі арқылы бағалайды: «Жарайсың! Жақсы! Өте жақсы! Талпын!»	project/10-class/3301-algebra-10.html
4. $\int \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} + x^3\right) dx$	В. $\frac{x^4}{4} - \cos x + C$																
5. $\int \left(\frac{1}{x^2} + x^3\right) dx$	Г. $F(x) = \frac{x^{10}}{10} - \ln \cos x + C$																
6. $\int (2 - 9x)^6 dx$	Г. $F(x) = x + C$																
7. $\int (7 + 5x)^{13} dx$	Д. $F(x) = \frac{x^3}{3} + \sin x + C$																
8. $\int (\sin^2 x + \cos^2 x) dx$	Е. $F(x) = -\frac{1}{63} (2 - 9x)^7 + C$																
9. $\int \left(\frac{2}{x} - 3\right) dx$	Ж. $F(x) = \frac{1}{6} \sin 6x + C$																
10. $\int (\cos^2 3x - \sin^2 3x) dx$	З. $F(x) = -\frac{1}{x} + \frac{x^4}{4} + C$																

Айнымалы енгізу арқылы анықталмаған интегралдарды есептеңіз:

6.Ұжымдық жұмыс

Жаттығулар. слайд №7-

9слайдтар

Оқушылардың жеке жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру мақсатында жеке жұмыс беріледі

7.Жеке жұмыс слайд №10

Кейбір функциялар үшін «интегралды өзіне келтіру» әдісі қолданылады.

$$\begin{aligned}
 I &= \int e^x \sin x dx \\
 &= \left| \begin{array}{l} u = e^x; dv = \sin x dx \\ du = e^x dx; v = -\cos x \end{array} \right| \\
 &= -e^x \cos x + \int e^x \cos x dx = \\
 &\quad \left| \begin{array}{l} u = e^x; dv = \cos x dx \\ du = e^x dx; v = \sin x \end{array} \right| = \\
 &= -e^x \cos x + e^x \sin x - \int e^x \sin x dx = \\
 &\quad -e^x \cos x + e^x \sin x - I; \\
 2I &= e^x \sin x - \\
 e^x \cos x; \quad I &= \frac{e^x \sin x - e^x \cos x}{2}
 \end{aligned}$$

Проблемадық мәселе: $\int \ln x dx$ интегралын есептеу керек.

Бұл интеграл бізге бұрыннан белгілі әдістермен немесе кестелік интеграл арқылы табуға келмейді.

Сабақ тақырыбымен мақсатын анықтау.

Бөліктеп интегралдау формуласын енгізу.

$$\int u dv = uv - \int v du$$

Бұл формула көбінесе интеграл астында алгебралық және трансценденттік функциялардың көбейтіндісі тұрған кезде қолданылады, мысалы $\int x^n \cdot e^x dx$, $\int x^n \cdot \ln x dx$

$$\begin{aligned}
 \int \ln x dx &= \left[\begin{array}{ll} u = \ln x, & du = \frac{1}{x} dx, \\ dv = dx, & v = x \end{array} \right] = x \ln x - \int x \cdot \frac{1}{x} dx = \\
 &= x \ln x - \int dx = x \ln x - x + C
 \end{aligned}$$

Бөліктеп интегралдау формуласын қолдану үшін нені u ал нені dv деп белгілейтінімізді айқын білу керек, ол үшін келесі ағылшын сөзін «**LIPET**» есте ұстау керек. «**LIPET**» - бұл аббревиатура, оның әрбір әрпі функцияның түрін білдіреді.

L	Logs	Логарифмдік
I	Inverse trig	Кері тригонометриялық
P	Polynomial	Полином (көпмүшелік, дәрежелік)
E	Exponential	Экспонента (көрсеткіштік)
T	Trig	Тригонометриялық

III. Тақырыпты бекіту: Келесі есептерді оқушылармен талдап шығару:

$$\int \arcsin x dx = \qquad 2. \int \arctg 5x dx =$$

		$\int \log_a x dx =$ $4. x^2 \sin 5x dx =$ $\int x^2 \sin 5x dx = x^2 \sin 5x dx = x^2 \sin 5x dx = x^2 \sin 5x dx = \int x^2 \sin 5x dx =$		
Сабақтың ортасы	Үш топқа мәселелік есептер ұсынылады. 1-топ. Анықталмаған интегралы есептеңіз: $\int (3x^5 - 0,5x^2 + \frac{1}{\cos^2 x}) dx$. Дифференциалдау ережелеріне сүйеніп, интегралдау ережелерін қорытып шығыңыз. 2-топ. Анықталмаған интегралы есептеңіз: $\int -3 \sin x dx$; Дифференциалдау ережелеріне сүйеніп, интегралдау ережелерін қорытып шығыңыз. 3-топ. Анықталмаған интегралы есептеңіз: $\int (x^6 + \cos x) dx$; Дифференциалдау ережелеріне сүйеніп, интегралдау ережелерін қорытып шығыңыз. <i>Жауабы:</i> 1) $2x^6 - \frac{1}{6}x^3 + \operatorname{tg} x + C$; 2) $3 \cos x$; 3) $\frac{x^7}{7} + \sin x + C$; Бөліктеп интегралдау әдісімен интегралды есептеу дағдысын қалыптастыру анықталмаған интегралды есептейді . Слайдтар 5-12 Дескрипторлар :	Тапсырма. Қатені табыңыз: 1) $\int (3x^2 + 2x) dx = \frac{x^3}{3} + x^2 + C$; 2) $\int (\frac{1}{2}x + x^4) dx = \frac{x^2}{2} + \frac{x^5}{5} + C$; 3) $\int (2x - \frac{3}{x^4}) dx = x^2 + \frac{1}{x^3} + C$; 4) $\int (\cos x + \cos(-x)) dx = C$; 5) $\int (\frac{1}{3\cos^2 x} + 4) dx = \frac{1}{3} \operatorname{tg} x + 4x + C$; 6) $\int (\cos^2 x + \sin^2 x) dx = C$; 7) $\int (\cos^2 \frac{x}{2} - \sin^2 \frac{x}{2}) dx = \sin x + C$. <i>Жауабы:</i> 1), 2) 4), 6) –да қателер бар. Тақтадағы жауаптары бойынша бірін-бірі тексереді. Қарапайым: Тапсырма. Интегралды есептеңіз. а) $\int (x^2 - x + 1) dx$; б) $\int (5x^4 - \frac{1}{x^2}) dx$; в) $\int \sqrt{x} \cdot x dx$; г) $\int \frac{x^5 - 3}{x^2} dx$; Дескриптор: интеграл астындағы функцияның алғашқы функциясын дұрыс табады; анықталған интегралдың қасиеттерін дұрыс қолданады; анықталған интегралды есептеп, жауабын дұрыс анықтайды.	Дескриптор: -1-ші сұраққа жауап береді. 1-балл -2-ші сұраққа жауап береді. 1-балл -3-ші сұраққа жауап береді. 1-балл Әрбір дұрыс жауапқа 1 балл қойылады	ДК экраны Сұрақтар топтамасы. Оқулық 11-сынып. Презентация Тақта Бор Кітап Дәптер

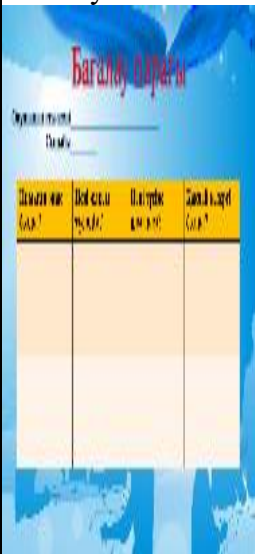
	бөліктеп интегралдау ережесін біледі; анықталмаған интегралды табу үшін бөліктеп интегралдау ережесін қолдана алады			
Сабақтың соңы	Қорытындылау. IV. Жұптық жұмыс. 1) $\int x \ln(x+1)dx$; 2) $\int \arctg \sqrt{x} dx$; 3) $\int x \sin \frac{x}{3} dx$; 4) $\int \arcsin x dx$; 5) $\int x e^{2x} dx$; 6) $\int x^2 \cos 2x dx$.	Рефлексия: Бүгінгі сабақ сіздерге ұнады ма? Бүгінгі тақырып бойынша алған керекті ақпараттарыңызды чемоданға салыңыздар (жазыңыздар), бүгінгі сабақтағы керек емес болған, артық дүниені қоқыс жәшігіне салыңыздар (жазыңыздар). Ал бүгінгі ақпараттың ішінде әлі оқуым керек, толықтыруым керек дегендері болса, еттартқышқа салыңыздар (жазыңыздар) <i>Үйге тапсырма беру.</i> <i>№18 (3-4)</i> <i>№19(3-4)</i>	Бағалау . - Кейбір оқушыларға мұғалім тарапынан кері байланыс беріледі.	Презентация Тақта Бор Кітап Дәптер

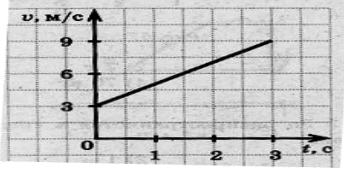
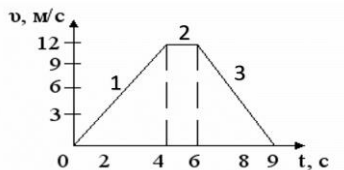
**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Бөлім:	Кинематика негіздері	
Педагогтің аты-жөні	Бозшин Б.Ж.	
Күні:		
Сынып: 9	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Түзу сызықты тең айнымалы қозғалыс. Үдеу	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	9.2.1.4-уақыттан тәуелділік графиктерінен орын ауыстыруды, жылдамдықты, үдеуді анықтайды	
Сабақтың мақсаты:	Барлығы үшін: Түзу сызықты тең айнымалы қозғалыс графикін пайдалана отырып негізгі шамаларды есептер шығару арқылы анықтайды	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы: (5-7 мин)	Ұйымдастыру Амандасу, түгендеу «Физикалық диктант» әдісі бойынша үй жұмысын тексеру 1. _____ ХБЖ өлшем бірлігі м/с 2. Жылдамдық – бұл _____ 3. Кезкелген бірдей уақыт аралығында дене бірдей жол жүретін қозғалыс – _____ 4. Бірқалыпты қозғалыс пен бірқалыпты емес қозғалыс айырмашылығы _____ 5. Орын ауыстыру дененің _____ және _____ нүктелерін қосатын _____ кесінді 6. Бірқалыпты қозғалыс кезінде тұрақты болатын шама – _____ Жаңа тақырыпты суреттегі қозғалыстың түрін анықтау арқылы ашу	Бос орындарды толтырады Оқушыларды топқа бөлу арқылы тапсырмаларды топпен	Бағалау парағымен өзін-өзі бағалау 	Карточкалар

	1-ші сурет пен 2-ші суреттің айырмашылығы қандай? Жаңа тақырыптық видеоролик көрсету арқылы түсіндіру	орындайды. Стратегияға белсене қатысады, сабаққа деген ынтасы артады. Назарларын бейнероликке аудару арқылы тақырыппен танысады		
Сабақтың ортасы: 35 мин	«Ізден. Тап» әдісі. Топтық жұмыс I топ: Теңүдемелі қозғалыс... II топ: Теңкемімелі қозғалыс.... III топ: Үдеу..... «Біреуі қонақта, екеуі үйде» әдісі бойынша есептер шығару (үш топқа бөлу) 1. Бастапқы жылдамдығы 5м/с самокатпен бала қырдан төмен зырғып келеді. Қозғалыс барысындағы үдеу 0,3м/с² тең. 40с өткен соң самокаттың ие болатын жылдамдығы қандай. График салып көрсет 2. Суретте дененің қозғалыс жылдамдығының уақытқа тәуелділік графигі көрсетілген. Дененің үдеуін анықтаңыз 3. (ЕБҚ үшін) Велоспортшының уақытқа тәуелді жылдамдығының графигі бойынша әрбір бөліктегі үдеуін анықтаңыз Жаратылыстану ғылыми-сауаттылық тапсырмасы Нашар жол Жүргізуші автокөлігімен тұрақты	Тірек сөздерді пайдаланып, постер қорғайды Екеуі орнында қалып біреуі келесі топқа барып есептерді шығарып, тобына келіп түсіндіреді	«Екі жұлдыз, бір тілек» Дескриптор: Жылдамдықтың уақытқа тәуелділік теңдеуін жазады-1 балл Жылдамдықтың мәнін табады — 1 балл Графигін сызады-1 балл График бойынша шамалардың сандар мәндерін анықтайды-1 балл Жылдамдықтың уақытқа тәуелділік теңдеуін жазады-1 балл Үдеудің мәнін табады-1 балл График бойынша шамалардың сандар мәндерін анықтайды-1 балл Жылдамдықтың уақытқа тәуелділік теңдеуін жазады-1 балл Жолдың бірінші бөлігіндегі үдеудің	Тірек сөздер ФЕШ

	жылдамдықпен қозғалып келе жатты. Алдында «Жолда жөндеу жұмыстары жүріп жатыр» деген белгіні көріп, жылдамдығын бірқалыпты кемітті. Нашар жолға түскен соң, бірқалыпты қозғалып, тегіс жолға шыққаннан кейін қайта жылдамдығын арттырды. Оның жылдамдығын төмендеткеннен бастап қозғалыс графигі көрсетілген. 1)Жолаушының нашар жолды басып өту уақыты 2)Автокөліктің бастапқы жылдамдығы 3)Автокөліктің тежелу кезіндегі үдеуі	Графикте берілген мәліметтерге сүйене отырып, Шапсырмаларды орындайды	мәнін табады-1 балл Жолдың екінші бөлігіндегі үдеудің мәнін табады-1 балл Жолдың үшінші бөлігіндегі үдеудің мәнін табады-1 балл Дескриптор: Графиктен дененің нашар жолдағы бөлігін анықтайды - 1балл Көліктің бастапқы жылдамдығын табады – 1балл Шапсырмаларды бір жүйеге келтіреді – 1 балл Теңайнымалы қозғалыстың теңдеуін жазады – 1балл Дененің үдеуін табады - 1балл	График
Сабақтың соңы: (3 мин)	«Білім станциясы» әдісі бойынша сабақты қорытындылау «Білім баспалдағы» 1.Мен білдім... 2.Мен үйрендім... 3.Маған ұнады.... 4.Мен қиналдым.... 5.Менің көңіл – күйім Тақырыпты оқып, есептер шығару	Сабақтан алған білімдері бойынша кестені толтырады	«Бас бармақ» әдісі	Интербел сенді тақта

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

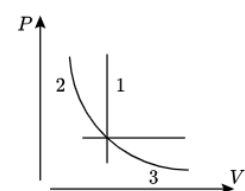
Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Бөлім:	Термодинамика негіздері
Педагогтің аты- жөні	Бозшин Б.Ж.

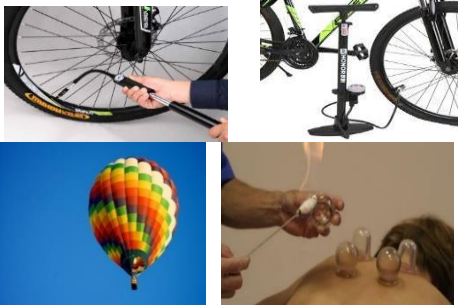
Күні:		
Сынып: 10	Қатсушылар саны:	Қаыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Термодинамиканың бірінші заңы. Термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге қолдану. Адиабаталық процесс. Пуассон теңдеуі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	10.2.3.2-термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдану	
Сабақтың мақсаты:	Барлығы үшін: термодинамиканың бірінші заңы формуласын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдана алады	
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы: (5-7 мин)	-Оқушылармен амандасу, түгендеу Оқушыларды стикерлер бойынша 4 топқа бөлемін; 1-топ -изобара 2-топ-изохора 3-топ изотерма 4-топ адиабата Үй тапсырмасы quizlet.com программасында берілген сұрақтар арқылы сұраймын «Суреттер сөйлейді» әдісі арқылы жаңа тақырыпты ашады Суреттердің сілтемелері https://image.shutterstock.com/z/stock-vector-heat-engine-second-law-of-thermodynamics-349829363.jpg https://shareslide.ru/img/thumbs/cc37cce3a86b9b5a491f992afeec9c36-800x.jpg	Мұғаліммен амандасады Стикерлерде берілген физикалық шаманың атауы, формуласы, өлшем бірлігі, анықтамасы бойынша өз топтарына барады Сурет арқылы тақырыпты ашады	Қб мадақтау	https://quizlet.com/brrb95?x=1qqd&i=3hw7ep
Сабақтың ортасы: 35 мин	Жылу қозғалтқыштарының суреті арқылы оқушыларға сұрақтар қою арқылы білімдерін жинақтаймын. Цилиндр түбіне эфирге батырылған мақтаны салып, дереу қозғалтсақ, онда мақтадағы эфир буы жалындайды. Бұл эффект	Сурет арқылы жаңа сабақта оқушылар не байқағанын түсіндіреді.	ҚБ мадақтау ҚБ, недескриптор	<i>Білім алушы:</i> изопроцестерді ажыратып, олар үшін

	қандай жұмыс принципі негізіне алынған? 1-тапсырма «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі арқылы топтарға құрылымдық тапсырма беремін 1. Графиктен изопроцестерді көрсетіңіз және ол процестер үшін термодинамиканың бірінші заңын жазыңыз Суретке сілтеме https://itest.kz/kz/ent/fizika-2627/molekulalyq-fizika/lecture/ideal-gaz-kujining-tengdeui-gaz-zangdary 2. А) Идеал газ үшін изобаралық процеске сәйкес келетін өрнек? $\frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2}$ $\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2}$ $P_1 V_1 = P_2 V_2$ $A = -\Delta U$ Б) Идеал газ үшін изотермиялық процеске сәйкес келетін өрнек? $\frac{P_1}{P_2} = \frac{V_2}{V_1}$ $\frac{P_1}{P_2} = \frac{T_1}{T_2}$ $\frac{V_2}{V_1} = \frac{T_1}{T_2}$ $A = -\Delta U$ В) Идеал газ үшін изохоралық процеске сәйкес келетін өрнек? $V_1 T_2 = V_2 T_1$ $p_1 T_2 = p_2 T_1$ $p_1 V_2 = p_2 V_1$ $A = -\Delta U$ Д) Қоршаған ортамен жылу алмаспайтын процесс а) $V_1 T_2 = V_2 T_1$	Оқушылар құрылымдық тапсырмаларды орындайды	термодинамиканың 1-заңын түрлендіреді [1]; - Изопроцестер заңдарын ажыратады [1]; - Термодинамиканың 1-заңын есеп шығаруда қолданады: Термодинамиканың 1-заңын изотермиялық процесс үшін түрлендіреді [1] Жұмысты есептеп табады [1]; Термодинамиканың 1-заңын изобаралық процесс үшін түрлендіреді [1] Жұмысты есептеп табады [1]; Термодинамиканың 1-заңын изохоралық процесс үшін түрлендіреді [1] Жұмысты есептеп табады [1]; Термодинамиканың 1-заңын	
--	--	--	--	--

	b) $p_1 T_2 = p_2 T_1$ $p_1 V_2 = p_2 V_1$ $A = -\Delta U$ Жылу алмасудың келесі жағдайында жасалатын жұмысты табыңыз: Изотермиялық процесс кезінде $0,2 \cdot 10^8$ Дж жылу мөлшері берілгенде; Газдың 600 мольін 400 К-ге изобаралық қыздырғанда ($R=8.31$ Дж/моль); 3.3 Массасы 2кг арғонды 150 К-ге изохоралы қыздыру үшін жылу мөлшері 935 кДж берілгенде; 3.4 Компрессордың цилиндрінде 8 моль гелийдің адиабаталық сығылу кезінде температурасының өзгерісі $40,1^0\text{C}$ кезінде; 2-тапсырма. «Әткеншек» әдісі арқылы функционалдық сауаттылық тапсырмасы беріледі. Дереккөз: Әуе шарларының ұшуын әр үрлі теорияда түсіндіруге болады, егер әуе шары газбен толырылған болса ол жоғары көтеріле бастайды. Биіктікке көтерілген сайын температура азайып, ауаның қысымы және оның тығыздығы шар тұйық болса азаяды, сәйкесінше шар төмен түсе бастайды. Бұндай жағдай орын алмас үшін шардың өменгі бөлігіне отын жіберетін саңылау жасайды. Ондағы жанып жатқан отынның мөлшерін азайтып көбейту арқылы ұшу биіктігін басқаруға болады. Бұл термодинамика заңына сәйкес келе ме? Мәселе:	Оқушылар функционалдық сауаттылық тапсырмасын орындайды.	иканың 1-заңын адиабаталық процесс үшін түрлендіреді [1] Жұмысты есептеп табады[1]; Дескриптор: Білім алушы: Изобаралық процесті анықтайды, дәлелін тұжырымдайды Изохоралық процесті анықтайды, дәлелін тұжырымдайды Изотермиялық процесті анықтайды, дәлелін тұжырымдайды	
--	--	---	---	--

	 Суреттерге сілтеме: https://sarvelo.ru/wp-content/uploads/8/1/3/813902720a013eff8745f023b9511a34.jpeg https://ae01.alicdn.com/kf/Hb7a6847a707e4e0891a940778d283a5a5.jpg https://newvz.ru/wp-content/uploads/2018/09/Dangerous_ball-1024x640.jpg https://cdn.profile.ru/wp-content/uploads/2019/12/Medicinski-e-banki-1200x675.jpg Тапсырма: - Іші ауа толтырылған шар тоңазытқышқа салынады. Сол кездегі шардың күйі қалай өзгереді? - Емдеуге арналған медициналық банкілерді қолданалар алдында ішіне ыстық, спиртпен суланған мақтаны салады. Себебін түсіндіріңіз? - Қол насосымен велосипед дөңгелегін баяу ауаға толтырады. Қандай өзгеріс болатынын сипаттаңыз? - Аяқ насосымен велосипед дөңгелегін мүмкіндігінше тезірек ауаға толырады. Өзгерісті сипаттаңыз? Процесс атауы Дәлел Бекіту (quizizz)		ды Адиабаталық процесті анықтайды, дәлелін тұжырымдайды	https://quizizz.com/admin/quiz/62d0f53de38f74001fefee2f?source=quiz_page
Сабатың соңы: (3 мин)	Рефлексия (ауа райы) Үйге тапсырма. Жаттығу. Изопроцестердің техникада қолданылуы			

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін
онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар**

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Мұғалімнің аты -жөні:	Мусина Г							
Пән/Сынып:	Химия, 10 - сынып							
Тарау немесе бөлім атауы:	10.2 В Кинетика							
Сабақтың тақырыбы:	«Тепе - теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу» тақырыбына есептер шығару							
Оқу мақсаты:	10.3.3.7 тепе -теңдік константасына қатысты есептерді шығару							
Сабақ мақсаты:	тепе-теңдік константасына әртүрлі факторлардың әсерін қарастыру; тепе-теңдік константасына қатысты есептер шығару.							
Бағалау критерийлері:	тепе-теңдіктің ығысуына қысым мен температураның әсерін анықтайды; тепе –теңдік константасын анықтайды; тепе-теңдіктегі концентрациясы есептейді.							
Сабақ барысы								
Сабақ кезеңдері	Педагогтің іс- әрекеті	Оқушының іс - әрекеті	Бағалау	Ресурстар				
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту	Бүгінгі сабағымыздың тақырыбы: «Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу» тақырыбына есептер шығару «Мига шабуыл» әдісі арқылы жаңа сабақты ашу мақсатында ой қозғау сұрағын ұжымдық талқылау.	Мига шабуыл * Химиялық реакциялар бірдей жағдайда жүре ме? * Химиялық реакциялардың жылдамдығына не әсер етеді? *Химиялық тепе-теңдік неге динамикалық деп аталады.? * Химиялық тепе-теңдік константасы деген не? Оқушылар сұрақтарға жауап береді.	ҚБ Мадақтау. «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.	Тақырыптық презентация				
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу	Жаңа сабаққа түсінік береді. Берілген тапсырманы орындатады, бақылайды.	Тапсырма. Берілген реакция теңдеулерінің тепе –теңдік константасының өрнектерін жазыңдар. <table><tr><td>Реакция теңдеуі</td><td>Тепе -теңдік константасы өрнегі</td></tr><tr><td>S_(к) + O_{2(г)} ↔ SO_{2(г)}</td><td></td></tr></table>	Реакция теңдеуі	Тепе -теңдік константасы өрнегі	S _(к) + O _{2(г)} ↔ SO _{2(г)}		Дескриптор: -тепе -теңдік константасының өрнегін құрады.	Тақырыптық презентация Қосымша
Реакция теңдеуі	Тепе -теңдік константасы өрнегі							
S _(к) + O _{2(г)} ↔ SO _{2(г)}								

	Жауабы: Қысымның әсері: Реакция теңдеуі бойынша 2 көлем СО мен 1 көлем О₂ әрекеттескенде 2 көлем СО₂ түзілген. Сондықтан қысымды ұлғайтсақ , тепе-теңдік СО₂ түзілу бағытына қарай ығысады, ал қысымды кемітсек , тепе-теңдік СО мен О₂ әрекеттесу бағытына қарай ығысады. Температураның әсері: Тура реакция - экзотермиялық , ал кері реакция - эндотермиялық болғандықтан, температураны көтергенде тепе-теңдік жылу сіңіре жүретін реакция бағытына ығысады. Температураны төмендеткенде тепе-теңдік жылу бөле жүретін реакция бағытына ығысады. <i>Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу есептеріне түсіндірме жұмыстарын жүргізеді.</i> Есеп. Қайтымды N₂ + 3H₂ = 2NH₃ жүйесіндегі заттардың бастапқы концентрациялары: [N₂] = 1,5 моль /л , [H₂] = 2,5 моль /л , [NH₃] = 0 моль /л. Аммиактың концентрациясы 0,5 моль /л болған кездегі сутек пен азоттың концентрацияларын есептеңдер. Дескриптор: сутек пен азоттың тепе-теңдіктегі концентрациясын есептейді.	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>CaCO_{3(к)} ↔ CaO_(к) + CO_{2(г)}</td><td></td></tr><tr><td>2SO_{2(г)} + O_{2(г)} ↔ 2SO_{3(г)}</td><td></td></tr><tr><td>C_(к) + H₂O_(г) ↔ CO_{2(г)} + H_{2(г)}</td><td></td></tr></table>			CaCO _{3(к)} ↔ CaO _(к) + CO _{2(г)}		2SO _{2(г)} + O _{2(г)} ↔ 2SO _{3(г)}		C _(к) + H ₂ O _(г) ↔ CO _{2(г)} + H _{2(г)}			Дескриптор: -тепе-теңдіктің ығысуына қысым мен температураның әсерін анықтайды.	Қосымша
CaCO _{3(к)} ↔ CaO _(к) + CO _{2(г)}													
2SO _{2(г)} + O _{2(г)} ↔ 2SO _{3(г)}													
C _(к) + H ₂ O _(г) ↔ CO _{2(г)} + H _{2(г)}													
	Кім тапқыр? 2CO_(г) + O_{2(г)} ↔ 2CO_{2(г)} ΔН = -566,0 кДж жүйесінде тепе-теңдік орнаған. Гомогенді реакцияда температура мен қысымның төмендеуі тепе-теңдікке қалай әсер етеді? №1 есеп. А + 2В ↔ D теңдеуінде тепе-теңдік орнағанда заттардың концентрациялары: [А] = 0,2 моль/л, [В] = 0,1 моль/л, [D] = 1,3 моль/л болған. Тепе -теңдік константасын есептеңдер. №2 есеп. Егер әрекеттесуші заттардың тепе-теңдік күйдегі концентрациялары: [SO₃] = 0,24 моль/л, [O₂] = 0,2 моль/л , [SO₂] = 0,6 моль/л тең болса, 2SO_{2(г)} + O_{2(г)} ↔ 2SO_{3(г)} + Q реакциясының тепе-теңдік константасын есептеңдер. Кім жылдам? Егер тепе-теңдік концентрациялары: [H₂] = 0,05 моль/л, [I₂] = 0,05 моль/л, [HI] = 0,03 моль/л тең болса, сутек пен йод	Дескриптор: -реакция үшін тепе-теңдік константасының өрнегін құрады; -тепе -теңдік константасын анықтайды. Дескриптор: -реакция үшін тепе-теңдік константасының өрнегін құрады; -тепе -теңдік константасын анықтайды. Дескриптор:	Қосымша Қосымша Тақырыптық презентация Қосымша										

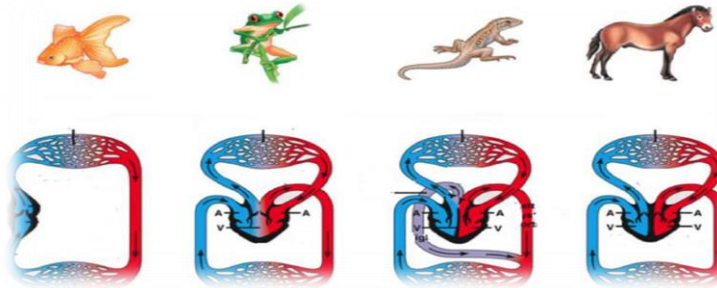
		$N_2 + 3H_2 = 2NH_3$			булары әрекеттесу теңдеуінің тепе-теңдік константасы А) 0,12 В) 0,36 С) 0,28 D) 0,25 №3 есеп. Қайтымды реакция $A + B \leftrightarrow 2C$ теңдеуімен сипатталады. А және В заттарының әрқайсысы 1 мольден алынды. Тепе - теңдік орнаған қоспада 1,5 моль С заты қалды. А және В заттарының тепе-теңдіктегі концентрациялары мен тепе-теңдік константасын есептеңдер.	-А және В заттарының тепе-теңдіктегі концентрациясын есептейді; -тепе-теңдік константасының өрнегін қолданып, есепті шығарады.																					
		моль/ л	моль/ л	моль/ л																							
	С0- бастапқы конц	1,5	2,5	0																							
	Сж – жұмсалған конц	0,25	0,75	0,5																							
	Ст-т - тепе- теңдік конц	1,25	1,75	0,5																							
Берілген тапсырманы орындатады, бақылайды.					<table><tr><td></td><td colspan="3">$A + B = 2C$</td></tr><tr><td></td><td>моль/ л</td><td>моль/ л</td><td>моль/ л</td></tr><tr><td>С0- бастапқы конц</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Сж – жұмсалған конц</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Ст-т - тепе- теңдік конц</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		$A + B = 2C$				моль/ л	моль/ л	моль/ л	С0- бастапқы конц				Сж – жұмсалған конц				Ст-т - тепе- теңдік конц					
	$A + B = 2C$																										
	моль/ л	моль/ л	моль/ л																								
С0- бастапқы конц																											
Сж – жұмсалған конц																											
Ст-т - тепе- теңдік конц																											
Сабақ соңы Рефлексия	Сабақты қорытындылап, оқушылармен кері байланыс жүргізеді.				"InseRt"- әдісі арқылы сабақты қорытындылау																						
					Мен білемін	Мен нені үйрендім?																					

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Биология» пәнін
онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар**

Бөлім	Заттардың тасымалдануы			
Педагогтың аты-жөні	Ерназарова Сауле Ансратдиновна			
Күні				
Сынып: 7	Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны		
Сабақтың тақырыбы	§21 Қанайналым мүшелері – жануарлардағы тасымал.			
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары (оқу бағдарламасына сілтеме)	7.1.3.6 жануарларда заттар тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу			
Сабақтың мақсаты	1.Жануарлардың қан айналым мүшелерін сипаттау; 2. Қан айналым жүйелерінің типтерін ажырату;			
Бағалау критерийі	- Жануарлардың қан айналым мүшелерін сипаттайды; - Қан айналым жүйелерінің типтерін ажыратады.			
Ойлау дағдысы деңгейлері	Білу,түсіну,қолдану			
Сабақтың кезеңі/ уақыты	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 2 мин	Ұйымдастыру кезеңі: - Амандасу; - Оқушыларды түгендеу Психологиялық ахуал қалыптастыру. «Жүректен-жүрекке» тренингі арқылы оқушылар шеңбер бойымен бір біріне тілектер білдіреді. Оқушыларды «Домино» әдісі арқылы 3 топқа бөлу. Оқушыларға суреттер, сөздер, сөйлемдер, терминдер (тамырдың, сабақтың, жапырақтың, оймақтың т.б.) таратылады. Оқушылар олардың бір-бірімен байланысын табады.	Мұғаліммен амандасады, оқушылар бір – біріне бүгінгі сабаққа сәттілік тілеп, тілек айтады Оқушылар таратылған терминдер мен суреттердің		Презентация я «ЖҮРЕКТЕН-ЖҮРЕКKE» ПАТЛЫҚ ШЕҢБЕР Топқа бөлу "Домино"

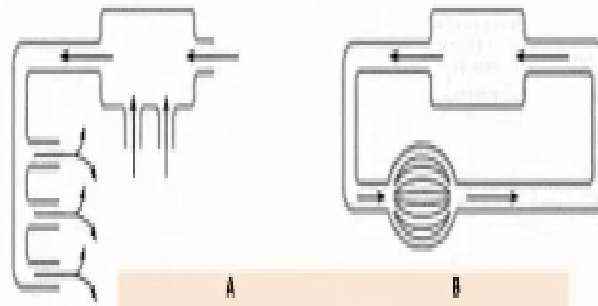
		сәйкестігін тауып, топтарға бірігеді.		
Жаңа сабаққа кіріспе 8 мин	Өткен тақырыпты еске түсіру мақсатында «Балық аршу» әдісі арқылы оқушыларға сұрақ қойылады. Интербелсенді тақтадан балықтың қабыршақтарына бекітілген сұрақтарға оқушылар жауап бергенде қабыршақтары аршылады. Сұраққа жауап берген соң жаңа сабақтың тақырыбы ашылады. Сонымен қатар өсімдіктердегі заттардың тасымалдануын жүзеге асыратын мүшелер мен ұлпаларын сұрау арқылы, жаңа сабақпен байланыстыра отырып, сабақтың мақсаты ашылады.	Оқушылар сұрақтарға жауап береді Оқушылар жауаптары арқылы жаңа тақырыпқа көшу.	Сұрақтарға жауап берген оқушыларға «Жетон» таратылады.	
Ортасы 30 мин	Жаңа сабақ «BILIMLAND» сайтынан «Кинометафора» әдісі бойынша видеоролик көрсету арқылы жаңа сабақ қысқаша түсіндіріледі. Топтық жұмыс. Жаңа сабақтың мәтіні 3 топқа «Сатылау» әдісі арқылы бөлініп беріледі. I топ- Қан айналым жүйесінің типтері II топ- Омыртқасыз жануарлардың қан айналым мүшелері III топ- Омыртқалы жануарлардың қан айналым мүшелері Жаңа сабақ меңгеріліп болған соң, оқушылардың нәтижесін көру мақсатында қалыптастырушы бағалау тапсырмалары таратылады. Қалыптастырушы бағалау №1 Ағзалардың қанайналым жүйесінің ерекшелігін сипаттаңыз. Қалыптастырушы бағалау №2	Оқушылар топта мәтінді талдап, постер қорғау арқылы бір-біріне түсіндіреді. Оқушылар қалыптастырушы бағалау тапсырмаларын дескрипторге сүйеніп орындайды.	«Өзара бағалау» Дескриптор <i>Білім алушы</i> -омыртқасыз жануарлардың қанайналым жүйесінің ерекшелігін сипаттайды; -А суретіндегі омыртқасыз жануардың қанайналым жүйесін анықтайды;	«Кинометафора» әдісі «Сатылау» әдісі

Омыртқалы жануарлардың қанайналым жүйесін салыстырып, ағзалардың қанайналым жүйесіндегі өзгерістің себебін түсіндіріңіз.

Функционалдық сауаттылық тапсырмасы.

Төменде омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың қан айналым жүйесінің сызбасы көрсетілген. Осы сызба нұсқаны төменде берілген суреттерді қалай байланыстыруға болады? Үш дәлел айтыңыз.

Оқушылар қалыптастырушы бағалау тапсырмаларын дескрипторге сүйеніп орындайды.

Оқушылар бүгінгі тақырыпты күнделікті өмірдегі кездесетін заттармен байланыстырып орындайды.

-Б суретіндегі омыртқасыз жануардың қан айналым жүйесін анықтайды;
Дескриптор негізінде бағалау
Дескриптор
Білім
алушы
омыртқалы жануарлардың қанайналым жүйесінің ерекшелігін сипаттайды;
омыртқалы жануарлардың қанайналым жүйесін салыстырып, өзгерістің заңдылықтары н түсіндіреді.

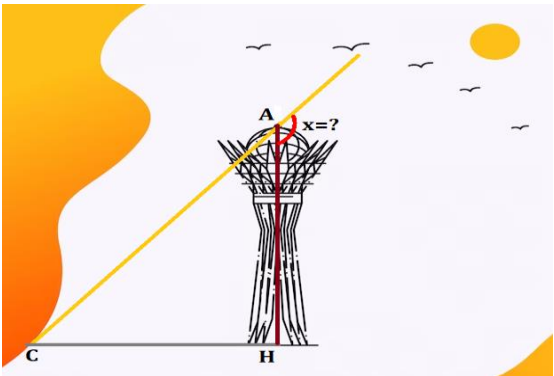
Сабақтың соңы 5 мин	Үйге тапсырма: §21 оқу; 4 –ші сызбаны дәптерге сызу; “Омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың қан айналым жүйесінің эволюциясы” деген тақырыпқа шағын эссе жазу. Рефлексия «3/2/1 әдісі»: 1. Мен білетін үш нәрсе ... 2. Мені таңқалдырған екі нәрсе ... 3. Болашақта тереңірек қарастыратын бір нәрсе....	Бүгінгі сабақтан түйген ойлары мен тұжырымдарына байланысты кері байланыс жасайды.	Сабақтың соңында оқушылардың сабаққа белсенділігі және тапсырмаларды орындау нәтижесі бойынша формативті бағалау(10 балдық жүйе).	Рефлексия парағы
--------------------------------	--	---	--	-------------------------

2-модель. «Тірек мектебі – магнитті мектептерде» онлайн оқытуды ұйымдастыру бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарларының үлгілері

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Алгебра» пәнін
онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар**

Бөлім:	9.3А Тригонометрия			
Педагогтің Т.А.Ә:	Оразбаев Медет Аманғалиұлы			
Күні:	15.02.2023			
Сынып: 9А	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы:	Келтіру формулалары есептер шығару			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары:	9.2.4.4 келтіру формулаларын қорытып шығару және қолдану;			
Сабақ мақсаты:	Барлық оқушылар: келтіру формаларын тұжырымдайды; Көпшілігі: келтіру формулаларын есептер шығаруда қолданады; Кейбірі: келтіру формулаларын қорытып шығарады;			
Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі/уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	<u>Ұйымдастыру</u> Амандасу; Топқа бөлу: Оқушылар жасырылған карточкаларды таңдау арқылы 4 топқа бөлінеді. Әр топтан бағалаушы оқушы тағайындалып, бағалау парағы үлестіріледі. Сабақ тақырыбын және мақсатын айту; Бүгінгі сабақта меңгеретініңіз: Келтіру формулаларын тұжырымдайды; Келтіру формулаларын қорытып шығарады; Келтіру формулаларын есептер шығаруда қолданады;	Сұрақтарға жауап береді.		Тригонометрия-лық формулалар

	Келтіру формуласын қолданбалы есепте пайдаланады			
Сабақтың ортасы 10 мин	<u>Миға шабуыл</u> (2 балл) Үштік және жұптық жұмыс есебін ұсынып, бірлік шеңбер арқылы кейбір келтіру формулаларын оқушылардың қорытып шығаруына мүмкіндік беру. Дескриптор: 1) Бұрыштың қай ширекке тиісті екенін тауып, таңбасын анықтайды; 2) Ох, Оу осьтері бойынша жылжытуының шарттарын ескеріп, берілген функцияның атауы өзгермейді немесе өзгертіндігін қолданады; Егер түрлендірілетін тригонометриялық функциялардың аргументтерінде $\pi + t$, $\pi - t$, $2\pi + t$, $2\pi - t$ қосындылары болса, онда тригонометриялық функциялардың атаулары сақталады. Егер түрлендірілетін тригонометриялық функциялардың аргументтерінде $\frac{\pi}{2} + t$, $\frac{\pi}{2} - t$, $\frac{3\pi}{2} + t$, $\frac{3\pi}{2} - t$ түрдегі қосындылар болса, онда тригонометриялық функциялар атауларын өзгертеді. ($\sin \alpha \rightarrow \cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha \rightarrow \operatorname{ctg} \alpha$). t аргументі бойынша алынған функцияның алдына бастапқы функция $0 < t < \frac{\pi}{2}$ шартты қанағаттандыратын таңбаны қою керек.	Интерактивті тақтаны пайдалану арқылы сәйкес жауаптарды анықтайды, пазлды құрастырады. Тақырып бойынша ресурстарды қарап, танысады	Дескриптор: 1) Бұрыштың қай ширекке тиісті екенін тауып, таңбасын анықтайды; 2) Ох, Оу осьтері бойынша жылжытуының шарттарын ескеріп, берілген функцияның атауы өзгермейді немесе өзгертіндігін қолданады; Мұғалім бағалау карточкасын қолданады.	https://learningapps.org/display?v=p4zgxd3uc23 Презентация

10 мин	Кез келген келтіру формуласын бұрыштың градусық өлшемі үшін де жазуға болады, яғни тригонометриялық функциялар аргументінде $90^\circ + \alpha$, $90^\circ - \alpha$, $180^\circ + \alpha$ өрнектер болғанда. Тақырыптың түйіні: Егер түрлендірілетін тригонометриялық функциялардың аргументтерінде $\pi + t$, $\pi - t$, $2\pi + t$, $2\pi - t$ қосындылары болса, онда тригонометриялық функциялардың атаулары сақталады. Егер түрлендірілетін тригонометриялық функциялардың аргументтерінде $\frac{\pi}{2} + t$, $\frac{\pi}{2} - t$, $\frac{3\pi}{2} + t$, $\frac{3\pi}{2} - t$ түрдегі қосындылар болса, онда тригонометриялық функциялар атауларын өзгертеді. ($\sin \rightarrow \cos \alpha$, $\operatorname{tg} \rightarrow \operatorname{ctg}$).			
	Топтық жұмыс (3 балл) 	Берілген тапсырма бойынша өз ойларын ортаға салып, пікірлерін білдіріп, топтық талдау жасайды. Талқылау нәтижесінде өзара бір келісімге келіп есепті орындайды.	Дескриптор: 1) Гипотенузаның ұзындығын есептейді; 2) Сәйкесінше $\angle \text{САН}$ бұрышының синусы, косинусы, тангенсі, котангенсі қатынасын алады;	Авторлық есеп (Брадис таблицасы, оқулықта 317-бет) Презентация

5 мин	Бәйтеректің биіктігі 97 м. Күн сәулесінің әсерінен пайда болған көлеңкенің ұзындығы 56 м. Суретте көрсетілгендей α доғал бұрышының синусын, косинусын, тангенсін, котангенсін табуды ұсынамын.		3) Ішкі бұрышты есептеп, келтіру формуласына қояды; Топ басшысы тобындағы оқушылардың белсенділігі бойынша бағалайды.																			
10 мин	Сәйкестендіру (1 балл) 4 топқа төрт түрлі тапсырма беріледі. $\sin(90^\circ + \alpha) =$ $\cos \alpha$ $\cos 150^\circ =$ $-\frac{\sqrt{3}}{2} \quad \sin(-\alpha) =$ $-\sin \alpha$	А2 форматындағы қағазға қиындыларды желімдеу арқылы, сәйкес жұптарды табады.	Толық дұрыс жауап алынса, топтың барлық мүшелері бағаланады.	А2, желім																		
	Өзіндік жұмыс (4 балл) №1 <table><tr><td></td><td>Есептеңіз</td><td>Жауабы:</td></tr><tr><td>1</td><td>$\operatorname{ctg} 150^\circ =$</td><td>$-\sqrt{3}$</td></tr><tr><td>2</td><td>№669 (а)</td><td>$\operatorname{tg}^2 \alpha$</td></tr></table> №2 <table><tr><td></td><td>Есептеңіз</td><td>Жауабы:</td></tr><tr><td>1</td><td>$\cos 150^\circ =$</td><td>$-\frac{\sqrt{3}}{2}$</td></tr><tr><td>2</td><td>№669 (ә)</td><td>$\cos \alpha$</td></tr></table> №3		Есептеңіз	Жауабы:	1	$\operatorname{ctg} 150^\circ =$	$-\sqrt{3}$	2	№669 (а)	$\operatorname{tg}^2 \alpha$		Есептеңіз	Жауабы:	1	$\cos 150^\circ =$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$	2	№669 (ә)	$\cos \alpha$	Берілген тапсырманы жеке орындайды.	Дескриптор: №1-тапсырма: Берілген тринометриялық функцияның мәнін есептейді; №2 тапсырма: Келтіру формуласын пайдаланады; Өрнектерді ықшамдайды;	Жалпы білім беретін мектептің 9—сыныбына арналған оқулық. Оқулық авторлары: Г.Н.Солтан және т.б. Келешек-2030 баспасы, 2021 жыл
	Есептеңіз	Жауабы:																				
1	$\operatorname{ctg} 150^\circ =$	$-\sqrt{3}$																				
2	№669 (а)	$\operatorname{tg}^2 \alpha$																				
	Есептеңіз	Жауабы:																				
1	$\cos 150^\circ =$	$-\frac{\sqrt{3}}{2}$																				
2	№669 (ә)	$\cos \alpha$																				

		Есептеңіз	Жауабы:		Өрнектің мәнін табады; Мұғалім бағалау карточкасын қолданады.	
	1	$\operatorname{tg} 300^\circ =$	$-\sqrt{3}$			
	2	№669 (б)	$-\operatorname{ctg} \alpha$			
	№4					
		Есептеңіз	Жауабы:			
	1	$\sin 225^\circ =$	$-\frac{\sqrt{2}}{2}$			
	2	№669 (в)	$2\cos^2 \alpha$			
Сабақтың соңы 5 мин	Бүгінгі сабақта: Келтіру формулаларын тұжырымдайды; Келтіру формулаларын қорытып шығарады; Келтіру формулаларын есептер шығаруда қолданады; Келтіру формуласын қолданбалы есепте пайдаланады; Рефлексия: Білім почтасы Оқушылар хатқа сабаққа деген пікірлерін қалдырып, почтаға салады. Үйге тапсырма: №673, №674 /Г.Н. Солтан/			Тақырыпты меңгергенін анықтау .	Кері байланыс	

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Алгебра» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Сабақтың тақырыбы: Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу

Бөлімі:	
Педагогтің аты-жөні:	Аманжол С.М.
Күні:	10.10.2023
Сыныбы:	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	12.2.1.4 – қозғалыстағы дененің жылдамдығы мен орташа жылдамдығын есептеу
Сабақтың мақсаты:	<i>Барлық оқушылар істей алады:</i> Жылдамдық, орташа жылдамдық шамаларының физикалық мағынасын біледі, түсінеді. <i>Көптеген оқушылар істей алады:</i> Жылдамдықты өмірмен байланыстыра алады. <i>Кейбір оқушылар істей алады:</i> Жылдамдықтың бірліктерін ХБЖ-ін меңгере отырып, есептер шығаруда қолдана алады
Бағалау критерийлері	-Жылдамдық туралы ұғымды біледі -Жылдамдықтың өлшем бірліктерін ХБЖ-не келтіре алады. -Қозғалыстағы дененің жылдамдығы мен орташа жылдамдығын есептейді. -Жылдамдық формуласын түрлендіре алады.
Құндылықтарға баулу	Индустрияландыру мен инновацияларға негізделген экономикалық өсу. Экономикалық өсу – бұл біздің ең маңызды міндетіміз, өндірісті, білім мен ғылымды біріктіру арқылы адам өзінің өмірінде түрлі жылдамдықпен іс-әрекет жасайды: жылдам немесе жәй қозғалады, техникаларды түрлі жылдамдықпен әрекетке келтіреді, жылжытады және т.б.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 10 минут	1. Ұйымдастыру бөлімі Оқушылардың зейінін шоғырландыру, түгелдеу. 2. Атмосфералық орта қалыптастыру «Досыма ақ тілегім» әдісі бойынша бір-бірлеріне жақсы лебіздерін білдіреді. 3. Топқа бөлу «Мозаика» оқушылар мозаика арқылы үш топқа топтастырылады және бағалау парақшалары беріледі. Мозаикада жылдамдық, орын ауыстыру, уақыт шамаларының таңбалары бір бетіне,	Оқушылар «Досыма ақ тілегім» әдісі бойынша бір-бірлеріне жақсы лебіздерін білдіреді.		Р. БАШАРҰЛ Ы маркер, А4 парақ, суреттер

	екінші бетіне тақырыптың сөздері жазылады. 1-топ Жылдамдық 2-топ Орын ауыстыру 3-топ Уақыт 4. Үй жұмысын «Ия немесе жоқ» әдісі бойынша тексеру	Әр топқа сұрақтарға тез-тез ия немесе жоқ деп жауап береді	Дескриптор -Механикалық қозғалысты сипаттайтын шамаларды біледі - Қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіреді Жалпы балл-2	1 қосымша
Сабақтың ортасы 20 минут	Жаңа сабақ Болжау» әдісі Интербелсенді тақтадан спидометр, жылдамдық формуласы, арбашалар, метр, машиналар, сағаттың суреттерін шығарамын, артынан 1,5 минутдай жылдамдық тақырыбына байланысты бейнеролик көрсетемін. Бұл әдіс сабақтың тақырыбы мен мақсатын ашуға ықпал етеді. Оқушылардың болжамдарын тыңдап, қосымша сұрақтар қою арқылы қолдау көрсетемін. 1. Жылдамдық қандай шама? 2. Жылдамдық формуласы қалай оқылады ? 3. Жылдамдықтың өлшем бірліктерін атаңыз? 4. Арбашалардың жылдамдығын анықтау үшін не керек? 2. Жаңа сабақты бекіту Есеп шығару мысалдары: Алматыдан шыққан автобус Сарыөзекке дейінгі 180 км жолды 2,5 сағ жүреді. Автобустың қозғалысын бір қалыпты деп ұйғарып, оның жылдамдығын Халықаралық бірліктер жүйесінде анықтау керек. Кез келген есепті шығаруда оқушылардың ой әрекеті мен бар	Оқушылар интербелсенді тақтадағы суреттерге және бейнероликке қарап, берілген 3 минуттың ішінде 20 сөзді құрастырып, жазған ақпараттарын топта талқылайды.	Дескриптор - Жылдамдық, орташа жылдамдық шамаларының физикалық мағынасын біледі -Жылдамдық, орташа жылдамдық формуласымен танысады Жалпы балл-3 Дескриптор -Жылдамдықтың өлшем бірліктерін ХБЖ-не келтіре алады -Жылдамдық, орташа жылдамдық	Интербелсенді тақта А4 парақ бейнеролик 2-қосымша флипчарт Маркер А4 парағы стикерлер 3-қосымша

	ықыласты, ең алдымен, есептің мазмұнын теориялық талдауға бағыттайтын төмендегі жазу формасын ұсынамын. <table><tr><th>Берілгені:</th><th>SI бірлігі бойынша</th><th>Есеп мазмұнын т</th></tr><tr><td>$s=180 \text{ км}$ $t= 2,5 \text{ сағ}$</td><td>$s=18 \cdot 10^4 \text{ м}$ $t=9 \cdot 10^3 \text{ с}$</td><td>Автобус бірқалыпты қозғалғ $v=s/t$ формуласы бойынша т ларды, әдетте, SI бірлігінде $s=180 \text{ км}=180 \cdot 1000 \text{ м}=18 \cdot 10^5 \text{ м}$ $t= 2,5 \text{ сағ}=2,5 \cdot 3600 \text{ с}=9 \cdot 10^3 \text{ с}$</td></tr><tr><td>$v=?$</td><td></td><td></td></tr></table> <i>Шешуі:</i> $v=\frac{s}{t} = \frac{18 \cdot 10^4 \text{ м}}{9 \cdot 10^3 \text{ с}} = 20 \frac{\text{м}}{\text{с}}$. «Кім жылдам» әдісі бойынша жаттығулар орындау. Постермен жұмысЖаттығу 2.1 № 3,4,5 3. Сергіту сәті «Менің көңіл-күйім» жаттығуыАлдарындағы бланкіге өз көңіл-күйлерінің суретін салады.	Берілгені:	SI бірлігі бойынша	Есеп мазмұнын т	$s=180 \text{ км}$ $t= 2,5 \text{ сағ}$	$s=18 \cdot 10^4 \text{ м}$ $t=9 \cdot 10^3 \text{ с}$	Автобус бірқалыпты қозғалғ $v=s/t$ формуласы бойынша т ларды, әдетте, SI бірлігінде $s=180 \text{ км}=180 \cdot 1000 \text{ м}=18 \cdot 10^5 \text{ м}$ $t= 2,5 \text{ сағ}=2,5 \cdot 3600 \text{ с}=9 \cdot 10^3 \text{ с}$	$v=?$				формуласымен танысады. -Жылдамдыққа есептер шығара алады Жалпы балл-4	Маркер А4 парағы Стикерлер 3-қосымша
Берілгені:	SI бірлігі бойынша	Есеп мазмұнын т											
$s=180 \text{ км}$ $t= 2,5 \text{ сағ}$	$s=18 \cdot 10^4 \text{ м}$ $t=9 \cdot 10^3 \text{ с}$	Автобус бірқалыпты қозғалғ $v=s/t$ формуласы бойынша т ларды, әдетте, SI бірлігінде $s=180 \text{ км}=180 \cdot 1000 \text{ м}=18 \cdot 10^5 \text{ м}$ $t= 2,5 \text{ сағ}=2,5 \cdot 3600 \text{ с}=9 \cdot 10^3 \text{ с}$											
$v=?$													
Сабақтың соңы. 5мин Рефлексия 5мин Бағалау	4. Жаңа сабақты қорытындылауЭлективті тест Мұғалім алдын ала әрбір оқушыға А, В, С арқылы белгіленген түстері сәйкес ақ, сары стикерді таратады. Әрбір сұрақты қойғаннан кейін 20сек. кідіріп, сыныптан тест жауабына сәйкес әріпті көтерулерін сұрайды. Өзін-өзі және бірін-бірі бағалауды жүзеге асыру үшін дұрыс немесе дұрыс емес жауаптарды диалог құру арқылы талқылайды. «Басбармақ» әдісі Басбармақ Оқушылардың басбармақтарын көрсету арқылы сіз түсіндіргенді олардың ұғу деңгейін тексеріңіз. Басбармақ жоғарыға қарай = Мен түсінемін. Басбармақ көлденең = Мен түсінгендеймін. Басбармақ төмен қарай = Мен түсінбедім. Тапсырмалардың бағалау критерий бойынша бағаланады.		Дескриптор -Жылдамдықтың өлшем бірліктерін ХБЖ-не келтіре алады -Жылдамдық, орташа жылдамдық формуласымен танысады. -Жылдамдыққа есептер шығара алады Жалпы балл-3	4-қосымша									

Үй тапсырмасы	Үйге тапсырма Жаттығу 2.1 №8			
			Жалпы балл-12	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?			Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау
Рефлексия. Сабақ/оқу мақсаттары шынайы ма? Бүгін оқушылар не білді? Сыныптағы ахуал қандай болды? Мен жоспарланған саралау шаралары тиімді болды ма? Мен берілген уақыт ішінде үлгердім бе? Мен өз жоспарыма қандай түзетулер енгіздім және неліктен?			Бағалау критериялері 4-қосымша «Басбармақ» әдісі	Физика кабинетіндегі қауіпсіздік ережесі еске салынады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

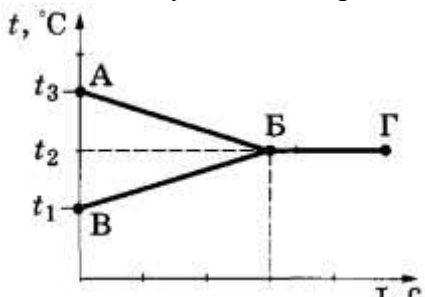
Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Сабақтың тақырыбы: № 1 зертханалық жұмыс «Температуралары әртүрлі суды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру»

Бөлімі:	
Педагогтің аты-жөні:	Аманжол С.М.
Күні:	10.10.2023
Сыныбы:	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	№ 1 зертханалық жұмыс «Температуралары әр түрлі суды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру»
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.3.2.8 – жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттеу; 8.1.3.2 – тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтау; 8.1.3.3 – физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау

Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар істей алады: жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын біледі; Көптеген оқушылар істей алады: жылулық тепе-теңдік формуласын есептеулер жүргізуде дұрыс қолдана алады; Кейбір оқушылар істей алады: физикалық құрал-жабдықтармен өлшеу жұмыстарын жүргізе алады және құралдың абсолют қателігін анықтайды.;
Бағалау критерийлері	- Жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттейді. - Жылулық тепе-теңдік формуласын есептеулер жүргізуде дұрыс қолдана алады. - Физикалық құрал-жабдықтармен өлшеу жұмыстарын жүргізе алады және құралдың абсолют қателігін анықтайды. - Тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтай алады.
Құндылықтарға баулу	Бұл сабақ академиялық адалдық, жұпта жұмыс жасай алу, ұйымшылдық, ынтымақтастық және жауапкершілік құндылықтарын дамытуға бағытталған.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 2 мин.	Ұйымдастыру кезеңі Оқушылармен амандасу, түгендеу, сабаққа дайындығын бақылау.	Оқушылар сұраққа жауап береді.	Дескриптор: - жылу мөлшерін сипаттайды. - жылулық тепе-теңдік теңдеуін біледі.	Оқулық 8-сынып
«Ой қозғау»-әдісі 5 мин	«Ой қозғау»-әдісі арқылы өткен сабақты тексеру, жаңа тақырыпты ашуға сұрақтар беріледі. Өткен материалды меңгергендерін тексеру мақсатында қайталау жүргізу . Оқушылар сұрақтарға ауызша жауап береді. - Жылу мөлшері дегеніміз не? - Меншікті жылу сыйымдылықтың физикалық мағынасы қандай? - Графикті қолданып жылулық тепе-теңдік теңдеуін жазыңдар. Ыстық судың берген жылу мөлшері суық судың алған жылу мөлшеріне тең болады ма? Болмаса неліктен?	Оқушылар сұраққа жауап береді.	Жалпы балл -1	

	Оқушылардан ауызша болжам жасауларын сұрайды.															
Сабактың ортасы «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі 23 мин	Білім дағдысы: Білу , қолдану, түсіну (D) 1 тапсырма. «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі арқылы оқушылар жұптаса отырып зертханалық жұмысты орындайды. Зертханалық жұмысты жасау барысында вертуальды зертханалық жұмысты қолдандық. https://efizika.ru/efizika/33.html сайты арқылы жасалды. Жұмыстың орындалу барысы: Калориметрге массасы 100 г болатын ыстық суды, ал стаканға мөлшері дәл сондай суық суды құйыңдар. Ыстық және суық судың температурасын өлшендер. Суық суды еппен ыстық судың үстіне құйыңдар, термометрмен араластырып, температурасын өлшендер. Орныққан температураны пайдаланып, ыстық судың суық суға берген жылу мөлшері мен суық судың ыстық судан алған жылу мөлшерін есептендер. $Q = cm(t - t_0)$ Өлшеу және есептеу нәтижелерін кестеге жазыңдар. <table><tr><td>Ыстық су массасы m, кг</td><td>Ыстық судың бастапқы температурасы t, °C</td><td>Орнаған температура t₂, °C</td><td>Ыстық судың суық суға берген жылу мөлшері Q, Дж</td><td>Суық судың массасы m₁, кг</td><td>Суық судың бастапқы температурасы t₁, °C</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> Қорытынды жазыңыз:	Ыстық су массасы m, кг	Ыстық судың бастапқы температурасы t, °C	Орнаған температура t ₂ , °C	Ыстық судың суық суға берген жылу мөлшері Q, Дж	Суық судың массасы m ₁ , кг	Суық судың бастапқы температурасы t ₁ , °C							Оқушылар берілген тапсырманы жұппен бірге орындайды.	Дескриптор: -Жылу балансы ұғымын біледі, мысалдар келтіреді. -Жылу балансының теңдеулерін жазады. Жалпы балл- 7	ДЭ Презентация Оқулық 8-сынып. Калориметр, суық суы бар ыдыс, термометр, сыныпқа бір ыстық суы бар шәйнек
Ыстық су массасы m, кг	Ыстық судың бастапқы температурасы t, °C	Орнаған температура t ₂ , °C	Ыстық судың суық суға берген жылу мөлшері Q, Дж	Суық судың массасы m ₁ , кг	Суық судың бастапқы температурасы t ₁ , °C											

	Тәжірибені жүргізуге қандай факторлар әсер етеді? Тәжірибені жақсартудың екі жолын ұсыныңыз Тапсырманы аяқтаған соң оқушылардың жауаптарына қарай кері байланыс ұйымдастырылады. Оқушылар жылу алмасу кезінде жылудың бір бөлігі қоршаған ортаға, ал бір бөлігі – жылу алмасу жүретін ыдысқа берілетінін түсінуі тиіс.			
Жеке жұмыс «Тиімді уақыт» әдісі 10 мин	Білім дағдысы: Қолдану (I) 2-тапсырма «Тиімді уақыт» әдісі бойынша оқушыларға есеп беріледі 1. ПӘК-і 60% пеште 50°C-ғы 1 т шойынды балқыту үшін қанша тас көмір жағу керек? $c_{\text{ш}}=540 \text{ Дж/кг}^{\circ}\text{C}$, $q_{\text{т}}=30 \cdot 10^6 \text{ Дж/кг}$, $t_0^{\circ}=1150^{\circ}\text{C}$. 2. Массасы 120 г жез калориметрге массасы 100 г, температурасы 20°C керосин құйылды, сонан соң осы калориметрге массасы 200 г, температурасы 96°C темір кесегі салынды. Сол кезде керосиннің температурасы 40°C болса, керосиннің меншікті жылу сыйымдылығы қандай? $C_{\text{ж}}=380 \text{ Дж/кг}^{\circ}\text{C}$.	Оқушылар берілген есептерді шығарады	Дескриптор: -Теңдеулерді қолданып, есептер шығарады. -Есептер шығаруда формулаларды түрлендіре алады Жалпы балл- 2	ДЭ, 8-сынып оқулық Ж.О.Бақынов есептер жинағы
Сабақтың соңы. Рефлексия 5 мин	Сабақтың рефлексиясы. Мұғалім тапсырманың орындалу деңгейін талқылай отырып, сабақ мақсатына оралады. Келесі сабақты жоспарлау үшін оқушыларға сұрақтар қойылады: - нені білдім, нені үйрендім - нені толық түсінбедім - немен жұмысты жалғастыру қажет. Сұрақтар ауызша немесе жазбаша талқылануы мүмкін. Сізге сұрақтар мен қиындықтар бар ма? Үйге тапсырма: Ж.О.Бақынов е.ж Б тобы есептері	Оқушылар сұраққа жауап береді		

Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау		
«Ойлан, жұптас, бөліс» әдісінде оқушылар жұптаса отырып зертханалық жұмыс жасайды.Бұл әдіс бойынша оқушылар бір – біріне көмек беру мүмкіндігі туады. «Тиімді уақыт» әдісінде қалған уақытта жылу балансының тепе – теңдік теңдеулерін қолданып есептер шығарады, физикалық мағынасын түсінеді және формуласын жаза алады.	-Жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттейді. - Жылулық тепе-теңдік формуласын есептеулер жүргізуде дұрыс қолдана алады. -Физикалық құрал-жабдықтармен өлшеу жұмыстарын жүргізе алады және құралдың абсолют қателігін анықтайды. -Тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтай алады.	Физика кабинетіндегі қауіпсіздік ережесі еске салынады.		
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Білім беру ұйымының атауы	Т.Жармағамбетов атындағы орта мектебі (Тірек мектеп) Қарабұлақ орта мектебі (Магниттік мектеп) Қосарал негізгі мектебі (Магниттік мектеп) Көкбұлақ орта мектебі (Магниттік мектеп)		
Бөлім	Кинематика негіздері		
Педагогтің аты-жөні:	Қозыбайұлы Шерхан (Онлайн педагог) Мужабаев Абдимурат Аязбаевич (Ассистент педагог) Теміралы Аслан Есболсынұлы (Ассистент педагог) Сары Жетібай Байнауырызұлы (Ассистент педагог)		
Күні:	03.10.2023 жыл		
Сыныбы: 9 «А»	Қатысушылар саны:		Қатыспағандар саны:
	Қарабұлақ орта мектебі		Қарабұлақ орта мектебі
	Көкбұлақ орта мектебі		Көкбұлақ орта мектебі
	Қосарал негізгі мектебі		Қосарал негізгі мектебі
Сабақтың тақырыбы:	Сызықтық және бұрыштық жылдамдықтар. Практикалық жұмыс №1		
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты	9.2.1.13 дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын сызықтық және бұрыштық шамалар арқылы сипаттау; 9.2.1.14 сызықтық және бұрыштық жылдамдықты байланыстыратын өрнекті есептер шығаруда қолдану		
Сабақтың мақсаты:	- дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын түсіну және сипаттау; -бұрыштық орын ауыстыруды радианмен көрсету; -сандық және сапалық есептер шығаруға бұрыштық жылдамдықтың түсініктерін қолдану - нәтижеге болжамды баға беру;		
Бағалау критерийлері	- Қисық сызықты траектория бойымен бұрыштық жылдамдықпен және үдеумен қозғалысты сапалы түсіндіре алады ; - Бұрыштық және сызықтық жылдамдық арасындағы байланысты көрсететін формуланы есептеуде қолданады; - Қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды есептеп анықтайды; - Центрге тартылатын күш пен центрге тартылатын үдеудің бағытын біледі; Центрге тартқыш үдеу түсігін қалыптастырып, формуласы біледі.		
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану		

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі / Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	Үй жұмысын тексеру.	Сұрақтарға жауап береді. Сыныптастарының жауабын тыңдап, ұсыныстар айтады.	Дескиптор -шеңбер бойымен қозғалысты сипаттайды	Интербелсенді панель, презентация (суреттер)
Ұйымдастыру	Тұйық траектория бойынша қозғалуы мүмкін денелерге			

Өткен білімді еске түсіру 6 мин	мысал келтіруді ұсыну. Мүмкін болатын шеңбер орбиталары: • ұшақ қозғалысындағы «өлі тұзақ» • жіп айналасында айналатын тас • айналыстағы CD • центрден тепкіш киім кептіргіште кептірілетін киім • центрифугадағы химикаттар • бұрылыстағы машина қозғалысы • ядро маңындағы орбитадағы электрондар • жәрмеңке алаңы бойынша серуендеу орбитадағы серіктер немесе ғаламшарлар		-центрге тартқыш үдеуді анықтайды												
Сабақтың ортасы 30 мин	Оқушыларға жаңа сабақты түсіндіру. Келесі терминдердің мағынасын ашу: бұрылу бұрышы, радиан, бұрыштық жылдамдық, сызықтық жылдамдық. ($v = 2\pi r/T$, $\omega = 2\pi r/T$ нәтижесінде $v = r\omega$ екендігі шығады.) Оқушыларға перзентация арқылы формулаларды жаздыртып, түсіндіру. Оқушылардан сабақта өткен негізгі терминдер мен ұғымдарды сұрау. Тұзу сызықты қозғалыс пен айнымалы қозғалыстың кинематикалық шамалардың арасындағы ұқсастықтар кестесін жасату. <table><tr><td>№</td><td>Тұзу сызықты қозғалыс</td><td>Айналыс қозғалыс</td></tr><tr><td>1.</td><td>x - координата</td><td>φ – бұрыш</td></tr><tr><td>2.</td><td>$\vec{v}$ - сызықтық жылдамдық</td><td>$\vec{\omega}$ - бұрыштық жылдамдық</td></tr><tr><td>3.</td><td colspan="2">$s = \varphi R$</td></tr></table>	№	Тұзу сызықты қозғалыс	Айналыс қозғалыс	1.	x - координата	φ – бұрыш	2.	$\vec{v}$ - сызықтық жылдамдық	$\vec{\omega}$ - бұрыштық жылдамдық	3.	$s = \varphi R$		Дескриптор -бұрыштық жылдамдық формуласын біледі -сызықтық жылдамдықты біледі -үдеу бағытын біледі	Bilimland, roqet платформалары
№	Тұзу сызықты қозғалыс	Айналыс қозғалыс													
1.	x - координата	φ – бұрыш													
2.	$\vec{v}$ - сызықтық жылдамдық	$\vec{\omega}$ - бұрыштық жылдамдық													
3.	$s = \varphi R$														

	<table><tr><td>4.</td><td colspan="2">$v = \omega R$</td></tr><tr><td>5.</td><td>$x = x_0 + vt$</td><td>$\varphi = \varphi_0 + \omega t$</td></tr><tr><td>6</td><td>$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$</td><td>$\vec{\varepsilon} = \frac{\Delta \vec{\omega}}{\Delta t}$</td></tr></table> Оқушыларға бұрыштық және сызықтық жылдамдық арасындағы байланысты көрсететін, бұрыштық орын ауыстыру, бұрыштық жылдамдықты анықтайтын формуланы түрлендіріп орындайтын есептер шығарту Сабақты қорытындылау.	4.	$v = \omega R$		5.	$x = x_0 + vt$	$\varphi = \varphi_0 + \omega t$	6	$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$	$\vec{\varepsilon} = \frac{\Delta \vec{\omega}}{\Delta t}$	-теңдеулерді дұрыс түрлендіре алады	Есептер жинағы
4.	$v = \omega R$											
5.	$x = x_0 + vt$	$\varphi = \varphi_0 + \omega t$										
6	$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{\Delta t}$	$\vec{\varepsilon} = \frac{\Delta \vec{\omega}}{\Delta t}$										
Сабақтың соңы. 9 мин	Жұмысқа қортынды жазылады: 1) Бүгінгі сабақтың оқу мақсаты не болды деп ойлайсындар? 2) Сабақта нені үйрендіңдер? 3) Қандай қиындықтар кездесті ? Үй жұмысы: есептер жинағы №7-8 Үй тапсырмасы: №1.4 жаттығу	Оқушылар стикерлер бойынша сабаққа рефлексия жазады	Бірнеше оқушы өз ойымен бөлісіп, оқу мақсатына қалай қол жеткізгені туралы пікір бөліседі.	Стикер, слайд								
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау									
Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		Тапсырмаға критерий бойынша құрастырылған дескрипторларды қолдану арқылы, ал критерий оқу мақсатына тікелей негізделген болуы қажет	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.									
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2:												

Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек?

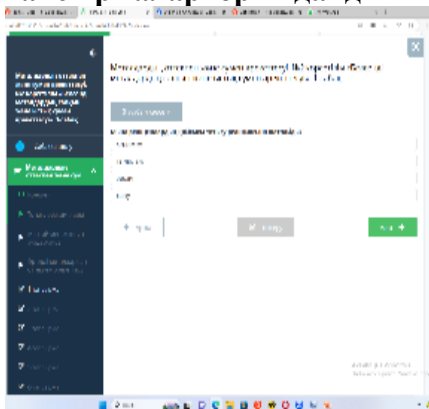
1:

2:

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:		Металдардың химиялық белсенділігі	
Педагогтің аты-жөні: Г.Д.Досниязова		Мектеп: Т.Шанов атындағы ЖОББМ Жанақоныс ЖОББМ Сарқамыс НОМ	
Күн: 11.10.2023ж	Сыныбы: 8	Қатысушылар саны:8	Қатыспағандар саны:
Тақырыбы:	Металдардың оттегімен және сумен әрекеттесуі. №2көрсетілім «Белсенді металдардың салқын және ыстық сумен әрекеттесуі		
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.2.4.1 -кейбір металдар басқаларға қарағанда тотығуға тезірек ұшырайтындығын білу; 8.2.4.2 -белсенді металдардың салқын сумен, ыстық су немесе бумен әрекеттесуін сипаттау; 8.2.4.3 -металдар коррозиясын туындатуға әсер ететін жағдайларды зерттеу;		
Сабақтың мақсаты:	• Коррозия анықтамасын еске түсіру және оларға әсер ететін факторлармен танысады; • Шегенің әр түрлі ерітінділерде коррозияға ұшырауын зерттейді; • Өте белсенді металдармен танысады; • Белсенді металдардың сумен реакциясын тәжірибе арқылы көріп, оны анализ жасай алады; Металдардың сумен реакциясының теңдеулерін жазады;		

Сабақ барысы	Мұғалімнің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	I. Ұйымдастыру кезеңі: а) «Комплимент айту» әдісі бойынша жағымды психологиялық ахуал орнатады	Оқушылар шеңберге тұрып «Комплимент айту» тәсілі арқылы сыныпта жағымды ахуал орнатады .	Кері байланыс: Мадақтау арқылы бағаланады	
	II Үй тапсырмасы «Қос шеңбер» тәсілі арқылы сұрақ қояды, өткен тақырыптар бойынша білімдерін еске түсіреді. «Галерея» тәсілі арқылы сұрақтар қою отырып жаңа сабақтың	Оқушылар «Қос шеңбер» тәсілі арқылы жауап береді. Оқушылар ішкі және сыртқы шеңберге бөлініп тұрады. Ішкі шеңберде тұрған оқушылар өздерін қарама – қарсы сыртқы шеңберде тұрған оқушылармен берілген сұрақтар төңірегінде диалог жасайды. Мұғалім қол шапалақ соққан кезде орын	Кері байланыс: Мадақтау арқылы бағаланады . «Жарайсың !» «Тамаша жауап»т .б	

	тақырыбын, мақсатын анықтайды. 	алмастырып жылжып отырады тәсілі арқылы сұрақтарға жауап береді, өткен тақырыптар бойынша білімдерін еске түсіреді. «Галерея» тәсілі арқылы сұрақтарға жауап бере отырып, жаңа сабақтың тақырыбын, мақсатын анықтайды		
Сабақтың ортасы	III Жаңа сабақ Мұғалім жаңа тақырып бойынша қысқаша ақпарат береді, Металдар коррозиясы туралы бейне ролик көрсетеді Мұғалім көрсетілімі №2 көрсетілім «Белсенді металдардың сумен реакциясы» Мақсаты: Өте белсенді металдардың салқын сумен реакциясын зерттеу; Ең белсенді металдар таңдалады (натрий, калий). Суық сумен реакциясы көрсетіледі.	Оқушылар мұғалімнің түсіндіруін тыңдап, мысалдарды талдайды, түсіндіреді реакция теңдеулерін жазып, мысалдарды талдайды, Металдардың жемірілуі жайлы видео Натрийдің сумен әрекеттеуін реакция түрінді жазады Оқушылар көрсетілген тәжірибені көреді және мұғалім қойған сұраққа жауап береді. Оқушылар жасалған жұмыстардың реакция теңдеулерін дәптерлеріне жазады.	Кері байланыс: Мадақтау арқылы бағаланады Дескриптор: -белсенді металдардың сумен әрекеттесу реакциясын жазады	A4 парағы BilimClass - BilimLand Roced платформасы
	Сабақты бекіту тапсырмалары.	Bilimland платформасынан тапсырмалар орындайды 	скриптор: -орташа белсенді металдардың сумен әрекеттесу реакциясын түсінеді - металдар коррозиясын туындатуға әсер ететін	BilimClass - BilimLand

			жағдайларды біледі - тотығу реакцияларын жаза алады	
Сабақтың соңы	Кері байланыс «Шығу билеті» Маған сабақта қиын болды Маған сабақта жеңіл болды Маған әлі де көмек керек	Кері байланыс «Шығу билеті» Маған сабақта қиын болды Маған сабақта жеңіл болды Маған әлі де көмек керек	Кері байланыс: «Шығу билеті» арқылы	
	Үй тапсырмасы §.11оқу С денгейі тапсырмалары			

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	7.1В Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі			
Педагогтің аты-жөні:	Сәрсенбаева Т.С			
Күні:	11.10.2023 ж			
Сыныбы: 7 (Онлайн)	Қатысушылар саны:		Қатыспағандар саны:	
	Көкбұлақ орта мектебі		Көкбұлақ орта мектебі	
	Қарабұлақ орта мектебі		Қарабұлақ орта мектебі	
	Қосарал негізгі мектебі		Қосарал негізгі мектебі	
Сабақтың тақырыбы:	Салқындау үдерісі №4 зертханалық тәжірибе «Салқындау үдерісін зерттеу»			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	7.1.1.5 -салқындау үдерісін зерделеу, салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру			
Сабақтың мақсаты:	Салқындау үдерісін зерттеу Салқындау қисығын салу және оны сипаттайды бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын анықтайды			

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	Ұйымдастыру кезеңі: <i>Амандасу</i>	<i>Үй жұмысын тексеру.</i> Сабақтың тақырыбына шығу. Ой қозғау	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді,	http://zonalandeducation.com/mstm/physics/mechanics/energy/heatAndTemp

	Оқушыларды түгендеу	Сабақтың тақырыбын айқындау (1 слайд). 1-ші слайдтардағы суреттерді көрсету. Осы суреттерді көрген кезде оқушыларда қандай ассоциациялар туындайтынын сұрап, ой қозғау. Егер оқушылар жауапқа шыға алмаса, қосымша (С,Б) Оқушылардың бөлшектер және олардың қалпы туралы білімдеріне шолу және олардан қатты бөлшектер, сұйықтықтар мен газдар үшін негіз білдіретінін ойлануды сұраңыз.	тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	erature/heatAndTemperature.html
Жаңа сабаққа кіріспе	«Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау.	Сабақтың мақсаттарын оқушылармен бірге (емістіктер арқылы) айқындау (еміс...«құру», ... «сипаттау», ... «түсіндіру», ... «салыстыру», ... «орындау», ...«анықтама беру», т.б.	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	С) Балқу және кату ұғымдарына видео көрсету арқылы естеріне түсіру бөлшектер теориясы негізінде талқылай отырып меңгеру.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Салқындау қисығын салу және оны сипаттайды	Практикалық жұмыс парағы Интернетте модельдеу немесе (басқа) қыздыру мен салқындатуды

		Осы кезде болатын энергияның өзгерісін талқылау (презентация). (С, Т) Оқушылармен бірлесіп өзгермелі бөлшектер энергиясының мүмкін әсерін және оған қалай қол жеткізуге болатындығын талқылау (жылу энергиясын алып тастау)		бөлшектер деңгейінде модельдеу Құрал-жабдықтар мен реактивтер: Ыстық су Термометр-1шт, Стакандар-1шт, спирт шам-1шт
Лабораторлық тәжірибе №4 «судың салқындау процесін зерттеу»	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді. <i>Оқушыларға жұмыс орнын жинап, қолданылған заттарды орнына қойып, қолдарын жууды мұғалім ескеретеді!</i>	Оқушылар практикалық жұмысты орындамас бұрын мұғалім төмендегі нұсқаулықты жасайды және оқушының әр қадамын бағыттап отырады. ҚТЕ естеріне салады. Жұмыс барысы: "Практикалық жұмыс парағында орындайды" Оқушылар өз жұмыстарын келесі талаптарға сәйкес практикалық жұмысты орындайды: Бағалау критерийлері ҚТ ережелерді сақтап, тәжірибелерді орындады Термометр көрсеткіштерінің өзгерісін дұрыс әрбір минут сайын өлшеп жазды. Осьтерді дұрыс таңдап процесті толық сипаттайтын график сызды. Өз жұмыстарын бөлшектер теориясы тұрғысынан түсіндіреді, дәйекті аргументтер келтіру арқылы қорытындылай алады.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Тәжірибе жасайды	

Қалыптастырушы тапсырма		Тапсырма №1 оқушылар бөлшектер мен энергия туралы өз білімдерін пайдаланып сұйық заттың булануы, кейін қайта конденсацияланудың графигін талдайды Тапсырма №2 оқушылар мұндай мәліметтердің суға/мұзға қалай қолданыла алатындығын талқылайды және +40°C, -20°C дейінгі аралықта су үшін салқындау қисығын құрайды. (С) Судың қату кезіндегі әрекеті видео көрсету .		
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	«Бір ауыз сөз» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Жеке жұмыс: Оқушылар бір ауыз сөзбен сабақ туралы өз ойларын түсіндіріп береді. Бір ауыз сөздеріне сабақты бағалайтын келесі сөздерді айтуға болады ұнады, пайдалы, қажет, білдім, үйрендім, қызықтым, ұмтылдым, есте сақтадым, жасай аламын. т.б.	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз.				

1:

2:

Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз.

1:

2:

Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек?

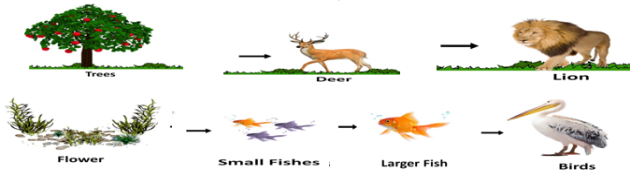
1:

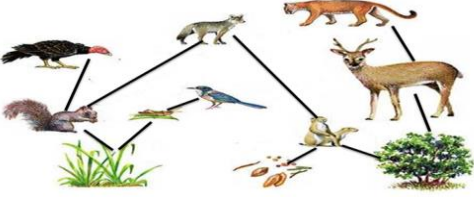
2:

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Биология» пәнін
онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар**

Мұғалімнің аты-жөні:		Ешмұханов Т.Ж				
Пән/Сынып:		Биология, 7 сынып				
Қай аптаның нешінші сабағы		1-апта, 2- сабақ				
Тарау немесе бөлім атауы:		1-тарау. Экожүйелер.				
Сабақтың тақырыбы:		Биотикалық фактор,қоректік тізбектер және қоректік торлар.				
Оқу мақсаты:		7.3.1.2-Табиғи қоректік тізбектерді салыстыру 7.3.1.3 – Қоректік тізбектер және торларды құрастыру				
Бағалау критеріі:		Табиғи қоректік тізбектерді салыстырады Қоректік тізбек және қоректік тор құрастырады				
Саралап оқыту тапсырмалары						
Ұжымдық жұмыс Биотикалық фактор		Бірлескен жұмыс (1,2 тапсырма) Тапсырманы ұсыну және дұрыс жауапты ұсыну арқылы үйрету		Жеке жұмыс Тапсырманы ұсыну, оқушылар өз бетімен орындауы		
Уақыт ы	Кезеңде рі	Тапсырма	Тапсырманың мақсаты	Мұғалімнің бақылауы мен зерттеуі не?	Бағалау	Ресурстар
1 минут 00:00 – 01:00	Ұйымда стыру	Сәлеметсіздер ме, оқушылар. Бүгін біз сіздермен биология сабағының өткен сабағында бастаған «экожүйелер» тарауын жалғастырамыз. Бүгінгі сабағымыздың тақырыбы: Биотикалық фактор,қоректік тізбектер және қоректік торлар. Сіздің білетінііңіз: • Табиғи қоректік тізбектерді салыстыру Сіздің меңгеретінііңіз: • Қоректік тізбектер және торларды құру				Презентаци я Слайд 1 Слайд 2

7-8 минут 01:00 – 01:30 01:30 – 02:00 02:00 – 02:30 02:30-03:00	Жаңа сабақ	Биологиялық фактор –тірі ағзалардың бір біріне әсер етуі.Тірі ағзалар бір түрге жатуы мүмкін. Осы ағзалар үйір немесе тұқымтоп түзеді.Омыртқасыз жануарлар жеке өмір сүреді алайда көбею мақсатында өздеріне серіктес керек етіп жұп құрады.Ал кейбір омыртқасыздар ара,құрмысқа, термиттер тұқымтоп құрады. Биотикалық факторға тірі ағзалардың қоректік типтері жатады Термин сөздер Қоректену типтері <table><tr><td>Өсімдіктер</td><td>Жануарлар</td></tr><tr><td>Күн энергиясы Фотосинтез Жасыл өсімдіктер</td><td>Өсімдікқоректілер Жыртқыштар Етқоректілер Паразиттер Өлексегегіштер (сапрофиттер</td></tr></table> Қоректену типтеріне мысалдар Қоректену типтері: Продуценттер(Түзушілер)- Фотосинтез үдерісі арқылы жарық энергиясын пайдалана отырып органикалық заттар түзеді.Бұларды 1 реттік қоректік деңгей деп атауға болады Консументтер(Тұтынушылар)- Дайын органикалық заттармен қоректенеді.1 ші реттік консументтер қоян,қой,ешкі 2 ші реттік консументтер жыртқыштар Редуценттер(Ыдыратушылар)- Органикалық заттарды ыдыратушылар,бактериялар,саңырауқұлақтар ,микроорганизмдер	Өсімдіктер	Жануарлар	Күн энергиясы Фотосинтез Жасыл өсімдіктер	Өсімдікқоректілер Жыртқыштар Етқоректілер Паразиттер Өлексегегіштер (сапрофиттер	Жаңа тақырыпты меңгеру			Презентация Слайд 3
Өсімдіктер	Жануарлар									
Күн энергиясы Фотосинтез Жасыл өсімдіктер	Өсімдікқоректілер Жыртқыштар Етқоректілер Паразиттер Өлексегегіштер (сапрофиттер									

		қоректік тізбек— қоректену типімен біріктірілген организмдер жиынтығы Қоректік тор әртүрлі қоректік тізбектен тұрады				aham-tizbegi Слайд 8 https://bilimland.kz/kk/courses/dunietanu/tiri-organizmder-zhane-olardy-ghorshahan-orta/lesson/qorek-torlary												
8 минут 03:00-03:30 03:30-03:40 03:30-03:40 03:40-04:40	Тәжірибе	Тапсырма №1. Құрлық және мұхит экожүйесіндегі қоректік тізбектерді салыстырыңыз Дұрыс жауап <table><thead><tr><th>Құрлық</th><th>Ұқсастығы</th><th>Мұхит</th></tr></thead><tbody><tr><td>Құрлықта жүзеге асады</td><td>Продуцент,конумент,редуцент ағзалардан тұрады</td><td>Мұхитта жүзеге асады</td></tr><tr><td>Продуцент ретінде ағаш,шөп,түрлі жер бетінде өсетін өсімдіктер</td><td>Белгілі бір қоректік тізбек құрылады</td><td>Продуцент ретінде балдырлар ,планктондар</td></tr><tr><td>Ауадағы оттегімен тыныс алады</td><td>Күннен бастау алады</td><td>Суда еріген оттегімен тыныс алады</td></tr></tbody></table> Тапсырма №2.	Құрлық	Ұқсастығы	Мұхит	Құрлықта жүзеге асады	Продуцент,конумент,редуцент ағзалардан тұрады	Мұхитта жүзеге асады	Продуцент ретінде ағаш,шөп,түрлі жер бетінде өсетін өсімдіктер	Белгілі бір қоректік тізбек құрылады	Продуцент ретінде балдырлар ,планктондар	Ауадағы оттегімен тыныс алады	Күннен бастау алады	Суда еріген оттегімен тыныс алады	Жаңа тақырыпты тәжірибе арқылы меңгеру		Дескриптор: Құрлық және мұхит экожүйесіндегі қоректік тізбектерді салыстырады	Презентация Слайд 19 Слайд 10 Слайд 11
Құрлық	Ұқсастығы	Мұхит																
Құрлықта жүзеге асады	Продуцент,конумент,редуцент ағзалардан тұрады	Мұхитта жүзеге асады																
Продуцент ретінде ағаш,шөп,түрлі жер бетінде өсетін өсімдіктер	Белгілі бір қоректік тізбек құрылады	Продуцент ретінде балдырлар ,планктондар																
Ауадағы оттегімен тыныс алады	Күннен бастау алады	Суда еріген оттегімен тыныс алады																

04:40-04:50		Суретті қолданып қоректік тізбек және қоректік тор құрастырыңыз Дұрыс жауап 			Дескриптор: • Қоректік тізбек құрастырады • Қоректік тор құрастырады	Слайд 12
3 минут 04:50-05:00 05:00-05:10	Бекіту	Тапсырма 1 Биологиялық диктант: Тірі ағзалардың бір біріне әсер етуі..... деп аталады. Өлген жануарлардың қалдықтарымен қоректенетін ағзалар..... деп аталады. Ағзалармен қоректенетін бірақ оларды бірден өлтірмейтін жануарларда бар олар-..... Әр түрлі қоректік тізбектен құралады. Дұрыс жауап 1.Тірі ағзалардың бір біріне әсер етуі биотикалық фактор деп аталады. 2.Өлген жануарлардың қалдықтарымен қоректенетін ағзалар сапрофиттер деп аталады. 3.Ағзалармен қоректенетін бірақ оларды бірден өлтірмейтін жануарларда бар олар-паразиттер. 4.Әр түрлі қоректік тізбектен қоректік тор құралады.	Тақырыпты меңгергенін анықтау		Дескриптор: ✓ Биотикалық факторды атайды ✓ Сапрофиттерді атайды; ✓ Паразиттерді атайды; ✓ Қоректік торды атайды;	Презентация Слайд 13 Слайд 14

05:50-06:00		Сабақты қорытындылау ✓ Қоректену типтерін ажыра аламын ✓ Қоректік тізбек және қоректік тор құрастыра аламын; ✓ Консумент, продуцент, редуцент ағзаларды жіктей аламын				Слайд 15
-------------	--	--	--	--	--	----------

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Ағылшын тілі» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Unit:	LESSON: Module 3 Lesson 7	
Teacher's name:	G.Zeinullakzy	
Date:	23.11.2021	
Grade: 10	Number present:	absent:
Topic:	How VR works?	
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to	10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	
Lesson objectives	All learners will be able to:	
	Use specific vocabulary in their speaking interact with peers	
	Most learners will be able to:	
	use formal and informal language registers in their talk use appropriate subject-specific vocabulary	
	Some learners will be able to:	
	use imagination to express their ideas and opinions recognise all the topic related words correctly both in spelling and pronunciation; discuss topic related questions	

Planned timings	Teacher's activities	Pupil's activities	Resources
Beginning the lesson	Greeting Identifying the theme of the lesson. Discussing lesson objectives: Look at the short video and tell me What are we going to talk about today? What is your aim in this lesson? Working with the copy book Open your exercise copy-books and write: What date is it today? What day is it today? What is the weather like today?	Watches the video and finds the topic of the lesson and formulates their aims	Video, slides
Middle 25 minutes	Let's repeat new words. They are on Word list 8.	Write and learn new words	Board Projector Internet Presentation and images

	Now open your vocabulary copy-books and write new words We are going to play a game “Mix and match” for activating new vocabulary. Stay in a circle take one word and a picture, then mix and match them with your classmates Now we are introducing with the text. One student begins reading the text and passes on his turn to the next student saying “I give my POPCORN to _____” Read the text again and answer the questions in ex 3 p 45: 1 How is the headset connected to the console? 2 How do our brains get the 3D images? 3 What does the headset follow and why? 4 Why can't we hear what is happening in the real world? 5 What will make us feel the virtual environment in the future? Making groups Look at the pictures and differentiate into 3 groups according to the type of the image 2D, 3D and 5D groups In groups of 4, make up True or False sentences Then pass it on to another group Other groups read the sentences and find out if they are True or False. Correct false statements		
Ending the lesson	Feedback Look at the picture and show action by miming! Individually Results. Reflection Fill in the exit ticket	Read the text passing on their turns to each other	Slides

TICKET	What I learned:	0123987	★ ★ ★
	A question I have:		
TICKET	What I learned:	0123987	★ ★ ★
	A question I have:		
TICKET	What I learned:	0123987	★ ★ ★
	A question I have:		
TICKET	What I learned:	0123987	★ ★ ★
	A question I have:		

Home task

Ex 5 page 45

Write a short summary of the text using the words in Ex 1:

VR headset, console, HDMI cable, display, headphones, microphone, controller, sensors

3-модель. Интернеті жоқ мектептерде офлайн сабақтарды ұйымдастыру бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарларының үлгілері

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Алгебра» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Сабақ	Мектеп: Қаратоғай ЖОББ Шалқар ауданы			
Күні: 06.10.2023	Мұғалімнің аты-жөні: Құлтаев Аманжол Алпамысұлы			
Сынып: 8	Қатысқан оқушы саны:		Қатыспаған оқушы саны:	
Сабақтың тақырыбы	Құрамында квадрат түбірлері бар өрнектерді тепе-тең түрлендіру			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	8.1.2.3 көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығару және көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алу.			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар: Көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығарады; көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алады. Оқушылардың басым бөлігі: Өрнектерді түрлендіріп көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығарады; көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алады. Кейбір оқушылар: Өрнектерді түрлендіріп, көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығарып; көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алып талдайды.			
Сабақ барысы				
Сабақтың кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 5 минут	Ұйымдастыру сәті Бүгінгі сабақты Ұлы педагог Ушинскийдің мына сөзімен бастау: «Бір рет айтылған әңгіме артынан қайталануы керек. Бұл ұмытылғанды еске түсіру емес, қайта ұмытып кетуді болдырмау» Стартер: « <i>Кім жылдам?</i> » Кеспеқағаздарға тақырыпты қайталауға арналған сөйлемдер жазып, оларды жинақтау. (Презентация бойынша тексеру.)	Психологиялық ахуалға берілген тапсырманы орындайды.		Психологиялық ахуал.

Негізгі бөлім Тақырыпты ашу 10 минут	Ширату жаттығулары. «Бинго» әдісі: белгілі бір тақырыпқа кіріспе немесе қарым-қатынас дағдыларын дамытудың амалы ретінде пайдаланылады. $\begin{array}{ccc} \sqrt{36} & \sqrt{24} & \sqrt{50} \\ \sqrt{125} & \sqrt{\frac{1}{4}} & \sqrt{0,32} \\ \sqrt{1,21} & \sqrt{49} & \sqrt{\frac{4}{25}} \end{array}$ Оқушыларға сұрақтар қоя отырып, оқу мақсатын бірге тұжырымдаймыз. BilimLand білім беру порталынан жаңа тақырыпқа байланысты бейнероликті көрсетемін. Жаңа материалды игеру үшін «Елшілер» әдісі: белсенді тыңдау, шешендік өнер және сөйлеу мәнері, бөлу және өзара байланыс құру дағдыларын қалыптастырады. «Атомдармен молекулалар» әдісімен топтарға бөледі.	«Бинго» әдісі		Үлестірмелі қағаздар 6-сынып математика оқулығы, карточка
Оқулықпен жұмыс 25 минут	(Т)1-тапсырма. «Үшіншісі артық» әдісі: оқушылар осы заттардың арасындағы кез келген қарым-қатынасты тереңірек түсініп, оларды тиісінше жіктей білу үшін, олардың арасындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтарды анықтайды. Ойлау, шешім қабылдау, проблеманы шешу, бірлескен жұмыс, ақпаратты басқару дағдыларын қалыптастырады. $\begin{array}{l} 1) \sqrt{75} \quad \sqrt{25} \quad \sqrt{\frac{150}{2}} \\ 2) 3\sqrt{3} \quad 3\sqrt{2} \quad 9\sqrt{\frac{1}{3}} \end{array}$	Дескриптор: дұрыс тұжырымды анықтайды; жауаптарын негіздейді.	ҚБ: «Серпілген сауал» әдісі бойынша топтар бір бірін бағалайды. 	Топтық тапсырмалар.

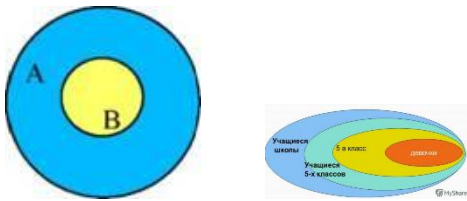
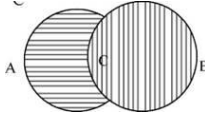
3) $\sqrt{0,5}$ $\sqrt{\frac{1,5}{3}}$ $\sqrt{0,25}$ 4) $\sqrt{41^2 - 5^2}$ $\sqrt{36 \cdot 46}$ $\sqrt{46(16+16+4)}$ Кері байланыс. 1) Көбейткішті түбір таңбасының алдына қалай шығарады? 2) Көбейткішті түбір таңбасының ішіне қалай шығарады? (Ж)2-тапсырма. «Көршіңмен талқыла» әдісі: оқушылар өз ойларын дауыстап айтып беру үшін пайдаланылады. Астана қаласындағы Бейбітшілік және келісім сарайындағы конференц-залдың едені шаршы тәріздес. Еденнің ауданы 288 м². Конференц-залдың еденіне қанша метр жиектеме (плинтус) керек? Кері байланыс. Ауданның формуласынан ұзындықты табуда көбейткішті түбір белгісінің алдына шығаруды қалай қолдандыңдар? (Т) 3-тапсырма. «Сәйкестендіру» белсенді әдісі: Оқушылардың алған білімін қолдану, нақтылау және оқушылар белсенділігін арттыру мақсатында қолданылады. Кинетикалық энергияның формуласынан $E = \frac{mv^2}{2}$ жылдамдықтың формуласын қорытып, берілген мәндерді орнына қойып кестені толтырады. E=48Дж $\frac{5\sqrt{6}}{3}$ м/с m=4 кг E=75Дж 4 м/с m=9 кг E=72Дж $2\sqrt{6}$ м/с	Дескриптор: - шаршының қабырғасын табады; - шаршының периметрін есептейді; - есептің жауабын жазады. Дескриптор: - айнымалының мәндерін формулаға қояды; - мәнін есептейді; - көбейткішті түбір таңбасының алдына шығарады; - мәндерін сәйкестендіреді.	ҚБ: «Екі жұлдыз, бір тілек» арқылы жұптар бір-бірінің жұмысын бағалайды. ҚБ: «Жетістік баспалдағы» әдісімен оқушылар берілген тапсырма бойынша қандай білім баспалдағында тұрғанын анықтайды.	
---	---	---	--

	m=9 кг Кері байланыс: Физика пәнінде квадрат түбірдің қасиеттерін қалай пайдаланасындар?			
Соңы 5 минут	Сабақты бекіту Рефлексия Үйге тапсырма:	Сабақты пысықтау тапсырмаларын орындау.		
Кері байланыс	Рефлексия (жеке,жұпта,топта, ұжымда) «Бес саусақ» әдісі. Қағаз бетіне қолыңызды қойып, саусақтарыңызды айналдыра сызады. Әр саусақтың өзінің мәні бар, солар бойынша өз ойын білдіре отырып, жан-жақты қарастырады. 1. Бас бармақ – мен үшін маңызды және қызықты болды 2. Сұқ саусақ – мен бүгін түсіндім. 3. Ортаңғы саусақ – мен үшін қиын болды. 4. Төртінші саусақ – менің бағам , өйткені... 5. Шынашақ – Мен білгім келеді	Оқушыларға «Бес саусақ» әдісі кері байланыс парағы таратылады. Оқушылар өздері белгілейді.	«СМС»	Кері байланыс парағы.

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Алгебра» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Сабақ №17	Мектеп: «Сағи Жиенбаев атындағы орта мектебі»КММ			
Күні: 04.10.23	Мұғалімнің аты-жөні: Кемалова Жанар Құлмырзақызы			
Сынып: 9	Қатысқан оқушы саны: 15	Қатыспаған оқушы саны:		
Сабақтың тақырыбы	Комбинаториканың негізгі ұғымдары мен ережелері (қосу және көбейту ережелері)			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.3.1.1 комбинаториканың ережелерін білу (қосу және көбейту ережелері); 9.3.1.2 санның факториалы анықтамасын білу;			
Сабақтың мақсаты:	Жиындар теориясының белгілеулерін (A' , $A \cup B$ және $A \cap B$ және жиынның элементтер саны) түсінеді және қолданады			
Сабақ барысы				
Сабақтың кезеңі	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Басы 5 минут	Ұйымдастыру сәті Оқушылармен амандасу, түгендеу.Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру «Белгісіз басшы» әдісі Бір қатысушы сыртқа шығарылып, сол кезде басқалары іштерінен біреуін басшы етіп сайлайды. Басшының міндеті сырттан келген адамға білдірмей, бір қимыл көрсетуі керек, қалғандары сол қимылды бірдей қайталауы керек. Сырттан келген адам кімнің басқарып тұрғанын табу керек. Егер тапса немесе бірнеше қимыл ауысқанға дейін таба алмаса, басқа адаммен ауысады. Үйге тапсырмасын тексеру: №	Психологиялық ахуалға берілген тапсырманы орындайды.		
Негізгі бөлім 10 минут	Жиын ұғымы Математикада XIX ғасырдың екінші жартысында жиын ұғымы пайда болды. Жиын ұғымының математикаға енуі жиын теориясын қалыптастырды. Жиын теориясының негізін қалаушы неміс математигі Георг Кантор (1845-1918) болды. Белгілі бір ортақ қасиеттерге ие болып, белгілі бір заңдылықпен біріккен нәрселер, объектілер жиын құрайды. Мысалы: аспандағы жұлдыздар жиыны, кітап бетіндегі әріптер жиыны, бөлімі саны болатын дұрыс бөлшектер жиыны т.с.с.	Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!»	Оқулық, жұмыс дәптері, Кітап, дәптер, қалам суреттері бейнеленген қима қағаздар топтамасы

	Жиындар элементтерден құралады. Жиындардың элементтері аталып беріледі немесе сол жиын элементтеріне ғана тән қасиет (белгі). көрсетіледі. Жиынды латынның бас әрпімен белгілеп, оның элементтерін фигуралық жақшаның ішіне алып жазу келісілген. Мысалы, "планета" сөзіндегі әріптер жиынын P әрпімен белгілесек, $P = \{a, n, l, e, t\}$ немесе $P = \{t, n, l, e, a\}$ элементтер ретін әр-түрлі жазуға болады. Жиындар шектеулі жиын, шектеусіз жиын болып бөлінеді. Мысалы, цифрлар жиыны A - шектеулі жиын, оған 10 элемент енеді. $A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ жиынының элементтер санын көрсетіп жазсақ: $n(A) = 10$. Ал натурал сандар жиыны N - шектеусіз жиын. Егер a элементі B жиынына тиісті болса, оның жазылуы: $a \in B$. Оқылуы: "a B жиынының элементі" немесе "a - B жиынына тиісті". Мысалы, 7 саны натурал сандар жиынына тиісті: $7 \in N$. Егер c элементі A жиынына тиісті болмаса, оның жазылуы: $c \notin A$. Оқылуы: "c элементі A жиынына тиісті емес". Мысалы, 0 саны натурал сандар жиынына тиісті емес: $0 \notin N$. Егер жиында бірде-бір элемент болмаса, оны бос жиын деп атайды. Бос жиынның белгіленуі: $\emptyset$. Мысалы, 74 және 79 сандарының арасындағы жай сандар жиыны - бос жиын. Егер B жиынының әрбір элементі A жиынына тиісті болса, онда B жиыны A жиынының ішкі жиыны деп аталады. Мысалы, $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ жиынындағы жұп сандар жиыны $B = \{2, 4, 6\}$. B жиынының әрбір элементі A жиынына тиісті. Белгіленуі: $B \subset A$. Оқылуы: B жиыны - A жиынының ішкі жиыны.	Жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін	деген мадақтау	ДК экраны
--	--	---	-----------------------	------------------

	Жиындардың байланыстары мен арақатынастары Эйлер-Венн дөңгелектері арқылы кескінделеді. Суретте - В жиыны А жиынының ішкі жиыны екені Эйлер-Венн дөңгелектері арқылы кескінделген. Бос жиын кез келген жиынның ішкі жиыны болады. Белгіленуі: 0 С А. Мұндағы А - қандай да бір жиын. Егер екі жиын бірдей элементтерден тұрса, онда олар тең жиындар деп аталады. Мысалы, $A=\{a,b,c\}$; $B=\{c,a,b\}$, онда $A=B$. Оқылуы: А жиыны В жиынына тең.	толықтырады.		
Оқулықпен жұмыс 25 минут	1-есеп. Сыныпта 16 ұл бала бар. Олардың 14-і бос уақытында футбол ойнағанды ұнатады, 9-ы шахмат ойнағанды ұнатады. Бұл ойындарға сыныптағы барлық ұл балалар қатысады. Сыныптағы неше оқушы бос уақытында футбол ойнағанды да, шахмат ойнағанды да ұнатады? Шешуі: Бос уақытында футбол ойнағанды ұнататын сыныптағы ұлдардың жиыны - А, $n(A)=14$. Бос уақытында шахмат ойнағанды ұнататын сыныптағы ұлдардың жиыны - В, $n(B)=9$. 1) $14 + 9 = 23$ - бос уақытында футбол ойнағанды ұнататын және шахмат ойнағанды ұнататын сыныптағы ұлдар саны. 2) $23 - 16 = 7$ - бос уақытында футбол ойнағанды да, шахмат ойнағанды да ұнататын сыныптағы ұлдар саны. Сыныптағы футбол ойнағанды да, шахмат ойнағанды да ұнататын ұлдар жиыны С болсын, онда $n(C)=7$. Демек, С жиыны А және В жиындарының қиылысу жиыны, себебі мұндағы әрбір ұл бала А жиынына да, В жиынына да тиісті (ортақ). Есептің шешуі Эйлер-Венн дөңгелектерімен былай кескіндейміз. 	Дескриптор Айнымалыларды енгізеді Есептің шарты мен белгісіз арасындағы тәуелділікті орнатады Теңдеу құрады Теңдеулер жүйесін шешеді Жауапты негіздейді	Жұлдызша арқылы бір-бірін бағалау. 	Үлестірім елі қағаздар

	Суретте - Эйлер-Венн дөңгелектері Әрбір элементі А немесе В жиындарының кем дегенде біреуіне тиісті болатын жиын А және В жиындарының бірігуі деп аталады			
Соңы 5 минут	Сабақты бекіту Рефлексия Үйге тапсырма: №	Сабақты пысықтау тапсырмаларын орындау.		
Кері байланыс	Рефлексия 	Оқушыларға «Допты лақтыр» кері байланыс парағы таратылады. Оқушылар өздері белгілейді.	«Допты лақтыр» әдісі	Кері байланыс парағы.

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Сабақтың тақырыбы: Скаляр және векторлық физикалық шамалар

Бөлімі:	Физикалық шамалар мен өлшеулер
Педагогтің аты-жөні:	Кульмурзина Жаркын Сарсенбаевна
Күні:	11.09.2023жыл
Сыныбы:	Қатысушылар саны: 8 Қатыспағандар саны: 0
Сабақтың тақырыбы:	Скаляр және векторлық физикалық шамалар
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	12.1.2.2 – скаляр және векторлық физикалық шамалар ажырату және мысалдар келтіру
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар істей алады: Оқушылар скаляр және векторлық шамалардың анықтамаларын айта алады. Көптеген оқушылар істей алады: Оқушылар скаляр және векторлық шамаларға мысалдар келтіреді, бір-бірінен айырмашылығын біледі және ажырата алады. Кейбір оқушылар істей алады: Оқушылар графиктерде, сызбаларда есептер шығару барысында, скаляр және векторлық шамаларды

	салыстыруда, векторлық шамалардың бағытын координаталық жүйеде белгілеп көрсете алады.
Бағалау критерийлері	- Скаляр және векторлық физикалық шамалардың анықтамаларын және нақты мысалдар келтіруді біледі. - Скаляр және векторлық шамаларды ажырата алады. - Оқушылар графиктерде, сызбаларда есептер шығаруда скаляр және векторлық шамаларды салыстыруды векторлық шамалардың бағытын координаталық жүйеде белгілеп көрсетуді біледі.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин.	Ұйымдастыру кезеңі Оқушылармен амандасу, түгендеу, сабаққа дайындығын бақылау. – жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру -топқа бөлу Үлкен және кіші сандар арқылы топқа бөлемін.			Үлкен және кіші сандар жазылған қағаз қиындыла ры
4 мин. «Бәйге» әдісі	Үй жұмысын сұрау: «Бәйге» әдісі арқылы үй тапсырмасын сұрау 1. Өлшеуіш құралдың шкаласы деп нені айтады? 2. Құрал шкаласының бөлік құны дегеніміз не және оны қалай анықтауға болады? 3. Өлшеудің қателігі дегеніміз не? 4. Абсолют қателік дегеніміз не? 5. Шаманы қалай дәлірек өлшеуге болатынын түсіндіріңдер	Оқушылар сұрақтарға жауап береді.	Дескриптор -Құралдың шкаласын анықтауды біледі. -Құралдың бөлік құнын анықтауды біледі. -Құралдың абсолют қателігін есептеуді біледі. -Шаманы дәлірек өлшеудің әдістерін біледі. Жалпы балл -2	Топтарға бағалау кесте А4 қағазы Маркер Стикерле р
5 мин «Миға шабуыл» әдісі	«Миға шабуыл» әдісі Жаңа тақырып: тақырыпты ашып алу. Слайдтар арқылы оқушыларға түсіндіру жұмыстарын жүргіземін.			

Сабақтың ортасы. 5 мин. «Ақпарат жинау» әдісін	«Ақпарат жинау» әдісін қолдану. Тақтада көптеген физикалық шамалар жазылған плакат ілінеді. Физикалық шамалар Скаляр шамалар Векторлық шамалар Аудан Салмақ Көлем Жол Масса Орын ауыстыру күш тығыздық уақыт ұзындық жылдамдық температура	Оқушылар скаляр және векторлық шамаларды бағандарға бөліп жұмыс дәптеріне жазады.	Дескриптор. -Оқушылар барлық физикалық шамалардан скаляр және векторлық шамаларды анықтайды. -Скаляр және векторлық шамаларды ажыратады. - Векторлық шамалардың қалай белгіленуін біледі.Мысалдар келтіре алады.	Тақта, дәптер
10мин «Ойлан-жұптас-бөліс» әдісі	«Ойлан-жұптас-бөліс» әдісі. -Скаляр шамалардың, векторлық шамалардан қандай айырмашылығы бар? -Векторлық шамаларды қалай белгілейді -Скаляр және векторлық шамаларға мысалдар келтіріңдер. -Сызбада графиктерге векторларлық және скаляр шаманы анықтап, сызып,векторлық шаманы белгілеп бағытын анықта. Сергіту сәті «Мина» әдісі (5мин) Минаны басқан оқушы сұраққа жауап береді. Ынталандыру мақсатында формативті бағалау жүргізіледі. (өте жақсы, жақсы, тамаша, керемет)	Оқушылар берілген тапсырма бойынша әрбір оқушы жеке жұмыс жасау арқылы өз ойын қорытып, жұп болып пікірлерімен бөліседі, бұл бүкіл топтық талқылауға ұласады.	Жалпы балл -2 Дескриптор -Векторлық шамаларды қалай белгілеуді біледі. -Векторлық және скаляр шамаларға мысалдар келтіруді біледі. -Сызбада векторларды белгілеп бағытын анықтай біледі. Жалпы балл-3	Слайдтар
Сабақтың соңы. 8 мин «Өзіңізді тексеріңіз» әдісі	Сабақты қорытындылау мақсатында «Өзіңізді тексеріңіз» әдісін қолдану. Бұл мәлімет «ШЫНДЫҚ» па немесе «ЖАЛҒАН» ба?	Оқушылар бұл мәлімет «ШЫНДЫҚ» па немесе	Дескриптор -Берілген тұжырымдардың арасынан дұрыс	Дәптер

Рефлексия	Тапсырмалар. Скалярлық шама — бұл бір ғана сипаттамасы, яғни сан мәні болатын физикалық шама. Векторлық шама — бұл екі сипаттамасы, яғни кеңістіктегі бағыты және сан мәні (модулі) болатын физикалық шама. Скалярлық шама — бұл екі сипаттамасы, яғни кеңістіктегі бағыты және сан мәні (модулі) болатын физикалық шама. Векторлық шама — бұл бір ғана сипаттамасы, яғни сан мәні болатын физикалық шама. Векторлық физикалық шамалардың үстіне нұсқама қойылады. Векторларға қосу және азайту амалдары қолданылмайды. Скалярлық физикалық шамалардың үстіне нұсқама қойылады.	«ЖАЛҒАН» ба деген сұрақтарға жауап жазады	тұжырымдарды таба алады. -Скалярлық шамаларға сипаттама бере алады. -Векторлық шамаларға сипаттама бере алады. Жалпы балл-3	
Бағалау	Кері байланыс «Табыс баспалдағы» әдісі: кәдімгі баспалдақтың суреті, баспалдақтың 1 - баспалдағы Мен..... БІЛЕМІН 2 - баспалдағы Мен..... ТҮСІНЕМІН, 3 - баспалдағы Мен..... ЖАСАЙ АЛАМЫН			
Үй тапсырмасы	Әр тапсырманың бағалау критериилері бойынша 10 баллдық жүйемен бағалау		Жалпы тапсырмалар бойынша 10 балл	
	§3, 1.1 – жаттығу			

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Сабақтың тақырыбы: Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)

Бөлімі:	Физикалық шамалар мен өлшеулер
Педагогтің аты-жөні:	Азаматова Лунара Азаматқызы

Күні:	
Сыныбы:	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	12.1.2.1 – физикалық шамаларды олардың SI- жүйесіндегі өлшем бірліктерімен сәйкестендіру
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар істей алады: Физикалық шамалар олардың өлшем бірліктері жайлы ақпараттар алады. Күнделікті тұрмыста кездесетін мысалдарға тәжірибе жүргізе отырып, түсінеді. Көптеген оқушылар істей алады: Физикалық шамаларды ХБЖ-гі өлшем бірліктермен сәйкестендіреді. Кейбір оқушылар істей алады: Берілген физикалық шамаларды ажыратып, ХБЖ-не айналдырып, есептер шығаруда қолдана алады.
Бағалау критерийлері	-физикалық шамаларға сәйкес өлшем бірліктер таңдайды. -физикалық шамаларды ХБЖ –не айналдыруда есеп шығара алады -аспаптың бөлік құнын анықтап алады
Құндылықтарға баулу	«Мәңгілік ел» жалпы ұлттық идеясының «Индустрияландыру мен инновацияларға негізделген экономикалық өсім» құндылығы шығармашылық және сын тұрғысынан ойлау, қарым-қатынас жасау қабілеті, жауапкершілік, өзгелердің мәдениетіне және көзқарастарына құрметпен қарау. -айналасына қамқорлық көрсету. -өндірісті, білім мен ғылымды біріктіру

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин.	Ұйымдастыру кезеңі Оқушылармен амандасу, түгендеу, сабаққа дайындығын бақылау. – жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру			
5 мин. «Миға шабуыл» әдісі	Алдыңғы оқу бойынша қайталау. «Миға шабуыл» Kahoot.it 1. Табиғатты зерттеудің кең тараған ғылыми әдістері қандай? 2. Физикалық теория деп нені айтамыз? 3. Эксперименттің басқа ғылыми әдістерден ерекшелігі неде? 4. Ғылыми болжам деген не? 5. Физикалық құбылыстарға нелер жатады? Roged бағдарламасы арқылы	Оқушылар сұрақтарға жауап береді.	Дескриптор – сөздердің мағынасын біледі айырмашылықтарын ажырата алады Жалпы балл -2	Оқулық, өтілген материал бойынша дайындалған сұрақтарды Kahoot.it платформасы арқылы сұрау

2 мин	ХБЖ-ның құрылу тарихы туралы видео көрсету	Оқушылар экранда видео көреді		ДК экраны																				
Сабақтың ортасы. 5 мин. «Ой талқы» әдісі	Ой талқы әдісі арқылы видео нені түсіндіңіз? Не айта аласыз? Масса / кг, г, т, ц,мг/ Ұзындық / м,км,см,дм,мм/ Сағат /с,сағ,мин, жыл,тәулік/	Топ ережесін сақтай отырып, оқушылар физикалық шаманың өлшем бірліктерін айтады.		ДК экраны																				
12 мин. Топтық жұмыс «Ойлан, Бірік, Бөліс» әдісі	Топтық жұмыс «Ойлан, Бірік, Бөліс» әдісі арқылы кестені толтыру <table><tr><td>Физикалық шамалар</td><td>Өлшем бірліктер</td><td>ХБЖ-сі</td><td>Құралдар</td></tr><tr><td>масса</td><td>кг, г, т, ц, мг</td><td>кг</td><td>Таразы</td></tr><tr><td>градус</td><td>°C Цельсий, Ф, К</td><td>°C Цельсий</td><td>Термометр</td></tr><tr><td>уақыт</td><td>с, мин, сағ, жыл, тәулік</td><td>с</td><td>Сағат</td></tr><tr><td>ұзындық</td><td>м, см, мм, дц</td><td>м</td><td>Сызғыш</td></tr></table>	Физикалық шамалар	Өлшем бірліктер	ХБЖ-сі	Құралдар	масса	кг, г, т, ц, мг	кг	Таразы	градус	°C Цельсий, Ф, К	°C Цельсий	Термометр	уақыт	с, мин, сағ, жыл, тәулік	с	Сағат	ұзындық	м, см, мм, дц	м	Сызғыш	Оқушылар топпен бірлесіп, кестені толтырады	Дескриптор -Физикалық шаманың өлшем бірлігін, ХБЖ-сын, құралын анықтай алады. Жалпы балл -3	Таразы, термометр, сағат, сызғыш
Физикалық шамалар	Өлшем бірліктер	ХБЖ-сі	Құралдар																					
масса	кг, г, т, ц, мг	кг	Таразы																					
градус	°C Цельсий, Ф, К	°C Цельсий	Термометр																					
уақыт	с, мин, сағ, жыл, тәулік	с	Сағат																					
ұзындық	м, см, мм, дц	м	Сызғыш																					
8мин «Кім жылдам» әдісі жеке жұмыс	Жеке жұмыс. №2 Эксперименттік есептер шығару «Кім жылдам?» 1. Оқу партасының ұзындығын, енін қарыспен өлшеңіз? 2. Кітаптың ұзындығын, енін қарыспен өлшеңіз? 3. Пілдің массасымен маса массасын анықтап, ХБЖ-ға айналдыр?		Дескриптор - Эксперименттік тапсырмадағы шамаларды қарыспен өлшей алады, ХБЖ-ға айналдыра алады Жалпы балл -3	Vaamboozle сайты арқылы тапсырма беру																				

Сабақтың соңы. 5мин Топтық жұмыс. «Пайымдау тест»	Топтық жұмыс. «Пайымдау тест» Тест 1.Бес сөздің қайсысы физикалық шаманы білдіреді. а)сағат , б)алюминий , в) килограм , г) масса , д) жер 2. Халықаралық жүлдеде қандай бірлік ұзындықтың негізгі бірлігі болып табылады. А) метр , Б) сантиметр , В) Километр , Г) Гектар, 3. Қандай бірлік массаның өлшем бірлігі болып табылмайды. А)Килограмм Б) Гектар В) Грамм Г) Тонна Д) миллиграмм 4.Кило ондық қоспашасы нені білдіреді . А)10 Б)100 В)100000 Г)1000 Д)0.1 5.Бес сөздің қайсысы физикалық денені білдіреді. А)Ұзындық Б)автомобиль В)Метр Г)Масса Д)Қозғалыс 6.Температураның өлшем бірлігін көрсетіңіз. А)секунд Б)метр В)градус Г)грамм Д)тонна	Оқушылар тест жұмысын жасайды	Дескриптор – шама, өлшем, өлшеу құралы, бөлік құны ұғымдарын түсінеді, – ХБЖ жүйесін біледі. Жалпы балл -2	Дәптер
Рефлексия 5-мин	Шеңбердегі рефлексия. Интерактивті тақтада аяқталмаған сөздер беріледі, оқушылар берілген сөйлемді толықтырады. Бүгінгі сабақта түсінгенім... Менің мықты жағым... Маған бәрінен ұнағаны... Сабақ соңында мен... Менің қолымнан келді... Ең қызықтысы... Ең қиыны.... Мен үйрендім... Мені таңқалдырды...	Әр оқушы ойларын жазады, сұрақтарын жауабымен бірге түсіндіреді Өз пікірлерін айтады .	Стикерлер (әр оқушыға 3 стикер),	
Бағалау	Әр тапсырманың бағалау критериилері бойынша 10 баллдық жүйемен бағалау		Жалпы тапсырмалар	

Үй тапсырмасы			бойынша 10 балл	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?			Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау
Оқушыларға өткен білімдерін еске түсіру арқылы сұрақ қойып, жаңа тақырып мазмұнын ашуға көмек беремін. мүмкіндік беремін. Жұппен, топпен жұмыс жасау арқылы, оқушыларға бір – біріне көмектесу арқылы, түсінбей тұрған өткелден бірлесіп өту, бауырмалдық , ынтымақтастыққа баулаймын.			Физикалық шамалардың өлшем бірліктерін оқушылардың меңгеруі бойынша	Физика кабинетіндегі қауіпсіздік ережесі еске салынады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім	7.1А Химия пәніне кіріспе. Таза заттар және қоспалар
Педагогтің аты-жөні:	Туиякбаева Ансаган
Күні:	08.09.2023ж
Сыныбы: 7	Қатысушылар саны: 2 Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	№1 практикалық жұмыс «Қауіпсіздік техникасының ережелерімен және зертханалық құрал-жабдықтармен танысу» (2-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	7.1.1.2 -химиялық лабораторияда және кабинетте жұмыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін білу және түсіну
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u>

	Қауіпсіздік техникасының ережелерін анықтайды <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Зертханалық құрал-жабдықтармен танысады <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Берілген химиялық ыдыстарды мұқият сипаттайды
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту. 7 мин.	Оқушыларды түгендеу. Спиртшам, газ горелкасы, зертханалық тұрғы суреттері арқылы топқа бөлемін	 ергіту сәті «Көршінді таны» ыныпта жағымды психологиялық ахуал туғызу. ақсаты: әрбір қатысушының сол топтың мүшесі екендігін сезінуі, бір-біріне жылылық сыйлау. ұсқаулық Көршінді оң жақтан құшақта, Көршінді сол жақтан құшақта Оң жақтағы көршіңе бір жымып, Сол жақтағы көршіңе бір жымып, Бүгінгі сабақтың барысы, Біз көңілді отбасы	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады. Тиімділігі: Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл-күйін көтереді және бауырмалдығын оятады. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Жіктеу» тәсілі көрінеді. Оқушыларды	Слайд №1-15 http://bilimland.kz

			ң оқуға деген қызығушылығын арттыру мақсатында мүмкіндігінше оларға таңдау еркіндігі беріледі.	
Жаңа сабаққа кіріспе	тапсырма №1.«Серпілген сауал» Үй тапсырмасын меңгеру деңгейінің сатысын анықтау мақсатында сыныптағы оқушылардың арасында сұрақтарды лақтырамын. 	1. Зат дегеніміз не? 2. Дене дегеніміз не? 3. Зат пен дененің арасындағы айырмашылық неде? 4. Химия пәні нені зерттейді? 5. Қандай пәндермен тығыз байланыста? 6. Химия қай уақыттан бастап ғылым ретінде дамыған? 7. Алхимиялық кезең деген не, қай уақыттарды қамтиды? 8. Флогистон теориясының мақсаты неде болды? 9. Химияның дамуына қандай ғалымдар өз үлестерін қосты? 10. Химияның негізгі міндеттері қандай?	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту.	алыптастырушы бағалау Бағалау "Шапалақ" тәсілі
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 15 мин.	сабақтың тақырыбын хабарлау үшін оқушыларға тыйым салу белгілерін және химия ыдыстарын интерактивті тақтада ұсынамын. Осы белгілер арқылы сабақтың тақырыбын анықтайды.	 Сабақтың мақсаты осы суреттер арқылы құрастырылады.		ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

Топтық жұмыс «жалғасын тап» 6 мин	Дескриптор: берілген суреттер бойынша химия зертханасынд а жұмыс жасау барысында сақталатын қауіпсіздік техникасыны ң ережелерін жазады. Тапсырманы орындау барысында қауіпсіздік ережелерін біледі. Бағалау: "Смайликтер"	1-тапсырма. «Ойлан-жұптас- бөліс" әдісі. Оқулықпен жұмыс Төменде берілген суреттен химия зертханасында жұмыс істеу барысында сақталатын қауіпсіздік техникасының ережелерін түсіндіре отырып жазыңыз 1-топ A. _____ B. _____ C. _____ A B C 2- топ A. _____ B. _____ C. _____ A B C 3-топ A. _____ B. _____ _____	Презентация
--	---	--	--------------------

		С. — 		
Жеке жұмыс 5 мин	2-тапсырма. "Химиялық диктант" тәсілі. Химия кабинетіндегі жұмыс жасау кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін толықтырыңыз.	1-топ А. Химиялық экспериментті жүргізу алдында В. Егер реактивтің әсерінен күйіп қалсаң 2- топ А.Артық алынған реактивтің қалғанын қайтадан В. Егер газ күйіндегі заттың иісін сезгің келсе 3-топ А.Жұмыс орнында көп реактив жинауға болмайды В.Ерітіндіі қабырғасы қалың ыдыста ысытуға болмайды Дескриптор: химия кабинетінде және химия лабораториясында жұмыс жасау кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелері бойынша сөйлемді ары қарай толықтырып жазады Өзара «Бағдаршам» әдісі арқылы дәптерін көршісіне беру арқылы	Өзара бағалау барысында оқушы басқа оқушының жұмысын тексереді. Оның жақсы немесе жаман жақтарын көріп, өзінің жұмысын да талдау жүргізе алады. Оқушыларға тексеретін оқушының өзін емес, оның жұмысын тексеру керектігін еске түсіріп отырамын.	ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.		Кері-байланыс "Бес саусақ" әдісі арқылы 	Мұғалім оқушыларды «Жапондық бағалау» әдісі арқылы бағалайды. Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі	

			бойынша бағаланады.	
--	--	--	------------------------	--

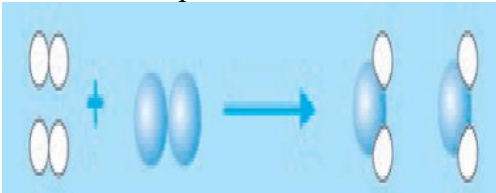
**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Бөлім:	7.1В Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі
Педагогтің аты-жөні:	Туиякбаева Ансаған
Күні:	22.09.2023ж
Сыныбы:7	Қатысушылар саны: 2 Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Физикалық және химиялық құбылыстар. №3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакциялардың белгілері» (6-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	7.1.1.3 -физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Физикалық және химиялық құбылыстарды анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Химиялық реакцияның белгілерін біледі <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Химиялық реакцияның басталуы мен жүру жағдайларын сипаттайды
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	Ұйымдастыру кезеңі: Сабақ басында көңіл аударылатын кезеңдер: – оқушылардың зейіні – оқушалармен бірге сабақ мақсатын анықтау (оқыту нәтижелері)	Өзектендіру тірек білімдері: (У) Адам және оны қоршаған тірі және өлі табиғат үздіксіз өзгерісте болады. Осындай болып жатқан әр түрлі өзгерістер мен құбылыстар заттарға да сипат алады. Бізді қоршаған ортадағы өзгерістер мен құбылыстарға мысалдарды қарастырсақ, бұл құбылыстар физикалық және химиялық болып келеді. Бүгін өткізілетін сабақтың мақсаты физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату.	Мақсаты: оқушылар бойында идея немесе тілек білдіру, тыңдау дағдыларын дамытуға бағыттау, сондай-ақ барлық оқушыларды қатыстыру арқылы оқыту жағдайларын теңестіру.	Фигуралар салынған конверт

Жаңа сабаққа кіріспе	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады.	Химиялық реакциялардың белгілері: Түсінің өзгеруі (күзде жапырақ түсінің сарғаюы) Тұнбаның түзілуі (сүттің ашуы) Жағымсыз иістің пайда болуы (жұмыртқаның шіруі) Газдың бөлінуі (ас содасы + сірке қышқылы) Жарық пен жылудың бөлінуі (жану, шіру) (Г) Күнделікті өмірден химиялық құбылысқа 5 мысал келтіру. Қандай негізгі белгілері бойынша бұл құбылыстарды химиялық құбылысқа жататынын түсіндіру	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.
Топтық тапсырма	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	1) 2 топқа бөлініздер: а) физикалық құбылыстар; б) химиялық құбылыстар; Темірдің таттануы, судың қатуы, бензиннің жануы, алюминийдің балқуы, сүттің ашуы, табадағы тамақтың күйуі, қардың түзілуі, жұмыртқаның шіруі, спирттің жануы, қағаздың тозуы, майшамның жануы. Өз таңдауларыңызға түсінік беріңіз. 2) Қай жағдайда химиялық өзгерістер, ал қай жағдайда физикалық құбылыс екенін түсіндіру: А) резина дайындауда табиғи газ қолданылады; Б) судың буға айналуы; В) ерітіндіні сүзгіден өткізеді; Г) металл оксидтік қабықпен қапталады;	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Физикалық және химиялық құбылыстарды анықтайды.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.

		Д) шыныдан зертханалық ыдыстарды дайындау; Е) майшамның жануы.														
Қалыптастырушы бағалау		1. Тапсырма Төмендегі тізімнен физикалық және химиялық құбылыстарды дәптерге кес те сызып бөліп жаз: судың булануы, жапырақтың шіруі, бұлттың түзілуі, күміс заттардың қараюы, темірді тот басуы, электр шамындағы қыл сымның қызаруы, табадағы тамақтың күйуі, жұмыртқаның шіруі, шаштың ағаруы, бенгаль шырағының жануы. <table><tr><td>Физ.құбылыс</td><td>Хим.құбылыс</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table> 2. Тапсырма Мына сызбанұсқаны дәптеріңе сызып толтыр <table><tr><th colspan="2">Құбылыстар</th></tr><tr><td></td><td>← түрлері →</td></tr><tr><td></td><td>← анықтамалары →</td></tr><tr><td></td><td>← мысалдар →</td></tr></table> 3. Тапсырма Су молекуласының түзілуі Көмірдің жануы қандай құбылыстар	Физ.құбылыс	Хим.құбылыс			Құбылыстар			← түрлері →		← анықтамалары →		← мысалдар →	Дескриптор: Жалпы - 3 балл. 1..Кестемен жұмыс	ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Физ.құбылыс	Хим.құбылыс															
Құбылыстар																
	← түрлері →															
	← анықтамалары →															
	← мысалдар →															
Инклюзивті тапсырма	Сыныптағы инклюзивті оқушыға берілетін тапсырма	Төменде берілгендердің арасынан физикалық құбылыс, қайсысы химиялық өзгерістерді анықтап, кестеге толтыр: <table><tr><td>Физикалық құбылыстар</td><td>Химиялық құбылыстар</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Физикалық құбылыстар	Химиялық құбылыстар			Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Тапсырманы орындайды	ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.								
Физикалық құбылыстар	Химиялық құбылыстар															

		1.парафиннің балқуы 2.майшамның жануы 3.парафиннің жануы 4.қағазды кесу 5.суды буландыру 6.мұздың балқуы 7.магнийдің жануы 8.темір мен күкіртті араластырып жағу 9.жылу берілу		
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	Оқушылардың әртүрлі дарындылығына арналған сараланған үй тапсырмасы А) физикалық және химиялық құбылыстарға қысқыша мақала жазу Б) https://www.youtube.com/watch?v=4ZGULLWEy1c ағылшын тілінде видео қарау В) тірек конспект жазу «Физикалық және химиялық құбылыстар».	Жеке жұмыс: - бүгінгі сабақта мен....түсіндім, ...білдім,көзімді жеткіздім. - бүгін сабақта қуантқаны..... - мен өзімді.....үшін мақтар едім. - маған ерекше ұнағаны..... - сабақтан соң маған.....келді - бүгін маған.....сәті түсті. - қызықты болғаны..... -қиындық тудырды. - менің түсінгенім..... - енді мен.....аламын.	Мұғалім оқушыларды «Бас бармақ» әдісі арқылы бағалайды. Жарайсың! Жақсы! Талпын! <i>Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.</i>	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау		

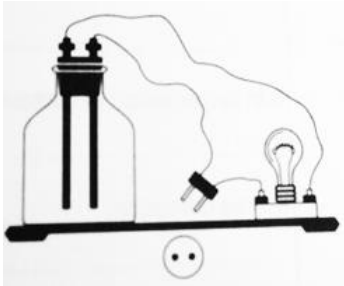
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу».	«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:		

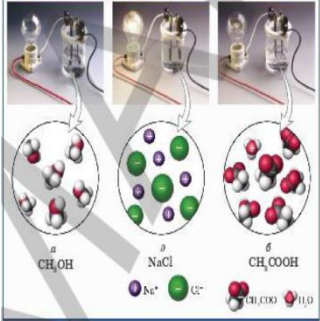
Бөлім:	9.1А Электродиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	Токенова Г.О
Күні:	07.09.2023ж
Сыныбы:	9
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Электродиттер мен бейэлектродиттер. №1 көрсетілім «Иондық және ковалентті полюсті байланысы бар заттардың электродиттік диссоциациясы» (1-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.1 -электродиттер мен бейэлектродиттердің анықтамасын білу және мысалдар келтіру 9.4.1.2 -заттардың ерітінділері немесе балқымаларының электрөткізгіштігі химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін түсіндіру
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Электродиттер мен бейэлектродиттерді анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Электрөткізгіштігі химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін біледі. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Иондық және ковалентті полюсті байланысы бар заттардың электродиттік диссоциациясын анықтайды.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-

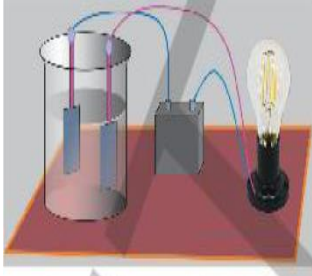
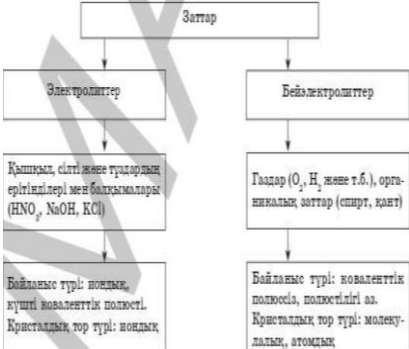
	қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.
--	---

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту. 5 мин.	(Ұ). Ұйымдастыру кезеңі: 1. Оқушылармен амандасу, түгендеу. 2. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру да шаттық шеңбері жүзеге асырылады. 3. Оқушыларды топтарға біріктіру.	Алдыңғы білімді белсендендіру сәті: Оқушылардың физикадан алған білімдерін еске түсіру мақсатында пәнаралық байланыста әңгіме жүргізу. Іс-әрекет түрі: сыныппен жұмыс Бағалау: мұғалімнің кері байланысы Мұғалім бағалау мақсатында сұрақ-жауап жүргізеді: Электр тогы деген не? Электр тогын өткізетін заттар қалай аталады?(өткізгіштер: мыс, күміс, алюминий) Электр тогын өткізбейтін заттар қалай аталады?(оқшаулағыштар: пластмассалар, резина, фарфор, янтарь, ауа) Неліктен металдар ток өткізеді?(делокализацияланған электрондарға байланысты) Металдардағы зарядталған электрондардан басқа тағы қандай зарядталған бөлшектер белгілі?(иондар, оң және теріс) Иондар токты өткізуі мүмкін бе? (мүмкін, өйткені электр тогы дегеніміз зарядталған бөлшектердің қозғалысы) Мұғалім сабақта осы заттардың байланыс түріне қарай электр тогын өткізуі немесе өткізбеуі жөнінде қарастыратынын	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	Оқулық, жұмыс дәптері Кітап, дәптер, қалам суреттері бейнеленген қима қағаздар топтамасы <u>(Қазіргі жағдайда)</u> ДК экраны

		хабарлайды. Сабақтың тақырыбы мен мақсаттары таныстырылады.		
Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>	1. Электролиттер дегеніміз? 2. Бейэлектролиттер дегеніміз? Оқушылардың білімін актуализациялау кезеңі. Активити. Оқушылар 1-қосымша кестеде берілген заттардың химиялық химиялық байланыс түрі мен электр өткізгіштігін болжайды. Іс-әрекет түрі: жұппен жұмыс Бағалау: өзара бағалау Көрсетілім. Электрөткізгіштікті сынау құралы арқылы берілген заттарды тексеруге эксперимент жасау. Іс-әрекет түрі: сыныппен жұмыс Бағалау түрі: мұғалімнің кері байланысы Оқушылар 1-қосымша кестесіндегі тәжірибелік мәліметтерді толтыруы керек. Мұғалім электр тогын өткізетін заттар-электролиттер, өткізбейтіндері-бейэлектролиттер деп аталатынын таныстырады.	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділік пен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсын!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

		Осы тұста тәжірибе қорытындысы бойынша диссоциация ұғымына анықтама беріледі. Ой қозғау: неліктен кейбір заттар үшін лампа әлсіз жанды? Осы тұста диссоциациялау дәрежесі, күшті және әлсіз электролиттер ұғымдарын ендіру.	кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	
Сабақтың ортасы Зерттеу кезеңі	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді Зерттеу кезеңі Мұғалім оқушылардан алынған тәжірибелік мәліметтер мен болжамдар арасында қарама-қайшылықтар туғандығын анықтайды.	Бұл қарама-қайшылықтардың неден туғанын тұжырымдап, оны шешу жолдарын қарастыру үшін оқушыларды 4 топқа бөледі. Оқушылар топта проблеманың шешу жолдарын қарастырады. 1-топ: 1-проблема: Неліктен дистилденген су құбыр суымен салыстырғанда электр тогын өткізбейді? 2-топ: 2-проблема: Неліктен кристалдық натрий хлориді сулы натрий хлоридімен салыстырғанда электр тогын өткізбейді? 3-топ: 3-проблема: Хлорсутек молекуласында иондар бар ма? 4-топ: 4-проблема: Кристалдық сахарозада иондар бар ма?	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Электролиттер мен бей-электролиттерді анықтайды. Дифференциация: Мұғалім топтардың жұмысына бақылау жүргізіп, қажет болса қолдау көрсетеді.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	1-тапсырма Ерітінділердің электрөткізгіштігін сипаттап береді 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Суретті талдау	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

		2-тапсырма Электрөткізгіштікті анықтайтын құрал 		
Жеке жұмыс 	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	3-тапсырма 1-сызбанұсқаны карап кестені түсіндіреді 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Кестені талдау.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Еркін микрофон» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды. Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды «Жапондық бағалау» әдісі арқылы бағалайды. Яғни «Дұрыс келісемін», «Толықтырамын, басқа көзқарасым бар», «Менің сұрағым бар». Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі	

			бойынша бағаланады.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау		
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.	«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.		
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

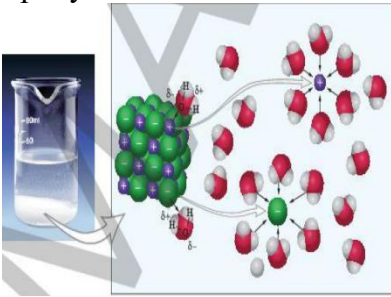
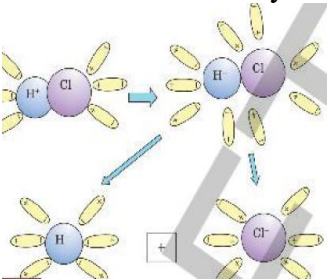
Бөлім:	9.1А Электrolиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Электrolиттік диссоциациялану теориясы (2-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.3 -электrolиттік диссоциация теориясының негізгі қағидаларын білу 9.4.1.4 -иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электrolиттік диссоциациялану механизмін түсіндіру
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u>

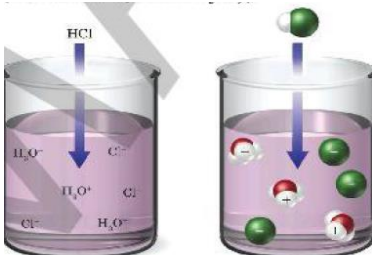
	Иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациялану механизмін анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Электролиттік диссоциация теориясының негізгі қағидаларын анықтайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Электролиттік диссоциация теориясын біледі
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту. 5 мин.	(Ұ). Ұйымдастыру кезеңі: 1. Оқушылармен амандасу, түгендеу. 2. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыруда шаттық шеңбері жүзеге асырылады. 3. Оқушыларды топтарға біріктіру.	Алдыңғы білімді белсендендіру сәті: Оқушылардың алдыңғы сабақтағы білімін бағалау мақсатында оқушылар сөйлемді аяқтау, сәйкестендіру тапсырмаларын орындайды. Іс-әрекет түрі: жеке жұмыс Бағалау: мұғалімнің кері байланысы Мұғалім бағалау мақсатында жұптармен сұрақ-жауап жүргізеді: Мұғалім сабақта осы электролиттер мен бейэлектролиттер жөнінде білімдерін тереңдететінін хабарлайды. Сабақтың тақырыбы мен мақсаттары таныстырылады.	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады. Тиімділігі: Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл-күйін көтереді және бауырмалдығын оятады. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Жіктеу» тәсілі көрінеді. Оқушылардың оқуға деген	Оқулық, жұмыс дәптері Кітап, дәптер, қалам суреттері бейнеленген қима қағаздар топтамасы <i>(Қазіргі жағдайда)</i> ДК экраны

			қызығушылығын арттыру мақсатында мүмкіндігінше оларға таңдау еркіндігі беріледі.	
Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың</i>	1.Диссоциация дегеніміз? 2.Ассоциация дегеніміз? 3.Гидраттану дегеніміз? Оқушылардың білімін актуализациялау кезеңі. Ой қозғау. Мұғалім оқушыларға төменгі сұрақтарды қояды: Электролиттік диссоциация процесіне негізгі қатысушы молекуланы атаңыз. Күтілетін жауап: су молекуласы. Су молекуласының құрылымы қандай? Bilimlandсайтынан бейне-түсіндірме көрсету. https://bilimland.kz/kk/courses/chemistry-kk/bei-organikalyq-ximiya/su-zhane-suly-eritindiler/lesson/sudying-qasietteri Оқушылар су молекуласының құрылымын дәптерлеріне салады. Судың кеңістіктік құрылымын, валенттілік бұрышын, қолданылмаған электрон жұптарын тақтада қарастыру Күтілетін жауап: қарама-қарсы зарядының шамасы бірдей полюсті молекула.	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

	<i>тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>			
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу 33 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Ионды және ковалентті байланыс бар заттардың суда еру механизмдерін қарастырайық: Оқушыларды 4 топқа бөлу. Оқушылар топта төменде берілген тақырыптар бойынша зерттеу жүргізіп, схема немесе постер жасайды. Оқушылар оқулықтағы мәтін, схемаларды, қосымша ақпарат көздерді қолданады. (2-қосымша) 1-топ: натрий хлоридінің суда еру механизмі 2-топ: хлорсутек молекуласының суда еру механизмі 3-топ: ЭДТ-ның 2-қағидасы 4-топ: ЭДТ-ның 3-қағидасы	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациялан у механизмін анықтайды	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	Тапсырма Гидратталған иондардың түзілуі Тапсырма Полюсті молекулалардың диссоциалануы 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Тапсырманы дәлелдейді	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

Жеке жұмыс 	Мұғалім қорытындысы: заттар суда ерігенде су дипольдерімен әрекеттесіп, бос гидратталған иондарға ажырап, электр тогын өткізеді. Иондардың гидратталуы электролиттік диссоциацияның негізгі себепшісі болып табылады. 1887 жылы швед химигі де осындай қорытындыға келген болатын.	Ой бөлісу кезеңі. Оқушылар өз зерттеулері бойынша постерлерін қорғайды, жасаған схемаларын түсіндіреді. Бағалау: Әр топ ой бөліскенде қалған топтар тыңдап, сұрақтар қояды. Мұғалім жасаған жұмыс бойынша кері байланыс жасайды. Оқушылар түсіндірмесінде қателіктер болса, мұғалім дұрыстайды. Сосын мына тапсырманы орындатыңыз: Иондардың гидраттануы 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1 Суретті талдау	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Еркін микрофон» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды «Жапондық бағалау» әдісі арқылы бағалайды.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау		

	жоспарлап отырсыз?	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу».	«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:		

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	9.1A Электролиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Қышқыл, негіз, тұздардың электролиттік диссоциациясы. №1 зертханалық тәжірибе «Қышқыл, сілті ерітінділерінің рН -ын анықтау» (3-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.5 -ерітіндінің қышқылдығы мен сілтілігін ажырату 9.4.1.6 -қышқыл, сілті, орта және қышқылдық тұздардың электролиттік диссоциациялану теңдеулерін құрастыру
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Ерітіндінің қышқылдығы мен сілтілігін ажыратады <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Қышқыл, сілті, орта және қышқылдық тұздардың реакцияларын анықтайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Электролиттік диссоциациялану теңдеулерін құрастыру біледі

Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.
----------------------	---

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылық ты ояту 5 мин.	I.Ұйымдастыру кезеңі: а) Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психологиялық жағымды ахуал туғызу үшін « Өрмекшінің торы » әдісін пайдаланып, оқушылар бір-біріне жақсы тілектер айту арқылы жіпті лақтырады. ә). Топ ережесін еске түсіру. б). Топтастыру.	Ұйымдастыру кезеңі Оқушыларды сабаққа дайындау, сабақта ынтымақтастық ортасын құру. Оқушылардың білімін өзектендіру: Оқушыларға рН мәні әртүрлі карточкалар таратылады,оның барысында сабақтың тақырыбы мен мақсаты анықталады. 1. Өткен материалды қайталау: Активити: заттарды топтарға бөліңіз. ТЭД сәйкес осы заттарды қандай топтарға бөлуге болады. Іс әрекет түрі: топтық Бағалау: мұғалімнің пікірлері (ауызша түрде) Сұрақ-жауап оқушы-мұғалім Сұрақтар: - Заттар қандай принцип бойынша бөлінді? - Сіз қандай заңдылықты байқадыңыз? - Қандай қорытынды жасауға болады?	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	 Тоқыма жіп
Жаңа сабаққа кіріспе 	Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады.	2. Жаңа материалмен таныстыру Активити: Алдыңғы білімдеріңе сүйене отырып, заттарды (тұз, қышқыл, сілті) диссоциациялану теңдеуін құрыңыз Іс-әрекет түрі: жұптық жұмыс Бағалау: жұпта өзара бағалау Жаңа білімді практикада қолдану. Активити: зертханалық жұмыс № 1 "Қышқылдар, сілтілер	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен

	.	ерітінділерінің рН анықтау". Оқушылар 3 топқа бөлінеді. Іс- әрекет түрі: топтық жұмыс Бағалау: мұғалімнің кері байланысы (ауызша түрде) Дифференциация: мұғалімнің көмегін мөлшерлеу Мұғалім сабақ қорытындысын сұрақ-жауап арқылы қорытындылайды.	оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	ынталандыр у.												
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин. 	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Өткен материалды бекіту <i>Активити:</i> Химиялық диктант. Оқушылар қалып кеткен сөздерді қойып, сөйлемдітолықтыруы қажет. Іс- әрекет түрі: жеке жұмыс Бағалау: жұпта өзара бағалау Дифференциация: оқушылардың дербес жұмыс жасау дәрежесі бойынша (мұғалім сыныпты топтарға бөлу қажет-1-мұғалімнің тұрақты қолдауын қажет ететін оқушылар, 2-мұғалімнің көмегіне мұқтаж емес оқушылар, 3-мұғалімнің көмегіне ішінара мұқтаж оқушылар)	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Ерітіндінің қышқылдығы мен сілтілігін ажырады.	Тапсырмаға байланысты интернет желісін пайдаланып видеоролик тамашалау.												
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	Тапсырма 1-кесте бойынша Электрролиттік диссоция тұрғысынан қышқылдардың,негіздердің, тұздардың қасиеттері <table border="1"><thead><tr><th>Электролиттер</th><th>Жалпы иондары</th><th>Қасиеттері</th></tr></thead><tbody><tr><td>Қышқылдар</td><td>H⁺</td><td>Индикаторларға әсер етеді және OH⁻ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: H⁺ + OH⁻ = H₂O</td></tr><tr><td>Негіздер</td><td>OH⁻</td><td>Индикаторларға әсер етеді және H⁺ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: OH⁻ + H⁺ = H₂O</td></tr><tr><td>Тұздар</td><td>Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондары</td><td>Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондарымен диссоциацияланады</td></tr></tbody></table>	Электролиттер	Жалпы иондары	Қасиеттері	Қышқылдар	H ⁺	Индикаторларға әсер етеді және OH ⁻ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: H ⁺ + OH ⁻ = H ₂ O	Негіздер	OH ⁻	Индикаторларға әсер етеді және H ⁺ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: OH ⁻ + H ⁺ = H ₂ O	Тұздар	Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондары	Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондарымен диссоциацияланады	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Кестені талдау	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Электролиттер	Жалпы иондары	Қасиеттері														
Қышқылдар	H ⁺	Индикаторларға әсер етеді және OH ⁻ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: H ⁺ + OH ⁻ = H ₂ O														
Негіздер	OH ⁻	Индикаторларға әсер етеді және H ⁺ иондарымен әрекеттесіп су түзеді: OH ⁻ + H ⁺ = H ₂ O														
Тұздар	Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондары	Металл катиондары мен қышқыл қалдық иондарымен диссоциацияланады														
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды,	2-Тапсырма Қышқылдар ,Негіздер,Тұздарды бөліп жазады <table border="1"><thead><tr><th>Қышқылдар</th><th>Негіздеp</th><th>Тұздаp</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	Қышқылдар	Негіздеp	Тұздаp				Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Кестені талдайд.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.						
Қышқылдар	Негіздеp	Тұздаp														

	мысал, үлгі көрсетеді.			
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Бір ауыз сөз» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Жеке жұмыс: Оқушылар бір ауыз сөзбен сабақ туралы өз ойларын түсіндіріп береді. Бір ауыз сөздеріне сабақты бағалайтын келесі сөздерді айтуға болады: ұнады, пайдалы, қажет, білдім, үйрендім, қызықтым, ұмтылдым, есте сақтадым, жасай аламын. т.б.	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Физика» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	9.1А Электрліттік диссоциация
---------------	--------------------------------------

Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Диссоциациялану дәрежесі. Күшті және әлсіз электролиттер (4-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.7 -күшті және әлсіз электролиттерге мысал келтіру және оларды ажырату, диссоциациялану дәрежесін анықтай білу
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Күшті және әлсіз электролиттерді анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Диссоциациялану дәрежесін анықтайды <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Электролиттерді сандық тұрғыдан сипаттайды.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	I.Ұйымдастыру кезеңі: а) Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психологиялық жағымды ахуал туғызу үшін «Өрмекшінің торы» әдісін пайдаланып, оқушылар бір-біріне жақсы тілектер айту арқылы жіпті лақтырады. ә). Топ ережесін еске түсіру. б). Топтастыру.	Алдыңғы білімді белсендендіру сәті: А) Электролиттер мен бейэлектролиттерді ажырату; В) Электролиттік диссоциация теңдеулерін жазу; Оқушылардың алдыңғы сабақта өткен электролиттік диссоциация теңдеулерін жазу және заттарды электролит, бейэлектролитке жіктей білу дағдысын бағалау мақсатында қосымша 1-дегі жұмысты ұйымдастыру. Іс-әрекет түрі: жеке жұмыс Бағалау: мұғалімнің орындалған тапсырма бойынша кері байланыс беріп, бағалауы Мұғалім осы сабақта электролиттер жөнінде білімдерін тереңдететінін хабарлайды. Сабақтың тақырыбы мен мақсаттары таныстырылады.	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	 Тоқыма жіп

Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ү) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>	Оқушылардың білімін актуализациялау кезеңі. Миға шабуыл: Электролиттерді күшті, орта және әлсіз деп жіктеуінің себебі неде? Қандай шама бойынша электролиттерді жіктейді деп ойлайсыңдар? Оқушылардан күтілетін жауап: әртүрлі заттар сулы ерітіндіде толығымен иондарға ыдырай бермейді. Жаңа сабақты түсіндіру: Электролиттік диссоциациялану дәрежесін талқылау және әлсіз бен күшті электролиттерді қарастыру Іс-әрекет түрі: сыныппен жұмыс Бағалау түрі: мұғалімнің кері байланысы Күшті және әлсіз электролиттерге Bilimland сайтынан бейне-түсіндірме көрсету. Оқушылармен бейне-түсіндірмені талқылау жүргізу және осы сайттан жүктелген қосымша 2-дегі тапсырманы орындату https://bilimland.kz/kk/courses/chemistry-kk/zhalpy-ximiya/ehlektrolitterding-eritindileri-zhane-iondyq-tepe-tengdikter/lesson/qyshqyldardying-negizderding-tuzdardying-dissociacziyasy Іс-әрекет түрі: жұппен жұмыс Бағалау түрі: мұғалімнің онлайн жауабымен тексеріп, бағалауы Мұғалім қорытындысы: Барлық электролиттер сулы ерітіндіде иондарға толығымен ыдырамайды.	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин. 	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Мұғалім қорытындысы: Барлық электролиттер сулы ерітіндіде иондарға толығымен ыдырамайды. Сабақты бекіту кезеңі: Оқушылардың сабақта алған білімдерін бекіту мақсатында қосымша 3-дегі тапсырманы орындауға беріледі. Іс-әрекет түрі: жеке жұмыс	Дескриптор: Жалпы - 3 балл Күшті және әлсіз электролиттерді анықтайды	Тапсырмаға байланысты интернет желісін пайдаланып видеоролик тамашалау.

		Бағалау түрі: өзін-өзі бағалау критерийлері бойынша бағалауы																																			
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	Тапсырма Ерітінділердің электрөткізгіштігін анықтайды 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Суретті талдау	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.																																	
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	Тапсырма Күшті электролиттердің диссоциалану дәрежесі <table border="1"><thead><tr><th>Күшті электролиттер</th><th>Формуласы</th><th>Диссоциациялану дәрежесі (%)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Тіз қышқылы</td><td>HCl</td><td>92</td></tr><tr><td>Бромсутек қышқылы</td><td>HBr</td><td>92</td></tr><tr><td>Йодсутек қышқылы</td><td>HI</td><td>92</td></tr><tr><td>Азот қышқылы</td><td>HNO₃</td><td>92</td></tr><tr><td>Барий гидроксиді</td><td>Ba(OH)₂</td><td>92</td></tr><tr><td>Калий гидроксиді</td><td>KOH</td><td>89</td></tr><tr><td>Калий хлориді</td><td>KCl</td><td>86</td></tr><tr><td>Натрий гидроксиді</td><td>NaOH</td><td>84</td></tr><tr><td>Натрий хлориді</td><td>NaCl</td><td>84</td></tr><tr><td>Күкірт қышқылы</td><td>H₂SO₄</td><td>58</td></tr></tbody></table>	Күшті электролиттер	Формуласы	Диссоциациялану дәрежесі (%)	Тіз қышқылы	HCl	92	Бромсутек қышқылы	HBr	92	Йодсутек қышқылы	HI	92	Азот қышқылы	HNO ₃	92	Барий гидроксиді	Ba(OH) ₂	92	Калий гидроксиді	KOH	89	Калий хлориді	KCl	86	Натрий гидроксиді	NaOH	84	Натрий хлориді	NaCl	84	Күкірт қышқылы	H ₂ SO ₄	58	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Сызбаны талқылайды.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Күшті электролиттер	Формуласы	Диссоциациялану дәрежесі (%)																																			
Тіз қышқылы	HCl	92																																			
Бромсутек қышқылы	HBr	92																																			
Йодсутек қышқылы	HI	92																																			
Азот қышқылы	HNO ₃	92																																			
Барий гидроксиді	Ba(OH) ₂	92																																			
Калий гидроксиді	KOH	89																																			
Калий хлориді	KCl	86																																			
Натрий гидроксиді	NaOH	84																																			
Натрий хлориді	NaCl	84																																			
Күкірт қышқылы	H ₂ SO ₄	58																																			
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Бір ауыз сөз» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Жеке жұмыс: Оқушылар бір ауыз сөзбен сабақ туралы өз ойларын түсіндіріп береді. Бір ауыз сөздеріне сабақты бағалайтын келесі сөздерді айтуға болады ұнады, пайдалы, қажет, білдім, үйрендім, қызықтым, ұмтылдым, есте сақтадым, жасай аламын. т.б.	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды.																																		
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?		Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау																																	
«Диалог және қолдау көрсету», «Жіктеу».		«Мадақтау сөзі» әдісі		Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын.																																	

Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.	Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:	

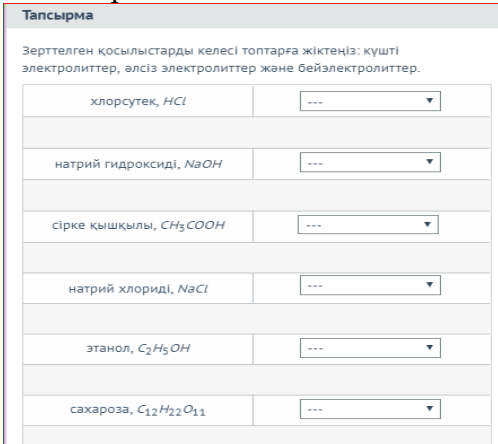
Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	9.1А Электролиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Электролиттік диссоциациялану теориясының негізгі қағидалары. Ион алмасу реакциялары №1 практикалық жұмыс «Ион алмасу реакциялары» (5-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.2.2.1-алмасу реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру 9.2.2.2 - ион алмасу реакцияларының жүру себептерін түсіндіру
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Ион алмасу реакцияларының жүру себептерін анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Электролит ерітінділері арасындағы реакцияларға иондар қатысатынын анықтайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Бейтараптану реакциясы Н және ОН иондары арқылы жүзеге асады.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі

	артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.
--	---

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылық ты ояту 5 мин.	Ұйымдастыру кезеңі:	Алдыңғы білімді белсендендіру сәті: А) Электролиттер мен бейэлектролиттерді ажырату; В) Электролиттік диссоциация тендеулерін жазу; Оқушылардың алдыңғы сабақта өткен электролиттік диссоциация тендеулерін жазу және заттарды электролит, бейэлектролитке жіктей білу дағдысын бағалау мақсатында қосымша 1-дегі жұмысты ұйымдастыру.	Мақсаты: оқушылар бойында идея немесе тілек білдіру, тыңдау дағдыларын дамытуға бағыттау, сондай-ақ барлық оқушыларды қатыстыру арқылы оқыту жағдайларын теңестіру. Тиімділігі: оқушыны бір-біріне тілек айту арқылы жақындастырады, көңіл күйін көтереді, бауырмалдығын оятады.	https://bilimland.kz/kk/course/s/chemistry-kk/zhalpy-ximiya/ehlektrolitinding-eritindileri-zhane-iondyq-tepe-tengdikter/lesson/qyshqyldar-dyng-negizderding-tuzdardyng-dissocziacziasy
Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және	Оқушылардың білімін актуализациялау кезеңі. Миға шабуыл: Электролиттерді күшті, орта және әлсіз деп жіктеуінің себебі неде? Қандай шама бойынша электролиттерді жіктейді деп ойлайсыңдар? Оқушылардан күтілетін жауап: әртүрлі заттар сулы ерітіндіде толығымен иондарға ыдырай бермейді. Жаңа сабақты түсіндіру: Электролиттік диссоциациялану дәрежесін талқылау және әлсіз бен күшті электролиттерді қарастыру	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.

	жаттығу түрлері беріледі.	Іс-әрекет түрі: сыныппен жұмыс Бағалау түрі: мұғалімнің кері байланысы Күшті және әлсіз электролиттерге Bilimland сайтынан бейне-түсіндірме көрсету. Оқушылармен бейне-түсіндірмені талқылау жүргізу және осы сайттан жүктелген қосымша 2-дегі тапсырманы орындату		
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады. Оқулықтағы сызбаны сызып алады.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Электролит ерітінділері арасындағыре акцияларға иондар қатысатынын анықтайды.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.
Жеке жұмыс	Қалыптастыр ушы тапсырмаларды орындатыңыз	1. Тапсырма 0,4М 2дм ³ натрий нитратының сулы ерітіндісінде жалпы мөлшері 1,5 моль иондар бар. Заттың диссоциациялану дәрежесін есептеңіз. 2. Тапсырма Қайтымсыз алмасу реакцияларын ата 3-тапсырма 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл. 1.Талдау жасап,өз ойларын білдіреді	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Инклюзивті тапсырмалар	Инклюзивті тапсырмаларды оқушыға беріңіз (Тапсырмалар қарапайым	Электролиттер ерітіндісі бейэлектролиттер ерітіндісінен қалай ажыратылады? Мысал келтіріңіз	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Суретті талқылайды.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

	болу керек және оқушыға көмек беріңіз)			
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	«Аяқталмаған сөйлем» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Жеке жұмыс: - бүгінгі сабақта мен....түсіндім, ...білдім,көзімді жеткіздім. - бүгін сабақта қуантқаны..... - мен өзімді.....үшін мақтар едім. - маған ерекше ұнағаны..... - сабақтан соң маған.....келді - бүгін маған.....сәті түсті. - қызықты болғаны..... -қиындық тудырды. - менің түсінгенім..... - енді мен.....аламын.	Мұғалім оқушыларды «Бас бармақ» әдісі арқылы бағалайды. Жарайсың! Жақсы! Талпын! Сонымен қатар 1-10 балдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1:				

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

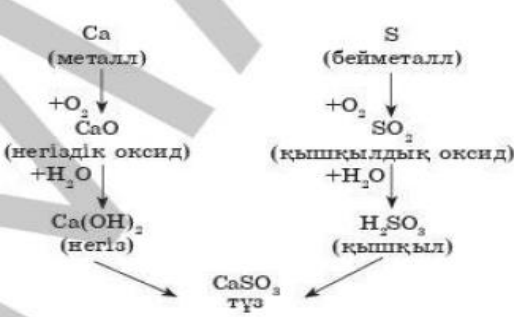
Бөлім:	9.1А Электrolиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Электrolиттік диссоциациялану теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз, тұздардың химиялық қасиеттері (6-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.3.4.1 -қышқылдар, еритін және ерімейтін негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру 9.3.4.2 -қышқылдар және негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу және қорытынды жасау
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Орта тұздардың химиялық қасиеттерін анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Теңдеулерді молекулалық және иондық түрде сипаттайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Қышқылдар және негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін біледі.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

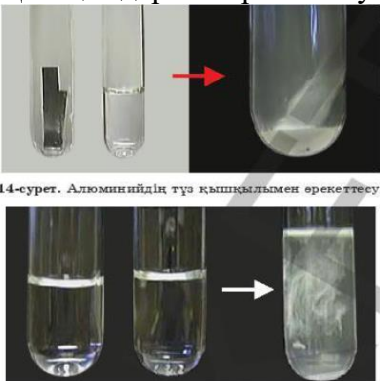
Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	I. Ұйымдастыру кезеңі: а) Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психологиялық жағымды ахуал туғызу үшін	I. Алдыңғы білімді белсендендіру сәті: Оқушылардың алдыңғы сабақта өткен білімдерін электrolиттік диссоциация теориясы бойынша қышқыл, негіз, тұзға анықтама беруді бағалау мақсатында қосымша 1-дегі жұмысты ұйымдастыру. Іс-әрекет түрі: жеке жұмыс Бағалау: мұғалімнің орындалған тапсырма бойынша кері байланыс беріп, бағалауы	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы	

		Мұғалім осы сабақта электролиттік диссоциация теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз, тұздардың химиялық қасиеттері жөнінде білімдерін тереңдететінін хабарлайды. Сабақтың тақырыбы мен оқу мақсаттары, кілтті сөздер таныстырылады.	ы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	
Жаңа сабаққа кіріспе	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады.	II. Жаңа сабақты түсіндіру: Электролиттік диссоциация теориясы бойынша қышқыл, негіз, тұздың химиялық қасиеттерін талқылау Іс-әрекет түрі: сыныппен жұмыс Бағалау түрі: мұғалімнің кері байланысы Қышқыл, негіз, тұздың химиялық қасиеттеріне Bilimland сайтынан бейне-түсіндірмелерді көрсету. Оқушылармен бейне-түсіндірмелерді талқылау жүргізу Презентациядағы қышқыл, негіз, тұздың химиялық қасиеттеріне берілген жалпы формула бойынша мысалдар беріп, молекулалық, иондық теңдеулерді жұппен орындату https://bilimland.kz/kk/courses/chemistry-kk/zhalpy-ximiya/ehlektrolitterding-eritindileri-zhane-iondyq-tepe-tengdikter/lesson/qyshqyldardyng-negizderding-tuzdardynyng-dissocziacziyasy	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады. Оқулықтағы сызбаны сызып алады.	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Орта тұздардың химиялық қасиеттерін анықтайды.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.

Жеке жұмыс	Қалыптастырушы тапсырмаларды орындатыңыз	1.Тапсырма Электролиттік диссоциация теориясы тұрғысынан қышқыл дегеніміз не? Электролиттік диссоциация теориясы тұрғысынан негіз дегеніміз не? Электролиттік диссоциация теориясы тұрғысынан тұз дегеніміз не? Қышқыл ерітіндісінің, бейтарап ерітіндінің, сілті ерітіндісінің pH мәні неге тең? 2.Тапсырма Кестемен жұмыс Топ 1: қышқылдардың химиялық қасиетін зерттеу $\text{HCl} + \text{сілті} \rightarrow$ $\text{HCl} + \text{металл оксиді} \rightarrow$ $\text{HCl} + \text{металл} \rightarrow$ Индикатор түсінің өзгеруі Топ 2: негіздердің химиялық қасиеттері $\text{NaOH} + \text{қышқыл} \rightarrow$ $\text{NaOH} + \text{тұз} \rightarrow$ с. Индикатор түсінің өзгеруі Топ 3: орта тұздардың химиялық қасиеттері $\text{Na}_2\text{CO}_3 + \text{қышқыл} \rightarrow$ $\text{CuSO}_4 + \text{сілті} \rightarrow$ Индикатор түсінің өзгеруі	Дескриптор: Жалпы - 3 балл Кестені талқылайды	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Топтық жұмыс				

Инклюзивті тапсырмалар	Инклюзивті тапсырмаларды оқушыға беріңіз (Тапсырмалар қарапайым болу керек және оқушыға көмек беріңіз)	Қышқылдармен әрекеттесу нәтижесі 14-сурет. Алюминийдің тұз қышқылымен әрекеттесу	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Тапсырмаларды талдап сипаттайды	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Еркін микрофон» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды. Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады. Тиімділігі: Тақырып бойынша оқушылардың пікірін анықтайды. Жинақталған деректердің құнды болуын қадағалайды. Саралау: Бұл кезеңде саралаудың «Қорытынды» тәсілі көрінеді.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды «Жапондық бағалау» әдісі арқылы бағалайды. Яғни «Дұрыс келісемін», «Толықтырамын, басқа көзқарасым бар», «Менің сұрағым бар». Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.	

Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?	Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.	«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:		

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	9.1А Электролиттік диссоциация
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Тұздар гидролизі. №2 зертханалық тәжірибе «Тұздар гидролизі» БЖБ №1 (7-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.3.4.3-орта тұз ерітіндісінің ортасын тәжірибе жүзінде анықтау 9.3.4.4 -орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде құрастыру 9.3.4.5 -орта тұз ерітіндісінің реакция ортасын болжау

Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Тұздар гидролизін тәжірбие жүзінде анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде сипаттайды <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Орта тұз ерітіндісінің реакция ортасын біледі.
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылық ты ояту 5 мин.	(Ұ). Ұйымдастыр у кезеңі: 1.Оқушыларм ен амандасу, түгендеу. Сынып реттілігін қадағалау.	Амандасу. Сабаққа психологиялық дайындық. Оқушыларды түгендеу. ОМ таныстыру. Ұй жұмысын тексеру <i>Эксперимент</i> Келесі тұздар ерітінділерінің ортасын анықтаңыз: NaCl, Na ₂ CO ₃ , NH ₄ Cl	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады.	Қосымша материал
Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ұ) « Миға шабуыл » әдісі <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау. және дене жаттығуларын</i>	<i>Миға шабуыл</i> Заттар суда не істейді? Реакцияға түседі (Na, Ca, CO ₂) Ериді (NaCl, NaOH, HCl) Ерімейді (BaSO ₄) (Ұ): Сонымен қатар, заттар гидролизге ұшырауы мүмкін. ГИДРОЛИЗ деп су молекулалары мен тұздың әлсіз иондарының қайтымсыз әрекеттесуі. Гидролиз нәтижесінде әлсіз электролиттер түзіліп, реакцияны орта өзгереді	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген мадақтау сөзімен

	жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.		сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	ынталандыру.
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады		Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.
Жеке жұмыс	Қалыптастырушы тапсырмаларды орындатыңыз	1.Тапсырма Топ бойынша дифференциация жасауға болады: $ZnCl_2$, $AlCl_3$, K_2S, Na_3PO_4, Al_2S_3) Цинк хлориді диссоциацияланып, гидролизге түседі. Тұздың диссоциациясын жазыңыз: қандай ион су молекулаларымен химиялық әрекеттеседі? цинк хлориді гидролизінің молекулалық теңдеуін жазыңыз. цинк хлориді гидролизінің иондық теңдеуін жазыңыз ерітіндінің ортасы қандай? 2.Тапсырма Қандай заттар гидролизге ұшырайды? (суда еритін тұздар) Натрий хлориді гидролизге ұшырайды ма? (жоқ, себебі тұз күшті қышқыл мен күшті негізден құралған) Гидролиздің қандай түрлері бар? (катион б/ша, анион б/ша және катион-анион б/ша)	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Тапсырманы орындайды	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Инклюзивті тапсырмалар	Инклюзивті тапсырмалард	Қандай заттар гидролизге ұшырайды: $CaCO_3$, Na_2SO_4 , K_3PO_4 и NH_4Br ? Молекулалық және		ДК экраны

	ы оқушыға беріңіз (Тапсырмалар қарапайым болу керек және оқушыға көмек беріңіз)	иондық теңдеуін жазңыз		9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	«Бір ауыз сөз» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Жеке жұмыс: Оқушылар бір ауыз сөзбен сабақ туралы өз ойларын түсіндіріп береді. Бір ауыз сөздеріне сабақты бағалайтын келесі сөздерді айтуға болады: ұнады, пайдалы, қажет, білдім, үйрендім, қызықтым, ұмтылдым, есте сақтадым, жасай аламын. т.б.	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды.	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды
ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік
ұсынымдар**

Бөлім:	9.1В Бейорганикалық қосылыстардың сапалық талдауы
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Катиондарға сапалық реакциялар. №3 зертханалық тәжірибе « Li^+ , Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ba^{2+} , Cu^{2+} катиондарын жалын түсінің боялуы бойынша анықтау». №4 зертханалық тәжірибе « Fe^{2+} , Fe^{3+} , Cu^{2+} катиондарына сапалық реакциялар» (8-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.8 - Li^+ , Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ba^{2+} , Cu^{2+} металл катиондарын анықтау үшін жалын түсінің боялу реакциясын жүргізу және сипаттау 9.4.1.9 - Fe^{2+} , Fe^{3+} , Cu^{2+} катиондарын анықтау үшін сапалық реакция жүргізу
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Кейбір катиондарды анықтау үшін сілтілермен жүргізілетін реакцияларды біледі. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Кейбір металдардың катиондардың анықтау үшін жалынның түсінің өзгеруін анықтайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Катиондарын анықтау үшін сапалық реакция жүргізеді
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	Ұйымдастыру кезеңі: (Ұ) “Гүлмен тілек” әдісі арқылы оқушылардың бір-біріне жақсы тілек айту арқылы жағымды	Сәлемдесу, оқушыларды қатысуын тексеру 1)Иондарды жіктеңіздер a^{2+} , Fe^{2+} , S^{2-} ; Ag^+ , Sr^{2+} ; K^+ , Na^+ , NO_3^- Li^+ , Cu^{2+} Cl^- , Ba^{2+} <i>оқушылар иондарды катион мен аниондарға жіктейді</i> 2) Оқушыларға Твигбілімнен отшашулар туралы видеоролик көрсетіледі.	Мақсаты: оқушылар бойында идея немесе тілек білдіру, тыңдау дағдыларын дамытуға бағыттау, сондай-ақ барлық	Фигурала р салынған конверт КРУГ КВАДРАТ ТРЕУГОЛЬНИК

	ахуал қалыптастыру Топ ережесін еске түсіру. Топтастыру.	- Отшашудағы әртүрлі түстер қалай пайда болады? Сабақтың тақырыбы таныстырылып, мақсаты айқындалады.	оқушыларды қатыстыру арқылы оқыту жағдайларын теңестіру.	
Жаңа сабаққа кіріспе	(Ұ) « Миға шабуыл » әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>	1.Сұрақ Сапалық реакциялар дегеніміз не? Сапалық реакция – қасиеттері бойынша затты нақты анықтауға болатын химиялық реакциялар 2.Мұғалім түсіндірмесі (слайд бойынша) Жалынды арқылы сынау химияда әр элементтің өзіне тән сәулелену спектрі негізінде қосылыста белгілі металл иондарының болуын анықтау үшін қолданылатын әдіс болып табылады. Жалынның түсі, әдетте, температураға да байланысты. Тәжірибе қосылыстың үлгісін бунзен жанарғысының ыстық және жарқырамайтын (көк) жалынына енгізіп, боялған жалынды бақылау арқылы жасалады. Тәжірибелер тұз қышқылымен тазартылған нихром сымының көмегімен өткізіледі. Презентация арқылы металл катиондарының жалынды бояу тестілерін көрсетіледі	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді.	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауда белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.
Жеке жұмыс	Қалыптастырушы тапсырмаларды орындатыңыз	1-тапсырма. Саматқа белгісіз заттарды анықтауға эксперимент жасау тапсырылады. ХВг заты жалынды сары түске бояды, бірақ күкірт қышқылы ерітіндісімен әрекеттеспеген. ХВг затына күміс нитраты ерітіндісін қосқанда, аммиак ерітіндісінде жай еритін, ақ-сары тұнба түзілді. УСІ ₂ заты жалынды кірпіш қызыл(қызыл-қоңыр) түске бояды, күміс нитраты ерітіндісін қосқанда ақ тұнба түзіледі. Саматқа бұл заттардың қандай екенін анықтауға көмектесіңдер. Х _____ [1 балл] У _____ [1 балл]	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Кейбір металдардың катиондардың анықтау үшін жалынның түсінің өзгеруін анықтайды	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.

		2-тапсырма Үш тұз берілген. Бірінші тұз жалынды күлгін түске, екінші тұз сары түске бояйды. Үшінші тұздың көк жасыл (ашық жасыл) түске бояды. Берілген тұздардың құрамындағы металл катиондарын ата, жауабыңды дәлелде. _____ [3 балл] 3-тапсырма Белгісіз сынауықтарда 5 зат берілген: литий хлориді, мыс сульфаты, калий сульфаты, барий хлориді, кальций хлориді. Бұл заттарды қалай анықтауға болады		
Инклюзивті тапсырмалар	Инклюзивті тапсырмаларды оқушыға беріңіз (Тапсырмалар қарапайым болу керек және оқушыға көмек беріңіз)	1-Тапсырма Реакция жүруінің сыртқы белгілері Газ тәрізді заттардың бөлінуі	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Суреттерді талдау	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.		.	ДК экраны 9-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин. 	«Аяқталмаған сөйлем» әдісі. Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Рефлексия Бүгінгі тақырып бойынша бір сұрақ Бүгінгі тақырып бойынша есте қалған екі сөз Бүгінгі тақырыпқа қатысты үш кілт сөз Үй тапсырмасы. Металдар жалында түс өзгертуіне байланысты қайда қолданылады?	Мұғалім оқушыларды «Бас бармақ» әдісі арқылы бағалайды. Жарайсың! Жақсы! Талпын! Сонымен қатар 1-10 баллдық жүйе	

	Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады.		<i>бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.</i>	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз. 1: 2: Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек? 1: 2:				

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Химия» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	9.1В Бейорганикалық қосылыстардың сапалық талдауы
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	
Сыныбы:	
Қатысушылар саны	
Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Аниондардың сапалық реакциялары.

	№5 зертханалық тәжірибе «Сулы ерітіндідегі Cl^- , Br^- , I^- , PO_4^{3-} , SO_4^{2-} , CO_3^{2-} , NO_3^- , SiO_3^{2-} аниондарын анықтау» (9-сабақ)
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	9.4.1.10 -хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жүргізу және ион алмасу реакцияларын бақылап нәтижесін сипаттау
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Галогенид иондар мен кейбір аниондарды анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Сулы ерітіндідегі Cl^- , Br^- , I^- , PO_4^{3-} , SO_4^{2-} , CO_3^{2-} , NO_3^- , SiO_3^{2-} аниондарын анықтайды <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Ион алмасу реакцияларын бақылап нәтижесін сипаттайды
Құндылықтарға баулу:	«Мәңгілік ел» жалпыұлттық идеясы бойынша «Жалпыға бірдей еңбек қоғамы» құндылығына баулу. Бұл арқылы оқушыларда шығармашылық және сын тұрғысынан ойлауы, функционалдық сауаттылығы, қарым-қатынас жасау қабілеті мен жауапкершілігі артады. Сонымен қатар өмір бойы оқуға, еңбеу етуге, Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілікке деген дағдысы қалыптасады.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурс
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 5 мин.	Ұйымдастыру кезеңі: (Ұ) “Гүлмен тілек” әдісі арқылы оқушылардың бір-біріне жақсы тілек айту арқылы жағымды ахуал қалыптастыру. Топ ережесін еске түсіру. Топтастыру.	Оқушыларды топтарға біріктіруді ұйымдастыру: Фигуралар көмегімен оқушыларды 3 топқа біріктіру. I – Үшбұрыштар тобы II – Дөңгелектер тобы III – Төртбұрыштар тобы	Мақсаты: оқушылар бойында идея немесе тілек білдіру, тыңдау дағдыларын дамытуға бағыттау, сондай-ақ барлық оқушыларды қатыстыру арқылы оқыту жағдайларын теңестіру. Тиімділігі: оқушыны бір-біріне тілек айту арқылы жақындастырады, көңіл күйін көтереді,	Фигуралар салынған конверт КРУГ КВАДРАТ ТРЕУГ

			бауырмалдығын оятады.	
Жаңа сабаққа кіріспе 	(Ұ) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Өзгенің пікірін толықтырады. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>	1.Топтық реагент дегеніміз? 2.Газдардың түзілуі қалай жүзеге асады?	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші	Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

			сұрақтар қойылады.	
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 33 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Галогенид иондар мен кейбір аниондарды анықтайды.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру.
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	1.Тапсырма Галогенид иондарды сапалық анықтау Сода мен сірке қышқылы арасындағы реакцияны анықтау 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Тәжірбие жасайды	ДК экраны 9-сынып оқулығы . Жұмыс дәптерлері.
	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді	2.Тапсырма Нитрат аниондарға сапалық реакция 	Дескриптор: Жалпы - 3 балл Суретті талдау	
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия	«Аяқталмаған сөйлем» әдісі.	Жеке жұмыс: - бүгінгі сабақта мен....түсіндім, ...білдім,көзімді жеткіздім.	Мұғалім оқушыларды «Бас бармақ»	

7 мин. 	Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды. Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады. Тиімділігі: Тақырып бойынша оқушылардың пікірін анықтайды. Жинақталған деректердің құнды болуын қадағалайды. Саралау: Бұл кезеңде саралаудың «Қорытынды» тәсілі көрінеді.	- бүгін сабақта қуантқаны..... - мен өзімді.....үшін мақтар едім. - маған ерекше ұнағаны..... - сабақтан соң маған.....келді - бүгін маған.....сәті түсті. - қызықты болғаны..... -қиындық тудырды. - менің түсінгенім..... - енді мен.....аламын.	әдісі арқылы бағалайды. Жарайсың! Жақсы! Талпын! <i>Сонымен қатар 1-10 балдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.</i>	
Саралау. Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз қабілетті оқушылардың алдына қандай тапсырмалар қоясыз?		Бағалау. Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау	
«Диалог және қолдау көрсету», «Тапсырма», «Жіктеу». Саралау тапсырмаларды іріктеуді, белгілі бір оқушыдан күтілетін нәтижені, оқушыға жеке қолдау көрсетуде, оқу материалы мен ресурстарды оқушылардың жеке қабілеттерін ескере отырып әзірлеуді қамтиды.		«Мадақтау сөзі» әдісі	Денсаулық сақтау технологиялары. Сабақта сергіту жаттығулары мен белсенді жұмыс түрлерін қолданамын. Осы сабақта қолданылатын Қауіпсіздік техникасы ережелерінің тармақтары орындалады.	
Жалпы бағалау				

Сабақтың қандай екі аспектісі жақсы өтті? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз.

1:

2:

Сабақты жақсартуға не жәрдемдесер еді? Оқыту туралы да, сабақ беру туралы да ойланыңыз.

1:

2:

Сабақ кезінде, сынып немесе жекелеген оқушылардың жетістіктері/қиыншылықтары туралы мен нені анықтадым? Келесі сабақтарда неге назар аудару керек?

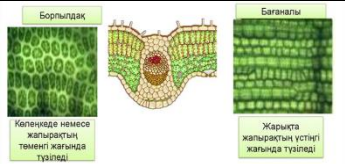
1:

2:

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Биология» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

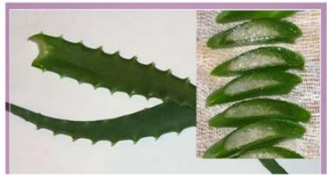
Мұғалімнің аты-жөні:	О.Д.Күзембаева					
Пән/Сынып:	Биология, 8 сынып					
Қай аптаның нешінші сабағы	2 сабақ					
Тарау немесе бөлім атауы:	1-бөлім. Жасушалық биология.					
Сабақтың тақырыбы:	Өсімдіктер және жануарлар ұлпаларын жіктеу					
Оқу мақсаты:	8.4.2.1 өсімдік пен жануар ұлпаларын жіктей алады,					
Бағалау критеріі:	-өсімдік және жануар ұлпаларын жіктей алады; -әр ұлпаның құрылыс ерекшеліктерін біледі; -ұлпалардың атқаратын қызметін сипаттай алады.					
Саралап оқыту тапсырмалары						
Ұжымдық жұмыс Жаңа тақырыптың түсіндірілуі		Бірлескен жұмыс (1,2 тапсырма) Тапсырманы ұсыну және дұрыс жауапты ұсыну арқылы үйрету		Жеке жұмыс Тапсырманы ұсыну, оқушылар өз бетімен орындауы		
Уақыт ы	Кезеңдері	Тапсырма	Тапсырманың мақсаты	Мұғалімнің бақылауы мен зерттеуі не?	Бағалау	Ресурстар
1 минут 00:00 – 01:00	Ұйымдаст ыру	Сабақтың тақырыбы: Өсімдіктер және жануарлар ұлпаларын жіктеу Сіздің білетінііңіз: өсімдік және жануар ұлпаларының құрылыс ерекшеліктерін Сіздің меңгеретінііңіз: ұлпалардың құрылыс ерекшеліктері мен атқаратын қызметін арасындағы байланысын.				Презентация Слайд 1
						Слайд 2
7-8 минут 01:00 – 01:30	Жаңа сабақ	Ұлпа –құрылысы, шығу тегі атқаратын қызметі бойынша ұқсас жасушалар тобы.	Жаңа тақырыпты меңгеру.			Слайд3_ бейнежазба

01:30 – 02:00		Өсімдіктерде ұлпаның 6 типі: түзуші, негізгі, жабын, механикалық (тірек), бөліп шығарушы, өткізгіш. 1. Түзуші ұлпалар – жас жасуша үнемі бөлінеді. Сабақ пен тамырдың өсу конусы, ұзарып өсуі. Камбий, жуандап өсуі. 2. Өткізгіш ұлпа – су және қоректік заттарды өсімдіктің бір мүшесінен екінші мүшесіне өткізеді. Флоэма /тін/ - фотосинтез өнімдерін жапырақтан басқа мүшелерге тасымалдайды. Жасушалары тірі, созылыңқы, ядросы жоқ. Ксилема (сүрек) су мен минералды заттарды өткізеді. Жасушалары өлі, созылыңқы. Трахеидтер-ұсақ, өлі ескі жасушалар. 3. Бөліп шығарушы ұлпа – жасуша қабықшасы тірі және жұқа күйінде ұзақ сақталады. (шайыр, шірне, иісті заттар) 4. Негізгі ұлпа ірі, домалақ пішінді, қабықшасы жұқа, жасушааралық кеңістіктері кең жасушалардан тұрады. Фотосинтездеуші, қор жинаушы.				Слайд4 бейнежазба
02:00 – 02:30						Слайд5
02:30- 03:00						https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/osimdikter-duniesi/osimdik-ulpalary-men-musheleri/lesson/par enxima
						Слайд6 https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/osimdikter-duniesi/osimdik-ulpalary-men-musheleri/lesson/arq aulyq-mexanikalyq-ulpalar

Су жинаушы ұлпа

- Кактус немесе алоэ (жүзжылдық) сияқты шөлді өсімдіктерде дамиды

Қор жинаушы. Жасушалар қоректік заттарды қорға жинайды. Жемістер, тұқымдар,пияз, орамжапырақ орамдары,ағаштардың ортасы.

5.Механикалық немесе тірек ұлпасы-өсімдікке беріктік қасиет береді,құрамында хлоропласт болмайды.

Колленхима

1. сопақша, домалақ пішінді созылыңқы
2. жасуша аралық кеңістіктері жоқ
3. жапырақ, сабақ эпидермисінде кездеседі
4. өсімдікке тірек болады
5. ұзарып өсуді қамтамасыз етеді

Склеренхима

1. ұзын, жіңішке өлі жасушалар
2. жасуша қабырғалары қалың
3. тіректік, серпімділік, мықтылық береді

Слайд7

<https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/osimdikter-duniesi/osimdik-ulpalary-men-musheleri/lesson/zhabyn-ulpalary>

Слайд8

uc_b4_l010_03_03ss

Слайд9

<https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/adam-biologiyalyq-tur-retinde/adam-ahzasynyng-zhalpykorinisi/lesson/ulpanyng-turleri-men-onyng-qurylymy>

Слайд10

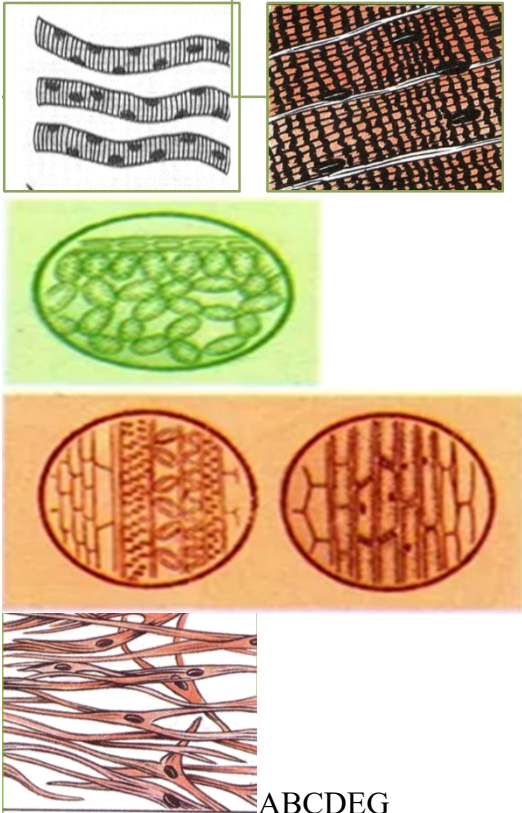
[bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/adam-biologiyalyq-tur-retinde/adam-ahzasynyng-zhalpykorinisi/lesson/ulpanyng-turleri-men-onyng-qurylymy жүйке ұлпасы /0-50/](https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/adam-biologiyalyq-tur-retinde/adam-ahzasynyng-zhalpykorinisi/lesson/ulpanyng-turleri-men-onyng-qurylymy-zhuyke-ulpasy/0-50/)

Слайд11

		4. лигнинсіз жерлерінде қуыстар - плазмодесмалар кездеседі 5. склериданы және талшықтарды құрайды Бейне баянға назар аударайық. 6. Жабын ұлпа: өң, тоз,қыртыс. Жануарлар ұлпасының 4 типі: эпители, дәнекер, бұлшықет, жүйке ұлпалары болады. Жануарлар ұлпаларымен танысу үшін бейне баянға назар аударайық. Эпителий ұлпасы Құрылысы: Жасушаларының пішіндері – жалпақ, төрт бұрышты, цилиндр және т. б Қызметі: Жасушаларды тікелей зақымданудан, химиялық зиянды заттардың әсерінен, бактериялардың енуінен, кебуден қорғайды. Асқорыту мүшелерін астарлайтын эпителий қоректік заттар ерітіндісін сіңіріп, өткізеді. Қалдық заттарды шығарып, әр түрлі тітіркендіргіштерді қабылдайды. Кейбір эпителий жасушаларында цитоплазмалық кірпікшелер болады. Мысалы, тыныс алу мүшелері бар ағзалардың тыныс жолдарындағы кірпікшелер шаң-тозаңды тұтып қалып, өкпеге жібермейді. Орналасуы: Эпителий ұлпасы (грекше «ері» –				bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/adam-biologiyalyq-tur-retinde/adam-ahzasynyng-zhalpy-korinisi/lesson/ulpanyng-turleri-men-onyng-qurylymy-zhuyke-ulpasy/0-50/
--	--	--	--	--	--	---

		үстіңгі, беткі) жабын (тері жабыны) ұлпа мүшелердің сыртқы жағын жауып, ішкі мүшелерді (асқазан, ішектер, несеппағар, мұрын қуысы, ішкі секреция бездері және т. б.) астарлап жатады. Жүйке ұлпасы – жүйке жасушаларынан (нейрондардан және нейроглиялардан (грекше «neuron» – жүйке, «glia» – желім) түзілген. Жүйке ұлпасының негізгі массасы нейроглия жасушаларынан тұрады. Олар қоректік, қорғаныштық және т. б. қызметтер атқарады. Жүйке жасушасының құрылысы: денеден (бір ядросы бар жуандау жері) бір ұзын және көптеген қысқа өсінділерден құралған. Жасушаның ұзын (аксон) өсіндісі тармақталмаған, қысқа өсінділері (дендриттер) тармақталған, жүйке жасушасын нейрон (грекше «neuron» – жүйке) деп атайды. Нейронның бойымен қозу тек бір бағыт бойынша өтеді: дендриттер → дене → аксон. Қызметі: қозуды өткізіп, тітіркендіргішке жауап қайтару. Келесі бейне баянға назар аударайық Дәнекер ұлпасы: Барлық ұлпалар тобын біріктіріп, дәнекерлеп тұрады. Қантамырларын, жүйкелерді қоршап, мүшелердің арасындағы кеңістікті толтырып тұрады. Теріні				
--	--	---	--	--	--	--

		бұлшықеттермен байланыстырып, терінің астында борпылдақ қабат түзеді. Жасушалары бір-бірімен тығыз орналасып, ұлпаның біркелкі мықтылығын қамтамасыз етеді. Дәнекер ұлпасына – сүйек, шеміршек, сіңір, майлар, қан, лимфа жатады. Дәнекер ұлпасы: тығыз талшықты дәнекер ұлпасы, шеміршекті, сүйекті, борпылдақ талшықты, қан ұлпасы деп бөлінеді. Сүйекті дәнекер ұлпасының жасушалары тірі, қантамырлар мен жүйкелер торлап жатады Шеміршекті дәнекер ұлпа жасушалары домалақ пішінді, әр жерде топтанып тұрады. Жасушааралық заттары мөлдір болады. Омыртқалардың бір-бірімен байланысқан жері, көмекей қақпақшасы, кеңірдек пен құлақ қалқаны шеміршекті дәнекер ұлпасынан түзіледі. Бұлшықет ұлпасы: Бірыңғай салалы бұлшықеттер ішкі мүшелердің ішкі жағын (ішек, асқазан, қантамырлар, қуық, бездердің өзектері) астарлап жатады. Жиырылғанда ішкі мүшелердің көлемін өзгертеді. Олардың жиырылуы баяу әрі ырғақты және адамның еркінен тыс жүзеге асады. Көлденең жолақты бұлшықет дейтін себебі бұлшықет талшықтары көлденеңінен жолақтанып жатады. Көлденең жолақты бұлшықет талшықтарының пішіні цилиндр тәрізді, диаметрі 0,1мм, ұзындығы бірнеше ондаған мм-ге жетеді. Жүректің				
--	--	---	--	--	--	--

		бұлшықеті көлденең жолақты болғанымен адам еркінен тыс жиырылады. Ондағы бұлшықет талшықтары өте жіңішке және олар өзара торланып жатады. Жүректің бұлшықет жасушасында да бір ғана ядро бар.				
8 минут 03:00-03:30 03:30-03:40 03:30-03:40 03:40-04:40 04:40-04:50 04:50-05:00 05:00-05:10	Тәжірибе	1 тапсырма. Суреттен жануар және өсімдік ұлпаларын жіктеңіз ABCDEG Бірыңғай салалы бұлшықет, фотосинтездеуші, жүрек	Жаңа тақырыпты тапсырма арқылы меңгеру	Жеке жұмыс:	Дескриптор: -жануар және өсімдік ұлпаларын жіктейді	Презентация Слайд 12 https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/adam-biologiyalyq-tur-retinde/adam-ahzasynyng-zhalpy-korinisi/lesson/ulpanyng-turleri-men-onyng-qurylymy

		бұлшықеті, өткізгіш (тін), өткізгіш (сүрек), көлденең жолақты бұлшықет Өсімдік ұлпалары: _____ Жануар ұлпалары: _____ 2 тапсырма Суретке қарап, төмендегі таңдау тізімінен берілген әр ұлпа түріне сәйкес сандарға ұлпаның құрылысын және ұлпа түрін жазыңыз. 1 -2 -3 ☐ жабын ұлпа ☐ өт өткізгіш ұлпа ☐ паренхима /негізгі ұлпа / ☐ Дұрыс жауабы: Жүйке ұлпасы 1дендрит 2 ядро 3 аксон Дұрыс жауап: 1 жабын ұлпа 2- тірек ұлпасы 3- өткізгіш ұлпа			Дескрипторлар: -- Жануар ұлпасының 1,2,3 сандармен берілген ұлпа бөліктерін жазады. -өсімдік ұлпасының 1,2,3,4 сандарын дұрыс белгілейді	Слайд 13 Презентация Слайд 14 видео https://bilimland.kz/kk/courses/biologiya-kk/osimdikter-duniesi/osimdik-ulpalary-men-musheleri/lesson/osimdik-ulpalary-men-musheleri / 0-42 сек/ Слайд 15
--	--	--	--	--	--	---

				ын қызметі					
Эпит елий		Жасушал арды тікелей зақымда нудан, химиялы қ зиянды заттарды ң әсерінен, бактерия лардың енуінен, кебуден қорғайды	тыныс алу мүшелері бар ағзалардың тыныс жолдарындағы кірпікшелер шаң- тозаңды тұтып қалып, өкпеге жібермейді.						
Дәне кер Түзу ші Фото синте з деуш і		Жасушал ары бір- бірімен тығыз орналасы п, ұлпаның біркелкі мықтылы ғын қамтамас ыз етеді. Тұқым ұрығыны ң жасушал	Омыртқалардың бір-бірімен байланысқан жері, көмекей қақпақшасы, кеңірдек пен құлақ қалқаны шеміршекті дәнекер ұлпасынан түзіледі. Сабақ пен тамырдың өсу конусы, ұзарып өсуі. Камбий, жуандап өседі фотосинтездеуші, қор жинаушы/ауа						

		ар және барлық ұлпалар мен мүшелер ді түзеді жапырақ тың жасыл жұмсағы, жас өскін, олар бағаналы және борпылд ақ ұлпалар	жинаушы, су жинаушы/				
3 минут 05:20- 05:40 05:40- 05:50 05:50- 06:00	Бекіту:	Өзіңді өзің бағалаңыз. Әр жауапты дұрыс не бұрыс деп жазу арқылы белгілеңіз. Колленхима 1. сопақша, домалақ пішінді созылыңқы 2. жасуша аралық кеңістіктері бар 3. жапырақ, сабақ эпидермисінде кездеседі 4. өсімдікке тірек бола алмайды Склеренхима 1. ұзын, жіңішке тірі жасушалар 2. жасуша қабырғалары қалың 3. тіректік, серпімділік, мықтылық береді 4. склерида және талшықтар жоқ		Тақырыпты меңгергенін анықтау			Слайд16 Слайд17

		Әр жауапты « дұрыс» және « бұрыс» деп жазу арқылы белгілеңіз. Дұрыс жауап Колленхима 1. сопақша, домалақ пішінді созылыңқы «дұрыс» 2. жасуша аралық кеңістіктері бар «бұрыс» 3. жапырақ, сабақ эпидермисінде кездеседі «дұрыс» 4. өсімдікке тірек бола алмайды «бұрыс» Склеренхима 1. ұзын, жіңішке тірі жасушалар «бұрыс» 2. жасуша қабырғалары қалың «дұрыс» 3. тіректік, серпімділік, мықтылық береді «дұрыс» 4. склерида және талшықтар жоқ «бұрыс»				
--	--	---	--	--	--	--

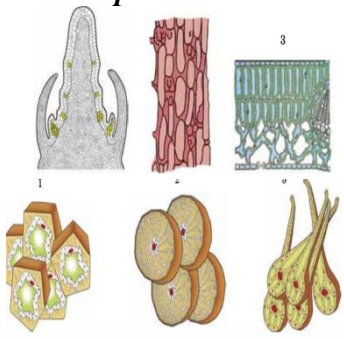
Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Биология» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Бөлім:	8.1А Жасушалық биология
Педагогтің аты-жөні:	Тұиякбаева Ансаған
Күні:	08.09.2023ж
Сыныбы: 8	Қатысушылар саны: 7 Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа. Жануар ұлпаларының әртүрлілігі: эпителий, дәнекер, бұлшықет, жүйке. Зертханалық жұмыс «Өсімдіктердің ұлпаларын жіктеу». Зертханалық жұмыс «Жануарлардың ұлпаларын жіктеу»
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.4.2.1 өсімдік пен жануар ұлпаларын жіктеу
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Білім алушылар өсімдіктер мен жануарлардың ұлпаларын жіктейді. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Өсімдіктерде қандай ұлпалар қалып таспайтынын анықтайды <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Жануарларда қандай ұлпалар қалыптаспайтынын сипаттайды

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 7 мин.	I. Ұйымдастыру кезеңі: а) Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психологиялық жағымды ахуал туғызу үшін «Өрмекшінің торы» әдісін пайдаланып, оқушылар бір-біріне жақсы тілектер айту арқылы жіпті лақтырады. ә). Қауіпсіздік	Сап түзеп тұру арқылы 1, 2 санын реттілікпен саналу арқылы екі топқа бірігеді. I-топ: II-топ Топтың ережесі: ТҚЕ сақтау. Топ басшысына бағыну. Белсенді болу. Бір-бірін тыңдау, өз пікірімен ашық бөлісу, басқалардың пікіріне құрметпен қарау. Уақыт шегінде жұмыс жасау.	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы сабаққа белсенділігі артады. Тиімділігі: Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл күйін көтереді және бауырмалдығын оятады.	 Тоқыма жіп

	ережесін еске түсіру. б). Топтастыру.		Саралау: Бұл жерде саралаудың «Жіктеу» тәсілі қолданылады. Оқушылардың оқуға деген қызығушылығын арттыру мақсатында мүмкіндігінше оларға таңдау еркіндігі беріледі.	
Жаңа сабаққа кіріспе	(Ү) «Миға шабуыл» әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр оқушы өз оймен бөліседі. Жаттығу жасайды. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау және дене жаттығуларын жасағаннан кейін мұғалім</i>	1. «Ұлпа» түсінігіне анықтама беріндер. 2. Өсімдіктерде қанша ұлпа түрлері бар? 3. Жануарларда қанша ұлпа түрлері бар?	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	Қалыптастырушы бағалау: Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға <u>«Жарайсың!»</u> деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

	оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.			
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 26 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады. Оқулықтағы сызбаны сызып алады.	Дескриптор: Жалпы -3 балл Өсімдіктерде қандай ұлпалар қалып таспайтынын анықтайды	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру
	Қолдану айдарындағы тапсырманы орындатады	1.Тапсырма Өсімдік ұлпаларының түрлерін анықтау 2.Тапсырма Нейронның құрылысы және оның ұлпалармен байланысы: а) бұлшық ет ұлпасы; ә) эпителий ұлпасы; б) жүйке жасушасы бойынша кестені талдайды	Дескриптор: Жалпы-3 балл 1.Суреттерді талдау, сипаттау 2. Кестені сызады	ДК экраны 8-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
	Талдау айдарындағы тапсырманы орындатады	3.Тапсырма	Дескриптор: Жалпы -3 балл 1.Кестені талдау	ДК экраны 8-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

		АДАМ ҰЛШАЛАРЫ ӘПІТІЛІН ҰЛПАСЫ ҚАСИЕТТЕРІ 1. Жогары дәрменді қалпына келу 2. Қуғылғылық ТІПТЕРІ 1. Жылымы 2. Безді 3. Кіріксіздігі АТҚАРАТЫН ҚЫЗМЕТІ 1. Қорғалып 2. Зәттарды сыйғалау 3. Шайқастың беліштерін жөнге т.б. зәттарды ұстап қалып ДӘНІКЕР ҰЛПАСЫ ҚАСИЕТТЕРІ Жасууаралық зәттары өте көп ТІПТЕРІ 1. Тығыздалықты 2. Шейіренеті 3. Сүйені 4. Борсалдықтылығы 5. Сүйек (қан мен лимфа) АТҚАРАТЫН ҚЫЗМЕТІ 1. Қорғалып 2. Тұрып 3. Зәттарды жөнге 0-нің тығыздалуымен қалыптасуы өтеді 4. Қорғалып 2-сызба нұсқаны пайдаланып кестені түсіндіру		
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	Бір ауыз сөз» әдісі. мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды. Мақсаты:Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады. Туімділігі: Тақырып бойынша оқушылардың пікірін анықтайды. Жинақталған деректердің құнды болуын қадағалайды. Саралау: Бұл кезеңде саралаудың	Жеке жұмыс: Оқушылар бір ауыз індіріп береді. Бір ауыз дерді айтуға болады ұнады, зықтым, ұмтылдым, есте	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының өзіне тиісті баллын қойып бағалайды. Сонымен қатар, оқушыларды ынталандыру үшін «Қошеметтеу» әдісі арқылы бағалайды.	

	«Қорытынды» тәсілі көрінеді.			
--	-------------------------------------	--	--	--

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Биология» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

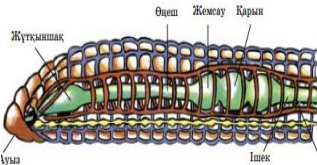
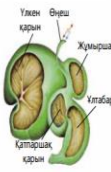
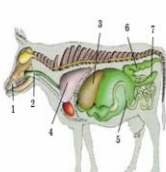
Бөлім:	8.1D Қоректену
Педагогтің аты-жөні:	Туиякбаева Ансаган
Күні:	13.10.2023ж
Сыныбы: 8	Қатысушылар саны: 7 Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Жауынкұртының, сиырдың және адамның асқорыту жүйесінің құрылысы. Модельдеу «Адамның, сиырдың және жауынкұртының» асқорыту жүйесінің құрылысын салыстыру
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.1.2.1 омыртқасыздар, күйіс қайыратын жануарлар мен адамның ас қорыту жүйесінің құрылысын салыстыру
Сабақтың мақсаты:	<u>Барлық оқушылар үшін:</u> Жауынкұрттың асқорыту жүйесінің әртүрлі бөлімдері мен қызметін анықтайды. <u>Көпшілік оқушылар үшін:</u> Сиыр қарнының бөлімдері мен оларда жүретін үдерістер арасындағы байланысты сипаттайды. <u>Кейбір оқушылар үшін:</u> Басқа ағзада түзілген нәруыздар, майлар мен көмірсулар жасушаға түскен кезде өлім қаупі туындайды, ал аминқышқылдары, глюкоза, глицерин мен май қышқылдары ондай қауіп төндірмейтінін біледі

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 7 мин.	(Ұ). Ұйымдастыру кезеңі: 1.Оқушылармен амандасу, түгендеу. Сынып реттілігін қадағалау. 2.Қауіпсіздік ережесін еске түсіру. 3.Ынтымақтастық атмосферасын	Шеңбер бойынмен тұрған оқушыларға тапсырма:Бір-бірімізді тыңдаймыз десек 1 рет қол шапалақтаймыз! Ұйымшыл боламыз десек 2 рет. Белсенділік танытамыз десек 3 рет шапалақтаймыз! 3.Оқушыларды топтарға біріктіру. Конфеттер арқылы 2 топқа бірігеді.Оқушыларға 2 түрлі конфет	Мақсаты: Оқушылар бір-біріне тілек білдіреді, тыңдау дағдыларын дамытуға бағытталады, сондай-ақ барлық оқушылардың қатыстырылуы арқылы	

	қалыптастыруды ашаттық шеңбері жүзеге асырылады.	таратылады. Өздерінің қалаған конфетін алып топтасады.	сабаққа белсенділігі артады. Тиімділігі: Оқушылар бір-біріне тілек айту арқылы жақындасады, көңіл-күйін көтереді және бауырмалдығын оятады. Саралау: Бұл жерде саралаудың « Жіктеу » тәсілі көрінеді. Оқушылардың оқуға деген қызығушылығын арттыру мақсатында мүмкіндігінше оларға таңдау еркіндігі беріледі.	
Жаңа сабаққа кіріспе	(Ұ) « Миға шабуыл » әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Оқушыларға жалпылама төмендегі сұрақтар және жаттығу түрлері беріледі. Әр	1. Асқорыту жүйесіне, асқорыту жолына және асқорыту бездеріне анықтама беріңдер. 2. Асқорыту дегеніміз не? 3. Асқорыту мүшелерінің рөлін қалай түсінесіңдер?	Мақсаты: Жылдам әрі функционалды түрде сыни ойлануды дамыту. Тиімділігі: оқушының танымдық дағдысы артады. Сонымен қатар оқушыға сабақтың өмірмен байланысын көрсетеді	Қалыптастырушы бағалау: Өз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға « <u>Жарайсың!</u> » деген <u>мадақтау сөзімен</u> ынталандыру.

	оқушы өз оймен бөліседі. Жаттығу жасайды. <i>Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау және дене жаттығулары н жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.</i>		және сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтауға мүмкіндік береді. Саралау: Бұл жерде саралаудың «Диалог және қолдау көрсету» тәсілі көрінеді. Дұрыс мағынада жауап беруге бағыттау мақсатында кейбір оқушыларға ашық сұрақтар, ал кейбір көмек қажет ететін оқушыларға жетелеуші сұрақтар қойылады.	
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 26 мин.	Оқулықтағы жаңа сабақтың мәтінін оқуға тапсырма береді	Оқулықты оқып танысып шығады. Тірек сөздермен танысып, өз дәптерлеріне жазып алады. Оқулықтағы сызбаны сызып алады.	Дескриптор: Жалпы -3 балл 1. Жауынкұрттың асқорыту жүйесінің әртүрлі бөлімдері мен қызметін анықтайды.	Тақырып бойынша интернет желісін пайдаланып видеоролик көру
	Қолдану айдарындағы тапсырманы орындатады	1. Тапсырма Жауынкұрттың асқорыту жүйесін анықтайды	Дескриптор: Жалпы-3 балл 1. Суреттерді талдау	ДК экраны 8-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

		 2. Тапсырма Күйіс қайыратын жануардың асқорыту жүйесі: 																							
	Талдау айдарындағы тапсырманы орындатады	1. Сиырдың қарны төрт бөлімді, ал жылқынікі бір бөлімді және ішектері ұзын әсіресе бүйені едәуір ұзын екені белгілі болса, қандай қорытынды жасауға болатынын талдаңдар. 2. «Асқорыту мүшелерінің эволюциясы» деген тақырыпқа эссе жазыңдар. <table><tr><th>Адам</th><th>Бөрісі</th><th>Сиыр</th></tr><tr><td>Тістері үш түрлі – күрек тіс, ая тіс, ау тіс</td><td>Тістерінің екі түрі</td><td>Ішкі тістері жоқ, тек күрек және ау тістері болады</td></tr><tr><td>Үеткігі және аяғының жоқ, сүйектерінің симметриялы орналасуы</td><td>Тістерінің орналасуы</td><td>Үеткігі жоқ, сүйектің күрек тістері жоқ, тек ау тістері болады</td></tr><tr><td>Бір камералы</td><td>Қарын (асқорыту) бөлімдері</td><td>Төрт бөлімнен тұрады</td></tr><tr><td>Қысқа</td><td>Сокыршақ</td><td>Өте ұзын</td></tr><tr><td>Токсинге</td><td>Бактериялардың болуы</td><td>Қарының алғашқы үш бөлімінде және тоқсинге</td></tr><tr><td>Симбиоттық бактериялардың пайдасын пайдаланады. Адамның қанжыра жасауы, глюкозаны түзеді</td><td>Жасушалық қорытуды нәтижесін пайдалану</td><td>Оны қорытуды үшін сиыр да, симбиоттық микроорганизмдер: бактериялар, инфузориялар және т.б. Бірлесушілер де пайдаланады</td></tr></table>	Адам	Бөрісі	Сиыр	Тістері үш түрлі – күрек тіс, ая тіс, ау тіс	Тістерінің екі түрі	Ішкі тістері жоқ, тек күрек және ау тістері болады	Үеткігі және аяғының жоқ, сүйектерінің симметриялы орналасуы	Тістерінің орналасуы	Үеткігі жоқ, сүйектің күрек тістері жоқ, тек ау тістері болады	Бір камералы	Қарын (асқорыту) бөлімдері	Төрт бөлімнен тұрады	Қысқа	Сокыршақ	Өте ұзын	Токсинге	Бактериялардың болуы	Қарының алғашқы үш бөлімінде және тоқсинге	Симбиоттық бактериялардың пайдасын пайдаланады. Адамның қанжыра жасауы, глюкозаны түзеді	Жасушалық қорытуды нәтижесін пайдалану	Оны қорытуды үшін сиыр да, симбиоттық микроорганизмдер: бактериялар, инфузориялар және т.б. Бірлесушілер де пайдаланады	Дескриптор: Жалпы-3 балл 1.Тапсырманы талдайды 2.Кестені салысты	ДК экраны 8-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.
Адам	Бөрісі	Сиыр																							
Тістері үш түрлі – күрек тіс, ая тіс, ау тіс	Тістерінің екі түрі	Ішкі тістері жоқ, тек күрек және ау тістері болады																							
Үеткігі және аяғының жоқ, сүйектерінің симметриялы орналасуы	Тістерінің орналасуы	Үеткігі жоқ, сүйектің күрек тістері жоқ, тек ау тістері болады																							
Бір камералы	Қарын (асқорыту) бөлімдері	Төрт бөлімнен тұрады																							
Қысқа	Сокыршақ	Өте ұзын																							
Токсинге	Бактериялардың болуы	Қарының алғашқы үш бөлімінде және тоқсинге																							
Симбиоттық бактериялардың пайдасын пайдаланады. Адамның қанжыра жасауы, глюкозаны түзеді	Жасушалық қорытуды нәтижесін пайдалану	Оны қорытуды үшін сиыр да, симбиоттық микроорганизмдер: бактериялар, инфузориялар және т.б. Бірлесушілер де пайдаланады																							
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 7 мин.	Бір ауыз сөз» әдісі. ұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын,	еке жұмыс: қушылар бір ауыз сөзбен сабақ туралы өз ойларын түсіндіріп береді. Бір ауыз сөздеріне сабақты бағалайтын келесі сөздерді айтуға болады ұнады, пайдалы, қажет,	Мұғалім оқушылардың сабаққа қатысқан белсенділігіне қарай 1-10 баллдық жүйе бойынша әр оқушының																						

	рефлексиясын тыңдайды. Мақсаты: Оқушы алған білімін саралай білуге дағдыланады. Туімділігі: Тақырып бойынша оқушылардың пікірін анықтайды. Жинақталған деректердің құнды болуын қадағалайды. аралау: Бұл кезеңде саралаудың «Қорытынды» тәсілі көрінеді.	білдім, үйрендім, қызықтым, ұмтылдым, есте сақтадым, жасай аламын. т.б.	өзіне тиісті баллын қойып бағалайды. Сонымен қатар, оқушыларды ынталандыру үшін «Қошеметтеу» әдісі арқылы бағалайды.	
--	--	--	--	--

Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Ағылшын тілі» пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар

Unit 2 «Exercise and sport»		School: Enbek main secondary school	
Date: 12.10.2023		Teacher name: S.T.Ikhsanova	
Grade: 9		Number present:	absent:
Lesson title	Exchanging opinions p.26		
Learning objectives	9.2.5.1 recognize the opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics 9.3.5.1 interact with peers to negotiate, agree and organize priorities and plans for completing classroom tasks 9.6.13.1 use a variety of modal forms for different functions and a limited number of past modal forms including should/ shouldn't have to express regret and criticism on range of familiar general and curricular topics		
Lesson objectives	Learners will be able to: • Listen to a conversation in which people exchange opinions. • Learn key phrases for exchanging opinions. • Learn how to use should, must, have to • Practise exchanging opinions.		
Plan			

Stages / Time	Teachers' actions	Students' actions	Assessment criteria	Resources
Start	1. Greeting. Ask sts about sport the play. <u>Warm-up</u> Ask where students come across advice about health. Elicit suggestions for how the government and schools can communicate with young people about health issues <u>Lead – In</u> Using drugs in sport undermines values like fair play and teamwork. When sportspeople use drugs, they not only might damage their own health, they also give sport a bad reputation and set a poor example to others. So-called 'performance-enhancing drugs' or 'performance and image-enhancing drugs' are banned in sports because they could give a sportsperson an unfair advantage over other competitors.	Game “Who am I?” Ask students to guess the sport stars in the pictures. The aim: To develop Ss speaking skills and create friendly atmosphere Efficiency: By naming the sportsmen they involve into theme .	At the organization moment T tries to award active Ss. «The praise» method is used to evaluate Ss with phrases like: “Good job! Well done!”	Pictures PPT
Main part	Ex:1 P:26 Focus on the photo. Ask: What are Marie and Dean looking at? What do the posters show? Elicit ideas and then ask: Which poster do you prefer? Why?	Students look at the posters. What are they campaigning against? ANSWERS: They are campaigning against drugs.	Assessment criteria - Listen to a conversation in which people exchange opinions	Cards Student's book

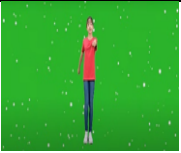
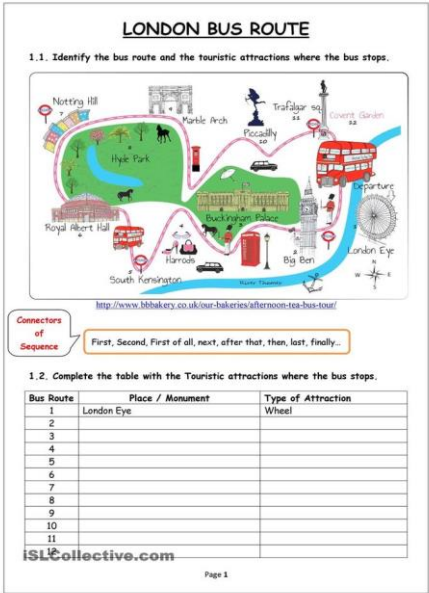
	Elicit a range of opinions Differentiation: «Verbal support» method is used to help Students use new words in the text. Ex: 2 P:26 In a stronger class, tell students to cover the dialogue and just listen. Play the CD once and ask whether Marie and Dean agree about the posters. Differentiation: «Verbal support» method is used to help Students use new words in the text. Ex: 3 P:26 • Ask students to find the key phrases in the dialogue and translate them into their own language. • Students practise the dialogue in pairs	Students listen to the dialogue. Which poster has got the clearest message? ANSWERS: Marie thinks the poster with the photo has a clearer message, but Dean prefers the poster with a more positive message Students listen to the key phrases. Which phrase expresses a strong opinion? Practise the dialogue ANSWERS: It should definitely ... expresses a strong opinion.	<u>Descriptor:</u> -look at the posters. What are they campaigning against? Assessment criteria: - Learn key phrases for exchanging opinions. -Make CCQ questions <u>Descriptor:</u> - listen to the key phrases.	Worksheets Student's book
End	Giving the homework. Ex: 1 P:19 wb Self-reflection	Peer-assessment. Two stars and a wish. You did a really good job on ... I really like how you ... Maybe you could ...	Students use their stickers to show their knowledge according to the lesson.	Poster Success

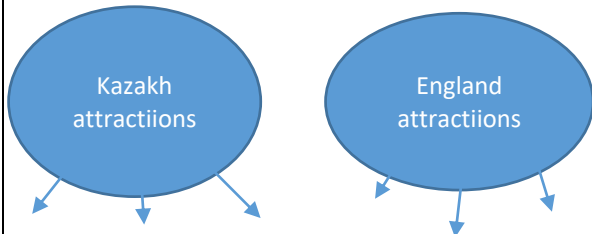
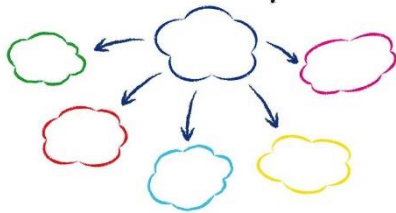
**Шекара маңындағы ауыл мектептері үшін онлайн сабақтарды ұйымдастыру. «Ағылшын тілі»
пәнін онлайн оқыту бойынша әдістемелік ұсынымдар
Lesson plan**

Unit:6		School: Karatogai secondary school		
Date: 09.10.2023y.		Teacher's name: Zharkinalina Zhansaya Nurlybekovna		
Class: 6		Number present: 11		Number absent: -
Theme of the lesson:		Tourist attraction		
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to		6.4.3.1 understand the detail of an argument on a limited range of familiar general and curricular topics; 6.1.3.1 respect differing points of view;		
Lesson objectives		-identify the meaning of tourism -talk about travelling and tourism		
The course of the lesson.				
Planned timings	Teacher's actions	Pupil's actions	Assessment	Resources
Greeting. Organisation moment. 3 min.	Good morning, dear students. I'm glad to see you. How are you today? What is the weather today? What date\day is it today? Teacher check the home task by method "CHIPS" method New words	The students greet the teacher. Good morning, good morning to you, We are glad to see you too. How are you? It is sunny/ cold/ hot. Pupils check the hometask 	Verbal assessment	Whiteboard
2 min	Teacher ask students look at the Active board and spins the wheel. It divides class into 2 groups online. 1 st group – Big Ben 2 nd group – London Eye <u>Pre-reading</u> <u>Scanning</u>			http://castlots.org/razdelit-na-gruppy/

[illegible]

	INDIVIDUAL WORK READING AND SPEAKING The London Eye is a giant 135-metre tall Ferris wheel situated on the banks of the River Thames in the British capital. It is the tallest Ferris wheel in Europe, and the most popular paid tourist attraction in the United Kingdom, visited by over 3.5 million people annually.		- Discusses about it in Formative assessment	
3 min	Teacher ask students to make the names of places and match them with the pictures. Match the attractions to the activities by methods of word wall. GROUP WORK SPEAKING	Students work in groups, make the names of places, and match them with the pictures. Match the attractions to the activities.	Descriptor A learner -Work in groups -make and match The teacher assesses by stars 	Students book Exercise 4 p 67 https://wordwall.net/resource/33683435
2 min	Teacher ask students to match the words in the two columns by methods of “Who is quicker?” method. Each group should read their answers PAIR WORK SPEAKING EXERCISE 5 p 67	Students work in pairs and match the words in the two columns by methods of “Who is quicker?” method. Each group should read their answers	Descriptor: A learner: -work in pairs - matches the words in the two columns.	PPT EXCEL EXERCISE 5 p 67

2 min	Teacher ask students to listen and complete the gaps. EXERCISE 7 p 67	Students work in groups and listen then complete the gaps	Descriptor: A learner: -work in groups -listen and complete	Whiteboard PPT https://www.liveworksheets.com/xk2858604hv
<u>Physical training exercise – 3 min.</u>	A break for physical activity. Teacher plays the video with physical exercises	Students watch and do physical exercises.		Music https://www.youtube.com/watch?v=ZmJEhpBFKEY
5 min	Teacher ask students to identify the bus route and the touristic attractions where the bus stops GROUP WORK WRITING AND SPEAKING 	Students work in groups and identify the bus route and the touristic attractions where the bus stops	Descriptor: A learner: -work in groups -identify the bus route -write	PPT Worksheet
3 min	Teacher ask students to look at the active board and play an online game. They should choose correct answer looking to photos. Students play this game in groups	Students play an online game		https://wordwall.net/resource/9643269

5 min	Teacher asks students to work in pairs and find hidden words Pair work 	Students work in pairs and find hidden words	Descriptor: A learner -works in pairs -find hidden words	Active board Worksheet
2 min	Teacher ask students to complete the diagram and say about it GROUP WORK SPEAKING 	Students work in groups and complete the diagram and say about it	Descriptor: A learner -works in a group -complete the diagram -say	
5 min	Teacher ask pupils to work in groups and make mind map about <u>"Tourism items"</u> Mindmap 	Pupils work in groups and make a mind map then defends it	<i>Descriptor:</i> <i>A learner</i> -works in a group - makes a mind map - defends it Formative assessment	Active board PPT Mind map crayons

The end of the lesson 3 min.	Teacher gives a homework and comment the work of Sts. Home Assignment: Exercise 6 p.67 Reflection «Tik Tok» method .	Pupils write their homework for the next lesson. Pupils give a mark to themselves for working at the lesson. Students think critically, exploring, developing, evaluating and making choices about their own and others' ideas.	<i>Pupils evaluate themselves using evaluation lists.</i> Reflection. Self-Assessment. 	Whiteboard PPT
---	---	--	---	------------------------------

Шекара маңындағы ауылдарды цифрландыру мәселесінде Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісі депутаттарының 2023 жылғы 18-19-мамырда Солтүстік Қазақстан облысында өткен «Шағын жинақты мектептер: білім беру сапасы, педагог кадрлардың тапшылығын шешу және қолайлы білім беру ортасын қалыптастыру жөніндегі жобалар туралы» көшпелі отырысының тапсырмаларында **біріншіден**, депутаттар «Онлайн оқытуда киберпедагогика» мәселесін қарастыру мен зерттеуді ұсынды.

«Киберпедагогика» дегеніміз не? Киберпедагогика – ХХІ ғасырдағы білім беру мәселесі.

Қашықтан оқыту технологиясы негізінде оқу процесін ұйымдастыруда:

- SMART-аудиториялар, зертханалар және Web зертханалар құру;
- оқу процесінің электронды нысанын кеңейту және ақпараттық ресурстарды пайдалану кезінде заманауи байланыс құралдарын кеңінен пайдалану;
- Университеттер жүйесінде «Цифрлық университет – Smart University» бағдарламасын іске асыру;
- қашықтан оқытуға толықтай көшу

Қашықтан білім беру әдістері мен тәсілдерінде:

- цифрлық қашықтыққа сабақ өткізуге дайындық бойынша жалпы білім беретін мекемелерінің педагогтері үшін педагогикалық жоғары оқу орындарының базасында ресурстық орталықтар ашу бойынша ғылыми-зерттеу және қолданбалы педагогикалық жобаларды дамыту;
- Онлайн оқытудың ажырамас бөлігі ретінде жеке оқудың салдарын жеңудің тиімді әдістерін әзірлеу мақсатында киберсоциализация бойынша ғылыми-зерттеу және қолданбалы педагогикалық жобаларды дамыту;
- кешенді кибертәрбие мен кибердаму (тек кибербілім ғана емес) ойластырылған стратегиясы қажет, ол бастауыш, орта және жоғары білімнің білім беру бағдарламаларында ескерілуі тиіс;
- Интернационалдандыру стратегияларын қайта қарау және жоғары оқу орындарында жаһандық білім беру бағдарламасын іске асыру бойынша платформалар құру қажеттілігі;
- мектеп педагогтері үшін киберпедагогика жағдайында тамыз конференциясына жоба әзірлеу;
- Облыстағы мектептер мен ЖОО студенттері үшін «Киберкеңістіктегі тұлғаны әлеуметтендіру» тақырыбында онлайн курстар мен семинарды ұйымдастыру.

Цифрлық білім беру ортасын қалыптастыру

- 1-тамыздан бастап Онлайн режимінде қашықтан педагогтерге арналған курстар ұйымдастыру, оқыту;
- Қашықтан оқыту жағдайында мектепшілік бақылау бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірлеу;
- білім алушылар, ата-аналар, педагогтерге, әкімшілікке арналған

қарапайым тиімді жадынамалар әзірлеу;

- БЖБ, ТЖБ, формативті бағалау кезінде әртүрлі платформалармен жұмыс істеу бойынша нұсқаулықтар әзірлеу;

- жұмыс үшін бірыңғай маршруттық парақтарды, бірыңғай мазмұнды құру;

- ең алдымен бағдарламалық материалды қашықтан оқыту жағдайларына бейімдеу;

- сабақты қашықтықтан өткізуге, үй тапсырмасына қойылатын бірыңғай талаптарды әзірлеу, материалды әсерлі қылып бейімдеу

- барлығын бақылауға болатын «Google classroom» типі бойынша бірыңғай ұлттық білім беру платформасын құру, педагогтің материалдарды уақтылы жүктеуі, үй тапсырмасын тапсыру уақыты және кері байланыстың болуы тиіс

Қашықтықтан білім беру әдістері мен тәсілдері

- ЖОО базасында пәндер бойынша білім алушылар мен ата аналарды қолдау бойынша консультациялық орталықтар құру;

- бастауыш сынып білім алушылары мен ата аналары үшін қашықтан білім беру бойынша мектептер ұйымдастыру

- Университеттерге компьютерлермен жабдықтауды және әдістемелік көмек көрсетуді қолдау үшін мектептерді қамқорлығына алу;

- қашықтан оқыту бойынша ЖОО тәжірибесінің семинар-трансляциясы.

Екіншіден, шағын жинақты мектептерді дамытуда желілік мектептер құруды қарастыру. «Абай» мектептері, Білім инновация, РФМШ, «Дарын» мектептерімен талқылауды ұйымдастыру (ауылдық тірек мектептерді мектептерін эксперимент ретінде желілік мектептердің басшылығына беру. Бұл мәселеде алдыңғы қатарлы мектептер әр өңірден шағын жинақты мектептерді өзінің қамқорлығына алып, жетекшілік етуде, ауылдағы дарынды, талантты балаларға сапалы білім алуға мүмкіндіктер жасайды.

Үшіншіден, шағын жинақты мектептерді комьюнити орталықтары ретінде қарастыру.

Төртіншіден, шекара маңында орналасқан мектеп педагогтері мен басшылығына қосымша қаржы қарастыру мәселесін шешу

Бесіншіден, жоғары оқу орындарымен «Туыстас пәндерді» оқыту мәселесінде студенттерді 5 жылдық оқытуды қарастыру.

Алтыншыдан, шекара маңында орналасқан маманы жоқ мектептер үшін «бүйірлік енгізу» (боковой вход) әдістерін қарастыру.

Жетіншіден, «профильдік мектеп» жұмысын ұйымдастыру. Жобаның негізгі мақсаты өңірдегі қажетті мамандар санын анықтап, жұмыс орындарының толығын қадағалап, ЖОО-ларға түсетін студенттердің өңірдегі кадр мәселесін шешуге тарту мәселесін қадағалау.

Сегізіншіден, практиканы ауыл мектептерінен өткізу. ЖОО-лардың педагогикалық практикаларын ауылдық мектептерден өткізу мәселесін қарастыру арқылы ауылдық жерлердегі маман қажеттілігі мәселесін шешу.

Тоғызыншыдан, ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу. Ауылдық білім алушылармен бірге ЖОО ғалымдары білім алушыларға өз өлкесін, ондағы қазба байлықтары мен өндіруге болатын мәселелерді зерттеуді бірлесе қолға алу мәселесін қарастыру.

Оныншыдан, «Өңірлік білім беру бағдарламаларын әзірлеу». Әр өңірдің өзіндік ерекшеліктеріне қарай өңірді дамытуға арналған бағдарламаларды әзірлеу. Әр өңір өзінің ауыл мектептерін дамыту және үздіксіз білім беру мақсатында жұмыстар жасағаны дұрыс.

Он біріншіден, шалғайда шекара маңында орналасқан мектеп педагогтеріне үстемақы төлеу мәселесін қарастыру. Шекара маңында орналасқан ауыл мектептеріне арнайы статус бере және шекарамен бірге ел шебінде тұрған ауыл мектептерінің мәртебесін арттырып, білім сапасын жақсарту мақсатында нормативті құқықтық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу, мектеп педагогтері мен басшыларына үстемақы төлеу мәселесін қарастыру ұсынылады.

Он екіншіден, грантпен оқыған студенттерді ауылға оқуын өтеу (отработка) жіберу мәселесі. Бұл мәселеде білім алушыларға оқуға түсу мәселесінде жеңілдіктер болар еді.

Он үшіншіден, студенттерді оңтүстіктен солтүстікке жіберу мәселесі.

Он төртіншіден, Солтүстік өңірлерде қазақ мектептерін, сыныптарын ашу мәселесі.

Он бесіншіден, қазақ тілін оқыту мәселесін қолға алу және т.б. мәселелер қолға алу жоспарланып отыр.

Тарауды қорытындылай келе, шекара маңындағы мектептердің білім сапасын арттыру және кадр тапшылығы мәселесін шешуде мектептерді онлайн (қашықтан оқыту) форматына көшірген дұрыс. Сонда ғана сапалы білім ауыл мектептерінің білім алушылары үшін қолжетімді болары және білім алушылардың бойында цифрлық сауаттылық меңгертіп, адами құндылықтарды қалыптастыра білім бәсекесіне қабілетті тұлға қалыптастыруда қолдау жасалар еді.

ҚОРЫТЫНДЫ

«Шекаралық аумақтардағы ШЖМ-ның оқу процесін жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдары» еліміздегі шекара маңындағы шағын жинақты мектептердің жағдайын жақсартуға, білім сапасын арттыруда атқарылатын жұмыстарды жүйелі жоспарлау мен іске асыруға бағыт беретін көмекші құрал болады.

Шекара маңындағы мектептердің жағдайы мәселені кешенді шешуде білім беру ұйымдарында цифрлы ортаны қалыптастыруымыз қажет.

Ол үшін, біріншіден, шекара маңындағы мектептерде Онлайн білім алу/беруді дамытуда мектеп мен аудандарға сапалы қолжетімді интернеттің болуын қамтамасыз етуіміз қажет. Интернет мәселесі шешілмейінше, онлайн білім беру мен мектептерді цифрландыру мәселесі шешілмейді.

Екіншіден, өңірдегі әр ауданда интернетке және цифровизацияға жауапты мамандардың көбі: шлюз, канал, Мбит/с, Кбит/с-ты толық түсінбейді, сондықтан олардың біліктілігін арттыру, онлайн/офлайн курстарды ұйымдастырып, прокторинг арқылы тест қабылдау керек.

Үшіншіден, ауыл педагогтерінің бойында ІТ құзыреттілікті қалыптастыру керек. Елдегі ауыл тұрғындарын ІТ құзыреттілікке үйрету. Бірінші кезекте педагогтерді кейінгі кезекте қажеттілік пен қызығушылық тудырған тұрғындарды (ата-аналарды) үйрету және қосымша егде жастағы адамдарды үйреткен дұрыс.

Төртіншіден, Онлайн білім беру ресурстарының көп болуы Онлайн платформаларда педагогтер өздерінің курстарын жасауға мүмкіндіктері бар.

Бесіншіден, ауылдық аймақта, жеткілікті компьютерлік технологиялармен қамту мәселесін шешу.

Алтыншыдан, мониторинг жүргізу мәселесі. Барлық болып жатқан жетістіктер мен жеңілістер ашық көрсетілу керек, сол кезде даму болады. Ашық сайтта, барлық жүргізіліп жатқан өзгерістер айтылып, толықтыру мен өңдеу жұмыстары ұйымдастырылуы қажет.

Жетіншіден, мектептің ішкі құжатайналымын (мектепшілік бақылау, өзара сабаққа кіру және т.б.) мен басқа да іс-әрекеттерді (смартфондар мен панельде цифрлы сабақ кестесі, асхананың мәзірі (білім алушы бір аптаға ішетін мәзірді ұсыну, ол білім алушының ішпейтін артық тамақтарды әзірлеуге кететін шығындарды үнемдейді), үйірме кестесі мен онлайн кітапханаға кіру мүмкіндіктерін) цифрландыруымыз қажет.

Сегізіншіден, шекара маңындағы ШЖМ-да аралас форматта (онлайн/офлайн) цифрлық және инклюзивті ортаны жетілдіруіміз қажет. Ол ерекше қажеттілікті талап ететін білім алушыларға арнап пәндік құзыреттіліктерді меңгертуде онлайн курстар ұйымдастыру, платформада педагогтерге ұсыныстар беру, контенттер әзірлеу, онлайн инклюзивті практикаларды енгізу, және т.б. мәселелерді қамтиды.

Тоғызыншыдан, шекара маңындағы ШЖМ-лардағы біріктірілген сыныптарға

педагогтер даярлау мен онлайн сабақ өткізуді ұйымдастыру мәселесінде ЖОО-лардың профессорлық-оқытушылық құрамына пәндерді цифрлық форматта оқытуға арналған біліктілік арттыру курстарын ұйымдастыру және т.б. мәселелерді кешенді шешкеніміз қажет.

Шекаралық аумақтардағы ШЖМ-ның оқу процесін жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдар екі тараудан тұрады.

Бірінші тарау «Шекаралық аумақтардағы ШЖМ ағымдағы жағдайын талдау» тарауында еліміздің шекарасы бойынша жалпы мәліметтер берілген. Сонымен қатар ағымдағы жағдай мен жаңашылдар да жазылды.

Екінші тарау «Шекаралық аумақтардағы ШЖМ оқу процесін жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдар» деп берілген. Сонымен қатар аталған тарауда онлайн сабақ өткізу кезінде қысқа мерзімді сабақ жоспарын әзірлеу бойынша ұсыныстар берілді.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ДЕРЕККӨЗДЕРДІҢ ТІЗІМІ

1. Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 26 қарашадағы «Қазақстан Республикасының ауылдық аумақтарын дамытудың 2023-2027 жылдарға арналған тұжырымдамасы туралы» № 1 Жарлығы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/U2200000001>
2. <https://informburo.kz/kaz/newskaz/sekara-manyndagy-auyl-zumyssylarynyn-zalaqysyna-50-paiyz-ustemeaqy-berilmek>
3. Қазақстан Республикасы Президентінің 2018 жылғы 15 ақпандағы «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі Ұлттық даму жоспарын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарының күші жойылды деп тану туралы» № 636 Жарлығының 3-жалпыұлттық басымдық «Сапалы білім» тарауы; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/U1800000636>
4. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауының «Сапалы білім беру» тарауы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы «Білімді ұлт» сапалы білім беру» Ұлттық жобасын бекіту туралы № 726 қаулысының міндеттері; https://www.akorda.kz/kz/addresses/addresses_of_president/memleket-basshysy-kasym-zhomart-tokaevty-n-kazakstan-halkyna-zholdauy
5. Мемлекет басшысы Қ.К. Тоқаевтың «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам» атты 2022 жылғы 1-қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауының Үшінші бағдар. «Ел болашағына арналған стратегиялық инвестиция» тарауының талаптары; <https://www.akorda.kz/kz/memleket-basshysy-kasym-zhomart-tokaevty-n-kazakstan-halkyna-zholdauy-181416>
6. Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 26 қарашадағы № 2 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/U2200000002>
7. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319 Заңы; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319>
8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі (бұдан әрі – Министрлік) 2022 жылғы 7 желтоқсандағы № 489 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің 2023-2025 жылдарға арналған білім беруді дамыту жөніндегі жол картасы; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/G21H0000489/history>
9. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 15 наурызда бекіткен Қазақстан Республикасы Президентінің сайлауалды «Әділ Қазақстан – Барлығы үшін және әрқайсысы үшін. Қазір және мәңгі» бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспарының «Пәндерді оқытудың инновациялық тәсілдерін енгізу, оқу материалдарын цифрлық форматқа көшіру» 81 тармағын іске

асыру бойынша Жол картасы»;

10. 2023 жылғы 3-мамырда «2023-2024 оқу жылында Ақмола, Қостанай, Солтүстік Қазақстан және Павлодар облыстарында пилоттық жобаларын іске асыру бойынша Жол картасы»

11. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» № 348 бұйрығы; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029031>

12. «Тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу бойынша Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2021 жылғы 12 желтоқсандағы № 614 бұйрығы; <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2100026280>

13. Цифрлы ресурстарды пайдаланып шағын жинақты ауыл мектептеріндегі біріктірілген сыныптары оқушыларының білім сапасын арттыруда «Орта білім беру ұйымдарында интернет желісіне және жергілікті желі жылдамдығына ұсынылатын ең төменгі талаптарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2023 жылғы 17 сәуірдегі № 153/НҚ Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 4 сәуірдегі № 85 бірлескен бұйрығы https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=35427689

14. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «2023-2025 жылдарға арналған білім беруді дамыту жөніндегі жол картасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 7 желтоқсандағы № 489 бұйрығы негізінде жүзеге асырылады. https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=34047445